BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM GRAECORUM
ET ROMANORUM
TEUBNERIANA

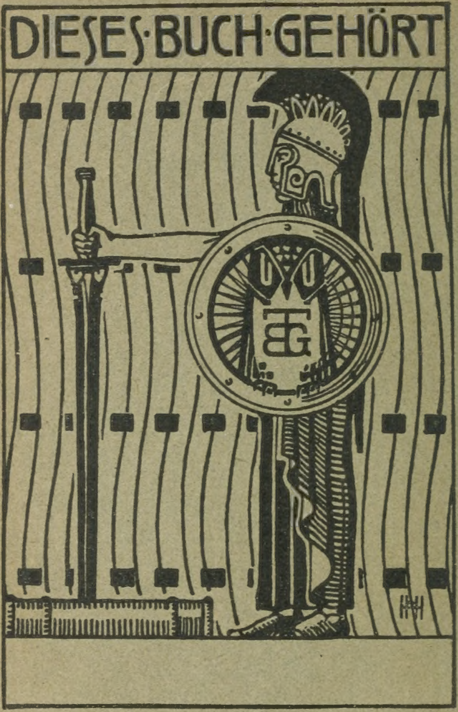
LYSIAS ORATIONES

EDIDIT

TH. THALHEIM

EDITIO MAIOR

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

B. T. Sch. 600:608

Verlag von B. G. Teubner in Leipzig und Berlin.

DIE HELLENISCHE KULTUR

DARGESTELLT VON

FRITZ BAUMGARTEN, FRANZ POLAND, RICHARD WAGNER

2. Auflage. Mit 7 farbigen Tafeln, 2 Karten und gegen 400 Abbildungen im Text und auf 2 Doppeltafeln.

[XI u. 530 S.] gr. 8. 1908. geh. *M.* 10.—, in Leinwand geb. *M.* 12.—

Die glänzende Aufnahme, die das Buch sowohl bei der Kritik als auch in weiten Leserkreisen gefunden hat, beweist, daß das Bedürfnis nach einer zusammenfassenden Darstellung der hellenischen Kultur, die auf der Höhe der heutigen Forschung steht, vorlag, und daß die Verfasser ihre Aufgabe vortrefflich gelöst haben. In der zweiten Auflage wird den neuen Entdeckungen der letzten beiden Jahre, sowie der außerordentlichen Bedeutung der Vasenmalerei für die heutige Forschung Rechnung getragen. Der schon außerordentlich reiche Bilderschmuck ist durch eine beträchtliche weitere Anzahl sorgsam ausgewählter neuer Abbildungen vermehrt. So liegt denn ein Werk vor, das nach Form und Inhalt Vollendetes leistet. Nicht nur Lehrer und Schüler der Oberklassen höherer Lehranstalten, sondern ebenso Studierende und Künstler, alle Freunde des klassischen Altertums, ja alle Gebildeten finden in dieser Darstellung der hellenischen Kultur die mustergültige Grundlage für ein geschichtliches Verständnis aller späteren kulturellen Entwicklung.

„Seine Verfasser wollten in erster Linie ein Buch für Schule und Haus schaffen und haben bei diesem Bestreben eine äußerst glückliche Hand bewiesen. In schöner, ebenmäßiger Darstellung entrollt sich vor dem Blick des Lesers die reiche hellenische Kulturwelt. Wir sehen Land und Leute im Lichte klarer und scharfer Charakteristik und träumen uns mit Hilfe der beigegebenen herrlichen Landschaftsbilder in die große Vergangenheit zurück. Das staatliche, gesellschaftliche und religiöse Leben, das Schöpferische in Kunst und Schrifttum steigt in leuchtenden Farben vor uns auf. Der feine kritische Sinn, der die Verfasser niemals verläßt, erfüllt mit Zuversicht in ihre Urteile. Für einen Schüler der höheren Gymnasialklassen z. B. läßt sich daher in der ganzen gleichgearteten Literatur ein schöneres, anregenderes Buch kaum finden.“ (Hochland.)

„Eine wohlgelungene Leistung, die mit großer Gewissenhaftigkeit gemacht und von reiner Begeisterung für die Sache getragen ist. Die Sorgfalt und die Kenntnis der Verfasser verdienen aufrichtige Anerkennung: das Ergebnis ist ein Buch, das ein glückliches Muster populärer Behandlung eines manchmal recht spröden Stoffes darstellt. Man möchte ihm recht weite Verbreitung in den Kreisen derjenigen wünschen, die sich nicht bloß mit dem konventionellen „Namen des Gebildeten“ zufriedengeben, sondern in Wahrheit zu dem geschichtlichen Verständnis unserer heutigen geistigen und politischen Lage vorzudringen trachten; und den Schülern der oberen Klassen unserer Gymnasien sowohl, als auch den Studierenden unserer Hochschulen, besonders den Anfängern, wird das Werk Ausgangspunkt und eine solide Grundlage für weitere, quellenmäßige Studien sein.“

(Historische Vierteljahrschrift.)

LYSIAE ORATIONES

RECENSUIT

THEODORUS THALHEIM.

EDITIO MAIOR.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MCMI.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Lysiae quotquot orationes iudiciales sunt, omnium codices ex libro Palatino X oriundos esse Sauppe epist. crit. 7 demonstravit. Heidelbergensis 88 „membranaceus est, formae quadrantalis minoris, bene scriptus, sed ut litterae pallido atramento in membrana saepe satis horrida et livida scriptae etiam Bekkero iudice haud raro lectu difficillimae sint. Pagina habet fere lineas unam et viginti. Quot foliorum nunc sit, recte subscriptum est in folio penultimo: *ἔχει τὸ παρὸν βιβλίον τετράδας δεκαοκτώ* et alia manu recentiore: *ἔχει ἡ παροῦσα βίβλος φύλλα ρμ καὶ β'.*“ „Folium primum nunc indicem continet et cum alio folio albo duernionem singularem efficit. Deinde quaternio *α* constat foliis 2—9, *β* 10—17, *γ* 18—27, *δ* 28—35, *ε* 36—40, *ς* 41—48, *ζ* 49—56, *η* 57—64, *ϑ* 65—72, *ι* 73—80, *ια* 81—88, *ιβ* 89—96, *ιγ* 97—104, *ιδ* 105—112, *ιε* 113—120, *ιζ* 121—128, *ιη* 129—136, *ιϑ* 137—142.“ Scriptum esse saeculo XII ab uno librario, cuius manus raro correctiones recentiores easque per priores duas maxime orationes subisset, R. Schoell Herm. X 203 vidit, idem ex librorum indice quodam in fol. 142 a saeculi XIV manu exarato codicem Nicaea oriundum esse perspexit. Insunt: fol. 1 index qui incipit a

verbis: ταῦτα περιέχει ἡ βίβλος αὕτη: θεοδώρου γραφεῖσα χειρί

Λυσίου· ὑπὲρ τοῦ ἐρατοσθένους φόνου, ἀπολογίαν . . . . α

τοῦ αὐτοῦ ἐπιτάφιον τοῖς κορινθίων βοηθοῖς . β

ἀλκιδάμαντος περὶ τῶν τοὺς γραπτοὺς λόγους γραφόντων . . . . γ

τοῦ αὐτοῦ ὀδυσσέως· κατὰ παλαμήδου προδοσίας δ

ἀντισθένους· αἴαντα . . . . ε

τοῦ αὐτοῦ· ὀδυσσέα . . . . ς

δημάδου ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας . . . . . . ε

λυσίου· πρὸς σίμωνα ἀπολογία . . . . . . η

sequuntur ceterae Lysiae orationes.

τοῦ αὐτοῦ δήμου καταλύσεως ἀπολογίαν. . . λ

τοῦ αὐτοῦ κατὰ νικίδου ἀργίας . . . . . . λα

τοῦ αὐτοῦ περὶ εὐάνδρου δοκιμασίας . . . . λβ

. . . .

τοῦ αὐτοῦ κατὰ φίλωνος δοκιμασίας . . . . λζ

γοργίου ἑλένης ἐγκώμιον . . . . λη

σοὶ δόξα, σῶτερ, τῷ συνεργῷ τῶν πόνων.

(Bekker or. att. V 694. Lampros Herm. X 259).

Dudum interciderunt „ante fol. 36 duo folia, in quibus exarata erant orationum pro Callia finis, contra Andocidem initium, post fol. 40 unum folium cum parte orationis Andocideae, post fol. 120 totus quaternio cum orationis *δήμου καταλύσεως* fine, oratione *κατὰ Νικίδου ἀργίας* tota, *περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας* initio.“ (Erdmann, de Pseudolysiae epitaphii codicibus 7.) Atque quia minio librarius inde ab oratione Simonea usus est, ante hanc non usus est, quia ante eum quaternionem, a quo Simonea incipit,

quinio invenitur, cuius ultimae paginae pars quarta litteris vacat, quia denique orationibus IX, X, XI in margine numeri ζ η ϑ minio ab eadem manu appicti sunt qua tituli orationum, Erdmann p. 37 librarium primum orationes Lysiacas inde a Simonea usque ad finem scripsisse: postea addidisse et ante eas praefixisse orationem Eratostheneam, epitaphium, orationes Alcidamantis Antisthenis Demadis intellexit. Qui vir doctus num recte librarium duobus fontibus usum esse, ex altero codice has, ex altero illas descripsisse dixerit, dubito, praesertim cum in fol. 112 post orationem Pancleoneam itidem pagina una et alterius tertia pars vacuae relictae sint et proxima oratio a quaternione recenti incipiat. Atque quid de Helena Gorgiae toti corpori affixa iudicemus?

„Ex Italia Heidelbergam allatus est, Heidelberga Leo Allatius anno 1622 Romam abstulit atque monstrat tegmentum coronam triplicem, anno 1797 Napoleonis iussu Parisios transportatum et in bibliothecam nationis Francogallorum illatum esse signum folio primo impressum testatur, denique anno 1815 Heidelbergam rediit.“ (Sauppe 9.)

Librum X I. Bekker primus contulit (X^b), sed in oratoris verbis constituendis Laurentiano C postposuit, deinde in Scheibii usum Kayser tractavit (X^k cf. editionis alterius praef.). Quae vel huius viri docti diligentiam fugerant, ex libro ut et lectu difficillimo et teste unico addita sunt a Lampro (X^l Herm. X 257), R. Schoellio (X^s Herm. XI 202), Erdmanno (X^e in epitaphii editione), Weidnero (X^w in orationum selectarum editione), Pertzio (X^p apud Reussium Philol.

LII 600), Fuhrio (X^f Rhein. Mus. L 304). Ubi vero ut fere fit nihilo secius dubitationi etiamtum locus erat, Stadtmüller benignissime (X^{st}) de iis, quae nunc leguntur, ad me rettulit.*)

Ex libris eis, qui e Palatino originem duxerunt, interdum ut correctionum auctores commemoro hos: C**) (Laur. plut. 57, 4), quem I. Bekker editionis quasi fundamentum elegit, D (Laur. plut. 57, 45), G (Marc. 417), K (Marc. app. class. 8 cod. 1), M (Vat. 66), O (Urbin 117). Quod vero H. Schenkl (Wien. Stud. III 81 XVIII 160) librum H (Marc. 422), qui orationum Lysiacarum nullam nisi primam exhibet, a Palatino X pendere negavit, eius rei sufficere argumenta non videntur.

De *epitaphii* codicibus dissertationem luculentam M. Erdmann (Lips. 1881) scripsit, orationem edidit (Lips. 1881). Familiarum vero trium libros singulos adhibui, praeter Palatinum Coislinianum V et Marcianum F. Atque *Coislinianus* 249, olim 221, membranaceus formae octavae minoris fol. 168, saeculo decimo quo scriptum existimat Montefalconius longe recentior (Bekker or. att. V 694), habet Synesii nonnulla, Marini Proclum, Gorgiae Helenam, Aeschinem, fol. 148^a epitaphium. Collatus est a Bekkero et Erdmanno (cf. diss. 8). *Marcianus* 416 autem membranaceus est forma maxima foliis 322 post undecimum bipartitis. Inest

*) Res minutas, orthographicas maxime, in quibus librorum nulla est auctoritas, neglexi velut *γίνεσθαι*, *εὗρον*, *ἠδύνατο*, *λειτουργεῖν*, *τἄλλα*, *τίσαι*, *φιλόνεικον*, *τέσσαρες*, *πειραιέως*, *ἄστεος*, *θᾶσσον*, *υἱός*, *πλέον*, *πλεῖον*, *κλαίοντες*, *Μουνυχίασι*, *ἂν* (pro *ἐὰν*), *ἐλαία*, *ἐλεεινόν*, *αὑτοῦ* (pro *αὐτοῦ*).

**) (C) dico lectionem libri C, qualis ex Bekkeri silentio esse putanda est.

post Libanii argumenta et orationum 68 epistolarumque indicem Demosthenes et inde a f. 321 Lysiae oratio funebris, scripta illa, ut R. Schoellio videbatur, non ab eadem saec. XI manu, sed a viro docto quodam saec. XIII, ductibus minutis et compendiatis, quales esse solent scholiorum (cf. Bekker or. att. IV 3, Erdmann diss. 9); excussus est post Bekkerum a R. Schoellio (Sitzungsber. d. Münch. Acad. 1889, 26).

Percommode accidit, quod anno superiore *Dionysii* opusculorum volumen prius ab *Usenero* et *Radermachero* editum est. Atque in iis quoque fragmentis, quae apud Dionysium servata sunt, librorum trium scripturas continenter adposui Laurentiani F, Ambrosiani M, Parisini T. Ex quibus *Laurentianus* plut. 59, 15 membranaceus, forma quadrata, saec. XII, bene scriptus continet Dionysii de compositione verborum librum, de antiquis oratoribus partem priorem, de Dinarcho librum, Philostrati vitas sophistarum, Callistrati ecphrases, Aristidis orationes quinque (cf. Usener, Jb. f. Phil. 107, 145, Sadée de Dionys. scriptis historicis Argent. 1878, 32, Usener ed. praef. X). *Ambrosianus* vero D 119 sup. chartaceus est forma maxima saec. XV nitide scriptus, foliis 189 quorum singulae paginae versus tricenos comprehendunt. Insunt Dionysii de antiquis oratoribus liber, epistula ad Pompeium, de Thucydide iudicium, de Demosthenis dictione liber, epistula ad Ammaeum prior, Iosephi Rhacendytae rhetorices compendium (cf. Sadée 42, Usener praef. XVI). Quibus libris addidi lectionis interpolatae testem *Parisinum* 2944 saec. XV, qui de Lysia iudicium continet, collatum a Bekkero et Desrousseaux (Denys d'Halicar-

nasse jugement sur Lysias, Paris 1890), interdum librum G (Guelferbytanum 806) commemoravi.

Fragmenta quo commodius lectoribus praesto essent, ita digessi, ut Scheibii numeros 1—102 retinerem, Sauppii vero in margine adderem; orationum numeros Sauppianos servavi, quibus apposui Blassianos, quos index orationum (Att. Ber. I² 357) exhibet.

Orationes prodierunt apud *Aldum* Ven. 1513 in vol. priore, cuius editionis ad exemplum nunc *Lugdunense* lectiones adscriptae inveniuntur, partim ex Mureti aliorumque virorum coniecturis profectae, partim e libris haustae cf. Erdmann, Lysiaca 6. Argent. 1891. Ex exemplo alio nunc Parisino Augerus in editione (Par. 1783) Antonii *Contii* emendationes deprompsit, qui natus Novioduni, doctissimus IC, Bituricae mortuus est 1586. Ad marginem ed. *Steph.* Par. 1575 *Brulart* de Sillery episcopus († 1714) lectiones adscripsit (bibl. reg. Paris. n. X 1756). Adnotationes deinde virorum doctorum, Schotti, Palmerii, Taylori, Marklandi cum suis acutissimis *J. J. Reiske* (Rs) coniunxit Lips. 1772, nulla fere, ut ipse dicit, emendationum ratione habita, quas anno 1757 publici iuris fecerat (Animadv. vol. II). Sequuntur *Sluiteri* et *Valckenaeri* lect. Andoc. (Lugd. Bat. 1804) et *P. P. Dobraei* notae (adversar. vol. I) editiones *Bekkeri* (1822 23) *Dobsoni* (1828) *Foertschii* (1829) *Franzii* (1831) *Turicensium* (1838) *Scheibii* (ed. II 1852) *Westermanni* (1854) *Cobeti* (1863), orationes selectae a *Bremio* (1845) *Rauchensteinio* et *Fuhrio* (ex anno 1848) *Frohbergero* et *Gebauero* et me (ab anno 1866) *Herwerdeno* (1863) *Weidnero* (1888) *Shuckburgo* (1882) *Morgano* (1895) editae.

Recentiorum in Lysia operas commemoro hasce (alias in orationum argumentis invenies):

Albrecht, Jahresber. des philol. Vereins VIII. IX. XIV. XV. XVIII.

Bake, scholica hypomnemata vol. II. III, Mnem. VIII. IX.

Bartelt, emendationes Lysiacae diss. Vrat. 1882.

Bergk, epistola ad Schillerum in Schilleri Andocide, Philol. XIV, apud Scheibium in praefatione ed. II.

Blass, Rhein. Mus. XXI, Bursians Jahresber. I. II. IX. XXI. XXX.

Boblenz, Kritische Anmerkungen zu Lysias. Progr. Jever 1881.

Bohlmann, de attractionis usu et progressu diss. Vrat. 1882.

Cobet, Oratio de arte interpretandi Lugd. Bat. 1847, Mnem. II. III. IX.

Damsté, Mnem. XVI.

Dryander, coniecturae Lysiacae. Progr. Halle 1868.

Emperius, Observationes Brunsvigae 1833, Adversaria in opusculis p. 313.

Foertsch, commentationes criticae Lips. 1827, observationes criticae Lips. 1829.

Francken, commentationes Lysiacae Trajecti ad Rh. 1865.

Franz, diss. de locis quibusdam Lysiae Monach. 1830.

Frei, Zu Lysias Progr. Zürich 1864.

Fritzsche, F.V., Emendationum Lys. p. I Rostoch. 1867, Adversariorum p. X Rostoch. 1873.

Frohberger, Philol. XV. XIX. XXIX, Phil. Anz. II sq.

Fuhr, observationes in oratores Atticos diss. Bonn 1877, Rhein. Mus. XXXIII.

Funkhänel, Jahrb. f. Phil. LXXXIII. LXXXV. IC. CI. CIII. CVII.

Gebauer, de praeteritionis formis apud orat. Att. Lips. 1874, de hypotacticis et paratacticis argumenti ex contrario formis apud orat. Att. Zwiccaviae 1877.

Gentsch, de enuntiatorum condicionalium apud Antiphontem, Andocidem, Lysiam formis diss. Jen. IV.

Häberlin, Jahrb. f. Phil. CXLI.

Halbertsma, lectiones Lysiacae, Traiecti ad Rh. 1868.

Hamaker, quaestiones de nonnullis Lys. orat. Lugd. Bat. 1843.

Heldmann, emendationes Lysiacae, Progr. Cassel. 1875.

Hertlein, Konjekturen zu griech. Prosaikern. Progr. Wertheim 1862, Jahrb. f. Phil. XCV. CIX, Herm. XIII.

Herwerden, Analecta critica ad Lysiam, Traiecti ad Rh. 1868, Mnem. XXV.

Hirschig, Miscellanea philologa et paedagog. fasc. I Amst. 1850, Philol. IX.

Hundeck, quaestiones Lysiacae, Progr. Luccav. 1893.

Jacobs, additamenta animadv. in Athenaeum, Jen. 1809.

Kappeyne v. d. *Coppello*, Jahrb. f. Phil. XCVII.

Kayser, Philol. XI. XXV, Jahrb. f. Phil. CV.

Kocks, Kritische und exegetische Bemerkungen zu Lysias, Progr. Köln 1888.

Krüger, Kritische Analekten, Berlin o. J.

Lipsius, quaestionum Lysiacarum specimen, Progr. Lips. 1864.

Mehler, Mnem. III.

Meutzner, commentatio de Lysiae orat. περὶ τοῦ σηκοῦ, Lips. 1860.

Müller F., observationes de elocutione Lysiae p. I de anacoluthis. diss. Hal. 1877.

Müller P. R., de emendandis aliquot locis Lysiae, Progr. Rossleb. 1858, Beiträge zur Kritik des Lysias, Progr. Merseburg 1862. 1866. 1873, Philol. IX. XII. XXIX. XXX, Jahrb. f. Phil. LXXXVII. XCI. XCV. CLIII.

Pertz, quaestionum Lysiacarum cap. I et II, Progr. Clausthal 1857 et 1862, et quae tradit Reuss, Philol. LII.

Pluygers, ad Lysiae orationes, Mnem. XI.

Rauchenstein, Jahrb. f. Phil. LXXXI. XCI. XCIII. CXI. CXIII.

Reuss, Philol. LII.

Roehl, Herm. XI, Jahrb. f. Phil. CXV, Jahresb. des phil. Vereins I—V.

Sauppe, epistola critica 1841, Philol. XV. XXV.

Scheibe, observationes in oratores Atticos Hal. 1836, vindiciae Lysiacae Lips. 1845. emendationum Lys. fascic. Progr. Neostrelitz. 1852, lectiones Lys. Jahrb. f. Phil. Suppl. I.

Schoell R., Philol. XXV, quaestiones fiscales iuris Attici Berol. 1873.

Thalheim, Jahrb. f. Phil. CXI. CXV. CXVII, Kritische Bemerkungen zu Lysias. Progr. Hirschberg 1900.

Vollgraff, Mnem. XXVII.

Weidner, Jahrb. f. Phil. CXXXVII.

Westermann, commentationes in script. graecos

IV—VI Lips. 1853—1856, quaestionum Lysiacarum I—III Lips. 1859—1865.

Wissowa, Herm. XIX.

Ziel, emendationes in Lysiam, Zeitschr. f. Altertumsw. 1844.

Orationibus praemisi Dionysii Halicarnassensis de Lysia iudicium, Pseudoplutarchi vitam, argumenta brevia.

ΛΥΣΙΑΣ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΟΣ ΠΑΤΡΟΘΕΝ.

*Λυσίας ὁ Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γονέων. ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρί. καὶ συνεπαιδεύθη τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων. ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονὼς εἰς Θουρίους ᾤχετο πλέων σὺν ἀδελφοῖς δυσίν, κοινωνήσων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστελλον Ἀθηναῖοί τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτῳ πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτόθι πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ καί** μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ. μετ᾽ ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου, ἐκπίπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις ἀττικισμὸν ἐγκληθείς· καὶ παραγενόμενος αὖθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρ-*

411 *χοντα Καλλίαν, ἕβδομον καὶ τετταρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὡς ἄν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιούμενος Ἀθήνησι. πλείστους δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικούς, ἐρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ἔμπροσθεν γεγενημένων ῥητόρων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενο-*

Titulo carent M T, in margine *περὶ Λυσίου* F M.

1 *δυσὶ* M | lacunam ind. Usener, qui e vitis X or. 835[d] supplet *παιδευόμενος παρὰ Τισίᾳ τε καὶ Νικίᾳ*. Sad cum vulg. del. *καὶ* | *ἐγκληθεῖσι* F T | *ἐν ἀθήνησι* pr. F T | *ἐπιγινομένων* F

μένων οὐ πολλοῖς τισι κατέλιπεν ὑπερβολὴν οὐδ' ἐν ἁπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων, καὶ μὰ Δί' οὔ τί γε ταῖς φαυλοτάταις. τίνι δὲ κέχρηται χαρακτῆρι λόγων καὶ τίνας ἀρετὰς εἰσενήνεκται, τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μεθ' αὑτὸν ἀκμασάντων καὶ πῇ καταδεέστερος, καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.

2. Καθαρός ἐστι τὴν ἑρμηνείαν πάνυ, καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανών, οὐ τῆς ἀρχαίας, ᾗ κέχρηται Πλάτων τε καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις καὶ τοῖς Κριτίου καὶ ἄλλοις συχνοῖς. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτόν τε καὶ κυριώτατον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεύειν τὴν | διάλεκτον, οὐθεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο, ἀλλ' οὐδὲ μιμήσασθαι πολλοὶ δύναμιν ἔσχον, ὅτι μὴ μόνος Ἰσοκράτης· καθαρώτατος γὰρ δὴ τῶν ἄλλων μετὰ Λυσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γενέσθαι ὁ ἀνήρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν ἀξίαν ζήλου καὶ μιμήσεως εὑρίσκω παρὰ τῷ ῥήτορι, καὶ παρακελευσαίμην ἂν τοῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ λέγειν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

3. Ἑτέραν δὲ καὶ οὐδὲν ἐλάττονα ταύτης, ἣν πολλοὶ μὲν ἐζήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαιότερον ἀπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὕτη; ἡ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα τὰ νοούμενα. ἥκιστα γὰρ ἄν τις εὕροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον. καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν αὐτὸν ἄξιον, ἀλλ' ὅτι καὶ σεμνὰ καὶ περιττὰ

οὐ] οὔτε Rad | οὐδ' scripsi: οὔτ' FM, ἄτ' T, qui post φαυλοτάταις addit εὐδοκιμῶν: ἄτ' . . . ⟨ἐπὶ⟩ τοῖς φαυλοτάτοις εὐδοκ. B. Lit. Centr. 1899, 1365 | post λόγων lac. ind. Rad., quam supplet fere ἀλλ' ἔν τισι καὶ πρωτεύει | μεθ' αὑτὸν corr. F, μεθ' ἑαυτὸν M, μετ' αὐτὸν pr. FT 2 τε om. pr. FT | τὸν om. T | πρῶτον μέν τε καὶ κυριώτερον T | γὰρ om. pr. FT | μετά γε T 3 καὶ post δὲ om. T | ἐλάττω T | ἐπεδείξατο T | post νοούμενα add. λέξις Sad, ἑρμηνεία add Rad | αὐτὸν om. pr. FT | καὶ περιττὰ καὶ σεμνὰ T

καὶ μεγάλα φαίνεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ τοῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι καὶ ποιητικῆς οὐχ ἁπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν, ἀλλ ὰ βουλόμενοι κόσμον τινὰ προσεῖναι τοῖς λόγοις ἐξήλλαττον τὸν ἰδιώτην καὶ κατέφευγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν. μεταφοραῖς τε πολλαῖς χρώμενοι καὶ ὑπερβολαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις. ὀνομάτων τε γλωττηματικῶν καὶ ξένων χρήσει καὶ τῶν οὐκ εἰωθότων σχη|ματισμῶν τῇ διαλλαγῇ καὶ τῇ ἄλλῃ καινολογίᾳ καταπληττόμενοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Λεοντῖνος, ἐν πολλαῖς πάνυ φορτικήν τε καὶ ὑπέρογκον ποιῶν τὴν κατασκευὴν καὶ „οὐ πόρρω διθυράμβων τινῶν“ ἔνια φθεγγόμενος. καὶ τῶν ἐκείνου συνουσιαστῶν οἱ περὶ Λικύμνιόν τε καὶ Πῶλον. ἥψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων ἡ ποιητική τε καὶ τροπικὴ φράσις, ὡς μὲν Τίμαιός φησι. Γοργίου ἄρξαντος. ἡνίκ' Ἀθήναζε πρεσβεύων | κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας τῇ δημηγορίᾳ, ὡς δὲ τἀληθὲς ἔχει. τὸ καὶ παλαιότερον ἀεί τι θαυμαζομένη. Θουκυδίδης γοῦν ὁ δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἔν τε τῷ ἐπιταφίῳ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλοῖς ἐξήλλαξε τὴν ἑρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμον ὀνομάτων ἀηθέστερον. Λυσίας δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἤσκησεν ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς λόγοις καὶ συμβουλευτικοῖς ποιῆσαι. πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς· περὶ γὰρ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἑταιρικῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν δέομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν, πλεῖστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει καὶ ἔστι ποιητὴς κράτιστος λόγων. λελυμένης | ἐκ τοῦ μέτρου

τοῖς δὲ πρότερον Sad | ἀλλὰ Usener: ἀλλ' οἱ FMT | προσθεῖναι Tayl | λόγοις Victorius: ὅλοις FMT quod defendit B Lit. Centrbl. 1899, 1365 coll. Arist. E. N. I 9 | τὴν ἰδιώτ.ν pr. F, unde τὴν ἰδιῶτιν Rad prop. | μεταβολαῖς T | ⟨τῇ⟩ χρήσει Desr | τὸν ἰδιώτην deleverit Desr | τινῶν om. T, Plat. Phaedr. 238d, sed cf. de Dem. 7 p. 971 | ἀκ. ἐν τῇ pr. FT | τὸ καὶ Desr. ὃ καὶ FT, ὅ M | τι om. T | θαυμαζόμενον T | γοῦν ὁ Desr. qui malit γοῦν ὁ μάλιστα: τοὔνομα FMT | δικ. καὶ συμβ. λόγοις T | ἔστι M: ἐπεὶ FT | τοῦ post ἐκ om. T

λέξεως ἰδίαν τινὰ [λόγων] εὑρηκὼς ἁρμονίαν, ᾗ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν κελεύω παρὰ τοῦ ῥήτορος τούτου λαμβάνειν, εἴ τινες ἀξιοῦσι τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταί, συγγραφεῖς τε καὶ ῥήτορες· ἔγγιστα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἥψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπακμάσας Ἰσοκράτης. καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν προσωτέρω τούτων σκοπῶν ἑτέρους ῥήτο|ρας ἰσχὺν καὶ δύναμιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίοις καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

4. Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν. ἔστι γάρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος. τεκμαίρομαι δέ, ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἳ δεινότατοι πράγματα ἐξειπεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστά ἐστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητῶν, ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασά ἐστι φανερὰ καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάνυ πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμεως ἐγίνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν, νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετήν· ὥστε | καὶ τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ ζηλοῦν ἄξιον. καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφῶς, χαλεποῦ πράγματος ὄντος φύσει τοῦ συναγαγεῖν ἄμφω ταῦτα καὶ κεράσαι μετρίως, ᾗ μάλιστα οὐδενὸς ἧττον τῶν ἄλλων ἀποδείκνυται Λυσίας, ὅς γε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτε ἀκαιρολογίας οὔτε ἀσαφείας | δόξει λαβεῖν. τούτου δὲ αἴτιον, ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι

λόγων del. Markl | ἣ τὰ . . . ἔχουσα malit Rad | τῶν πρεσβ.] πρεσβυτέρῳ Dobr | ἐπακμάσας F, ἐπασκήσας T | ἑτέρου ῥήτορος T | ἀποδειξάμενος F, ἀποδεξάμενος T | 4 ὅτι post δὲ om. T | ὑμῖν T | ἐξηγητοῦ T | τὸ ante σαφὲς om. T | ἀποδείκν. ⟨γινομένην⟩ Desr. prop. | καὶ post ὥστε om. T | τοῦ ante πράγματος add. T | ἣ μάλιστα] ἧ Markl, sed ἣ μάλιστα est „quam maxime" Rad | ὅς γε F, ὅς τε M, χρώμενος ὥστε T | ἀκαιρολογίας Tayl: ἀκυρολογίας FM, ἀκυριολογίας T | δόξει scripsi: δόξαν FMT, δόξειεν ἂν Rad

δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῷ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀκολουθεῖ τὰ ὀνόματα, τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμήσασθαι, λαμβάνει.

5. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἑρμηνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἄκαιρός τις καὶ μακρός, συνέστραπται δέ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι· καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ καὶ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν, οὐ μὰ Δί' ἀσθενείᾳ εὑρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους. βραχύς γε μὴν οὕτως, ὡς μὲν ἰδιώτῃ δηλῶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα ἀποχρῶν, ὡς δὲ ῥήτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι οὐχ ἱκανός. μιμητέον | δὴ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν Λυσίου· μετριωτέρα γὰρ οὐκ ἂν εὑρεθείη παρ' ἑτέρῳ ῥήτορι.

6. Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὑρίσκω παρὰ Λυσίᾳ πάνυ θαυμαστήν, ἧς Θεόφραστος μέν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι Λυσίαν· καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ (λέγω δ' ὡς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν), καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τῷ γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινοὺς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρῖφθαι. οὐ μέντοι διαβεβαιοῦμαί γε, ὁπότερος ἦρξε τῆς ἀρετῆς ταύτης, κατὰ τὸ παρόν, ἀλλ' ὅτι Λυσίας μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκεν, τοῦτο θαρρῶν ἂν ἀποφηναίμην. τίς δ' ἐστὶν ἥν φημι ἀρετήν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξις, οἰκεία πάνυ καὶ ἀναγκαία τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο, Δημοσθένης δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλὴν οὐχ οὕτως γε λευκῶς, οὐδὲ ἀφελῶς, ὥσπερ Λυσίας, χρησάμενος αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι καιρόν.

7. Ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἡ Λυσίου λέξις· αὕτη δ' ἐστὶ δύναμίς τις ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγουσα τὰ

ἐξαλλάττειν Herw | μιμεῖσθαι T 5 τι ante λέγειν om. F | καὶ post πολλὰ om. T | αὐτὸ ποιεῖν T | οὕτως T F corr. a pr. man. οὗτος pr. F M | δὲ καὶ T 6 τῷ γε Ald: τό γε F M T ὁποτέρας F | γε λευκῶς Rad: τελευκῶς F M, εὐτελῶς T

λεγόμενα, γίγνεται δ᾽ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. ὁ δὴ προσέχων τὴν διάνοιαν τοῖς Λυσίου λόγοις, οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς ἢ δυσάρεστος ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὃς οὐχ ὑπολήψεται γινόμενα τὰ δηλούμενα ὁρᾶν, καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ῥήτωρ εἰσάγῃ προσώποις ὁμιλεῖν· ἐπιζητήσει τε οὐθέν, ⟨ὧν⟩ εἰκὸς τοὺς μὲν ἂν δρᾶσαι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς δὲ εἰπεῖν. κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ῥητόρων | φύσιν ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἑκάστοις ἀποδοῦναι πάθη τε καὶ ἤθη καὶ ἔργα.

8. Ἀποδίδωμί τε οὖν αὐτῷ καὶ τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετήν, καλουμένην δὲ ὑπὸ πολλῶν ἠθοποιΐαν. ἁπλῶς γὰρ οὐδὲν εὑρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ῥήτορι τούτῳ πρόσωπον οὔτε ἀνηθοποίητον οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ ἃ τὴν ἀρετὴν εἶναι ταύτην συμβέβηκε, διανοίας τε καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπασι τούτοις αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοουμένους μόνον ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας, ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἠθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἤθεσιν οἰκείαν, ᾗ πέφυκεν αὐτὰ ἑαυτῶν κράτιστα δηλοῦσθαι, τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην· ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον καὶ τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον· καὶ συντίθησί γε αὐτὴν ἀφελῶς πάνυ καὶ ἁπλῶς, ὁρῶν ὅτι οὐκ | ἐν τῇ περιόδῳ καὶ τοῖς ῥυθμοῖς, ἀλλ᾽ ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἦθος. καθόλου δέ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ᾽ εἴ τις ἄλλος ῥητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων τοῦ λόγου εἴτε ἥδιον συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν γὰρ ἀποίητός τις

7 ὁ δὲ πρ. T | οὐχ ὑπολήψεως τὰ T | τὰ δηλούμενα ὡς γινόμενα T | ὧν add. Dobr, οἷον Rad | ἂν δρᾶσαι, τοὺς δὲ παθεῖν Markl: ἄνδρας αἰτοῦσα εἰ παθείη FT, ἄνδρας αἰτοῦσα cum spatio XII litt. M   8 δ᾽ οὖν Krüger | ὑπὸ τῶν πολλῶν M | οὐδὲν Sylburg: οὐδὲ FMT | εἶναι om. F, ταύτην συμβέβηκεν εἶναι T | τῆς del. Herw | κατορθοῦντα Spengel | διανοούμενος M | ἁπλῶς πάνυ καὶ ἀφελῶς T | ἀποίητος om. F, in

εἶναι καὶ ἀτεχνίτευτος ὁ τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ χαρακτήρ, καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἄν, εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, τοιαύτην τινὰ παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύτως καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δέ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγκειται. ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμένος. πεποίη|ται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀποίητον καὶ δέδεται τὸ λελυμένον καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν δεινῶς κατεσκευάσθαι τὸ δεινὸν ἔχει. τὴν ἀλήθειαν οὖν τις ἐπιτηδεύων, καὶ φύσεως μιμητὴς γίνεσθαι βουλόμενος, οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τῇ Λυσίου συνθέσει χρώμενος· ἑτέραν γὰρ οὐκ ἂν εὕροι ταύτης ἀληθεστέραν.

9. Οἴομαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχειν τὴν Λυσίου λέξιν οὐθενὸς ἧττον τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, κρατίστην ἁπασῶν ἀρετὴν καὶ τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν πρός τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς ἀκούοντας καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τούτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς ταῦτα τὸ πρέπον) ἀρκούντως ἡρμοσμένην· καὶ γὰρ ἡλικίᾳ καὶ γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ βίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐν οἷς διαφέρει τῶν προσώπων πρόσωπα, τὰς οἰκείας ἀποδίδωσι φωνάς· πρός τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρεῖται τὰ λεγόμενα οἰκείως, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῇ τε καὶ ἐκκλησιαστῇ καὶ πανηγυρίζοντι διαλεγόμενος ὄχλῳ. διαφοράς τε αὐτῷ λαμβάνει κατὰ τὰς ἰδέας τῶν πραγμάτων ἡ λέξις· ἀρχομένῳ μὲν γάρ ἐστι καθεστηκυῖα καὶ ἠθική, διηγουμένῳ δὲ πιθανὴ καὶ ἀπερίεργος, ἀποδεικνύντι δὲ στρογγύλη καὶ πυκνή, αὔξοντι δὲ καὶ παθαινομένῳ σεμνὴ καὶ ἀληθινή, ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ διαλελυμένη καὶ σύντομος. ληπτέον δὴ καὶ τὸ πρέπον τῆς λέξεως παρὰ Λυσίου. |

mg. ". ἀποι a pr. m. reliqua vocis parte abrepta, γάρ ποι τις T | μὲν post πᾶσι om. T | ἔτυχε] ἔγκειται F | μᾶλλον ex μὲν corr. F a manu tertia | τεχνικῶς Sad | γὰρ αὐτοῦ τὸ ἀπ. Syrian. I p. 12 R. qui habet δοκεῖ μὲν . . . δεινὸν ἔχει | κατασκευάσεσθαι T 9 ταῦτα post πρὸς om. T | ἡρμοσμένην Matthaei: ἡρμοσμένη FMT | καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ παιδείᾳ M | τῶν ante προσώπων om. T | τὰ προσ. T | τε ante καὶ cum F pr. om. Rad | καὶ περίεργος pr. F | δὲ ante στρογγ. om. T | λέξεως pr. F, Tayl: τάξεως corr. FMT

10. Ὅτι μὲν γὰρ πιθανὴ καὶ πειστικὴ καὶ πολὺ τὸ φυσικὸν ἐπιφαίνουσα καὶ πάνθ᾽, ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχεται, πρὸς εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν· δι᾽ ὄχλου γὰρ ἤδη τοῦτό γε, καὶ οὐδείς ἐστιν ὃς οὐχὶ καὶ πείρᾳ καὶ ἀκοῇ μαθὼν ὁμολογεῖ, πάντων αὐτὸν εἶναι ῥητόρων πιθανώτατον. ὥστε καὶ ταύτην τὴν ἀρετὴν ληπτέον παρὰ τοῦ ῥήτορος.

Πολλὰ καὶ καλὰ λέγειν ἔχων περὶ τῆς Λυσίου λέξεως, ἣν λαμβάνων καὶ μιμούμενος ἄν τις ἀμείνων γένοιτο τὴν ἑρμηνείαν, τὰ μὲν ἄλλα τοῦ χρόνου στοχαζόμενος ἐάσω· μίαν δὲ ἀρετὴν ἔτι τοῦ ῥήτορος ἐπιδείξομαι, κρίνας καλλίστην τε καὶ κυριωτάτην, καὶ μόνην | ἣ μάλιστα τῶν ἄλλων τὸν Λυσίου χαρακτῆρα δυναμένην βεβαιῶσαι, ἣν ὑπερεβάλετο μὲν οὐδεὶς τῶν ὕστερον, ἐμιμήσαντο δὲ πολλοὶ καὶ παρ᾽ αὐτὸ τοῦτο κρείττους ἑτέρων ἔδοξαν εἶναι, τὴν ἄλλην δύναμιν οὐθὲν διαφέροντες· ὑπὲρ ὧν, ἂν ἐγχωρῇ, κατὰ τὸν οἰκεῖον διαλέξομαι τόπον. τίς δέ ἐστιν ἥδε ἡ ἀρετή; ἡ [τις] πᾶσιν ἐπανθοῦσα τοῖς ὀνόμασι [καὶ τίς ἡ] χάρις, πρᾶγμα παντὸς κρεῖττον | λόγου καὶ θαυμασιώτατον. ῥᾷστον μὲν γάρ ἐστιν ὀφθῆναι καὶ παντὶ ὁμοίως ἰδιώτῃ τε καὶ τεχνίτῃ φανερόν, χαλεπώτατον δὲ λόγῳ δηλωθῆναι καὶ οὐδὲ τοῖς κράτιστα εἰπεῖν δυναμένοις εὔπορον.

11. Ὥστε εἴ τις ἀξιοίη λόγῳ διδαχθῆναι ταύτην τὴν δύναμιν, ἥτις ποτ᾽ ἐστίν, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ ἄλλων πολλῶν πραγμάτων δυσεκλαλήτων ἀπαιτῶν λόγον· λέγω δέ, ἐπὶ κάλλους μὲν σωμάτων, τί δή ποτε | τοῦτ᾽ ἔστιν, ὃ καλοῦμεν ὥραν· ἐπὶ κινήσεως δὲ μελῶν καὶ πλοκῆς φθόγγων, τί λέγεται τὸ εὐάρμοστον· ἐπὶ συμμετρίας δὲ χρόνων, τίς ἡ τάξις καὶ τί τὸ εὔρυθμον· καὶ ἐπὶ παντὸς δὲ συλλήβδην ἔργου τε καὶ πράγματος, τίς ὁ λεγόμενος καιρὸς καὶ ποῦ

10 καὶ πειστικὴ om. T | πᾶν θ᾽ F | ὁμολογήσει pr. F, corr. a m. tertia | ῥητόρων εἶναι αὐτὸν FT | ἣν] ἃ Weil | ἀποδείξομαι pr. F | κυριωτάτην Markl: κοινοτάτην FMT | ἣ μάλιστα Markl: τὴν μάλιστα FMT, αὐτὴν μαλ. Rad | ἡ post ἥδε om. FT | ἡ Sylburg: ἥτις FMT | καὶ τίς ἡ del. Sad, κἀπ᾽ ἴσης Rad | θαυμασιώτατον Markl: θαυμασιώτερον FMT | ῥᾷστον Tayl: ἄριστον FMT | τε καὶ] τε om. pr. F, τε ἢ T | λόγον T **11** ἀξιοῖ ἢ FT | λόγων T (post ἀπ.) | μελῶν] μελισμοῦ T

τὸ μέτριον. αἰσθήσει γὰρ τούτων ἕκαστον καταλαμβάνεται καὶ οὐ λόγῳ. ὥσθ' ὅπερ οἱ μουσικοὶ παραγγέλλουσι ποιεῖν τοῖς βουλομένοις ἀκούειν ἀκριβῶς ἁρμονίας, ὥστε μηδὲ τὴν ἐλαχίστην ἐν τοῖς διαστήμασι δίεσιν ἀγνοεῖν τὴν ἀκοὴν ἐθίζειν | καὶ μηδὲν ἄλλο ταύτης ἀκριβέστερον ζητεῖν κριτήριον, τοῦτο κἀγὼ τοῖς ἀναγινώσκουσι τὸν Λυσίαν καὶ τίς ἡ παρ' αὐτῷ χάρις ἐστὶ βουλομένοις μαθεῖν ὑποθείμην ἂν ἐπιτη|δεύειν· χρόνῳ πολλῷ καὶ μακρᾷ τριβῇ καὶ ἀλόγῳ πάθει τὴν ἄλογον συνασκεῖν αἴσθησιν. ταύτην μέντοι κρατίστην τε ἀρετὴν καὶ χαρακτηρικωτάτην τῆς Λυσίου λέξεως ἔγωγε τίθεμαι, εἴτε φύσεως αὐτὴν δεῖ καλεῖν εὐτυχίαν εἴτε πόνου καὶ τέχνης ἐργασίαν εἴτε μικτὴν ἐξ ἀμφοῖν ἕξιν ἢ δύναμιν, ᾗ πάντας ὑπερέχει τοὺς λοιποὺς ῥήτορας. καὶ ὅταν διαπορῶ περί τινος τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων. καὶ μὴ ῥάδιον ᾖ μοι διὰ τῶν ἄλλων σημείων τἀληθὲς εὑρεῖν, ἐπὶ ταύτην καταφεύγω τὴν ἀρετὴν ὡς ἐπὶ ψῆφον ἐσχάτην. ἔπειτα ἂν μὲν αἱ χάριτες αἱ τῆς λέξεως ἐπικοσμεῖν δοκῶσί μοι τὴν γραφήν, τῆς Λυσίου ψυχῆς αὐτὴν τίθεμαι καὶ οὐδὲν ἔτι πορ|ρωτέρω ταύτης σκοπεῖν ἀξιῶ. ἐὰν δὲ μηδεμίαν ἡδονὴν μηδὲ ἀφροδίτην ὁ τῆς λέξεως χαρακτὴρ ἔχῃ. δυσωπῶ καὶ ὑποπτεύω, μήποτ' οὐ Λυσίου ⟨ᾖ⟩ ὁ λόγος, καὶ οὐκ ἔτι βιάζομαι τὴν ἄλογον αἴσθησιν, οὐδ' ἐὰν πάνυ δεινὸς εἶναι τά γοῦν ἄλλα μοι δοκῇ καὶ περιττῶς ἐξειργασμένος ὁ λόγος, τὸ μὲν εὖ γράφειν πολλοῖς οἰόμενος ὑπάρχειν κατά τινας καὶ ἄλλους ἰδίους λέξεως χαρακτῆρας (πολυειδὲς γὰρ τοῦτο), τὸ δ' ἡδέως καὶ κεχαρισμένως καὶ ἐπαφροδίτως Λυσίᾳ.

Τεκμηρίῳ γοῦν οὐκ ἄλλῳ τινὶ κρείττονι χρώμενος ἢ τῷ καθ' ἡδονὴν ἑρμηνεύεσθαι τὰ ὑπὸ τούτου λεγόμενα, [ᾧ]

[κατα]λαμβάνεται F cum ras. | οὐ λέγω T | οἱ om. F T διαστήμασι Sylburg: διηγήμασι F M T, διηχήμασι Victorius τοῦτο] τούτω M | τίς ὑπ' αὐτῷ T | χαρακτηριστικωτάτην T F pr. τίθεμαι] πείθομαι F T | ὑπερέχειν T | ψήφῳ ἐσχάτῃ T F corr. δοκοῦσι T | τίθημι T | ἔχει T | ᾖ add. Rs | ὁ om. T | δοκεῖ T F pr. | λέξεως Tayl: ἕξεως F M T | τὸ δ' ἡδέως καὶ Ald: ἡ δὲ ὡς F M T (καὶ esse in F tradit Desr) | οὐκ ἄλλο et ἢ τὸ T | ἡρμηνεῦσθαι malit Rad | ᾧ del. Markl

πολλοὺς ἤδη τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸν λόγων καὶ πεπι- 12
στευμένων ὑπὸ τοῦ πλήθους, ὥς εἰσιν ἐν τοῖς πάνυ γνη-
σίοις Λυσίου, καὶ τά γε ἄλλα οὐκ ἀτόπως ἔχοντας, ὅτι τὴν
χάριν οὐ προσβάλλουσι τὴν Λυσιακὴν οὐδὲ τὴν εὐστομίαν
ἔχουσιν ἐκείνης τῆς λέξεως, ὑποπτεύ|σας τε καὶ βασανίσας
εὗρον οὐκ ὄντας Λυσίου. ὧν ἐστι καὶ ὁ περὶ τῆς Ἰφικρά-
τους εἰκόνος, ὃν οἶδ' ὅτι πολλοὶ καὶ χαρακτῆρα ἡγήσαιντο
ἂν καὶ κανόνα τῆς ἐκείνου δυνάμεως. οὗτος μέντοι ὁ λό-
γος ὁ καὶ τοῖς ὀνόμασιν ἡρμηνεῦσθαι δοκῶν ἰσχυρῶς καὶ
τοῖς ἐνθυμήμασιν εὑ ρ ῆ σθαι περιττῶς καὶ ἄλλας πολλὰς
ἀρετὰς ἔχων ἄχαρίς ἐστι καὶ πολλοῦ δεῖ τὸ Λυσιακὸν ἐπι-
φαίνειν στόμα· μάλιστα δ' ἐγένετό μοι καταφανής, ὅτι οὐχ
ὑπ' ἐκείνου τοῦ ῥήτορος | ἐγράφη, τοὺς χρόνους ἀναλογισα-
μένῳ· εἰ γὰρ ὀγδοηκονταετῆ γενόμενον θήσει τις τελευτῆσαι
Λυσίαν ἐπὶ Νίκωνος ἢ ἐπὶ Ναυσινίκου ἄρχοντος, ἑπτὰ |379 7
ἔτεσιν ὅλοις ἂν εἴη προτεροῦσα τῆς γραφῆς τοῦ ψηφίσμα-
τος ἡ τελευτὴ τοῦ ῥήτορος. μετὰ γὰρ Ἀλκισθένην [372 1
ἄρχοντα, ἐφ' οὗ τὴν εἰρήνην Ἀθηναῖοί τε καὶ Λακεδαιμόνιοι
καὶ βασιλεὺς ὤμοσαν, ἀποδοὺς τὰ στρατεύματα Ἰφικράτης
ἰδιώτης γίνεται, καὶ τὸ περὶ τῆς εἰκόνος ἦν τότ' ἔτεσιν
ἑπτὰ πρότερον τετελευτηκότος τῆς γραφῆς Λυσίου, πρὸ τοῦ
συντάξασθαι τοῦτον τὸν ἀγῶνα Ἰφικράτει. ὁμοίως δὲ καὶ
τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἀνδρός, καὶ αὐτὴν εἰς Λυσίαν ἀναφερο-
μένην, οὔτε | τοῖς πράγμασιν ἀτόπως ἔχουσαν οὔτε τοῖς ὀνό-
μασιν ἀσθενῶς, δι' ὑποψίας ἔλαβον οὐκ ἐπανθούσης τῇ
λέξει τῆς Λυσιακῆς χάριτος· καὶ παραθεὶς τοὺς χρόνους
οὐκ ὀλίγοις ἔτεσιν εὗρον ὑστεροῦσαν τῆς τελευτῆς τοῦ ῥή-
τορος, ἀλλὰ καὶ εἴκοσιν ὅλοις. ἐν γὰρ τῷ συμμαχικῷ πολέμῳ
τὴν εἰσαγγελίαν Ἰφικράτης ἠγώνισται, καὶ τὰς εὐθύνας ὑπέ-
σχηκε τῆς στρατηγίας, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται τοῦ λόγου κατα-
φανές· οὗτος δὲ ὁ πόλεμος πίπτει κατὰ Ἀγαθοκλέα καὶ |357 5

12 εὑρῆσθαι Dobr: εἰρῆσθαι | καὶ οὐδὲ περὶ πολλοῦ δεῖ: γρ. καὶ πολλοῦ δεῖ in mg. M[s] | καταφανὲς Sad | ἀποδοὺς] ἀπολύσας Weil | στρατεύματα] κατεστραμμένα Tournier | τὰ περὶ Desr, lacunam statuit Rad | τῆς γραφ. τετελ. T. τῆς γρ. delere malit Rad | πρὸ τοῦ . . . Ἰφ. del. Sad | συνίστασθαι malit Rad | Ἰφικράτῃ Sauppe | ἀπολογίαν T: ἀπώλειαν F M | τῶν τελευτῶν T

Ἐλπίνην ἄρχοντας. ὅτου μὲν οὖν εἰσι λόγοι [τοῦ] ῥήτορος ⟨οἳ⟩ περί τε τῆς εἰκόνος καὶ τῆς προδοσίας, οὐκ | ἔχω βεβαίως εἰπεῖν· ὅτι δὲ ἑνὸς ἀμφότεροι, πολλοῖς τεκμηρίοις ἔχοιμ' ἂν εἰπεῖν. ἡ γὰρ αὐτὴ προαίρεσίς τε καὶ δύναμις ἐν ἀμφοτέροις, ὑπὲρ ὧν οὐ καιρὸς ἐν τῷ παρόντι διασκοπεῖν. εἰκάζω δὲ Ἰφικράτους εἶναι αὐτούς· καὶ γὰρ τὰ πολέμια δεινὸς ὁ ἀνὴρ καὶ ἐν λόγοις οὐκ εὐκαταφρόνητος, ἥ τε λέξις ἐν ἀμφοῖν πολὺ τὸ φορτικὸν καὶ στρατιωτικὸν ἔχει, καὶ οὐχ οὕτως ἐμφαίνει ῥητορικὴν ἀγχίνοιαν ὡς στρατιωτικὴν αὐθάδειαν καὶ ἀλαζονείαν. ἀλλ' ὑπὲρ μὲν τούτων ἑτέρωθι δηλωθήσεται διὰ πλειόνων.

13. Ἀντέον δέ, ὅθεν ἐξέβημεν εἰς ταῦτα, ὅτι κράτιστόν ἐστι τῶν Λυσίου ἔργων καὶ χαρακτηρικώτατον τῆς δυνάμεως ἡ κοσμοῦσά τε καὶ ἀνθίζουσα τὴν λέξιν αὐτοῦ χάρις, ἣν οὐθ' ὑπερεβάλετο τῶν ἐπιγινομένων οὐθεὶς οὔτε εἰς ἄκρον ἐμιμήσατο. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν ἑρμηνείαν ἀγαθὰ τοῦ ῥήτορος ταῦτα· συγκεφαλαιώ|σομαι γὰρ τὰ ῥηθέντα· τὸ καθαρὸν τῶν ὀνομάτων, ἡ ἀκρίβεια τῆς διαλέκτου, τὸ διὰ τῶν κυρίων καὶ μὴ τροπικῶν κατασκευῶν ἐκφέρειν τὰ νοήματα, ἡ σαφήνεια, ἡ συντομία, τὸ συστρέφειν τε καὶ στρογγυλίζειν τὰ νοήματα, τὸ ὑπὸ τὰς αἰσθήσεις ἄγειν τὰ δηλούμενα, τὸ μηδὲν ἄψυχον ὑποτίθεσθαι πρόσωπον μηδὲ ἀνηθοποίητον, ἡ τῆς συνθέσεως τῶν ὀνομάτων ἡδονὴ μιμουμένης τὸν ἰδιώτην, τὸ τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττειν λόγους, ἡ πιθανότης καὶ τὸ πειστικὸν καὶ ἡ χάρις καὶ ὁ πάντα μετρῶν καιρός. ταῦτα παρὰ Λυσίου λαμβάνων ἄν τις ὠφεληθείη. ὑψηλὴ δὲ καὶ μεγαλοπρεπὴς οὐκ ἔστιν ἡ Λυσίου λέξις οὐδὲ

Ἐλπινίκην T ὅτου Sylburg: ὅτι F M T | εἰσιν οἱ λόγοι M | τοῦ del. Sylburg, τοῦ ῥήτ. del. Sad | οἵ add. Sauppe | βεβ. εἰπεῖν· ἡ γὰρ αὐτὴ . . ἀμφοτέροις, εἰπεῖν ἂν ἔχοιμι πολλοῖς τεκμ. ὅτι ἑνὸς εἰσιν ἀμφότεροι turbato ordine T | σκοπεῖν T **13** ὅτι Usener: τὸ F M T | χαρακτηρικώτερον M, χαρακτηριστικώτατον T | ὑπερεβάλλετο T | ἐπιγενομένων H Steph | βουλόμενα F, sed δηλούμενα supra add. man. sec | μηδένα M | μιμουμένης Usener: μιμουμένη F M T | καὶ τὸ πειστικὸν om. T | ὁ μετὰ πάντων καιρὸς T

καταπληκτικὴ μὰ Δία καὶ θαυμαστή, οὐδὲ τὸ πικρὸν ἢ τὸ δεινὸν ἢ τὸ φοβερὸν ἐπιφαίνουσα, οὐδὲ ἁφὰς ἔχει καὶ τόνους ἰσχυρούς, οὐδὲ θυμοῦ καὶ πνεύματός ἐστι μεστή, οὐδ' ὥσπερ ἐν τοῖς ἤθεσίν ἐστι πιθανή, οὕτως ἐν τοῖς πάθεσιν ἰσχυρά, οὐδ' ὡς ἡδῦναι καὶ πεῖσαι καὶ χαριεντίσασθαι δύνα|ται, οὕτω βιάσασθαί τε καὶ προσαναγκάσαι· ἀσφαλής τε μᾶλλόν ἐστιν ἢ παρακεκινδυνευμένη καὶ οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἰσχὺν ἱκανὴ δηλῶσαι τέχνης, ἐφ' ὅσον ἀλήθειαν εἰκάσαι φύσεως.

14. *Καὶ θαυμάζειν ἄξιον, τί δή ποτε παθὼν ὁ Θεόφραστος τῶν φορτικῶν καὶ περιέργων αὐτὸν οἴεται ζηλωτὴν γενέσθαι λόγων καὶ τὸ ποιητικὸν διώκειν μᾶλλον ἢ τὸ ἀληθινόν. ἐν γοῦν τοῖς Περὶ λέξεως γραφεῖσι τῶν τε ἄλλων καταμέμφεται τῶν περὶ τὰς ἀντιθέσεις καὶ παρισώσεις καὶ παρομοιώσεις καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις σχήματα διεσπουδακότων, καὶ δὴ καὶ τὸν Λυσίαν ἐν τούτοις καταριθμεῖται, τὸν ὑπὲρ Νικίου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Ἀθηναίων λόγον, ὃν εἶπεν ἐπὶ Συρακουσίων αἰχμάλωτος ὤν, ὡς ὑπὸ τούτου γεγραμμένον τοῦ ῥήτορος | παρατιθείς. κωλύσει δ' οὐδὲν ἴσως καὶ τὴν λέξιν αὐτὴν θεῖναι τὴν Θεοφράστου. ἔστι δὲ ἥδε· „Ἀντίθεσις δ' ἔστι τριττῶς, ὅταν τῷ αὐτῷ τὰ ἐναντία, ἢ τῷ ἐναντίῳ τὰ αὐτά, ἢ τοῖς ἐναντίοις ⟨τὰ⟩ ἐναντία προσκατηγορηθῇ. τοσαυταχῶς γὰρ ἐγχωρεῖ συζευχθῆναι. τούτων δὲ τὸ μὲν ἴσον καὶ τὸ ὅμοιον παιδιῶδες καὶ καθαπερεὶ ποίημα· διὸ καὶ ἧττον ἁρμόττει τῇ σπουδῇ. φαίνεται γὰρ ἀπρεπὲς σπουδάζοντα τοῖς πράγμασι τοῖς ὀνόμασι παίζειν καὶ τὸ πάθος τῇ λέξει περιαιρεῖν. ἐκλύει γὰρ τὸν ἀκροατήν· οἷον ὡς ὁ Λυσίας ἐν τῇ τοῦ Νικίου ἀπολογίᾳ βουλόμενος ἔλεον ποιεῖν· Ἑλλήνων κλαίω ἀμάχητον καὶ ἀναυμάχητον ὄλεθρον . . . ἱκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθί*

μεστὴ οὔθ' T | *τε* ante *καὶ* om. T | *παραναγκάσαι* F T | *τέχνην* M F pr. **14** *καταριθμεῖται* Markl: *καταριθμεῖ καὶ* F M T, *κατηρίθμηκε* Rad | *θεῖναι τοῦ Θ.* F T | *τὰ* add. Markl *προσκατηγορηθῇ* Sylburg: *προσκατηγορηθείη* F, *προκατηγοριθείη* M, *προκατηγορηθείη* T | *καὶ* ante *καθαπερεὶ* om. F T | *Ἑλλήνων* om. T, in F m. pr. supra lineam add. *ἑλλῆν* *κλαίω τὸν* T | *καθίζονται* T

ζοντες, προδότας δὲ τῶν ὅρκων ὑμᾶς ἀποφαίνοντες . . . ἀνακαλοῦντές τε συγγένειαν εὐμένειαν.“ ταῦτα γὰρ | εἰ μὲν τῷ ὄντι Λυσίας ἔγραψε, δικαίως ἂν ἐπιτιμήσεως ἠξιοῦτο χαριεντιζόμενος ἐν οὐ χαρίεντι καιρῷ. εἰ δὲ ἑτέρου τινός ἐστιν ὁ λόγος, ὥσπερ ἐστίν, ὁ κατηγορῶν, ἃ μὴ προσῆκε, τοῦ ἀνδρὸς μεμπτότερος. ὅτι δὲ οὐκ ἔγραψε Λυσίας τὸν ὑπὲρ Νικίου λόγον οὐδ᾽ ἔστιν οὔτε τῆς ψυχῆς οὔτε τῆς λέξεως ἐκείνης τὸ γράμμα, πολλοῖς πάνυ τεκμηρίοις ἀποδεῖξαι δυνάμενος οὐκ ἔχω καιρὸν ἐν τῷ παρόντι λόγῳ· ἰδίαν δὲ περὶ τοῦ ῥήτορος πραγματείαν συνταττόμενος, ἐν ᾗ τά τε ἄλλα δηλωθήσεταί μοι καὶ τίνες εἰσὶν αὐτοῦ λόγοι γνήσιοι, τὴν ἀκρίβειαν ἐν ἐκείνοις καὶ περὶ τοῦδε ἀποδοῦναι πειράσομαι τοῦ λόγου.

15. Νυνὶ δὲ περὶ τῶν ἑξῆς διαλέξομαι, τίς ὁ πραγματικός ἐστι Λυσίου χαρακτήρ, ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ τῆς λέξεως ‹λόγον› ἀποδέδωκα· τουτὶ γὰρ ἔτι λείπεται τὸ μέρος. εὑρετικὸς γάρ ἐστι τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐνόντων λόγων ὁ ἀνήρ, οὐ μόνον ὧν ἅπαντες ἂν εὕροιμεν, ἀλλὰ καὶ ὧν μηθείς. οὐδὲν γὰρ ἁπλῶς Λυσίας παραλείπει τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν οἱ λόγοι, οὐ τὰ πρόσωπα, οὐ τὰ πράγματα, οὐκ αὐτὰς τὰς πράξεις, οὐ τρόπους τε καὶ αἰτίας αὐτῶν, οὐ καιρούς, οὐ χρόνους, οὐ τόπους, οὐ τὰς ἑκάστου τούτων διαφορὰς ἄχρι τῆς εἰς ἐλάχιστον τομῆς, ἀλλ᾽ ἐξ ἁπάσης θεωρίας καὶ παντὸς μερισμοῦ τὰς οἰκείας ἀφορμὰς ἐκλέγει. δηλοῦσι δὲ μάλιστα τὴν δεινότητα τῆς εὑρέσεως αὐτοῦ οἵ τε ἀμάρτυροι τῶν λόγων καὶ οἱ περὶ τὰς παραδόξους συνταχθέντες ὑποθέσεις, ἐν οἷς πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἐνθυμήματα λέγει καὶ τὰ πάνυ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄπορα εἶναι καὶ ἀδύνατα εὔπορα καὶ δυνατὰ φαίνεσθαι | ποιεῖ, κριτικὸς ὧν δεῖ λέγειν καί, ὅτε μὴ πᾶσιν ἐξῆν χρῆσθαι τοῖς εὑρεθεῖσι, τῶν κρατίστων δὲ καὶ κυριωτάτων ἐκλεκτικός, εἰ μὴ

ὑμᾶς Tournier: ἡμᾶς FMT τε om. M | ἠξιοῦτο prop. Rad: ἀξιοῦται FMT, ἀξιοῖτο Ald τῷ ἀνδρὶ MF pr μεμπότερος F, μεμπτόμενος M | γράμμα] σύγγραμμα Krüger | λόγῳ] χρόνῳ malit Rad **15** λόγον add. Krüger | ἂν om. T F pr. | οἱ λόγοι Usener: ὁμολογεῖ F M T, ὁ λόγος v. d. Vliet | τε om. T post τρόπους | εὑρήσεως M F pr. | καὶ post λέγει om. FM | ὧν ante ὧν add. Rs

καὶ μάλιστα τῶν ἄλλων ῥητόρων, οὐδενός γε ἧττον. τάξει δὲ ἁπλῇ τινι κέχρηται τῶν πραγμάτων καὶ τὰ πολλὰ ὁμοειδεῖ, καὶ περὶ τὰς ἐξεργασίας τῶν ἐπιχειρημάτων ἀφελής τις καὶ ἀπερίεργός ἐστιν· οὔτε γὰρ προκατασκευαῖς οὔτ' ἐφόδοις οὔτε μερισμοῖς οὔτε ποικιλίαις σχημάτων οὔτε ταῖς ἄλλαις ταῖς τοιαύταις πανουργίαις εὑρίσκεται χρώμενος, ἀλλ' ἔστιν ἀπέριττός τις ἐλευθέριός τε καὶ ἀπόνηρος οἰκονομῆσαι τὰ εὑρεθέντα. ἐκ δὴ τούτων παρακελεύομαι τοῖς ἀναγινώσκουσιν αὐτὸν τὴν μὲν εὕρεσιν τῶν ἐνθυμημάτων καὶ τὴν κρίσιν ζηλοῦν, τὴν δὲ τάξιν καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, ἐνδεεστέραν οὖσαν τοῦ προσήκοντος, μὴ ἀπό γε τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ παρ' ἑτέρων, οἳ κρείττους οἰκονομῆσαι τὰ εὑρεθέντα ἐγένοντο, περὶ ὧν ὕστερον ἐρῶ, τοῦτο τὸ στοιχεῖον λαμβάνειν.

16. Ἀποδεδωκὼς δὲ τὸν ὑπὲρ τῶν ἀρετῶν τε καὶ στοιχείων λόγον, ἐρῶ νῦν καὶ περὶ τοῦ γένους τῶν ἀμφισβητημάτων, ἐν οἷς ἐστι θεωρήμασιν ἡ πολιτικὴ τέχνη. τριχῇ δὲ νενεμημένου τοῦ ῥητορικοῦ λόγου καὶ τρία περιειληφότος διάφορα τοῖς τέλεσι γένη, τό τε δικανικὸν καὶ τὸ συμβουλευτικὸν καὶ τὸ καλούμενον ἐπιδεικτικὸν ἢ πανηγυρικόν, ἐν ἅπασι μὲν τούτοις ἐστὶν ὁ ἀνὴρ λόγου ἄξιος, μάλιστα δὲ ἐν τοῖς δικανικοῖς ἀγῶσι· κἀν τούτοις δὲ αὐτοῖς ἀμείνων ἐστὶ τὰ μικρὰ καὶ παράδοξα καὶ ἄπορα εἰπεῖν καλῶς, ἢ τὰ σεμνὰ καὶ μεγάλα καὶ εὔπορα δυνατῶς. ὁ βουλόμενος δὴ τὴν Λυσίου δύναμιν ἀκριβῶς καταμαθεῖν ἐκ τῶν δικανικῶν αὐτὴν μᾶλλον λόγων ἢ ἐκ τῶν πανηγυρικῶν τε καὶ συμβουλευτικῶν σκοπείτω. ἵνα δὲ καὶ περὶ | τῶν ἰδεῶν ἐγγένηταί μοι τὰ προσήκοντα εἰπεῖν, ἐάσω τε ταῦτα περί τε προοιμίων καὶ διηγήσεων καὶ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ λόγου καὶ

γε om. T, inter τῶν et ἄλλων interposuit Rs | καὶ περὶ] κἂν T | ἀφέλη τις T | ἄλλαις τοιαύταις T | ἐλευθέριός τε] καὶ ἐλεύθερος T | κρίσιν Sad: σύγκρισιν FMT | ἐξεργασίαν v. d. Vliet | γε] τοῦδε T **16** ἀρετῶν] εὑρέσεων Desr | τῶν ἀμφισβητημάτων del. Usener | διάφορα τοῖς τέλεσι om. T δὲ αὐτοῖς G. Sylburg: τε αὐτοῖς FMT | μακρὰ καὶ TF pr. μεγάλα καὶ σεμνὰ M | δὴ τοῦ F | συμβουλευτικῶν τε καὶ πανηγυρικῶν M | περὶ δὲ T

διαλέξομαι καὶ δηλώσω, ποῖός τίς ἐστιν ἐν ἑκάστῃ τῶν ἰδεῶν ὁ ἀνήρ· διαιρήσομαι δὲ αὐτάς, ὡς Ἰσοκράτει τε καὶ τοῖς κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα κοσμουμένοις ἤρεσεν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν προοιμίων.

17. Φημὶ δὴ πάντων δεξιώτατον εἶναι τὸν ῥήτορα κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν λόγων καὶ χαριέστατον, ἐννοούμενος, ὅτι ἄρξασθαι μὲν καλῶς οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν, εἰ δή τις τῇ προσηκούσῃ χρῆσθαι βούλοιτο ἀρχῇ καὶ μὴ τὸν ἐπιτυχόντα λόγον εἰπεῖν (οὐ γὰρ τὸ πρῶτον ῥηθέν, ἀλλ᾽ ὃ τοῦ προτεθέντος λόγου μηδαμοῦ μᾶλλον ἢ ἐπ᾽ αὐτοῦ ὠφελήσειε, τοῦτο ἀρχή τε καὶ προοίμιον), ὁρῶν δὲ τὸν ῥήτορα πᾶσι κεχρημένον, οἷς ⟨αἱ⟩ τέχναι τε παραγγέλλουσι καὶ τὰ πράγματα βούλεται. τοτὲ μὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἐπαίνου ⟨ὁ⟩ λέγων αὐτῷ ἄρχεται, τοτὲ δὲ ἀπὸ τῆς διαβολῆς τοῦ ἀντιδίκου· εἰ δὲ τύχοι αὐτὸς προδιαβληθείς, τὰς αἰτίας πρῶτον ἀπολύεται τὰς καθ᾽ αὑτοῦ· τοτὲ δὲ τοὺς δικαστὰς ἐπαινῶν καὶ θεραπεύων οἰκείους ἑαυτῷ τε καὶ τῷ πράγματι καθίστησι, τοτὲ δὲ τὴν ἀσθένειαν τὴν ἰδίαν καὶ τὴν πλεονεξίαν τὴν τοῦ ἀντιδίκου καὶ τὸ μὴ περὶ τῶν ἴσων ἀμφοτέροις εἶναι τὸν ἀγῶνα ὑποδείκνυσι· τοτὲ δὲ ὡς κοινὰ τὰ πράγματα καὶ ἀναγκαῖα πᾶσι καὶ οὐκ ἄξια ὑπὸ τῶν ἀκουόντων ἀμελεῖσθαι λέγει· τοτὲ δὲ ἄλλο τι κατασκευάζεται τῶν δυναμένων αὐτὸν μὲν ὠφελῆσαι, τὸν δὲ ἀντίδικον ἐλαττῶσαι. ταῦτα δὲ συντόμως καὶ ἀφελῶς διανοίαις τε χρησταῖς καὶ γνώμαις εὐκαίροις καὶ ἐνθυμήμασι μετρίοις περιλαβὼν ἐπὶ τὴν πρόθεσιν ἐπείγεται, δι᾽ ἧς τὰ μέλλοντα ἐν ταῖς ἀποδείξεσι λέγεσθαι προειπὼν καὶ τὸν ἀκροατὴν παρασκευάσας εὐμαθῆ πρὸς τὸν μέλλοντα λόγον ἐπὶ τὴν διήγησιν καθίσταται· καὶ ἔστι μεθόριον αὐτῷ ἑκατέρας | τῶν ἰδεῶν ὡς τὰ πολλὰ ἡ πρόθεσις· ἤδη δέ ποτε καὶ ἀπὸ μόνης ταύτης ἤρξατο, καὶ ἀπροοιμιά-

τις om. T **17** καλῶς deleverit Desr | εἰ δή Matthaei: εἰ μή F M T, εἴ γε Rs, εἴ Desr | ἢ ἐπὶ πρώτου Usener, ἢ ἐπ᾽ ⟨ἀρχῆς⟩ αὐτοῦ Matthaei | ὠφελήσει Krüger | ὁρῶ T | αἱ add. Sylburg | ὁ add. Rs | αὐτῷ F pr. Desr: αὐτὸ F corr., M T, αὐτὸς Markl, del. Sad | τὴν ante τοῦ om. M | ἀποδείκνυσι M | ἄλλό τις M | μὲν αὐτὸν T, μὲν in F a pr. m. additum | εὐμ. εἰς τὸν T

στως ποτὲ εἰσέβαλε τὴν διήγησιν ἀρχὴν λαβών· καὶ οὐκ ἄψυχος οὐδ᾽ ἀκίνητός ἐστι περὶ ταύτην τὴν ἰδέαν. μάλιστα δ᾽ ἄν τις αὐτοῦ θαυμάσειε τὴν ἐν τοῖς προοιμίοις δύναμιν, ἐνθυμηθεὶς ὅτι διακοσίων οὐκ ἐλάττους δικανικοὺς γράψας λόγους ἐν οὐδενὶ πέφηνεν οὔτε ἀπιθάνως προοιμιαζόμενος οὔτε ἀπηρτημένῃ τῶν πραγμάτων ἀρχῇ χρώμενος, ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῖς ἐνθυμήμασιν ἐπιβέβληκε τοῖς αὐτοῖς οὐδ᾽ ἐπὶ τὰς αὐτὰς κατενήνεκται διανοίας· καίτοι γε τοῦτο καὶ οἱ λόγους ὀλίγους γράψαντες εὑρίσκονται πεπονθότες, λέγω δὲ τὸ τοῖς αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν τόποις· ἐῶ γὰρ ὅτι καὶ τὰ παρ᾽ ἑτέροις εἰρημένα λαμβάνοντες | ὀλίγου δεῖν πάντες οὐκ ἐν αἰσχύνῃ τίθενται τὸ ἔργον. οὑτοσὶ δὲ καινὸς ὁ ῥήτωρ ἐστὶ καθ᾽ ἕκαστον τῶν λόγων, κατά γε οὖν τὰς εἰσβολὰς καὶ τὰ προοίμια καὶ δυνατός, ὃ βούλοιτο, διαπράξασθαι. οὔτε γὰρ εὔνοιαν κινῆσαι βουλόμενος οὔτε προσοχὴν οὔτε εὐμάθειαν ἀτυχήσειεν ἄν ποτε τοῦ σκοποῦ. κατὰ μὲν δὴ ταύτην τὴν ἰδέαν ἢ πρῶτον ἢ οὐδενὸς δεύτερον αὐτὸν ἀποφαίνομαι.

18. Ἐν δὲ τῷ διηγεῖσθαι τὰ πράγματα, ὅπερ οἶμαι μέρος πλείστης δεῖται φροντίδος καὶ φυλακῆς, ἀναμφιλόγως ἡγοῦμαι κράτιστον αὐτὸν εἶναι πάντων ῥητόρων, ὅρον τε καὶ κανόνα τῆς ἰδέας ταύτης αὐτὸν ἀποφαίνομαι. οἴομαι δὲ καὶ τὰς τέχνας τῶν λόγων, ἐν αἷς εἴρηταί τι περὶ διηγήσεως ἀξιόλογον, οὐκ ἐξ ἄλλων τινῶν μᾶλλον ἢ τῶν ὑπὸ Λυσίου γραφεισῶν εἰληφέναι τὰ παραγγέλματα καὶ τὰς ἀφορμάς. καὶ γὰρ τὸ σύντομον μάλιστα αὗται ἔχουσιν αἱ διηγήσεις καὶ τὸ σαφές· | ἡδεῖαί τέ εἰσιν ὡς οὐχ ἕτεραι καὶ πιθαναί, καὶ τὴν πίστιν ἅμα λεληθότως συνεπιφέρουσιν. ὥστε μὴ ῥᾴδιον εἶναι μήθ᾽ ὅλην διήγησιν μηδεμίαν μήτε μέρος αὐτῆς ψευδὲς ἢ ἀπίθανον εὑρεθῆναι· τοσαύτην ἔχει πειθὼ καὶ ἀφροδίτην τὰ λεγόμενα, καὶ οὕτως λανθάνει τοὺς

θαυμάσοι T | προοιμ. αὐτοῦ δύν. F T | λόγους Tegge: τοὺς F M T | ὀλίγους χρόνους γράψαντες T | ἐπιβάλλειν F pr., ἐπιβάλλειν T | εὑρημένα Tournier | ἂν ante ποτε om. T | ποτε in F a man. sec. additum 18 πλεῖσται T | δεῖται om. M | ἀναμφιβόλως M | οἴομαι δὲ Syrianus, qui I 25 R affert inde usque ad ἐτύμοισιν ὁμοῖα: οἴομαί τε F M T | ἐν οἷς T | τι Syr: om. F M T | ἀξιολόγου M T | μεθ᾽ ὅλην T

ἀκούοντας εἴτ' ἀληθῆ ὄντα εἴτε πεπλασμένα. ὥσθ' ὅπερ Ὅμηρος ἐπαινῶν τὸν Ὀδυσσέα ὡς πιθανὸν εἰπεῖν καὶ πλάσασθαι τὰ μὴ γενόμενα εἴρηκε, τοῦτό μοι δοκεῖ κἂν ἐπὶ Λυσίου τις εἰπεῖν·

Εἶσκεν ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.

πᾶσί τε καὶ παντὸς μάλιστα τοῦτο παρεκελευσάμην ἀσκεῖν τὸ μέρος ἐν τοῖς Λυσίου παραδείγμασι ποιουμένους | τὰς γυμνασίας. κράτιστα γὰρ ⟨ἂν⟩ ἀποδείξαιτο ταύτην τὴν ἰδέαν ὁ μάλιστα τοῦτον τὸν ἄνδρα μιμησάμενος.

Ἐν δὲ τῷ πιστοῦσθαι τὰ πράγματα, τοιοῦτός τις ὁ
19 ἀνήρ ἐστιν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν καλουμένων ἐντέχνων πίστεων, καὶ χωρὶς ὑπὲρ ἑκάστου μέρους διαλέξομαι. τριχῇ δὴ νενεμημένων τούτων, εἴς τε τὸ πρᾶγμα καὶ τὸ ἦθος καὶ τὸ πάθος, τὰ μὲν ἐκ τοῦ πράγματος οὐδενὸς χεῖρον εὑρεῖν τε καὶ ἐξειπεῖν δύναται Λυσίας. καὶ γὰρ τοῦ εἰκότος ἄριστος εἰκαστής ὁ ἀνὴρ καὶ τοῦ παραδείγματος, πῇ τε ὅμοιον εἶναι πέφυκε καὶ πῇ διαφέρον, ἀκριβέστατος κριτής τά τε σημεῖα διελεῖν τὰ παρεπόμενα τοῖς πράγμασι καὶ εἰς τεκμηρίων δόξαν ἀγαγεῖν δυνατώτατος· | καὶ τὰς ἐκ τῶν ἠθῶν γε πίστεις ἀξιολόγως πάνυ κατασκευάζειν ἔμοιγε δοκεῖ· πολλάκις μὲν γὰρ ἐκ τοῦ βίου καὶ τῆς φύσεως, πολλάκις δ' ἐκ τῶν προτέρων πράξεων καὶ προαιρέσεων ἀξιόπιστα κατασκευάζει τὰ ἤθη. ὅταν δὲ μηδεμίαν ἀφορμὴν τοιαύτην λάβῃ παρὰ τῶν πραγμάτων, αὐτὸς ἠθοποιεῖ καὶ κατασκευάζει τὰ πρόσωπα τῷ λόγῳ πιστὰ καὶ χρηστά, προαιρέσεις τε αὐ-

καὶ πεπλασμένα Syr | ὥσθ' ὅπερ Desr: ὥσπερ F M T, καὶ ὅπερ G, ὡς ἐφαρμόζειν αὐτῷ τὸ Ὁμηρικὸν Syr | Od. τ 203 | ἔσκε T, ἴσκε Syr | [καὶ] πάντων Desr | παρακελευσάμην T, παρακελευσαίμην G, ἂν add. Krüger | ἐν τοῖς Usener: ἂν τὸ F corr., M, ἂν τοῦ F pr. T | παραδείγματα T | ποιουμένους Rs: ποιούμενος F M T | ἂν add. Krüger | ἀποδέξαιτο F M T | ἐν δὲ τῷ Sylburg: ἔν γε τῷ F M T | τὰ πράγματα Sylburg: τὸν ἄνδρα τὰ πράγματα F M T **19** ἀρκέσομαι δὲ τῷ τῶν Usener | δὴ F pr.: δὲ F corr. M T | καὶ τὸ πάθος καὶ τὸ ἦθος F T | εἰκαστής Markl: δικαστὴς F M T | ἄρ. δικ. ὁ ἀνὴρ F corr., M, ἄρ. ἀνὴρ δικ. F pr., ἄρ. δικ. ἀνὴρ T | διαφέρων T | ἔμοι T | πράξεων M: λέξεων F T | κατασκευάζει F M: ποιεῖ T | παρ. τῶν πρ. τοι. λάβῃ T

τοῖς ἀστείας ὑποτιθεὶς καὶ πάθη μέτρια προσάπτων καὶ λόγους ἐπιεικεῖς ἀποδιδοὺς καὶ ταῖς τύχαις ἀκόλουθα φρονοῦντας εἰσάγων καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς ἀδίκοις ἀχθομένους καὶ λόγοις καὶ ἔργοις, τὰ δὲ δίκαια προαιρουμένους ποιῶν, καὶ πάντα ⟨τὰ⟩ παραπλήσια τούτοις, ἐξ ὧν ἐπιεικὲς ἂν καὶ μέτριον ἦθος φανείη, | κατασκευάζων. περὶ δὲ τὰ πάθη μαλακώτερός ἐστι καὶ οὔτε αὐξήσεις οὔτε δεινώσεις οὔτε οἴκτους οὔθ' ὅσα τούτοις ἐστὶ παραπλήσια νεανικῶς πάνυ καὶ ἐρρωμένως κατασκευάσαι δυνατός. οὐ δεῖ δὴ ταῦτα ἐπιζητεῖν παρὰ Λυσίου. κἂν τοῖς ἐπιλόγοις δὲ τὸ μὲν ἀνακεφαλαιωτικὸν τῶν ῥηθέντων μέρος μετρίως τε καὶ χαριέντως ἀπαριθμεῖ, τὸ δὲ παθητικὸν ἐκεῖνο, ἐν ᾧ παράκλησίς τε καὶ δέησις καὶ ἔλεος καὶ τὰ τούτοις ἀδελφὰ ἔνεστι, τοῦ προσήκοντος ἐνδεεστέρως ἀποδίδωσι.

20. Τοιοῦτος μὲν δή ἐστιν ὁ Λυσίου χαρακτήρ, ὡς ἐγὼ δόξης ἔχω περὶ αὐτοῦ. εἰ δέ τις ἄλλα παρὰ ταῦτα ἔγνωκε, λεγέτω· κἂν ᾖ πιθανώτερα, πολλὴν αὐτῷ χάριν εἴσομαι. ἵνα δὲ βέλτιον τῷ βουλομένῳ ἐγγένηται μαθεῖν, εἴτε ὀρθῶς ἡμεῖς ταῦτα καὶ προσηκόντως πεπείσμεθα εἴτε καὶ διημαρτήκαμεν τὴν κρίσιν, τὴν ἐξέτασιν ἀπὸ τῶν ὑπ' ἐκείνου γραφέντων ποιήσομαι, προχειρισάμενός τε ἕνα λόγον (οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ πολλοῖς χρῆσθαι παραδείγμασιν) ἐξ ἐκείνου τήν τε προαίρεσιν καὶ τὴν δύναμιν | τοῦ ἀνδρὸς ἐπιδείξομαι, ἀποχρῆν οἰόμενος ψυχαῖς εὐπαιδεύτοις καὶ μετρίαις μικρά τε μεγάλων καὶ ὀλίγα πολλῶν γενέσθαι δείγματα. ἔστι δὲ ὁ λόγος ἐκ τῶν ἐπιτροπικῶν, ἐπιγραφόμενος κατὰ Διογείτονος, ὑπόθεσιν δὲ ἔχων τοιάνδε·

21. sequitur hypothesis cf. p. 324.

22. Προὔλαβον δὲ τὴν ὑπόθεσιν, ἵνα μᾶλλον γένηται καταφανές, εἰ μετρίᾳ καὶ προσηκούσῃ ἀρχῇ κέχρηται·

23. sequitur proemium, XXXII 1—3.

24. Τοῦτο τὸ προοίμιον ἁπάσας ἔχει τὰς ἀρετάς, ὅσας

προσάπτων] προσώπων T | τὰ add. Sad. τὰ πάντα T | ἔλεος καὶ δέησις FT 20 πιθανότερα FT | ἐγγένηται Sad: γένηται FMT | ἀπὸ T: ὑπὸ FM, ἐπὶ Rad | ποιοῦμαι FM | τε ἕνα Sad: τινα FMT ἐπιδείξομαι Paris. 1657: ἐπιδείξομεν FMT | οἰόμενοι T 24 ἀρετὰς om. T

δεῖ τὸ προοίμιον ἔχειν. δηλώσουσι δὲ οἱ κανόνες αὐτῷ παρατεθέντες οἱ τῶν τεχνῶν. ἅπαντες γὰρ δή που παραγγέλλουσιν οἱ συνταξάμενοι τὰς τέχνας, ὅταν πρὸς οἰκείους ὁ ἀγών, σκοπεῖν ὅπως μὴ πονηροὶ μηδὲ φιλοπράγμονες οἱ κατήγοροι φανήσονται. κελεύουσίν τε πρῶτον μὲν τὴν αἰτίαν εἰς τοὺς ἀντιδίκους περιιστάναι καὶ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τοῦ ἀγῶνος καὶ λέγειν, ὅτι μεγάλα τἀδικήματα καὶ οὐκ ἐνῆν αὐτὰ μετρίως ἐνεγκεῖν, καὶ ὅτι ὑπὲρ ἀναγκαιοτέρων προσώπων ὁ ἀγὼν καὶ ἐρήμων καὶ ἥττον ὑπεροφθῆναι ἀξίων, οἷς μὴ βοηθοῦντες κακίους ἂν ἐφάνησαν· καὶ ὅτι προκαλούμενοι τοὺς ἀντιδίκους εἰς διαλλαγὰς καὶ φίλοις τὰ πράγματα ἐπιτρέποντες καὶ τὰ δυνατὰ ἐλαττοῦσθαι ὑπομένοντες οὐδενὸς ἠδυνήθησαν τυχεῖν τῶν μετρίων. ταῦτα μὲν δὴ παραγγέλλουσι ποιεῖν οἱ τεχνογράφοι, ἵνα τὸ ἦθος τοῦ λέγοντος ἐπιεικέστερον εἶναι δόξῃ. δύναται δὲ αὐτοῖς εὔνοιαν τοῦτο ποιεῖν καὶ ἔστι κράτιστον τῆς κατασκευῆς μέρος. ταῦθ' ὁρῶ πάντα διὰ τοῦ προοιμίου τοῦδε γεγονότα. καὶ μὴν εἴς γε τὸ εὐμαθεῖς τοὺς ἀκροατὰς ποιῆσαι κελεύουσι συστρέψαντας εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα, ἵνα μὴ ἀγνοῶσι τὴν ὑπόθεσιν οἱ δικασταί, καὶ οἷά περ ἂν ᾖ τὰ μέλλοντα λέγεσθαι, τοιοῦτο καὶ τὸ προοίμιον ὑποτίθεσθαι ἀπ' ἀρχῆς, καὶ δεῖγμα τοῦ πράγματος ποιουμένους εὐθὺς ἀπ' ἐνθυμημάτων πειρᾶσθαι ἄρχεσθαι. ἔχει δὴ καὶ ταῦτα τὸ προοίμιον. ἔτι περὶ τῆς προσοχῆς ὧδέ πως τεχνολογοῦσιν, ὅτι δεῖ τὸν προσεκτικοὺς μέλλοντα ποιεῖν τοὺς ἀκροατὰς καὶ λέγειν θαυμαστὰ καὶ παράδοξα καὶ δεῖσθαι τῶν δικαστῶν ἀκοῦσαι. φαίνεται δὴ καὶ ταῦτα πεποιηκὼς ὁ Λυσίας. καὶ πρόσεστι τούτοις τὸ λεῖον τῆς ἑρμηνείας καὶ τὸ ἀφελὲς τῆς κατασκευῆς· ὧν μάλιστα δεῖ τοῖς ὑπὲρ ἐκείνων προοιμιαζομένοις. ἄξιον δὲ καὶ τὴν διήγησιν ὡς ᾠκονόμηται καταμαθεῖν. ἔχει δὲ οὕτως·

25. sequuntur XXXII 4—18 σιωπῇ.

ὅταν ᾖ πρὸς T | τἀδικήματα Markl: ἀδικήματα F M T | παροφθῆναι Tournier | τοῦδε om. M | λέγεσθαι] γενέσθαι F | εὐθὺς Steph: καὶ εὐθὺς F M T, κατευθὺ Rad | ἔχει δὲ T | πρόσεστι Krüger: πρὸς ἔτι F M. προσέτι T | ὑπὲρ M: ὑπ' F T. ὑπ' οἰκείων Usener

26. Ἵνα δὲ καὶ ὁ τῶν ἀποδείξεων χαρακτὴρ καταφανὴς γένηται, θήσω καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις λεγόμενα. τὰς μὲν οὖν ἰδίας πίστεις, ὡς οὐ πολλῶν ἔτι λόγων δεομένας, δι' αὐτῶν βεβαιοῦται τῶν μαρτύρων οὐδὲν ἕτερον ἢ τοῦτο εἰπών· „Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες." τὰ δὲ τοῦ ἀντιδίκου δίκαια διχῇ νείμας, ὡς τὰ μὲν ὁμολογήσαντος αὐτοῦ λαβεῖν καὶ εἰς τὰς τροφὰς τῶν ὀρφανῶν ἀνηλωκέναι σκηψαμένου, τὰ δὲ ἐξάρνου γενηθέντος εἰληφέναι κἄπειτα ἐλεγχθέντος, ὑπὲρ ἀμφοτέρων ποιεῖται τὸν λόγον, τὰς [δὲ] δαπάνας οὐχ ἃς ἐκεῖνος ἀπέφηνε γενέσθαι λέγων καὶ περὶ τῶν ἀμφιβόλων τὰς πίστεις ἀποδιδούς·

27. sequuntur XXXII 19—29.

28. Ἐν μὲν δὴ τοῖς δικανικοῖς λόγοις ⟨τοιοῦτός τις ὁ ἀνήρ ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς ἐπιδεικτικοῖς⟩ μαλακώτερος, ὥσπερ ἔφην. βούλεται μὲν γὰρ ὑψηλότερος εἶναι καὶ μεγαλοπρεπέστερος, καὶ τῶν γε καθ' ἑαυτὸν ἢ πρότερον ῥητόρων ἀκμασάντων οὐθενὸς ἂν δόξειεν εἶναι καταδεέστερος· οὐ διεγείρει δὲ τὸν ἀκροατὴν ὥσπερ Ἰσοκράτης ἢ Δημοσθένης. θήσω δὲ καὶ τούτων παράδειγμα.

29. 30. sequitur hypothesis et XXXIII.

31. Ἑνὸς ἔτι παράδειγμα θήσω λόγου συμβουλευτικοῦ, ἵνα καὶ τούτου τοῦ γένους τῶν λόγων χαρακτὴρ γένηται σαφής.

32. Ὑπόθεσιν δὲ περιείληφε τὴν περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πάτριον πολιτείαν Ἀθήνησι. τοῦ γὰρ δήμου. . . . . sequitur hypothesis et 33. XXXIV.

34. Ἀλλ' ἅλις ἤδη παραδειγμάτων, ἵνα καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ῥητόρων τὸν αὐτὸν διαλεχθῶμεν τρόπον. ἕπεται δὲ τῷ ῥήτορι τούτῳ κατὰ τὴν τάξιν τῶν χρόνων Ἰσοκράτης. περὶ δὴ τούτου λεκτέον ἐφεξῆς ἑτέραν ἀρχὴν λαβοῦσιν.

26 δὲ del. Rad, τε Sylburg **28** supplevit Krüger cf. de Isocr. p. 576 | μεγαλοπρεπέστερος Ald: —έστατος F M T ἢ Δημοσθένης del. Rad **31** τῶν λόγων Usener: τοῦ λόγου F M T | **32** τὴν om. F pr. T.

LYSIAE VITA EX VITIS X ORATORUM.

835 C *Λυσίας υἱὸς ἦν Κεφάλου τοῦ Λυσανίου τοῦ Κε-*
φάλου. Συρακουσίου μὲν γένος, μεταναστάντος δ᾽ εἰς
Ἀθήνας ἐπιθυμίᾳ τε τῆς πόλεως καὶ Περικλέους τοῦ
Ξανθίππου πείσαντος αὐτὸν φίλον ὄντα καὶ ξένον,
πλούτῳ διαφέροντα, ὡς δέ τινες, ἐκπεσόντα τῶν
Συρακουσῶν, ἡνίκα ὑπὸ Γέλωνος ἐτυραννοῦντο. γενό-
459/8] *μενος ⟨δ᾽⟩ Ἀθήνησιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος τοῦ*
μετὰ Φρασικλῆ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ὀγδοηκοστῆς
[καὶ δευτέρας] ὀλυμπιάδος τὸ μὲν πρῶτον συνεπαι-
D *δεύετο τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἐπεὶ δὲ τὴν*
εἰς Σύβαριν ἀποικίαν τὴν ὕστερον Θουρίους μετονο-
μασθεῖσαν ἔστελλεν ἡ πόλις, ᾤχετο σὺν τῷ πρεσβυτάτῳ
ἀδελφῶν Πολεμάρχῳ (ἦσαν γὰρ αὐτῷ καὶ ἄλλοι δύο,
Εὐθύδημος καὶ Βράχυλλος), τοῦ πατρὸς ἤδη τετε-
λευτηκότος, ὡς κοινωνήσων τοῦ κλήρου, ἔτη γεγονὼς πεν-
414/3] *τεκαίδεκα, ἐπὶ Πραξιτέλους ἄρχοντος. κἀκεῖ διέμεινε*
παιδευόμενος παρὰ Τεισίᾳ καὶ Νικίᾳ τοῖς Συρακου-
σίοις. κτησάμενός τ᾽ οἰκίαν καὶ κλῆρον τυχὼν ἐπο-
413/2] *λιτεύσατο ἕως Κλεοκρίτου τοῦ Ἀθήνησιν ἄρχοντος*
ἔτη ἑξήκοντα τρία. τῷ δ᾽ ἑξῆς ἐνιαυτῷ ὀλυμπιάδι

Libros Bernadakis adhibuit Parisinos E n. 1672 et F n. 1957. Parisinorum A n. 1671, H n. 1680, B n. 1957 lectiones Franke in Jahn ann. XXIII praebet.

διαφέροντα Meziriac: *διαφέρων* | *ἐκπεσόντος* Rs | *δ᾽* add. West | *Φρασικλείδη* Tayl cf. Diod. XI 77 | *καὶ δευτέρας* del. Meursius | *ἀδελφῶν*] *τῶν ἀδελφῶν* Phot, *ἀδελφῷ* vulg. *Εὐθύδημος* Tayl ex Plat. Resp. 328[b]: *εὔδιδος* | *Βράχυλλος* Xylander: *βράχιλλος* | *κλῆρον τυχὼν* Tayl ex Photio: *κλήρῳ λαχὼν* | *Κλεοκρίτου* Tayl: *Κλεάρχου* sic et Phot | *ἔτη τριάκοντα τρία* Tayl, *ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ* Zucker *τῶν πολλῶν οὐκ ἐνδεέστερον* Phot | *ἐνιαυτῷ* Phot: *Καλλίᾳ*, quem archon-

ἐνενηκοστῇ δευτέρᾳ τῶν κατὰ Σικελίαν συμβάντων E
Ἀθηναίοις καὶ κινήσεως γενομένης τῶν τ' ἄλλων
συμμάχων καὶ μάλιστα τῶν τὴν Ἰταλίαν οἰκούντων,
αἰτιαθεὶς ἀττικίζειν ἐξέπεσε μετ' ἄλλων τριακοσίων.
παραγενόμενος δ' Ἀθήνησιν ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετὰ |412 11
Κλεόκριτον ἄρχοντος, ἤδη τῶν τετρακοσίων κατεχόν-
των τὴν πόλιν, διέτριβεν αὐτόθι. τῆς δ' ἐν Αἰγὸς
ποταμοῖς ναυμαχίας γενομένης καὶ τῶν τριάκοντα
παραλαβόντων τὴν πόλιν, ἐξέπεσεν ἑπτὰ ἔτη μείνας,
ἀφαιρεθεὶς τὴν οὐσίαν καὶ τὸν ἀδελφὸν Πολέμαρχον.
αὐτὸς δὲ διαδρὰς ἐκ τῆς οἰκίας ἀμφιθύρου οὔσης, ἐν F
ᾗ ἐφυλάσσετο ὡς ἀπολούμενος, διῆγεν ἐν Μεγάροις.
ἐπιθεμένων δὲ τῶν ἀπὸ Φυλῆς τῇ καθόδῳ, ἐκεῖ χρη-
σιμώτατος ἁπάντων ὤφθη, χρήματά τε παρασχὼν δραχ-
μὰς δισχιλίας καὶ ἀσπίδας διακοσίας. πεμφθείς τε σὺν
Ἑρμᾶνι ἐπικούρους ἐμισθώσατο τριακοσίους. δύο τ'
ἔπεισε τάλαντα δοῦναι Θρασυδαῖον τὸν Ἠλεῖον ξένον
αὐτῷ γεγονότα· ἐφ' οἷς γράψαντος αὐτῷ Θρασυβούλου
πολιτείαν μετὰ τὴν κάθοδον ἐπ' ἀναρχίας τῆς πρὸ
Εὐκλείδου, ὁ μὲν δῆμος ἐκύρωσε τὴν δωρεάν, ἀπενεγ- |403
καμένου δ' Ἀρχίνου γραφὴν παρανόμων διὰ τὸ ἀπρο-
βούλευτον εἰσαχθῆναι, ἑάλω τὸ ψήφισμα· καὶ οὕτως 836
ἀπελαθεὶς τῆς πολιτείας τὸν λοιπὸν ᾤκησε χρόνον
ἰσοτελὴς ὢν καὶ ἐτελεύτησεν αὐτόθι ὀγδοήκοντα τρία
ἔτη βιούς, ἢ ὥς τινες ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, ἢ ὥς τινες
ὑπὲρ ὀγδοήκοντα, ἰδὼν Δημοσθένη μειράκιον ὄντα.

tem postea primum nominatum esse apparet. ἐπὶ Καλλίου Mez. ἐνιαυτῷ ἐπ' ἄρχοντος Καλλίου Bern | τριακοσίων Xyl ex Dionysio: τριῶν sic et Phot | ἐκεῖ West: ἐπεί. εἶτα Wyttenbach, ἔπειτα Franke, deleverit Bern | πεμφθεὶς δὲ vulg. Ἕρμωνι Phot. Ἕρμωνι West | Θρασυδαῖον Phot: θρασύλαιον

459 8] γεννηθῆναι δέ φασιν ἐπὶ Φιλοκλέους ἄρχοντος. φέρονται δ' αὐτοῦ λόγοι τετρακόσιοι εἰκοσιπέντε· τούτων γνησίους φασὶν οἱ περὶ Διονύσιον καὶ Καικίλιον εἶναι διακοσίους τριάκοντα ⟨καὶ τρεῖς⟩, ἐν οἷς δὶς μόνον ἡττῆσθαι λέγεται. ἔστι δ' αὐτοῦ καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ⟨ὃ⟩ ἐγράψατο Ἀρχῖνος τὴν πολιτείαν
B αὐτοῦ περιελών, καὶ κατὰ τῶν τριάκοντα ἕτερος. ἐγένετο δὲ πιθανώτατος καὶ βραχύτατος, τοῖς ἰδιώταις τοὺς πολλοὺς λόγους ἐκδούς. εἰσὶ δ' αὐτῷ καὶ Τέχναι ῥητορικαὶ πεποιημέναι καὶ Δημηγορίαι, Ἐπιστολαί τε καὶ Ἐγκώμια καὶ Ἐπιτάφιοι καὶ Ἐρωτικοὶ καὶ Σωκράτους Ἀπολογία ἐστοχασμένη τῶν δικαστῶν. δοκεῖ δὲ κατὰ τὴν λέξιν εὔκολος εἶναι, δυσμίμητος ὤν. Δημοσθένης δ' ἐν τῷ κατὰ Νεαίρας λόγῳ ἐραστὴν αὐτόν φησι γεγονέναι Μετανείρας, ὁμοδούλου τῇ Νεαίρᾳ. ὕστερον δ' ἔγημε Βραχύλλου τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Πλάτων ἐν τῷ Φαίδρῳ ὡς
C δεινοτάτου εἰπεῖν καὶ Ἰσοκράτους πρεσβυτέρου. ἐποίησε δὲ καὶ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα Φιλίσκος ὁ Ἰσοκράτους μὲν γνώριμος ἑταῖρος δὲ Λυσίου, δι' οὗ φανερὸν ὡς προέλαβε τοῖς ἔτεσιν, ⟨ὃ⟩ καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος εἰρημένων ἀποδείκνυται. ἔχει δ' οὕτως·

⟨Νῦν⟩, ὦ Καλλιόπης θυγάτερ, πολυήγορε Φρόντι,
δείξεις εἴ τι φρονεῖς καί τι περισσὸν ἔχεις·

καὶ τρεῖς Dübner ex Photio: *τρία ἔτη* cod. F, in ceteris desunt | *ὁ ὑπὲρ* Tayl: *ὂν ὑπὲρ* | *ὃ* add. Tayl | *αὐτοῦ περιελών* Tayl: *αὐτῷ περιέχων* | *Δημηγορίαι* ex Dionysio Tayl: *δημηγορία* | *ἐστοχασμένη* hic abrumpit liber F | [Dem.] LIX 21 | Plat. p. 279a | *ὃ* add. Rs | cf. Bergk Poët. Lyr. II[4] 327, qui non esse epigramma sed carminis amplioris exordium docet neque ad oratorem sed ad alium Lysiam Pythagoreum (sic iam Wytt) vel Platonicum scriptum existimat | *νῦν* add. Jacobs | *Καλλιόπης* Wytt: *καλλίππης* | *Φρόντι* Wytt: *φροντίδι*

τῷ γὰρ ἐς ἄλλο σχῆμα μεθαρμοσθέντι καὶ ἄλλοις
ἐν κόσμοισι βίον σῶμα λαβόνθ' ἕτερον
δεῖ σ' ἀρετῆς κήρυκα τεκεῖν τινα Λυσίᾳ ὕμνον
δύντι κατὰ φθιμένων καὶ σοφῷ ἀθάνατον·
ὅς τό τ' ἐμῆς ψυχῆς δείξει φιλέταιρον ἅπασιν
καὶ τὴν τοῦ φθιμένου πᾶσι βροτοῖς ἀρετήν. D

συνέγραψε δὲ λόγῳ καὶ Ἰφικράτει, τὸν μὲν πρὸς Ἁρμόδιον, τὸν δὲ προδοσίας κρίνοντι Τιμόθεον, καὶ ἀμφοτέροις ἐνίκα· ἀναδεξαμένου δ' Ἰφικράτους τὰς τοῦ Τιμοθέου πράξεις, ταῖς εὐθύναις ἀναλαβὼν τὴν τῆς προδοσίας αἰτίαν, ἀπολογεῖται διὰ τοῦ Λυσίου λόγου, καὶ αὐτὸς μὲν ἀπελύθη, ὁ δὲ Τιμόθεος ἐζημιώθη πλείστοις χρήμασιν. ἀνέγνω δὲ καὶ ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ πανηγύρει λόγον μέγιστον, διαλλαγέντας τοὺς Ἕλληνας καταλῦσαι Διονύσιον.

ORATIONUM ARGUMENTA.

Or. I. Euphiletus, vir modica fortuna praeditus, cum uxorem duxisset, fidelissimam sibi esse existimabat, sed ab Eratosthene corrupta est. Qua de re certior factus, postquam ancillam, quae stupri adiutrix fuerat, rem fateri coëgit, hominem in adulterio deprehensum interficit. Postea a propinquis eius in ius vocatus

τῷ . . μεθαρμοσθέντι Salmasius: *τὸν . . . μεθαρμοσθέντα* | *λαχόνθ'* Hecker | *Ἰσοκράτης κήρυκα πλέκοι* Drerup | *Λυσίᾳ ὕμνον* Salmasius: *Λυσιδάϊμνον*, *Λυσίδι ὕμνον* Rs, *Λύσιδα ὑμνεῖν* Bern | *δύντι* Markl: *δόντα*, *δύντα* Jacobs, *ζῶντι* Wytt, *δόντα κλέος λαμπρὸν* Drerup | *καὶ σοφῷ*] *καὶ στέφος* Wytt, *κὰν ζόφῳ* Sitzler, *καὶ ζόφον* Bern, *δῶμα κατὰ φθιμένων καὶ ζόφον ἀθανάτῳ* Hecker | *τό τ'* Rs: *τότ'* | *δείξει* Brunk: *δείξαι* | *λόγῳ* Meier: *λόγον* | *κρίνοντι* Tayl: *κρίνων* | *ἀμφοτέροις* Rs: *ἀμφοτέρους* | *ἀντιλαβὼν* Rs

in Delphinio apud iudices illum neque dolo domum suam inductum probat neque vi ex via abreptum neque a foco, quo confugisset, retractum, sed iusto supplicio affectum esse. De tempore nihil constat, nisi quod ex § 30 causam non multo post libertatem restitutam actam esse suspiceris.

Or. II. Orator § 67 in funere publico eorum virorum se praedicare laudes dicit, qui Corinthiis contra Lacedaemonios auxilium ferentes pro patria mortui sint. Neque vero quidquam certi de rebus ab iis gestis profert, sed plurimus est in laudibus maiorum ab Amazonum inde bello usque ad proelium Plataeense et Thrasybuli expeditionem, qua urbs triginta virorum imperio liberata est. Atque de pugna Cnidia § 59 eiusmodi verbis utitur, qualia in publico edere nemo tum Athenis poterat. Quare iure orationem non habitam sed fictam esse existimes. Exitum deinde belli Corinthii § 69 respicit. Denique nonnulla (§ 57) a proposito plane abhorrere videntur, quae iure *E. Wolff* (quae ratio intercedat inter Lysiae epitaphium et Isocratis panegyricum, Berol. 1896) ad Isocratis imitationem rettulit. Quod si verum est, inter annum 380 a. Chr. et 371 (pugnae Leuctricae annum) compositam esse conicias. Primum ab Aristotele Rhet. III 10 p. 1411[a] laudatur: *ἐν τῷ ἐπιταφίῳ* autoris nomine non addito, tum ab aliis multis, qui Lysiae eam sine ulla suspicionis mentione attribuunt. Recentiores plerique post Reiskium abiudicant, nonnulli defenderunt ut Lebeau, Der Epitaphios des L. als echt erwiesen, Stuttg. 1863; Thomaschik, de L. epitaphii authentia verisimili Vrat. 1887.

Or. III. Homines duo Theodotum adolescentem Plataeensem ita amabant, ut alter, qui hanc causam dicit, beneficiis devinciret, alter Simo petulantia vexaret. Unde rixis exortis Simo adversarium noctu, cum domi frustra quaesivisset, aliunde evocatum verberibus aggressus est. Quamobrem alter, cum rem celari cuperet, aliquamdiu patria relicta cum Theodoto peregrinatus est. Verum ubi rediit rursus in illius insidias incidit, et postquam utrimque acriter pugnatum est, omnes qui intererant vulneribus levibus acceptis discesserunt. Quattuor annis post Simo adversarium, qui et opibus et auctoritate valebat, cum causa privata cecidisse comperisset, publice apud archontem (*βασιλέα*) de vulnere praemeditato reum fecit. Causa acta est apud Areopagum paucis annis post pugnam Coronensem (§ 45).

Or. IV. Viri duo cum sumptu communi servam emissent, qua promiscue uterentur, contentione exorta alter, qui Dionysiis choragus destinatus erat, alterum per *ἀντίδοσιν* ad fortunas permutandas provocat. Qui cum divitior esset metueretque ne causa caderet, pactum iniit, quo se munus subiturum puellamque adversario traditurum promisit, si ille sibi boum iugum, servos complures, fruges quasdam remisisset. Paullo postquam haec pactio rata facta est, is qui choragia functus erat ebrius cum aliis in alterius domum se contulit et inter rixas et verbera puellam abduxit. Quare iratus adversarius eum de caede praemeditata apud Areopagum arcessit. Habemus rei orationem alteram, cui cum narratio desit res paullo obscurior est cf. Herm. XIX 90. Aliquanto differunt

Blaschke de antidosi 21, Illing de antidosi 23. De tempore nihil traditur.

Or. V. Calliae ex servorum indicio apud iudices heliastas criminis gravissimi reo (ἱεροσυλίαν in inscriptione legimus), seni inquilino, qui per multos annos Athenis mercaturas faciebat, amico paterno post alios civis aliquis hac oratione auxiliatur, quam mancam esse credideris, et quod preces desunt et quod in libro Palatino folia duo hoc loco interierunt, cf. Sauppe epist. crit. 7.

Or. VI. Andocides orator, dum Hermocopidarum causa agitur in vincula coniectus, indicio facto servatus est, sed paullo post Isotimidis populiscito, quo εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν τοὺς ἀσεβήσαντας καὶ ὁμολογήσαντας imperatum est, urbe cedere coactus Cypri maxime degens mercaturam exercebat. Bis deinde (annis 411 et fere 407) frustra in patriam redire conatus tandem anno 402 amnestia fretus Athenas revertit. Paucis annis post a Cephisio, Epichare, Meleto, quod Cereris sacra violasset, per ἔνδειξιν arcessitus est, qua de re rege archonte auctore heliastae mysteriis initiati iudicabant (anno 399). Orationem vero, quae deuterologiae speciem prae se fert, Lysiae non esse constat. In iudicio tamen habitam existimant Hoelscher, de vita etc. 56, Kirchhoff Herm. I 7, Blass Att. Ber. I² 566, Bergk Lit. Gesch. IV 356, Roegholt, Ps. Lysiae oratio contra And. 9, ex quibus Bergk et Roegholt Theodoro Byzantio eam tribuunt coll. Suid. s. v. Θεόδωρος. A rhetore aetatis inferioris confectam iudicaverunt Ruhnken hist. crit. 50, Sluiter lect. And. 166, Francken lect. Lys. 43, a rhetore aetate suppari

orationis forensis speciem imitato conscriptam Lipsius arbitratur praef. Andoc. X cf. Weber, de Lysiae quae fertur contra Andocidem oratione, diss. Lips. 1900, I. Bruns, Lit. Portr. der Griech. 479. 521. Epitomen denique esse vult Zutt, Progr. Mannheim 1891.

Or. VII. Homo aetate provectior, qui fundo colendo intentus a republica se abstinebat, a Nicomacho apud Areopagum accusatur, quod oleae sacrae truncum anno 397/6 ex agro sustulisset, cuius sceleris poena exilium et bonorum publicatio constituta erat. Reus vero anno 404/3, quo tempore agrum illum emisset, oleam nullam in eo fuisse probat. Atque causa acta videtur non ita multo post annum 395. Quod Paulus ὁ ἐκ *Μυσίας* apud Phot. cod. 262 orationem a Lysia abiudicavit, nihili est. Cf. Meutzner Progr. Plauen 1860.

Or. VIII. Hac oratione, quae pessime corrupta ad nos pervenit, homo quidam argumentis sophisticis usus resque, in quibus versatur, leviter attingens magis quam accurate exponens familiaritatem sociis quibusdam renunciat. Ut in iudicio habitam non esse apparet, ita Lysiae non esse fere constat. Tamen vix cum Buermanno Herm. X 347 sq. eam exercitationis causa confectam credideris. Atque quod vocalium hiatus evitari videtur (Benseler, de hiatu 183) exeunti fere saeculo quarto attribuunt, quod ne verum esse existimem forma vetus ξυν- obstat, quam praeferri videmus. Epitomen esse voluerunt Dobree, Gleiniger Herm. IX 150, Stutzer ib. XIV 529. Praeterea cf. Pertz quaest. Lys. II 16 Clausthal 1857, Kirchner Progr. Demmin 1869, Fritzsche diss. Jen. Rostochii 1877, Hallensleben, Progr. Arnstadt 1887.

Or. IX. Polyaenus, qui duobus fere mensibus ante domum reverterat, cum iterum a praetoribus ad stipendium evocaretur, contumeliis usus pecunia multatus est, quam multam praetores exeunte anno ad Minervae quaestores detulerunt. Hi vero causa cognita poenam remisisse dicuntur. Atque Polyaenus, cum stipendio functus redisset (§ 17), tertio anno ab homine aliquo, quem praetores illi subornasse videntur, per ἀπογραφὴν in ius vocatus, quod multam non pependisset, hac oratione se defendit. De tempore certi nihil scimus, quamquam propter crebras Atheniensium expeditiones, quae commemorantur, iure Blass ad belli Corinthii tempora causam referre videtur. Lacuna una certe patet, plures inesse sunt qui suspicentur. Lysiae non esse veri simillimum est, epitomen esse arbitrantur Halbertsma lect. Lys. 17, Albrecht de Lys. or. XX, Stutzer Herm. XIV 500, XVI 88. Praeterea cf. Siegfried, de multa quae ἐπιβολὴ dicitur 37, Pabst, de orationis ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου causa etc. Stendalis 1890, Keller, Die Rechtsfrage in Lysias' 9. Rede, Nürnberg 1894.

Or. X. Theomnestum, cum dicere apud populum ausus esset, Lysitheus in ius vocaverat, quippe qui licere illi negaret, quod in proelio scutum abiecisset, eiusque rei testes Dionysium et eum hominem produxerat, qui orationem nostram habuit. In iudicio vero absolutus Theomnestus Dionysium falsi testimonii reum factum damnavit. Atque cum in priore iudicio eum, pro quo haec oratio scripta est, auctorem fuisse contendisset, cur pater a trigintaviris occideretur, is rursus Theomnestum de iniuriis postulavit. Causa acta

est anno 384 (§ 4). Orationem num Lysias conscripsisset, Harpocratio dubitabat s. ἀπίλλειν, ἀπόρρητα, πεφασμένης, ποδοκάκκη. Nostrates Lysia dignam esse iudicant exceptis C. Herrmanno, (zur Echtheitsfrage von Lysias' X. Rede, Hannover 1878) et I. Brunsio (Lit. Portrait der Griechen 460), qui exercitationis causa confectam esse censent.

Or. XI. Orationis quae antecedit breviarium esse iam Scaliger animadvertit. Quod quando et a quo et quo consilio scriptum sit, dubitatur; Lysiae non esse apparet. Quomodo is qui scripsit rem gesserit, exponunt Albrecht, de Lys. or. XX, 1 et Herrmann l. l. 17.

Or. XII. Dum Lysias ipse fuga salutem petit, Polemarchus frater sub trigintavirorum imperio ab Eratosthene in via publica comprehensus et in vincula coniectus veneno occisus est. Libertate recuperata, cum trigintaviri Eleusina cessissent, Lysias Eratosthenem, qui cum Phidone in urbe remanserat, reum fecit. Atque qua actione usus esset, diu dubium erat, cum alteri caedis incusavisse (Frohberger, Gebauer), alteri in rationibus reddendis contra eum extitisse existimarent (Meier, de bon. damn. 188, Meier-Lipsius, Att. Proz.^{2} 257, Blass, Att. Ber. I^2 541). Hanc rationem veram esse Aristotelis de Atheniensium republica libellus testatur (v. Wilamowitz, Arist. u. Athen. II 218). Oratio habita est sub anni 403 exitum.

Or. XIII. Agoratus, patre Eumare libertino natus, qui post Quadringentorum imperium propter beneficia in rempublicam collata publice laudatus erat, anno 404 ad senatum praetorum nonnullorum et taxiarchorum

nomina detulerat, qui rerum novarum cupidi essent. Qui viri a trigintaviris capitis damnati sunt. Aliquanto post liberam rempublicam restitutam Dionysius, cui Lysias hanc orationem scripsit, adiuvante consobrino Agoratum apud undecimviros per *ἀπαγωγὴν* accusavit, quod indicio illo Dionysodorum fratrem interfecisset, vel potius quod, quamquam homicida esset, in foro et templis urbis versaretur (§ 88). Oratio habita est post annum 400 (§ 56. 83) in heliastarum iudicio.

Or. XIV. XV. Cum Athenienses anno 395 Thrasybulo duce in Boeotiam exercitum missuri essent, qui Boeotis contra Lacedaemonios auxilium ferret, nonnulli ex peditibus adversarios strenuos veriti inter equites stipendia merere maluerunt, quamquam a senatu ad hoc militiae genus non erant delecti. In quibus Alcibiades minor fuit, Alcibiadis ducis clarissimi ex Hippareta filius, qui simulatque exercitus proelio nullo commisso domum rediit ab Archestratida *λιποταξίου* nomine in ius vocatus est. Is a duobus subscriptoribus his orationibus adiutus est, quarum priorem et Harp. v. *Ἀλκιβιάδης* et nostra aetate Blass (Att. Ber. I² 494), Roehl (Z. f. GW. XIX Jahresb. 2), Nowack (Leipz. Stud. XII 1 sq.) in dubium vocaverunt. Neque tamen rationes quas afferunt ad orationem damnandam sufficere videntur. Alteram vero Nowack et verborum delectu et figuris et sententiarum constructione ita a priore differre probavit, ut a Lysia originem ducere nullo modo possit existimari. Habitae sunt Ol. 96, 2 anno 395 vel 394 (XIV 4) apud milites, cui iudicio praetores praeerant. I. Bruns (Lit. Portr. 493)

orationem priorem a Lysia postea commutatam et auctam, ut Isocrati (or. XVI) adversaretur, editam esse censet.

Or. XVI. Mantitheus, vir nobili loco natus, cum munus quoddam (senatorium dixeris) sortitus apud senatum morum examen subiret, adversus calumniatores se defendit, qui eum sub trigintaviris stipendia equestria meruisse dicebant. Bello vero Corinthio se fortissime rem gessisse praedicat. Oratio circa annum 391 habita videtur.

Or. XVII. Pater eius hominis qui hanc orationem habet Eratoni talenta duo commodaverat, et cum post Eratonis mortem filii usuras non solvissent, in unum ex filiis Erasistratum iure egit, quippe qui solus in urbe adesset. Qui cum causa cecidisset, agros quosdam ex illius re familiari occupavit. Tum vero fratrum alterius Erasiphontis bona publicantur et ut fere fit. quia fratrum res non seiunctae erant, agri ei quoque aerario publico adscribuntur, quos actor per tres annos possederat. Ab hac iniuria oratione brevissima se defendit, quam nonnulli mutilam esse censuerunt. Causa acta est anni 397 aestate.

Or. XVIII. Poliochus, cum bona quae Niciae fratrum fuerant publicari iussisset causaque cecidisset, paullo post rogationem eandem tulit. Quare cum iterum *παρανόμων* accusatus esset, hac *δευτερολογίᾳ* Eucratis filius a iudicibus petit, ne tum adversario concederent, quod paullo ante recusavissent. Atque quibus rebus Poliochus nisus sit, ignoramus, Diognetus tamen, Niciae frater, populi iram in se concitasse videtur (cf. Thalheim, Die Rede für Polystratos, Vrat. 1876 p. 20).

cuius filium Diomnestum accusatorem extitisse suspiceris. Alii Eucratis bona per ἀπογραφὴν petita esse censent, quae hac oratione defenderentur cf. Blass Att Ber. I² 525. Quae num mutila sit, dubitatur cf. ib. 524. Habitam paullo ante belli Corinthii initium dixeris cf. § 15.

Or. XIX. Aristophanes, Nicophemi filius, cum anno 390 Atheniensibus persuasisset, ut Euagorae decem triremes auxilio mitterent, ipse Cyprum legatus profectus est. Sed postquam naves illae a Teleutia Lacedaemonio captae sunt, in populi invidiam incidit atque Athenas arcessitus morte multatus est. Deinde bonis publicatis cum spe minor res familiaris esset, uxoris propinqui per ἀπογραφὴν in ius vocati sunt, quod partem bonorum surripuissent. Quam suspicionem uxoris frater — pater enim paullo ante vita decesserat — hac oratione removere studet, quae apud syndicos in heliastarum iudicio ante pacem Antalcidae quae vocatur habita est. Exordio fere eodem utitur atque Andocides in oratione de mysteriis habita.

Or. XX. Polystratus Atheniensis, qui sub Quadringentorum imperio anno 411, postquam et καταλογέως et senatoris munere functus est, Eretriam cum classe profectus proelio navali interfuerat, cum reversus in urbem rationes reddidisset, grandi pecunia multatus est. Neque ita multo post eodem nomine accusatus hac deuterologia a filio defenditur. Cuius causae quae sit ratio incertum est, certum est tum quoque multam gravissimam reo imminere (§ 32). Atque cum multa prior soluta nondum videatur esse (§§ 6. 15. 18. 33), accusatores verisimile est anno 410? ad iudicium

tulisse, ut poena ex lege duplicaretur. Scimus enim hac de re iudices suffragia dedisse cf. CIA II 804 l. 57. 70. 90. 95, Rechtsaltert.[4] 124. Plurimum hac de oratione disputatum est cf. Fränkel de or. pro Pol. habita diss. Berol. 1869, Hoffmeister Progr. Stargard. Pom. 1872, Kirchner Progr. Ohlau. 1873, Thalheim Progr. Elis. Vrat. 1876, Albrecht de Lys. or. XX diss. Berol. 1878, Pohl de or. pro Pol. Lys. diss. Argent 1881. Hildebrandt in comment. philol. Monac. 177, de Wilamowitz Arist. u. Athen II 356, qui Harpocrationis titulum tutatus orationem in duas partes divisam actoribus duobus (§ 1—10. 11—36) tribuit.

Or. XXI. Causa qualis fuerit, difficile est dictu, quoniam prior orationis pars, qua crimina refutabantur, interiit. Actor *ἀπογραφῇ ὑπὸ τῶν ζητητῶν ὡς τοῦ δημοσίου χρήματα ἔχων* petitus (§ 16) et ab hominibus privatis (§ 20) insimulatus est, quod *ἐπὶ τῷ τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων ἐδωροδόκει.* Iam quoniam causa anno 402 1 (§ 4) acta videtur, verisimile est crimina ad trigintavirorum tempora spectavisse. Quo tempore reus, quamquam a republica se abstinuit (§ 18), rem familiarem ut assolet in rebus turbidis (XXV 19) auxisse videtur. Poena certe ei imminebat capitis deminutio (§ 25) aut rei familiaris iactura (§§ 11. 12. 14. 25), multam gravissimam dixeris, quam solvere vix posset. Quae cum ita sint, a vero recedere videntur, qui in rationibus reddendis reum factum dicunt (Blass, Att. Ber. I[2] 498), verisimilius est eum per *ἀπογραφὴν* petitum esse (Meier-Lipsius Att. Proz. 302. 444; Schoell, quaest. fisc. 11; Thalheim, Rede f. Polystratos 19).

Or. XXII. Athenis cum mercatores frumentarii lege plus quam quinquaginta φορμοὺς coëmere vetarentur, paullo post pacem Antalcideam (§ 14) nomina quaedam eiusmodi hominum ad senatum delata sunt, qui legem illam violassent. Senatus vero causa cognita graviore poena dignos esse arbitratus rem ad thesmothetarum iudicium remisit, in quo unus ex senatoribus accusatoris partes agit.

Or. XXIII. Qui hanc habet orationem, Pancleonem quendam fullonem ut inquilinum apud polemarchum in ius vocaverat. Atque cum ille civem Plataeensem se esse professus fori exceptione (ἀντιγραφῇ) usus esset, hac oratione eum mentitum esse demonstrat. Non esse Plataeensem, immo servum fugitivum. Tempus incertum est, cf. de Wilamowitz, Aristot. u. Ath. II 368.

Or. XXIV. Lex erat Athenis, ut civibus pauperibus qui propter corporis infirmitatem ad quaestum faciendum minus idonei essent, publice singuli oboli diurni darentur (postea bini Arist. resp. Ath. 49). Quibus civibus quotannis apud senatum probatio subeunda erat. Homo quidam aetate provectior, pedibus claudus, cum per aliquot annos beneficio usus in periculo esset ne privaretur, hac oratione se defendit, qua ioco et ironia in adversarium invehitur. Habita est aliquanto post trigintavirorum imperium (§ 25). In dubium vocaverunt et veteres (Harp. s. ἀδύνατοι) et nostratium A. Boeckh Staatshaush. I[3] 309 et I. Bruns Lit. Portr. 460.

Or. XXV. Titulum qui traditur δήμου καταλύσεως ἀπολογία falsum esse apparet. Immo civis quidam,

qui muneribus publicis egregie functus sub trigintaviris quamquam in urbe remanebat a republica abstinuerat, postquam libera republica restituta magistratum petivit (§§ 3. 10. 14. 23), ab adversariis, cum *δοκιμασίαν* quae vocatur subiret, accusatus se defendit hac oratione, qua civium concordiam maxime conservandam esse demonstrat. Habita videtur circa annum 400 a. Chr., cum Eleusis ab Atheniensibus capta esset (§§ 9. 35).

Or. XXVI. Oratio, cuius exordium interiit, apud senatum habita est in Evandrum, qui archon designatus *δοκιμασίαν* subibat. Atque munere indignus esse dicitur, quod sub trigintavirorum imperio cives quosdam supplicio affecisset. Sed defensor ei extitit Thrasybulus Colyttensis. Habitam esse orationem anno 382 probabilis Hoelscheri coniectura est, quoniam Ol. IC 3 Evandrum Athenis archontem fuisse comperimus. Seorsum cum apparatu critico edidit P. R. Müller Progr. Merseburg 1873.

Or. XXVII. Epicrates (*ὁ σακεσφόρος* cf. Bergk rel. com. Att. 389) hac oratione, cuius peroratio sola aetatem tulit, *παραπρεσβείας* accusatur, si §o primae fides habenda est (cf. Jahrb. f. Phil. CXVII 554). Quae ratio plerisque displicuit, quod ab reliquo quod habemus fragmento legationis memoria abest (Falk Reden des Lys. 305, Blass Att. Ber. I² 453, Schoell quaest. fisc. 17, Hentschel quaest. de Lys. or. Epicratea 14). Qui viri docti ex §o 3 Epicratem munere quodam Athenis functum *δώρων* et *κλοπῆς δημοσίων χρημάτων* reum factum esse concludunt. Ex §is 9 sq. effeceris rem ad belli Corinthii exitum fere, annos 390/88, referri.

Or. XXVIII. Ergocles anno 390 cum Thrasybulo Stiriensi in Asiam profectus imperii particeps (XXIX 3. Harp. s. v.), postero anno sociis, Halicarnassensibus maxime, querentibus domum revocatus προδοσίας et κλοπῆς δημοσίων χρημάτων et δώρων per εἰσαγγελίαν accusatus et paullo post Thrasybuli mortem, qui ab Aspendiis occisus erat, populiscito capitis damnatus est (XXIX 2. Demosth. XIX 180). Orationem δευτερολογίαν esse apparet.

Or. XXIX. Ergoclis bonis publicatis, cum triginta talenta, quae surripuisse dicebatur, nusquam reperta essent, suspicio, ut fere fiebat, in affines et amicos eius mota est, et Philocles expeditionis illius trierarchus per ἀπαγωγὴν in ius vocatus est, quod pecuniam ab Ergocle traditam celaret. Oratio, quam primariam non fuisse constat, anno 388 habita esse videtur.

Or. XXX. Nicomachus, homo humili loco natus, qui et ante et post trigintavirorum imperium per aliquot annos ἀναγραφεὺς τῶν νόμων fuerat anno 399/98 per εἰσαγγελίαν ad senatum delatus est (§ 22), quod largitionibus corruptus leges violasset. A senatu vero causa iudicio tradita est. Orationem, quod et exordio caret neque quid reo crimini detur accurate exhibet, sunt qui deuterologiam existiment (Blass Att. Ber. I² 466). Rectius Hamaker quaest. Lys. 86 priorem orationis partem interisse arbitratus est (§ 17). Num Lysiae sit, Harp. s. ἐπιβολή dubitat, epitomen esse Gleiniger Herm. IX 168 et P. Schultze diss. Berol. 1883 voluerunt, libellum potius quam orationem esse Schoemann Griech. Altert. I³ 584 et Sachse Progr. Posen 1886 contenderunt. Cf. Gülde diss. Berol. 1882.

Or. XXXI. Philo Acharnensis a trigintaviris cum ceteris ex urbe expulsus ruri degebat neque, cum Thrasybulus Piraeum cepisset, aut armis aut opibus populares adiuvit, sed Oropum profectus inquilinus ibi habitavit. Deinde Athenas reversus paullo post libertatem recuperatam (§§ 8. 31) sorte senatoris honores nactus apud senatum hac oratione accusatur, quod tali munere indignus esset. Quam Francken comment. Lys. 232 interpolatoris manum perpessam esse existimat, olim Scheibe (Jahrb. f. Phil. XXXI 372) nuper Büchle (Progr. Durlach 1894) a Lysia abiudicaverunt.

Or. XXXII. Diodotus mercator cum ad bellum proficisceretur, Diogitonem, et fratrem et socerum, liberorum tutorem designaverat. Atque postquam apud Ephesum occisus est, Diogiton filiam viduam homini alii in matrimonium dedit, ipse rem familiarem ita administravit, ut ipse fructus omnes caperet, filiis nihil relinqueret. Quod cum apparuisset, filia primum patrem apud parentes rei male gestae convincit, tum nepotum maior avum apud archontem ἐπιτροπῆς reum facit. Hunc adolescentulum sororis maritus, Diodoti gener, oratione apud iudices anno 401 a. Chr. adiuvat.

Or. XXXIII. Orator Olympiae anno 388 (Diod. XIV 109) Graecos hortatur, ut a discordiis intestinis desistant et vires unitas in barbaros et tyrannos convertant, Persarum regem maxime et Dionysium, qui tunc sumptibus magnis legationem Olympiam miserat. Quae oratio num Lysiae sit, Scheibe (Jahrb. f. Phil. XXXI 373) dubitavit.

Or. XXXIV. Anno 403, postquam exules redierunt,

cum pactione sanctum esset, ne quis iniuriarum ante illatarum reminisceretur, in concione de civitate deliberatum est. Atque Thrasybulus civium iura omnibus tribuenda censuit, quicumque cum Piraeensibus in urbem redissent (Arist. resp. Ath. 40), Phormisius quidam eos civitate privari iussit, qui agros non possiderent. Quam rogationem orator gravissime impugnat. Oratio num habita sit, ipse Dionysius dubius est.

ΛΥΣΙΑΣ.

1.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. St. p. 92

Περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὦ ἄνδρες, τὸ τοιού- 1
τους ὑμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος
γενέσθαι, οἷοίπερ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς εἴητε τοιαῦτα πε-
πονθότες· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ
τῶν ἄλλων ἔχοιτε, ἥνπερ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἂν
εἴη ὅστις οὐκ ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀγανακτοίη, ἀλλὰ
πάντες ἂν περὶ τῶν τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδευόντων τὰς
ζημίας μικρὰς ἡγοῖσθε. καὶ ταῦτα οὐκ | ἂν εἴη μόνον 2
παρ' ὑμῖν οὕτως ἐγνωσμένα, ἀλλ' ἐν ἁπάσῃ τῇ Ἑλ-
λάδι· περὶ τούτου γὰρ μόνου τοῦ ἀδικήματος καὶ ἐν
δημοκρατίᾳ καὶ ὀλιγαρχίᾳ ἡ αὐτὴ τιμωρία τοῖς ἀσθε-
νεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδέδο-
ται, ὥστε τὸν χείριστον τῶν αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελ-
τίστῳ· οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες
ἄνθρωποι δεινοτάτην ἡγοῦνται. περὶ μὲν οὖν τοῦ 3

Or. I. *Λυσίου ὑπὲρ* X, cf. Harp. *μέταυλος*, Bekk. An. I 169, 30; 176, 25.

1 *εἴητε* marg. Ald: *εἰ ἦτε* X[1] | *γνώμην ⟨καὶ⟩ περὶ* Rs | *ἀλλὰ πάσας ἂν* Wdn | *τὰς ⟨μεγίστας⟩ ζημίας* Rs | *μικρὰς* rasura ex *μακρὰς* a pr. m. corr. X[c] **2** *καὶ ⟨ἐν⟩ ὀλ.* Cont, sed cf. III 38; IV 18; XVIII 6. 13 | *τὴν* ante *ὕβριν* del. Dobr

*μεγέθους τῆς ζημίας ἅπαντας ὑμᾶς νομίζω τὴν αὐτὴν
διάνοιαν ἔχειν. καὶ οὐδένα οὕτως ὀλιγώρως διακεῖσθαι,
ὅστις οἴεται δεῖν συγγνώμης τυγχάνειν ἢ μικρᾶς ζημίας
4 ἀξίους ἡγεῖται τοὺς τῶν τοιούτων ἔργων αἰτίους· ἡγοῦ-
μαι δέ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό με δεῖν ἐπιδεῖξαι, ὡς ἐμοί-
χευεν Ἐρατοσθένης τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ ἐκείνην
τε διέφθειρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς ᾔσχυνε καὶ
ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιών,
καὶ οὔτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ οὐδεμία ἦν πλὴν
ταύτης, οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλού-
σιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλου κέρδους οὐδενὸς
5 πλὴν τῆς κατὰ ⟨τοὺς⟩ νόμους τιμωρίας. ἐγὼ τοίνυν
ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἐμαυτοῦ πράγματα,
οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων τἀληθῆ· ταύτην γὰρ
ἐμαυτῷ μόνην ἡγοῦμαι σωτηρίαν, ἐὰν ὑμῖν εἰπεῖν
ἅπαντα δυνηθῶ τὰ πεπραγμένα.*

6 *Ἐγὼ γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ
γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρό-
νον οὕτω διεκείμην ὥστε μήτε λυπεῖν μήτε λίαν ἐπ'
ἐκείνῃ εἶναι ὅ τι ἂν ἐθέλῃ ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὡς
οἷόν τε ἦν, καὶ προσεῖχον τὸν νοῦν ὥσπερ εἰκὸς ἦν.
ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον γίγνεται, ἐπίστευον ἤδη καὶ
πάντα τὰ ἐμαυτοῦ ἐκείνῃ παρέδωκα, ἡγούμενος ταύ-
7 την οἰκειότητα μεγίστην εἶναι· ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ*

3 *ζημίας*] *ὕβρεως* malit Rs | *ἀξίους εἶναι τοὺς* Wdn. **4** *ἀποδεῖξαι* Herw | *ἐμοίχευσεν* Cont | malim *ὕβριζεν* cf. § 25 *οὔτε* (primo loco) corr. ex *οὕτως* a m. sec. X^k | *καὶ ⟨ὅτι⟩ οὔτε* Pertz | *κέρδους* del. Rauch | *τοὺς* add. H, P. Müller **5** *ἀλλ' ἅπαντα λέγων* Hirschig, *ἀλλὰ λέγων τὰ καθ' ἕκαστα* vel delenda *ἀλλὰ λέγων τἀλ.* Geb. Lys. I 207 **6** *Ἀθηναῖοι* X^k, *ἄνδρες* vulg. | *ἀπιστίᾳ λυπεῖν* pp. Frb, *ἀπιστεῖν* Bergk, *ζηλοτυπεῖν* P. Müller | *θέλῃ* X, *ὅ τι θέλοι* Dobr

χρόνῳ, ὦ Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰ-
κονόμος δεινὴ καὶ φειδωλὸς [ἀγαθὴ] καὶ ἀκριβῶς
πάντα διοικοῦσα· ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε,
πάντων τῶν κακῶν ἀποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται.
ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ αὐτῇ ἀκολουθήσασα ἡ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ 8
τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὀφθεῖσα, χρόνῳ διαφθείρεται·
ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν
βαδίζουσαν καὶ λόγους προσφέρων ἀπώλεσεν αὐτήν.
Πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, (δεῖ γὰρ καὶ ταῦθ' ὑμῖν 9
διηγήσασθαι) οἰκίδιον ἔστι μοι διπλοῦν, ἴσα ἔχον τὰ
ἄνω τοῖς κάτω κατὰ τὴν γυναικωνῖτιν καὶ κατὰ τὴν
ἀνδρωνῖτιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγένετο ἡμῖν, ἡ
μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαζεν· ἵνα δὲ μή, ὁπότε λοῦσθαι δέοι,
κινδυνεύῃ κατὰ τῆς κλίμακος καταβαίνουσα, ἐγὼ μὲν
ἄνω διῃτώμην, αἱ δὲ γυναῖκες κάτω. καὶ οὕτως ἤδη 10
συνειθισμένον ἦν, ὥστε πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπῄει κάτω
καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ
διδῷ καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολὺν χρόνον οὕτως
ἐγίγνετο, καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσα, ἀλλ' οὕτως
ἠλιθίως διεκείμην, ὥστε ᾤμην τὴν ἐμαυτοῦ γυναῖκα
πασῶν σωφρονεστάτην εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει. Προϊ- 11
όντος δὲ τοῦ χρόνου, ὦ ἄνδρες, ἧκον μὲν ἀπροσδο-
κήτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τὸ παιδίον ἐβόα
καὶ ἐδυσκόλαινεν ὑπὸ τῆς θεραπαίνης ἐπίτηδες λυπού-

7 ὦ ἄνδρες vel ὦ ἄ. δικασταί Dobr | ἀγαθή del. Dobr, διήγαγε Wdn, καὶ ἐργάτις Reuss, ft. ἀλύπως? | πάντων una littera erasa (ἁπάντων pr.? X^s, ἡ πάντων cum libro Marc. 422 H. Schenkl, lacuna post γεγένηται indicata 8 τούτου del. Halb | τὴν ante εἰς del. Emperius 9 οἰκίδιον . . . κάτω laudatur a Demetrio περὶ ἑρμην. IX 85 Walz | καὶ τὴν γυν. καὶ τὴν ἀνδρ. Wdn | αὐτὴ ἐθηλ. Bake. ἐθήλαζε cf. Suidas s. v. κινδυνεύοι vulg. Herw **10** οὐδὲν πώποτε Herw | ἐμαυτοῦ ex ἑαυτοῦ corr. a m. sec. X^s

μενον. ἵνα ταῦτα ποιῇ· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔνδον ἦν·
12 ὕστερον γὰρ ἅπαντα ἐπυθόμην. καὶ ἐγὼ τὴν γυναῖκα
ἀπιέναι ἐκέλευον καὶ δοῦναι τῷ παιδίῳ τὸν τιτθόν,
ἵνα παύσηται κλᾶον. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθε-
λεν, ὡς ἂν ἀσμένη με ἑωρακυῖα ἥκοντα διὰ χρόνου·
ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ ὠργιζόμην καὶ ἐκέλευον αὐτὴν ἀπιέναι,
„ἵνα σύ γε“ ἔφη „πειρᾷς ἐνταῦθα τὴν παιδίσκην· καὶ
πρότερον δὲ μεθύων εἷλκες αὐτήν.“ κἀγὼ μὲν ἐγέ-
13 λων. ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ ἀπιοῦσα προστίθησι τὴν
θύραν, προσποιουμένη παίζειν, καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκε-
ται. κἀγὼ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμενος οὐδ᾽ ὑπονοῶν
14 ἐκάθευδον ἄσμενος, ἥκων ἐξ ἀγροῦ. ἐπειδὴ δὲ ἦν
πρὸς ἡμέραν, ἧκεν ἐκείνη καὶ τὴν | θύραν ἀνέῳξεν.
ἐρομένου δέ μου τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν, ἔφασκε
τὸν λύχνον ἀποσβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ, εἶτα
ἐκ τῶν γειτόνων ἐνάψασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα
οὕτως ἔχειν ἡγούμην. ἔδοξε δέ μοι, ὦ ἄνδρες, τὸ
πρόσωπον ἐψιμυθιῶσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεῶτος οὔπω
τριάκονθ᾽ ἡμέρας· ὅμως δ᾽ οὐδ᾽ οὕτως οὐδὲν εἰπὼν
περὶ τοῦ πράγματος ἐξελθὼν ᾠχόμην ἔξω σιωπῇ.
15 Μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενομέ-
νου καὶ ἐμοῦ πολὺ ἀπολελειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κα-
κῶν, προσέρχεταί μοί τις πρεσβῦτις ἄνθρωπος, ὑπὸ
γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα ἣν ἐκεῖνος ἐμοίχευεν, ὡς ἐγὼ
ὕστερον ἤκουον· αὕτη δὲ ὀργιζομένη καὶ ἀδικεῖσθαι

12 παιδίῳ Bekker et sic X[k]: παιδὶ vulg. | ὡς δὴ ἀσμ. v. Es, cf. Xen. An. V 7, 22 | ἐκέλευον αὖθις αὐτὴν Kirchner | πρότερον δὴ Sauppe **13** καὶ vor ἀπιοῦσα del. Halb, καὶ ἐξιοῦσα προστίθησι τ. θ. Bekk. An. I 169, 30 | ὡς ἥκων Hertlein **14** ἀνάψασθαι Steph | οὐδὲν ὑπονοῶν Hirschig, οὐδὲν ὑποπτεύων Wdn **15** ὑποπεμφθ. superscripto ἐπι X | ἐμοίχευσεν Wdn | αὕτη Tayl: αὐτὴ X

νομίζουσα, ὅτι οὐκέτι ὁμοίως ἐφοίτα παρ' αὐτήν,
ἐφύλαττεν ἕως ἐξηῦρεν ὅ τι εἴη τὸ αἴτιον. προσελ- 16
θοῦσα οὖν μοι ἐγγὺς ἡ ἄνθρωπος τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς
ἐπιτηροῦσα, „Εὐφίλητε“ ἔφη „μηδεμιᾷ πολυπραγμο-
σύνῃ προσεληλυθέναι με νόμιζε πρὸς σέ· ὁ γὰρ ἀνὴρ
ὁ ὑβρίζων εἰς σὲ καὶ τὴν σὴν γυναῖκα ἐχθρὸς ὢν
ἡμῖν τυγχάνει. ἐὰν οὖν λάβῃς τὴν θεράπαιναν τὴν
εἰς ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ διακονοῦσαν ὑμῖν καὶ βα-
σανίσῃς, ἅπαντα πεύσῃ. „ἔστι δ'“ ἔφη „Ἐρατοσθέ-
νης Ὀῆθεν ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον τὴν σὴν
γυναῖκα διέφθαρκεν ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλάς· ταύτην
γὰρ τέχνην ἔχει.“ ταῦτα εἰποῦσα, ὦ ἄνδρες, ἐκείνη 17
μὲν ἀπηλλάγη, ἐγὼ δ' εὐθέως ἐταραττόμην, καὶ πάντα
μου εἰς τὴν γνώμην εἰσῄει, καὶ μεστὸς ἦν ὑποψίας,
ἐνθυμούμενος μὲν ὡς ἀπεκλείσθην ἐν τῷ δωματίῳ,
ἀναμιμνῃσκόμενος δὲ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐψόφει ἡ
μέταυλος θύρα καὶ ἡ αὔλειος, ὃ οὐδέποτε ἐγένετο,
ἔδοξέ τέ μοι ἡ γυνὴ ἐψιμυθιῶσθαι. ταῦτά μου πάντα
εἰς τὴν γνώμην εἰσῄει, καὶ μεστὸς ἦν ὑποψίας. ἐλθὼν 18
δὲ οἴκαδε ἐκέλευον ἀκολουθεῖν μοι τὴν θεράπαιναν
εἰς τὴν ἀγοράν, ἀγαγὼν δ' αὐτὴν ὡς τῶν ἐπιτηδείων
τινὰ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ πάντα εἴην πεπυσμένος τὰ γιγ-
νόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· „σοὶ οὖν“ ἔφην „ἔξεστι δυοῖν
ὁπότερον βούλει ἑλέσθαι, ἢ μαστιγωθεῖσαν εἰς μύλωνα
ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε παύσασθαι κακοῖς τοιούτοις
συνεχομένην, ἢ κατειποῦσαν ἅπαντα τἀληθῆ μηδὲν

παρ' αὐτῇ superscripto -ὴν X 16 ἡ ἄνθρωπος del. Halb | ὁ γὰρ . . . γυναῖκα Bekk. An. I 176, 28 | εἰς ἀγ. . . . καὶ del. Roehl | τέχνην Bekker: τὴν τέχνην X 17 καὶ πάντα . . . ὑποψίας del. Dobr | μέταυλος et αὔλειος cf. Harp. s. v. | οὐδεπώποτε Herw 18 τῶν ἐπιτ. ἕνεκα ἔλεγ Damsté

παθεῖν κακόν, ἀλλὰ συγγνώμης παρ' ἐμοῦ τυχεῖν τῶν
ἡμαρτημένων. ψεύσῃ δὲ μηδέν, ἀλλὰ πάντα τἀληθῆ
19 λέγε." κἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρνος ἦν, καὶ ποι-
εῖν ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι· οὐδὲν γὰρ εἰδέναι· ἐπει-
δὴ δὲ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς αὐτήν, καὶ
εἶπον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἴη πρὸς τὴν γυναῖκα, ἐξε-
πλάγη ἡγησαμένη με πάντα ἀκριβῶς ἐγνωκέναι. καὶ
τότε ἤδη πρὸς τὰ γόνατά μου πεσοῦσα, καὶ πίστιν
20 παρ' ἐμοῦ λαβοῦσα μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατηγόρει
πρῶτον μὲν ὡς μετὰ τὴν ἐκφορὰν αὐτῇ προσίοι,
ἔπειτα ὡς αὐτὴ τελευτῶσα εἰσαγγείλειε καὶ ὡς ἐκείνη
τῷ χρόνῳ π ε ι σ θ ε ί η, καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις
π ρ ο σ ι ε ῖ τ ο, καὶ ὡς Θεσμοφορίοις ἐμοῦ ἐν ἀγρῷ ὄντος
ᾤχετο εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς μητρὸς τῆς ἐκείνου· καὶ
21 τἆλλα τὰ γενόμενα πάντα ἀκριβῶς διηγήσατο. ἐπειδὴ
δὲ πάντα εἴρητο αὐτῇ, εἶπον ἐγώ, „ὅπως τοίνυν ταῦτα
μηδεὶς ἀνθρώπων πεύσεται· εἰ δὲ μή, οὐδέν σοι κύ-
ριον ἔσται τῶν πρὸς ἔμ' ὡμολογημένων. ἀξιῶ δέ σε
ἐπ' αὐτοφώρῳ ταῦτά μοι ἐπιδεῖξαι· ἐγὼ γὰρ οὐδὲν
δέομαι λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερὸν γενέσθαι, εἴπερ
22 οὕτως ἔχει." ὡμολόγει ταῦτα ποιήσειν. καὶ μετὰ
ταῦτα διεγένοντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε, . . . ὡς
ἐγὼ μεγάλοις ὑμῖν τεκμηρίοις ἐπιδείξω. πρῶτον δὲ

ψεύσῃ, σ in rasura, ft. corr. ex δ a m. pr. X[s] **19** ὁ post οὗτος a pr. m. in duarum vel trium litterarum (οι ?) rasura X[s], ὁ εἰσφοιτῶν H. Schenkl cf. Aesch. I 57 **20** κατηγόρευε Cob | αὐτῇ προσίοι et ὡς αὐτὴ Scaliger | π ε ι σ θ ε ί η H, Rs: προσθείη X, προθείη Tayl | ᾧτινι τρόπῳ Wdn | π ρ ο σ ι ε ῖ τ ο Kayser (προσίοιτο): προσίοι X, προσεῖτο Dobr, ποιοίη Rs, παράσχοι Halb, εἰσίοι Hertlein **21** πεύσηται X[1] | τῶν πρὸς ἐμοῦ Francken, τῶν πρόσθεν Roehl **22** lacunam animadvertit Rs, qui supplet καὶ ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν ἔνδον ἔλαβον, possis: ἕως ἐγὼ τὴν ἐκ τῶν νόμων δίκην ἔλαβον

διηγήσασθαι βούλομαι τὰ πραχθέντα τῇ τελευταίᾳ
ἡμέρᾳ. Σώστρατος ἦν μοι ἐπιτήδειος καὶ φίλος. τού-
τῳ ἡλίου δεδυκότος ἰόντι ἐξ ἀγροῦ ἀπήντησα. εἰδὼς
δ' ἐγὼ ὅτι τηνικαῦτα ἀφιγμένος οὐδὲν ἂν καταλήψοιτο
οἴκοι τῶν ἐπιτηδείων, ἐκέλευον συνδειπνεῖν· καὶ ἐλ-
θόντες οἴκαδε ὡς ἐμέ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερῷον
ἐδειπνοῦμεν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκεῖνος 23
μὲν | ἀπιὼν ᾤχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευδον. ὁ δ' Ἐρατο-
σθένης, ὦ ἄνδρες, εἰσέρχεται, καὶ ἡ θεράπαινα ἐπε-
γείρασά με εὐθὺς φράζει ὅτι ἔνδον ἐστί. κἀγὼ εἰπὼν
ἐκείνῃ ἐπιμελεῖσθαι τῆς θύρας, καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχο-
μαι, καὶ ἀφικνοῦμαι ὡς τὸν καὶ τόν, καὶ τοὺς μὲν
⟨οὐκ⟩ ἔνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐδ' ἐπιδημοῦντας
ηὗρον. παραλαβὼν δ' ὡς οἷόν τε ἦν πλείστους ἐκ 24
τῶν παρόντων ἐβάδιζον. καὶ δᾷδας λαβόντες ἐκ τοῦ
ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερχόμεθα, ἀνεῳγμένης τῆς θύ-
ρας καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. ὤσαν-
τες δὲ τὴν θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν πρῶτοι εἰσιόν-
τες ἔτι εἴδομεν αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικί.
οἱ δ' ὕστερον ἐν τῇ κλίνῃ γυμνὸν ἑστηκότα. ἐγὼ δ', 25
ὦ ἄνδρες, πατάξας καταβάλλω αὐτόν, καὶ τὼ χεῖρε
περιαγαγὼν εἰς τοὔπισθεν καὶ δήσας ἠρώτων διὰ τί
ὑβρίζει εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιών. κἀκεῖνος
ἀδικεῖν μὲν ὡμολόγει, ἠντεβόλει δὲ καὶ ἱκέτευε μὴ
ἀποκτεῖναι ἀλλ' ἀργύριον πράξασθαι. ἐγὼ δ' εἶπον 26

ἀνιόντι vel ἐπανιόντι cum Reiskio malit Frb, ἥκοντι Baiter | ἂν del Cob, οὐδένα καταλ. Bekker **23** οὐκ add. Rs cf. § 41 | οὐδ' Rs: οὐκ X | ηὗρον del. Herw **24** οἷός τε Hirschig coll. § 42 | καὶ post θύρας del marg. Ald | ὑπὸ del. Francken **25** καὶ δήσας del Herw | ἠντιβόλει X | ἀποκτεῖναι Hertlein: αὐτὸν κτεῖναι X

*ὅτι „οὐκ ἐγώ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος,
ὃν σὺ παραβαίνων περὶ ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσω,
καὶ μᾶλλον εἵλου τοιοῦτον ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν εἰς
τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς
27 ἢ τοῖς νόμοις πείθεσθαι καὶ κόσμιος εἶναι.“ οὕτως,
ὦ ἄνδρες, ἐκεῖνος τούτων ἔτυχεν ὧνπερ οἱ νόμοι κε-
λεύουσι τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεὶς
ἐκ τῆς ὁδοῦ, οὐδ' ἐπὶ τὴν ἑστίαν καταφυγών, ὥσπερ
οὗτοι λέγουσι· πῶς γὰρ ἄν, ὅστις ἐν τῷ δωματίῳ
πληγεὶς κατέπεσεν εὐθύς, περιέστρεψα δ' αὐτοῦ τὼ
χεῖρε, ἔνδον δὲ ἦσαν ἄνθρωποι τοσοῦτοι, οὓς διαφυ-
γεῖν οὐκ ἐδύνατο, οὔτε σίδηρον οὔτε ξύλον οὔτε ἄλλο
28 οὐδὲν ἔχων, ᾧ τοὺς εἰσελθόντας ἂν ἠμύνατο. ἀλλ',
ὦ ἄνδρες, οἶμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ μὴ τὰ δίκαια
πράττοντες οὐχ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν ἀλη-
θῆ, ἀλλ' αὐτοὶ ψευδόμενοι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώ-
μενοι ὀργὰς τοῖς ἀκούουσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πραττ-
τόντων παρασκευάζουσι. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγνωθι
τὸν νόμον.*

NOMOΣ.

29 *Οὐκ ἠμφεσβήτει, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ὡμολόγει ἀδικεῖν,
καὶ ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνῃ ἠντεβόλει καὶ ἱκέτευεν,
ἀποτίνειν δ' ἕτοιμος ἦν χρήματα. ἐγὼ δὲ τῷ μὲν
ἐκείνου τιμήματι οὐ συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως*

26 *ἐποιήσω* Coraes: *ἐποίησας* X | post *ἐμοὺς* P. Müller add. *καὶ εἰς ἐμαυτὸν* coll. § 4; debebat *εἰς ἐμέ*, sed cf. § 25 *ὑβρίζει* **27** *ἀφαρπασθεὶς* Cont, *συναρπασθεὶς* Markl | *σιδήριον* malit Rs cf. § 42 | *ἐπελθόντας* Wdn **28** lex est Solonis de moechis, cuius partem apud Luc. Eun. 10 legimus: *μοιχὸς ἑάλω ποτέ, ὥς ὁ ἄξων φησί, ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχων* **29** *ἠμφισβ.* X | *ἀποθάνοι* Cob | *ἠντιβ.* X | inter *ἕτοιμος* et *ἦν* rasura, voculae *ἦν* superscriptum *.μὶ* X[spf], *ἦν μοι* Fuhr

*νόμον ἠξίουν εἶναι κυριώτερον, καὶ ταύτην ἔλαβον τὴν
δίκην, ἣν ὑμεῖς δικαιοτάτην εἶναι ἡγησάμενοι τοῖς τὰ
τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσιν ἐτάξατε. Καί μοι ἀνάβητε τού-
των μάρτυρες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον ⟨τὸν⟩ ἐκ 30
τῆς στήλης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

ΝΟΜΟΣ.

*Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ τῷ
ἐξ Ἀρείου πάγου, ᾧ καὶ πάτριόν ἐστι καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν
ἀποδέδοται τοῦ φόνου τὰς δίκας δικάζειν, διαρρήδην
εἴρηται τούτου μὴ καταγιγνώσκειν φόνον, ὃς ἂν ἐπὶ
δάμαρτι τῇ ἑαυτοῦ μοιχὸν λαβὼν ταύτην τὴν τιμωρίαν
ποιήσηται. καὶ οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς* 31
*γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια ταῦτα ἡγήσατο εἶναι, ὥστε
καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονος ἀξίαις τὴν αὐτὴν
δίκην ἐπέθηκε. καίτοι δῆλον ὅτι, εἴ τινα εἶχε ταύτης
μείζω τιμωρίαν ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς, ἐποίησεν ἄν. νῦν
δὲ οὐχ οἷός τε ὢν ταύτης ἰσχυροτέραν ἐπ᾽ ἐκείναις
ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ἠξίωσε
γίγνεσθαι. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον τὸν νόμον.*

ΝΟΜΟΣ.

Ἀκούετε, ἄνδρες, ὅτι κελεύει, ἐάν τις ἄνθρωπον 32
ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βίᾳ, διπλῆν τὴν βλάβην

ΜΑΡΤΥΡΕΣ est in X[k] **30** *τὸν* add. West | lex est de caede insonti, quae legitur apud Demosth. XXIII 53 | *ἡμῶν* Bergk: *ὑμῶν* X | *ἀποδέδοται* est in X | *τούτου . . . φόνον* Rs: *τοῦτον . . . φόνου* X **31** *ἐπὶ ταῖς γ. γυναιξὶ* del. Halb | lex est de vi, diversa ab illa quam tradit Plut. Sol. 23 **32** *ὦ ἄνδρες* marg. Ald | *ἄνδρα ἐλευθ.* Dobr

ὀφείλειν· ἐὰν δὲ γυναῖκα, ἐφ' αἷσπερ ἀποκτείνειν
ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι· οὕτως, ὦ ἄνδρες,
τοὺς βιαζομένους ἐλάττονος ζημίας ἀξίους ἡγήσατο
εἶναι ἢ τοὺς πείθοντας· τῶν μὲν γὰρ θάνατον κα-
τέγνω, τοῖς δὲ διπλῆν ἐποίησε τὴν βλάβην, ἡγούμενος
33 τοὺς μὲν διαπραττομένους βίᾳ ὑπὸ τῶν βιασθέντων
μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως αὐτῶν τὰς ψυχὰς
διαφθείρειν, ὥστ' οἰκειοτέρας αὐτοῖς ποιεῖν τὰς ἀλ-
λοτρίας | γυναῖκας ἢ τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν ἐπ'
ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδή-
λους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν ἀνδρῶν
ἢ τῶν μοιχῶν. ἀνθ' ὧν ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον
34 αὐτοῖς ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες,
οἱ μὲν νόμοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν,
ἀλλὰ καὶ κεκελευκότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν·
ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ πότερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ
35 μηδενὸς ἀξίους εἶναι. ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι πάσας τὰς
πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα περὶ ὧν
ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ τούτους ἐλθόντες
σκεψώμεθα ὅ τι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὗτοι τοίνυν
περὶ τῶν τοιούτων τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην δίκην
36 λαμβάνειν παρακελεύονται. οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐτὴν
γνώμην ἔχειν· εἰ δὲ μή, τοιαύτην ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς
ποιήσετε, ὥστε καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε φάσκειν
μοιχοὺς εἶναι, εὖ εἰδότας ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν
περὶ ἑαυτῶν λέγωσι καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς

ἐὰν δὲ . . . ἐνέχεσθαι delere malit Frb | αἷσπερ ⟨τοὺς πεισαντας⟩ Rs, ἐφ' αἷσπερ . . . ἔξεστιν del. Halb | ὦ ἄνδρες del. Herw **33** τοὺς δὲ πείθοντας Fuhr | αὐτοῖς X | οἰκίαν ex οἰκείαν a m. pr. corr. X[s] **34** ἰσχύειν Cob **35** περὶ τῶν] παρὰ τῶν Tayl **36** ἄξιον Wdn; cf. IV 12; XIV 20; XXX 17 | τοσαύτην Hartman | ὥστε Tur. pp.: ὡς X

ἀλλοτρίας οἰκίας εἰσιέναι, οὐδεὶς αὐτῶν ἅψεται. πάντες γὰρ εἴσονται ὅτι τοὺς μὲν νόμους τῆς μοιχείας χαίρειν ἐᾶν δεῖ, τὴν δὲ ψῆφον τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γάρ ἐστι πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυριωτάτη.

Σκέψασθε ⟨δέ⟩, ὦ ἄνδρες· κατηγοροῦσι γάρ μου 37
ὡς ἐγὼ τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ μετελθεῖν
ἐκέλευσα τὸν νεανίσκον. ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, δίκαιον
μὲν ἂν ποιεῖν ἡγούμην ᾡτινιοῦν τρόπῳ τὸν τὴν
γυναῖκα τὴν ἐμὴν διαφθείραντα λαμβάνων· εἰ μὲν 38
γὰρ λόγων εἰρημένων ἔργου δὲ μηδενὸς γεγενημένου
μετελθεῖν ἐκέλευον ἐκεῖνον, ἠδίκουν ἄν· εἰ δὲ ἤδη
πάντων διαπεπραγμένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος
εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν ᾡτινιοῦν τρόπῳ ἐλάμβανον
αὐτόν, σώφρον' ἂν ἐμαυτὸν ἡγούμην· σκέψασθε δὲ 39
ὅτι καὶ ταῦτα ψεύδονται· ῥᾳδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον,
φίλος ὢν Σώστρατος καὶ οἰκείως διακείμενος ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυσμὰς συνεδείπνει, καὶ
ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν ᾤχετο. καίτοι πρῶ- 40
τον μέν, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμήθητε· [ὅτι] εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πότερον ἦν μοι κρεῖττον αὐτῷ ἑτέρωθι δειπνεῖν ἢ τὸν συνδειπνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἧττον ἐτόλμησεν ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν συνδειπνοῦντα ἀφεὶς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος

πάντες sc. *οἱ ἀδικούμενοι* | *τῆς μοιχείας* del. Herw, *περὶ τῆς μ.* Cob, *περὶ τὰς μ.* Wdn? | *κυριώτατον* Cob **37** *δὲ* add. M. corr. | *μὲν ἂν* ex *μὲν* a m. pr. corr. X **38** *λόγων μὲν εἰρ.* Herw | *σώφρον' ἂν* Kappeyne v. d. Coppello: *σωφρονεῖν* X, *σωφρονεῖν ἂν* Tayl, *σωφρονεῖν μὲν ἂν ἡγ.* Wdn **40** *ὅτι* del. Rs, *εἴ τι ἐν* Wdn | *ἢ ⟨καὶ⟩ τὸν* marg Ald. | *εἰσάγειν* Cob | *οὐ* vel *οὔτι γὰρ ἂν* Wdn

γενέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκεῖνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ
41 *τὸν μοιχὸν ἐτιμωρεῖτο; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν*
δοκῶ ὑμῖν τοῖς ἐπιτηδείοις μεθ' ἡμέραν παραγγεῖλαι,
καὶ κελεῦσαι αὐτοὺς συλλεγῆναι εἰς οἰκίαν τινὰ φί-
λων τῶν ἐγγυτάτω, μᾶλλον ἢ ἐπειδὴ τάχιστα ᾐσθό-
μην τῆς νυκτὸς περιτρέχειν, οὐκ εἰδὼς ὅντινα οἴκοι
καταλήψομαι καὶ ὅντινα ἔξω; καὶ ὡς Ἁρμόδιον μὲν
καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον οὐκ ἐπιδημοῦντας (οὐ γὰρ ᾔδειν),
ἑτέρους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλαβον, οὓς δ' οἷός τε
42 *ἦν λαβὼν ἐβάδιζον. καίτοιγε εἰ προῄδειν, οὐκ ἂν*
δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ τοῖς
φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς
εἰσῄειν (τί γὰρ ᾔδειν εἴ τι κἀκεῖνος εἶχε σιδήριον;),
ὡς μετὰ πλείστων δὲ μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποι-
ούμην; νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἐσομένων ἐκείνῃ τῇ
νυκτί, οὓς οἷός τε ἦν παρέλαβον. Καί μοι ἀνάβητε
τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 *Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· σκέψασθε*
δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς οὕτως περὶ τούτου τοῦ πράγμα-
τος, ζητοῦντες εἴ τις ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἔχθρα
πώποτε γεγένηται πλὴν ταύτης. οὐδεμίαν γὰρ εὑρή-
44 *σετε. οὔτε γὰρ συκοφαντῶν γραφάς με ἐγράψατο,*
οὔτε ἐκβάλλειν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτε ἰδίας

κελεῦσαι Rs | *μένειν* rasura a m. pr. corr. ex *μὲν εἶναι*? X^s, *μεῖναι* Fuhr **41** *καὶ κελεῦσαι αὐτοὺς* del. Halb | *τινὰ* scripsi: *τῶν* (supra vocem rasura unius vel duarum litterarum) X, *τινὸς τῶν* Rs, *τῶν φίλ. τὴν* vel *τοῦ ἐγγ.* Bergk, *τὴν οἰκίαν τῶν φίλ. του ἐγγ.* Frb, *οἰκ.* del. Cob, qui scribit *εἰς τῶν φίλ. του ἐγγ.*; sed neque *τον* neque *τῳ* sunt apud Lys., *τῶν φίλων τιν' ἐγγ.* Wdn | *ὄντας* del. Halb **42** *καίτοι* Wdn, cf. XXVI 16 | *ἐν ἐκείνῃ* Markl **43** *πώπ. γεγένηται* X^k

*δίκας ἐδικάζετο, οὔτε συνῄδει κακὸν οὐδὲν ὅ ἐγὼ
δεδιὼς μή τις πύθηται ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι.
οὔτε εἰ ταῦτα διαπραξαίμην, ἤλπιζόν ποθεν χρή-
ματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ τοιούτων πραγμάτων ἕνεκα
θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. τοσούτου τοίνυν* 45
*δεῖ | ἢ λοιδορία ἢ παροινία ἢ ἄλλη τις διαφορὰ ἡμῖν
γεγονέναι, ὥστε οὐδὲ ἑωρακὼς ἦν τὸν ἄνθρωπον πώ-
ποτε πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμε-
νος ἐγὼ τοιοῦτον κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ
μέγιστον τῶν ἀδικημάτων ἦν ὑπ' αὐτοῦ ἠδικημένος;
ἔπειτα παρακαλέσας αὐτὸς μάρτυρας ἠσέβουν, ἐξόν μοι,* 46
*εἴπερ ἀδίκως ἐπεθύμουν αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδένα μοι
τούτων συνειδέναι;*

Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἐμαυτοῦ 47
*νομίζω ταύτην γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς
πόλεως ἁπάσης· οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες
οἷα τὰ ἆθλα πρόκειται τῶν τοιούτων ἁμαρτημάτων,
ἧττον εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτήσονται, ἐὰν καὶ ὑμᾶς
ὁρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας. εἰ δὲ μή, πολὺ* 48
*κάλλιον τοὺς μὲν κειμένους νόμους ἐξαλεῖψαι, ἑτέρους
δὲ θεῖναι, οἵτινες τοὺς μὲν φυλάττοντας τὰς ἑαυτῶν
γυναῖκας ταῖς ζημίαις ζημιώσουσι, τοῖς δὲ βουλομένοις
εἰς αὐτὰς ἁμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιήσουσι. πολὺ* 49

44 *ἐδικάσατο* Frb, sed „non erat in lite" | *ἐπεθύμουν ἂν αὐτὸν* Francken et deleta voce *αὐτὸν* Wdn | *διαπραξαίμην* Lipsius: *διεπραξάμην* X | *ποθεν* Emperius: *μὲν* X, quae vox deleta est in libro M. | *ἕνεκεν* X | *ἔνιοι . . . ἐπιβουλεύουσι* del. Roehl | *ἀλλήλοις*] *ἄλλοις* Auger **45** *τοσούτω* corr. ex *τοσοῦτο* X[1], unde *τοσούτῳ* Gleiniger | *οὐδὲ* M. corr.: *οὔτε* X **46** *τούτων* i. e. horum, *τοσούτων* marg. Ald, *περὶ τούτων* Frb, *τοῦτο* Wdn **47** *ἀλλὰ κοινὴν ὑπὲρ* Herw | *τὰ τοιαῦτα* Herw *ἐξαμαρτήσουσι* superscripto *σονται* X **48** *θεῖναι*] *θέσθαι* Auger | *ταῖς* <*ἐσχάταις* vel *μεγίσταις*> *ζημ.* Rs, *ταῖς* del. Cob

γὰρ οὕτω δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνεδρεύεσθαι, οἳ κελεύουσι μέν, ἐάν τις μοιχὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν οὖν βούληται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινότεροι τοῖς ἀδικουμένοις καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς νόμους τὰς ἀλλοτρίας καταισχύνουσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς τῆς πόλεως νόμοις ἐπειθόμην.

2

ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ
ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

1 *Εἰ μὲν ἡγούμην οἷόν τε εἶναι, ὦ παρόντες ἐπὶ
τῷδε τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κει-
μένων ἀνδρῶν ἀρετήν, ἐμεμψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγεί-
λασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ δὲ
πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον
παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ
πόλις μοι δοκεῖ, προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων,
ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιεῖσθαι, ἡγουμένη οὕτως
ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων
2 τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ
δ' ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα ἀλλὰ πρὸς τοὺς
πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. τοσαύτην γὰρ ἀφθο-*

49 *γὰρ τοῦτο δικ.* Cont | *εἰ κελεύουσι* malit Rs | *οὖν* om. Bekker

Or. II. *Λυσίου ἐπιτ.* F V | *τοῖς* om. F | tit. idem est apud schol. Aesch. III 211.

1 *ἀνδρῶν* in X a pr. m. additum, om. F | *αὐτοὺς* om. F | *ἐμεμψάμην . . . λέγειν* laudat lex. Vind. 69 omissis vocibus *ἐπ' αὐτοῖς* 2 *ὅμως*] *ὅλως* malit Rs

νίαν παρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ [Isocr. IV 186] μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελεῖφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν· οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς, πανταχῇ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀν- [Thuk. II 41] θρώποις οἱ τὰ αὑτῶν πενθοῦντες κακὰ τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

3 Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιοὺς κινδύνους τῶν προγόνων δίειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβών· ἄξιον γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνῆσθαι, ὑμνοῦντας μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν τοῖς τῶν ἀγαθῶν ἐγκωμίοις, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις, παιδεύοντας δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶντας.

4 Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεως μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι [δὲ] παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, μόναι μὲν ὡπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβᾶσαι, οἷς ἀνελπίστως δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ᾕρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας· ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐψυχίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλέον γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέαις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολ- 5

εἰπεῖν | ποιεῖν F | τοσαύτην . . . βουληθεῖσι laudat lex. Vind. 151 | καὶ ἡμῖν καταλελεῖφθαι Rs | ἐξυμνοῦσι F
3 ἄξιον superscripto α F | πάντας ἀνθρώπους marg. Ald | τοῖς . . . ἐγκωμίοις scripsi cf. Plat. Resp. X 607[a]: ταῖς . . . γνώμαις X, ταῖς . . . μνήμαις FV | τῶν ante τεθν. om. X[c]
4 ἄρεος X | δὲ del. Markl | Tzetzes ad Lykophr. 1332 Λυσίας ὁ ῥήτωρ Ἀμαζόνας πρώτας φησὶν αὐτὰς ἁπάντων ἀνθρώπων τολμῆσαι ἵππων ἐπιβῆναι | ἀπέλιπον V | δὲ ante διὰ del. Rs | μᾶλλον om. F

λῶν ἐθνῶν, καὶ ἔργῳ μὲν τοὺς περὶ αὐτὰς καταδεδουλωμέναι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ μεγάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ' ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίας ἐκτήσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει, καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἔδοξαν εἶναι γυναῖκες.
6 μόναις δ' αὐταῖς οὐκ | ἐξεγένετο ἐκ τῶν ἡμαρτημένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλεύσασθαι. οὐδ' οἴκαδε ἀπελθούσαις ἀπαγγεῖλαι τήν τε σφετέραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων ἀρετήν· αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι, καὶ δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας, τῆσδε μὲν τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀρετὴν ἀθάνατον ⟨τὴν⟩ μνήμην ἐποίησαν, τὴν δὲ ἑαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐνθάδε συμφορὰν ἀνώνυμον κατέστησαν. ἐκεῖναι μὲν οὖν τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν ἑαυτῶν δικαίως ἀπώλεσαν.

7 Ἀδράστου δὲ καὶ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας στρατευσάντων καὶ ἡττηθέντων μάχῃ, οὐκ ἐώντων Καδμείων θάπτειν τοὺς νεκρούς, Ἀθηναῖοι ἡγησάμενοι ἐκείνους μέν, εἴ τι ἠδικοῦντο, ἀποθανόντων δίκην ἔχειν τὴν μεγίστην, τοὺς δὲ κάτω τὰ αὑτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μιαινομένων τοὺς ἄνω θεοὺς ἀσεβεῖσθαι. τὸ

5 μὲν τὰ περὶ Muret, μὲν τὸ περὶ marg. Ald 6 ἄμεινον περὶ τ. λ. F | δίκην τῆς ἀν. δοῦσαι F | τὴν add. Cob ἐποίησαν Bekker: ἐποιήσαντο FVX | κατεστήσαντο F | τὴν αὑτων (sic) V 7 ἠδικοῦντο, ἀποθανόντων Rs: ἠδίκουν, ἀποθανόντας FVX; quae si serventur, Rs scribi iubet δίκην τελεῖν vel ὑποσχεῖν: idem aliquando proposuerat: ἠδίκουν οἱ ἀποθανόντες | μιαινομένων] μὴ γενομένων F ἄνω om. F

μὲν πρῶτον πέμψαντες κήρυκας ἐδέοντο αὐτῶν δοῦ-
ναι τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν 8
ἀγαθῶν εἶναι ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι,
ἀπιστούντων δὲ σφίσιν αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων
σώμασι τὴν εὐψυχίαν ἐπιδείκνυσθαι· οὐ δυνάμενοι δὲ
τούτων τυχεῖν ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτούς, οὐδεμιᾶς δια-
φορᾶς πρότερον πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ
τοῖς ζῶσιν Ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεῶτας 9
ἐν τῷ πολέμῳ ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυγχάνειν
πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ
μὲν τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς τοὺς τεθνεῶτας ἐξαμαρτάνον-
τες πλείω περὶ τοὺς θεοὺς ἐξυβρίσωσιν, ὑπὲρ δὲ τῶν
ἑτέρων, ἵνα μὴ πρότερον εἰς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι
πατρίου τιμῆς ἀτυχήσαντες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου στε-
ρηθέντες καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἡμαρτηκότες. ταῦτα 10
διανοηθέντες, καὶ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς
ἁπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες, πολλοὺς μὲν πολε-
μίους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον ἐνί-
κων μαχόμενοι. καὶ οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης ἐπαρθέντες
μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ'
ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν
ἐπεδείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἆθλα ὧνπερ ἕνεκα
ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων νεκρούς, ἔθαψαν ἐν τῇ αὑτῶν
Ἐλευσῖνι. περὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθανόντας τῶν ἑπτὰ
ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γεγόνασιν.

πέμψαντες ... ἀναίρεσιν laudat lex. Vind. 9. τὴν post δοῦναι add. F 8 δὲ καὶ σφίσιν V | αὐτοῖς post Καδμείους supra versum add. F, sed cf. § 14 9 ἑτέρων del. Auger | πρότερον | λυπρότερον vel πικρότερον Emperius, del. vel πάλιν proponit Herw | πατρίου | πατρίδα οὐ F 10 ταῦτα δὴ διαν. Cob | τὰς ἐπὶ τῷ X | μὲν post πολλοὺς om. FV | κεκτημένοι Herw | δὲ ante δίκαιον om F | ἕνεκα habet F² cum VX | ἀργείους V | ἔθαψαν τῆς αὐτῶν Halb

11 Ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθη, οἱ δὲ παῖδες αὐτοῦ ἔφευγον μὲν Εὐρυσθέα, ἐξηλαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰσχυνομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυσθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι εἰς τήνδε τὴν πόλιν
12 ἱκέται ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐκαθέζοντο· ἐξαιτουμένου δὲ αὐτοὺς Εὐρυσθέως Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι, ἀλλὰ τὴν Ἡρακλέους ἀρετὴν μᾶλλον ᾐδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον τὸν ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἠξίουν ὑπὲρ τῶν
Isocr. IV 53] ἀσθενεστέρων μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμένοις χαριζόμενοι τοὺς ὑπ᾽ ἐκείνων
13 ἀδικουμένους ἐκδοῦναι. ἐπιστρατεύσαντος δ᾽ Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἐχόντων, οὐκ ἐγγὺς τῶν δεινῶν γενόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην ἥνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῶν πεπονθότες, ἐκείνους τ᾽ οὐκ εἰδότες ὁποῖοί τινες ἄνδρες ἔσονται
14 γενόμενοι· δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι, οὐ προτέρας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρυσθέα, οὐδὲ κέρδους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤραντο, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἐλεοῦντες, τοὺς δ᾽ ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν κωλύειν ἐπιχειροῦντες, τοῖς δ᾽ ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι ἐλευθερίας μὲν σημεῖον εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄκοντας, δικαιοσύνης δὲ τοῖς ἀδικουμένοις βοηθεῖν, εὐψυχίας δ᾽ ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων, εἰ δέοι, μαχομένους ἀπο-

11 (αἰσχυνό)μενοι . . . φοβούμενοι F | καθίζονται F **12** ἡρακλέους superscripto ο a m. pr. X **13** ἐν post τῶν om. X. cf. § 18. 57 οὐδ᾽ ἐγγὺς Scheibe, sed cf. § 31 | malim ἔχοντες γνώμην | ἐκείνους δ᾽ οὐκ FV ἄνδρες ἔσονται] ἔσονται ἄνδρες Hirschig **14** τοῖς δ᾽ ἐπιχειρεῖν F

θνήσκειν. τοσοῦτον δ' ἐφρόνουν ἀμφότεροι, ὥσθ' οἱ 15
μὲν μετ' Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ' ἑκόντων ἐξήτουν
εὑρίσκεσθαι, Ἀθηναῖοι δὲ οὐδ' ⟨ἂν⟩ ἠξίουν Εὐρυσθέα
αὐτὸν ἱκετεύοντα τοὺς ἱκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. παρα-
ταξάμενοι δ' ἰδίᾳ δυνάμει τὴν ἐξ ἁπάσης Πελοπον-
νήσου στρατιὰν ἐλθοῦσαν ἐνίκων μαχόμενοι, καὶ τῶν
Ἡρακλέους παίδων τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέ-
στησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς
ἠλευθέρωσαν, διὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἀρετὴν ἐκείνους
τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐστεφάνωσαν. τοσοῦτον δὲ εὐ- 16
τυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο τοῦ πατρός· ὁ μὲν γάρ,
καίπερ ὢν ἀγαθῶν πολλῶν αἴτιος ἅπασιν ἀνθρώποις,
ἐπίπονον καὶ φιλόνικον καὶ φιλότιμον αὑτῷ καταστή-
σας τὸν βίον τοὺς μὲν ἄλλους ἀδικοῦντας ἐκόλασεν,
Εὐρυσθέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ εἰς αὐτὸν ἐξαμαρ-
τάνοντα οὐχ οἷός τε ἦν τιμωρήσασθαι· οἱ δὲ παῖδες
αὐτοῦ διὰ τήνδε τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον ἡμέρᾳ τήν
θ' ἑαυτῶν σωτηρίαν καὶ τὴν τῶν ἐχθρῶν τιμωρίαν.

Πολλὰ μὲν οὖν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις 17
μιᾷ γνώμῃ χρωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι
ἥ τε γὰρ ἀρχὴ τοῦ βίου δικαία· οὐ γάρ, ὥσπερ οἱ | Isocr. IV 21 sq.
πολλοί, πανταχόθεν συνειλεγμένοι καὶ ἑτέρους ἐκβα-

15 τοσοῦτον γὰρ F | παρ' ἀκόντων FV | οὐδ' scripsi: οὐκ FVX | ἂν hic add. Erdmann, post Εὐρυσθέα Sluiter lect. And. 287: Athenienses supplices sibi eripere Eurystheum non passi essent, licet supplex id rogasset | τοὺς ἱκετεύοντας παρ' ἑαυτῶν FV | ἐξελεῖν] ἐξαιτεῖν F | δὴ ἰδίᾳ F | ἡρακλέος superscripto ους a m. pr. X, ἡρακλέος F, καὶ τῶν Ἡρακλέους . . . κατέστησαν laudat lex. Vind. 21 | διὰ δὲ τὴν] διὰ τὴν . . . . ἐκείνους δὲ τοῖς VX **16** δὲ post τοσοῦτον erasum V | πολλῶν ἀγαθῶν V | ἐχθρὸν] αἰσχρὸν F | εἶδον] ἐπεῖδον Cob **17** ὑπῆρχεν V | χρωμένους G. Dobr., χρησαμένοις F | ἡ μὲν γὰρ Rs | ἐκβάλλοντες FVX

λόντες τὴν ἀλλοτρίαν ᾤκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες
18 τὴν αὐτὴν ἐκέκτηντο μητέρα καὶ πατρίδα. πρῶτοι δὲ
καὶ μόνοι ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ
σφίσιν αὐτοῖς δυναστείας δημοκρατίαν κατεστήσαντο,
ἡγούμενοι τὴν πάντων ἐλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι
μεγίστην. κοινὰς δ' ἀλλήλοις τὰς ἐκ τῶν κινδύνων
ἐλπίδας ποιήσαντες ἐλευθέραις ταῖς ψυχαῖς ἐπολιτεύ-
19 οντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς τιμῶντες καὶ τοὺς κακοὺς
κολάζοντες, ἡγησάμενοι θηρίων μὲν ἔργον εἶναι ὑπ'
ἀλλήλων βίᾳ κρατεῖσθαι, ἀνθρώποις δὲ προσήκειν
νόμῳ μὲν ὁρίσαι τὸ δίκαιον, λόγῳ δὲ πεῖσαι, ἔργῳ δὲ
τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νόμου μὲν βασιλευομένους,
ὑπὸ λόγου δὲ διδασκομένους.

20 Καὶ γάρ τοι καὶ φύντες καλῶς καὶ γνόντες ὅμοια,
πολλὰ μὲν καλὰ καὶ θαυμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε
κειμένων εἰργάσαντο, ἀείμνηστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ
πανταχοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γεγονότες τρόπαια διὰ τὴν
αὐτῶν ἀρετὴν κατέλιπον. μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἁπάσης τῆς
Ἑλλάδος πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκιν-
21 δύνευσαν. ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν
τοῖς ὑπάρχουσιν ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίζων καὶ τὴν Εὐρώ-
πην δουλώσεσθαι, ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρα-
τιάν. ἡγησάμενοι δέ, εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἑκοῦσαν

καὶ ante μητέρα add. F **18** ἐκβάλλοντες V | ὁμόνοιαν om. F, καὶ ὁμόν. εὐδαιμονίαν malit Rs **19** ὁρίσ^αι a pr. m. X, ὁρίσειν Schoellio, ὁρίσασθ Erdmanno fuisse videbatur, ὁρίσασθαι F | βασιλευομένοις superscripto ους . . . διδασκομένους superscripto οις a pr. m. X **20** malim μεγάλα πανταχοῦ καὶ οἱ | πρὸς πολλὰς om. F | δὶς ἐκινδύνευσαν Muret coll. [Dem] LX 10 **21** ὁ γὰρ . . ἀγαθοῖς extat apud Bekker An. I 129, 23; ὁ γὰρ . . . στρατιὰν apud Philemon. 226 Osann et lex. Vind. 21 | καὶ om. Phil | δουλώσασθαι F Phil lex. Vind. ἔστειλεν V | στρατιᾶς Hertlein

φίλην ποιήσαιντο ἢ ἄκουσαν καταστρέψαιντο, ῥαδίως
τῶν πολλῶν Ἑλλήνων ἄρξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα.
νομίσαντες οὕτως ἂν ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων
[τοὺς Ἕλληνας], εἰ ἔτι στασιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ᾧ
τινι χρὴ τρόπῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, τὸν κίνδυ-
νον ποιήσαιντο. ἔτι δ᾽ αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων ἔργων 22
περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα παρειστήκει, ὡς εἰ μὲν
πρότερον ἐπ᾽ ἄλλην πόλιν ἴασιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναί-
οις πολεμήσουσι· προθύμως γὰρ τοῖς ἀδικουμένοις
ἥξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ᾽ ἐνθάδε πρῶτον ἀφίξονται,
οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολμήσειν ἑτέρους σῴ-
ζοντας φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἐκείνους ὑπὲρ αὐτῶν
καταθέσθαι. οἱ μὲν τοίνυν ταῦτα διενοοῦντο· οἱ δ᾽ 23
ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ εἰδότες τοὺς ἐν τῷ
πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὐκλεᾶ θάνα-
τον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον,
οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ τῇ
αὑτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν. καὶ αἰσχυνόμενοι
ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἀνέμει-
ναν πυθέσθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους, οὐδ᾽
ᾠήθησαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι,
ἀλλὰ σφίσιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. ταῦτα μιᾷ 24
γνώμῃ πάντες γνόντες ἀπήντων ὀλίγοι πρὸς πολλούς·
ἐνόμιζον γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πάντων προ-

καταστρ. ἄκουσαν F | πολλῶν] ἄλλων F, λοιπῶν marg. Ald | νομίζοντες FV | τοὺς Ἕλληνας del. Emperius, τοὺς Ἀθηναίους Auger | ἀμύνεσθαι F **22** περιειστήκει F | ἴασιν a pr. m. habet X[c] | ἄλλας τῶν VX[c] **23** ταῦτα] τοιαῦτα V, .αῦτα una littera abscisa F[?] | εἰδότες VX, δόντες F; μόνον subaudit Rs, ἐνδόντες εἰδότες Sauppe, δεδιότες Wissowa, ὑπεριδόντες Erdmann, εἴκοντες τοῖς . . . κινδύνοις Scheibe, an οὐδενὸς ἧττον εἰδότες? | περὶ τῶν ἀγαθῶν cf. § 3, παρὰ τῶν ἀγ. margo Ald | ἐνέμειναν VX, .νέμειναν F | τοῖς συμμάχοις F

σήκειν, ἀγαθοῖς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἀλλοτρίας διὰ | τὸν θάνατον κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κινδύνων μνήμην ἰδίαν καταλείψειν. ἠξίουν δέ, οὓς μὴ μόνοι νικῷεν, οὐδ' ἂν μετὰ τῶν συμμάχων δύνασθαι· καὶ ἡττηθέντες μὲν ὀλίγῳ τῶν ἄλλων προαπολεῖσθαι νικήσαντες δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐλευ-
25 θερώσειν. ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γενόμενοι, καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες, ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοὺς παρ' αὐτοῖς νόμους αἰσχυνόμενοι ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι, ἔστησαν μὲν τρόπαιον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐν τῇ αὑτῶν, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἀλλο-
26 τρίαν ἐμβαλόντων, παρὰ τοὺς ὅρους τῆς χώρας, οὕτω δὲ διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποιήσαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν τήν τ' ἐνθάδε ἄφιξιν τῶν βαρβάρων καὶ τὴν νίκην τῶν προγόνων. καὶ γάρ τοι οὐδεὶς τῶν ἄλλων ἔδεισεν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκούσαντες ὑπὲρ τῆς αὑτῶν ἐλευθερίας ἥσθησαν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστόν, πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων, ὥσπερ καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦσθαι.

27 Μετὰ ταῦτα δὲ Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεύς,

24 in X fol. 9[b] (24 ἀποθανεῖν . . . . 28 ἑλλησπόντου) liquore superfuso lectu difficillimum | ἀγαθοὺς superscripto οῖ a m. pr. X, ἀγαθοὺς FV | διὰ τὸν θάν. del. Dobr | ἰδίαι superscripto ν F^s | τῶν post μετὰ habent FVX | post ὀλίγῳ add. μὲν F | ἡττηθέντες superscripto α F | νικήσαντας F^sV **25** οὐ φιλου.] ἐφιλου. sic F^s | μᾶλλον τους | παρὰ τοὺς νόμους F^s | ἢ . . . φοβούμενοι om. F | τρόπαιον habent FVX | ἐν τῇ] ἐκ τῆς Muret **26** ἐπήγγειλαν idem | νίκην τῶν προγόνων habent VX, νίκην om. F | οὐδένες . . . ἔδεισαν Cob | αὐτῶν post τῆς om. F | πάλαι Rs: παλαιῶν FVX **27** μετὰ ταῦτα δὲ VX, μετὰ δὲ ταῦτα F | Ξέρξης del. Dobr

καταφρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευσμένος δὲ τῆς ἐλπίδος, ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμφορᾷ, ὀργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθὴς δ' ὢν κακῶν καὶ ἄπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασάμενος διακοσίαις μὲν καὶ χιλίαις ναυσὶν ἀφίκετο, τῆς δὲ πεζῆς στρατιᾶς οὕτως ἄπειρον τὸ πλῆθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκο-
λουθήσαντα πολὺ ἂν ἔργον εἴη καταλέξαι· ὃ δὲ μέγι- 28
στον σημεῖον τοῦ πλήθους· ἐξὸν γὰρ αὐτῷ χιλίαις ναυσὶ διαβιβάσαι κατὰ τὸ στενότατον τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν πεζὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἠθέλησεν, ἡγούμενος τὴν διατριβὴν αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι·
ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα 29
πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάττης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ζεύξας μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διο- [Isocr. IV 89
ρύξας δὲ τὸν Ἄθω, ὑφισταμένου οὐδενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δὲ ἑκόντων προδιδόντων. οἱ μὲν γὰρ οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύνασθαι, οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεφθαρμένοι· ἀμφότερα δ' ἦν αὐ-
τοὺς τὰ πείθοντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ' οὕτω 30
διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς ἐμβάντες ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ τῶν συμμάχων ἔνιοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν.

διακ. μὲν καὶ χιλ. XV χιλ. μ. κ. διακ. F | τι πλῆθος Wakefield | εἴη ἔργον V | καταλέξαι habent F²VX **28** ὃ δὲ VX, τὸ δὲ F | στενότατον habent FVX¹ | τῆς ἑλλ. F | πεζὴν erasum in X | ἡγούμενος . . . ἔσεσθαι del. Herw | αὐτῷ] οὕτω Wakefield **29** ἠνάγκασεν V | δι.ρύξας corr. a man sec. X | post ὑφισταμένου add. δ' V, δὲ X pr., in quo duae litterae deletae a manu sec. | προδιδόντων] προσιόντων Rs | ἀμύνεσθαι F | κέρδως V **30** οὕτως FV | ἐμβάντες F cf. § 32. 40, εἰσβάντες VX

ἡγούμενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν πάρο-
31 δον οἷοί τ' ἔσεσθαι διαφυλάξαι. γενομένου δὲ τοῦ
κινδύνου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνί-
κων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δέ, οὐ ταῖς ψυχαῖς
ἐνδεεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλήθους ψευσθέντες καὶ
οὓς φυλάξειν ᾤοντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἔμελ-
λον, ⟨διεφθάρησαν⟩ οὐχ ἡττηθέντες τῶν ἐναντίων,
Isocr. VI 100 | ἀλλ' ἀποθανόντες οὗπερ ἐτάχθησαν μάχεσθαι· τού-
32 τῳ δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δυστυχησάντων, τῶν δὲ τῆς
παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο ἐπὶ τήνδε
τὴν πόλιν, οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι μὲν
τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις συμφοράν, ἀποροῦντες
δὲ τοῖς περιεστηκόσι πράγμασιν, εἰδότες [δ'] ὅτι, εἰ
μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλεύ-
σαντες χιλίαις ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ
δὲ εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς πεζῆς στρα-
τιᾶς ἁλώσονται, ἀμφότερα δὲ οὐ δυνήσονται, ἀμύνα-
33 σθαί τε καὶ φυλακὴν ἱκανὴν καταλιπεῖν, δυοῖν δὲ
προκειμένοιν, πότερον χρὴ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ
μετὰ τῶν βαρβάρων γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς
Ἕλληνας, ἡγησάμενοι κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ
πενίας καὶ φυγῆς ἐλευθερίαν ἢ μετ' ὀνείδους καὶ
πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς

οἷοί] *οἷον* X **31** *τὰς ψυχὰς* marg. Ald | *οὓς*] *ὧν* malit Erdmann | *συμφυλάξειν* Dobr | *κινδυνεύειν* F | *διεφθάρησαν* add. Jacobs cf. Isocr. IV 92. *ἐδυστύχησαν* aut *συμφορᾷ ἐχρήσαντο* Rs. *ἠτύχησαν* Cob. *ἀπώλοντο* Scheibe | *μάχεσθαι* del. Hirschig coll. Lyc. 48 **32** *τοῦτον δὲ τὸν τρόπον* marg. Ald | *πειθόμενοι μὲν τῆι γεγενημένηι λακ. συμφορᾶι* V | *δ'* del. Rs | *εἰ μὲν* supra versum add. F^s | *κατὰ γῆς* VX | *ἀμύνεσθαι* V, *ἀμύνασθαί τε* om. F **33** *δυεῖν* V | *ἐκλιπεῖν* marg. Ald: *ἐκκλίνειν* VX, *καταλιπεῖν* F cf. § 40 Isocr. IV 99 | *καὶ φυγῆς* del. Schoell | *καὶ* ante **πλούτου** non deest in F^s

Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν᾽ ἐν μέρει πρὸς ἑκατέραν ἀλλὰ
μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις | κινδυνεύ- [Isocr. IV 96]
σωσιν· ὑπεκθέμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ μητέ- 34
ρας εἰς Σαλαμῖνα, συνήθροιζον καὶ τὸ τῶν ἄλλων
συμμάχων ναυτικόν. οὐ πολλαῖς δ᾽ ὕστερον ἡμέραις
ἦλθε καὶ ἡ πεζὴ στρατιὰ καὶ τὸ ναυτικὸν τὸ τῶν
βαρβάρων, ὃ τίς οὐκ ἂν ἰδὼν ἐφοβήθη, ὡς μέγας καὶ
δεινὸς τῇδε τῇ πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλή-
νων ἐλευθερίας ἠγωνίσθη; ποίαν δὲ γνώμην εἶχον ἢ 35
οἱ θεώμενοι τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ
τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀπίστου καὶ τοῦ προσιόντος κιν-
δύνου, ἢ οἱ μέλλοντες ναυμαχήσειν ὑπὲρ τῆς φιλότη
τος, ὑπὲρ τῶν ἄθλων τῶν ἐν Σαλαμῖνι; οἷς τοσοῦ- 36
τον πανταχόθεν περιειστήκει πλῆθος πολεμίων, ὥστε
ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν παρόντων κακῶν τὸ
θάνατον τὸν αὐτῶν προειδέναι, μεγίστην δὲ συμφο-
ράν, ⟨ἃ⟩ ὑπὸ τῶν βαρβάρων εὐτυχησάντων τοὺς ὑπεκτε-
θέντας ἤλπιζον πείσεσθαι. ἦ που διὰ τὴν ὑπάρχου- 37
σαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώσαντο ἀλλήλους,
εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο, εἰδότες μὲν τὰς
σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὔσας, ὁρῶντες δὲ πολλὰς τὰς
τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν ἠρημω-

34 ὑπερθέμενοι (sic) . . . ναυτικὸν laudat lex. Vind 181 καὶ μητέρας om. F lex. Vind, καὶ πατέρας add. Schoell | ἦλθεν V | ἰδὼν οὐκ ἂν F | ὡς F, ἧς V, οἷος m. sec., .ς m. pr. X | τῇ om. pr. XV, add. m. sec. X . **35** εἶχον ἢ om. F | καὶ τοῦ] ὑπὲρ τοῦ Emperius, malim τοσούτου | ὑπὲρ τῆς φιλότητος del. Emperius, ὑπὲρ τῶν φιλτάτων τῶν ἐν Σ. Cob | ἄθλων] ἄλλων F | Σαλαμῖνι: οἷς Markl: σαλαμινίοις VX, σαλαμῖνι F **36** τὸ ante θάνατον] τὸν FV, τὸ. erasa una littera X | αὐτῶν] αὐτὸν pr. XF, αὐτῶν m. sec. X | ἃ add. Tayl | ὑπεκτεθέντες F | post ἤλπιζον litterae tres erasae F **37** εἰδότες] ἰδόντες F | τὰς σφετέρας om. F | μὲν ante πόλιν postea add. m. pr. X

[Isocr. IV 96] μένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστὴν
τῶν βαρβάρων, ἱερῶν δὲ καιομένων, ἁπάντων δ' ἐγγὺς
38 ὄντων τῶν δεινῶν. ἀκούοντες δ' ἐν ταὐτῷ συμμεμειγ-
μένου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιῶνος, παρακε-
λευσμοῦ δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρο-
[Isocr. IV 97] μένων, καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν, καὶ
πολλῶν μὲν συμπιπτόντων καὶ φιλίων καὶ πολεμίων
ναυαγίων, ἀντιπάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυ-
μαχίας δοκοῦντες τοτὲ μὲν νενικηκέναι καὶ σεσῶσθαι,
39 τοτὲ δ' ἡττῆσθαι καὶ ἀπολωλέναι. ἦ που διὰ τὸν πα-
ρόντα φόβον πολλὰ μὲν ᾠήθησαν ἰδεῖν ὧν οὐκ εἶδον,
πολλὰ δ' ἀκοῦσαι ὧν οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἱκε-
τεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἢ θυσιῶν ἀναμνήσεις, ἔλεός τε
παίδων καὶ γυναικῶν πόθος οἶκτός τε πατέρων καὶ
μητέρων, λογισμὸς δ', εἰ δυστυχήσειαν, τῶν μελλόν-
40 των ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς
ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου; ἢ τίς ἀνθρώπων
οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης αὐτοὺς οὐκ ἂν
ἠγάσθη; ἦ πολὺ πλεῖστον ἐκεῖνοι κατὰ τὴν ἀρετὴν
ἁπάντων ἀνθρώπων διήνεγκαν καὶ ἐν τοῖς βουλεύμασι
καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόντες μὲν
τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐτῶν

μεστὴν <οὖσαν> Herw | πυνθανόμενοι δὲ ἱερῶν μὲν pp. Scheibe, ἱερὰ δὲ καιόμενα, ἅπαντα δ' ἐγγὺς ὄντα τὰ δεινά Markl, ἱερῶν τε . . ἁπάντων τ' Rs **38** συμμεμιγμένως F παίωνος F, παιῶνος pr. V pr. X, παιᾶνος m. sec. et V et X μεστῆς <οὔσης> Herw | φίλων F | πολεμίων καὶ ναυαγ. F ναυαγείων pr. X, rasura corr. | καὶ πολλῶν . . . ναυαγίων laud. lex. Vind. 126 omissis vocibus καὶ φιλίων **39** ἰδεῖν ἃ οὐκ malit Erdmann | δ' οὐχ] δ' οὐκ ἢ Cont | θεῶν] θεῷ F πόθος] πένθος marg. Ald λογισμός τε Steph | κακῶν ἔσεσθαι F **40** τοῦ μεγέθους om. F τίς ante τῆς om. F | αὐτοὺς post τόλμης] αὐτῶν FV | ἦ πολὺ pr. XV, ἢ πολὺ m. sec. XF

ψυχὰς ὀλίγας οὔσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις, νικήσαντες τῇ 41
ναυμαχίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ᾽ ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθε-
ρίας κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ
τῆς αὑτῶν δουλείας. πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκεῖνοι 42
ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλοντο. στρα-
τηγὸν μὲν Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ [Isocr IV 98]
γνῶναι καὶ πρᾶξαι, ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων συμ-
μάχων, ἄνδρας δ᾽ ἐμπειροτάτους. καὶ γὰρ τίνες ἂν
τούτοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἤρισαν γνώμῃ καὶ πλή-
θει καὶ ἀρετῇ; ὥστε δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα τἀρι- 43
στεῖα τῆς ναυμαχίας ἔλαβον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκό-
τως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμονοοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτή-
σαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐτόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας
βαρβάροις τὴν αὑτῶν ἀρετὴν ἐπεδείξαντο.

Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιούτους αὑτοὺς παρα- 44
σχόντες καὶ πολὺ πλεῖστον τῶν κινδύνων μετασχόντες
τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις
ἐκτήσαντο· ὕστερον δὲ Πελοποννησίων διατειχι- [Isocr IV 93]

τῷ πλήθει . . . Ἀσίας] πλήθει τοσούτῳ F **41** δὲ | καὶ V, δὲ καὶ Rs | post ὀλίγων add. αὐτοκρατουμένων vel δημοκρατουμένων vel εὐνομουμένων Rs, πολιτευομένων Scheibe coll Polyb. IV 76, 2 | ante ἐλευθερίας desiderat κοινῆς vel ἑτέρων Rs | βασιλευομένους malit Erdmann | αὑτῶν geminavit F², ἑτέρων Tayl | δουλείας] δουλεύειν V **42** τῶν ante Ἑλλ om. FV | εἰπεῖν om. V | ἁπάντων post ἄλλων add. F | συμμάχων] συμπάντων Schoell coll. loco Isocrateo, sed cum hac sententia, quae sequuntur, non conveniunt | καὶ γὰρ Dobr: καίτοι FVX, καὶ γάρ τοι Rs **43** ἀναμφισβητήτως VX τἀριστεῖα Rs: ἀριστεῖα FVX | ὁμολογοῦσαν Rs, sed est: per pericula ad felicitatem et concordiam pervenerunt **44** οὖν supra versum add. F | παρασχόντες m. sec. X: παρέχοντες pr. XFV | καὶ . . . μετασχόντες om. F | καὶ ante τοῖς om VX | τειχιζόντων X, sed cf. Isocratem

ζόντων τὸν Ἰσθμόν, καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ,
νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύ-
νου, καὶ διανοουμένων τοὺς ἄλλους Ἕλληνας περιιδεῖν
45 ὑπὸ τοῖς βαρβάροις γενομένους, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι
συνεβούλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἕξουσι,
περὶ ἅπασαν τὴν Πελοπόννησον τεῖχος περιβαλεῖν· εἰ
γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ ⟨τῶν⟩ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ
τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὔτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων
νεῶν οὔτε τούτους ὠφελήσειν τὸ ἐν | Ἰσθμῷ τεῖχος·
ἀκινδύνως γὰρ ἔσεσθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν βασι-
46 λέως. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἄδικά
τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλεύεσθαι, Ἀθηναίους δὲ δί-
καιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραινεῖν,
ἐβοήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα
τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλῆ-
θος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται
τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαται-
εῖς πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπο-
γνόντας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομείναντας τὴν δου-
47 λείαν. ἐν ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς
προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες, βέβαιον μὲν τὴν ἐλευ-
θερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς
κινδύνοις δόντες ἔλεγχον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μό-
νοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ πεζομαχοῦντες ⟨καὶ ναυμα-

τὴν σωτηρίαν F, τῇ αὐτῶν σωτηρίᾳ Markl. coll. Isocrate γενομένοις F 45 οἱ ἀθηναῖοι F | συνεβούλευσαν superscripto ον F | ἔχουσι malit Rs | τῶν add. Rs | τούτοις V | τοῦ post ἀρχὴν add. m. sec. X 46 διδασκόμενοι δὴ καὶ Rs | καλῶς pr. X[c], corr. a m. sec. | ἀποδρασάντων (sic) . . . συμμάχων habet lex. Vind. 181 | ὑπὸ νύκτα | in margine ἀντὶ τοῦ διὰ νυκτός VX | ante ἀπογνόντας unius litterae rasura V 47 ἐπιτιθέντες κινδύνοις F | βεβαίαν m. sec. X καὶ ναυμαχοῦντες add. m. sec. X

χοῦντες⟩, καὶ πρὸς ⟨τοὺς⟩ βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς
Ἕλληνας, ὑπὸ πάντων ἠξιώθησαν, καὶ μεθ' ὧν ἐκιν-
δύνευον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν, ἡγεμόνες γενέσθαι
τῆς Ἑλλάδος.

Ὑστέρῳ δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάντος 48
διὰ ζῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόνον τῶν πεπραγ-
μένων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ'
ἐγκλημάτων ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναί- [Thuk I 105]
οις πρὸς Αἰγινήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενο-
μένης ἑβδομήκοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πο- 49
λιορκούντων δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἴγυπτόν τε
καὶ Αἴγιναν, καὶ τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἔν τε ταῖς ναυσὶ
καὶ ἐν τῷ πεζῷ στρατεύματι, Κορίνθιοι καὶ οἱ ἐκεί-
νων σύμμαχοι, ἡγούμενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν
ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγίνης ἄξειν τὸ στρατόπεδον, ἐξελ-
θόντες πανδημεὶ Γεράνειαν κατέλαβον· Ἀθηναῖοι δὲ 50
τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγὺς ὄντων, οὐδένα ἐτόλ-
μησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὐτῶν ψυχαῖς πιστεύ-
σαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονήσαντες οἱ γεραί-
τεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες ἠξίουν αὐτοὶ
μόνοι τὸν κίνδυνον ποιήσασθαι, οἱ μὲν ἐμπειρίᾳ τὴν 51
ἀρετήν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι· καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ πολ-
λαχοῦ ἀγαθοὶ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μιμούμενοι,
τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισταμένων, τῶν δὲ

τοὺς add. Rs 48 καταστάντος | ἐπιστάντος marg. Ald | ἕκαστοι | ἅπαντες F | ἔλαβον Herw 49 ἡλικίας ἀπούσης | κιλικίας ἀπάσης F | ἔν τε πεζῷ στρατεύματι καὶ ναυσὶ F | ἄξειν ex ἄγειν corr. F[s], ἀπάξειν Rs. αὐτοὺς add. Herw | ἐλθόντες F | Γεράνειαν cf. Harpocr. s. v. 50 μέμψασθαι F | ψυχαῖς | γνώμαις F | πιστεύσαντες superscripto ον F | ἡλικ. οὐκ ἐντὸς margo Ald 51 αὐτοὶ | αὐτῶν F

52 νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων. Μυρω-
νίδου στρατηγοῦντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν
Μεγαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν
ἐκείνων τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὔπω δυναμέ-
νοις, τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας, εἰς
53 τὴν ἀλλοτρίαν ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ στήσαντες
καλλίστου μὲν αὑτοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολε-
μίοις, οἱ μὲν οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὔπω δυνά-
μενοι, ταῖς δὲ ψυχαῖς ἀμφότεροι κρείττους γενόμενοι,
μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τὴν αὑτῶν ἀπελθόντες οἱ
μὲν πάλιν ἐπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβου-
λεύοντο.

54 Καθ' ἕκαστον μὲν οὖν οὐ ῥᾴδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν
κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ῥηθῆναι, οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι
τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς
γὰρ ἂν ἢ λόγος ἢ χρόνος ἢ ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο
μηνῦσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετήν;
55 μετὰ πλείστων γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγώνων
καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν
Isocr. IV 100 Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πα-
τρίδα, ἑβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες,
56 ἀστασιάστους δὲ παρασχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς
ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ
ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμά-
χους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κἀκείνους ἰσχυροὺς
καθιστάντες, καὶ τὴν αὑτῶν δύναμιν τοσαύτην ἐπι-
δείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκέτι τῶν ἀλλο-

52 ⟨πρὸς⟩ τοὺς εἰς Markl | τοὺς supra versum add. F **53** οἱ δ' οὔπω] οὐδ' οὔπω FV | ⟨ἑαυτῶν⟩ κρείττους malit Rs | τῶν λοιπῶν cf. Isocr. IV 92 **54** οὖν om. X | ῥηθή-σεσθαι superscripto -ναι F | ἐν μικρῷ ἡμέρας μέρει Herw **55** πλείστων] πλειόνων F

τρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ καὶ περὶ
τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ 57
χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἔπλευσαν, οὔτε τύραννος ἐν τοῖς
Ἕλλησι κατέστη, οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν βαρ-
βάρων ἠνδραποδίσθη· | τοσαύτην σωφροσύνην καὶ δέος
ἡ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν. ὧν ἕνεκα
δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμόνας
τῶν πόλεων γίγνεσθαι.

Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν 58
ἀρετήν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ
εἴτε ἡγεμόνος κακίᾳ εἴτε θεῶν διανοίᾳ, καὶ συμφορᾶς
ἐκείνης μεγίστης γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχήσασι
καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν, ἐδήλωσεν οὐ πολλῷ χρόνῳ
ὕστερον ὅτι ἡ τῆς πόλεως δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἦν
σωτηρία. ἑτέρων γὰρ ἡγεμόνων γενομένων ἐνίκησαν 59
μὲν ναυμαχοῦντες τοὺς Ἕλληνας οἱ πρότερον εἰς τὴν
θάλατταν οὐκ ἐμβαίνοντες, ἔπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐ-
ρώπην, δουλεύουσι δὲ πόλεις τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι
δ' ἐγκαθεστᾶσιν, οἱ μὲν μετὰ τὴν ἡμετέραν συμφο-
ράν, οἱ δὲ μετὰ τὴν νίκην τῶν βαρβάρων. ὥστ' ἄξιον 60
ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ τότε κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ
πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμένους, ὡς συγκαταθαπτο-

57 ἔδει . . . γενέσθαι Markl | τῶν ante πόλεων om. X πολέμων Sauppe **58** ἐπεδείξαντο Hirschig, sed cf. 69 | εἴτε τοῦ ἡγ. F | ἡγεμόνων ex cod. vetere margo Ald | θεῶν δυσνοίᾳ Cob | δυστυχήσασι . . . ἐδήλωσαν οὐ om. F | ἐδήλωσεν X[1], ἐδήλωσαν V, cf. XIII 13 **59** γενομένων ἡγεμόνων F | τὴν ante Εὐρ. om F[s] | ἐγκαθεστᾶσι Steph: ἐγκαθιστᾶσι FVX **60** ὥστε ἄξιον ἦν ἐν τῷδε τῷ τάφῳ ἀποκείρασθαι τῇ Ἑλλάδι Bekk. An. I 129 s. ἀποκείρομαι. ὥστε . . . κειμένους Schol. Aesch. III 211. διότι ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷ τάφῳ τῷ τῶν ἐν Σαλαμῖνι τελευτησάντων κείρασθαι τὴν Ἑλλάδα ὡς συγκαταθαπτομένης τῇ ἀρετῇ αὐτῶν τῆς ἐλευθερίας Ar. Rhet. III 10 cf. Blass, Att. Ber. I² 438

μένης τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ τούτων ἀρετῇ· ὡς δυστυχὴς μὲν ἡ Ἑλλὰς τοιούτων ἀνδρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχὴς δ' ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς ἑτέρων ἡγεμόνων λαβόμενος· τῇ μὲν γὰρ τούτων στερηθείσῃ δουλεία περιέστηκε, τῷ δ' ἄλλων ἀρξάντων ζῆλος ἐγγίγνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας.

61 *Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐξήχθην ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι τῆς Ἑλλάδος· ἐκείνων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ μεμνῆσθαι, οἳ φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας στασιάσαντες πάντας πολεμίους κεκτημένοι εἰς τὸν Πειραιᾶ κατῆλθον, οὐχ ὑπὸ νόμου ἀναγκασθέντες, ἀλλ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεισθέντες, καινοῖς κινδύνοις τὴν παλαιὰν ἀρετὴν τῶν προγόνων*
62 *μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς κοινὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἄλλοις κτησόμενοι, θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἱρούμενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας, οὐχ ἧττον ταῖς συμφοραῖς αἰσχυνόμενοι ἢ τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον βουληθέντες ἐν τῇ αὐτῶν ἀποθνήσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν οἰκοῦντες, συμμάχους μὲν ὅρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας*
63 *καὶ τοὺς πολίτας τοὺς ἑαυτῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέντες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες, τρόπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς*

αὐτῶν ante *ἐλευθ.* del. Schoell | *περιέστηκεν* V | *τῷ*] *τῶν* F | *ζῆλος*] *οὐδεὶς ζῆλος* F, quod Schoell tuetur 61 *ὑπὲρ πάσης* est in F quoque | *ἄξιον καὶ*] de F dubitatur, fort. inest *ἄξιον ἦν* | post *πάντας* add. *τοὺς Πελοποννησίους* Rs, *ἀνθρώπους* Hertlein 62 *κτησόμενοι* Emperius: *κτησάμενοι* FVX | *προαιρούμενοι* vel *μᾶλλον αἱρ.* Cont | ante *οὐχ ἧττον* add. *ὡς* F

ἐγγὺς ὄντας τοῦδε τοῦ μνήματος τοὺς Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. καὶ γάρ τοι μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν, ὁμονοοῦσαν δὲ ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ τῶν καθῃρημένων ἀνέστησαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν, ἀδελφὰ τὰ βου- 64
λεύματα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων ἐπιδεικνύντες, οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως ἐτράποντο, καὶ οὔτε ἐλαττοῦσθαι δυνάμενοι οὔτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν δεόμενοι τῆς μὲν αὑτῶν ἐλευθερίας καὶ τοῖς βουλομένοις δουλεύειν μετέδοσαν, τῆς δ' ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχειν οὐκ ἠξίωσαν, ἔργοις δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογήσαντο, 65
ὅτι οὐ κακίᾳ τῇ αὑτῶν οὐδ' ἀρετῇ ⟨τῇ⟩ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυστύχησεν ἡ πόλις· εἰ γὰρ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους βίᾳ παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τὴν αὑτῶν οἷοί τε ἐγένοντο κατελθεῖν, δῆλον ὅτι ῥᾳδίως ἂν ὁμονοοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύναντο.

Ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεῖ κινδύνους 66
ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦνται· ἄξιον δὲ καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαινέσαι, οἳ τῷ πλήθει βοηθήσαντες καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πατρίδα τὴν ἀρετὴν ἡγησάμενοι, τοιαύτην τοῦ βίου τελευτὴν ἐποιήσαντο· ἀνθ' ὧν ἡ πόλις αὐτοὺς καὶ ἐπένθησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ, καὶ ἔδωκεν

63 Λακεδαιμονίους FV | τάφους om. F | καθῃραμένων sic F^s | καὶ post τοι add. marg. Ald | νέα add. Tur. ante ἀντὶ aut ante ἀνέστησαν 64 οὔτ' αὐτοὶ . . . δεόμενοι om. F | μετέδωκαν X | τῆς ex τοῖς a m. pr. corr. X | οὐκ om. F 65 τῇ add. Hertlein | πρότερον . . . στασιάσαντες in margine habet F^s | post παρόντων add. τῶν Hertlein, sed cf. § 41 | ἐγένοντο habent FVX^1 | ἂν supra versum add. F^s 66 ἐπένθησεν V | ἔθαψεν V

ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἀστοῖς.

67 Οἱ δὲ νῦν θαπτόμενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ παλαιῶν φίλων ἀδικουμένοις καινοὶ σύμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες (οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόνουν, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτοὺς ἠλέουν, οὐ τῆς προτέρας ἔχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν φιλίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι) πᾶσιν ἀνθρώποις φανερὰν τὴν αὐτῶν
68 ἀρετὴν ἐπεδείξαντο. ἐτόλμησαν γὰρ μεγάλην ποιοῦντες τὴν Ἑλλάδα οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνῄσκειν· τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμάχοις περὶ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας ἐμάχοντο. νικήσαντες μὲν γὰρ ⟨ἂν⟩ ἐκείνους τῶν αὐτῶν ἠξίουν, δυστυχήσαντες δὲ βέβαιον τὴν δουλείαν τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον.

69 Ἐκείνοις μὲν οὖν οὕτω διακειμένοις ὁ βίος οἰκτρὸς καὶ ὁ θάνατος εὐκτός· οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζηλωτοί, παιδευθέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι τήν τε ἐκείνων δόξαν διασώσαντες καὶ τὴν αὑτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες.
70 πολλῶν μὲν γὰρ καὶ καλῶν αἴτιοι γεγένηνται τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, ἐπηνώρθωσαν δὲ τὰ ὑφ᾽ ἑτέρων δυστυχηθέντα, πόρρω δ᾽ ἀπὸ τῆς αὐτῶν τὸν πόλεμον κατέ-

ἀστοῖς] ἀπίστοις V 67 καινοὶ Tayl: κοινοὶ FVX | τοὺς ante ἀδικ. add. F | ἐπεδείξαντο F, ἐπιδείξαντες VX, γρ. F, ⟨δικαίως ἐπαινοῦνται⟩ πᾶσιν . . . ἐπιδείξαντες Erdmann 68 ἂν hic add. Blass, post ἐκείνους Auger, quod post βέβαιον falso a Marklando additum esse docet § 69 in. | βέβαιον ⟨ἂν⟩ κατέλειπον Cob 69 ὁ ⟨τε⟩ βίος Blass | καὶ ante ζῶντες et προγόνων habet F 70 πόλεμον μετέστησαν Cob

στησαν. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρὴ τοὺς
ἀγαθοὺς ἀποθνῄσκειν, τῇ μὲν γὰρ πατρίδι τὰ τρο-
φεῖα ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρέψασι λύπας καταλιπόντες.
ὥστε ἄξιον τοῖς ζῶσι τούτους ποθεῖν καὶ σφᾶς αὐτοὺς 71
ὀλοφύρεσθαι καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτῶν ἐλεεῖν τοῦ
ἐπιλοίπου βίου. τίς γὰρ αὐτοῖς ἔτι ἡδονὴ καταλεί-
πεται τοιούτων ἀνδρῶν θαπτομένων, οἳ πάντα περὶ
ἐλάττονος τῆς ἀρετῆς ἡγούμενοι αὐτοὺς μὲν ἀπεστέ-
ρησαν βίου, χήρας δὲ γυναῖκας ἐποίησαν, ὀρφανοὺς
δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας ἀπέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελ-
φοὺς καὶ πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; Πολλῶν 72
δὲ καὶ δεινῶν ὑπαρχόντων τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν
ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστε εἰδέναι οἵων πατέ-
ρων ἐστέρηνται, ἐξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν, οἰκτείρω,
ὅτι πρεσβύτεροι ἢ ὥστε ἐπιλαθέσθαι τῆς δυστυχίας
τῆς ἑαυτῶν. τί γὰρ ἂν τούτων ἀνιαρότερον γένοιτο, 73
ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θρέψαι καὶ θάψαι τοὺς αὐτῶν, ἐν X28
δὲ τῷ γήρᾳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ σώματι, πασῶν
δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους καὶ ἀπόρους
γεγονέναι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλοῦσθαι καὶ
νῦν ἐλεεῖσθαι, ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θά-
νατον τοῦ βίου; ὅσῳ γὰρ ἄνδρες ἀμείνους ἦσαν, το-
σούτῳ τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μεῖζον. πῶς 74
δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς τῆς

ἀγαθοὺς ἄνδρας F γὰρ ante πατρίδι om. F, habent VX, defendit Foertsch 71 τούτους πενθεῖν Markl καὶ τοὺς βίου habet lex. Vind 67, ubi legitur αὐτὸν ἐλεεῖ | προσήκοντας αὐτοῖς ἐλθεῖν F^s ἐπιλοίπου ex ἐπιλύπου corr. a pr. m. X | οἳ πάντας F | καὶ πατέρας om. F 72 καὶ om. F | πρεσβύτατοι superscripto a pr. m. εροι X 73 καὶ θάψαι del. Rs | τοὺς αὐτῶν] τῷ ἑαυτῶν marg Ald | καταλειπομένοις superscripto ι (καταλιπ.) a pr. m. X 74 πότε δ' αὐτοὺς M corr. quod placet nonnullis

πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς
ἄλλους μεμνῆσθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοι
ναῖς; ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι, τῶν μὲν σφετέρων τέκνων
τετελευτηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυόντων τῆς
τούτων ἀρετῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν
ὁρῶσι τοὺς μὲν πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας
τὴν αὐτῶν ἀπορίαν, τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρονοῦν-
75 τας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τούτων; Μόνην δ' ἄν
μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐνθάδε κειμένοις ἀποδοῦναι
χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖ-
νοι περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα, τοὺς δὲ παῖδας οὕτως
ἀσπαζοίμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄντες, ταῖς δὲ γυ-
ναιξὶν εἰ τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχοιμεν,
76 οἷοίπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. τίνας γὰρ ἂν εἰκότως
μᾶλλον τιμῷμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ' ἂν
τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα ἢ τοὺς
τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς τὸ
ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι
γνησίως τῆς δυστυχίας μετέχουσιν.
77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι·
οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντες θνητοί· ὥστε
τί δεῖ, ἃ πάλαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι, ὑπὲρ τού-
των νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ
ταῖς τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπισταμένους ὅτι ὁ θά-
νατος κοινὸς καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις;

ταῖς τῶν πόλεων F | τοὺς ἄλλους, superscripto ων in utroque vocabulo F | ἱκανὸν λυπῆσαι lacunam subesse putat Rs | μὲν ἐφ' ἑτέρων V 75 μόνη X[1] | ποιουμεθα superscripto οί F[s] | ζῶντες om. F 76 μᾶλλον εἰκότως V | ποιοίμενθα X[1] | μὲν ζώντων ἀρετῆς Markl 77 ἅπαξ post ἡμᾶς αὐτοὺς add. F | τῆς φύσεως om. F | post κοιν (ὁ superscripto) rasura, fuit fortasse κοινὸν V

οὔτε | γὰρ τοὺς πονηροὺς ὑπερορᾷ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς
θαυμάζει, ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. εἰ μὲν 78
γὰρ οἷόν τε [ἦν] τοῖς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους
διαφυγοῦσιν ἀθανάτους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον
τοῖς ζῶσι τὸν ἅπαντα χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεῶτας·
νῦν δὲ ἥ τε φύσις καὶ νόσων ἥττων καὶ γήρως, ὅ τε
δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰληχὼς ἀπαραίτητος.
ὥστε προσήκει τούτους εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, 79
οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες
οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ
αὑτῶν τῇ τύχῃ, οὐδ' ἀναμείναντες τὸν αὐτόματον
θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. καὶ γὰρ
ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνῆμαι, ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάν-
των ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἳ πενθοῦνται μὲν διὰ τὴν 80
φύσιν ὡς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ ὡς ἀθάνατοι διὰ τὴν
ἀρετήν. καὶ γάρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες
τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου,
ὡς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας
ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους τιμᾶσθαι. ἐγὼ 1
μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανάτου καὶ ζηλῶ,
καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖττον εἶναι
γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτυχον,
ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὑτῶν κατέλιπον·

78 ἦν del. Gebauer Lys. I 414 | χρόνον ex χρόνοις corr. F² | ἦν post ἄξιον add. F, ἂν ἦν malit Erdmann, quod utrumque item Gebauero probatur | πενθεῖν ex ποθεῖν? X¹ **79** post οἵτινες rasura in lacuna sex litt. V | post ὑπὲρ add. τῶν Franz, sed Erdmann confert Isocr. IV 4 | κινδυνεύοντες Rs | ἐτελεύτησαν οὕτως τὸν βίον F | περὶ] τὰ περὶ M corr. | καὶ γὰρ scripsi: καίτοι γὰρ VX, καὶ γάρ τοι F | ἀγήρατοι ... μνῆμαι laudat lex. Vind. 21 **80** τιμαῖς αἷς καὶ Cob **81** τιμῶ superscripto ζηλῶ F | μόνους τούτους F | κρείττους γενέσθαι superscripto κρεῖττον εἶναι F[s]

ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι, καὶ θεραπεύοντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θαπτομένους.

3

ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

1 *Πολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι, ὦ βουλή, οὐκ*
ἄν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτον τόλμης ἡγησάμην ἀφι-
κέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ
τούτων ὡς ἀδικούμενον ἔγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω
μέγαν καὶ σεμνὸν ὅρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν.
2 *εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώ-*
σεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν
ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίγνον-
ται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς
κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλπίζω τῶν δι-
3 *καίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' ἀγανακτῶ, ὦ βουλή, ὅτι*
περὶ τοιούτων πραγμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι
πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυνόμενος, εἰ μέλλοιεν
πολλοί μοι συνείσεσθαι, ἠνεσχόμην ἀδικούμενος. ἐπει-
δὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν,
οὐδὲν ἀποκρυψάμενος ἅπαντα διηγήσομαι πρὸς ὑμᾶς
4 *τὰ πεπραγμένα. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, εἰ μὲν ἀδικῶ,*

δ' post ὅμως om. F | *ὀλοφύρασθαι* V | *τοὺς τεθνεῶτας γρ τοὺς θαπτομένους* F | *Λυσίου ἐπιτάφιος: — τέλος* add X

Or. III. *Λυσίου πρὸς X.*

1 *τοσοῦτο* X 2 *καὶ τέχναι ἐν.* Halb., sed cf. Isocr. XVIII 9 | *καὶ* post *πολλὰ* del. vel *πολλὰ πολλάκις παρὰ* P. Müller 3 *τοιούτων πραγμάτων* Franz: *τῶν τραυμάτων* X, *τῶν πραγμάτων* Markl cf. 40. 48, *περὶ τῶν τραυμ.* del. Halb, qui post *περὶ ὧν* prop. | *συνοίσεσθαι* X^k

μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἀποδείξω ὡς οὐκ ἔνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμόσατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμαυτοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μειράκιον διατεθείς, αἰτοῦμαι ὑμᾶς μηδέν με χείρω νομίζειν, εἰδότας ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἔνεστιν, οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμποδὼν ἐμοὶ γεγένηται Σίμων οὑτοσί, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.

Ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὦ βουλή, Θεοδότου, 5
Πλαταϊκοῦ μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἠξίουν εἶναί μοι φίλον. οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετο ἀναγκάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιτο. ὅσα μὲν οὖν ἐκεῖνος κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα δὲ εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι. πυθό- 6
μενος γὰρ ὅτι τὸ μειράκιον ἦν παρ' ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν νύκτωρ | μεθύων, ἐκκόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικωνῖτιν, ἔνδον οὐσῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελφιδῶν, αἳ οὕτω κοσμίως βεβιώκασιν ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὁρώμεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτο ἦλθεν 7
ὕβρεως ὥστ' οὐ πρότερον ἠθέλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγούμενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλθόντες, ἐπὶ παῖδας κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα, ἐξήλασαν βίᾳ. καὶ τοσοῦτον ἐδέησεν

4 τούτων μὲν ἀποδ. F. Müller | φαίνωμαι ex φαίνομαι a m. pr. corr. X[s] | πρὸς τὸ μειρ. del. Halb | τὰς τοιαύτας συμφ. Cob | post δύναται lacunam esse vult Herw | ἅπασι del. et deinde ἐγὼ πᾶσιν ὑμῖν P. Müller | οὑτοσί Cob: οὗτος X 7 καὶ οἱ . . . ἐλθόντες del. Francken

αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων. ὥστε ἐξευρὼν
οὗ ἐδειπνοῦμεν ἀτοπώτατον πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον
8 ἐποίησεν, εἰ μή τις εἰδείη τὴν τούτου μανίαν. ἐκκα-
λέσας γάρ με ἔνδοθεν, ἐπειδὴ τάχιστα ἐξῆλθον,
εὐθύς με τύπτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ αὐτὸν
ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν
ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δέ, ὃς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ'
9 αὐτοῦ, βαλὼν λίθῳ συντρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τοί-
νυν, ὦ βουλή, ἡγούμενος μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυνό-
μενος δέ, ὅπερ ἤδη καὶ πρότερον εἶπον, τῇ συμφορᾷ,
ἠνειχόμην, καὶ μᾶλλον ᾑρούμην μὴ λαβεῖν τούτων
τῶν ἁμαρτημάτων δίκην ἢ δόξαι τοῖς πολίταις ἀνόητος
εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ μὲν τούτου πονηρίᾳ πρέποντα
ἔσται τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ δὲ πολλοὶ καταγελάσονται
τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθονεῖν εἰθισμένων, ἐάν τις
10 ἐν τῇ πόλει προθυμῆται χρηστὸς εἶναι. οὕτω δὲ σφό-
δρα ἠπορούμην ὅ τι χρησαίμην, ὦ βουλή, τῇ τούτου
παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον εἶναι ἀποδημῆσαι
[ἐκ τῆς πόλεως]. λαβὼν δὴ τὸ μειράκιον (ἅπαντα γὰρ
δεῖ τἀληθῆ λέγειν) ᾠχόμην ἐκ τῆς πόλεως. ἐπειδὴ δὲ
ᾤμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλαθέσθαι
μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν πρότερον
11 ἡμαρτημένων, ἀφικνοῦμαι πάλιν. κἀγὼ μὲν ᾠχόμην
εἰς Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἥκοντα τὸν
Θεόδοτον καὶ διατρίβοντα παρὰ Λυσιμάχῳ, ὃς ᾤκει

ἐδειπνοῦμεν, π et μ ex binis litteris a m. pr. corr. X^{s}
8 ἐκστὰς Tayl: ἐνστὰς X, cf. Eur. Iph. T. 1229, Ar. Ach. 617, ἄποθεν στὰς pp. Rs | βαλὼν λίθῳ del. Halb 9 ἔσται sc. apud iudices, ἐστι Dobr 10 παρανομίᾳ] παροινίᾳ Cont | ἐκ τῆς πόλεως bis del. Kayser; ἀποδ. certe apud Lys. caret tali explicatione | λαβὼν δὲ X, quod defendit Fuhr ad XIX 49, sed cf. XXVI 21, XXXI 33 11 εἰς Π. est in X^{w}

πλησίον τῆς οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τινας τῶν τούτου ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἠρίστων καὶ ἔπινον, φύλακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἵν', ὁπότε ἐξέλθοι τὸ μειράκιον, εἰσαρπάσειαν αὐτόν.
ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ ἀφικνοῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς, 12
καὶ τρέπομαι παριὼν ὡς τὸν Λυσίμαχον· ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες ἐξερχόμεθα. οὗτοι δ' ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς ἤδη μεθύοντες. καὶ οἱ μέν τινες αὐτῶν τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συνεξαμαρτεῖν, Σίμων δὲ οὑτοσὶ καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώταρχος καὶ Αὐτοκλῆς εἷλκον τὸ μειράκιον. ὁ δὲ ῥίψας τὸ ἱμάτιον ᾤχετο φεύγων. ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκεῖνον μὲν ἐκφεύ- 13
ξεσθαι, τούτους δ', ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύχοιεν ἀνθρώποις, αἰσχυνομένους ἀποτρέψεσθαι — ταῦτα διανοηθεὶς ἑτέραν ὁδὸν ᾠχόμην ἀπιών· οὕτω σφόδρ' αὐτοὺς ἐφυλαττόμην, καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τούτων γιγνόμενα μεγάλην ἐμαυτῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. κἀνταῦθα μὲν, ἵνα 14
φησὶ Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, οὔτε τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδεὶς οὔτε κατεάγη τὴν κεφαλὴν οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὧν ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ὦ βουλή, 15
καὶ ἐπιβουλεύσας ἡμῖν, καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν

τῶν τούτου cf. 28 XII 84 | *φύλακα* Cob | *καταστήσαντες* Halb | *τέγους* ex *ζέγους* corr. a pr. m. X[s] *εἰσαρπάσαιεν* X **12** *πειραιέως* X[u] | *κἀκτρέπομαι* Halb | *ἤδη μεθύοντες*, quae leguntur post *ἐξερχ.* in libris, huc transposuit Rs. *οὗτοι δ' ἤδη μεθ.* Schott. *οἱ δὲ μεθ. ἐκπ.* Cob. *ἤδη δὲ μεθ. οὗτοι ἐκπ.* Halb **13** *ταῦτα διαν.* cf. XII 16, *ταῦτα δὴ διαν.* Rs | *τὰ* Rs: *ταῦτα* X, *ὑπὸ τούτ. γιγν.* del. Dobr. *ταῦτα τὰ ὑπὸ* Hertlein **14** *κἀνταῦθα* Cont: *καὶ ταῦτα* X | *ἔλαβεν* C: *ἔλ*[α] X, *ἔσχεν* M corr. | *ὧν* Markl: *ὡς* X | lemma in margine praebet X[s]

παραγενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα
τὸ μὲν μειράκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὗτοι δὲ
συνεισπεσόντες ἦγον αὐτὸν βίᾳ, βοῶντα καὶ κεκραγότα
16 καὶ μαρτυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνθρώπων πολ-
λῶν καὶ ἀγανακτούντων τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φα-
σκόντων εἶναι τὰ γιγνόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν
ἐφρόντιζον, Μόλωνα δὲ τὸν γναφέα καὶ ἄλλους τινὰς
17 ἐπαμύνειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς
οὖσι παρὰ τὴν Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μόνος βαδίζων
ἐντυγχάνω. δεινὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ αἰσχρὸν
περιιδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως | ὑβρισθέντα τὸν
νεανίσκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ. οὗτοι δέ, διότι μὲν
τοιαῦτα παρηνόμουν εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν
ἐρωτηθέντες, ἀφέμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπτον ἐμέ.
18 μάχης ⟨δὲ⟩ γενομένης, ὦ βουλή, καὶ τοῦ μειρακίου
βάλλοντος αὐτοὺς κἀμοῦ περὶ τοῦ σώματος ἀμυνο-
μένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων
αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης κἀκείνου ἀμυνομένου, καὶ τῶν
παραγενομένων ὡς ἀδικουμένοις ἡμῖν ἁπάντων ἐπι-
κουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορύβῳ συντριβόμεθα τὰς
19 κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου
παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστά με εἶδον μετὰ ταῦτα,
ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὡς ἀδικούμενοι
ἀλλ' ὡς δεινὰ πεποιηκότες· καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου

15 μεταξὺ δὲ τούτων malit Rs | καὶ διαμαρτ. malit Scheibe, διαμαρτ. P. Müller, sed cf. Ant. I 29 **17** βιαίως· οὕτως ὑβρισθέντα X[st] **18** δὲ add. C | κἀμοῦ Francken (καὶ ἐμοῦ : καὶ X | τυπτόντων, id quod sobrii non fecissent | κἀκείνου scripsi: καὶ ἐμοῦ X | καὶ π. τ. σωμ. ἀμ. del. et postea καὶ ἐμοῦ περὶ τοῦ σώμ. ἀμ. Kayser, καὶ τούτων . . . . ἀμυνομένου del. Francken, τούτων αὐτὸν βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων ἡμᾶς Herw, qui ὑπὸ τῆς μέθης delet: ἔτι δὲ πιπτόντων αὐτῶν Rs **19** ὡς ἠδικημένοι Halb, ὡς ἠδ. οἶμαι Herw

*τεττάρων ἐτῶν παρεληλυθότων οὐδέν μοι πώποτε
ἐνεκάλεσεν οὐδείς. Σίμων δ' οὑτοσί, ὁ πάντων τῶν* 20
*κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυχίαν
ἦγε δεδιὼς περὶ αὑτοῦ, ἐπειδὴ δὲ δίκας ἰδίας ᾔσθετο
κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας
μου οὕτωσὶ τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέ-
στησεν. ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν
τοὺς παραγενομένους μάρτυρας παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύ- 21
*ρων ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἄν, ὦ βουλή, Σίμωνα
τὴν αὐτὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν
ἀκούσαντες τἀληθῆ ῥᾳδίως ἔγνωτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ
δὲ αὐτῷ οὐδὲν μέλει τῶν ὅρκων ὧν διωμόσατο, πει-
ράσομαι καὶ περὶ ὧν οὗτος ἔψευσται διδάσκειν ὑμᾶς.
Ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχ-* 22
*μὰς ἔδωκε Θεοδότῳ, συνθήκας πρὸς αὐτὸν ποιησά-
μενος, ἐγὼ δ' ἐπιβουλεύσας ἀπέστησα αὐτοῦ τὸ μειρά-
κιον. καίτοι ἐχρῆν αὐτόν, εἴπερ ἦν ταῦτ' ἀληθῆ,
παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους κατὰ τοὺς νό-
μους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. οὗτος δὲ τοιοῦτον* 23
*οὐδὲν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ καὶ τύπ-
των ἅμ' ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύρας
ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν ἐπὶ γυναῖκας ἐλευθέρας.
ἃ χρὴ μάλιστα, ὦ βουλή, τεκμήρια νομίζειν ὅτι ψεύ-
δεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἄπιστα εἴρηκε.* 24

20 *τῶν* habet X[w] (*παῦ τ̃*) | *δίκας . . ἀντιδόσεως*, cf. Gilbert, Gr. Alt. I[2] 406 | *καταφρονήσεώς* X | lemma in margine X **23** *ἅμ'* post Tayl editores damnaverunt, cf. II 33 *ἐκβάλλων* cf. fr. 37 | *χρὴ μέγιστα* Hamaker

τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεντήκοντα καὶ διακοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἰ τὸν ἑταιρήσοντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει κεκτημένος.
25 εἰς τοῦτο δ' ἥκει τόλμης ὥστε οὐκ ἐξαρκεῖ περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησί· καίτοι πῶς εἰκός ἐστι τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν οἷα κατηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερῆσαι βουλομένους τὰς τριακοσίας δραχμάς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχεσάμεθα, τηνικαῦτα ἀποδοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλημάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης;
26 ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμηχάνηται. καὶ δοῦναι μέν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποιεῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγενημένου τοιαῦτα ἐτόλμα ὑβρίζειν τὸ μειράκιον, ἀπειληφέναι δὲ προσποιεῖται, διότι φανερός ἐστιν ἐγκαλέσας οὐδέποτ' ἀργύριον οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

27 Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὑτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς διατεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖν ἢ τέτταρα στάδια ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον οὐδὲν κακὸν ἔχον, καὶ ταῦτα πλεῖν ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων ἔξαρνός ἐστι.

28 Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπείλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν, καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ ⟨δ'⟩

24 πλείονος Cob **25** περὶ altero loco del. Cont | ἀλλὰ κἀνακεκομίσθαι Francken, sed cf. XIX 23. 57 | ἐξαμαρτεῖν Halb, sed cf. I 40. 41 | βουλομένους (C): βουλόμενος X **26** ὑβρ. εἰς τὸ Rs **27** ταῖς αὐτοῦ X **28** ἡ ante προν. del. Halb, sed est „illud quod mihi crimini vertit, necandi consilium“ cf. XIII 85 | δ' add. (C)

ἡγοῦμαι, ὦ βουλή, ῥᾴδιον εἶναι γνῶναι ὅτι ψεύδεται,
οὐ μόνον ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοι-
ούτων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι. τῷ γὰρ ἂν δόξειε 29
πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων ἦλθον
ἐπὶ | τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μει-
ρακίου, τοσούτων ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμέ-
νων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο μανίας ἀφικόμην ὥστε ἐπιθυμεῖν
εἷς ὢν πολλοῖς μάχεσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι
ἀσμένως ἄν με εἶδεν ἐπὶ ταῖς θύραις ταῖς αὑτοῦ, ὃς
καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν φοιτῶν εἰσῄει βίᾳ, καὶ οὔτε
τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελφιδῶν φροντίσας ζητεῖν με
ἐτόλμα, καὶ ἐξευρὼν οὗ δειπνῶν ἐτύγχανον, ἐκκαλέσας
ἔτυπτέ με. καὶ τότε μὲν ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, 30
ἡσυχίαν ἦγον, συμφορὰν ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου
πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρόνος διεγένετο, πάλιν, ὥς οὗ-
τός φησιν, ἐπεθύμησα περιβόητος γενέσθαι; καὶ εἰ 31
μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν ἄν τινα λόγον
τὸ ψεῦδος αὐτῷ ⟨ὡς⟩ ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκα-
ζόμην ἀνοητότερόν τι ποιεῖν τῶν εἰκότων· νῦν δὲ
τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ' ἐμίσει πάντων ἀνθρώ-
πων μάλιστα, παρ' ἐμοὶ δ' ἐτύγχανε διαιτώμενον.
ὥστε τῷ ὑμῶν πιστὸν ὡς ἐγὼ πρότερον μὲν ἐξέπλευσα 32
ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον, ἵνα μὴ τούτῳ μα-
χοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην πάλιν, ἦγον αὐτὸν ἐπὶ
τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὗ πλεῖστα ἔμελλον πράγματα
ἕξειν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ ἦλθον ἀπα- 33
ράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε ἄλλον
ἄνθρωπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε τὸ

29 ἀσμένος Tayl., sed cf. XIII 11. XXI 18 30 ἐμαυτῷ Halb | ἐνεγένετο Cob, sed cf. I 15. 22 31 ὡς add. (C) 32 ἦγον αὐτὸς Rs 33 ἀνθρώπων Blass

παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μέν μοι οὐκ ἂν ἐδύνατο, μη-
νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρ-
34 *τανον; ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμην, ὥστε*
ἐπιβουλεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὗ μόνον
οἷόν τ' ἦν λαβεῖν, ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ'
ἐνταῦθα ἦλθον οὗ αὐτὸς ἔμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθή-
σεσθαί τε καὶ συγκοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ
τὴν πρόνοιαν ἐξευρίσκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν
ἐχθρῶν ὑβρισθείην;

35 *Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλή, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενο-*
μένης ῥάδιον γνῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον
ὡς ἔγνω, ῥίψαν θοἰμάτιον, φεῦγον ᾤχετο, οὗτοι δὲ
αὐτὸν ἐπεδίωκον, ἐγὼ δὲ ἑτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχό-
36 *μην. καίτοι ποτέρους χρὴ αἰτίους τῶν γεγενημένων*
εἶναι νομίζειν, τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας κατα-
λαβεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι
φεύγουσι μὲν οἱ περὶ αὑτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ
37 *βουλόμενοί τι ποιῆσαι κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα*
⟨μέν⟩, ἄλλως δὲ περὶ αὐτῶν πέπρακται. ἀλλὰ κατα-
λαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βίᾳ, ἐντυχὼν
δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ'
ἐπελαμβανόμην· οὗτοι δὲ ἐκεῖνόν τε ἦγον βίᾳ καὶ ἐμὲ
ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων με-
μαρτύρηται. ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω
προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ

παιδίον Theodotum dicit, qui civis non erat, cf. Demosth. LIX 105 | *ἱκανὸν ἦ* X[1] **34** *τοσοῦτο* X | *ἢ μεθ' ἡμέραν* del. Tayl **35** *μάχης τῆς λεγομένης* Bake | *φεῦγον*, superscripto *ων* X | *ὁδὸν* del. Cob, sed cf. 13 **36** *χρὴ* Bekker: *χρῆν* X **37** *μέν* hic add. Sauppe, *ταῦτα μὲν εἰκ.* Rs | *περὶ αὐτῶν* habet X[s], del. Francken, *τὸ πρᾶγμα αὐτὸ* Dobr | *περὶ τούτων* del. Halb, sed cf. 42

καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπαθον, εἰ 38
τἀναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων
τῶν ἐπιτηδείων ἐγώ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμην
αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν
ἄγειν βίᾳ ἐζήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκό-
τος ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ
τῆς πατρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἀπάσης κιν-
δυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· 39
ὁ γὰρ ἀδικηθεὶς καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὥς φη-
σιν, οὐκ ἐτόλμησε τεττάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι εἰς
ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν [ἐρῶσι καὶ] ἀποστερῶν-
ται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παρα-
χρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον.
Ὅτι μὲν οὖν, ὦ βουλή, οὐδενὸς αἴτιός εἰμι τῶν 40
γεγενημένων, ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι νομίζω· οὕτω δὲ
διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων δια-
φοράς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος
καὶ καταγεὶς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἐτόλμησα
αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ ἄρα
περὶ | παίδων ἐφιλονικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους,
τούτου ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος.
ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμην πρόνοιαν εἶναι τραύ- 41

38 τῶν νυνὶ marg. Ald | ἦν εἰ del. Halb, ἦν καὶ Cob | αὐτῷ del. Herw | αὐτὸν del. Halb | ἐδίωκον ⟨τὸ μειράκιον⟩ Rs | καὶ ⟨περὶ⟩ τῆς Herw, sed cf. I 2 **39** ⟨εἰσελθὼν⟩ εἰς ὑμᾶς Halb, δείσας ὑμᾶς P. Müller, sed cf. Isaeum ap. Poll. VIII 33 | καί⟨τοι⟩ οἱ Halb, falso | ἐρῶσι καὶ del. Halb, ἐρῶντες Rauch, ἀποτυγχάνωσιν ὧν ἐρῶσι καὶ P. Müller, ego malim ὅταν πως βίᾳ ἀπ. **40** διαφορὰς] συμφορὰς marg. Ald | παιδικῶν M. Bekker, sed cf. IV 7 | τινὰ malit Rs, sed cf. XIII 60. 78 **41** δὲ abesse malit Rs, sed cf. XIII 73. 52 | τραύματος del. Hirschig, sed πρ. τρ. est idem atque τραῦμα ἐκ προνοίας

ματος ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος ἔτρωσε. τίς
γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ προνοεῖται
42 ὅπως ἕλκος τις αὐτοῦ τῶν ἐχθρῶν λήψεται; ἀλλὰ δῆ
λον ὅτι καὶ οἱ τοὺς νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἴ
τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατάξαντες τὰς κε
φαλάς, ἐπὶ τούτοις ἠξίωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιή
σασθαι· ἢ πολλούς γ' ἂν ἐξήλασαν· ἀλλ' ὅσοι ἐπιβου
λεύσαντες ἀποκτεῖναί τινας ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ
οὐκ ἐδυνήθησαν, περὶ τῶν τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕ
τω μεγάλας κατεστήσαντο, ἡγούμενοι, ὑπὲρ ὧν ἐβού-
λευσαν καὶ προὐνοήθησαν, ὑπὲρ τούτων προσήκειν
αὐτοῖς δίκην δοῦναι· εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἧττον
43 τό γ' ἐκείνων πεποιῆσθαι. καὶ ταῦτα ἤδη καὶ πρότε-
ρον πολλάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωτε περὶ τῆς προνοίας.
καὶ γὰρ δεινὸν ⟨ἂν⟩ εἴη, εἰ ὅσοι ἐκ μέθης καὶ φιλο-
νικίας ἢ ἐκ παιδιῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ ἑταίρας
μαχόμενοι ἕλκος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων ὧν, ἐπειδὰν
βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπασι μεταμέλει, οὕτως [καὶ]
ὑμεῖς μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε
ἐξελαύνειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.
44 Θαυμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας. οὐ γὰρ
τοῦ αὐτοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν,
ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν εὐηθεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργο-

42 νόμους ⟨τοὺς⟩ malit Rs | κατάξαντες Dobr: κατεάξαντες X | ποιῆσαι Herw coll I 31. 33. 34, sed cf. κατεστήσαντο, quod sequitur | ἀποκτεῖναι priore loco del. Herw | ἔτρωσαν ⟨μὲν⟩ Naber | ὧν ἐπεβούλευσαν Halb | μὴ κατέτυχον Herw, sed cf. And I 110 | τό γ' ἐπ' ἐκείνων X[s] (ἐπ' a pr. m. del.), τό γ' ἐπ' ἐκείνοις pp. Rs **43** ἂν add. C, om. X[1], δεινὸν habet X[s1], καὶ γὰρ ⟨ἂν⟩ Dobr, sed cf. XXVIII 3 | παιδιῶν C: παιδικῶν X, παιδιᾶς Dobr | ἐκ λοιδορίας ἢ del. Herw vel ἐκ λ. transponit post ἑταίρας | καὶ del. Rs, defendit Auger, sc. ut Simo | ποιήσαισθε Rs, sed cf. VII 41, XIII 94

τάτων. ἐβουλόμην δ' ἂν ἐξεῖναί μοι παρ' ὑμῖν καὶ ἐκ
τῶν ἄλλων ἐπιδεῖξαι τὴν τούτου πονηρίαν, ἵνα ἠπί-
στασθε ὅτι πολὺ ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου
ἠγωνίζετο ἢ ἑτέρους ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον
καθίστη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἐάσω· ὃ δ' ἡγοῦμαι ὑμῖν 45
προσήκειν ἀκοῦσαι καὶ τεκμήριον ἔσεσθαι τῆς τούτου
θρασύτητος καὶ τόλμης, περὶ τούτου μνησθήσομαι.
ἐν Κορίνθῳ γάρ, ἐπειδὴ ὕστερον ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς
πολεμίους μάχης καὶ τῆς εἰς Κορώνειαν στρατείας, 394
ἐμάχετο τῷ ταξιάρχῳ Λάχητι καὶ ἔτυπτεν αὐτόν, καὶ
πανστρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξελθόντων, δόξας ἀκοσμό-
τατος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθηναίων ὑπὸ
τῶν στρατηγῶν ἐξεκηρύχθη.

Ἔχοιμι δ' ἂν καὶ ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν περὶ τούτου, 46
ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν οὐ νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ
πράγματος λέγειν, ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε· οὗτοί εἰσιν οἱ
βίᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εἰσιόντες, οὗτοι οἱ διώ-
κοντες, οὗτοι οἱ βίᾳ ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρπάζοντες ἡμᾶς.
ὧν ὑμεῖς μεμνημένοι τὰ δίκαια ψηφίζεσθε. καὶ μὴ 47
περιίδητε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα, ὑπὲρ ἧς
ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα καὶ πολλὰς λη-
τουργίας λελητούργηκα. καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς
αἴτιος γεγένημαι, οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδείς,
ἀγαθῶν δὲ πολλῶν· ὥστε δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ 48

44 ἠπίστασθε Bernhardy: ἐπίστησθε X | ἂν Tayl: καὶ X[k], cf. IV 13, XVI 7, XXI 16, XXV 29, XXVIII 14 | περὶ τῆς Markl | καθίστησι Emperius, sed cf. [IX 14] **45** τεκμ. ⟨μέγιστον⟩ Herw, sed cf. XIII 20, XIX 56, XXVI 17 | ὕστερος Hertlein | στρατείας Tayl: στρατιᾶς X | ἀκοσμότατος post Taylorum ἀκοσμιώτ Emperius: κοσμιώτατος X, ἀκολαστότατος idem v. d. pp. **46** ἡμᾶς del. Halb **47** με add. Rs post μή, sed cf 20, VII 25, XII 35 Foertsch obs. 65

ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐλεηθείην, οὐ μόνον εἴ τι πάθοιμι ὧν Σίμων βούλεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἠναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων εἰς τοιούτους ἀγῶνας καταστῆναι.

4.

ΠΕΡΙ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΥΠΕΡ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ ⟨ΑΔΗΛΟΝ⟩.

1 *Θαυμαστόν γε, ὦ βουλή, τὸ διαμάχεσθαι περὶ τού-
του, ὡς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγαί, καὶ τὸ μὲν
ζεῦγος καὶ τὰ ἀνδράποδα, καὶ ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν
ἀντίδοσιν ἔλαβον, μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὡς οὐκ
ἀπέδωκε, φανερῶς δὲ περὶ πάντων διαλελυμένον ἀρ-
νεῖσθαι τὰ περὶ τῆς ἀνθρώπου, μὴ κοινῇ ἡμᾶς χρῆ-*
2 *σθαι συγχωρῆσαι. καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν δι' ἐκείνην
φανερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν | δ' αἰτίαν δι' ἣν ἀπέ-
δωκεν ἢ ἔλαβεν, οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν (βουλόμε-
νος τἀληθῆ λέγειν) ἢ ὅτι οἱ φίλοι περὶ πάντων ἡμᾶς*
3 *τούτων συνήλλαξαν. ἐβουλόμην δ' ἂν μὴ ἀπολαχεῖν
αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις, ἵν' ὑμῖν φανερὸς ἐγένετο
ἐμοὶ διηλλαγμένος, κρίνας τὴν ἐμὴν φυλὴν νικᾶν· νῦν
δὲ ἔγραψε μὲν ταῦτα εἰς τὸ γραμματεῖον ἀπέλαχε δέ.*
4 *καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω, Φιλῖνος καὶ Διοκλῆς ἴσα-*

Or. IV. *ΥΠΕΡ* Blass: *περὶ* X | *ΑΔΗΛΟΝ* add. Tayl.

1 *ἡμῖν περὶ τούτου διαλλ.* verba a pr. m. del. X[s] | *ἔλαβε* Scal | *ἀπέδωκε* X[k], *ἀπέδωκα* c. libris quibusdam Rs **2** *δι'* del. Hamaker | *φανερός* ex *φανερῶς* a pr. m. corr. X[s] | *ἀπέδωκεν* sc. res illas, *ἔλαβεν* servam cf. Herm. XIX 90, *ἀπέδωκεν ἃ ἔλαβεν* Tayl, *ἀντ. δι' ἣν ἔλαβεν ἐκείνην . . . αἰτ. δι' ἣν ἀπέδωκεν ἐκεῖνα* Heldmann | *γ' ἀληθῆ* Hirschig. sed cf. XII 1 **3** *νικᾶν* del. Halb, sed cf. Plat. leg. II p. 657[c], Ar. Ran. 1473

σιν· ἀλλ' οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρτυρῆσαι μὴ διομοσαμέ-
νοις περὶ τῆς αἰτίας ἧς ἐγὼ φεύγω, ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ'
ἂν ὅτι ἡμεῖς ἦμεν αὐτὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες καὶ
ἡμῶν ἕνεκα ἐκαθίζετο. Ἀλλ' ἦν, εἰ βούλεται, ἐχθρός· 5
δίδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο· οὐδὲν γὰρ διαφέρει. οὐκοῦν
ἦλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτενῶν, ὡς οὗτός φησι, καὶ
βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. διὰ τί οὖν οὐκ ἀπέ-
κτεινα, ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα, καὶ τοσοῦτον κρα-
τήσας ὥστε καὶ τὴν ἄνθρωπον λαβεῖν; φρασάτω πρὸς
ὑμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔχει εἰπεῖν. Καὶ μὴν οὐδείς γε ὑμῶν 6
ἀγνοεῖ ὅτι θᾶττον ἂν ἐγχειριδίῳ πληγεὶς ἀπέθανεν ἢ
πὺξ παιόμενος. φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς αἰτιώ-
μενος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὀστράκῳ
φησὶ πληγῆναι. καίτοι φανερὸν ἤδη ἐξ ὧν εἴρηκεν,
ὅτι οὐ πρόνοια γεγένηται. οὐ γὰρ ⟨ἂν⟩ οὕτως ἤλθο- 7
μεν, ἀδήλου ὄντος εἰ παρὰ τούτῳ εὑρήσομεν [ὄστρα-
κον ἢ] ὅτῳ αὐτὸν ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχοντες
ἂν ἐβαδίζομεν. νῦν δὲ ὁμολογούμεθα πρὸς παῖδας
καὶ αὐλητρίδας καὶ μετ' οἴνου ἐλθόντες. ὥστε πῶς
ταῦτ' ἐστὶ πρόνοια; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι οὐδαμῶς. Ἀλλ' 8
οὗτος ἐναντίως τοῖς ἄλλοις δύσερώς ἐστι, καὶ ἀμ-
φότερα βούλεται, τό τε ἀργύριον μὴ ἀποδοῦναι καὶ
τὴν ἄνθρωπον ἔχειν. εἶτα ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρω-

4 διομοσαμένους cf. Ant V 12. 15 | ἧς Seal: ῇ X, ἣν Rs | οἱ αὐτὸν κριτὴν Cont | προβαλόμενοι Halb, sed cf. Isocr. XVII 34 | εἵνεκα X | ἐκαθίζετο X[pf]: ἐκαθέζετο vulg. 5 αὐτὸς del. Rs 6 προνοίᾳ hic et § 7 7 ἂν add. C | ἄδηλον ὂν Herw, sed cf. Xen. Hipparch 4, 2 | ὄστρακον ἢ del. Rs An 2, 22 | ὅτῳ Markl: οὕτως X, ὀστρακόν τι ὅτῳ Cob, εὑρήσομέν τι ὅτῳ Herw, ὄστρακον ἢ πῶς Rauch οἴκοθέν ⟨τι⟩ Bartelt | ὡς πρὸς Halb | μετ' οἴνου cf. Thuk VI 28, μεστοὺς οἴνου Rs 8 ἐναντίος X | παρωξυμένος X[1]

ξυμμένος ὀξύχειρ λίαν καὶ πάροινός ἐστιν. ἀνάγκη δὲ ἀμύνασθαι. ἡ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ τοτὲ δὲ τοῦτόν φησι ποιεῖσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέρων
9 ἐρᾶσθαι. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον καὶ νῦν ἔτι ἔχω· ὁ δ' εἰς τοῦτο βαρυδαιμονίας ἥκει, ὥστε οὐκ αἰσχύνεται τραῦμά τε ὀνομάζων τὰ ὑπώπια καὶ ἐν κλίνῃ περιφερόμενος καὶ δεινῶς προσποιούμενος διακεῖσθαι ἕνεκα πόρνης ἀνθρώπου. ἣν ἔξεστιν αὐτῷ ἀναμφισβητήτως ἔχειν ἐμοὶ ἀποδόντι τἀργύριον.
10 καὶ φησὶ μὲν δεινῶς ἐπιβουλευθῆναι καὶ πρὸς ἅπανθ' ἡμῖν ἀμφισβητεῖ. ἐξὸν δ' ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανισθείσης τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ ἠθέλησεν· ἣ πρῶτον μὲν τοῦτ' ἂν κατεῖπεν, πότερα κοινὴ ἡμῖν ἦν ἢ ἰδία τούτου, καὶ πότερα τὸ ἥμισυ τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ συνεβαλόμην ἢ οὗτος ἅπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι
11 ἢ ἔτι ἐχθροὶ ἦμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἤλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος, καὶ εἰ οὗτος ἦρχε χειρῶν ἀδίκων ἢ ἐγὼ πρότερος τοῦτον ἐπάταξα. τούτων καθ' ἓν ἕκαστον καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν [ἦν] ὅ τι οὐ ῥᾴδιον τοῖς τε ἄλλοις ἐμφανὲς καὶ δι' αὑτῆς ποιῆσαι.

12 Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πρόνοια ἐγένετο οὔτε ἀδικῶ τοῦτον, ὦ βουλή, ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν ὑμῖν ἐπιδέδεικται· ἀξιῶ δ' ὅσον ἂν ἐγένετο σημεῖον τούτῳ πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος

lex. Vind. 131 habet: νῦν δὲ ὀξύχειρ λίαν ἐστὶ καὶ πάροινος 9 τραῦμά τε Rs: τραῦμά γε X, τραύματα marg. Ald 10 πότερα non est apud Lysiam, nisi hoc loco | κοινὰ superscripto ἡ X^{k} 11 ἦρξε Cont | πρότερος τοῦτον coll. § 15 pp. Scheibe | ἦν del. Halb, οὐδὲν ὅτι οὐ ῥ. ἦν Hertlein | αὐτῇ post ῥᾴδιον add. Rs. X^{sw} praebet ῥᾴδιον τοῖς | δι' αὑτῆς scripsi: τούτοις X | post ποιῆσαι lacunam ind. Schottus 12 προνοίᾳ X | φυγόντος . . . βάσανον et διότι . . . ἔλεγχον del. Francken

ἐμοῦ τὴν βάσανον. τοσοῦτον ἐμοὶ τεκμήριον γενέσθαι
ὅτι οὐ ψεύδομαι, διότι οὗτος οὐκ ἠθέλησεν ἐκ τῆς
ἀνθρώπου ποιήσασθαι τὸν ἔλεγχον, καὶ μὴ τοσοῦτον
ἰσχῦσαι τοὺς τούτου λόγους, ὅτι φησὶν αὐτὴν ἐλευ-
θέραν εἶναι· ὁμοίως γὰρ προσήκει κἀμοὶ τῆς ἐλευθε-
ρίας, τὸ ἴσον καταθέντι ἀργύριον. ἀλλὰ ψεύδεται καὶ 13
οὐκ ἀληθῆ λέγει. ἢ δεινόν γε, εἰ εἰς μὲν λύσιν τοῦ
σώματος [ἔδωκα τὸ ἀργύριον] ἐκ τῶν πολεμίων ἐξῆν
ἄν μοι χρῆσθαι αὐτῇ ὅ τι ἐβουλόμην, κινδυνεύοντι
δέ μοι περὶ τῆς πατρίδος οὐδὲ πυθέσθαι παρ' αὐτῆς
τἀληθῆ ἐκγενήσεται περὶ ὧν εἰς τὴν κρίσιν καθέστηκα·
καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ
βασανισθείη ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων λύσει πραθείη,
ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλομένων ἀπολῦσαι ἔστι καὶ
ἄλλοθεν | εὐπορήσαντι κομισθῆναι, ἐπὶ δὲ τοῖς ἐχθροῖς
γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον λαβεῖν προ-
θυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν ἔ ρ γ ο ν
ποιοῦνται. ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι αὐ- 14
τοῦ διὰ τοῦτο οὐκ ἀξιοῦντος βασανισθῆναι τὴν ἄν-
θρωπον, ὅτι αὐτὴν ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι. ἀλλὰ

τ ο σ ο ῦ τ ο ν (altero loco) del. Herw | ὅτε φησιν Francken | γὰρ ἂν προσῆκε Francken | τῆς ἀπελευθερίας Francken, sed Rs verissime: in arbitrio meo quoque situm est, serva sit an libera | ἀλλὰ . . . λέγει ante ὁμοίως collocari vult Hamaker **13** ἔ δ ω κ α τ ὸ ἀ ρ γ. del. Cob post Hamakerum, qui vocem εἰ quoque expungit, quamquam interpolationis ansa fuisse videtur. Corrigunt ἔδει μοι τοῦ ἀργυρίου Blass, ἔδει λαβεῖν τὸ ἀργ. ἐκ τῶν ἐμῶν ἐξῆν Heldmann, ἐκ τῶν πολ. del. vel transponit: ἐκ τῶν πολ. εἰ ἔδωκα τὸ ἀργ. ἐξῆν Cont | ἂν delebat aliquando Scheibe, defendit Gebauer arg. 249 | ἔ ρ γ ο ν Scheibe coll. Plat. Phaedr. 232ª Isocr. XV 81, XVI 40: αὐτὸν X, περὶ παντὸς vel πλείστου Rs, ἀντιποιοῦνται Sauppe coll. Aesch. II 33, προαιροῦνται Baiter, πειρῶνται Steph, ἐμὲ αὐτὸν προθυμοῦνται Kirchner deleta, quae antecedit voce προθ.

πολὺ μᾶλλον συκοφαντίαν καταγιγνώσκειν, ὅτι παρα-
λιπὼν ἔλεγχον οὕτως ἀκριβῆ ἐξαπατήσειν ὑμᾶς ῥᾳδίως
15 *ᾠήθη. οὐ γὰρ δήπου τήν γε τούτου πρόκλησιν πιστο-*
τέραν ὑμᾶς νομίζειν δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς τοὺς
αὑτοῦ οἰκέτας ἠξίου βασανίζεσθαι. ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι
ᾔδεσαν, ἐλθόντας ἡμᾶς ὡς τοῦτον, καὶ ἡμεῖς ὁμολο-
γοῦμεν· εἰ δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μή, καὶ πότερον
πρότερος ἐπλήγην ἢ ἐπάταξα, ἐκείνη μᾶλλον ἂν ᾔδει.
16 *ἔτι δὲ τοὺς μὲν τούτου οἰκέτας ἰδίους ὄντας τούτου*
εἰ ἐβασανίζομεν, ἀνοήτως ἄν τι τούτῳ χαριζόμενοι
καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν ἐμοῦ κατεψεύσαντο· αὕτη δὲ
ὑπῆρχε κοινή, ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀργύριον κατατεθη-
κότων, καὶ [μάλιστα ᾔδει] διὰ ταύτην ἅπαντα τὰ
πραχθέντα ἡμῖν γεγένηται· καὶ εὖ ᾔδειν ⟨ὅτι⟩ οὐδὲ
17 *ἐν ταύτῃ ἔγωγ' ἂν ἴσον εἶχον βασανισθείσῃ, ἀλλ'*
ἀπεκινδύνευον τοῦτο· πολὺ γὰρ περὶ πλείονος τοῦτον
ἢ ἐμὲ φαίνεται ποιησαμένη, καὶ μετὰ μὲν τούτου ἐμὲ
ἠδικηκυῖα, μετ' ἐμοῦ δ' οὐδεπώποτε εἰς τοῦτον ἐξα-
μαρτοῦσα. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν εἰς ταύτην κατέφυγον,
οὗτος δὲ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ.

15 *ἐφ' οἷς . . . βασαν.* collocat post *πρόκλησιν* Kayser | *ἐφ' οἷς* sc. de iis rebus, de quibus, *ἐφ' ἧς* Cont | *πρότερος* Markl: *πρότερον* X **16** post *ἀνοήτως ἄν* lacunam dat Cob, *εἰκότως ἄν* Markl, *ἀγαπητῶς ἄν* Dobr, *ἀναμφισβητήτως ἄν* Herw, *ἀνοήτως αὐτῷ τοῦτο χαριζ. ἴσως π. τ. ἀλήθ. ἂν ἐμοῦ* Halb | *αὐτὴ* X | *μάλιστα ᾔδει* delevi post Herw, qui vocem *καὶ* quoque damnat | *διὰ ⟨γὰρ⟩ ταύτην* Herw **17** *εὖ ᾔδειν ⟨ὅτι⟩ οὐδὲ* scripsi post Taylorum, (qui prop. *εὖ ᾔδει ὅτι οὐδὲ ἐκ ταύτης*: *οὐ λήσει οὐδὲν* X | *βασανισθείσῃ* Blass: *βασανισθείσης* X, *καὶ οὐκ ἐλελήθει με ὅτι οὐδὲ* Blass, *λήσει οὐδέν. οὐδὲ ταύτης ἔγωγ' ἂν* Sauppe, *ἂν ἧττον εἶχον* Dobr, *οὐ λήσει οὐδὲν ταύτης βασανισθείσης, ἐγὼ δ' οὐκ ἴσον εἶχον* Heldmann, *καὶ οὐ λήσειν ἔμελλ' οὐδ' ἂν ἕν. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἂν ἴσον εἶχον* Francken, *ἔγωγ' οὖν εἰ καὶ ἄνισον εἶχον* vel *καίτοι ἔγωγ' ἄνισον ἔχων ἀπεκινδύνευον* Rauch, *καίτοι οὐ λήσει γ' οὐδέν' ὅτι ταύτης ἔγωγ'* Herw

Οὔκουν δεῖ ὑμᾶς, ὦ βουλή, τηλικούτου ὄντος τοῦ 18
κινδύνου, ῥᾳδίως ἀποδέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους, ἀλλ᾽ ἐνθυμουμένους ὅτι περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου ὁ ἀγών ἐστιν, ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι. καὶ μὴ ζητεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίστεις· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν ἀλλ᾽ ἢ ταύτας, ὡς οὐδὲν εἰς τοῦτον προὐνοήθην. ἀγανακτῶ δ᾽, ὦ 19
βουλή, εἰ διὰ πόρνην καὶ δούλην ἄνθρωπον περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθέστηκα, τί κακὸν πώποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτον εἰργασμένος, ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὁτιοῦν ἐξαμαρτών; οὐδὲν γάρ ἔμοιγέ ἐστι τοιοῦτον πεπραγμένον. ἀλλ᾽ ἀλογώτατον πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορὰν ἐμαυτῷ διὰ τούτους ἐπαγαγέσθαι. πρὸς οὖν παίδων καὶ γυναικῶν καὶ 20
θεῶν τῶν τόδε τὸ χωρίον ἐχόντων ἱκετεύω ὑμᾶς καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με, καὶ μὴ περιίδητε ἐπὶ τούτῳ γενόμενον, μηδὲ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβάλητε· οὐ γὰρ ἄξιος οὔτ᾽ ἐγὼ φεύγειν τὴν ἐμαυτοῦ, οὔτε οὗτος τοσαύτην δίκην παρ᾽ ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησιν ἠδικῆσθαι, οὐκ ἠδικημένος.

5.

ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ ΙΕΡΟΣΥΛΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὦ ἄνδρες 1
δικασταί, Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἄν μοι καὶ τὰ παρὰ τῶν ἄλλων εἰρημένα· νῦν δέ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν

18 *ἔστιν ἐν ὑπολόγῳ* Markl: *ἐστὶ μὲν ὑπὸ λόγῳ* X | *προὐνοήθην* Cont: *προνοηθῆναι* X, quod defendit Gebauer arg. 319 19 *ἀλλ᾽ ἀλογώτατον* Sluiter: *ἀλλὰ λόγῳ τὸ τῶν* X Or. V.

εἶναι, κελεύοντος καὶ δεομένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ
ἐμοὶ καὶ ἕως ἔζη τῷ πατρί, καὶ πολλῶν συμβολαίων
ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους γεγενημένων, μὴ βοηθῆσαι Καλ-
2 λίᾳ τὰ δίκαια, ὅπως ἂν δύνωμαι. ἐνόμιζον μὲν οὖν
οὕτως μετοικεῖν αὐτὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ὥστε πολὺ
πρότερον ἀγαθοῦ τινος τεύξεσθαι παρ' ὑμῶν ἢ ἐπὶ
τοιαύταις αἰτίαις εἰς τοσοῦτον κίνδυνον καταστήσεσθαι·
νῦν δὲ οἱ ἐπιβουλεύοντες οὐχ ἧττον ἐπικίνδυνον ποι-
οῦσι τὸν βίον τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς πολλῶν
3 κακῶν αἰτίοις οὖσιν. ὑμᾶς δὲ ἄξιον μὴ τοὺς μὲν
τῶν θεραπόντων λόγους πιστοὺς | νομίζειν, τοὺς δὲ
τούτων ἀπίστους, ἐνθυμουμένους ὅτι Καλλίᾳ μὲν οὐ-
δεὶς πώποτε οὔτ' ἰδιώτης ἐνεκάλεσεν οὔτε ἄρχων,
οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ μὲν ἀγαθὰ ὑμᾶς
ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχὼν αἰτίαν εἰς τοῦτο τῆς
ἡλικίας ἀφῖκται. οὗτοι δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ μεγάλα
ἡμαρτηκότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι, ὥσπερ
ἀγαθοῦ τινος αἴτιοι γεγενημένοι περὶ ἐλευθερίας νυνὶ
4 ποιοῦνται τοὺς λόγους. καὶ οὐ θαυμάζω· ἴσασι γὰρ
ὅτι, ἐὰν ⟨μὲν⟩ ψευδόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μεῖζον
τῶν ὑπαρχόντων πείσονται, ἐὰν δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι,
τῶν παρόντων κακῶν ἔσονται ἀπηλλαγμένοι. καίτοι
τοὺς τοιούτους οὔτε κατηγόρους οὔτε μάρτυρας πιστοὺς
χρὴ νομίζειν εἶναι, οἵτινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαίνοντες
περὶ ἑτέρων ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
ὅσοι τῷ δημοσίῳ βοηθοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐ-
5 τοὺς καθιστᾶσιν. ἄξιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων
ἴδιον ἡγεῖσθαι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ κοινὸν ἁπάντων τῶν

1 ἱκετεύοντος καὶ Hirschig, sed cf. fr. 78, 4   3 οὐδεὶς ⟨οὐδὲν⟩ πώπ. Herw. sed cf. XIX 55   4 μὲν add. F. Müller   ἔσονται Ald: ἐῶνται X | κερδανοῦντες Markl

ἐν τῇ πόλει· οὐ γὰρ τούτοις μόνοις εἰσὶ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἳ πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες οὐκέτι σκέψονται ὅ τι ⟨ἂν⟩ ἀγαθὸν εἰργασμένοι τοὺς δεσπότας ἐλεύθεροι γένοιντο, ἀλλ' ὅ τι ψεῦδος περὶ αὐτῶν μηνύσαντες. . .

6.

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

. . . ἔδησε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ ὡς 1
ἀποδιδούς, τῇ δ' ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφείλετο. οὗτος οὖν
ὁ ταῦτα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο, λιμῷ·
πολλῶν γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν πα-
ρατιθεμένων ὄζειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης
κάκιστον, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐσθίειν. καὶ ταῦτα πολλοὶ 2
ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος. δίκαιον οὖν 3
μοι δοκεῖ εἶναι νῦν ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμ-
νῆσαι, καὶ μὴ μόνον τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου
καὶ τῶν τούτου λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν
τοῦτον ὑφ' ἑτέρου.

Ἀδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστι, περὶ τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον, ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδοκίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι ἐναργῶς τὼ θεὼ

5 ἂν post Turicenses add. Scheibe. Orationem mancam esse ex Sauppii (ep. crit. 7) sententia indicavi. Desunt libri X folia duo.

Or. VI. Titulum Tayl. supplevit ex Harpocratione s. v. *καταπλήξ, ῥόπτρον, φαρμακός*: titulum eundem X praebet in orationum indice.

1 *ἔδησε . . . ἱεροῦ* Harp. s. *ῥόπτρον*. X incipit: *που ἐκ* ¦ *λιμῷ* del. Roegholt **2** post *λέγοντος* sequuntur: *ὅτι Ἀνδοκίδης μηνύων τοὺς αὑτοῦ* (*αὐτοῦ* X) *συγγενεῖς καὶ φίλους ἀπώλλυε* (*ἀπολλύων* X[k]), *φάσκων αὐτοὺς συνεργοὺς εἶναι*, damnavit Rs **3** ὑφ' ἑαυτοῦ ⟨μηνυθῆναι⟩ Auger

τούτω τιμωρεῖτον τοὺς ἀδικοῦντας· ἐλπίσαι οὖν χρὴ
πάντα ἄνθρωπον ταὐτὰ καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι.
4 φέρε γάρ, ἐὰν νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῷος ἀπαλλαγῇ ⟨δι'⟩
ὑμᾶς ἐκ τοῦδε τοῦ ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος
τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ λάχῃ βασιλεύς, ἄλλο τι ἢ
ὑπὲρ ὑμῶν καὶ θυσίας θύσει καὶ εὐχὰς εὔξεται
κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ, τὰ
δὲ ἐν τῷ Ἐλευσῖνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιμελήσεται
μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς ἀδικῇ μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ
5 ἱερά; καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἕξειν τοὺς μύστας τοὺς
ἀφικνουμένους, ἐπειδὰν ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἐστὶ
καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ ἠσεβημένα αὐτῷ, ἢ τοὺς
ἄλλους Ἕλληνας, οἳ ἕνεκα ταύτης τῆς ἑορτῆς ⟨ἔρχον-
ται⟩ ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βουλόμενοι ἢ
6 θεωρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγνὼς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω
οὔτε τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἠσεβημένα. ἀναγκαίως γὰρ
ἔχει ἀπὸ τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν
ἔργων τοὺς ποιήσαντας γιγνώσκεσθαι. ἔπειτα δὲ καὶ
διώχληκε πόλεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν,

τιμωρεῖτον Dobr: *τιμωρεῖτε* X, *τιμωροῦνται* Sauppe, *τιμωρεῖσθαι* deleto *ὅτι*, quod antecedit, Scheibe | *ταὐτὰ* scripsi: *ὄντα* X, *τιμωρὸν* Sauppe, Dobr lacunam post *ἔσεσθαι* esse vult: *ἀγαθὰ ἢ κακά, τιμωρουμένῳ ἢ ἀμελήσαντι*, tamen *ἐλπίσαι κτλ.* fortasse eidem grammatico debetur, cui § 2   **4** *δι'* add. Scheibe | *ὑμᾶς* scripsi: *ἡμᾶς* X, *ἡμῶν* Ald, *ἡμῖν* Halb, *ζημίας* P. Müller | *ὑμῶν* scripsi e X^c, qui praebet *ἡμῶν* superscripto *ύ* | *θυσίας θύσει* Cob: *θυσιάσουσι* X | *εὔξεται* (C): *εὔχεται* X *Ἐλευσινίῳ . . . Ἐλευσῖνι* Palmer: *ἐλευσῖνι . . . ἐλευσινίῳ* X, *τὰ μὲν ἐνθάδε, τὰ δ' Ἐλευσῖνι, καὶ τῆς* Halb   **5** *ἔρχονται* add. Rs coll. And. I 32, *πάρεισι* Markl, *ἐπιδημοῦσι* Cob, pro *ἢ θύειν* deleto *ἢ* altero, *ἦλθον* post Taylorum Baiter, *ἥξουσι* Dobr, qui *ἕν. ταύτ. τ. ἑορτ.* ante *ἀφικνουμένους* transp. malit.   **6** *διὰ τὰ ἠσεβημένα . . . γιγνώσκεσθαι* del. Hirschig, *ἔργων* del. Francken, *διηνώχληκε* vel *ἠνώχληκε* Herw, sed cf. Demosth. XIX 329

Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, Θετταλίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰω-
νίαν, Κύπρον· βασιλέας πολλοὺς κεκολάκευκεν, ᾧ ἂν
ξυγγένηται, πλὴν τοῦ Συρακοσίου Διονυσίου. οὗτος
δὲ ἢ πάντων εὐτυχέστατός ἐστιν ἢ πλεῖστον γνώμῃ 7
διαφέρει τῶν ἄλλων, ὃς μόνος τῶν συγγενομένων
Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη ὑπ᾽ ἀνδρὸς τοιούτου, ὃς
τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν
κακόν, τοὺς δὲ φίλους ὅ τι ἂν δύνηται κακόν. ὥστε
μὰ τὸν Δία οὐ ῥᾴδιόν ἐστιν ὑμῖν αὐτῷ οὐδὲν χαρισα-
μένοις | παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας.

Νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλεύσασθαι περὶ 8
αὐτοῦ· εὖ γὰρ ἐπίστασθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐχ
οἷόν τε ὑμῖν ἐστιν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρίοις
καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς
νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός.
εἰς τοσοῦτον δὲ τόλμης ἀφῖκται, ὥστε καὶ λέγει περὶ 9
τοῦ νόμου, ὡς καθῄρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ
ἔξεστιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ
ἱερά. ⟨ἄλλως γὰρ εἶναι⟩ ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων
ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. καίτοι Περικλέα ποτέ φασι πα- 10
ραινέσαι ὑμῖν περὶ τῶν ἀσεβούντων, μὴ μόνον χρῆ-
σθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ

ἐξαπατήσας ante ᾧ ἂν add. Herw | ὅσοις συγγεγένηται Rauch, ὅτῳ οὖν συγγεγέν. Scheibe, sed cf. Isae. IV 27 | συρακουσίου X 7 πλεῖστον Steph: πλείστων X | ὡς μόνος X | κακὸν priore loco del. Valckenaer, posteriore Tayl, ubi Emperius δεινότατον vel ἄλγιστον proponit, defendit Gebauer Lys. I 373; tamen malim μηδὲν κακὸν . . . δύνηται ποιεῖν. | οὐδὲν abesse malit Rs 8 ὑμῖν ἐπάναγκές ἐστι Halb, ὑμ. ἀνάγκη ἐστι Cob | περὶ αὐτῶν Francken | ὑμῖν (altero loco) ex ἡμῖν corr., ut videtur, X[s] 9 ἄλλως γὰρ εἶναι addidi cf. And. I 71 sq., . . . ⟨ἑστηκυῖ⟩αν ἔτι Cobet, ὂν ἔτι Emperius coll. And. I 95 et 103, ἀνατί Sluiter | βουλευτηρίῳ cf. And. II 23 10 περὶ αὐτῶν del. Herw

τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται, οὓς
οὐδείς πω κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ ἐτόλμησεν
ἀντειπεῖν, οὐδὲ αὐτοὶ τὸν θέντα ἴσασιν· ἡγεῖσθαι γὰρ
ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ
11 τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦτον
καταπεφρόνηκε τῶν θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμω-
ρεῖν, ὥστε πρὶν [μᾶλλον ἢ ἧττον] ἢ ἐπιδεδημηκέναι
δέκα ἡμέρας ἐν τῇ πόλει προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβεί-
ας πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔλαχεν Ἀνδοκίδης ⟨ὢν⟩ καὶ
πεποιηκὼς ἃ οὗτος πεποίηκε περὶ τοὺς θεοὺς καὶ (ἵνα
μᾶλλον πρόσσχητε τὸν νοῦν) φάσκων τὸν Ἄρχιππον
12 ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῷον. ὁ δὲ
Ἄρχιππος ἠντεδίκει ἦ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὑγιᾶ τε καὶ
ὅλον εἶναι, καὶ μηδὲν παθεῖν ὧνπερ οἱ ἄλλοι Ἑρμαῖ·
ὅμως μέντοι ἵνα μὴ ὑπὸ τούτου τοιούτου ὄντος πράγ-
ματ' ἔχοι, δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη. καίτοι ὁπότε
οὗτος παρ' ἑτέρου ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας λαβεῖν, ἦ
που ἑτέρους γε παρὰ τούτου λαβεῖν δίκαιον καὶ εὐσε-
βές ἐστιν.

13 Ἀλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτὴς τὰ
ἔσχατα πείσεται, οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν
ἐπίτιμοι ὄντες μεθέξουσι. καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ

αὐτοὶ P. Müller: αὐτὸν X, αὐτοὺς Rs, αὖ Roegholt, del. Herw | ἡγεῖσθε Sauppe **11** τιμωρῶν pp. Westermann | μᾶλλον ἢ ἧττον del. Taylor | Ἀνδοκίδης (altero loco) del. Scheibe vel pp. Ἀρχίππῳ | ὢν add. Rs cf. Ar. Ran. 363 | καίπερ πεπ. Bergk apud Scheibium obs. 42 | πρόσσχητε Tur: πρόσχητε X | Ἄρχιππον Palmer: Ἀρίστιππον X, dicit Hermam Archippi cf. Kirchhoff Herm I 7 **12** ἠντιδ. X | πράγματ' Bekker: πρᾶγμα X[k] **13** ἐπίτιμοι ὄντες del. Scheibe | μεθέξουσι cf. Gentsch, de enuntiatorum condic. etc. Diss. Jen. IV 301 | καὶ οὐχ ὑπὲρ Tayl, καίτοι πῶς οὐχὶ δεινὸν εἰ οὐ μόνον οὐχ ὑπὲρ Rs, καὶ οὐχ ὅπως ὑπὲρ Sluiter

ἀπολογήσεται, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι ⟨καὶ⟩ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἴτιοί εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἤδη ἔσεσθε οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' ⟨οὐχ⟩ οὗτοι αἴτιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἐξὸν τὸν ἀδικοῦντα κολάσασιν ἀπηλλάχθαι.
ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνοῦνται τὰ μεμηνυμένα, οὗτος 14
δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ πολλοὶ οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὔκουν ὁμοίαν χρὴ γνώμην ἔχειν περί τε τῶν ἀρνουμένων καὶ περὶ τῶν ὁμολογούντων. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι· ἐὰν 15
μέν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, οὗτος μὲν ⟨κατὰ⟩ τοὺς νόμους τοὺς ἐξ Ἀρείου ⟨πάγου⟩ φεύξεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν, καὶ ἐὰν κατίῃ, ἐνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δέ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν

καὶ ante τῶν del. Dobr, ἀλλ' ἤδη τῶν Scheibe | καὶ ante τοῦ om. X[1], add. (C) | ἤδη ἔσεσθε scripsi: ἦτε καὶ ἐστὲ X, ἦ γε καὶ ἐστε Emperius Op 59, ἐστε, ὑμεῖς οἱ Sauppe, αὐτοκρ. ὄντες αὐτοί ἐστε Rs, αὐτοκρ. ὄντες . . . νῦν δ' οὐχ ὑμεῖς ἐστε Dobr, αὐτοκρ. ὄντες αὐτῷ συγγνώμην ἔχετε, αὐτοί ἐστε P. Müller, αὐτοκρ. ἀφήσετε, ὑμεῖς ἔσεσθε Francken, αὐτὸν κρατοῦντες ἀφήσετε Herw | ἀνελόντες Rs | οὐχ add. Rs, qui pp. ὑμεῖς αὐτοί, ἀλλ' οὐχ οὗτοι | αἴτιοι ἔσονται del. Herw 14 ἐν ante τῷ del. Cob | ὁ μὲν ὁμολ. Francken, μέν ⟨τις⟩ Cob | πολλοὶ C: πολλοῦ X | οὐδὲν ἔδοξαν Markl: οὐδὲ δόξαν X, οὐδ' ἔδοξαν C, καὶ ἀπολύεται οὐδὲν δόξας ἀδ. Tayl, πολλοὺς ἤδη ἀφῆκαν οὐδὲν δόξαντας Rs | οὔκουν ⟨ὑμᾶς⟩ Valckenaer | ὁμολογούντων Rs: ὁμολογουμένων X 15 οὗτος Dobr: αὐτὸς X | κατὰ add. (C) | πάγου add. (K), τοὺς ἐξ Ἀρ. π. del. Dobr | post πόλιν in libris: ἢ τραύματος ἐκ προνοίας, quae del. Tayl | ante κατίῃ in X est μὲν, quod del. C | ζημιώσεται Cob

θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ
εἰσιόντα ⟨οὐ⟩ τιμωρήσεσθε; καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ
δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν καὶ
16 εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν
Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν
παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδι-
κηθέντες περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα
17 ἢ ἕτεροι τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ
Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ
περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ ἑορτὰς ἠσέβει, οὗτος δὲ
ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει. ὀργίζεσθαι οὖν χρή,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ
τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα [τὰ ἱερά]· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ
18 ἀλλότριόν ἐστιν ἁμάρτημα, τὸ δ' οἰκεῖον. καὶ μὴ οὓς
μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζη-
τεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυ-
ρίου δώσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μή,
δόξετε τοῖς Ἕλλησι κομπάζειν μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι
19 βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἕλλησιν ὅτι θεοὺς
οὐ νομίζει. οὐ γὰρ ὡς δεδιὼς τὰ πεποιημένα, ἀλλ'
ὡς θαρρῶν, ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει.
ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἁμαρ-

οὐδ'] οὐκ Tayl, οὔτ' Cob | αὐτὸν Markl | ἢ] οὔτ' Cob | οὐ add. Ald 16 αὐτὸν inserunt post πολλοὺς Rs τοῦτον Herw., ante ἐκ Halb, post ἱερῶν Francken | παρ' αὐτοῖς Francken | ποιήσεσθε interrogative Cont | τὰ ὑμέτερα del. Halb, quae necessaria videntur, ne subaudias τὰ παρ' αὐτοῖς 17 τὰ ἐν Ald: τὰς ἐν X | τὰ ἱερὰ del. Valckenaer 18 οὓς ex οὖν a pr. m. corr. X^s | ἀγαγόντι Dobr coll. Thuc. VIII 5. ἀπαγαγόντι Francken 19 εἰς τὰ ἁμ. sc. in scelerum suorum theatrum, διὰ τὰ ἁμ. coll. And. I 113. 137 Emperius, verba del. Dobr, εἰς . . . . τὰ ἁμ. Westermann, εἰς ἃ ἡμάρτητο αὐτῶν Kayser

τήματα ἐπὶ τῇδε τῇ προφάσει δοίη δίκην. ἐλπίζω μὲν 20
οὖν αὐτὸν καὶ δώσειν δίκην, θαυμάσιον δὲ οὐδὲν ἂν
μοι γένοιτο. οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παραχρῆμα κολάζει,
[ἀλλ' αὕτη μέν ἐστιν ἀνθρωπίνη δίκη] — πολλαχόθεν
δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἑτέρους ἠσε-
βηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην, καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων
διὰ τὰ τῶν προγόνων ἁμαρτήματα — ἐν δὲ τούτῳ τῷ
χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει
τοῖς ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιθυμῆσαι τελευ-
τήσαντας τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος
τούτῳ λυμηνάμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε.

Σκέψασθε δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, ἀφ' 21
οὗ ἠσέβηκε, καὶ εἴ τις τοιοῦτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδο-
κίδης γὰρ ἐπειδὴ ἥμαρτεν, ἐξ ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς
τὸ δικαστήριον, ἔδησεν ἑαυτὸν τιμησάμενος δεσμοῦ, εἰ
μὴ παραδοίη τὸν ἀκόλουθον· εὖ δ' ᾔδει οὐ δυνησό- 22
μενος παραδοῦναι. ὃς διὰ τοῦτον καὶ τὰ τούτου
ἁμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα ⟨μὴ⟩ μηνυτὴς γένοιτο.
καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέφθει-
ρεν, ὃς ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι ἢ ἀργυρίου
ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος 23

τῇδε τῇ scripsi: τῇ ἐμῇ X, τιμῆς coll. And. II 13 Markl | προφάσει] προσκλήσει Kayser, προστασίᾳ Zutt coll. And. I 139 | δώη X **20** καὶ] αὐτίκα vel ἤδη Dobr | δίκην del. Dobr | θαυμαστὸν Valckenaer, sed cf. Isae. I 28, [Demosth] LVIII 63 | ἄν μοι] εἰ μὴ de Reiskii sententia Herw, ἂν εἴη εἰ μὴ P. Müller | post γένοιτο Cob addere malit εἰ νῦν ἀποφύγοι | οὔτε] οὐδὲ Rs | ἀλλ' . . . δίκη del. Halb | καὶ ⟨αὐτοὺς καὶ⟩ τοὺς Francken, καὶ τοὺς . . . ἁμαρτ. del. Kayser | ⟨οὐδὲ⟩ τέλος Rs, διὰ τέλους Francken | τούτων Scal | θάνατον] ἐλεινὸν malim, βίαιον θαν. Francken **21** καὶ ante εἰ del. Rs | ἐπιβολῆς Tayl: ἐπιβουλῆς X cf. Siegfried. de multa quae ἐπιβ. dicitur 52 | ἔδησεν Steph: ἐδέησεν X, ἀλλήθεν Valckenaer, ἀπώλεσεν Dobr **22** μὴ add. Steph | ἢ ἀργυρίου Tayl: μαρτυρίου X

ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτόν. καὶ ἐμήνυσε δεδεμένος κατὰ τῶν αὑτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ δόξειε τἀληθῆ μηνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν ἔχειν, ὁπότε τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ αἴσχιστα ἐποίει μηνύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία
24 ἀφανὴς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονὼς ἦν οὓς αὐτὸς ἔφη περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἔδοξε τἀληθῆ μηνῦσαι καὶ ἐλύθη, καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἴργεσθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μηδ' ἀδικούμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν.
25 οὐδεὶς γάρ πω, ἐξ ὅσου Ἀθῆναι ἀείμνηστοί εἰσιν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἠτιμώθη. δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδείς πω εἰργάσατο. καὶ τούτων πότερα
26 τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰτιᾶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἔπλευσεν ὡς τὸν Κιτιῶν βασιλέα, καὶ προδιδοὺς ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη, καὶ οὐ μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν αἰκίσματα,
27 οἰόμενος τὰ ἀκρωτήρια ζῶντος ἀποτμηθήσεσθαι. ἀποδρὰς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· ⟨τοσαύτην γὰρ ὁ⟩ θεὸς λήθην ἔδωκεν. ὥστε εἰς τοὺς ἠδικημένους

23 ἀδείας cf. And. II 23 | καίτοι τίνα Dobr. | ἔχειν C: ἐμὴν X | καὶ τὰ αἴσχιστα del. Rs. ἔσχατα καὶ τὰ del. Cob | ⟨ἦν⟩ αὐτῷ Tayl 24 ἦν et καὶ ante προσεψ. del. Dobr | προσεψηφ. cf. And. II 24 | ἱερῶν a m. sec. in margine X²: γερῶν X | μηδ' Rs: μὴ X | ἀδικούμενον Cont: ἀδικουμένῳ X, quo servato ἐκγενέσθαι pro δύνασθαι proponit Dobr 25 πω Rs: που X | ὅτου Cob | Ἀθῆναι Bekker: Ἀθηναίων X, Ἀθῆναι αἱ Halb | δικαίως malim transponi ante οὐδεὶς γάρ 26 κιττιέων X | προδιδούς, obiectum desiderat Rs | ζῶν Cob 27 ἐπὶ Tayl: ἐπεὶ X | γὰρ add. Tayl, τοσαύτην et ὁ Markl, qui prop. ὁ δὲ θεὸς τοσαύτην τούτῳ, τοσαύτην δὲ αὐτῷ τῶν ἀσεβημάτων Scheibe

αὐτοὺς ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ ἐδέθη
καὶ ᾐκίσθη, ἀπώλετο δὲ οὐχί, ἀλλ' ἐλύθη. ἔνθεν δὲ 28
ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου βασιλεύοντα, καὶ
ἀδικήσας εἵρχθη. ἀποδρὰς δὲ καὶ τοῦτον ἔφευγε
μὲν τοὺς ἐνθάδε θεούς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν,
ἔφευγε δὲ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τόπους. καί-
τοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀνα-
παύσασθαι δὲ μηδέποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκεῖθεν δεῦρο 29
εἰς δημοκρατίαν [εἰς τὴν αὑτοῦ πόλιν] τοῖς μὲν πρυ-
τάνεσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν ἐν-
θάδε, ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. καὶ 30
τὸν ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ
πόλις ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν
χρόνον, ἐξ ὅσου ἠσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων
ἀεὶ μᾶλλον τοῖς ἀγνῶσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἠδικη-
κέναι οὓς γιγνώσκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικό-
μενος εἰς τὴν πόλιν δὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται. καὶ 31
τὸ μὲν σῶμα ἀεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ
ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίγνεται. καίτοι ὅταν τις
τὸν αὑτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις

αὐτὸς ἐπεθ. Tayl | ἐδέθη cf. And. II 15 **28** ἐνθένδε δὲ Dobr | εἵρχθη Scheibe: εἴρχθη X | ἀποδρὰς δὲ καὶ Rs: ἀποδράσας X | τὸ πρῶτον] πορευόμενος Herw | ἀφίκετο Tayl, ἀφῖκτο Kayser **29** δ' ἔπειτα δεύτερον εἰς Sluiter | ἐπὶ δημοκρατίας Dobr, οὔσης δημ. Emperius | εἰς . . . πόλιν del. Dobr, εἰς δημοκρατουμένην τὴν αὑτοῦ πόλιν Tayl cf. And I 88 | πρυτάνεσιν Dobr: πρυτανεῦσιν X | ἐνθάδε Scal: ἐνθένδε X | τοῖς θεοῖς] τοῖς ἔργοις Markl, χαριζόμενοι τοῖς θεοῖς καὶ βεβ. Scheibe, τοῖς θεοῖς κεχαρισμένα ποιοῦντες καὶ P. Müller **30** ὅσου a pr. m. ex ὅτου corr. X[s], ὅτου Cob | ἠσέβηκεν Scheibe, coll. § 21 | αὐτῷ ⟨ἐνιαυτῷ⟩ Rs, sed cf. XX 35 **31** καίτοι Markl: καὶ X | αὐτοῦ a pr. m. ex αὐτὸν X[s]

*διανέμῃ, τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ζῆν βίον ἀβίωτον. ἃ τούτῳ |
ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδωσιν, ἀλλὰ τιμω-*
32 *ρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων. τὸ δὲ τελευ-
ταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ τι ἂν
βούλησθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ᾽ ὑπὸ δαι-
μονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὔκουν χρὴ μὰ τὸν
Δία οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας
Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σῳζόμενον, συνειδότας
αὐτῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίγνεσθαι,
ἐνθυμουμένους ὅτι ἥμισυς ὁ βίος βιῶναι κρείττων
ἀλύπως ἐστὶν ⟨ἢ⟩ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὥσπερ οὗτος.*
33 *Εἰς τοσοῦτον δὲ ἀναισχυντίας ἀφῖκται, ὥστε καὶ
παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δη-
μηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων
τισί, καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιὼν περὶ θυ-
σιῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντειῶν. καίτοι
τούτῳ πειθόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα
ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς
βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς*
34 *θεοὺς ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοῖ δὲ οὐχ ὡς ἠδικηκὼς ἡσυ-
χίαν ἔχων πολιτεύεσθαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρὼν
τοὺς τὴν πόλιν ἀδικήσαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ
παρασκευάζεται ὅπως ἑτέρων μεῖζον δυνήσεται, ὥσπερ
οὐ διὰ πρᾳότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδω-*

ζῆν Cob: *τὸν* X, ⟨*βιοῦν*⟩ *τὸν* Steph, *τὸν βίον* ⟨*βιοῦν*⟩ Scheibe | *ἐπινοῶν* vir doctus apud Tayl. **32** *δαιμονίας* P. Müller, coll. Isocr. XII 169 | *ἀνάγκῃ* Cob | *ὁρῶντα* X | *ἥμισυς* a m. sec. corr. in *ἥμισος* X^{s} | *κρεῖττον* X | *ἀλύπῳ* Steph | *ἢ* add. C **33** *τὰ πολιτικὰ πράττειν* Valckenaer: *τῇ πόλει καὶ πράττει* X, *τὰ τῆς πόλεως πράττειν* Tayl | *καὶ ἀποδ.* post *τισὶ* transponit Rs, del. Halb | *τισί* del. Dobr, *τινάς* Cont | *προσόδων* sc. de deorum supplicationibus **34** *ἔχειν*, voce *πολιτεύεσθαι* post *διανοεῖται* transposita Tayl | *ἑτέρων* Cont: *ἑτέρους* vel *ἑτέρως* X^{s}

κὼς ὑμῖν δίκην, εἰς οὓς νῦν ἁμαρτάνων οὐ λανθάνει,
ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεταί τε καὶ δώσει δίκην.

Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ 35
ἔχει ὑμᾶς διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογήσεται, ἵν' ἀκού-
σαντες παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνῶτε. φησὶ γὰρ
ἀγαθὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν μηνύσας καὶ ἀπαλ-
λάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγά-
λων κακῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος, ποιήσας 36
ἃ ἐποίησεν; εἶτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν
εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσε, μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν
ἄδειαν, τῆς δὲ ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἴτιοί
ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε τοὺς ἠσεβηκότας; οὐ δήπουθεν, ἀλλ'
αὐτὸ τούτου τοὐναντίον ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν,
κατεστήσατε δ' ὑμεῖς.

Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὡς 37
αἱ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἀθηναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται
πολλοὺς ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσητε τὰς συνθήκας, αὐ-
τοῦ ἀποψηφιεῖσθαι. ὡς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ 38
τῶν συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία
τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε
ὧν πρὸς τοὺς ἐν [τῷ] ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς. οὐδενὶ
γὰρ ἡμῶν τοσούτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ'
ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπο-

35 ἔχει Franz cf. § 6 Ant. I 1 And. III 13. 36: ἔχω X | φήσει Rs, sed cf. Demosth. XXII 8 | ἀπαλλάξας cf. And. I 66 sq. **36** δὲ ταραχῆς Schott: δ' ἀρχῆς X | τούτου Scheibe: τοῦτο X, cf. XIII 51, τοῦτο del. Rs | μὲν γὰρ οὗτος Rs **37** ἀπολογήσεσθαι (C) Tayl: ἀπολογήσασθαι X | καὶ αὐτῷ] κύριαι αὐτῷ Francken, κύριαι καὶ αὐτῷ Herw **38** ὧν πρὸς Α. ὑμεῖς Cob | ὧν Rs: τῶν X | τῷ del. Pertz | γὰρ ἡμῶν X[k], γὰρ ὑμῶν vulg. | καὶ τοῦτον ἡμῶν] τῶν αὐτῶν ὑμῖν Markl, τοῦτον ἡμῖν συναπολαῦσαι Dobr, καὶ τοῦτον τῶν

39 λαῦσαι. ἀλλ' οὐ μὲν δὴ ἕνεκά γε τούτου διαφερό-
μενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ μετέδομεν τῶν συνθηκῶν,
τότε διηλλάγημεν. οὐ γὰρ ἕνεκα ἑνὸς ἀνδρὸς ἀλλ'
ἕνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεως καὶ ἐκ Πειραιῶς αἱ συν-
θῆκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὅρκοι. ἐπεί τοι δεινὸν ἂν εἴη,
εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες
ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθείη αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα.
40 ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς συνθή-
καις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον ἀγαθόν τι
ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; ἀντὶ
ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πό-
41 λεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τούτῳ ἀληθὴς αὕτη ἡ ἀπολογία. μηδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε.
οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἐστὶ τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης
ἕνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ'
ἐάν τις ἕνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ
τιμωρῆται.

42 Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἕξει
ὅ τι λέγῃ· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ

αὐτῶν ἡμῖν vel τῶν ἡμετέρων Scheibe, καὶ τοῦτον τῶν αὐτῶν ἢ ὁμοίων P. Müller, καὶ τοῦτον ὧν ἡμεῖς Sauppe (ἡμᾶς Baiter), καὶ τοῦτον τῶν συνθηκῶν Rs, ἴσα τοῦτον ἡμῖν Roegholt. Nihil mutandum videtur: ut vel iste ex nobis utilitatem capturus esset **39** ἄλλου X[1] | μὲν δὴ] μὰ Δί' Rs, sed cf. XIII 27 XIV 44 XXVI 22 | „non propter hunc tum dissidebamus, neque foedera tunc demum sanximus, posteaquam hunc quoque nominatim illis pactis comprehendi stipulati essemus" Rs | ἄστεος X | καὶ ⟨τῶν⟩ ἐκ Cob | ἀ π ο δ η μ ο ῦ ν τ ο ς M: ἀποδημοῦντες X | ἐν δέει ὄντες Emperius, ἐν δεινοῖς ὄντες Franz, ἐνδημοῦντες Markl **40** ὑπ' αὐτοῦ; fere omnes, post αὐτοῦ Rs add. οὔ. | γε ἐπεμελήθητε Sluiter, fortasse errore, quod placuit Roegholtio **42** κηφισσίου ex κηφισίου a pr. m. corr. X[s], similiter paullo post | λ έ γ η Bekker: λέγει X, λέγειν G. Hermann | ο ὐ κ ἂ ν X[1], οὐδ' ἂν vulg.

ἂν δύνασθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τόν τε ἀπολογούμενον
καὶ τὸν κατηγοροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ
τούτου καιρός ἐστι γνῶναι τὰ δίκαια, ἕτερος δὲ ἥξει
Κηφισίῳ καὶ ἡμῶν ἑκάστῳ, ὧν οὗτος νῦν | μεμνήσεται.
μὴ οὖν καὶ δι' ἑτέραν ὀργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν
ἀποψηφίσησθε.

Ἀλλὰ λέξει ὅτι μηνυτὴς ἐγένετο καὶ ἕτερος οὐδεὶς 43
ὑμῖν ἐθελήσει μηνύειν, ἐὰν κολάζητε. Ἀνδοκίδης δὲ
ἔχει τὰ μήνυτρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὑτοῦ ψυχὴν
ἑτέρων διὰ ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτη-
ρίας ὑμεῖς τούτῳ αἴτιοί ἐστε, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε
καὶ τῶν κινδύνων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα
καὶ τὴν ἄδειαν ἐφ' ᾗ μηνυτὴς ἐγένετο. οὔκουν ἐξου- 44
σίαν χρὴ ποιεῖν τοῖς μηνυταῖς ἀδικεῖν (ἀρκεῖ γὰρ τὰ
πεποιημένα), ἀλλὰ παραβαίνοντας κολάζειν. καὶ οἱ
μὲν ἄλλοι μηνυταί, ὁπόσοι ἐπ' αἰσχραῖς αἰτίαις ἐξεληλεγμένοι
σφᾶς αὐτοὺς ἐξήτησαν, ἓν γοῦν ἐπίστανται,
μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς ἠδικημένοις, ἡγούμενοι ἀποδημοῦντες
μὲν Ἀθηναῖοι καὶ ἐπίτιμοι [δόξειν εἶναι], ἐπιδημοῦν-
τες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἠδικημένοις πονηροὶ
δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. ὁ γοῦν πάντων πονηρότατος 45
Βάτραχος πλὴν τούτου, γενόμενος ἐπὶ τῶν τριάκοντα
μηνυτὴς καὶ οὐσῶν αὐτῷ συνθηκῶν καὶ ὅρκων καθά-
περ τοῖς Ἐλευσινόθεν, δείσας ὑμῶν οὓς ἠδίκησεν, ἐν

αὐτῇ Cont: αὐτοῦ X | καὶ post οὖν del. Auger | δι' ἑτέρων Tayl 43 καὶ ⟨ὅτι⟩ ἕτερος Cont, καὶ ὕστερον οὐδεὶς Naber | ἐὰν ⟨αὐτὸν⟩ Halb | κολάζητε C: κομίζητε X | διὰ ταὐτὰ Tayl 44 οὐκοῦν X[k] | ἐξηλεγμένοι X | ἐξήτησαν scripsi: ἐμήνυσαν X Ἀθηναῖοι] ἀθῷοι vulgo, ἀζήμιοι Emperius; neutrum verum, quia poena liberati erant; ἀγαθοὶ Roegholt | δόξειν εἶναι delevi, δόξειεν εἶναι X | δόξειν et εἶναι altero loco del. Halb 45 πλὴν] πρὶν a man. sec. in πλὴν corr. X[s] | πλὴν τούτου Βάτρ. Cob | Ἐλευσινόθεν Rs: Ἐλευσινιόθεν X

ἑτέρᾳ πόλει ᾤκει. Ἀνδοκίδης δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς
θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐτοὺς ἔθετο, εἰσιὼν
εἰς τὰ ἱερά, ἢ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώπους. ὅστις οὖν
καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βατράχου ἐστί, πάνυ
δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθῆναι.
46 Φέρε δή, εἰς τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου
ἀποψηφίσασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ'
οὐδεπώποτ' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἱππεὺς
οὔτε ὁπλίτης, οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε
πρὸ τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφοράν, πλέον ἢ
47 τετταράκοντα ἔτη γεγονώς. καίτοι ἕτεροι φεύγοντες
ἐν Ἑλλησπόντῳ συνετριηράρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε
δὲ καὶ αὐτοὶ ἐξ ὅσων κακῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐ-
τοὺς περιεποιήσατε καὶ τὴν πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς
σώμασι πονήσαντες, πολλὰ δὲ ἀναλώσαντες χρήματα
καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς δὲ καὶ ἀγαθοὺς τῶν
πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν γενόμενον πόλεμον.
48 Ἀνδοκίδης δὲ ἀπαθὴς τούτων τῶν κακῶν γενόμενος
. . . . εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοῖ νυνὶ μετέ-
χειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ
καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι καὶ βασιλεῦσιν ἐξενωμέ-

καὶ αὐτὸς Rs | καὶ αὐθαδέστερος Tayl, sed cf. Wolf, Lept. 339 | ἀγαπ. ⟨ἔχειν⟩ . . . σωθέντα aliquando Scheibe, πάνυ δὴ . . . σωθέντα ⟨καὶ τοῖς ἄλλοις ἐνοχλοῦντα οὐ τιμωρήσετε;⟩ Dobr | αὐτὸν] τοῦτον Halb **46** εἰς τί Markl: εἴ τι X, cf. Plat. Polit. 305[b] | ἐκ] ὑπὲρ Emperius **47** καίτοι Auger: καὶ X | καὶ αὐτοὶ ante ὑμᾶς transponit Gebauer | καὶ πολέμου del. Halb **48** lacunam Rs indicavit, cuius suspicio confirmatur signo quodam in codicis X margine; verba tradita defendit Emperius Op. 61. Addunt οὐδὲν εἰσενεγκὼν aut οὐδὲν τολμήσας συμπονεῖν aut ἀσύμβολος ὢν Rs, καὶ οὐδὲν συμβαλλόμενος Franz, (debebat συμβαλόμενος cf. Lyc. 43) καὶ οὐδὲν συμβαλὼν Francken | τὴν post εἰς del. Francken | γὰρ ⟨ὠφελήσει⟩ Francken

νος καὶ τυράννοις — ἃ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος
τοὺς ὑμετέρους τρόπους — ποίαν εἰσφορὰν . . . .
τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο, καὶ ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ 49
σάλῳ καὶ κινδύνῳ τὴν πόλιν γενομένην, ναυκληρῶν
οὐκ ἐτόλμησεν ἐπαρθεὶς σῖτον εἰσάγων ὠφελῆσαι τὴν
πατρίδα. ἀλλὰ μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι ἕνεκα τῆς με-
τοικίας ὠφέλουν τὴν πόλιν εἰσάγοντες· σὺ δὲ τί καὶ
ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀνδοκίδη, ποῖα ἁμαρτήματα ἀνα-
καλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα ἀνταποδοὺς . . . .

Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδῃ, ἐν- 50
θυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν
προυτιμήθητε. ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἁμαρ-
τημάτων ἤδη καταπλῆγες διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ
ἀκοῦσαι, ὥστε οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν
εἶναι. ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, δοκείτω δ' ὑμῖν ἡ
γνώμη ὁρᾶν ἃ οὗτος ἐποίει. καὶ διαγνώσεσθε ἄμει-
νον. οὗτος γὰρ ἐνδὺς στολήν, μιμούμενος τὰ ἱερὰ 51

γένοιντο X[s] Locum corruptum constituerunt: εἰσέφερε — ποίαν εἰσφοράν; ἐφ' ᾗ τί ἂν τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο, ὃς ἐπ. Rs, ποίαν δ' εἰσφορὰν ⟨εἰσέφερεν ἐφ' ᾗ⟩ τούτῳ ἀγαθὸν ⟨ἄν τι⟩ γίγνοιθ' ὃς καὶ Francken, τυράννοις — ἃ νυνί . . . τρόπους ποίαν εἰσφορὰν ⟨εἰσήνεγκεν ἀνθ' ἧς⟩ αὐτῷ ἀγαθόν τι γένοιτο Halb, ⟨εἰσήνεγκε δι' ἣν ἂν νῦν τι⟩ Herw. Equidem non de pristinis sed de futuris tributis quaeri ratus temptavi: ποίαν εἰσφορὰν πώποτ' ἂν εἰσενέγκοι, ὅστις καὶ ἐπ. **49** καὶ κινδύνῳ del. Halb γενομένην X[k] | ἐπαρθεὶς] addunt κέρδει Rs οὐδὲ κέρδει ἐπ. Herw., τοῖς ὑμετέροις vel τῆς πόλεως κακοῖς Kayser coll. And. I 37, τῇ ἐλπίδι τῆς ἀδείας Francken; mutant ἐπήρθη deleta voce ἐτόλμησεν Sluiter, ἀπορούσι Westermann, ἐπὶ πράσει Scheibe, ἀπάρας Rauch | εἰσαγαγὼν C | εἰσαγαγόντες X | ἐποίησας Scheibe | ἀναλυσάμενος Frb coll. Demosth. XIV 34 XXI 218; Xen. Hell. VII 5. 18

Hoc loco libri X folium unum interiit, decem fere paragraphos continens.

50 καταπλῆγες cf. Harp. s. v. | ἐποίει Tayl: ποιεῖ X

*ἐπεδείκνυ τοῖς ἀμυήτοις καὶ εἶπε τῇ φωνῇ τὰ ἀπόρ-
ρητα, τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς [θεοὺς] νομίζομεν καὶ
θεραπεύοντες καὶ ἁγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχό-
μεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἱέρειαι
καὶ ἱερεῖς στάντες κατηράσαντο πρὸς ἑσπέραν καὶ φοι-
νικίδας ἀνέσεισαν, κατὰ τὸ νόμιμον τὸ παλαιὸν καὶ
52 ἀρχαῖον. ὡμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελ-
θὼν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἴργεσθαι τῶν ἱερῶν
αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος
εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν
βωμῶν ὧν οὐκ ἐξῆν αὐτῷ καὶ ἀπήντα τοῖς ἱεροῖς περὶ
ἃ ἠσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον, ἐχερνίψατο
53 ἐκ | τῆς ἱερᾶς χέρνιβος. τίνα χρὴ ταῦτα ἀνασχέσθαι;
ποῖον φίλον, ποῖον συγγενῆ, ποῖον δημότην χρὴ τού-
τῳ χαρισάμενον κρύβδην φανερῶς τοῖς θεοῖς ἀπεχ-
θέσθαι; νῦν οὖν χρὴ νομίζειν τιμωρουμένους καὶ
ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαίρειν καὶ
ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν καὶ ἀλι-
τηρίου ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἓν τούτων οὗτός ἐστι.*

54 *Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὅ τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἠσεβηκότι. κελευόντων γὰρ ἑτέρων ἄκριτον παραχρῆμα ἀποκτεῖναι, παρήνεσε κρῖναι τῶν ἀνθρώπων*

51 ἐπεδείκνυε X[s] | ⟨λαμπρᾷ⟩ τῇ Rs | θεοὺς del. Dobr, τοὺς δὲ θεούς, οὓς ἡμεῖς νομ. Roegholt | θεραπεύομεν Rs | τούτοις ⟨τούτῳ vel αὐτῷ⟩ Herw | ἱέρειαι Cont: ἱερεία X | καὶ ἐπὶ . . . ἀρχαῖον del. Roegholt **52** παρελθὼν cf. Demosth. XXXVII 37 | αὐτὸν Tayl: αὐτῶν X, ἁπάντων Rs | ⟨ἐφ'⟩ ὧν Auger **53** δημότην Blass: δικαστὴν X | post καθαίρειν in libris sequuntur ἀρὰν ἀπάγεσθαι, quae del. Tayl | φαρμακὸν cf. Harp. s. v. | malim ὡς ἐν τούτων ⟨μέρει⟩ **54** τοίνυν ⟨ἔτι⟩ Cob | Ζακόρου cf. Toepffer, Att. Geneal. 55

ἕνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ὦσι, τῶν δὲ θεῶν ἕνεκα οἴκοθεν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι. καὶ ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. φανερῶς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἴδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἁμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ ἱκετεύσει ὑμᾶς· μὴ ἐλεεῖτε. οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνῄσκοντες ἀλλ' οἱ ἀδίκως ἄξιοί εἰσιν ἐλεεῖσθαι.

7.

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Πρότερον μέν, ὦ βουλή, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βου- 1
λομένῳ, ἡσυχίαν ἄγοντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγ-
ματα· νυνὶ δὲ οὕτως ἀπροσδοκήτως αἰτίαις καὶ πονη-
ροῖς συκοφάνταις περιπέπτωκα, ὥστ' εἴ πως οἷόν τε,
δοκεῖ μοι δεῖν καὶ τοὺς μὴ γεγονότας ἤδη δεδιέναι
περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους
οἱ κίνδυνοι κοινοὶ γίγνονται καὶ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσι
καὶ τοῖς πολλὰ ἡμαρτηκόσιν. οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἀγών 2
μοι καθέστηκεν, ὥστε ἀπεγράφην τὸ μὲν πρῶτον ἐλάαν
ἐκ τῆς γῆς ἀφανίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς
καρποὺς τῶν μορίων πυνθανόμενοι προσῇσαν· ἐπειδὴ
δ' ἐκ τούτου τοῦ τρόπου ἀδικοῦντά με οὐδὲν εὑρεῖν

τῶν ⟨μὲν⟩ ἀνθρ. Scheibe | τὸν post δεῖ a pr. m. add. X[c].
Or. VII. περὶ Harpocr: ὑπὲρ X.
1 ἀπροσδοκήτοις Tayl | -ραῖς συκοφαντίαις Auger | τοὺς μήπω Rs, τοὺς μηδέπω Wdn, τοὺς ἄρτι Vollgraff | οἱ ante κοινοὶ add. X: del. Steph 2 δ' ἄτοπος Dobr | πυνθανόμενοι | πειρώμενοι Dobr | προσήεσαν X

ἐδυνήθησαν, νυνί με σηκόν ⟨φασιν⟩ ἀφανίζειν, ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπορωτάτην εἶναι ἀπελέγξαι, αὐτοῖς δὲ ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ τι ἂν βού-
3 *λωνται λέγειν. καὶ δεῖ με, περὶ ὧν οὗτος ἐπιβεβουλευκὼς ἥκει, ἅμ' ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ πράγματος ἀκούσαντα καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνίσασθαι. ὅμως δὲ πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς ὑμᾶς διδάξαι.*

4 *Ἦν μὲν γὰρ τοῦτο Πεισάνδρου τὸ χωρίον, δημευθέντων δ' ἐκείνου τῶν ὄντων Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς δωρειὰν παρὰ τοῦ δήμου λαβὼν τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγῳ δὲ πρὸ τῶν τριάκοντα Ἀντικλῆς παρ' αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμίσθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ'*
5 *Ἀντικλέους εἰρήνης οὔσης ἐωνούμην. ἡγοῦμαι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐμὸν ἔργον ἀποδεῖξαι, ὡς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτησάμην, οὔτ' ἐλάα οὔτε σηκὸς ἐνῆν ἐν αὐτῷ. νομίζω γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρόνου, οὐδ' εἰ πάλαι ἐνῆσαν μυρίαι, οὐκ ἂν δικαίως ζημιοῦσθαι· εἰ γὰρ*

νυνί γε Emperius | *φασιν* add. Rs, *αἰτιῶνται* Steph, *λέγουσιν* Sauppe, *σκήπτονται* P. Müller, coll. IV 4 XXIII 2, *ἀφαν. ἀπέδειξαν* deleto quod sequitur *ἀποδεῖξαι* Heldmann | *οἰόμενοι* superscripto *ἡγού* X | *ἀπορωτέραν* Tournier | *ἀπελέγξαι* Westermann: *ἀποδεῖξαι* X, *ἀπολύσασθαι* vel *ἐλέγξαι* vel ⟨*ψευδῆ*⟩ *ἀποδεῖξαι* vel *ἀπολογήσασθαι* vel del. Dobr | *αὐτοῖς* Sauppe 3 *καὶ δὴ δεῖ μέν με* Rs, *καὶ μὲν δὴ δεῖ περὶ* Wdn, *καὶ δεινὸν μὲν περὶ* Bake | *ἥκει* | *εἰκῇ ἔπλασ'* Francken, *ἥδεται* Hundeck, sed cf. XII 22. 84 XXIV 14 XXVI 1 | *ἅμ' . . . ἀκούσαντα* Sauppe: *ἀλλ' . . . ἀκούσαντας* X | *περὶ τοῦ πράγματος* del. Hartman, *πραγμ.* ⟨*νῦν πρῶτον*⟩ Francken 4 *δ' ἐκείνου τῶν ὄντων* Meutzner: *τῶν ὄντων δ' ἐκείνου* X, *δὲ τῶν ὄντων τῶν ἐκ.* Frb, *δὲ τῶν ἐκείνου* Rauch, *τῶν ὄντ. δ' ἐκ. δημ.* Scheibe | *δωρεὰν* X | *ἐωνούμην* Scheibe: *ὠνούμην* X, *ὠνοῦμαι* Emperius, *ἐώνημαι* Cob 5 *γὰρ ἐμὲ διὰ τὸν πρότ. χρόνον* Hamaker | *χρόνου* ⟨*ἕνεκα*⟩ Frb | *μυρίαι* O: *μορίαι* X, *πολλαὶ ἐν. μορ.* Rs, *πάνυ ἐν. μυρ.* Dobr. *ἐλάαι ἐν. μυρίαι* Vollgraff

μὴ δι' ἡμᾶς εἰσιν ἠφανισμέναι, οὐδὲν προσήκει περὶ
τῶν ἀλλοτρίων ἁμαρτημάτων ὡς ἀδικοῦντας κινδυνεύ-
ειν. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ⟨ὁ⟩ πόλεμος καὶ ἄλ- 6
λων πολλῶν αἴτιος κακῶν γεγένηται, καὶ τὰ μὲν πόρρω
ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέμνετο, τὰ δ' ἐγγὺς ὑπὸ τῶν
φίλων διηρπάζετο· ὥστε πῶς ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν
⟨τότε⟩ τῇ πόλει γεγενημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ
δίκην διδοίην; ἀλλ' ὅτι καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ
πολέμῳ δημευθὲν ἄπρατον ἦν πλεῖν ἢ τρία ἔτη, οὐ
θαυμαστὸν εἰ τότε τὰς | μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ οὐδὲ 7
τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν φυλάττειν ἐδυνάμεθα. ἐπίστασθε
δέ, ὦ βουλή, ὅσοι μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖσθε,
πολλὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δασέα ὄντα ἰδίαις καὶ μο-
ρίαις ἐλάαις, ὧν νῦν τὰ πολλὰ ἐκκέκοπται καὶ ἡ γῆ
ψιλὴ γεγένηται· καὶ τῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ
ἐν τῷ πολέμῳ κεκτημένων οὐκ ἀξιοῦτε παρ' αὐτῶν,
ἑτέρων ἐκκοψάντων, δίκην λαμβάνειν. καίτοι εἰ τοὺς 8
διὰ παντὸς τοῦ χρόνου γεωργοῦντας τῆς αἰτίας ἀφίετε,
ἦ που χρὴ τούς γ' ἐν τῇ εἰρήνῃ πριαμένους ἀφ' ὑμῶν
ἀζημίους γενέσθαι.

Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγε- 9
νημένων πολλὰ ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημένα·
ἐπειδὴ δ' ἐγὼ παρέλαβον τὸ χωρίον, πρὶν ἡμέρας πέντε

ὑπὲρ τῶν Hamaker 6 ὁ add. Dobr | φίλων] ψιλῶν Hamaker | τότε add. Rs | ἀλλ' ὅτι scripsi: ἄλλως τε X, ἄλλως τ' εἰ Wdn | τοῦτο] ὅτι Frb, ὅτι τοῦτο Roehl, ὅπου Rs | ἄπρατον X[s], ἄπρακτον O, ἀνέργαστον Frb, ἀργὸν vel ἄσκαπτον Francken | πλεῖον superscripto ω X 7 δ' ante εἰ add. C, οὐ δὴ θαυμ. Cont, οὐκ οὖν (sic) θαυμ. εἰ Wdn | ὅσοι] ὅσῳ Meutzner, οἷ Kayser, μάλιστα ὅσοι Tayl | πολλὰ] πάντα Scheibe | τῶν αὐτῶν ⟨ταῦτα⟩ Francken | ἑτέρων ἐκκ. del. Halb 8 ἀφ' ὑμῶν del. Tayl, ὑφ' ὑμῶν Markl

404 S *γενέσθαι. ἀπεμίσθωσα Καλλιστράτῳ, ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος· ὃς δύο ἔτη ἐγεώργησεν, οὔτε ἰδίαν ἐλάαν οὔτε μορίαν οὔτε σηκὸν παραλαβών. τρίτῳ δὲ [ἔτει] Δημήτριος οὑτοσὶ εἰργάσατο ἐνιαυτόν· τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλκίᾳ Ἀντισθένους ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς τέθνηκε· κᾆτα τρία ἔτη ὁμοίως καὶ Πρωτέας ἐμισθώσατο. Καί μοι δεῦρ' ἴτε.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

11 *Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκει, αὐτὸς γε-*
397 6 *ωργῶ. φησὶ δὲ ὁ κατήγορος ἐπὶ Σουνιάδου ἄρχοντος σηκὸν ὑπ' ἐμοῦ ἐκκεκόφθαι. ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρότερον ἐργαζόμενοι καὶ πολλὰ ἔτη παρ' ἐμοῦ μεμισθωμένοι μὴ εἶναι σηκὸν ἐν τῷ χωρίῳ. καίτοι πῶς ἄν τις φανερώτερον ἐξελέγξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον; οὐ γὰρ οἷόν τε, ἃ πρότερον μὴ ἦν, ταῦτα τὸν ὕστερον ἐργαζόμενον ἀφανίζειν.*

12 *Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλή, ἐν μὲν τῷ τέως χρόνῳ, ὅσοι με φάσκοιεν δεινὸν εἶναι καὶ ἀκριβῆ καὶ οὐδὲν ἂν εἰκῇ καὶ ἀλογίστως ποιῆσαι, ἠγανάκτουν ἄν, ἡγούμενος μ' ἄλλον λέγεσθαι ⟨ἢ⟩ ὡς μοι προσῆκε· νῦν δὲ πάν-*

9 *γενέσθαι*] Rs malit *διαγενέσθαι* vel *ἐπιγενέσθαι*, sed cf. Xen. Hell. II 4, 25 **10** *ὃς δύο* Harp, qui s. v. *σηκὸς* habet inde usque ad vocem *παραλαβών*: *δύο δ'* X | *τρίτω δὲ ἔτει* X[4], *ἔτει* delevi | *ἐνιαυτὸν* del. Sauppe, sed cf. [Demosth.] LIX 36, *ταὐτὸν* Weidner | *κᾆτα* post Meutznerum Sauppe: *ταῦτα* X, *μετὰ ταῦτα* Frb, *καὶ ταῦτα τὰ* Meutzner | *πρωτέως* X | *ἐμεμίσθωτο* Frb | *δεῦρ' ἴτε* X[2], *δεῦρο ἴτε μάρτυρες* Markl | tit. in mg. X **11** *ἄρχοντος* ... *ἐκκεκόφθαι* laudat Suid. *μορίαι σηκὸν* Suid.: *οἶκον* X | *φανερώτερον* Cont: *φανερῶς* X, *φανερωτέρως* Markl, *μᾶλλον φανερῶς* Vanderheide **12** *ἡγούμενος*] *αἱρούμενος* Sauppe | *μ' ἄλλον* Meutzner: *μᾶλλον* X | *ἢ* add. Tayl, *μᾶλλ. εὐλογεῖσθαι ἢ ὡς* Herw, *μᾶλλον ἐπαινεῖσθαι ἢ ὡς* Halb, *μᾶλλ. λέγ. ὧν* Scal, *μᾶλλον λέγ. ⟨κακῶς ἢ⟩ ὡς* Wdn, verba tradita defendit Fuhr

τας ἂν ὑμᾶς βουλοίμην περὶ ἐμοῦ ταύτην τὴν γνώ-
μην ἔχειν, ἵνα ἡγῆσθέ με σκοπεῖν ⟨ἂν⟩, εἴπερ τοιού-
τοις ἔργοις ἐπεχείρουν, καὶ ὅ τι κέρδος ἐγίγνετό μοι
ἀφανίσαντι καὶ ἥτις ζημία περιποιήσαντι, καὶ τί ἂν
λαθὼν διεπραξάμην καὶ τί ἂν φανερὸς γενόμενος ὑφ'
ὑμῶν ἔπασχον. πάντες γὰρ ἄνθρωποι τὰ τοιαῦτα οὐχ 13
ὕβρεως ἀλλὰ κέρδους ἕνεκα ποιοῦσι, καὶ ὑμᾶς ⟨τ'⟩
εἰκὸς οὕτω σκοπεῖν, καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐκ τούτων
τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι, ἀποφαίνοντας ἥτις ὠφέλεια
τοῖς ἀδικήσασιν ἐγίγνετο. οὗτος μέντοι οὐκ ἂν ἔχοι 14
ἀποδεῖξαι οὔθ' ὡς ὑπὸ πενίας ἠναγκάσθην τοιούτοις
ἔργοις ἐπιχειρεῖν, οὔθ' ὡς τὸ χωρίον μοι διεφθείρετο
τοῦ σηκοῦ ὄντος, οὔθ' ὡς ἀμπέλοις ἐμποδὼν ἦν,
οὔθ' ὡς οἰκίας ἐγγύς, οὔθ' ὡς ἐγὼ ἄπειρος τῶν παρ'
ὑμῖν κινδύνων. ⟨Ἐγὼ δὲ⟩ εἴ τι τοιοῦτον ἔπραττον,
πολλὰς ἂν καὶ μεγάλας ἐμαυτῷ ζημίας γενομένας ἀπο-
φήναιμι· ὃς πρῶτον μὲν μεθ' ἡμέραν ἐξέκοπτον τὸν 15
σηκόν, ὥσπερ οὐ πάντας λαθεῖν δέον, ἀλλὰ πάντας
Ἀθηναίους εἰδέναι. καὶ εἰ μὲν αἰσχρὸν ἦν μόνον τὸ
πρᾶγμα, ἴσως ἄν τις τῶν παριόντων ἠμέλησε· νῦν δ'
οὐ περὶ αἰσχύνης ἀλλὰ τῆς μεγίστης ζημίας ἐκινδύ-
νευον. πῶς δ' οὐκ ἂν ἦν ἀθλιώτατος ἀνθρώπων 16

ἂν add. Frb | ἐγίνετο X^k | μοι Rauch: τῷ X, del. Dobr περιποιήσαντι Kayser: τῷ ποιήσαντι X, μὴ ποιήσαντι Markl, σώσαντι vel ἐάσαντι Frb, del. Pertz **13** ἡμᾶς superscripto ὑ X^s | τ' add. Frb, δὲ Francken, ὃ καὶ Weidner, ὥστε καὶ Fuhr | ἐγίνετο X^k **14** οὗτος μὲν τοίνυν Dobr | διεφθείρετο Herw: διαφθείρεται X, διέφθαρται Markl | ἐνόντος Cob | ὡς οὗτος ἀμπ. Herw | παρ' ὑμῶν Meutzner | ἐγὼ δ' add. Frei post Rs, (qui ἐγὼ γάρ), ἔπειτ' Francken, εἶτ' Frb | πολλὰς γὰρ ἂν Tur, πολλὰς δ' ἂν Emperius, ἐγὼ δὲ τοὐναντίον πολλὰς Hamaker, ἐγὼ δὲ πολλὰς Kayser, ὃς πολλὰς Bartelt, ὧν πολλὰς ἂν αὐτὸς Scheibe | τοιοῦτον Hertlein: τούτων X | γενομένας ἂν vel γινομένας Kayser **15** οὐ πάντως Halb

ἁπάντων, εἰ τοὺς ἐμαυτοῦ θεράποντας μηκέτι δούλους
ἔμελλον ἕξειν ἀλλὰ δεσπότας τὸν λοιπὸν βίον, τοιοῦ-
τον ἔργον συνειδότας; ὥστε εἰ καὶ τὰ μέγιστα εἰς ἐμὲ
ἐξημάρτανον, οὐκ ἂν οἷόν τε ἦν δίκην με παρ' αὐτῶν
λαμβάνειν· εὖ γὰρ ἂν ᾔδειν, ὅτι ἐπ' ἐκείνοις ἦν καὶ
ἐμὲ τιμωρήσασθαι καὶ αὐτοῖς μηνύσασιν ἐλευθέροις
17 γενέσθαι. ἔτι τοίνυν, εἰ τῶν οἰκετῶν παρέστη μοι
μηδὲν φροντίζειν, πῶς ἂν ἐτόλμησα τοσούτων μεμι-
σθωμένων καὶ ἁπάντων συνειδότων ἀφανίσαι τὸν
σηκὸν βραχέος μὲν κέρδους ἕνεκα, προθεσμίας δὲ οὐ-
δεμιᾶς οὔσης τῷ κινδύνῳ τοῖς εἰργασμένοις ἅπασι τὸ
χωρίον ὁμοίως προσῆκον εἶναι σῶν τὸν σηκόν; [ἵν' εἴ
τις αὐτοὺς ᾐτιᾶτο, εἶχον ἀνενεγκεῖν ὅτῳ παρέδοσαν]
νῦν δὲ καὶ ἐμὲ ἀπολύσαντες φαίνονται, καὶ σφᾶς αὐ-
τούς, εἴπερ ψεύδονται, μετόχους τῆς αἰτίας καθιστάν-
18 τες. εἰ τοίνυν καὶ ταῦτα | παρεσκευασάμην, πῶς ἂν
οἷός τ' ἦν πάντας πεῖσαι τοὺς παριόντας, ἢ τοὺς γεί-
τονας, οἳ οὐ μόνον ἀλλήλων ταῦτ' ἴσασιν ἃ πᾶσιν
ὁρᾶν ἔξεστιν, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ἀποκρυπτόμεθα μηδένα
εἰδέναι, καὶ περὶ ἐκείνων πυνθάνονται; ἐμοὶ τοίνυν
τούτων οἱ μὲν φίλοι οἱ δὲ διάφοροι περὶ τῶν ἐμῶν
19 τυγχάνουσιν ὄντες· οὓς ἐχρῆν τοῦτον παρασχέσθαι
μάρτυρας, καὶ μὴ μόνον οὕτως τολμηρὰς κατηγορίας

16 οἷός τ' ἦν δίκην παρ' Cob | ᾔδειν Emperius: εἰδείην X **17** οἰκετῶν Scal: εἰκότων X | τοῖς δ' εἰργ. Rauch σῶον X | ἵν' . . . παρέδοσαν del. Emperius | εἶχον ἀπελέγχειν ὅτι Meutzner **18** ταῦτα] τούτους Rs | τοὺς παριόντας ἢ del. Dobr, sed cf. § 20 | ἀποκρυπτόμενθα X[1] | ⟨ὥστε⟩ μηδένα Frb, ἀποκρ. ⟨καὶ οἰόμεθα⟩ Hirschig, ἀποκρ. ⟨καὶ βουλόμεθα⟩ Wdn, ἀποκρυπτόμενοι οἰόμεθα Scheibe, ἀποκρυπτόμενοι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα Fuhr | μηδένα . . . ἐκείνων del. Herw περὶ τῶν ἐμῶν del. Herw, περὶ τὸ ὅμορον Weidner **19** τοῦτον X[s]

ποιεῖσθαι· ὅς φησιν ὡς ἐγὼ μὲν παρειστήκειν, οἱ δ' οἰκέται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα, ἀναθέμενος δὲ ὁ βοηλάτης ᾤχετο ἀπάγων τὰ ξύλα.

Καίτοι, ὦ Νικόμαχε, χρῆν σε τότε καὶ παρακαλεῖν 20
τοὺς παριόντας μάρτυρας, καὶ φανερὸν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν ἂν ἀπολογίαν ὑπέλιπες, αὐτὸς δέ, εἰ μέν σοι ἐχθρὸς ἦν, ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦσθα ἄν με τετιμωρημένος, εἰ δὲ τῆς πόλεως ἕνεκα ἔπραττες, οὕτως ἐξελέγξας οὐκ ἂν ἐδόκεις εἶναι συκοφάντης, εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλου, τότ' ἂν πλεῖ- 21
στον ἔλαβες· φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος οὐδεμίαν ἄλλην ἡγούμην ἂν εἶναί μοι σωτηρίαν ἢ σὲ πεῖσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲν ποιήσας διὰ τοὺς σοὺς λόγους ἀξιοῖς με ἀπολέσθαι, καὶ κατηγορεῖς ὡς ὑπὸ τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων οὐδεὶς ἐθέλει σοι μαρτυρεῖν. καίτοι εἰ ⟨ὅτε⟩ φῂς μ' ἰδεῖν 22
τὴν μορίαν ἀφανίζοντα τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἐπήγαγες ἢ ἄλλους τινὰς τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου, οὐκ ἂν ἑτέρων ἔδει σοι μαρτύρων· οὕτω γὰρ ἄν σοι συνῄδεσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ διαγιγνώσκειν ἔμελλον περὶ τοῦ πράγματος.

Δεινότατα οὖν πάσχω, ὅτ' εἰ μὲν παρέσχετο μάρ- 23

ὅς φησιν del. Wdn | *ὀνηλάτης* Cob **20** *παρόντας* Kocks, *πάντας τοὺς παρόντας* Hundeck | *ὑπέλιπες* Franz: *ἀπέλιπες* X | *τρόπῳ ⟨μάλιστ' ἂν⟩ ἦσθα* Dobr deleto *ἐν*, quod praecedit **21** *ἡγήμην* Cob | *πείσας* Scheibe | *σοι*] *μοι* X **22** *ὅτε* add. Markl (*ὅτ' ἔφης* | *φῄς μ' ἰδεῖν* marg. Ald: *φῂς μὴ δεῖν* X, *φήσας μ' ἰδεῖν* Rs, *φήνας μ' ἰδεῖν* Meutzner, *φήνας μ' ἰδὼν* Rauch, *φήνας με δὴ τὴν μορίαν* Bake, *ὡς φῄς μ' ἰδεῖν* aliquando suspicatus sum, *ὡς φῂς μ' ἰδὼν* Blass, *εὐθέως μ' ἰδὼν* Albrecht, *εὐθὺς μ' ἰδὼν* Fuhr, *φῂς μὴ δεῖν ⟨με διὰ τοῦτο ὠφεληθῆναι, διὰ τί οὐκ ἔφηνάς με; εἰ γὰρ ἰδών με⟩ τὴν* Roehl, *φῂς μέν μ' ἰδεῖν . . . τοὺς δ' ἄρχοντας* Wdn *ἐννέα* del. Roehl, *δ'* Wdn | *οὕτοι γὰρ* marg. Ald **23** *ὅτ'* Rauch: *ὅς* X,

τυρας, τούτοις ἂν ἠξίουν πιστεύειν. ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἰσὶν
αὐτῷ, ἐμοὶ καὶ ταύτην [τὴν] ζημίαν οἴεται χρῆναι
γενέσθαι. καὶ τούτου μὲν οὐ θαυμάζω· οὐ γάρ δή-
που συκοφαντῶν ἅμα τοιούτων τε λόγων ἀπορήσει
καὶ μαρτύρων· ὑμᾶς δ' οὐκ ἀξιῶ τὴν αὐτὴν τούτῳ
24 *γνώμην ἔχειν. ἐπίστασθε γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ πολλὰς*
μορίας οὔσας καὶ πυρκαϊὰς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς
χωρίοις, ἅς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν ἀσφαλέστερον
καὶ ἀφανίσαι καὶ ἐκκόψαι καὶ ἐπεργάσασθαι, ὅσῳπερ
ἧττον τὸ ἀδίκημα πολλῶν οὐσῶν ἔμελλε δῆλον ἔσε-
25 *σθαι. νῦν δ' οὕτως αὐτὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι*
ὥσπερ ⟨καὶ τὴν πατρίδα⟩ καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν,
ἡγούμενος περὶ ἀμφοτέρων τούτων εἶναί μοι τὸν κίν-
δυνον. αὐτοὺς τοίνυν ὑμᾶς τούτων μάρτυρας παρέξο-
μαι, ἐπιμελουμένους μὲν ἑκάστου μηνός, ἐπιγνώμονας
δὲ πέμποντας καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν· ὧν οὐδεὶς πώ-
ποτ' ἐζημίωσέ μ' ὡς ἐργαζόμενον τὰ περὶ τὰς μορίας
26 *χωρία. καίτοι οὐ δήπου τὰς μὲν μικρὰς ζημίας*
οὕτω περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, τοὺς δὲ περὶ τοῦ σώματος

ὅσῳ Scheibe, del. Westermann, *οὗτος* Fuhr, *ὑπὸ τούτου τουτουί* Frb, *ὃς* Hamaker | *ἂν ⟨ὑμᾶς⟩ ἠξίουν* Rs | *τὴν* del. Bekker, *δὴ* Wdn, *ταύτῃ τὴν* Markl | *τούτου* Auger: *τοῦτο* X | *ἅμα* Bekker: *ἄλλα* X[s] | *τε* Bekker cf. XXVIII 17: *γε* X, quod Gebauer ante *ἅμα* transponere malit | *εὐπορήσει* Cob 24 *πυρκαϊὰς*] *πυκνὰς* Sandys, *μυρίας ἐλάας* Francken, *Περγασῆσι* Dobr | *καὶ ἐκκόψαι* del. Halb, *καὶ περικόψαι* Wdn 25 *καὶ* add. Westermann, *τὴν πατρίδα* add. Kayser cf. III 38 | *παρέχομαι* Wdn, sed cf. XII 74 | *ἐπιγνώμονας* Harp. s. v.: *γνώμονας* X, quod defendit Wilamowitz Arist. u. Athen I 241, sed cf. Plat. leg. VIII 843[d] 846[b] Bull. corr. hell. III 245 v 44 | *ἐζημίωσέ μ'* post Contium Meutzner: *ἐζημίωσεν* X | *ἐργαζόμενον* C: *ἐργαζομένους* X, *ἐπεργαζόμενον* Scheibe, *ἐργαζόμενόν που* Wdn, *ἡμᾶς ὡς ἐργαζομένους* Rs | *τὰ . . . χωρία* del. Herw

*κινδύνους οὕτω περὶ οὐδενὸς ἡγοῦμαι· καὶ τὰς μὲν
πολλὰς ἐλάας, εἰς ἃς ἐξῆν μᾶλλον ἐξαμαρτάνειν, οὕτω
θεραπεύων φαίνομαι, τὴν δὲ μίαν, ἣν οὐχ οἷόν τ'
ἦν λαθεῖν ἐξορύξαντα, ὡς ἀφανίζων νυνὶ κρίνομαι.*
Πότερον δέ μοι κρεῖττον ἦν, ὦ βουλή, δημοκρα- 27
*τίας οὔσης παρανομεῖν ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα; καὶ οὐ
λέγω ὡς τότε δυνάμενος ἢ ὡς νῦν διαβεβλημένος,
ἀλλὰ τῷ βουλομένῳ τότε μᾶλλον ἐξῆν ἀδικεῖν ἢ
νυνί. ἐγὼ τοίνυν οὐδ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὔτε
τοιοῦτον οὔτε ἄλλο οὐδὲν κακὸν ποιήσας φανήσομαι.
Πῶς δ' ἄν, εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαυτῷ κακο-* 28
*νούστατος ἦν, ὑμῶν οὕτως ἐπιμελουμένων ἐκ τούτου
τὴν μορίαν ἀφανίζειν ἐπεχείρησα τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ
δένδρον μὲν οὐδὲ ἕν ἐστι, μιᾶς δὲ ἐλάας σηκός, ὡς
οὗτός φησιν, ἦν, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέ-
ρωθεν δὲ γείτονες περιοικοῦσιν, ἄερκτον δὲ καὶ παν-
ταχόθεν κάτοπτόν ἐστιν; ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμησε,
τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι;
Δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὑμᾶς μέν, οἷς ὑπὸ τῆς πό-* 29
λεως τὸν ἅπαντα χρόνον προστέτακται τῶν μορίων

26 *οὕτω* altero loco del. Dobr | *καὶ οὐ τὰς* Funkhänel, *οὐδὲ τὰς* Rauchenstein, *καίτοι τὰς* Heldmann, *ὥστε τὰς* Meutzner | *μίαν* Blass: *μορίαν* X, *μίαν μορίαν* Herw, *μόνην ἄρ'* Wdn | *κρίνομαι;* West, *εἰκότως ὡς ἀφ.* Kayser, *εἰκότως ἀφ.* Frb, *ἠφάνιζον ὡς νυνὶ* Hamaker, *ἀφανίζων ὡς νυνὶ* Kayser, *ἀφανίζω ὡς νυνὶ* Rauch, *οἷός τ' ἦν λαθεῖν ἐξορύξας, οὕτως ἀφανίζω ὡς νυνὶ κρίνομαι* Kirchner; mihi verba *καὶ τὰς μὲν* . . . *κρίνομαι* ante *καίτοι οὐ* collocanda videntur **27** *τότε μὲν μέγα δυν. ὑμῖν δὲ διαβ.* vel *τότε δυν. ἢ καὶ νῦν ὑμῖν διαβ.* Francken, *τότε διανοούμενός τι ὢν νῦν διαβέβλημαι* Herw | *ἀλλὰ* Gebauer: *ἀλλ' ὡς* X, *ἀλλ' ὡς ἴστε* Fuhr | *ἐξὸν* Auger *τοιοῦτο* X **28** *ἦν* Meutzner: *εἶναι* X, del. Francken, *οἷον οὗτός φησιν εἶναι* Wdn | *ἄερκτον· ἀντὶ τοῦ ἄφρακτον καὶ πανταχόθεν καθορώμενον Λυσίας* Harp s. v.

ἐλαῶν ἐπιμελεῖσθαι, μήθ' ὡς ἐπεργαζόμενον πώποτε
ζημιῶσαί ⟨με⟩ μήθ' ὡς ἀφανίσαντα εἰς κίνδυνον κα-
ταστῆσαι, | τοῦτον δ' ὃς οὔτε γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει
οὔτ' ἐπιμελητὴς ᾑρημένος οὔθ' ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι
περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογράψαι με ἐκ τῆς γῆς μορίαν
ἀφανίζειν.

30 Ἐγὼ τοίνυν δέομαι ὑμῶν μὴ τοὺς τοιούτους λό-
γους πιστοτέρους ἡγήσασθαι τῶν ἔργων, μηδὲ περὶ ὧν
αὐτοὶ σύνιστε, τὰ τοιαῦτ' ἀνασχέσθαι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν
λεγόντων, ἐνθυμουμένους καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ
31 ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας. ἐγὼ γὰρ τὰ ἐμοὶ προστε-
ταγμένα ἅπαντα προθυμότερον πεποίηκα, ⟨ἢ⟩ ὡς ὑπὸ
τῆς πόλεως ἠναγκαζόμην, καὶ τριηραρχῶν καὶ εἰσφορὰς
εἰσφέρων καὶ χορηγῶν καὶ τἆλλα λῃτουργῶν οὐδενὸς ἧτ-
32 τον πολυτελῶς τῶν πολιτῶν. καίτοι ταῦτα μὲν μετρίως
ποιῶν ἀλλὰ μὴ προθύμως οὔτ' ἂν περὶ φυγῆς οὔτ' ἂν
περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἠγωνιζόμην, πλείω δ' ἂν ἐκεκτή-
μην, οὐδὲν ἀδικῶν οὐδ' ἐπικίνδυνον ἐμαυτῷ καταστήσας
τὸν βίον· ταῦτα δὲ πράξας, ἃ οὗτός μου κατηγορεῖ, ἐκέρ-
δαινον μὲν οὐδέν, ἐμαυτὸν δ' εἰς κίνδυνον καθίστην.
33 καίτοι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε δικαιότερον εἶναι τοῖς
μεγάλοις χρῆσθαι τεκμηρίοις περὶ τῶν μεγάλων, καὶ
πιστότερα ἡγεῖσθαι περὶ ὧν ἅπασα ἡ πόλις μαρτυρεῖ,
μᾶλλον ἢ περὶ ὧν μόνος οὗτος κατηγορεῖ.

29 ἐπεργαζόμενον Steph: ἀπεργαζόμενον X | με add. Meutzner post Reiskium, qui ante πώποτε inserebat | ἀπέγραψε X, ἀπογράψασθαι Meutzner | ἐκ τῆς γῆς scripsi post Fr. Jacobs, qui volebat ἐκ γῆς, cf. § 2: ἐγγὺς X, del. Tayl, εὐθὺς Markl **30** αὐτοὶ οὐδὲν ἐμοὶ σύν. Kayser, αὐτ. οὐδὲν σύνιστε ἐμαυτῷ Scheibe | τὰ τοιαῦτ' Hamaker: ταῦτ' X, τοιαῦτ' Lipsius, τἀναντί' Wdn | ⟨ψευδῆ⟩ λεγόντων Rs **31** ἢ add. Tayl, ὧν Rs **32** ἀλλὰ μὴ προθύμως del. Roehl | οὔτε περὶ τῆς ἄλλ. Halb | ἄλλης del. Hirschig | μὲν ⟨ἂν⟩ οὐδὲν Herw **33** περὶ τῶν μικρῶν Dobr

Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐκ τῶν ἄλλων σκέψασθε. 34
μάρτυρας γὰρ ἔχων αὐτῷ προσῆλθον, λέγων ὅτι μοι
πάντες ⟨ἔτι⟩ εἰσὶν οἱ θεράποντες, οὓς ἐκεκτήμην ἐπειδὴ
παρέλαβον τὸ χωρίον, καὶ ἕτοιμός εἰμι, εἴ τινα βού-
λοιτο, παραδοῦναι βασανίζειν, ἡγούμενος οὕτως ἂν
τὸν ἔλεγχον ἰσχυρότερον γενέσθαι τῶν τούτου λόγων
καὶ τῶν ἔργων τῶν ἐμῶν. οὗτος δ' οὐκ ἤθελεν, οὐ- 35
δὲν φάσκων πιστὸν εἶναι τοῖς θεράπουσιν. ἐμοὶ δὲ
δοκεῖ ⟨θαυμαστὸν⟩ εἶναι, εἰ περὶ αὑτῶν μὲν οἱ βασα-
νιζόμενοι κατηγοροῦσιν, εὖ εἰδότες ὅτι ἀποθανοῦνται,
περὶ δὲ τῶν δεσποτῶν, οἷς πεφύκασι κακονούστατοι,
μᾶλλον ἂν ἕλοιντο ἀνέχεσθαι βασανιζόμενοι ἢ κατει-
πόντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν. καὶ μὲν δή, 36
ὦ βουλή, φανερὸν εἶναι ⟨πᾶσιν⟩ ἡγοῦμαι ὅτι, εἰ
Νικομάχου ἐξαιτοῦντος τοὺς ἀνθρώπους μὴ παρεδί-
δουν, ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ συνειδέναι· ἐπειδὴ τοίνυν
ἐμοῦ παραδιδόντος οὗτος παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε, δί-
καιον καὶ περὶ τούτου τὴν αὐτὴν γνώμην σχεῖν, ἄλ-
λως τε καὶ τοῦ κινδύνου οὐκ ἴσου ἀμφοτέροις ὄντος.
περὶ ἐμοῦ μὲν γὰρ εἰ ἔλεγον ἃ οὗτος ἐβούλετο, 37

34 *γὰρ ἔχων* Rs: *παρέχων* X | *ἔτι* add. West, *περίεισιν* Emperius, *εἶεν* Dobr | *εἰμι* Scheibe: *ἤμην* X, *ἦν* Hertlein, *εἴην* Dobr, *ἦ μὴν* West, delere malit Morgan | *εἴ τινας* Wdn | *ἰσχυρότατον* Bekker | *λόγων ἐκ τῶν ἔργων* Rs, *καὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν* post Scheibium Wdn, *καί . . . ἐμῶν* del. Roehl **35** *τοῖς* del. Herw | *δοκεῖ θαυμαστὸν* Steph: *δοκεῖν* X, *δοκεῖ δεινὸν* marg. Ald, *δοκ. ἄτοπον* Dobr, *ἐμοὶ δὲ δοκεῖν ἐστὶν* (sc. *πιστόν*) *ἢ περὶ . . . κακῶν;* Gebauer | *οἱ* ante *βασ.* del. Dobr | *καταγορεύουσι* Cob | *ἕλοιντο* Rauch: *εἵλοντο* X **36** *πᾶσιν* addidi post Marklandum | *ἡγοῦμαι* Fuhr coll. XXII 19 III 36 XIV 34: *εἰπεῖν* X, *οἶμαι* Pertz post vulgatam, quae erat *φαν. οἶμαι εἶναι. φαν. οἶμαι πᾶσιν εἶναι* Wdn | *ξυνειδέναι* X | *τούτου ⟨ὑμᾶς⟩* Rs | *γνώμην ἔχειν* Cob **37** *ἃ οὗτος ἐβούλετο* huc transposuit Bekker: in X leguntur post *ὡμολόγουν. εἴ τι ἔλεγον* Rs, *εἰ ἔλεγον ταῦτα* vel *καὶ παρὰ*

οὐδ' ἂν ἀπολογήσασθαί μοι ἐξεγένετο· τούτῳ δ' εἰ μὴ
ὡμολόγουν, οὐδεμιᾷ ζημίᾳ ἔνοχος ἦν. ὥστε πολὺ
μᾶλλον τοῦτον παραλαμβάνειν ἐχρῆν ἢ ἐμὲ παραδοῦ-
ναι προσῆκεν. ἐγὼ τοίνυν εἰς τοῦτο προθυμίας ἀφι-
κόμην, ἡγούμενος μετ' ἐμοῦ εἶναι καὶ ἐκ βασάνων
καὶ ἐκ μαρτύρων καὶ ἐκ τεκμηρίων ὑμᾶς περὶ τοῦ
38 πράγματος τἀληθῆ πυθέσθαι. ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρή,
ὦ βουλή, ποτέροις χρὴ πιστεύειν μᾶλλον, οἷς πολλοὶ
μεμαρτυρήκασιν ἢ ᾧ μηδεὶς τετόλμηκε, καὶ πότερον
εἰκὸς μᾶλλον τοῦτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι ἢ μετὰ
τοσούτου κινδύνου τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσασθαι,
καὶ πότερον οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν
39 ἢ συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι; ἐγὼ μὲν <γὰρ ἐγνώ-
κέναι> ὑμᾶς ἡγοῦμαι ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ τῶν <ἐχθρῶν>
πεισθεὶς τῶν ἐμῶν τοῦτον τὸν ἀγῶνα ἀγωνίζεται, οὐχ ὡς
ἀδικοῦντα ἐλπίζων ἀποδείξειν, ἀλλ' ὡς ἀργύριον παρ'
ἐμοῦ λήψεσθαι προσδοκῶν. ὅσῳ γὰρ <οἱ> τοιοῦτοί
εἰσιν ἐπαιτιώτατοι καὶ ἀπορώτατοι τῶν κινδύνων,
40 τοσούτῳ πάντες αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. ἐγὼ δέ,
ὦ βουλή, οὐκ ἠξίουν, ἀλλ' ἐπειδήπερ με ᾐτιάσατο,
παρέσχον ἐμαυτὸν ὅ τι βούλεσθε χρῆσθαι, καὶ τού-

τὴν ἀλήθειάν τι Kayser, εἰ ἔλεγον ἃ οὐδὲν ἐμοὶ προσῆκεν P. Müller, εἰ ἤλεγχον Scheibe coll. Lyc. 33, εἰ ἐψεύδοντο Halb | προσῆκεν Markl: προσήκει X, del. Meutzner | μετ' Steph cf. Isocr. IV 53: μήτ' X, μὴ κατ' ἐμοῦ Kayser, ἡγ. προσήκειν μοι καὶ Meutzner, πρὸς ἐμοῦ C | μαρτυριῶν Francken **38** πότερον χρὴ Heldmann | οἷς] ᾧ καὶ Wdn | τοῦτον marg. Ald: τούτῳ X | οἴεσθε] ἐλαίας σηκῷ Kayser, εἰκὸς Rauch, πιστότερον οἴεσθε P. Müller | αἰτιᾶσθαι Kayser **39** γὰρ add. Fuhr cf. P. Müller Beiträge 1862, 5, οὖν Albrecht | ἐγνωκέναι add. Hamaker, εἰδέναι post Schottum Bartelt, ὑποπτεύειν vel ᾐσθῆσθαι Kayser, ἐγνωκέναι loco verborum ἐγὼ μὲν Meutzner, ἐγνωκέναι μὲν ὑμᾶς Wdn | ἐχθρῶν add. (C), ὑπ' ἐχθρῶν Wdn | οἱ add. Rs **40** ἐβούλεσθε Scheibe

*του ἕνεκα τοῦ κινδύνου οὐδενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν
διηλλάγην, οἳ ἐμὲ ἥδιον κακῶς λέγουσιν ἢ σφᾶς
αὐτοὺς ἐπαινοῦσι, καὶ φανερῶς μὲν οὐδεὶς πώποτε
ἐμὲ αὐτῶν ἐπεχείρησε ποιῆσαι κακὸν οὐδέν, τοιού-
τους δὲ ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς οὐκ ἂν δικαίως
πιστεύοιτε. πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην, εἰ* 41
*φυγὰς ἀδίκως καταστήσομαι, ἄπαις μὲν ὢν καὶ μόνος,
ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου, | μητρὸς δὲ πάντων
ἐνδεοῦς ⟨οὔσης⟩, πατρίδος δὲ τοιαύτης ἐπ' αἰσχίσταις
στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς
νεναυμαχηκώς, πολλὰς δὲ μάχας μεμαχημένος, κόσμιον
δ' ἐμαυτὸν καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ πα-
ρασχών.*

Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλή, ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ' ὅ 42
*τι δεῖ λέγειν· ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς
ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ μάρτυρας παρεσχόμην καὶ τεκμήρια.
ἃ χρὴ μεμνημένους διαγιγνώσκειν περὶ τοῦ πράγματος,
καὶ ἀξιοῦν παρὰ τούτου πυθέσθαι ὅτου ἕνεκα, ἐξὸν
ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξαι, τοσούτῳ χρόνῳ ὕστερον εἰς
τοσοῦτόν με κατέστησεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα* 43
*παρασχόμενος ἐκ τῶν λόγων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι,
ἐξὸν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντα ἀποδεῖξαι, καὶ ἐμοῦ
ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας, οὕς φησι παρα-
γενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἤθελεν.*

ἕνεκα C: *οὕνεκα* X | *ἥδιον* Tayl: *ἤδη* X | *αὐτῶν* Schott: *αὐτὸν* X, *αὐτὸς* Rs, *αὐτὸς αὐτὸν* Wdn | *μοι ⟨συκοφάντας⟩* Blass **41** *οὔσης* add. Frb **42** *παρὰ* (C) Cont: *ἢ ἄρα* X **43** *παραδιδόντος* Frb

8.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΟΥΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.

1 Ἐπιτήδειόν μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν
εἰπεῖν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεισι μὲν γὰρ οἷς ἐπεγ-
καλῶ, πάρεισι δὲ ὧν ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι
τοῖς ἀδικοῦσιν ἐμέ. καίτοι πολλῷ πλείων ἐστὶ σπουδὴ
πρὸς τοὺς ἀκροατάς· τοὺς μὲν γὰρ ⟨παρ'⟩ οὐδὲν
οἶμαι τιμήσειν, εἰ τοῖς ἐπιτηδείοις ἀνεπιτήδειοι δό-
ξουσιν εἶναι (τὴν γὰρ ἀρχὴν οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξα-
2 μαρτάνειν εἰς ἐμὲ), τοῖς δὲ βουλοίμην ἂν δόξαι μηδὲν
ἀδικῶν τούτους ὑπὸ τούτων ἀδικεῖσθαι πρότερον.
ἀνιαρὸν μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν περὶ τούτων,
ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅταν ἐναντίον τῆς ἐλπίδος
κακῶς πάσχω καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι φίλους ἀδι-
κοῦντας εὑρίσκω.

3 Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μή τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν
οἷς ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσηται τῆς ἁμαρτίας, εἰ-
πάτω οὖν τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπον-

Or. VIII.

1 ἄπεισι μὲν Rs, sed cf. § 3 | ἐγκαλῶ Scheibe | καίτοι] καί μοι Kirchner, καὶ Fritzsche | πολλῷ πλείων] πολυπείρων Buermann | τοὺς ἀκροατάς scripsi, cf. Plat. ap. 25[a]: τοὺς παρόντας X, τούτους Francken, τούτους τοὺς παρόντας Heldmann, τοὺς δικάζοντας Gleiniger, τοὺς τοῦ κρίνειν ἕνεκα παρόντας Herw, τοὺς παρ. φίλους ἢ πρὸς τοὺς συνουσιαστάς Fritzsche, συμπαρόντας amicus Fritzschii | παρ' add. Emperius, οὐδὲν οἶμαι προτιμήσειν Rs, τοῖς μ. γ. οὐδ. οἴμ. μελήσειν Scheibe (διοίσειν West), τοὺς μ. γ. οὐδεμία αἰτία λήσει Kirchner | ἐπιτηδείοις Cont: ἀνεπιτηδείοις X **2** πρότερος Hertlein | τοὐναντίον Dobr | κακῶς del. Francken **3** τάχα δὴ βοηθῶν del. Cob, βοηθῶν τούτοις (incusatis) οἷς (quibus rebus) Scheibe | τῆς ἁμαρτίας del. Kirchner | εἴπατε Cob | οὖν om. C, νῦν Rs, ὁ βουλόμενος Gebauer

*θεν, ἢ τίς ἐμοῦ δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγώ τε δυνα-
τὸς ἦν κἀκεῖνος ἐπήγγειλε. — τί δῆτά με κακῶς τὰ
μὲν λέγειν τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ ταῦτα πρὸς
τούτους ἡμᾶς διαβάλλειν, οὓς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διεβάλ-
λετε; καίτοι οὕτως ἠνωχλεῖτε, ὥστε περὶ πλείονος* 4
*ἐποιήσατό ⟨τις⟩ δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι, καὶ μᾶλλον
⟨εἵλετο⟩ ἐμοὶ κατειπεῖν. ἃ δ' ἔλεγε, πάντα μὲν οὐκ
ἂν εἴποιμι (καὶ γὰρ ἀκούων ἠχθόμην) οὐδ' ἂν ὑμῖν
ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ ταῦτα, λέξαιμι· καὶ
γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, εἴπερ ὑμῖν ταὐτὰ
λέγοιμι περὶ ἐμαυτοῦ· ἃ δὲ ὑβρίζειν οἰόμενοι ἐμὲ* 5
*καταγελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω. βίᾳ
γὰρ ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι, καὶ
πάντα ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου,
καὶ τὸ τελευταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσῖνάδε ξυνθεω-
ρεῖν. καὶ ταῦτα λέγοντες οἴεσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν,
ἀποφαίνετε δὲ σκαιοτάτους ἑαυτούς, οἵτινες μὲν ὑπὸ*

ἐπήγγειλε est apud X | aut *καὶ τολμᾶτε πρὸς* aut *καὶ ταῦτα . . . διαβάλλοντες* Herw | *ἡμᾶς αὐτοὶ* Dobr **4** *ἠνωχλεῖτε* Kayser post Contium qui prop. *⟨τούτους⟩ οὕτως ἐνοχλεῖτε*: *ἐνοχλεῖ* X. Kayser addebat *τῳ* | *τις* et *εἵλετο* addidi | *ἐμοὶ* Emperius (deinde *κατεῖπεν*): *ἐμοῦ* X. *καὶ τί οὕτως ἐνοχλεῖτε, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο ὁ δεῖνα ἐμοῦ κήδεσθαι ἢ καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατειπεῖν*; Foertsch, *καίτοι οὗτος, ὃν ἠνωχλεῖτε, περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι καὶ δι' ἄλλων ἐμοὶ κατεῖπεν*. Emperius, *καὶ τοιούτως ἐνοχλεῖν ὥστε [περὶ πλεί. ἐποι.] δοκεῖν* Buermann, *καί μοι οὕτως ἐνοχλεῖτε, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσασθε δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι ἢ κήδεσθαι, καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατείπετε* Hallensleben, *τὸ δοκεῖν* Cob | *ἃ δ' ἐλέγετε* Schott | *λέξαιμι* Markl: *δόξαιμι* X. *οὐδ' αὖ ὑμῖν . . . διέξειμι* Dobr | *ὅ τι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ, ταὐτὰ* Emperius | *ταὐτὰ* Tayl: *ταῦτα* X | *ὑπὲρ ἐμαυτοῦ* Markl **5** *ἔχειν ὅπως* O: *ἐκεῖνο πως* X | *ἀπαλλαγεῖτε* Francken | *ἀκόντων ἡμῶν* X[1] | *⟨με⟩ ξυνθεωρεῖν* Herw | *ᾤεσθε* et *ἀπεφαίνετε* Markl | *μὲν* ante *ὑπὸ* del. Bekker. *με* Cob deletis, quae sequuntur *τὸν αὐτὸν ἄνδρα*

τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοι-
6 δορεῖτε, φανερῶς δὲ φίλον ἐνομίζετε. χρῆν γὰρ ὑμᾶς
ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι, καὶ ταῦτα φανερῶς
ἀπειπόντας ὁμιλίαν. εἰ δὲ αἰσχρὸν ἡγεῖσθε τοῦτο,
πῶς αἰσχρὸν ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι, πρὸς ὃν οὐδὲ ἀπει-
7 πεῖν καλὸν ἡγεῖσθε; καὶ μὴν οὐδὲν αὐτὸς ἐξηῦρον
ὁπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερείδετε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν.
οὔτε γὰρ ὑμᾶς σοφωτάτους <μὲν> ἑώρων ὄντας, ἐμαυ-
τὸν δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ πολυφίλους ὑμᾶς,
ἐμαυτὸν δ' ἔρημον φίλων, οὐδ' αὖ πλουτοῦντας, ἐμὲ
δὲ πενόμενον, οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας,
ἐμαυτὸν δὲ διαβεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα
κινδυνεύοντα, | τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πό-
θεν ἂν οὖν εἰκότως ὑπώπτευον ἄχθεσθαί μοι συνόντι;
8 καὶ ταῦτα δ' ὅτε πρὸς τοὺς τελευταίους ἔλεγετ' οὐκ
ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν. κἀνταῦθα σόφισμα καλὸν
ἡγούμενοι περιήλθετε πάντας ὑμῶν αὐτῶν κατη-
γοροῦντες ὅτι πονηροῖς ἑκόντες ὁμιλεῖτε.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαίνοιτε πυνθανόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰδότες ἐρήσεσθε

ἄνδρα λάθρα Coislinianus Taylori: λάθρα ἄνδρα X μὲν alterum del. Gebauer | φίλον ὠνομάζετε Markl 6 ἀπειπόντας (D): ἀπειπόντα X 7 μὴν οὐδὲν a pr. m. corr. ex μηδὲν X | αὐτὸς ἐξηῦρον Schott: οὗτος ἐξεῦρεν X, τοιοῦτον ἐξεῦρον Rs, οἷός τ' ἦ ἐξευρεῖν amicus Fritzschii | ὑπερεῖδε X[k] | οὐδὲ γὰρ ὑμᾶς μὲν Cob | μὲν addidi post Reiskium | ἑώρων D: θεωρῶν X | ὑμᾶς μὲν ante πλουτοῦντας add. Scheibe | αὖ alterum del. Blass | ὑμᾶς post ὑπωπτ. add. Rs, post εἰκότως Scheibe, qui prop. συνόντας 8 ὅτε . . . ἐλέγετ' οὐκ Sauppe, ὅτι . . . ἔλεγεν, οὓς X, διὰ τί . . . ἐλέγετε οὓς Emperius, καὶ ταῦτ' οἶδ' ὅτι πρὸς τούτους τελευταίους ἐλέγετε, οὓς Dobr | τελευταίους] ἐπιτηδείους Franz, ἀναγκαίους ἐμοὺς Cont | ἀπαγγελεῖν C: ἀπαγγέλλειν X | κἀντεῦθεν Buermann, καὶ τοῦτο Cont, καὶ ταῦτα Sauppe | ἡγούμενοι Dobr: εἶναι εἰ X | πάντας Sauppe: πάντες X | ὁμιλεῖτε: Sauppe | εἰδότες Rs: εἰπόντες X

τὸν εἰπόντα μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέγετε τὸν λόγον; ἔπειτα κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταὐτὰ ποιήσαιμι 9
αὐτὸν ἅπερ ἐκεῖνος ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν, ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς ἐκεῖνον. ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκεῖνον ἐλέγετε. καὶ ταῦτα εἰ μὲν ἠπίστουν, ἐξελέγχειν ἂν ἐζήτουν· νῦν δὲ (ξυμβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς πρὸ τοῦ καὶ ἐμοὶ σημεῖα ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστίν, ἐκεῖνα δὲ τούτων ἱκανά) πρῶτον 10
μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἵππου πρὸς Ἡγέμαχον, κάμνοντα τὸν ἵππον ἀνάγειν με βουλόμενον Διόδωρος οὑτοσὶ ἀποτρέπειν ἐπειρᾶτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μνῶν Πολυκλέα, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἵππου κατέστη τελευτῶν ἀντίδικος μετὰ τούτων, λέγων ὡς οὐ δίκαιόν με εἴη κομίσασθαι τὸ ἀργύριον. καίτοιγε σφῶν γε αὐτῶν 11
κατηγόρουν. εἰ γὰρ ἃ μετὰ τούτων ⟨ἔπραττον⟩ ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν, ἦ που καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ᾤμην φιλοσοφοῦντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέγειν τὸν ἐναντίον

9 *ταὐτὰ* Scal: *τὰ* X | *ἐμοῖς* Steph: *ἐμοὶ* X | *ἐζήτουν* habet X **10** *πρῶτον μὲν ⟨γὰρ⟩* Buermann | *πρὸς Ἡγέμαχον* Dobr: *προσῆγε μαχόμενον* X, *πράξαντί μοι . . . προσῆγεν Ἡγέμαχος* Buermann | pone *ἵππον* lacunam statuit Rs et Scheibe, qui malit *προσῆγε μαραινόμενον καὶ κάμν.* | *ἀνάγει*ν X^{s}, *ἀνάγειν δὲ β.* Buermann, *καὶ ἀνάγειν με β.* Fritzsche | *οὑτοσὶ* Cob: *οὗτος* X **11** *σφῶν* Dobr: *ἐφ' ὧν* X | *αὐτῶν* a pr. m. corr. ex *αὐτὸν* X^{s} | *ἔπραττον* add. amicus Fritzschii, *τὰ μετὰ τούτων* Kirchner, *ἃ μετὰ τούτων διῳκούμην περὶ τούτων ἐμοὶ μηδὲν* Dobr, *γὰρ μὴ ὑπὸ τούτων ἀδ.* Westermann, *γὰρ ἄρα παρὰ τούτων ἀδ.* Hallensleben | *ἀντιλέξειν* Scheibe

λόγον· οἱ δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον ἀλλ' ἀντέπραττον,
12 καὶ διὰ τοῦτο ἀντέλεγον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη
Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διαι-
τητῶν ὀργιζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν ὅτι καὶ τοῖς
ἐμοῖς ἐπιτηδείοις ἀδικεῖν δοκοίην. ὡς πρὸς ἐκεῖνον
λέγοιεν. ἆρά γε ταῦτα ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομέ-
νοις; ὁ γὰρ αὐτὸς ἀπήγγειλεν ὡς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ
μέλλοντας λέγειν ἀποτρέπειν φάσκοιτε, τοὺς δέ τινας
ἤδη κωλύσαιτε. καὶ ταῦτα τί με δεῖ φανερώτερον
13 ἐξελέγχειν ἔτι; φέρε γάρ, ἤδη ποτ' ἐκεῖνος ὅτι Κλει-
τοδίκου δεηθεὶς ἐπιλέγειν οὐκ ἔτυχον; οὐ γὰρ δὴ
παρῆν τούτοις· ἢ τί κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν ἐμὲ
πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάσαι πρὸς
τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα;
14 Γιγνώσκω δὲ νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρό-
φασιν. ἡνίκα Θρασύμαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέ-
γειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν ἠρώτων αὐτὸν εἰ δι' ἐμὲ
κακῶς λέγοι Διόδωρον· ὁ δὲ τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ
δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι' ὀντινοῦν εἰρηκέναι
Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσάγοντος ἐμοῦ πρό-
θυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι, περὶ ὧν οὗτος
15 ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντ' ἂν μᾶλλον διεπράττετο. μετὰ

12 διὰ del. Dobr | ἀντέλεγον Emperius: ἀντέπραττον X | παρόντων ⟨γὰρ⟩ Rs. ⟨οὖν⟩ Scheibe | ὀργιζόμενος Markl: ὀριζόμενος X | δοκοίην C: δοκοίη X | ἀποτρέψειν Cont. sed praesens tempus de conatu usurpatur | κωλύσαιτε Rs: κωλύσετε X | ἔτι Rs: ὅτι X **13** ἤδει πότ' Bekker. ⟨πόθεν⟩ ἤδη ποτ' Dobr | ἐκεῖνος sc. nuntius ille | ἐπιλέγειν Emperius: ἐκλέγειν X | ἢ τί Emperius: ἐπεὶ X. ἔπειτα τί Baiter. ἔπειτα Scheibe. εἰ μὴ amicus Fritzschii | ὑμᾶς πρὸς ἐμὲ Kirchner **14** νῦν τε καὶ πάλαι Lobeck. νῦν τε δὴ καὶ πάλαι Emperius, sed καὶ πάλαι est „iam dudum" [Demosth.] LIII 4 Plat. resp. VI 506[b] | πολλοῦ γε δεῖν Buermann | προθύμως superscripto ος X[s] | πάντ' ἂν Markl: πάντων X. πάντα superscriptum in C

τοῦτο Αὐτοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυμάχῳ ἔλεγεν
Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ μέμφεσθαι, φάσκοντα κακῶς ἀκού-
ειν ὑπ' αὐτοῦ· τὸν ἀπαγγέλλοντα δὲ εἶναι Μηνόφιλον.
εὐθὺς δ' ἐκεῖνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον ἐβάδιζε μετ'
ἐμοῦ· κἀκεῖνος οὔτε ἀκοῦσαι πώποτε ἔφασκεν οὔτε
ἀπαγγεῖλαι πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μόνον,
ἀλλ' οὐδὲ διειλέχθαι πολλοῦ χρόνου. τοιαύτας προ- 16
φάσεις προφασιζόμενοι τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρα-
συμάχου συνουσίας ἐστὲ φανεροί, νῦν δὲ ἐπειδὴ ἐκλε-
λοίπασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις, ἐλευθεριώτερόν με κα-
κῶσαι λείπετε ἤδη οὐδέν. χρῆν μὲν οὖν τότε με
γιγνώσκειν ὀφειλόμενόν μοι ταῦτα παθεῖν, ὅτε καὶ
πρὸς ἐμὲ περὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐλέγετε κακῶς· ἔπειτα
καὶ περὶ Πολυκλέους, ᾧ νυνὶ βοηθεῖτε, πάντ' εἴρηκα
πρὸς ὑμᾶς. κατὰ τί δῆτα ταῦτα ⟨οὐκ⟩ ἐφυλαττόμην; 17
εὐηθές τι ἔπαθον. ᾤμην γὰρ ἀπόθετος ὑμῖν εἶναι
φίλος τοῦ μηδὲν ἀκοῦσαι κακὸν δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι
πρὸς ἐμὲ τοὺς ἄλλους ἐλέγετε κακῶς, παρακαταθήκην
ἔχων ὑμῶν | παρ' ἑκάστου λόγους πονηροὺς περὶ ἀλ-
λήλων.

Ἐγὼ τοίνυν ἑκὼν ὑμῖν ἐξίσταμαι τῆς φιλίας, ἐπεί 18
τοι μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅ τι ζημιωθήσομαι μὴ
ξυνὼν ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ ὠφελούμην ξυνών. πότερον

15 τοῦτο Auger: τοῦτον X **16** ἐλευθερώτερον Cob. ἀνελευθερώτατον Kayser | κακῶσαι λείπετε C: κακώσας λέπτιδι. ex quibus vestigiis Scheibe add. ἤδη, ἐλλείπετε Emperius, κακῶς ἀεὶ λέγετε δι' οὐδὲν Bartelt | μοι C: με X | ὅτε habet X^s | ἐλέγετε Cont: ἔλεγε X | καλῶς X | ἔπειτα i. e. attamen cf. Plat. resp. I 336[b] Prot. 310[c], ἐπεὶ καὶ τὰ π. Francken, ἔπειτα . . . ὑμᾶς del. Buermann | πάντ' habet X^s **17** δῆτα scripsi: δή τι X cf. § 3, κᾆτα τί δὴ Rs | οὐκ add. Rs | τὸ μηδὲν Dobr | κακῶς Foertsch: καὶ X, ⟨κακῶς⟩ καὶ Rs, καὶ π. ἔχειν Dobr **18** ὅ τι καὶ ζ. Cob

*γάρ, ὅταν ᾖ τί μοι πρᾶγμα, τότε ποθέσομαι τὸν
ἐροῦντα καὶ τοὺς μαρτυρήσοντας; καὶ νῦν ⟨δ’⟩ ἀντὶ
μὲν τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν λέγοντα πειρᾶσθε κω-
λύειν, ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μαρτυρεῖν τὰ
δίκαια ξύνεστε τοῖς ἐμοῖς ἀντιδίκοις καὶ μαρτυρεῖτε.*
19 *⟨ἦ⟩ ὡς εὖνοι ὄντες ἐμοὶ τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε περὶ
ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ νῦν ὑμεῖς με μόνοι κακῶς λέγετε. τὸ
μὲν οὖν ἐμὸν οὐκ ἐμποδὼν ὑμῖν ἔσται. τοιοῦτον δ’
ἄρα πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς πείσεσθε, ἐπειδή περ ὑμῖν
ἔθος ἐστὶν ἕνα τῶν ξυνόντων ἀεὶ κακῶς λέγειν καὶ
ποιεῖν· ἐπειδὰν ὑμῖν ἐγὼ μὴ ξυνῶ, πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς
τρέψεσθε, κἄπειτα καθ’ ἕνα ἕκαστον ὑμῖν αὐτοῖς
ἀπεχθήσεσθε, τὸ δὲ τελευταῖον εἷς ὁ λειπόμενος αὐτὸς*
20 *αὐτὸν κακῶς ἐρεῖ. κερδανῶ δὲ τοσοῦτον, ὅτι πρῶ-
τος νῦν ὑμῶν ἀπαλλαγεὶς ἐλάχιστα κακῶς ὑφ’ ὑμῶν
πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμένους ὑμῖν κακῶς καὶ
λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρωμένων οὐδένα
πώποτε.*

9.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

1 *Τί ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντίδικοι τοῦ μὲν πράγ-
ματος παρημελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχείρη-
σαν διαβάλλειν; πότερον ἀγνοοῦντες ὅτι περὶ τοῦ*

ποθήσομαι cum libris quibusdam Scheibe | *δ’* addidi ⟨*ἀλλὰ*⟩ *καὶ* Markl, *οἳ νῦν* vel *οἳ καὶ νῦν* Rs | *μαρτυρεῖτε* habet X[s] **19** *ἦ* add. Dobr. *ἀλλ’* C | *εὖνοι* Rs: *εὔνους* X, quod defendit Roehl, Jahresb. d. phil. Vereins V, 41 cf. Meisterhans Gram.[2] 117, *εὐνοοῦντες* Benseler | *μόνοι* Bekker: *μόνον* X | *δ’ ἄρα* scripsi coll. § 11: *γὰρ* X | *μὴ ξυνῶ* Markl: *μηνύσω* X *τρέψεσθε* Markl: *τρέπεσθε* X | ante *εἷς* C addit *ὁ*, quod quamquam omnibus fere editoribus placuit, non necessarium est cf. XIII 67 **20** *πρῶτος νῦν* scripsi: *πρῶτον μὲν* X, *πρῶτος* Kirchner, *πρώτιστος* Rs

Or. IX *περὶ τοῦ* Harp. s. *δικαίωσις*.

*πράγματος προσήκει λέγειν; ἢ τόδε μὲν ἐπίστανται,
ἡγούμενοι δὲ λήσειν περὶ [τοῦ] παντὸς πλείω λόγον
ἢ τοῦ προσήκοντος ποιοῦνται; ὅτι μὲν οὐκ ἐμοῦ κατα-* 2
*φρονήσαντες ἀλλὰ τοῦ πράγματος τοὺς λόγους ποι-
οῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς οἴονται δι'
ἄγνοιαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πεισθέντας καταψηφι-
εῖσθαί μου, τοῦτ' ἂν θαυμάσαιμι. ᾤμην μὲν οὖν, ὦ* 3
*ἄνδρες δικασταί, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ περὶ τοῦ
τρόπου τὸν ἀγῶνά μοι προκεῖσθαι· διαβαλλόντων δέ
με τῶν ἀντιδίκων ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων ⟨τὴν⟩
ἀπολογίαν ποιήσασθαι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ τῆς
ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω.*

Ἀφικόμενος προπέρυσιν εἰς τὴν πόλιν, οὔπω δύο 4
*μῆνας ἐπιδεδημηκὼς κατελέγην στρατιώτης. αἰσθό-
μενος δὲ τὸ πραχθὲν ὑπετοπούμην εὐθέως ἐπὶ μη-
δενὶ ὑγιεῖ κατειλέχθαι. προσελθὼν οὖν τῷ στρατηγῷ
ἐδήλωσα ὅτι ἐστρατευμένος εἴην, ἔτυχον δὲ οὐδενὸς
τῶν μετρίων. προπηλακιζόμενος δὲ ἠγανάκτουν μέν,
ἡσυχίαν δ' εἶχον. ἀπορούμενος δὲ καὶ συμβουλευ-* 5
*όμενός τινι τῶν πολιτῶν τί χρήσωμαι τῷ πράγματι,
ἐπυθόμην ὡς καὶ δήσειν με ἀπειλοῖεν, λέγοντες ὅτι
οὐδὲν ἔλαττω χρόνον Καλλικράτους Πολύαινος ἐνδη-
μοίη. κἀμοὶ μὲν τὰ προειρημένα διείλεκτο ἐπὶ τῇ*

1 *λήσειν τι* Cob, *λήσ. ἀδικοῦντες* Francken | *τοῦ* del. Markl, *τοῦ ἐπιόντος* Rs 2 *μὲν ⟨οὖν⟩ οὐκ* vulg, *οὐκ* et *ἀλλὰ τοῦ πράγμ.* del. Francken | *ἄγνοιαν* Rauch: *εὔνοιαν* X, *ἄνοιαν* Rs, *ἀνίαν* Bergk, *εὐήθειαν* Jacobs, *δύσνοιαν* vel *εὐχέρειαν* Emperius | *τοῦτ'* Markl: *οὐκ* X, *οὐκ ἂν θαυμ.*; Foertsch 3 *τὴν* add. Franz 4 *προπέρυσιν* Rs: *πρότερον* X | *ὑπετοπούμην* Scal: *ὑπετυπούμην* X 5 *χρήσωμαι* C: *χρήσομαι* X | *ἐπιδημοίη* Hertlein, post hanc vocem lacunam iniuria Tayl. volebat esse

6 Φιλίου τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλέους τοῦ ἄρχον-
τος, ἀπαγγείλαντός τινος ὡς ἐγὼ λοιδοροῖμι, τοῦ
νόμου ἀπαγορεύοντος ἐάν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοι-
δορῇ, παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι ἠξίωσαν. ἐπιβαλόντες
δὲ τὸ ἀργύριον πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξι-
ούσης δὲ τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς
7 ταμίαις παρέδοσαν. οἵδε μὲν τάδε διεπράξαντο· οἱ δὲ
ταμίαι οὐδὲν ὅμοιον τοῖσδε διανοηθέντες, ἀνακαλεσά-
μενοι [δὲ] τοὺς παραδόντας τὴν γραφήν, ἐσκοποῦντο
τῆς αἰτίας τὴν πρόφασιν. ἀκούσαντες δὲ τὸ γεγενη-
μένον, ἐννοούμενοι οἷα πεπονθὼς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον
ἔπειθον αὐτοὺς ἀφεῖναι, διδάσκοντες ὡς οὐκ ἐπιεικὲς
εἴη τῶν | πολιτῶν τινας διὰ τὰς ἔχθρας ἀναγράφεσθαι,
ἀποροῦντες δὲ μεταπεῖσαι αὐτούς, τὸν παρ' ὑμῶν κίν-
δυνον ὑποστάντες ἄκυρον τὴν ζημίαν ἔκριναν . . . . .
8 Ὅτι μὲν οὖν ἀφείθην ὑπὸ τῶν ταμιῶν, ἐπίστασθε·
προσήκειν δὲ ἡγούμενος καὶ διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν
ἀπηλλάχθαι τοῦ ἐγκλήματος, ἔτι πλείονας καὶ νόμους
καὶ ἄλλας δικαιώσεις παρασχήσομαι. Καί μοι λαβὲ
τὸν νόμον.

Φιλέου Bekker, Φιλίνου Dobr 6 μετὰ Κτ. cf. XXI 7 τοῦ ἄρχοντος del. Bake, recte fort.; praetor certe K. fuit | ἐπαγγείλαντος X | λοιδοροίην Cob | ἀγορεύοντος Rs, διαρρήδην ἀγ. Rauch, sed cf. X 6. ..ἐὰν . . . λοιδορῇ dele et forsan τοῦ νόμου ἀπαγ. ex § 9 huc tracta" Dobr | πράξασθαι cf. Meier Att. Proz.[2] 49a. 23 | ταμίαις sc. τῆς θεοῦ cf. Harp. s. ψευδεγγραφή 7 δὲ del. Rs | παραδόντας Rs: παρόντας καὶ X, παρόντας κατὰ Bartelt, προσήκοντας τῇ ἐγγραφῇ Bake | γραφὴν] ἀπογραφὴν Rs, ἀναγραφὴν Dobr, ἐγγραφὴν West | ἐννοοῦντες superscripto ούμενοι X | διὰ τὰς] δι' ἰδίας Bake, διὰ τὰς ἰδίας Scheibe | ἀπογράφεσθαι Tayl, ἐγγράφεσθαι Halb | post ἔκριναν testium citationem deesse vidit Baiter 8 ταύτην sc. ὅτι ἀφείθην | καὶ νόμους καὶ del. Halb | δικαιώσεις cf. Harp. s. v.

ΝΟΜΟΣ.

Τοῦ μὲν νόμου διαρρήδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν 9
τῷ συνεδρίῳ λοιδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε· ἐγὼ δ'
ὅτι μὲν οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάρτυρας παρε-
σχόμην, ἀδίκως δὲ ζημιωθεὶς οὔτ' ὀφείλω οὔτ' ἐκτεῖσαι
δίκαιός εἰμι. εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἐλθὼν εἰς τὸ 10
συνέδριον, ὁ δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγο-
ρεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν, ἠδικηκὼς μὲν οὐδὲν φαί-
νομαι, ἔχθρᾳ δὲ ἄνευ τούτου παραλόγως ζημιωθείς.
συνέγνωσαν δὲ καὶ αὐτοὶ σφίσιν ὡς ἠδικηκότες· οὔτε 11
γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον, οὔτε εἰς δικαστήριον εἰσελθόν-
τες τὰ πραχθέντα ψήφῳ κύρια κατέστησαν. εἰ δ' οὖν
ἐζημίωσαν μὲν οἵδε προσηκόντως, ἐκύρωσαν δ' ἐν ὑμῖν
τὴν ἐπιβολήν, τῶν ταμιῶν ἀφέντων εἰκότως ἂν τοῦ
ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένος εἴην. εἰ μὲν γὰρ <*μὴ*> 12
κύριοι ἦσαν πράξασθαι ἢ ἀφεῖναι, ἐννόμως ζημιωθεὶς
εὐλόγως ἂν ὤφειλον· εἰ δ' ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφεῖ-
ναι, διδόασι δὲ λόγους ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν,
εἴ τι ἠδικήκασι, τῆς προσηκούσης ῥᾳδίως δίκης τεύ-
ξονται.

Ὧι μὲν τρόπῳ παρεδόθην καὶ ἐζημιώθην, ἐπίστα- 13
σθε· δεῖ δ' ὑμᾶς μὴ μόνον τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν
ἀλλὰ καὶ τῆς ἔχθρας τὴν πρόφασιν εἰδέναι. Σω-
στράτῳ γὰρ φίλος ἐγενόμην πρότερον μὲν τῆς τού-

Νόμος. Μάρτυρες Rs **9** *παρεσχόμην*] *παρασχήσομαι. Μάρτυρες* Markl **10** *ἐντὸς*] *ἐν τῷ συνεδρίῳ* Herw | *ἀντὶ τούτου παρανόμως* Tayl **11** *σφίσιν αὐτοῖς ἠδ.* Herw | *ὑπέσχον*] *ὑποσχόντες* Rauch, *ὑπέσχον τούτων* Scheibe | *τὴν ἐπιβουλὴν* X | *ἀπηλλαγμένος εἴην* Schott: *ἀπηλλαγμένοι εἶεν* X **12** *μὴ* addidi, *οὐδ'* ante *ἐννόμως* addit Emperius, et hoc et *μηδὲν* ante *αὐτοῖς* add. Francken | *λόγους* scripsi post Dobraeum, qui volebat *αὐτοὶ λόγον*: *αὐτοῖς* X, *εὐθύνας* post Reiskium Sluiter | *διαχειρίσωσιν* Bake **13** *εἰδῆσαι* X | *πρότερος* X^s

των ἔχθρας, εἰδὼς δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου
14 γεγενημένον. γνώριμος δὲ γενόμενος διὰ τῆς ἐκείνου
δυναστείας οὔτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὔτε φίλον
ηὐεργέτησα· ζῶντος μὲν γὰρ καὶ ἀνάγκη διὰ τὴν
ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος δὲ τὸν βίον οὔτε λόγῳ
οὔτε ἔργῳ ἔβλαψα οὐδένα τῶν κατηγορούντων, ἔχω δὲ
καὶ τοιαῦτα εἰπεῖν, ἐξ ὧν ὠφελοίμην ἂν πολὺ δικαι-
15 ότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων ἢ κακῶς πάσχοιμι. τὴν
μὲν οὖν ὀργὴν διὰ τὰ προειρημένα συνεστήσαντο,
προφάσεως οὐδεμιᾶς πρὸς ἔχθραν ὑπαρχούσης. ὀμό-
σαντες μὲν οὖν τοὺς ἀστρατεύτους καταλέξειν παρέ-
βησαν τοὺς ὅρκους, προὔθεσαν δὲ τῷ πλήθει βουλεύ-
16 σασθαι περὶ τοῦ σώματος, ζημιώσαντες μὲν ὡς τὴν
ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολιγωρήσαντες δὲ τοῦ δικαίου,
βιαζόμενοι βλάπτειν ἐξ ἅπαντος λόγου· τί δ' ἂν
ἔπραξαν μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ'
ἑαυτοὺς ὠφελήσειν, οἵτινες οὐδετέρου τούτων ὑπάρ-
χοντος πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ ἀδικεῖν.
17 ἀλλὰ γὰρ [εἰ] κατεφρόνησαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους,
οὐδὲ φοβηθῆναι τοὺς θεοὺς ἠξίωσαν, ἀλλ' οὕτως ὀλι-
γώρως καὶ παρανόμως προσηνέχθησαν, ὥστε ἀπολο-

εἰδώς γε et ἄξιον πολλοῦ Markl **14** εὐηργέτησα X | καὶ ἀνάγκῃ Emperius: διὰ τὴν ἀνάγκην X, διὰ τὴν ἀν. καὶ τὴν ἡλ. West | post πάσχοιμι lacunam indicat Scheibe **15** post ὑπαρχούσης excidisse quaedam existimat Blass | βουλεύσασθαι Rs: βουλεῦσαι X **16** δὲ pone βιαζόμενοι transponere malit Emperius, δὲ ibi add. Cont | ⟨με⟩ βλάπτειν Rs | λόγου Dobr: τοῦ λόγου X, τρόπου Cob | τί δ' ἂν Sauppe: πᾶν X, πᾶν δ' ἂν Franz, ⟨εἰκότως δὲ⟩ πᾶν ἂν Scheibe | ἀδικεῖν Rs Animadv. II 45: δικαίου X, ἀδίκου Markl, πάντα π. πλείονος ποι. τοῦ δικ. Schott, δικαιοῦν Dobr. Tur. coll. Hesych. δικαιῶσαι· κολάσαι. Suid. s. δικαιούμενος, ποι. τὰ δίκαια Emperius **17** εἰ del. Tur, καὶ Tayl, οἳ Markl, temptavi: ἅμα γὰρ δὴ καταφρονήσαντες τοῦ | οὕτως Ald: οὔτε | ἀπολογίσασθαι Dobr

γήσασθαι μὲν περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ' ἐπεχείρη-
σαν, τὸ δὲ τελευταῖον, νομίζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετι-
μωρῆσθαι, τὸ πέρας ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. διατε- 18
θέντες δὲ οὕτω παρανόμως καὶ βιαίως, ἐπικρύψασθαι
τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς ἐποιήσαντο, παραγαγόντες
δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν ἠδικηκότα με οὐδὲν ἐπιδει-
κνύουσι καὶ λοιδοροῦσι, τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν
οὐ προσηκούσας διαβολὰς ἐπιφέροντες, τοῖς δ' αὐτῶν
τρόποις τὰς οἰκείας καὶ συνήθεις.

Οἵδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς [τοῦ] τρόπου προθυμοῦν- 19
ταί με τῇ δίκῃ ἁλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων
διαβολαῖς ἐπαρθέντες ἐμοῦ καταψηφίσησθε, μήτε τοὺς
βέλτιον καὶ δικαίως βουλευσαμένους ἀκύρους καταστή-
σητε. οἱ ταμίαι γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς νόμους
καὶ κατὰ τὸ εἰκὸς ἔπραξαν, ⟨καὶ⟩ ἠδικηκότες μὲν οὐ-
δὲν φαίνονται, λόγον δὲ πλεῖστον τοῦ δικαίου ποιησά-
μενοι. τούτων μὲν οὖν ἀδικούντων μετρίως [ἂν] 20
ἠγανάκτουν, ἡγούμενος τετάχθαι τοὺς μὲν ἐχθροὺς
κακῶς | ποιεῖν, τοὺς δὲ φίλους εὖ· παρ' ὑμῶν δὲ τοῦ
δικαίου στερηθεὶς πολὺ ἂν μᾶλλον λυπηθείην. δι'
ἔχθραν μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς πεπονθέναι, διὰ κα-
κίαν δὲ τῆς πόλεως. λόγῳ μὲν οὖν περὶ τῆς ἀπογρα- 21
φῆς ἀγωνίζομαι, ἔργῳ δὲ περὶ πολιτείας. τυχὼν μὲν

τὸ πέρας del. Francken. τὸ del. Cob. τὸ μέρος Emperius. τὸ δὲ πέρας νομ. . . . τετιμωρ. ἐκ τῆς Herw | ἐξήλασαν sc. militem expeditionis alicuius participem, ἐξελάσαι Scheibe, ἐξελαύνουσιν vel ζητοῦσιν ἐξελαύνειν Rauch, ἐξήλαυνον Keller **18** ἐπιδεικνύουσι | malim ἐπιδιώκουσι cf. Poll. VIII 67 | δ' αὐτῶν X | τὰς del. Rs vel malit πάνυ. **19** τοῦ del. Dobr οἱ ταμίαι scripsi: οἵδε μὲν X | καὶ add. C | post ποιησάμενοι lacunam esse putat Blass **20** ἂν del. Baiter | ⟨φύσει⟩ τετάχθαι malit Rs | ⟨στερηθῆναι vel ἐκπεσεῖν⟩ τῆς πολ. Rs, lacunam indicat Scheibe | ἀπογραφῆς est in X

γὰρ τῶν δικαίων (πιστεύω δὲ τῇ ὑμετέρᾳ γνώμῃ)
μείναιμι ἂν <ἐν> τῇ πόλει· παραχθεὶς δὲ ὑπὸ τῶνδε
εἰ ἀδίκως ἁλοίην, ἀποδραίην ἄν. τίνι γὰρ ἐπαρθέντα
ἐλπίδι δεῖ με συμπολιτεύεσθαι, ἢ τί με χρὴ διανο-
ηθέντα, εἰδότα μὲν τῶν ἀντιδίκων τὴν προθυμίαν,
ἀποροῦντα δ' ὅθεν χρὴ τῶν δικαίων τινὸς τυχεῖν;
22 περὶ πλείστου οὖν ποιησάμενοι τὸ δίκαιον, καὶ ἐνθυ-
μηθέντες ὅτι καὶ ὑπὲρ τῶν περιφανῶν ἀδικημάτων
συγγνώμην ποιεῖσθε, τοὺς μηδὲν ἀδικήσαντας διὰ τὰς
ἔχθρας μὴ περιίδητε ἀδίκως τοῖς μεγίστοις ἀτυχή-
μασι περιπεσόντας.

10.

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ.

1 Μαρτύρων μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσεσθαι δοκῶ, ὦ
ἄνδρες δικασταί· πολλοὺς γὰρ ὑμῶν ὁρῶ δικάζοντας
τῶν τότε παρόντων, ὅτε Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγ-
γελλε τὰ ὅπλα ἀποβεβληκότα, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, δημηγο-
ρεῖν· ἐν ἐκείνῳ γὰρ τῷ ἀγῶνι τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν
2 ἀπεκτονέναι τὸν ἐμαυτοῦ. ἐγὼ δ', εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ
με ἀπεκτονέναι ᾐτιᾶτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν
εἰρημένων (φαῦλον γὰρ αὐτὸ καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἡγού-

21 πιστεύων X | ἐν add. Steph | παραχθεὶς Markl: πραχθεὶς X | με χρὴ del. Dobr. post διαν. Rs add. μεῖναι vel ἐπιτηδεύειν **22** διὰ τὰς cf. § 7 | ἀτυχήμασι Rs: ἀδικήμασι X

Or. X. A quod addit vulg. om. X[k], item qui sexies laudat Harp.

1 ὑμῶν pone γὰρ del. Francken. νυνί Boblenz. ἐν ὑμῖν post Frohbergerum Herw | τὸν ἐμαυτοῦ del. Heldmann. ἐμαυτοῦ corr. a pr. man. ex ἑαυτοῦ X[s] **2** αὐτὸ Emperius: αὐτὸν X, ἂν vel ἄν τι Wdn, αὐτὸν . . . ἡγούμην del. Herw

*μην)· οὐδ᾽ εἴ τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν
ἐπεξῆλθον αὐτῷ (ἀνελευθέρων γὰρ καὶ λίαν φιλο-
δίκων εἶναι νομίζω κακηγορίας δικάζεσθαι)· νυνὶ δὲ* 3
*αἰσχρόν ⟨τέ⟩ μοι εἶναι δοκεῖ περὶ τοῦ πατρός, οὕτω
πολλοῦ ἀξίου γεγενημένου καὶ ὑμῖν καὶ τῇ πόλει, μὴ
τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ᾽ εἰρηκότα, καὶ παρ᾽ ὑμῶν εἰ-
δέναι βούλομαι πότερον δώσει δίκην, ἢ τούτῳ μόνῳ
Ἀθηναίων ἐξαίρετόν ἐστι καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν παρὰ
τοὺς νόμους ὅ τι ἂν βούληται.*

Ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτη ἐστὶ ⟨δύο καὶ⟩ 4
*τριάκοντα, ἐξ ὅτου ⟨δ᾽⟩ ὑμεῖς κατεληλύθατε, εἰκοστὸν
τουτί. φαίνομαι οὖν τρισκαιδεκέτης ὢν ὅτε ὁ πατὴρ
ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνησκε. ταύτην δὲ ἔχων τὴν
ἡλικίαν οὔτε εἰ ἔστιν ὀλιγαρχία ἠπιστάμην, οὔτε [ἂν]
ἐκείνῳ ἀδικουμένῳ ἐδυνάμην βοηθῆσαι. καὶ μὲν δὴ* 5
*οὐκ ὀρθῶς τῶν χρημάτων ἕνεκα ἐπεβούλευσα ⟨ἂν⟩
αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Πανταλέων ἅπαντα
παρέλαβε, καὶ ἐπιτροπεύσας ἡμᾶς τῶν πατρῴων ἀπε-
στέρησεν, ὥστε πολλῶν ἕνεκα, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσ-
ήκει μοι αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν. ἀνάγκη μὲν οὖν
περὶ αὐτῶν μνησθῆναι, οὐδὲν δὲ δεῖ πολλῶν λόγων·
σχεδὸν ⟨γὰρ⟩ ἐπίστασθε ἅπαντες ὅτι ἀληθῆ λέγω.
ὅμως δὲ μάρτυρας αὐτῶν παρέξομαι.*

ἀνελευθέρων . . . φιλοδίκων P. Müller: *ἀνελεύθερον . . . φιλόδικον* X, *-ρου . . . -κου* Markl **3** *τέ* add. Frb | *περὶ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς* vel *π. τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ* Scheibe | *καὶ ἡμῖν* Dobr **4** *ἐστὶ* Cont: *εἰσὶ* X | *δύο καὶ* add. Cont, *τριακ.* ⟨*δύο*⟩ Albrecht, *τριάκ.* ⟨*τρία*⟩ Scal, ⟨*τρία καὶ*⟩ *τριάκ.* Halb | *δ᾽* add. Rs | *οὖν* ⟨*οὔπω*⟩ Herrmann | *οὔτε ὅτι ἐστὶν* Steph, *οὔτε τί ἐστιν* Ziel | *ἂν* del. Frb **5** *ἂν* add. Markl, ⟨*ἂν*⟩ *ὀρθῶς* Rs | *προσῆκέ* vulg, *προσήκειν* Wdn | *με οὖν* X[k] | *γὰρ* add. Rs | titulus deest in X[k]

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

6 Ἴσως τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων μὲν
οὐδὲν ἀπολογήσεται, ἐρεῖ δὲ πρὸς ὑμᾶς ἅπερ ἐτόλμα
λέγειν καὶ πρὸς τῷ διαιτητῇ, ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορ-
ρήτων, ἐάν τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ
νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ
7 ἐᾶν λέγειν. ἐγὼ δὲ οἶμαι ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί,
οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων ⟨δεῖν⟩ διαφέρεσθαι ἀλλὰ τῆς
τούτων διανοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι, ὅσοι ⟨ἀπεκτό-
νασί τινας, καὶ ἀνδροφόνοι εἰσί, καὶ ὅσοι⟩ ἀνδροφό-
νοι εἰσί, καὶ ἀπεκτόνασί τινας. πολὺ γὰρ ⟨ἂν⟩ ἔργον
ἦν τῷ νομοθέτῃ ἅπαντα τὰ ὀνόματα γράφειν ὅσα τὴν
αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάν-
8 των ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δήπου, ὦ Θεόμνηστε, εἰ μέν
τίς σε εἴποι πατραλοίαν ἢ μητραλοίαν, ἠξίους ἂν αὐ-
τὸν ὀφλεῖν σοι δίκην, εἰ δέ τις εἴποι ὡς τὴν τεκοῦ-
σαν ἢ τὸν φύσαντα ἔτυπτες, ᾤου ἂν αὐτὸν ἀζήμιον
9 δεῖν εἶναι ὡς οὐδὲν τῶν ἀπορρήτων εἰρηκότα. ἡδέως |
δ' ἄν σου πυθοίμην (περὶ τοῦτο γὰρ δεινὸς εἶ καὶ
μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν)· εἴ τίς σε εἴποι
ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρηται, „ἐάν τις
φάσκῃ ἀποβεβληκέναι, ὑπόδικον εἶναι“, οὐκ ἂν ἐδικά-

6 τῷ διαιτητῇ P. Müller: τὸν διαιτητὴν X | ἀπορρήτων cf. Harp. s. v. | ἐάν τίς ⟨τιν'⟩ Rs. ἐάν τιν' Wdn. sed cf. § 9, 12, XI 3 **7** ὑμᾶς] ἡμᾶς Blass. δεῖν Rauch | δεῖν hic add. Frb, post οἶμαι Scheibe | ὀνομάτων ⟨αὐτῶν⟩ P. Müller | τούτων del. Kayser, τῶν ἔργων Scheibe coll. XI 3 | διανοίας ⟨καὶ τῶν ἔργων⟩ Blass, διαν. ⟨ἔχεσθαι⟩ Rs | ἀπεκτόνασι . . . ὅσοι post Augerum add. Sauppe ex XI 3; corrigunt ὅτι ὅσοι ἀπεκτόνασί τινας καὶ ἀνδροφόνοι εἰσὶ Frb, ὅτι καὶ ἀνδροφόνοι εἰσιν ὅσοι ἀπεκτόνασί τινας Bake | ἂν add. Tur **8** σε εἴπῃ X[1] **9** δ' ἂν Frb: γὰρ ἂν X | πᾶν ποιεῖν Lennep, πάντα ποιεῖν Scheibe, καὶ ποιῶν καὶ λέγων Wdn | εἴρηται Dobr: εἴρητο X

ζον αὐτῷ, ἀλλ' ἐξήρκει ἄν σοι ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα
λέγοντι οὐδέν σοι μέλειν; οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτό ἐστι
ῥῖψαι καὶ ἀποβεβληκέναι· ἀλλ' οὐδ' ἂν τῶν ἕνδεκα 10
γενόμενος ἀποδέξαιο, εἴ τις ἀπάγοι τινὰ φάσκων θοἱ-
μάτιον ἀποδεδύσθαι ἢ τὸν χιτωνίσκον ἐκδεδύσθαι,
ἀλλ' ἀφείης ἂν τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅτι οὐ λωποδύτης
ὀνομάζεται. οὐδ' εἴ τις παῖδα ἐξαγαγὼν ληφθείη,
οὐκ ἂν φάσκοις αὐτὸν ἀνδραποδιστὴν εἶναι, εἴπερ
μαχεῖ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ μὴ τοῖς ἔργοις τὸν νοῦν
προσέξεις, ὧν ἕνεκα τὰ ὀνόματα πάντες τίθενται. Ἔτι 11
τοίνυν σκέψασθε, ὦ ἄνδρες δικασταί· οὑτοσὶ γάρ μοι
δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μαλακίας οὐδ' εἰς Ἄρειον
πάγον ἀναβεβηκέναι. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν
ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φόνου δίκας δικάζων-
ται, οὐ διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος τὰς διωμοσίας ποι-
οῦνται, ἀλλὰ δι' οὗπερ ἐγὼ κακῶς ἀκήκοα· ὁ μὲν γὰρ
διώκων ὡς ἔκτεινε διόμνυται, ὁ δὲ φεύγων ὡς οὐκ
ἔκτεινεν. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη τὸν δράσαντ' ἀφεῖ- 12
ναι φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι, ὅτι ὁ διώκων, ὡς
ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διωμόσατο; τί γὰρ ταῦτα, ὧν

ἐρριφ. τὴν ἀσπ. del. Dobr | λέγειν ὅτι Lennep, idem et ἐρριφότι Rauch, ⟨ἀκούσαντι⟩ ἐρριφέναι Wdn, πρὸς τὸν ἐρριφέναί σε τὴν ἀσπ. εἰπόντα Cob, sed cf. § 21 | σοι] μοι Markl | μέλειν Steph: μέλλει X, ⟨ὅτι⟩ οὐδέν σοι μέλει Cont | ἐστι] εἶναι Cob **10** εἴ τις ἀπ. habet X[s] | ἀφίεις X[k] | τὸν αὐτὸν τρόπον del. Herw, τὸν ἄνθρωπον Rs | εἰ τὴν παῖδα X[s] | ἐξάγων Frb, sed cf. XIII 67 | φάσκοι X, ὅτι οὐκ ἂν φάσκοι αὐτὸν ἀνδρ. εἶναι, δήσεις εἴπερ Wdn | μαχεῖ Cob: μάχη X, μαχῇ Bekker **11** κακῶς Cont: καλῶς X **12** δράσαντ' ἀφεῖναι Dobson coll. Demosth. XXXVII 59: δείξαντα κτεῖναι X, δόξαντα κτεῖναι Rs, ἀφεῖναι inserunt post κτεῖναι Foertsch, pone εἴη Francken, ἀποφεύγειν post κτεῖναι add. Rs, μὴ τιμωρεῖσθαι vel ἀζήμιον vel ἀθῷον vel ἀτιμώρητον εἶναι post εἴη add. Cob | τὸν φεύγοντα del. Schott, quem plerique secuti sunt, ὅτι . . . διωμόσατο del. Halb

οὗτος ἐρεῖ, διαφέρει; καὶ αὐτὸς μὲν Λυσιθέῳ κακηγορίας ἐδικάσω εἰπόντι σε ἐρριφέναι τὴν ἀσπίδα. καίτοι περὶ μὲν τοῦ ῥῖψαι οὐδὲν ⟨ἐν⟩ τῷ νόμῳ εἴρηται, ἐὰν δέ τις εἴπῃ ἀποβεβληκέναι τὴν ἀσπίδα, πεν-
13 *τακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν κελεύει. οὐκ οὖν δεινόν, εἰ ὅταν μὲν δέῃ σὲ κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους ὥσπερ ἐγὼ νῦν λαμβάνεις, ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ ἀξιοῖς δοῦναι δίκην; πότερον οὕτως σὺ δεινὸς εἶ ὥστε, ὅπως ἂν βούλῃ, οἷός τ' εἶ χρῆσθαι τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασαι ὥστε οὐδέποτε οἴει τοὺς*
14 *ἀδικουμένους ὑπὸ τοῦ τιμωρίας τεύξεσθαι; εἶτ' οὐκ αἰσχύνῃ οὕτως ἀνοήτως διακείμενος, ὥστε οὐκ ἐξ ὧν εὖ πεποίηκας τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀδικῶν οὐ δέδωκας δίκην, οἴει δεῖν πλεονεκτεῖν; Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.*

ΝΟΜΟΣ.

15 *Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς μὲν πάντας εἰδέναι ἡγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δὲ οὕτω σκαιὸν εἶναι ὥστε οὐ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα. βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων περὶ τούτων διδάξαι, ἐάν πως ἀλλὰ νῦν ἐπὶ τοῦ βήματος παιδευθῇ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν ⟨μὴ⟩ παρέχῃ πράγματα.*

Λυσιθέῳ Frb: *Θέωνι* X, *Θεόμνηστε κακ. ἐδικ.* ⟨*τῷ*⟩ *εἰπ.* Francken | *κατηγορίας* X[1] *εἰπόντι* Tayl coll. XI 6: *εἶπε τίς* X[s] | *ἐν* add. Markl **13** *δέῃ σε* Cont: *δεήσῃ* X, *δοκῇ σοι . . . ἀκούσαντι* Wdn | *λαμβάνεις* Tayl: *λαμβάνειν* X, quod tuetur Gebauer arg. 342 deleta quae antecedit vocula *εἰ*, coll. XI 6, *ἐκλαμβάνειν* Rs **14** *καί μοι* Markl: *καίτοι* X tit. deest relicto spatio, in mg. *νό* X **15** *ἐγὼ μάλ' ὀρθῶς* Wdn, sed cf. F. Müller, de Lys. eloc. 6 | *νῦν γ' ἐπὶ* Rs | *μὴ* add. (C) | *πρᾶγμα* X

Καί μοι ἀνάγνωθι τούτους τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος τοὺς παλαιούς.

ΝΟΜΟΣ. Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἡμέρας πέντε τὸν πόδα, ἐὰν προστιμήσῃ ἡ ἡλιαία. 16

Ἡ ποδοκάκκη αὕτη ἐστίν, ὦ Θεόμνηστε, ὃ νῦν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. εἰ οὖν ὁ δεθεὶς ἐξελθὼν ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἕνδεκα κατηγοροίη ὅτι οὐκ ἐν τῇ ποδοκάκκῃ ἐδέδετο ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν ἠλίθιον αὐτὸν νομίζοιεν; Λέγε ἕτερον νόμον.

ΝΟΜΟΣ. Ἐπεγγυᾶν δ' ἐπιορκήσαντα τὸν Ἀπόλλω. δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν. 17

Τοῦτο τὸ ἐπιορκήσαντα ὀμόσαντά ἐστι, τό τε δρασκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν.

Ὅστις δὲ ἀπίλλει τῇ θύρᾳ, ἔνδον τοῦ κλέπτου ὄντος.

Τὸ ἀπίλλειν τοῦτο ἀποκλείειν νομίζεται, καὶ μηδὲν διὰ τοῦτο διαφέρον.

Τὸ ἀργύριον στάσιμον θεῖναι ἐφ' ὁπόσῳ ἂν βούληται ὁ δανείζων. 18

Τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστιν, ὦ βέλτιστε, οὐ ζυγῷ

τοῦ παλαιοῦ prop. Rs **16** *ποδοκάκη* X, qui sic et infra, sed cf. Harp. s. v. | *πέντε* Dem. XXIV 105, 114: *δέκα* X[k] | *πόδα ⟨καὶ νύκτας ἴσας⟩* Sauppe ad exemplar Demosthenis | *ἐὰν μὴ προτιμήσῃ μηλιαια* X[k], *ἐὰν μὲν πρ.* Heraldus | *αὕτη*] *αὐτὸ* Harp. qui habet *ἡ ποδ. . . . . δεδέσθαι* omissa allocutione *ὦ Θ.*, *ταὐτὸ* Scheibe, sed cf. § 17. 18 | *καλεῖται* Harp: *καλεῖ* X | *ἐξελθὼν*] *εἰσελθὼν* Sauppe, *ἐπεξελθὼν* Halb, *νομίζοιμεν* Naber **17** tit. om. X relicto spatio | *τούτων τὸ ἐπ.* (C) | *ὀμόσαντα* Harp. s. v. *ἐπιορκήσαντα*, qui habet *τὸ . . . ἐστι*: *ὀμόσαι* X | *τό τε δρ.* X[1], *τὸ δὲ δρ.* vulg | *ἀπίλλειν* habet X[s] | *τοῦτο* Markl: *τὸ* X | *ἀποκλ. νομίζεται* habet Harp. s. v. *ἀπίλλειν* | *νόμιζε καὶ μηδενὶ* Wdn, *οὐδὲν διὰ τ. διαφέρει* Frb | *διαφέρον* est in X[1], non *διαφέρον* **18** *θεῖναι* Francken: *εἶναι* X

ἱστάναι ἀλλὰ τόκον πράττεσθαι ὁπόσον ἂν βούληται. Ἔτι δ' ἀνάγνωθι τουτονὶ τοῦ νόμου τὸ τελευταῖον.

19 Ὅσαι δὲ πεφασμένως πωλοῦνται,

καὶ

οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφείλειν.

Πρόσεχε τὸν νοῦν. τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ φανερῶς, πωλεῖσθαι δὲ βαδίζειν, τὸ δὲ οἰκῆος θερά-
20 ποντος. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐστίν, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἀλλ' εἰ μὴ σιδηροῦς ἐστιν, οἴομαι αὐτὸν ἔννουν γεγονέναι ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταὐτά ἐστι νῦν τε καὶ πάλαι, | τῶν δὲ ὀνομάτων ἐνίοις οὐ τοῖς αὐτοῖς χρώμεθα νῦν ⟨τε⟩ καὶ πρότερον. δηλώσει δέ·
21 οἰχήσεται γὰρ ἀπιὼν ἀπὸ τοῦ βήματος σιωπῇ. εἰ δὲ μή, δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ μεῖζον κακόν ἐστιν ἀκοῦσαί τινα τὸν πατέρα ⟨ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα⟩ ἀποβεβληκέναι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας τὰς ἀσπίδας ἐρριφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν περὶ τὸν πατέρα.

22 Οὗτος οὖν ἔνοχος μὲν ὢν τῇ αἰτίᾳ, ἐλάττονος δὲ

ἔτι δ' ἀνάγνωθι P. Müller: ἐπανάγνωθι X | τουτονί Markl: τουτί X **19** ὅσοι X[p] | πωλοῦνται X, quod vertit: se vendere Wachsmuth, Stadt Athen II 1, 451, πολοῦνται C; eandem legem respicit Plut. Sol. 23 | Legis verba corrupta dedi, qualia extant in X, οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην εἶναι ὀφείλειν Schott, οἰκῆος βλάβης τὴν διπλῆν εἶναι ὀφείλειν Schelling, οἰκῆος καὶ δούλης διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν Frb, temptaveram (Rechts-Alt[4] 120, 4 : οἰκῆος τῆς βλάβης τὴν διπλῆν τιμὴν ὀφείλειν | πρόσεχε P. Müller: προσέχετε X, πρόσεχε δὴ Wdn | τὸ μὲν . . . φανερῶς extant apud Harp. s. πεφασμένης, τὸ δὲ . . . θεράποντος s. οἰκέως **20** σιδήροῦς superscripto ρου X[k] | ἔννουν ⟨νῦν γε⟩ malit Rs | τε add. C **21** ἀκοῦσαί τινα Foertsch: ἀκούσαντα X, ζῆν ἀκούσαντα vel ἀκοῦσαι Dobr | ἀπεκτ. ἢ τὴν ἀσπ. add. C, cf. XI 7 | γνώμην] δόξαν Rauch | πρὸς τὸν πατέρα malit Rs

οὔσης αὐτῷ τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἠλε-
ήθη, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρήσαντα ἠτίμωσεν. ἐγὼ δὲ
ἑωρακὼς μὲν ἐκεῖνο τοῦτον ποιήσαντα ὃ καὶ ὑμεῖς
ἴστε, αὐτὸς δὲ σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκηκοὼς δὲ οὕτως
ἀνόσιον καὶ δεινὸν πρᾶγμα, μεγίστης δὲ οὔσης μοι
τῆς συμφορᾶς, εἰ ἀποφεύξεται, τούτῳ δ' οὐδενὸς
ἀξίας, εἰ κακηγορίας ἁλώσεται, οὐκ ἄρα δίκην παρ'
αὐτοῦ λήψομαι; τίνος ὄντος ἐμοὶ πρὸς ὑμᾶς ἐγκλή- 23
ματος; πότερον ὅτι δικαίως ἀκήκοα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐ-
τοὶ φήσαιτε. ἀλλ' ὅτι βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ
φεύγων ἐμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ'
ὅτι ἀποβεβληκὼς τὰ ὅπλα δικάζομαι κακηγορίας τῷ
σώσαντι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος ἐν τῇ πόλει κατε-
σκέδασται. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι μεγάλην καὶ καλὴν 24
ἐκείνην δωρειὰν αὐτῷ δεδώκατε· ἐν ᾗ τίς οὐκ ἂν
ἐλεήσειε Διονύσιον, τοιαύτῃ μὲν συμφορᾷ περιπεπτω-
κότα, ἄνδρα δὲ ἄριστον ἐν τοῖς κινδύνοις γεγενημένον,
ἀπιόντα δὲ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου λέγοντα ὅτι δυστυ- 25
χεστάτην ἐκείνην εἴημεν ⟨τὴν⟩ στρατείαν ἐστρατευ-
μένοι, ἐν ᾗ πολλοὶ μὲν ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώσαν-
τες τὰ ὅπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν
ἑαλώκασι, κρεῖττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν ἢ οἴ-
καδ' ἐλθόντι τοιαύτῃ τύχῃ χρῆσθαι; μὴ τοίνυν ἀκού- 26
σαντά ⟨τε⟩ Θεόμνηστον κακῶς τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε,

22 ὡς καὶ ὑμεῖς Dobr coll. XI 7 | ἀνόσιον Hertlein: ἄνομον X | οὐδενὸς habet X[k] | ἀξίας, εἰ Cont: ἀξιώσει X **23** πρὸς ὑμῶν Francken δικαίως ⟨κακῶς⟩ Herw φήσητε X[k] | κατεσκέδασται Brulart: κατεσκεύασται X **24** δωρειὰν Cont: δῶρον X, καλὴν νίκην αὐτῷ Francken | ἐν ᾗ] ἐφ' ᾗ West, ἢ Francken **25** λέγοντα Rs: καὶ λέγοντα X | τὴν add. Frb | κεχρῆσθαι Wdn **26** τε add. Bekker, qua voce omissa ἐλεεῖτε μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ Scheibe, ἀκούσαντα ⟨μὲν⟩ . . . ἐλ. ὑβρίζοντι δὲ καὶ Frb | κακῶς del. Frb, pone λέγοντι transposuit Rauch,

*καὶ ὑβρίζοντι καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώ-
μην ἔχετε. τίς γὰρ ἂν ἐμοὶ μείζων ταύτης γένοιτο
συμφορά, περὶ τοιούτου πατρὸς οὕτως αἰσχρὰς αἰτίας
27 ἀκηκοότι; ὃς πολλάκις μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ
καὶ ἄλλους κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύνευσε· καὶ
οὔτε τοῖς πολεμίοις τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον ἐγέ-
νετο, οὔτε τοῖς πολίταις οὐδεμίαν πώποτε ὦφλεν εὐ-
θύνην, ἔτη δὲ γεγονὼς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ
28 δι' εὔνοιαν τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀπέθανεν. ἆρ'
ἄξιον ὀργισθῆναι τῷ ⟨τοιαῦτ'⟩ εἰρηκότι καὶ βοηθῆσαι
τῷ πατρί, ὡς καὶ ἐκείνου κακῶς ἀκηκοότος; τί γὰρ
ἂν τούτου ἀνιαρότερον γένοιτο αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν
ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν παίδων
⟨ἀνῃρῆσθαι⟩; οὗ ἔτι καὶ νῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῆς
ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ⟨ἱεροῖς⟩ ἀνά-
κειται, τὰ δὲ τούτου καὶ τοῦ τούτου πατρὸς τῆς κα-
κίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων· οὕτω σύμφυτος αὐτοῖς
29 ἡ δειλία. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσῳ μείζους
εἰσὶ καὶ νεανίαι τὰς ὄψεις, τοσούτῳ μᾶλλον ὀργῆς
ἄξιοί εἰσι. δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι δύνανται,
τὰς δὲ ψυχὰς οὐκ ⟨εὖ⟩ ἔχουσιν.*

30 *Ἀκούω δ' αὐτόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπὶ τοῦτον*

ante *λέγοντι* Gebauer, *αὐτὰ* Wdn, qui del. *καὶ λέγοντι* | *γὰρ* post *τις* a pr. m. supra versum add. X | *μείζω* X^k | *αἰσχρὰν αἰτίαν* Rs | *ἀκηκοότι; ὃς* Rs: *ἀκηκοότος* X, *ἀκηκοότος ὃς* Cont **27** *ἄλλους*] *καλοὺς* Dobr, *μεγάλους* Markl | *ὑμῶν* a pr. m. corr. ex *ἡμῶν* X^c | *εὐθύνας* malit Scheibe **28** *τοιαῦτ'* add. Frb, *κακῶς* Herw, *τῷ ὑβρικότι* Wdn | *τί γὰρ* cf. II 73 | *ἀνῃρῆσθαι* add. Brulart cf. XI 10 | *ἱεροῖς* add. Cont cf. XI 10, *τοῖς νεὼς τοῖς ὑμ.* Wdn **29** *νεανικώτεροι* Hirschig, *μᾶλλον νεανίαι* Scheibe, *ὅσῳ μᾶλλόν εἰσι νεανίαι . . . τοσ. μείζονος ὀργῆς* Frb | *τοσοῦτο* X^k | *οὐκ εὖ* Emperius: *οὐκ* X, *ἴσας οὐκ* vel *γυναικῶν* Rs, *ὁμοίας οὐκ* Wdn, *οὐκ ἰσχύουσι* West, *οὐκ ἔχουσιν οὕτως* Rauch, *ψυχὰς δ' οὐκ ἔχ.* Cob

τὸν λόγον τρέψεσθαι, ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκε ταῦτα ἐμοῦ μαρτυρήσαντος τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν Διονυσίῳ. ὑμεῖς δ' ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμίαν ὀργῇ συγγνώμην δίδωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὡς ἔστιν ἀληθῆ τὰ εἰρημένα. ἐγὼ δὲ δὶς ἤδη περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γάρ πω ᾔδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβαλοῦσι συγγνώμην ἔχετε.

Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω 31
λέγειν· ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνήστου, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μείζων ἀγών μοι. νῦν γὰρ διώκω ⟨μὲν⟩ κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρός, ὃς μόνος, ἐπειδὴ τάχιστα ἐδοκιμάσθην, ἐπεξῆλθον τοῖς τριάκοντα ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. ὧν μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ 32
τῷ πατρὶ βοηθήσατε καὶ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὅρκοις οἷς ὀμωμόκατε.

11.

| ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Β.

Ὅτι μὲν τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι, πολ- 1
λοὶ συνοίδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ πεποίηκα· ἔτη γάρ ἐστί μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ
οὗ δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν 2

30 τρέψεσθαι Markl: τρέπεσθαι X | οὐδεμίαν Brulart cf. XI 11: οὐδεμιᾶ X | ἀποβαλοῦσι Cob: ἀποβάλλουσι X **31** τούτου ante μείζων a pr. m. supra versum add. X, μείζων τούτου Wdn | μὲν add. Scheibe coll. XI 12

Or. XI.

1 ἔφασκεν Tayl: ἔφασκον X[1]

δωδεκαέτης ὤν, ὅτε ὁ πατὴρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέ-
θνησκεν, ὥστ᾽ οὐδ᾽ ὅτι ὀλιγαρχία ἦν ᾔδειν, οὐδὲ τῷ
πατρὶ βοηθεῖν οἷός τ᾽ ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρη-
μάτων ἕνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος
ἀδελφὸς πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς.
3 Ἴσως δ᾽ ἐρεῖ ὡς οὐκ ἔστι τῶν ἀπορρήτων, ἐάν τις
φῇ τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ᾽
ἀπαγορεύειν, ἀλλ᾽ ἀνδροφόνον οὐκ ἐᾶν λέγειν. ἐγὼ
δ᾽ οἶμαι δεῖν οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων διαφέρεσθαι,
ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἔργων διανοίας, καὶ πάντας εἰδέ-
ναι ὅτι ὁπόσοι ἀπεκτόνασί τινας, καὶ ἀνδροφόνοι
τῶν αὐτῶν εἰσι, καὶ ὅσοι ἀνδροφόνοι τινός, καὶ
4 ἀπεκτόνασι τοῦτον. πολὺ γὰρ ἂν ἔργον εἴη τῷ νο-
μοθέτῃ πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα τὴν αὐτὴν
δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἑνὸς εἰπὼν περὶ πάντων
ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δήπου ἐὰν μέν τις πατραλοίαν ἢ
μητραλοίαν καλῇ σε, ὑπόδικός ἐστιν, ἐὰν δέ τις τὴν
τεκοῦσαν ἢ τὸν φυτεύσαντα τύπτειν ⟨φῇ⟩, ἀζήμιος
5 ἔσται. καὶ ἐάν τις εἴπῃ ῥίψασπιν, ἀθῷος ἔσται· τὸν
γὰρ νόμον, ἐάν τις εἴπῃ ἀποβεβληκέναι τὴν ἀσπίδα,
ζημίαν τάττειν, ἀλλ᾽ οὐκ ἄν τις ῥῖψαι φῇ αὐτήν.
ὁμοίως δ᾽ ἂν καὶ τῶν ἕνδεκα γενόμενος οὐκ ἂν ἀπε-
δέχου τὸν ἀπαγόμενον, ὅτι θοἰμάτιον ἐξέδυέ τινος
6 ἢ τὸν χιτωνίσκον, εἰ μὴ λωποδύτην ὠνόμαζεν. οὐδ᾽
εἴ τις παῖδ᾽ ἐξῆγεν, ὡς ἀνδραποδιστήν· καὶ αὐτὸς

3 φῇ] φὴ Xˢ, φῇ ⟨τινα⟩ Cont, εἴπῃ vulg, ⟨τιν᾽⟩ εἴπῃ Cob | ὁπόσοι Steph: ὁποῖοι X | τοῦτον Bekker: τουτονί X **4** καλῇ σε Markl: καλέσῃ X | τύπτειν φῇ Emperius: τύπτοι Xᵏ **5** ἐάν Hermann: εἴ X, εἴ τις εἴποι vulg | ἐξέδυέ τινος Emperius: ἔξω θέμενος X, ἐκδεδυμένος εἴη Markl, ἀπαγ. εἰ μὴ ὁ θοιμ. ἐκδεδυμένος ἢ τὸν χιτ. λωποδ. ὤν. Hermann **6** οὐδ᾽ εἴ C: εἰ μή X

μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ εἰπόντι σε ῥῖψαι τὴν
ἀσπίδα. καίτοι ἐν τῷ νόμῳ οὐ γέγραπται, ἀλλ' ἐάν
τις φῇ ἀποβεβληκέναι. πῶς οὖν οὐ δεινόν, ἐὰν μέν
τις σὲ εἴπῃ, τοὺς νόμους ἐκλαμβάνειν οὕτως ὥσπερ
ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐχθρούς, ἐὰν δ' αὐ-
τὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιοῦν δοῦναι δίκην; βοηθήσατε οὖν 7
μοι, ἐνθυμούμενοι ὅτι μεῖζόν ἐστι κακὸν ⟨ἀκοῦσαι⟩
τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι ἢ τὴν ἀσπίδα ῥῖψαι. ἐγὼ
γοῦν δεξαίμην ⟨ἂν⟩ πάσας ἀποβεβληκέναι ἢ τοιαύτην
γνώμην περὶ τὸν πατέρα ⟨ἔχειν⟩. καίτοι γε τοῦτον
μὲν ἑώρακα ποιοῦντα, ὡς καὶ ὑμεῖς ἴστε, αὐτὸς δ'
ἔσωσα τὴν ἀσπίδα. ὥστε διὰ τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην
παρ' αὐτοῦ; τίνος ἐγκλήματός μοι ὄντος; πότερον ὡς 8
δικαίως ἤκουσα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε. ἀλλ'
ὡς βελτίων οὗτος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιώσειεν.
ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκὼς τὰ ὅπλα σώσαντι δικάζομαι; ἀλλ'
οὐχ οὗτος ὁ λόγος διέσπαρται κατὰ τὴν πόλιν. μὴ δὴ 9
κακῶς ἀκούοντα τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, μηδ' ὑβρίζοντί
τε καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε,
καὶ ταῦτα εἰς ἄνδρα ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας ἐστρα-
τήγηκε, πολλοὺς δὲ μεθ' ὑμῶν ⟨κινδύνους⟩ κεκινδύ-
νευκε, καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος γέγονεν
οὔθ' ὑμῖν εὔθυναν ὦφλεν, ἑβδομήκοντα δ' ἐτῶν ὢν
ἐπ' ὀλιγαρχίας ἐτελεύτησε διὰ τὴν ὑμετέραν εὔνοιαν.

μέν τις σὲ (C : μέν τις γε X[k] | τιμωρεῖσθαι Tur coll. X 13. τιμωρεῖν X | ἀξιοῦν Tayl: ἄξιον X 7 ἀκοῦσαι add. Tur. coll. X 21 | γοῦν Markl: οὖν X, coll. X 21 | ἂν add. Markl πάσας ⟨τὰς ἀσπίδας⟩ Auger post Contium | ἔχειν add. (C), pone γνώμην addere malit Scheibe | καίτοι γε Cont: καί γε X | ὡς] ὁ Cob 8 δικαίως ⟨κακῶς⟩ Herw | βελτίων οὗτος Sluiter: βελτίονος ὄντος X | ⟨τῷ⟩ σώσαντι Scheibe coll. X 23 9 κακῶς del. Herw | μηδ'] καὶ Baiter cf. X 26 | πολλοὺς] πολλὰς X[1] | κινδύνους add. Tayl | ἐπ' Baiter: ὑπ' X

10 *ἄξιον δὲ ὀργισθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ· τί γὰρ ἂν τούτου
ἀνιαρότερον ἀκούσειεν, εἰ τεθνηκὼς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
αἰτίαν ἔχοι ὑπὸ τῶν τέκνων ἀνῃρῆσθαι; οὗ τῆς ἀρε-
τῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἱεροῖς ἀνάκειται,
τῆς δὲ τούτων κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων.*

11 *Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργισθεὶς εἴρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυ-
μεῖσθε ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δί-
δωσιν, ἀλλὰ ζημιοῖ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποδεικνύῃ
ἀληθῆ. ἐγὼ δὲ δὶς περὶ τούτου μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ
ᾔδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς
δὲ ἀποβαλοῦσι συγγνώμην ἔχετε. δέομαι οὖν καταψη-*
12 *φίσασθαι | αὐτοῦ. νυνὶ γὰρ διώκω μὲν κακηγορίας,
τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύγω τοῦ πατρός, οὗ μεί-
ζων ἀγὼν οὐκ ἂν γένοιτό μοι, ὃς μόνος δοκιμασθεὶς
τοῖς τριάκοντ' ἐπεξῆλθον ἐν Ἀρείῳ πάγῳ. βοηθήσατ'
οὖν κἀκείνῳ κἀμοί.*

12.

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ, ΟΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΛΥΣΙΑΣ.

1 *Οὐκ ἄρξασθαί μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὦ ἄνδρες
δικασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι·
τοιαῦτα αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος*

10 ⟨ἢ⟩ *εἰ* Scheibe **11** *δὶς* ⟨*ἤδη*⟩ Herw | *ἰδόντας* Cont: *ἰδιώτας* X | *ἀποβαλοῦσι* Cob: *ἀποβάλλουσι* X **12** *κατηγορίας* superscripto *κ* a pr. m. X

Or. XII. titulus idem *κατὰ . . . τριάκοντα* Schol. Aesch. III 194, *κατ' Ἐ. ἑνὸς τῶν λ* Harp. s. *δαρεικός*, *κατὰ τῶν τριάκοντα* Plut. Mor. 358[c], [Plut.] vit. X or. 836[a].

1 *τοιαῦτα* ⟨*γὰρ*⟩ Cont, *τηλικαῦτα* Hecker | *αὐτοῖς*] *τούτοις* Hamaker

εἴργασται· ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρχόντων κατηγορῆσαι, μήτε τἀληθῆ βουλόμενον εἰπεῖν ἅπαντα δύνασθαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπειπεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. τοὐναντίον δέ 2
μοι δοκοῦμεν πείσεσθαι ἢ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνῳ. πρότερον μὲν γὰρ ἔδει τὴν ἔχθραν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἥτις εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νυνὶ δὲ παρὰ τῶν φευγόντων χρὴ πυνθάνεσθαι ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν ἔχθρα, ἀνθ' ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἐξαμαρτάνειν. οὐ μέντοι ὡς οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας καὶ συμφορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ' ὡς ἅπασι πολλῆς ἀφθονίας οὔσης ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ ὑπὲρ τῶν δημοσίων ὀργίζεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ 3
ἄνδρες δικασταί, οὔτ' ἐμαυτοῦ πώποτε οὔτε ἀλλότρια πράγματα πράξας νῦν ἠνάγκασμαι ὑπὸ τῶν γεγενημένων τούτου κατηγορεῖν, ὥστε πολλάκις εἰς πολλὴν ἀθυμίαν κατέστην, μὴ διὰ τὴν ἀπειρίαν ἀναξίως καὶ ἀδυνάτως ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐμαυτοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι· ὅμως δὲ πειράσομαι ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι δι' ἐλαχίστων διδάξαι.

Οὑμὸς πατὴρ Κέφαλος ἐπείσθη μὲν ὑπὸ Περικλέ- 4
ους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησε, καὶ οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος

ἀνάγκην εἶναι Steph **2** *συμφορὰς*] *διαφορὰς* Scheibe ⟨*τούτους*⟩ *τοὺς λογ.* Guttentag. *τοὺς λ.* ⟨*τούτους*⟩ Gebauer, sed cf. VII 27 | *ἅπασι*] *παντάπασι* Herw | *πολλῆς*] *πλείονος* Rs | *οὔσης* ⟨*οὐχ*⟩ Auger, *οὔσης* ⟨*οὐ μᾶλλον*⟩ Canter | *ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἢ* del. Herw, ⟨*οὐχ ἧττον*⟩ *ἢ* Frb, ⟨*εἰώθασι μᾶλλον*⟩ *ἢ* Rs, *ὑπὲρ τῶν ἰδίων* deleta vocula *ἢ* transponit post *συμφορὰς* Fritzsche; *ἢ* certe „quam" est, non „vel" **3** *ποιήσωμαι* vulg. **4** *ταύτην*] *τήνδε* malit Gebauer, sed cf. V 2. 3 | *τριάκοντα*] *πεντήκοντα* Pretzsch de vitae Lys. temp. 28 | *ᾤκησε*] *μετῴκησε* Rs. ⟨*ἐν αὐτῇ* vel *ἐνταῦθα*⟩ *ᾤκ.* Gebauer

δίκην οὔτε ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως
ᾠκοῦμεν δημοκρατούμενοι ὥστε μήτε εἰς τοὺς ἄλλους
5 ἐξαμαρτάνειν μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. ἐπειδὴ
δ' οἱ τριάκοντα πονηροὶ [μὲν] καὶ συκοφάνται ὄντες
εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν
ἀδίκων καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς
πολίτας ἐπ' ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι, [καὶ]
τοιαῦτα λέγοντες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὡς ἐγὼ
περὶ τῶν ἐμαυτοῦ πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμε-
6 τέρων ἀναμνῆσαι πειράσομαι. Θέογνις γὰρ καὶ Πεί-
σων ἔλεγον ἐν τοῖς τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὡς
εἶέν τινες τῇ πολιτείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι
πρόφασιν τιμωρεῖσθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρη-
ματίζεσθαι· πάντως δὲ τὴν μὲν πόλιν πένεσθαι τὴν
7 ἀρχὴν ⟨δὲ⟩ δεῖσθαι χρημάτων. καὶ τοὺς ἀκούοντας
οὐ χαλεπῶς ἔπειθον· ἀποκτιννύναι μὲν γὰρ ἀνθρώ-
πους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο, λαμβάνειν δὲ χρήματα
περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς δέκα συλ-
λαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας, ἵνα αὐτοῖς ᾖ πρὸς
τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὡς οὐ χρημάτων ἕνεκα ταῦτα
πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ πολιτείᾳ γεγένηται,
8 ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πεποιηκότες. διαλαβόν-

5 μὲν del. Rs. πονηροὶ . . . ὄντες del. Boblenz | φάσκοντες ⟨δὲ⟩ Cont. φάσκ. ⟨μὲν⟩ Uhlig | ἀδίκων] ἀδικούντων Bake | τραπέσθαι] τρέπεσθαι Tayl. προαγαγέσθαι Hamaker. προτρέπεσθαι vel προτρέψασθαι Kayser. προτρέψαι Wdn | καὶ del. Markland. καίπερ Herw. ⟨ταῦτα⟩ καὶ Rauch. καίτοι ταῦτα post Marklandum Cob | ⟨ὑμᾶς⟩ ἀναμνῆσαι Francken 6 τινες ⟨οἱ⟩ Gebauer | πάντως γὰρ Boblenz | πένεσθαι Markl: γενέσθαι X. ⟨δεῖν ἀσθενῆ⟩ γεν. Rs. ⟨δεῖν⟩ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι ⟨μικρὰν⟩ Meineke. ⟨ἀσθενῆ⟩ γεν. Franz | δὲ post Reiskium add. Sauppe. τὴν δ' ἀρχὴν Scal 7 δέκα] τριάκοντα Markl coll. Xen. Hell. II 3. 21 | οὕνεκα X | τῶν ἄλλων] καλὸν Rauch. τῶν καλῶν Frb. sed est: „prudentia usi ut in ceteris rebus"

τες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον· καὶ ἐμὲ μὲν ξένους ἑστι-
ῶντα κατέλαβον, οὓς ἐξελάσαντες Πείσωνί με παρα-
διδόασιν· οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλθόντες τὰ
ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα μὲν ἠρώ-
των εἰ βούλοιτό με σῶσαι χρήματα λαβών· | ὁ δ' 9
ἔφασκεν, εἰ πολλὰ εἴη. εἶπον οὖν ὅτι τάλαντον ἀρ-
γυρίου ἕτοιμος εἴην δοῦναι· ὁ δ' ὡμολόγησε ταῦτα
ποιήσειν. ἠπιστάμην μὲν οὖν ὅτι οὔτε θεοὺς οὔτ'
ἀνθρώπους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐδόκει
μοι ἀναγκαιότατον εἶναι πίστιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν.
ἐπειδὴ δὲ ὤμοσεν, ἐξώλειαν ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν 10
ἐπαρώμενος, λαβὼν τὸ τάλαντόν με σώσειν, εἰσελθὼν
εἰς τὸ δωμάτιον τὴν κιβωτὸν ἀνοίγνυμι· Πείσων δ'
αἰσθόμενος εἰσέρχεται, καὶ ἰδὼν τὰ ἐνόντα καλεῖ τῶν
ὑπηρετῶν δύο, καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν.
ἐπεὶ δὲ οὐχ ὅσον ὡμολόγητο εἶχεν, ὦ ἄνδρες δικα- 11
σταί, ἀλλὰ τρία τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρακοσίους
κυζικηνοὺς καὶ ἑκατὸν δαρεικοὺς καὶ φιάλας ἀργυ-
ρᾶς τέτταρας, ἐδεόμην αὐτοῦ ἐφόδιά μοι δοῦναι.
ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἔφασκεν, εἰ τὸ σῶμα σώσω. 12
ἐξιοῦσι δ' ἐμοὶ καὶ Πείσωνι ἐπιτυγχάνει Μηλόβιός
τε καὶ Μνησιθείδης ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου ἀπιόντες,
καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς θύραις, καὶ
ἐρωτῶσιν ὅποι βαδίζοιμεν· ὁ δ' ἔφασκεν εἰς τὰ τοῦ
ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰκίᾳ

9 ταῦτα] τοῦτο λαβὼν Hamaker **11** ἐπειδὴ δὲ Fuhr ὡμολόγητο Fritzsche: ὡμολ̓ X[k] i. e. ὡμολόγησα aut ὡμολόγουν Schoell. Herm. XI 215 | δαρεικοὺς Maussac: καρικοὺς X cf. Harp. s. v. | ἀργυρᾶς add. a. pr. m. X[st], del. Wdn **12** ἐργαστηρίου cf. Poll. IX 39 | ὅποι lib. Vindob. Sauppe: ὅπῃ X | τὰ ante τοῦ del. Scheibe, τοῦ del. Cob, εἰς τὴν τοῦ Cont

σκέψηται. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐκέλευον βαδίζειν, ἐμὲ δὲ
13 μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δαμνίππου. Πείσων δὲ
προσελθὼν σιγᾶν μοι παρεκελεύετο καὶ θαρρεῖν, ὡς
ἥξων ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι Θέογνιν ἑτέ-
ρους φυλάττοντα· ᾧ παραδόντες ἐμὲ πάλιν ᾤχοντο.
ἐν τοιούτῳ δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἐδόκει, ὡς τοῦ γε
14 ἀποθανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. καλέσας δὲ Δάμνιππον
λέγω πρὸς αὐτὸν τάδε. „ἐπιτήδειος μέν μοι τυγχάνεις
ὤν, ἥκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν, ἀδικῶ δ' οὐδέν, χρη-
μάτων δ' ἕνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχοντί
μοι πρόθυμον παράσχου τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν
ἐμὴν σωτηρίαν." ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσειν. ἐδό-
κει δ' αὐτῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι·
ἡγεῖτο γὰρ ἅπαν ποιήσειν αὐτόν, εἴ τις ἀργύριον δι-
15 δοίη. ἐκείνου δὲ διαλεγομένου Θεόγνιδι (ἔμπειρος
γὰρ ὢν ἐτύγχανον τῆς οἰκίας, καὶ ᾔδειν ὅτι ἀμφίθυ-
ρος εἴη) ἐδόκει μοι ταύτῃ πειρᾶσθαι σωθῆναι, ἐνθυ-
μουμένῳ ὅτι, ἐὰν μὲν λάθω, σωθήσομαι, ἐὰν δὲ λη-
φθῶ, ἡγούμην μέν, εἰ Θέογνις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ
τοῦ Δαμνίππου χρήματα λαβεῖν, οὐδὲν ἧττον ἀφεθή-
16 σεσθαι, εἰ δὲ μή, ὁμοίως ἀποθανεῖσθαι. ταῦτα διανο-
ηθεὶς ἔφευγον, ἐκείνων ἐπὶ τῇ αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυ-
λακὴν ποιουμένων· τριῶν δὲ θυρῶν οὐσῶν, ἃς ἔδει
με διελθεῖν, ἅπασαι ἀνεῳγμέναι ἔτυχον. ἀφικόμενος
δὲ εἰς Ἀρχένεω τοῦ ναυκλήρου ἐκεῖνον πέμπω εἰς
ἄστυ, πευσόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ· ἥκων δὲ ἔλεγεν

13 ἥξων ⟨καὐτὸς⟩ Herw | ἐν τῷ τοιούτῳ Boblenz | ἀποκινδυνεύειν Rs, παρακινδυνεύειν Fritzsche, ἐδόκει τι Scheibe **14** καλέσας οὖν post Reiskium Auger | προθύμως Hirschig, πρόθυμος Wdn **15** ἡγούμην, εἰ μὲν post Reiskium Cob | ὁμοίως] ὅμως Kappeyne, ὁμῶς Herw, perinde ac si mansissem Rs **16** ταῦτα δὴ Cob, sed cf. I 17 XIII 26

ὅτι Ἐρατοσθένης αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ λαβὼν εἰς τὸ δε-
σμωτήριον ἀπαγάγοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πεπυσμένος 17
τῆς ἐπιούσης νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε. Πολε-
μάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τοὐπ' ἐκείνων
εἰθισμένον παράγγελμα, πίνειν κώνειον, πρὶν τὴν αἰ-
τίαν εἰπεῖν δι' ἥντινα ἔμελλεν ἀποθανεῖσθαι· οὕτω
πολλοῦ ἐδέησε κριθῆναι καὶ ἀπολογήσασθαι. καὶ ἐπειδὴ 18
ἀπεφέρετο ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου τεθνεώς, τριῶν ἡμῖν
οἰκιῶν οὐσῶν ⟨ἐξ⟩ οὐδεμιᾶς εἴασαν ἐξενεχθῆναι, ἀλλὰ
κλεισίον μισθωσάμενοι προὔθεντο αὐτόν. καὶ πολ-
λῶν ὄντων ἱματίων αἰτοῦσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς τὴν
ταφήν, ἀλλὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον ὁ δὲ προσκε-
φάλαιον ὁ δὲ ὅ τι ἕκαστος ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν
ἐκείνου ταφήν. καὶ ἔχοντες μὲν ἑπτακοσίας ἀσπίδας 19
τῶν ἡμετέρων, ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον το-
σοῦτον, χαλκὸν δὲ καὶ κόσμον καὶ ἔπιπλα καὶ ἱμάτια
γυναικεῖα ὅσα οὐδεπώποτε ᾤοντο κτήσεσθαι, καὶ ἀν-
δράποδα εἴκοσι καὶ ἑκατόν, ὧν τὰ μὲν βέλτιστα ἔλα-
βον, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν, εἰς το-
σαύτην ἀπληστίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν ἀφίκοντο καὶ
τοῦ τρόπου τοῦ αὑτῶν ἀπόδειξιν ἐποιήσαντο· τῆς γὰρ
Πολεμάρχου γυναικὸς χρυσοῦς ἑλικτῆρας, οὓς ἔχουσα
ἐτύγχανεν, ὅτε τὸ πρῶτον ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν, Μη-
λόβιος ἐκ τῶν ὤτων ἐξείλετο. καὶ οὐδὲ κατὰ | τὸ 20

17 ἐγὼ μὲν F. Müller, sed cf. I 12 | τοιαῦτα] ταῦτα Markl | πεπυσμ. ex πέπεισμ. a pr. m. X[s] | τοὐπ' Fritzsche: τὸ ὑπ' X, τὸ ἐπ' Ald **18** ἐξ add. Cob, οὐδ' ἐκ μιᾶς Wdn | κλίσιον X | αἰτοῦσιν del. Boblenz | ἔτυχεν ⟨ἔχων⟩ Toup | εἰς τὴν ἐκείνου ταφὴν del. Herw **19** κτήσεσθαι Dobr: κτήσασθαι X | ⟨αὐτοὶ⟩ ἔλαβον Fuhr | ἑλικτῆρας cf. Harp. s. v. ὅτε πρῶτον Hertlein, ὅτε περ πρῶτον Wdn | ἦλθον scripsi: ἦλθεν X | Μηλόβιος, ἐκ . . . ἐξείλοντο Fritzsche

ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἐλέου παρ' αὐτῶν ἐτυγ-
χάνομεν. ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ χρήματα ἐξη-
μάρτανον, ὥσπερ ἂν ἕτεροι μεγάλων ἀδικημάτων ὀρ-
γὴν ἔχοντες, οὐ τούτων ἀξίους γε ὄντας τῇ πόλει,
ἀλλὰ πάσας ⟨μὲν⟩ τὰς χορηγίας χορηγήσαντας, πολλὰς
δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμᾶς αὐτοὺς
παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προσταττόμενον ποιοῦντας,
ἐχθρὸν δ' οὐδένα κεκτημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων
ἐκ τῶν πολεμίων λυσαμένους τοιούτων ἠξίωσαν οὐχ
21 ὁμοίως μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὗτοι
γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους
ἐξήλασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους
ἐποίησαν, πολλοὺς δ' ἐπιτίμους ὄντας ἀτίμους [τῆς
πόλεως] κατέστησαν, πολλῶν δὲ θυγατέρας μελλούσας
22 ἐκδίδοσθαι ἐκώλυσαν. Καὶ εἰς τοσοῦτόν εἰσι τόλμης
ἀφιγμένοι ὥσθ' ἥκουσιν ἀπολογησόμενοι, καὶ λέγουσιν
ὡς οὐδὲν κακὸν οὐδ' αἰσχρὸν εἰργασμένοι εἰσίν. ἐγὼ
δ' ἐβουλόμην ἂν αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ ἂν
23 καὶ ἐμοὶ τούτου τἀγαθοῦ οὐκ ἐλάχιστον μέρος. νῦν
δὲ οὔτε πρὸς τὴν πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε
πρὸς ἐμέ· τὸν ἀδελφὸν γάρ μου, ὥσπερ καὶ πρότερον
εἶπον, Ἐρατοσθένης ἀπέκτεινεν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδι-
κούμενος οὔτε εἰς τὴν πόλιν ὁρῶν ἐξαμαρτάνοντα,
ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρανομίᾳ προθύμως ἐξυπηρετῶν.

20 post *ὥσπερ* add. *οὐκ* Sauppe, *οὐδ'* West, *ὥσπερ ἂν ἐχθροὶ* Fritzsche | *ἀξίους ἔχοντας* X, *δὲ ἀξ. ὄντας* Kurz | *μὲν* add. Rs | *εἰσενεγκόντας* Markl: *ἐνεγκόντας* X | *παρασχόντας* Cont | *πᾶν τὸ* in X suprascripsit manus recentior | *λυσαμένους· τοιούτων* Bergk, *τοιούτων ἠξίωσαν* del. Hamaker | *οὐδ' ὁμοίως* Wdn **21** *τῆς πόλεως* del. Markl, *τῇ πόλει* post Reiskium Wdn **22** *εἰς τοιοῦτον* X[1] | *καὶ λέγουσιν* del. Cob

ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν βούλομαι ἐρέσϑαι, ὦ ἄνδρες 24
δικασταί. τοιαύτην γὰρ γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τού-
του ὠφελείᾳ καὶ πρὸς ἕτερον περὶ τούτου διαλέγεσϑαι
ἀσεβὲς εἶναι νομίζω, ἐπὶ δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ
πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὅσιον καὶ εὐσεβές. ἀνάβηϑι οὖν
μοι καὶ ἀπόκριναι, ὅ τι ἄν σε ἐρωτῶ.

Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὔ; Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόν- 25
των προσταχϑέντα δεδιὼς ἐποίουν. Ἦσϑα δ' ἐν τῷ
βουλευτηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐγίγνοντο περὶ ἡμῶν;
Ἦν. Πότερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτεῖ-
ναι ἢ ἀντέλεγες; Ἀντέλεγον. Ἵνα ἀποϑάνωμεν ⟨ἢ μὴ
ἀποϑάνωμεν⟩; Ἵνα μὴ ἀποϑάνητε. Ἡγούμενος ἡμᾶς
ἄδικα πάσχειν ἢ δίκαια; Ἄδικα.

Εἶτ', ὦ σχετλιώτατε πάντων, ἀντέλεγες μὲν ἵνα 26
σώσειας, συνελάμβανες δὲ ἵνα ἀποκτείνῃς; καὶ ὅτε μὲν
τὸ πλῆϑος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς σωτηρίας τῆς ἡμετέ-
ρας, ἀντιλέγειν φῂς τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς ἀπολέσαι,
ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ σοὶ μόνῳ ἐγένετο καὶ σῶσαι Πολέμαρ-
χον καὶ μή, εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγαγες; εἶϑ' ὅτι
μέν, ὡς φῄς, ἀντειπὼν οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοῖς χρη-
στὸς νομίζεσϑαι, ὅτι δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινας, οὐκ οἴει
ἐμοὶ καὶ τουτοισὶ ⟨δεῖν⟩ δοῦναι δίκην;

Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς αὐτῷ πιστεύειν, εἴπερ 27
ἀληϑῆ λέγει φάσκων ἀντειπεῖν, ὡς αὐτῷ προσετάχϑη.

24 περὶ τούτου del. Trendelenburg, sed est: „de illo homine“ | ὅσιον Steph: ὅσον X | ὅ τι Brunck: εἴ τι X **25** ἢ μὴ ἀποϑάνωμεν add. Rs, ἢ ἵνα μή; add. West, ἵνα μὴ ἀποϑάνωμεν ἢ ἵνα ἀποϑάνωμεν; Gebauer, ἵνα ἀποϑάνωμεν del. Usener ἢ δίκαια om. C, del. Bremi **26** εἶτα . . . ἀποκτείνῃς cf. Spengel, Rhet. I^2 2, 2 | ἀποκτείνειας Kayser, sed cf. XXXII 22 δεῖν add. post Madvigium Gebauer, χρῆναι post οἴει add. Wdn, οἴει del. Madvig, tum vero esse oportuit μὴ ἐμοί . . **27** προσετάχϑη Rs: ἐτάχϑη X

οὐ γὰρ δήπου ἐν τοῖς μετοίκοις πίστιν παρ' αὐτοῦ
ἐλάμβανον. ἔπειτα τῷ ἧττον εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι
ἢ ὅστις ἀντειπών γε ἐτύγχανε καὶ γνώμην ἀποδε-
δειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἧττον ταῦτα ὑπηρετῆσαι
ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο πραχθῆναι;
28 Ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανή μοι δοκεῖ
πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων εἰς τοὺς τριάκοντα
ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκοντα, ἐὰν
εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς ἀποδέ-
29 χεσθαι; εἰ μὲν γάρ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυρο-
τέρα [αὐτῆς], ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετάττετο παρὰ τὸ δί-
καιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ
συγγνώμην εἴχετε· νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτε καὶ λήψεσθε
δίκην, εἴπερ ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ
30 τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποίουν; Καὶ μὲν δὴ
οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ, σῴζειν τε αὐτὸν καὶ
τὰ τούτοις ἐψηφισμένα παρόν, συλλαβὼν ἀπήγαγεν.
ὑμεῖς δὲ πᾶσιν ὀργίζεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον
τὰς ὑμετέρας ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμε-

οὐ γὰρ . . . ἐλάμβανον del. E. Müller, pone πραχθῆναι transp. Bruhn, οὐ γὰρ ἂν δὴ Francken | ἔπειτα] ἐπεί τοι Tayl, ἐπεὶ Rauch, ἐπεὶ ταῦτα Boblenz. sed est: tum vero, quae cum ita sint cf. XXXII 15 | ἧττον Canter: πίστιν X, del. Markl | ἢ del. Dobr | ἀντειπών τε Rs | γνώμην ⟨ἐναντίαν⟩ Rs, ⟨τὴν⟩ γν. Pertz, καὶ del. E. Müller | τίνα γὰρ ⟨ἂν⟩ Cob | ὑπηρετήσειν West **29** αὐτῆς del. Dobr, ταύτης Rs, αὐτῶν Tur, αὐτοῖς Wdn | παρὰ τοῦ Canter (Venetus Taylori): παρ' αὐτοῦ X | ποτε del. Cob **30** μὲν C: μηδὲν X | σῴζειν τε et παρόν Sauppe: σῴζοντα et ὂν X, σῴζοντα αὐτὸν, κατὰ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα Baiter, σῴζοντα αὐτὸν κατὰ (vel παρὰ) τὰ τούτοις ἐψηφισμένα ὅμως Boblenz, σῴζων τε αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα Jacobs, σῴζοντα αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα φοβούμενον Fritzsche, σῴζοντα . . . . ὂν del. Funkhänel | πᾶσιν Rs: πάντες X, πάντες ⟨ἐκείνοις⟩ Fritzsche | ὠργίζεσθε Markl, sed cf. § 31 ἂν ἔχοιτε

τέρων τινός. καίτοι εἰ χρὴ τοῖς διὰ τὴν ἑαυτῶν σω- 31
τηρίαν ἑτέρους | ἀπολέσασι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις
ἂν δικαιότερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ
ἐλθεῖν καὶ καταλαβοῦσιν ἐξάρνοις γενέσθαι. τῷ δὲ
Ἐρατοσθένει ἐξῆν εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἀπήντησεν, ἔπειτα
ὅτι οὐκ εἶδεν· ταῦτα γὰρ οὔτ' ἔλεγχον οὔτε βάσανον
εἶχεν, ὥστε μηδ' ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν βουλομένων οἷόν τ'
εἶναι ἐξελεγχθῆναι. χρῆν δέ σε, ὦ Ἐρατόσθενες, εἴ- 32
περ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδί-
κως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι ἢ τοὺς ἀδίκως
ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. νῦν δέ σου τὰ ἔργα
φανερὰ γεγένηται οὐχ ὡς ἀνιωμένου ἀλλ' ὡς ἡδομέ-
νου τοῖς γιγνομένοις, ὥστε τούσδε ἐκ τῶν ἔργων χρὴ 33
μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψῆφον φέρειν, ἃ ἴσασι
γεγενημένα τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας,
ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐχ οἷόν τε παρασχέσθαι.
οὐ γὰρ μόνον ἡμῖν παρεῖναι οὐκ ἐξῆν, ἀλλ' οὐδὲ παρ'
αὑτοῖς εἶναι, ὥστ' ἐπὶ τούτοις ἐστὶ πάντα τὰ κακὰ
εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα τἀγαθὰ περὶ αὑτῶν
λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι, 34
εἰ βούλει, ἀντειπεῖν. θαυμάζω δὲ τί ἂν ποτ' ἐποίη-
σας συνειπών, ὁπότε ἀντειπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας
Πολέμαρχον.

Φέρε δή, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ

31 *τοῖς* Rs: *τούτοις* X, *που τοῖς* Jacobs, *τινα τοῖς* Wdn | *ἐλθεῖν ἢ καταλ.* Dobr | *εἶδεν*] *οἶδεν* vulg. *ᾔδειν* Herw | *βουλομένων*] *βουλόμενον σῴζειν* vel *σῶσαι* Dobr **32** *μέλλουσιν δικαίως ἀποθ.* Markl | *ἢ τοῖς ἀδίκ. ἀπολλύουσι* Rs, *ἢ τοῖς ἀδ. ἀπολογουμένοις* Wdn, *ἢ αὐτὸν ἀδ. ἀπολοῦντα* Gebauer, *μηνυτὴν . . . ἀπολουμένους* del. Nauck **33** *ἡμῖν*] *ὑμῖν* Markl | *τὰ κακὰ* et *τἀγαθὰ*] articulos delet Dobr, sed cf. 41 **34** *ποτ' ἐποίησας* Dobr: *ποτε ποιήσαις* X | *ἂν* ⟨*ἐποιεῖτε* vel *ἐποιήσατε*⟩ Rs | *ἐτυγχάνετε* Kayser

ἢ καὶ ὑεῖς; ἀποψηφίσαισθε; δεῖ γάρ, ὦ ἄνδρες
δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδεῖξαι, ἢ ὡς
οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὡς δικαίως τοῦτ᾽ ἔπραξεν.
οὗτος δὲ ὡμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ῥᾳδίαν
35 ὑμῖν τὴν διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. Καὶ μὲν
δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἥκουσιν εἰσό-
μενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἕξετε. ὧν οἱ μὲν
ὑμέτεροι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπίασιν ὅτι ἢ δίκην
δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν
ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες
δὲ τὸ ἴσον ὑμῖν ἕξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν.
εἴσονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν
ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς
πεπονθότες λαβόντες ἀφήσουσιν, ἦ που σφᾶς ⟨γ᾽⟩
αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους ὑπὲρ ὑμῶν τηρουμένους.
36 οὐκ οὖν δεινὸν εἰ τοὺς μὲν στρατηγούς, οἳ ἐνίκων
ναυμαχοῦντες, ὅτε διὰ χειμῶνα οὐχ οἷοί τ᾽ ἔφασαν
εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ ἐζη-
μιώσατε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ
παρ᾽ ἐκείνων δίκην λαβεῖν, τούτους δέ, οἳ ἰδιῶται μὲν
ὄντες καθ᾽ ὅσον ἐδύναντο ἐποίησαν ἡττηθῆναι ναυ-
μαχοῦντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμο-

ἀποψηφίσαισθε Markl: ἀπεψηφίσασθε X, ἀπεψηφίζεσθε Kayser, ἂν add. Fritzsche, tum vero pergeret: ἔδει γάρ, τί ἂν . . . ἐψηφίσασθε Frb, φέρε . . ἀπεψηφίσασθε del. Blass **35** ὑμέτεροι Rs: ἡμέτεροι X | ὅτι ἢ] πότερον Hamaker, ἢ ὅτι Fritzsche | γ᾽ add. Fuhr, ⟨σφόδρα⟩ σφᾶς Wdn, cf. Gebauer, arg. 71 | περιέργως Tayl | ὑπὲρ ἡμῶν X | τηρουμένους, quod est in X, defendit Kocks coll. Thuc. IV 108, 1, τειρομένους Canter, τιμωρουμένους Markl, κηδομένους Rauch, διατεινομένους Frb, ⟨ἐχθροὺς⟩ ὑπὲρ ὑμῶν γ᾽ αἱρουμένους Wdn **36** ὅτε] ὅτι Markl | τοὺς ⟨ναυαγοῦντας⟩ Rs, τοὺς ⟨νεκροὺς⟩ Dobr, τοὺς ⟨τεθνεῶτας⟩ Scheibe, τοὺς ⟨ναυαγοὺς⟩ P. Müller | ἡγούμενοι . . . λαβεῖν in suspicionem vocat Gebauer τεθνειότων X | ναυμαχοῦντες

λογοῦσιν ἑκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπο-
κτιννύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ'
ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι;

Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἠξίουν ἱκανὰ εἶναι 37
τὰ κατηγορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι
κατηγορεῖν, ἕως ἂν θανάτου δόξῃ τῷ φεύγοντι ἄξια
εἰργάσθαι. ταύτην γὰρ ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ'
αὐτῶν λαβεῖν. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγο-
ρεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου
τῶν πεπραγμένων δὶς ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύ-
ναιντ' ἄν ⟨ἀξίαν.⟩ οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προ- 38
σήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰθισμένον ἐστί,
πρὸς μὲν τὰ κατηγορημένα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, περὶ
δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἐξαπατῶσιν,
ὑμῖν ἀποδεικνύντες ὡς στρατιῶται ἀγαθοί εἰσιν, ἢ ὡς
πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηραρχήσαντες,
⟨ἢ⟩ πόλεις πολεμίας οὔσας φίλας ἐποίησαν· ἐπεὶ κε- 39
λεύετε αὐτὸν ἀποδεῖξαι ὅπου τοσούτους τῶν πολεμίων
ἀπέκτειναν ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ ναῦς ὅπου τοσαύτας
ἔλαβον ὅσας αὐτοὶ παρέδοσαν, ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύ-
την προσεκτήσαντο οἵαν τὴν ὑμετέραν κατεδουλώσαντο.

Fritzsche cum libris quibusdam, *ὑμᾶς* aut ante aut post *ἐποίησαν* add. Rs, ⟨*τοὺς*⟩ *ναυμ.* Meutzner | *ἀκρίτως* X[1] | *ὑφ'* C: *ἀφ'* X **37** *ἀξίαν* add. Markl post *δοῦναι*, hic Frb, ante *δίκην* Fritzsche, *οὐδ' ἂν . . . δύναιντ' ἀξίαν* Herw, ⟨*ἱκανὴν*⟩ *δίκην* Cob **38** ante *οὐ γὰρ δὴ* nonnulla excidisse putat West | *κατηγορημένα* C: *κατηγορουμένα* (sic) X, *κατηγορούμενα* vulg | *λέγοντες* ex *λέγοντας* a pr. m. corr. X[b] | *ἐνίοτε* del. Herw, *ἐνίους ἐξαπατῆσαι* Tayl, ⟨*οἷς*⟩ *ἐνίοτε* Jacobs | *ὑμῖν*] *ὑμᾶς* Bake, del. Boblenz, *ἀποδ. ὑμῖν* malit Fuhr | *ἢ* add. Markl, *ἢ ὡς* Meutzner, *ἢ ὡς πρεσβεύσαντες* Wdn | *φιλίας* Cob **39** *ἐπεὶ*] *ἔπειτα* Scheibe, *ἂν ταῦτ' εἴπῃ* P. Müller | *ὑμετέραν* Rs: *ἡμετέραν* X

40 *ἀλλὰ γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων ἐσκύλευσαν ⟨τοσαῦτα⟩
ὅσα περ ὑμῶν ἀφείλοντο, ἀλλὰ τείχη τοιαῦτα εἷλον οἷα
τῆς ἑαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν· | οἵτινες καὶ τὰ περὶ
τὴν Ἀττικὴν φρούρια καθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν
ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λακεδαιμονίων προσταττόντων
περιεῖλον, ἀλλ' ὅτι ἑαυτοῖς τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαι-
οτέραν ἐνόμιζον εἶναι.*

41 *Πολλάκις οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων
ὑπὲρ αὐτοῦ, πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν
ἐστιν αὐτούς τε πάντα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς
42 τοιούτους ἐπαινεῖν. οὐ γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ
πλήθει τὰ ἐναντία ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετρα-
κοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγαρχίαν καθιστὰς ἔφευ-
γεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριήραρχος καταλιπὼν τὴν ναῦν,
μετὰ Ἰατροκλέους καὶ ἑτέρων, ὧν τὰ ὀνόματα οὐδὲν
δέομαι λέγειν. ἀφικόμενος δὲ δεῦρο τἀναντία τοῖς
βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἔπραττε. καὶ τούτων
μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 *Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ
δὲ ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δη-
μοκρατίας ἔτι οὔσης, ὅθεν τῆς στάσεως ἦρξαν, πέντε*

40 *τοσαῦτα* post *πολ.* add. Rs, hic Scheibe, post *ὅπλα* Fritzsche | *ἀφείλοντο*; et *κατέσκαψαν*; vulg | *εἷλον* rasura a pr. m. corr. ex *εἶχον* X | *οἷάπερ* malit Fuhr | *τῆς*] *τὰ τῆς* Cob | *ἐδήλωσαν. οἳ οὐδὲ* Markl | *ὅτι ἑαυτοῖς* post Taylorum Sluiter: *οἷς αὐτοῖς* X, *σφίσιν αὐτοῖς* Dobr, *ἑαυτοῖς* Classen, *ὡς αὐτοῖς . . . . νομίζοντες εἶναι* Scheibe, *ὡς αὐτοῖς . . . βεβ. οὖσαν* Boblenz **41** *αὐτοῦ* Dobr: *αὐτῶν* X **42** ante *οὐ γὰρ* deesse aliquid Tayl. suspicatur, Markl add. *οὗτος* post *πλήθει* | *ἔπραξεν* Ald: *ἔπραξαν* X | *Ἰατροκλέους*] eundem atque Patroclem Isocr. XVIII 5 esse Fuhr suspicatur. tituli loco spatium decem litterarum in X est

*ἄνδρες ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἑταί-
ρων, συναγωγεῖς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν
συνωμοτῶν, ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττον-
τες· ὧν Ἐρατοσθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. οὗτοι δὲ* 44
*φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς φυλὰς κατέστησαν, καὶ ὅ τι
δέοι χειροτονεῖσθαι καὶ οὕστινας χρείη ἄρχειν παρήγ-
γελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν βούλοιντο, κύριοι ἦσαν·
οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων μόνον ἀλλὰ καὶ ὑπὸ
τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλεύεσθε ὅπως μήτ' ἀγα-
θὸν μηδὲν ψηφιεῖσθε πολλῶν τε ἐνδεεῖς ἔσεσθε.
τοῦτο γὰρ καλῶς ἠπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν οὐχ οἷοί* 45
*τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων δυνή-
σονται· καὶ ὑμᾶς ἡγοῦντο τῶν παρόντων κακῶν ἐπι-
θυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι περὶ τῶν μελλόντων οὐκ ἐν-
θυμήσεσθαι. ὡς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας* 46
*ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε συμπράττοντας (οὐ γὰρ
ἂν δυναίμην), ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἐρατοσθένους ἀκού-
σαντας. καίτοι εἰ ἐσωφρόνουν κατεμαρτύρουν ἂν αὐ-* 47
*τῶν, καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων
σφόδρ' ἂν ἐκόλαζον, καὶ τοὺς ὅρκους, εἰ ἐσωφρόνουν,
οὐκ ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνό-
μιζον, ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥᾳδίως παρέ-
βαινον. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω, τοὺς δὲ
μάρτυράς μοι κάλει. Καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε.*

43 *ἐναντία* a m. pr. corr. ex *ἐναντίοι* X^{p} | *ὑμετέρῳ* Steph: *ἡμετέρῳ* X **44** *φρουράρχους* C. F. Hermann | *φυλὰς* Tayl: *φυλακὰς* X, *ἐπὶ τὰς φυλακὰς* del. Boblenz | *χρείη* Bekker: *χρὴ* X | *μόνον* fort. ex *μόνων* a pr. m. corr. X^{fs} | *ψηφιεῖσθε* Cob: *ψηφίσησθε* X, *ψηφίσαισθε* Bekker, *λήψεσθε* Rs **45** *καλῶς* Frb: *καὶ* X, *καὶ* ⟨*αὐτοὶ*⟩ Fritzsche | *ὑμᾶς* Markl: *ἡμᾶς* X **47** *καίτοι*] *καὶ οἳ* Kayser, *καίτοι* ⟨*κἀκεῖνοι*⟩ Hertlein | *ἂν αὐτῶν* Markl | *εἰ ἐσωφρόνουν* altero loco aut del. aut in *εἰ εὐσέβουν* vel *εὐώρκουν* mutanda censuit Dobr.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

48 *Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς τὴν ἀρχὴν καταστὰς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχεν, ἄλλων δὲ πολλῶν. καίτοι εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, ἐχρῆν αὐτὸν πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μηνυτὴν γίγνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἁπασῶν, ὅτι ψευδεῖς εἶεν, καὶ Βάτραχος καὶ Αἰσχυλίδης οὐ τἀληθῆ μηνύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγέλλουσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν*
49 *βλάβῃ. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνοι ἦσαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι γὰρ ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν μείζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. ὁπόσοι δ' εὖνοί φασιν εἶναι, πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοί τε τὰ βέλτιστα λέγοντες καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;*

50 *Ἴσως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἐδεδοίκει, καὶ ὑμῶν τοῦτο ἐνίοις ἱκανὸν ἔσται. ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἐν τῷ λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μή, ἐνταυθοῖ δῆλος ἔσται ὅτι ἐκεῖνά τε αὐτῷ ἤρεσκε, καὶ τοσοῦτον ἐδύνατο ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐτῶν. χρῆν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας*

lemma in lacuna deest X **48** *κακῶν δὲ πολλῶν* C, quibus Fritzsche add. ⟨*αὐτὸς ἦρξε*⟩ | *αὐτὸν* Bekker: *ἂν* X, del. Cob | *εἶεν*] *εἰσι* Dobr | *ὅτι* add. post *καὶ* Auger, ante *οὐ* Gebauer | *ἀλλὰ τὰ* C: *ἀλλὰ τἀληθῆ* X, *ἀλλὰ τὰ ψευδῆ* vel *λάθρα* Rs, *ἀλλὰ τὰ ἀληθῶς* Auger, *ἀλλὰ πάλαι δὴ* Jacobs, *ἀλλὰ τὰ ἄλλως* Dobr **49** *ἔλαττον εἶχον*] *ἔλ. ἠδίκουν* aut *ἐλάττων αἰτίαν εἶχον* West, sed cf. XXXII 1 **50** *ἐν τῷ*] cf. § 62, *ἔν τῳ* Lipsius, *ἐνί τῳ* Fritzsche, *ἐν τοῖς λόγοις* Kayser, *ἔργῳ ἢ λόγῳ* Dobr, *ἐν τῷ λόγῳ* ⟨*ποτε*⟩ Renner | *ἐναντιούμενος* ⟨*ὑπὲρ Θηραμένους*⟩ Wdn | *ἐνταυθὶ* Elmsley, *ἐντεῦθεν* West | *αὐτῷ* Cont: *αὐτὰ ὦ* X, *αὐτὰ τούτῳ* Scheibe, *αὐτά οἱ* West | *τοσαῦτα* superscripto *οὗτον* X | *ὅτι ἐκείνῳ τε ταὐτὰ τούτῳ ἤρεσκε καὶ τοσοῦτον αὐτὸς* Wdn

σωτηρίας ταύτην τὴν προθυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένους, ὃς εἰς ὑμᾶς πολλὰ ἐξήμαρτεν. ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν ἐχθρὰν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' 51
ὑμετέρους ἐχθροὺς φίλους, ὡς ἀμφότερα ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παραστήσω, | καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀλλ' ὑπὲρ ἑαυτῶν γιγνομένας, ὁπότεροι τὰ πράγματα πράξουσι καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσιν. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων ἐστα- 52
σίαζον, ποῦ κάλλιον [ἂν] ἦν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ Θρασυβούλου Φυλὴν κατειληφότος, τότε ἐπιδείξασθαι τὴν αὑτοῦ εὔνοιαν; ὁ δ' ἀντὶ τοῦ ἐπαγγείλασθαί τι ἢ πρᾶξαι ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἐλθὼν μετὰ τῶν συναρχόντων εἰς Σαλαμῖνα καὶ Ἐλευσινάδε τριακοσίους τῶν πολιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσμωτήριον, καὶ μιᾷ ψήφῳ αὐτῶν ἁπάντων θάνατον κατεψηφίσατο.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν Πειραιᾶ ἤλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ 53
γεγενημέναι ἦσαν καὶ περὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίγνοντο, πολλὰς ἑκάτεροι ἐλπίδας εἴχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι, ὡς ἀμφότεροι ἔδειξαν. οἱ μὲν γὰρ

51 ἀμφότερά ⟨τε⟩ Hamaker | ὡς . . . ταῦτα cf. Thuc. I 9, 3 καὶ ⟨ἀποδείξω⟩ Rauch, διαφορὰς ⟨ἑώρα⟩ Wdn | τὰ πράγματα scripsi secundum Gebauerum cf. XIII 60: μοι ταῦτα X, μόνοι πάντα Rs, μᾶλλον πάντα Jacobs, μόνοι ταῦτα Meutzner, τὰ μέγιστα Dobr, ὑμῖν τἀναντία P. Müller, ταὐτὰ Frb, τὰ κοινὰ Renner, ὑμῖν τὰ κακὰ Wdn | πράξουσι] ἁρπάσουσι Frb, προέξουσι vel ὑπερέξουσι Fuhr | μόνοι τά τε πράγματα ἕξουσι Gebauer, πάντα πράττοντες τῆς π. Bake καὶ . . . ἄρξουσιν del. Herw **52** εἰ γὰρ Schott: καὶ γὰρ X, καὶ γὰρ ⟨εἰ⟩ Canter | στασιαζόντων Renner, qui servat καὶ γὰρ | ἂν om. C | κατειληφότες X[s] | εὔνοιαν Markl cf. XVIII 3. 4: συνουσίαν X, προθυμίαν Rs, ἐξουσίαν Fritzsche **53** ταραχαὶ] μάχαι Hamaker | γεγενημέναι ἦσαν] αἱ γεγ. κατέστησαν Rs, ἐκγεγενημέναι ἦσαν malit Fritzsche | τῶν del. Cob | ἔσεσθαι sc. τὰς διαλλαγὰς cf. § 58 et 60] διαλλαγήσεσθαι Hamaker, σπείσεσθαι Scheibe, συμβήσεσθαι West, εἴχομεν ⟨φιλίαν⟩ Fritzsche, εἴχ. ⟨πρᾶοι⟩ Francken, εἴχ. ⟨τὰ⟩ Frb | ἔδειξαν Canter: ἔδο-

ἐκ Πειραιῶς κρείττους ὄντες εἴασαν αὐτοὺς ἀπελθεῖν·
54 οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἐλθόντες τοὺς μὲν τριάκοντα ἐξέ-
βαλον πλὴν Φείδωνος καὶ Ἐρατοσθένους, ἄρχοντας δὲ
τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἵλοντο, ἡγούμενοι δικαίως ἂν
ὑπὸ τῶν αὐτῶν τούς τε τριάκοντα μισεῖσθαι καὶ τοὺς
55 ἐν Πειραιεῖ φιλεῖσθαι. τούτων τοίνυν Φείδων [ὁ τῶν
τριάκοντα] γενόμενος καὶ Ἱπποκλῆς καὶ Ἐπιχάρης ὁ
Λαμπτρεὺς καὶ ἕτεροι οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι
Χαρικλεῖ καὶ Κριτίᾳ ⟨καὶ⟩ τῇ ἐκείνων ἑταιρείᾳ, ἐπειδὴ
αὐτοὶ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω στάσιν
καὶ πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ τοῖς ἐξ ἄστεως
56 ἐποίησαν· ᾧ καὶ φανερῶς ἐπεδείξαντο ὅτι οὐχ ὑπὲρ
τῶν ἐν Πειραιεῖ οὐδ' ὑπὲρ τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων
ἐστασίαζον, οὐδ' οἱ τεθνεῶτες αὐτοὺς ἐλύπουν οὐδ'
οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ μεῖζον δυνάμενοι
57 καὶ θᾶττον πλουτοῦντες. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς καὶ
τὴν πόλιν ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε τριάκοντα
πάντα κακὰ εἰργασμένοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ πεπον-
θόσι. καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν, ὅτι εἰ μὲν ἐκεῖνοι
δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως, εἰ δ' ὑμεῖς δικαίως, οἱ

ξαν X, ἐδείξαμεν Geel, ἀμφοτέροις ἔδοξεν Kocks post Frohbergerum τὰ πρ. ἀλλ. ἔσ. οἷ' ἀμφοτέροις δόξαι Gebauer, πρὸς ἀλλήλων ἔσ. οἷς ἀμφότεροι ἐνέδοσαν Wdn? | ὄντες ⟨τῶν ἐναντίων⟩ Kayser | αὐτοὺς] ἀστοὺς Markl, τοὺς ἐξ ἄστεως West, τοὺς ἑτέρους Gebauer, τοὺς κατ' αὐτοὺς Wdn | debebat τ. καθ' αὑτούς· **54** δὲ τοὺς] δὲ ⟨δέκα⟩ τοὺς Baiter | δικαίως ἂν del. Francken, εἰκότως ἂν West **55** ὁ τῶν τριάκοντα del. Frb, ὁ . . . γενόμενος del. Herw | λαμπρεὺς X | καὶ post Κριτ. deest in X[k] | αὐτοὶ Markl: αὐτοὺς superscripto οἷς X, αὐτοὺς Tayl, αὖθις Rs, del. Classen | ⟨τὴν⟩ στάσιν καὶ ⟨τὸν⟩ πόλεμον Hecker | τοῖς Rs: ἢ τοῖς X **56** ᾧ καὶ Rauch: οἳ καὶ X, ᾗ καὶ Rs, οἷς καὶ Scheibe | τεθνειότες X **57** γὰρ τὴν ἀρχὴν West | πάντα ⟨τὰ⟩ κακὰ bis Hertlein | ἦν del. Dobr | ὑμεῖς δικαίως, οἱ τριάκοντα ἀδίκως Rs: ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ τρ. δικαίως X, quibus retentis εἰ μὲν ἐκεῖνοι ἀδίκως ἔφευγον, ὑμεῖς

τριάκοντα ἀδίκως· οὐ γὰρ δὴ ἑτέρων ἔργων αἰτίαν
λαβόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων. ὥστε 58
σφόδρα χρὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φείδων αἱρεθεὶς ὑμᾶς
διαλλάξαι καὶ καταγαγεῖν τῶν αὐτῶν ἔργων Ἐρατο-
σθένει μετεῖχε καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους
αὑτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν ἕτοιμος ἦν, ὑμῖν δὲ
ἀδίκως φεύγουσιν οὐκ ἠθέλησεν ἀποδοῦναι τὴν πόλιν,
ἀλλ' ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα ἔπειθεν αὐτοὺς στρατεύ-
εσθαι, διαβάλλων ὅτι Βοιωτῶν ἡ πόλις ἔσται, καὶ
ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο πείσειν μάλιστα. οὐ δυνάμενος 59
δὲ τούτων τυχεῖν, εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδὼν ὄντων
εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων, ἑκατὸν τάλαντα ἐδα-
νείσατο, ἵνα ἔχοι ἐπικούρους μισθοῦσθαι, καὶ Λύσαν-
δρον ἄρχοντα ᾐτήσατο, εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλι-
γαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα δὲ μά-
λιστα τοὺς ἐν Πειραιεῖ. μισθωσάμενοι δὲ πάντας 60
ἀνθρώπους ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως, καὶ πόλεις ἐπά-
γοντες, καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους καὶ τῶν συμ-
μάχων ὁπόσους ἐδύναντο πεῖσαι, οὐ διαλλάξαι ἀλλ'
ἀπολέσαι παρεσκευάζοντο τὴν πόλιν εἰ μὴ δι' ἄνδρας
ἀγαθούς, οἷς ὑμεῖς δηλώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην
λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκείνοις χάριν ἀποδώσετε. ταῦτα δὲ 61

δικαίως Sluiter, εἰ μὴ ἐκεῖνοι δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως omissis reliquis Dobr | γὰρ δὴ Steph: γὰρ δι' X 58 Φείδωνι . . . Ἐρατοσθένης Dobr | κρείττους αὑτῶν] κρ. αὑτοῦ Burger, χειρίστους immo vero μετὰ Κριτίου vel Κριτίου ἑταίρους, στασιώτας etc. Dobr, malim συνάρχοντας αὑτῶν cf. 52. 79. 87 | στρατεύσασθαι C, quod Fuhr commendat. 59 δὲ τούτου Hecker | καὶ ante τῶν del. Rs | ἐδανείσαντο X^{k} | κακονούστατον . . πόλει del. Hamaker | δὲ ⟨πάντων⟩ μάλιστα Rs 60 πάντας] πολλοὺς Burger, παντοίους vel πανταχόθεν Kappeyne | πόλεις] πολεμίους Markl, ὁπλίτας Rs, ὅλας post vocem Cob. add., ante vocem Fritzsche, ⟨ἰδιώτας τε καὶ⟩ πόλεις Wdn | οἷς Tayl: οὓς X, ⟨πρὸς⟩ οὓς Rs

ἐπίστασθε μὲν καὶ αὐτοί, καὶ ⟨οὐκ⟩ οἶδ' ὅτι δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι· ὅμως δέ· ἐγώ τε γὰρ δέομαι ἀναπαύσασθαι, ὑμῶν τ' ἐνίοις ἥδιον ὡς πλείστων τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

62 *Φέρε δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὡς ⟨ἂν⟩ δύνωμαι
διὰ βραχυτάτων διδάξω. δέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπέρ
τ' ἐμαυτοῦ καὶ τῆς πόλεως, καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστῇ,
ὡς Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους
κατηγορῶ. πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσεσθαι
αὐτόν, ὅτι ἐκείνῳ φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων*
63 *μετεῖχε. καίτοι σφόδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους
πολιτευόμενον προσποιεῖσθαι πράττειν ὅπως
οἰκοδομηθήσεται τὰ τείχη, ὁπότε καὶ μετὰ Θηραμένους
ὅπως καθαιρεθήσεται. οὐ γάρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι
γεγενῆσθαι· ὁ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων ἀκόντων ᾠκοδόμησεν
αὐτά, οὗτος δὲ τοὺς πολίτας ἐξαπατήσας*
64 *καθεῖλε. περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει τοὐναντίον ἢ ὡς
εἰκὸς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ ⟨ἦν⟩ καὶ τοὺς φίλους τοὺς
Θηραμένους προσαπολωλέναι, πλὴν εἴ τις ἐτύγχανεν
ἐκείνῳ τἀναντία πράττων· νῦν δὲ ὁρῶ τάς τε ἀπολογίας*

61 *οὐκ* add. Wdn, qui scribit *ὥστ' οὐκ οἶδ'*, ante *δεῖ* addiderat C | *πλείστων* Cont: *πλεῖστον* X | titulus deest in X **62** *ἂν* add. C | *παραστῇ*] *προσστῇ* Sauppe, quod redarguit Gebauer, ⟨*ἐπαχθὲς*⟩ *παρ.* Fuhr | *ὡς* ⟨*δεινὸν, εἰ*⟩ vel ⟨*ἔξω τοῦ πράγματος λέγω, ἐὰν*⟩ Gebauer | *κινδυνεύοντος* ⟨*ἀδικῶ*⟩ Wdn | *Θηρ.* ⟨*ἔξω τοῦ πράγματος*⟩ Herw. Ego post *πόλεως* commate distinxi | *ἀπολογήσεσθαι* Markl: *ἀπολογήσασθαι* X | *ἐκείνῳ* Tayl: *ἐκείνοις* X **63** *οὐ γάρ*] *καὶ γὰρ* Kayser, *ἀλλ' οὐ γὰρ* Baiter, *πάνυ γ', οὐ γάρ; μοι δοκοῦσιν* sic Fritzsche | *δοκοῦσιν* ⟨*ἐκεῖνοι*⟩ Auger **64** *ἦν* add. Rs | *τοὺς Θ.* Franz: *τοῦ Θ.* X

εἰς ἐκεῖνον ἀναφερομένας, τούς τ' ἐκείνῳ συνόν-
τας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν
αἰτίου ἀλλ' οὐ μεγάλων κακῶν γεγενημένου. ὃς 65
πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγέ-
νετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων πολιτείαν
ἑλέσθαι. καὶ ὁ μὲν πατὴρ αὐτοῦ τῶν προβούλων ὢν
ταὔτ' ἔπραττεν, αὐτὸς δὲ δοκῶν εὐνούστατος εἶναι
τοῖς πράγμασι στρατηγὸς ὑπ' αὐτῶν ᾑρέθη. καὶ ἕως 66
μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν ἑαυτὸν [τῇ πόλει] παρεῖχεν· ἐπειδὴ
δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ Κάλλαισχρον καὶ ἑτέρους ἑώρα
προτέρους αὐτοῦ γιγνομένους, τὸ δὲ ὑμέτερον πλῆθος
οὐκέτι βουλόμενον τούτων ἀκροᾶσθαι, τότ' ἤδη διά τε
τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν δέος
μετέσχε τῶν Ἀριστοκράτους ἔργων. βουλόμενος δὲ 67
τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι Ἀντιφῶντα καὶ
Ἀρχεπτόλεμον φιλτάτους ὄντας αὐτῷ κατηγορῶν ἀπέ-
κτεινεν, εἰς τοσοῦτον δὲ κακίας ἦλθεν, ὥστε ἅμα μὲν
διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν ὑμᾶς κατεδουλώσατο,
διὰ δὲ τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους ἀπώλεσε. τιμώ- 68
μενος δὲ καὶ τῶν μεγίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς ἐπαγ-
γειλάμενος σώσειν τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπώλεσε, φάσκων
πρᾶγμα ηὑρηκέναι μέγα καὶ πολλοῦ ἄξιον. ὑπέσχετο
δὲ εἰρήνην ποιήσειν μήτε ὅμηρα δοὺς μήτε τὰ τείχη

αἰτίου . . . γεγενημένου Bekker: αἰτίους . . . γεγενημένους X, αἰτίῳ . . . γεγενημένῳ Rs | αἰτίου ⟨αὐτοῦ⟩ Wdn 65 ταὔτ' Classen: ταῦτ' X | αὐτῶν Sauppe: αὐτοῦ X 66 τῇ πόλει del. vel τῇ πολιτείᾳ Dobr. ἐτιμᾶτο ἐν τῇ πόλει, πιστὸν ἑαυτὸν Fritzsche | κάλαισχρον X | προτέρους Canter: πρεοτέρους X, ὑπερτέρους Jacobs, λαμπροτέρους Dobr | τούτων] τῶν ν' Dobr 67 ἀρχιπτόλεμον X | διὰ δὲ] ἅμα δὲ διὰ Cob. 68 δὲ καὶ ⟨ὕστερον, καὶ⟩ Scheibe, ἀξιούμενος ⟨ἐπειδὴ ἡ τελευταία ναυμαχία ἐγένετο⟩ Hamaker | φάσκων . . . ἄξιον post παραδούς transponit Hamaker

καθελὼν μήτε τὰς ναῦς παραδούς· ταῦτα δὲ εἰπεῖν
μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ αὐτῷ πιστεύειν.
69 *ὑμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πραττούσης μὲν τῆς ἐν*
Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτήρια, ἀντιλεγόντων δὲ πολ-
λῶν Θηραμένει, εἰδότες δὲ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρω-
ποι τῶν πολεμίων ἕνεκα τἀπόρρητα ποιοῦνται, ἐκεῖ-
νος δ' ἐν τοῖς αὑτοῦ πολίταις οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν
ταῦθ' ἃ πρὸς τοὺς πολεμίους ἔμελλεν ἐρεῖν, ὅμως
ἐπετρέψατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας
70 *καὶ ὑμᾶς αὐτούς. ὁ δὲ ὧν μὲν ὑπέσχετο οὐδὲν ἔπρα-*
ξεν, οὕτως δὲ ἐνετεθύμητο ὡς χρὴ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ
γενέσθαι τὴν πόλιν, ὥστε περὶ ὧν οὐδεὶς πώποτε
οὔτε τῶν πολεμίων ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν ἤλπισε,
ταῦθ' ὑμᾶς ἔπεισε πρᾶξαι, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων
ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐκείνοις ἐπαγγελλόμενος,
τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τείχη περιελεῖν καὶ τὴν ὑπάρχου-
σαν πολιτείαν καταλῦσαι, εὖ εἰδὼς ὅτι, εἰ μὴ πασῶν
τῶν ἐλπίδων ἀποστερηθήσεσθε, ταχεῖαν παρ' αὐτοῦ
71 *τὴν τιμωρίαν κομιεῖσθε. καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες*
δικασταί, οὐ πρότερον εἴασε τὴν ἐκκλησίαν γενέσθαι,
ἕως ὁ ὡμολογημένος ὑπ' ἐκείνων καιρὸς ἐπιμελῶς
ὑπ' αὐτοῦ ἐτηρήθη, καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ
Λυσάνδρου ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πο-
72 *λεμίων στρατόπεδον. τότε δὲ τούτων ὑπαρχόντων, καὶ*

ταῦτα] *τοῦτο* Hamaker, *τἆλλα* Wdn **69** *σωτήρια* Markl: *σωτηρίαν* X | *ἕνεκα* West: *οὕνεκεν* X ⟨*βλάβης*⟩ *ἕνεκα* Kayser | *ταῦτα πρὸς* X, quibus servatis Rs *ἐκεῖνος δ'* ⟨*ἃ*⟩ *ἐπετρέψατε* Cont: *ἐπέμψατε* X | *γυναῖκα* X **70** *ἐνεθυμεῖτο* Cont | *αὐτὸς* Canter: *αὐτοῖς* X | *περιαιρεῖν* superscripto *ελεῖν* X | *ἀποστερήσεσθε* Cob **71** *ὡμολογημένος* West: *λεγόμενος* X | *ἐκείνων* Markl: *ἐκεῖνον* X, *λεγόμενος ὑπ' ἐκεῖνον* del. Boblenz, *λεγόμενος ὑπὸ Λυσάνδρου . . . τὰς μετ' ἐκεῖνον ναῦς* Gebauer | *μετεπέμψαντο* Rs

παρόντος Λυσάνδρου καὶ Φιλοχάρους καὶ Μιλτιάδου,
περὶ τῆς πολιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποίουν, ἵνα μήτε
ῥήτωρ αὐτοῖς μηδεὶς ἐναντιοῖτο μηδὲ διαπειλοῖτο
ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πόλει συμφέροντα ἕλοισθε, ἀλλὰ
τἀκείνοις δοκοῦντα ψηφίσαισθε. ἀναστὰς δὲ Θηρα- 73
μένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριάκοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέψαι
τὴν πόλιν καὶ τῇ πολιτείᾳ χρῆσθαι ἣν Δρακοντίδης
ἀπέφαινεν. ὑμεῖς δ' ὅμως καὶ οὕτω διακείμενοι ἐθο-
ρυβεῖτε ὡς οὐ ποιήσοντες ταῦτα· ἐγιγνώσκετε γὰρ ὅτι
περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἠκ-
κλησιάζετε. Θηραμένης δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, (καὶ 74
τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς | μάρτυρας παρέξομαι) εἶπεν ὅτι
οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου θορύβου, ἐπειδὴ πολ-
λοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ ὅμοια πράττοντας
αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ Λακεδαιμονίοις λέ-
γοι. μετ' ἐκεῖνον δὲ Λύσανδρος ἀναστὰς ἄλλα τε
πολλὰ εἶπε καὶ ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς ἔχοι, καὶ ὅτι
οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται ἀλλὰ περὶ σωτηρίας, εἰ
μὴ ποιήσεθ' ἃ Θηραμένης κελεύει. τῶν δ' ἐν τῇ 75
ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, γνόντες τὴν παρα-
σκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν αὐτοῦ μένοντες ἡσυ-
χίαν ἦγον, οἱ δὲ ᾤχοντο ἀπιόντες, τοῦτο γοῦν σφίσιν
αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν τῇ πόλει ἐψηφί-
σαντο· ὀλίγοι δέ τινες καὶ πονηροὶ καὶ κακῶς βου-
λευόμενοι τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν. παρηγγέλ- 76

72 παρόντων superscripto ος X | μηδὲ Emperius: μήτε X | διαπειλοῖτο Cob: ἀπειλοῖτο X, ἀπειλοῖ Tur, αἰτιῷτο Emperius, ⟨ἄρχων⟩ ἀπειλοῖτο Rs, μήτε πολίτης Jacobs | ψηφίσοισθε X **73** ὑμᾶς Cont: ἡμᾶς X | ⟨οὐκ⟩ ἐλευθερίας Rs | ἠκκλησιάζετε Frb. cf. Dindorf praef. Demosth. I[3] 27: ἐκκλ. X, ἐξεκλ. Sauppe **74** παρέχομαι Rs | μέλλοι X, μέλει Cont | ποιήσεθ' Cob: ποιήσαιθ' X | κελεύει C: κελεύοι X **75** τοῦτό γ' οὖν X

λετο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὓς Θηραμένης ἀπέδειξε χειροτονῆσαι, δέκα δὲ οὓς οἱ καθεστηκότες ἔφοροι κελεύοιεν, δέκα ⟨δ'⟩ ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ τὴν ὑμετέραν ἀσθένειαν ἑώρων καὶ τὴν αὑτῶν δύναμιν ἠπίσταντο, ὥστε πρότερον ᾔδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ
77 *ἐκκλησίᾳ πραχθήσεσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἐμοὶ δεῖ πιστεῦσαι, ἀλλὰ ἐκείνῳ· πάντα γὰρ τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένα ἐν τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὀνειδίζων μὲν τοῖς φεύγουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν, οὐδὲν φροντιζόντων Λακεδαιμονίων, ὀνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέχουσιν, ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις τρόποις ὑπ' ἐμοῦ αὐτοῖς αἴτιος γεγενημένος τοιούτων τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτοῖς ἔργῳ*
78 *δεδωκὼς καὶ παρ' ἐκείνων ὅρκους εἰληφώς. καὶ τοσούτων καὶ ἑτέρων κακῶν καὶ αἰσχρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἰτίου γεγενημένου τολμήσουσιν αὐτοὺς φίλους ὄντας ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος Θηραμένους ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ πονηρίας, καὶ δικαίως μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε), δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δὶς γὰρ ὑμᾶς κατεδουλώσατο, τῶν μὲν*

76 παρήγγελτο Cob | δ' add. Ald | ὥστε προῄδεσαν Halb **77** δεῖ C: δοκεῖ X | φροντιζόντων Dobr: φροντίζων δὲ τῶν X, φροντίζων τῶν Classen, φροντίζοντα δὴ τῶν Fritzsche, φροντιζόντων αὐτῶν Wdn | αὐτοῖς αἴτιος Frb, ut ipse dicit, post Kayserum: αὐτὸς αἴτιος X | τοιούτων ⟨αὐτῶν⟩ Cob | αὐτοῖς ἔργῳ C: αὐτῷ ἔργῳ X, αὐτὸς ἔργῳ Markl, αὐτῷ τῷ ἔργῳ Frb, αὐτοῖς τῷ ἔργῳ Boblenz | ὅρκους del. Cob **78** καίτοι τοσούτων Rs An. II 55 | αἰτίου γεγενημένου Rs: αἴτιοι γεγενημένοι X, αἰτίῳ γεγενημένῳ Wdn | Θηραμ. del. Hirschig ὑπὲρ τῆς] ὑπὸ τῆς Cob | αὑτοῦ ex αὑτῶν a m. pr. corr. X^s, αὑτῶν ex αὑτου X^{st} | ἤδη] cf. XXVIII 8, δὶς Sauppe | γὰρ ⟨πρότερον⟩ Frb, γὰρ ⟨καὶ πρότερον⟩ Fritzsche, γὰρ ⟨ποτε⟩ Gebauer | κατέλυε Cob | ἂν ⟨καὶ⟩ ἐν Rs

παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπιθυμῶν,
καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος δεινοτάτων ἔργων
διδάσκαλος καταστάς.

Περὶ μὲν τοίνυν Θηραμένους ἱκανά μοί ἐστι τὰ 79
κατηγορημένα· ἥκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρός, ἐν ᾧ
δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις
γνώμαις, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου
συναρχόντων δίκην λαβεῖν, μηδὲ μαχομένους ⟨μὲν⟩
κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφιζομένους δὲ ἥττους
τῶν ἐχθρῶν. μηδ' ὧν φασι μέλλειν πράξειν πλείω 80
χάριν αὐτοῖς ἴστε, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίζεσθε· μηδ'
ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ'
ἀφῆτε· μηδὲ τῆς τύχης, ἣ τούτους παρέδωκε τῇ πόλει,
κάκιον ὑμῖν αὐτοῖς βοηθήσητε.

Κατηγόρηται δὲ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τούτου 81
φίλων, οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ
ταῦτα πέπρακται. ὁ μέντοι ἀγὼν οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πό-
λει καὶ Ἐρατοσθένει· οὗτος μὲν γὰρ κατήγορος καὶ
δικαστὴς ⟨ὁ⟩ αὐτὸς ἦν τῶν κρινομένων, ἡμεῖς δὲ νυνὶ
εἰς κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν. καὶ οὗτοι 82
μὲν τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀκρίτους ἀπέκτειναν, ὑμεῖς
δὲ τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξι-
οῦτε κρίνειν, παρ' ὧν οὐδ' ἂν παρανόμως βουλόμενοι

79 μὴ ἐνεῖναι Hirschig | τούτου Rauch: τουτουὶ X, τουτωὶ Cob | μὲν add. Cont **80** μέλλειν X | ὑμῖν ⟨ὑμεῖς⟩ αὐτοὶ Funkhänel, κάκιον ⟨ὑμεῖς⟩ Fuhr, μηδ' ⟨ὑμεῖς⟩ Wdn **81** κατηγόρηται Bake: κατηγορεῖτε X, κατηγορεῖται vel κατηγορῶ Sauppe, καταγνῶτε Dobr | δὲ] δὴ Scheibe, μὲν Fuhr, μὲν δὴ Wdn, sed talibus particulis post § 79 80 non opus est | Ἐρατ. del. Madvig et sic Kocks: κατηγορητέον δὲ καὶ τῶν | οἷς] εἰς οὓς Sluiter | ὁ αὐτὸς Markl: αὐτὸς X | κρινομένων Rs: γινομένων X, ἀπαγομένων Fritzsche, τῶν κριν. del. Gebauer **82** καὶ οὗτοι] Dobr: καίτοι οὗτοι X | ἀκρίτως X

*δίκην λαμβάνειν ἀξίαν τῶν ἀδικημάτων ὧν τὴν πόλιν
ἠδικήκασι λάβοιτε. τί γὰρ ἂν παθόντες δίκην τὴν*
83 *ἀξίαν εἴησαν τῶν ἔργων δεδωκότες; πότερον εἰ αὐτοὺς
ἀποκτείναιτε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ
φόνου δίκην λάβοιμεν, ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ
ἀδελφοὺς ἀκρίτους ἀπέκτειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χρή-
ματα τὰ φανερὰ δημεύσαιτε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πό-
λει, ἧς οὗτοι πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις, ὧν*
84 *⟨τὰς⟩ οἰκίας ἐξεπόρθησαν. ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ποι-
οῦντες δίκην παρ' αὐτῶν ⟨τὴν ἀξίαν⟩ οὐκ ἂν δύ-
ναισθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ ἡντινοῦν
ἀπολιπεῖν, ἥντινά τις βούλοιτο παρὰ τούτων | λαμ-
βάνειν;*

*Πᾶν δ' ἄν μοι δοκεῖ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ οὐχ
ἑτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν ἀλλ' αὐτῶν τῶν κακῶς
πεπονθότων, ἥκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς
μάρτυρας τῆς τούτου πονηρίας· τοσοῦτον ἢ ὑμῶν κατα-*
85 *πεφρόνηκεν ἢ ἑτέροις πεπίστευκεν. ὧν ἀμφοτέρων
ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένους ὅτι οὔτ' ἂν ἐκεῖνα
ἐδύναντο ποιεῖν μὴ ἑτέρων συμπραττόντων οὔτ' ἂν
νῦν ἐπεχείρησαν ἐλθεῖν μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι*

τὴν ἀξίαν del. Boblenz, *τὴν* del. Dobr **83** *ἀποκτείναιτε* Bekker: *ἀποκτείνοιτε* X^{f} | *λάβοιτε* Sluiter | *ἀκρίτους* C: *ἀκρίτως* X *τὰ φανερὰ* del. West | *δημεύσαιτε* Rs: *δημεύσετε* X | *τὰς* add. Scheibe | *ἐξεπόρθησαν*; vulg **84** *τὴν ἀξίαν* add. Gebauer secundum Augerum, *ἱκανὴν* Sintenis, idem addunt post *λαβεῖν* Rs, ante *δίκην* Hirschig, idem post *δίκην* vel *ἀξίαν* post *ἂν* Tur, *δικαίαν* post *δίκην* Scheibe | *δύναισθε* Bekker: *δύνησθε* X *παραλιπεῖν* Herw | *ἥντινά τις βούλοιτο* [*παρὰ τούτων λαμβάνειν*] ante *πῶς* ponit Halb | *μοι δοκῇ* X^{1} | *τούτου*] *αὐτοῦ* Auger, quod redarguit Lipsius | *τοσοῦτον ἢ* Rs: *τοσοῦτον δ'* X, *τοσ. οὖν* Cob **85** *ὧν ἄξιον ἐπιμ. ἀμφότερα ἐνθυμ.* Dobr, *ἐπιμνησθῆναι* Fuhr | *ἐδύναντο* Markl: *δύναιντο* X | *ἐλθεῖν* C: *ἐλεῖν* X

σωθήσεσθαι, οἳ οὐ τούτοις ἥκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ
ἡγούμενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἔσεσθαι τῶν ⟨τε⟩
πεπραγμένων καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλων-
ται, εἰ τοὺς μεγίστων κακῶν αἰτίους λαβόντες ἀφή-
σετε. Ἀλλὰ καὶ τῶν συνερούντων αὐτοῖς ἄξιον 86
θαυμάζειν, πότερον ὡς καλοὶ κἀγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν
αὑτῶν ἀρετὴν πλείονος ἀξίαν ἀποφαίνοντες τῆς ⟨τού-
των⟩ πονηρίας· ἐβουλόμην μέντ' ἂν αὐτοὺς οὕτω προ-
θύμους εἶναι σῴζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι ἀπολ-
λύναι· ἢ ὡς δεινοὶ λέγειν ἀπολογήσονται καὶ τὰ τού-
των ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφανοῦσιν. ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ
ὑμῶν οὐδεὶς αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχεί-
ρησεν εἰπεῖν.

Ἀλλὰ τοὺς μάρτυρας ἄξιον ἰδεῖν, οἳ τούτοις μαρ- 87
τυροῦντες αὑτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρα ἐπιλήσμονας
καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν τοῦ
ὑμετέρου πλήθους ἀδεῶς ἡγοῦνται τοὺς τριάκοντα σώ-
σειν, διὰ δὲ Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐ-
τοῦ δεινὸν ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν.
καίτοι οὗτοι μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιντο τὴν 88
πόλιν ἀπολέσαι· ἐκεῖνοι δέ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν,
τελευτήσαντες τὸν βίον πέρας ἔχουσι τῆς [παρὰ] τῶν

τε add. Rs, An. II 55, *τῶν πεπρ.* ⟨*ὥστε*⟩ Wdn, *τῶν πεπρ.* del. Cob coll. XXII 19. XXX 34 | *τοὺς* ⟨*τῶν*⟩ *μεγ.* Rs **86** *καὶ* ⟨*τοῦτο*⟩ *τῶν* Kayser, sed cf. XXV 19. 21 | *συνερούντων* Rs: *ξυνεργούντων* X | *κἀγαθοὶ* Canter: *ἢ ἀγαθοὶ* X | *αἰτήσονται*] *ἀπολογήσονται* Canter, *ἐξαιτήσονται* Rs, ⟨*τούτους*⟩ *ἐξαιτ.* Auger, *ἐξαιτ.* ⟨*αὐτοὺς*⟩ Kayser, del. Bergk | *τούτων* add. Markl | *ἀπολλύναι* Markl: *ἀποδοῦναι* X, *προδοῦναι* Cont | *οὐδὲ* Rs: *οὔτε* X **87** *οἳ*] *ὅτι* Francken | *τοῦ ὑμετέρου πλήθους*] *τοῦ ὑμ. ἐλέου* Markl, *τὸ ὑμέτερον πλῆθος* Dobr | *δεινὸν ἦν*] *οὐδ' ἐνῆν* Markl | *τεθνειότων* X **88** ⟨*τὸ*⟩ *πέρας* Frb coll. Din. III 16 | *παρὰ* del. Gebauer, qui etiam *κατὰ* proponit et *καὶ* ante *τῆς* add., *τοῦ βίου*

*ἐχθρῶν τιμωρίας. οὐκ οὖν δεινὸν εἰ τῶν μὲν ἀδίκως
τεθνεώτων οἱ φίλοι συναπώλλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς
τὴν πόλιν ἀπολέσασιν — ἦ που <ἐπ'> ἐκφορὰν πολλοὶ
ἥξουσιν, ὁπότε βοηθεῖν τοσοῦτοι παρασκευάζονται;
89 καὶ μὲν δὴ πολλῷ ῥᾷον ἡγοῦμαι εἶναι ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς
ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πεποιήκασιν ἀπο-
λογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν ὡς Ἐρατοσθένει ἐλάχιστα
τῶν τριάκοντα κακὰ εἴργασται, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν
ἀξιοῦσι σωθῆναι· ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πλεῖστα
εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆναι αὐτὸν ἀπο-
90 λέσθαι; ὑμεῖς δὲ δείξετε ἥντινα γνώμην ἔχετε περὶ
τῶν πραγμάτων. εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψηφιεῖσθε,
δῆλοι ἔσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμένοις· εἰ δὲ
ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθήσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμη-
ταὶ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἕξετε λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ
91 τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε· νυνὶ μὲν γὰρ
οὐδεὶς ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην
ψηφίζεσθαι. ὥστε συμβουλεύω μὴ τούτου ἀποψη-
φισαμένους ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μηδ' οἴεσθε
κρύβδην <εἶναι> τὴν ψῆφον· φανερὰν γὰρ τῇ πόλει
τὴν ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.*

πέρας ἔχουσι τὴν παρὰ τ. ἐ. τιμωρίαν Wdn | *τιμμωρίας* X | *δεινὸν οἱ τῶν* X | *ἐπ'* add. Rs. *ἀπολέσασι δήπου ἐπ'* Sauppe. *ἀπολέσασιν ἐπ'* C | *βοηθεῖεν* X **89** *πολλῷ* Rs: *πολλοὶ* X, *πολὺ* vulg | *ῥᾷον* Steph: *ῥάδιον* X | *καὶ μὲν δὴ . . . ἀπολογήσασθαι* Bake transponit in § 86 post *εἰπεῖν* | *ἀπολέσθαι.* legebatur ante Gebauerum **90** *δείξετε* Markl: *δείξατε* X | *τῶν*] *τούτων τῶν* vel *τοιούτων* Scheibe | *ὡς*] aut *πᾶσιν* aut del. Rs. sed cf. § 33, Plat. Phaedr. 235^a, Xen. An. I 5, 9 | *ποιεῖτε* Cob **91** *ψηφίζεσθαι* Bekker: *ἀποψηφίζεσθαι* X, <*οὔτε καταψηφίζεσθαι οὔτε*> *ἀποψηφίζεσθαι* Gebauer, *διαψηφίζεσθαι* Wdn | *ὥστε* <*ὑμῖν*> Bohlenz | *μὴ τούτου* Fuhr | *εἶναι* hic add. Scheibe, post *ψῆφον* C, *ἔσεσθαι* Kayser, *οἴσειν* vel *φέρειν* Rs, *οἴεσθε λαθεῖν διὰ τὸ κρύβδην εἶναι* Rauch, *οἴεσθε λήσειν ὅτι* (vel *εἰ*) *οἴσετε κρ.* Gebauer | *τῇ πόλει*] *τοῖς θεοῖς* Frb | <*αὐτῶν*> *γνώμην* Fuhr | *ποιήσει* Wdn

Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἑκατέρους ἀναμνήσας καταβαί- 92
νειν, τούς τε ἐξ ἄστεως καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα
τὰς ὑμῖν διὰ τούτων γεγενημένας συμφορὰς παρα-
δείγματα ἔχοντες τὴν ψῆφον φέρητε. καὶ πρῶτον μὲν
ὅσοι ἐξ ἄστεώς ἐστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω
σφόδρα ἤρχεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ ὑέσι καὶ πολίταις
ἠναγκάζεσθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἡττη-
θέντες μὲν τοῖς νικήσασι τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ'
ἂν τούτοις ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι 93
μὲν [ἂν] ἐκ τῶν πραγμάτων μεγάλους ἐκτήσαντο, ὑμεῖς
δὲ διὰ τὸν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε·
συνωφελεῖσθαι μὲν γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἠξίουν, συνδιαβάλ-
λεσθαι δ' ἠνάγκαζον, εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόν-
τες ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν κοινούμενοι πιστοὺς ὑμᾶς
ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν μεταδιδόντες εὔνους ᾤοντο
εἶναι. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντες, 94
καθ' ὅσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ
τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε, | ἐνθυμηθέντες μὲν
ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων ἤρχεσθε, ἐνθυ-
μηθέντες δὲ ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων πολιτεύ-
εσθε καὶ τοῖς πολεμίοις μάχεσθε καὶ περὶ τῆς πόλεως
βουλεύεσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς
οὗτοι φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας
δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν. καὶ πρὸς 95
ὑμᾶς μὲν ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν τοσαῦτα λέγω.
ὅσοι δ' ἐκ Πειραιῶς ἐστε, πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων

92 *διὰ τούτων* C, *διὰ τοῦτον* X, *διὰ τούτους* Wdn **93** *ἂν* del. Baiter | *πραγμάτων*] *ἁρπαγμάτων* Markl, *ἁρπαγῶν* vel *ταραχῶν* Herw | *ὀνειδῶν* X | *εὖνοι* Jebb | ‹*δεῖν*› *εἶναι* Dobr **94** *πονηροτάτων* Rs: *πονηροτέρων* X | *σφετέρας* Markl: *ὑμετέρας* X, *ἑαυτῶν* Tayl **95** *πολλῶν ἐνόντων* West

ἀναμνήσθητε, ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ μαχε-
σάμενοι οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀλλ᾽ ὑπὸ τούτων εἰρή-
νης οὔσης ἀφῃρέθητε τὰ ὅπλα, ἔπειθ᾽ ὅτι ἐξεκηρύχθητε
μὲν ἐκ τῆς πόλεως, ἣν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύ-
96 γοντας δὲ ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεων ἐξῃτοῦντο. ἀνθ᾽ ὧν ὀρ-
γίσθητε μὲν ὥσπερ ὅτ᾽ ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν
ἄλλων κακῶν ἃ πεπόνθατε ὑπ᾽ αὐτῶν, οἳ τοὺς μὲν ἐκ
τῆς ἀγορᾶς τοὺς δ᾽ ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαίως
ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ
γυναικῶν ἀφέλκοντες φονέας αὑτῶν ἠνάγκασαν γε-
νέσθαι καὶ οὐδὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἴασαν τυχεῖν,
ἡγούμενοι τὴν αὑτῶν ἀρχὴν βεβαιοτέραν εἶναι τῆς
97 παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίας. ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέ-
φυγον, πολλαχοῦ κινδυνεύσαντες καὶ εἰς πολλὰς πό-
λεις πλανηθέντες καὶ πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐν-
δεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, οἱ μὲν ἐν πολεμίᾳ τῇ
πατρίδι τοὺς παῖδας καταλιπόντες, οἱ δ᾽ ἐν ξένῃ γῇ,
πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετε εἰς τὸν Πειραιᾶ. πολ-
λῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρξάντων ἄνδρες
ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἠλευθερώσατε, τοὺς δ᾽ εἰς
98 τὴν πατρίδα κατηγάγετε. εἰ δὲ ἐδυστυχήσατε καὶ τού-
των ἡμάρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δείσαντες ἐφεύγετε μὴ
πάθητε τοιαῦτα οἷα καὶ πρότερον, καὶ οὔτ᾽ ἂν ἱερὰ
οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τούτων τρό-
πους ὠφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικοῦσι σωτήρια γίγνεται·
οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ τού-

τὰ ὅπλα del. West. αὐτὰ Kayser | ἐξῃτοῦντο Cont: ἐζη-
τοῦντο X **96** ἀπέκτειναν Rs: ἀπέκτενον X[s] | ἀφέλκοντες
Rs: ἀφελόντες X **97** διεφύγετε Burger τοὺς δ᾽] αὐτοὺς
δ᾽ Rs **98** μὴ ἐπάθετε Halm | ὠφέλησεν Boblenz | σωτήρια
ex σωτηρία a pr. m. corr. X

των ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ' ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἕνεκα
συμβολαίων ἐδούλευον ἐρημίᾳ τῶν ἐπικουρησόντων.

Ἀλλὰ γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι βούλομαι λέγειν, 99
τὰ πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμενος εἰπεῖν. οὐδὲ
γὰρ ἑνὸς κατηγόρου οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ
πολλῶν. ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας ⟨οὐδὲν⟩ ἐλλέ-
λειπται, ὑπέρ ⟨τε⟩ τῶν ἱερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέ-
δοντο τὰ δ' εἰσιόντες ἐμίαινον, ὑπέρ τε τῆς πόλεως,
ἣν μικρὰν ἐποίουν, ὑπέρ τε τῶν νεωρίων, ἃ καθεῖλον,
καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν
ἐπαμῦναι οὐκ ἐδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶ- 100
μαι δ' αὐτοὺς ἡμῶν τε ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς εἴσεσθαι
τὴν ψῆφον φέροντας, ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τού-
των ἀποψηφίσησθε, αὐτῶν θάνατον κατεψηφισμέ-
νους ἔσεσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δίκην λάβω-
σιν, ὑπὲρ αὐτῶν ⟨τὰς⟩ τιμωρίας πεποιημένους.

Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε, ἑωράκατε, πεπόν-
θατε, ἔχετε· δικάζετε.

13.

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ [ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ].

Προσήκει μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ὑμῖν 1
τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν οἳ ἀπέθανον εὖνοι ὄντες

99 μέλλοντα ⟨ἂν⟩ Kayser | εἰπεῖν del. Cob, εἰπεῖν ⟨ἅπαντα⟩ Herw, ⟨πάντ'⟩ εἰπ. Wdn | οὐδὲν add. Canter, ante τῆς Wdn | τε add. Sauppe | ἃ] ὧν Cob **100** ἡμῶν Auger: ὑμῶν X | ἀκροάσεσθαι Markl | εἴσεσθαι] ὄψεσθαι vel εἰσόψεσθαι Hamaker | αὑτῶν Cob | κατεψηφισμένους ἔσεσθαι Kayser: καταψηφιεῖσθαι X, κατεψ. φανήσεσθαι Scheibe, κατεψηφίσθαι Baiter | αὑτῶν Cob | τὰς add. Franz | τιμωρίαν Rs | πεποιημένους ⟨ἔσεσθαι⟩ Cob, ⟨φανήσεσθαι⟩ πεπ. Rs, πεποιημένοι ἔσονται Gebauer | παύομαι Cont

Or. XIII. ἐνδείξεως del. Dobr, quamquam est apud Priscian. XVIII 233 et 263 Kr.

τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσήκει δὲ κἀμοὶ οὐχ ἥκιστα·
κηδεστὴς γάρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός.
τυγχάνει οὖν ἐμοὶ ἡ αὐτὴ ἔχθρα πρὸς Ἀγόρατον του-
τονὶ καὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἔπραξε
γὰρ οὗτος τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ νυνὶ εἰκότως
μισεῖται, ὑπό τε ὑμῶν, ἐὰν θεὸς θέλῃ, | δικαίως τιμω-
2 ρηθήσεται. Διονυσόδωρον γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν
καὶ ἑτέρους πολλούς, ὧν δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε,
ἄνδρας ὄντας ἀγαθοὺς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον,
ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἀπέκτεινε, μηνυτὴς κατ' ἐκείνων
γενόμενος. ποιήσας δὲ ταῦτα ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ ἕκα-
στον τῶν προσηκόντων μεγάλα ἐζημίωσε, τὴν δὲ πό-
λιν κοινῇ πᾶσαν τοιούτων ἀνδρῶν ἀποστερήσας οὐ
3 μικρά, ὡς ἐγὼ νομίζω, ἔβλαψεν. ἐγὼ οὖν, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες
δικασταί, δίκαιον καὶ ὅσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοὶ
καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι καθ' ὅσον ἕκαστος δύνα-
ται· καὶ ποιοῦσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν
καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἂν γίγνεσθαι. δεῖ δ'
ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων
4 ἁπάντων ἀκοῦσαι, ἵν' εἰδῆτε πρῶτον μὲν ᾧ τρόπῳ
ὑμῖν ἡ δημοκρατία κατελύθη καὶ ὑφ' ὅτου, ἔπειτα ᾧ
τρόπῳ οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου ἀπέθανον, καὶ ὅ τι
ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκηψαν· ἅπαντα γὰρ ταῦτα
ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἥδιον καὶ ὁσιώτερον Ἀγοράτου
τουτουὶ καταψηφίζοισθε. ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾷστα

1 οὖν μοι X | ὑπ' ἐμοῦ ⟨τε⟩ Fuhr, sed cf. I 17 XXIII 3, ἐμοῦ μὲν εἰκ. . . . ὑπὸ δ' ὑμῶν Wdn | νυνὶ ante δικαίως transponit Herw 2 μηνυτὴς . . γενόμενος del. Roehl cf. § 18 3 ὦ add. Markl 4 ὅτῳ τρόπῳ Herw | ὑφ' οἵου Wdn | καὶ ὅτι Rs An. II 57: καὶ διότι X, καὶ δὴ ὅτι Tayl, καὶ δὴ καὶ ὅτι Häberlin | ἂν transp. pone ἥδιον Cob, vel pone γὰρ Gebauer | ὑμεῖς ⟨τάχιστα vel σαφέστατα⟩ μ. Gebauer, ῥᾷστα ἡμεῖς τε Fuhr

διδάξομεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξο-
μαι διηγεῖσθαι.

Ἐπειδὴ γὰρ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ 5
τὰ πράγματα ⟨τὰ⟩ ἐν τῇ πόλει ἀσθενέστερα ἐγεγένητο,
οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον αἵ τε νῆες αἱ Λακεδαιμονίων
ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἀφικνοῦνται, καὶ ἅμα λόγοι πρὸς
Λακεδαιμονίους περὶ τῆς εἰρήνης ἐγίγνοντο. ἐν δὲ 6
τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα πράγματα ἐν
τῇ πόλει γίγνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζοντες κάλλιστον
καιρὸν εἰληφέναι καὶ μάλιστ' ⟨ἂν⟩ ἐν τῷ τότε χρόνῳ
τὰ πράγματα, ὡς αὐτοὶ ἐβούλοντο, καταστήσασθαι.
ἡγοῦντο δὲ οὐδὲν ἄλλο σφίσιν ἐμποδὼν εἶναι ἢ τοὺς 7
τοῦ δήμου προεστηκότας καὶ τοὺς στρατηγοῦντας καὶ
ταξιαρχοῦντας. τούτους οὖν ἐβούλοντο ἁμῶς γέ πως
ἐκποδὼν ποιήσασθαι, ἵνα ῥᾳδίως ἃ βούλοιντο διαπράτ-
τοιντο. πρῶτον μὲν οὖν Κλεοφῶντι ἐπέθεντο ἐκ τρόπου
τοιούτου. ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰρήνης 8
ἐγίγνετο καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἥκοντες ἔλεγον,
ἐφ' οἷς ἕτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακεδαι-
μόνιοι, εἰ κατασκαφείη τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ
δέκα στάδια ἑκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς
κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστὰς
ἀντεῖπεν ὡς οὐδενὶ τρόπῳ οἷόν τε εἴη ποιεῖν ταῦτα.
μετὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ 9
ὑμετέρῳ, ἀναστὰς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτὸν ἕλησθε περὶ

5 τὰ add. Sauppe. ἐν del. Hamaker. ἐν τῇ πόλει del. Halb | τῆς pone περὶ del. Cob 6 εἰλ. ὡς μάλ. ἐν Fuhr | ἂν add. Auger. καὶ . . . χρόνῳ del. Kayser. ἐν . . . χρόνῳ del. Gebauer | καταστήσεσθαι Markl 7 ἁμωσγέπως a pr. m. corr. ex ἄλλως γέ πως X 8 ἐφ' οἷς ἡτιμοῖεν X. ἐφ' οἷστισι Herw | ποιήσασθαι Ortner | τῆς κατασκαφῆς del. Boblenz. περὶ . . . κατασκαφῆς del. Herw

τῆς εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσειν ὥστε
μήτε τῶν τειχῶν διελεῖν μήτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττῶ-
σαι μηδέν· οἴοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακε-
10 δαιμονίων τῇ πόλει εὑρήσεσθαι. πεισθέντες δὲ ὑμεῖς
εἵλεσθε ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προ-
τέρῳ ἔτει στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε,
οὐ νομίζοντες εὔνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ.
11 ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐλθὼν εἰς Λακεδαίμονα ἔμενεν ἐκεῖ
πολὺν χρόνον, καταλιπὼν ὑμᾶς πολιορκουμένους, εἰδὼς
τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον καὶ διὰ τὸν
πόλεμον καὶ τὰ κακὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπιτηδείων
ἐνδεεῖς ὄντας, νομίζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς [ἀπόρως]
ὥσπερ διέθηκεν, ἀσμένως ὁποιαντινοῦν ἐθελῆσαι ἂν
12 εἰρήνην ποιήσασθαι. οἱ δ' ἐνθάδε ὑπομένοντες καὶ
ἐπιβουλεύοντες καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν εἰς ἀγῶνα
Κλεοφῶντα καθιστᾶσι, πρόφασιν μὲν ὅτι οὐκ ἦλθεν
εἰς τὰ ὅπλα ἀναπαυσόμενος, τὸ δ' ἀληθὲς ὅτι ἀντεῖ-
πεν ὑπὲρ ὑμῶν μὴ καθαιρεῖν τὰ τείχη. ἐκείνῳ μὲν
XXXII] οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες καὶ εἰσελθόντες οἱ
βουλόμενοι ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι ἀπέκτειναν ἐν
13 τῇ προφάσει ταύτῃ. Θηραμένης δὲ ὕστερον ἀφικνεῖ-
ται ἐκ Λακεδαίμονος. προσιόντες δ' αὐτῷ τῶν τε
στρατηγῶν τινες καὶ τῶν ταξιάρχων, ὧν ἦν Στρομ-
βιχίδης καὶ Διονυσόδωρος, καὶ | ἄλλοι τινὲς τῶν πολι-

9 ποιήσει Steph. πείσει Francken | ὥστε ⟨ἐκείνους⟩ Kayser ἀφελεῖν Cob **10** οὐ νομίζοντες . . . ὑμετέρῳ del. Gebauer **11** ἔμενεν X: ἔμεινεν cum libro C post Bekkerum editores plerique | τὰ κατὰ τοὺς X, τὰ ⟨τούτου⟩ κακὰ vel τἆλλα κακὰ Rs. τὰ ⟨κατ' αὐτὸν⟩ κακὰ West. τὰ ⟨τοῦ πολέμου⟩ κακὰ Gebauer. τὰ ⟨τούτῳ ἑπόμενα⟩ κακὰ Fuhr. qui confert VI 47. Isocr. V 102 | ἐνδεεῖς est in X⁵ | ἀπόρως del. Kayser | ἀσμένους Cob | **12** ἐπὶ τῇ προφάσει post Reiskium Baiter **13** στρατηγῶν Markl: στρατιωτῶν X

τῶν εὐνοοῦντες ὑμῖν, ὥς γ' ἐδήλωσεν ὕστερον, ἠγανάκτουν σφόδρα. ἦλθε γὰρ φέρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν ἡμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνωμεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολιτῶν καὶ ἀγαθοὺς ἀπωλέσαμεν, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
τριάκοντα ἐξηλάθημεν. ἐνῆν γὰρ ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ 14
δέκα στάδια τῶν μακρῶν τειχῶν διελεῖν ὅλα τὰ μακρὰ τείχη διασκάψαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ἄλλο τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὑρέσθαι τάς τε ναῦς παραδοῦναι Λακεδαιμονίοις
καὶ τὸ περὶ τὸν Πειραιᾶ τεῖχος περιελεῖν. ὁρῶντες 15
δὲ οὗτοι οἱ ἄνδρες ὀνόματι μὲν εἰρήνην λεγομένην, τῷ δ' ἔργῳ τὴν δημοκρατίαν καταλυομένην, οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέψειν ταῦτα γενέσθαι, οὐκ ἐλεοῦντες, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ τείχη, εἰ πεσεῖται, οὐδὲ κηδόμενοι τῶν νεῶν, εἰ Λακεδαιμονίοις παραδοθήσονται (οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων πλέον ἢ ὑμῶν ἑκάστῳ
προσῆκεν), ἀλλ' αἰσθόμενοι ἐκ τοῦ τρόπου τούτου τὸ 16
ὑμέτερον πλῆθος καταλυθησόμενον, οὐδ', ὥς φασί τινες, οὐκ ἐπιθυμοῦντες εἰρήνην γίγνεσθαι, ἀλλὰ βουλόμενοι βελτίω ταύτης εἰρήνην τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ποιήσασθαι. ἐνόμιζον δὲ δυνήσεσθαι, καὶ ἔπραξαν ἂν
ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ' Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπώλοντο. γνοὺς 17
δὲ ταῦτα Θηραμένης καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες οἳ κωλύσουσι τὸν δῆμον καταλυ-

εὔνοι ὄντες Cob | γε pone ὡς del. Dobr | ἐδήλωσεν Frb: ἐδήλωσαν X | οἵαν ἡμεῖς Cob | ἐγνώκαμεν Kappeyne **14** ἐνῆν Halb: ἦν X | κατασκάψαι Bekker, sed cf. Plut. Pyrrh. 33 | τοῖς ante Λακ. habet X, del. Pertz, τοῖς Λακ. del. Fuhr, τοῖς πολεμίοις Wdn **15** εἰρήνην γενομένην Hirschig, εἰρ. γιγνομένην post Rauchensteinum Wdn, εἰρ. μὲν λεγομένην deleta voce ὀνόματι Gebauer | ἐπιτρέψειν Steph: ἐπιτρέψαι X | νηῶν X | πλεῖον X **16** τῷ Ἀθ. Fuhr: τῶν Ἀθ. X | ποιῆσαι Francken | ταῦτα deleverit Gebauer **17** ταῦτα] ἐκ τούτων Hamaker, del. Bremi, ἐνταῦθα West

θῆναι καὶ ἐναντιώσονται περὶ τῆς ἐλευθερίας, εἵλοντο, πρὶν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρήνης γενέσθαι, τούτους πρῶτον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύνους καταστῆσαι, ἵνα μηδεὶς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου πλήθους ἀντιλέγοι. ἐπιβουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύουσι.
18 πείθουσι γὰρ Ἀγόρατον τουτονὶ μηνυτὴν κατὰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων γενέσθαι, οὐ συνειδότα ἐκείνοις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέν (οὐ γὰρ δήπου ἐκεῖνοι οὕτως ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ τηλικούτων ἂν πραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὡς πιστὸν καὶ εὔνουν, δοῦλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκάλεσαν), ἀλλ' ἐδόκει αὐτοῖς οὗτος ἐπιτήδειος εἶναι
19 μηνυτής. ἐβούλοντο οὖν ἄκοντα δοκεῖν αὐτὸν καὶ μὴ ἑκόντα μηνύειν, ὅπως πιστοτέρα ἡ μήνυσις φαίνοιτο. ὡς δὲ ἑκὼν ἐμήνυσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγμένων αἰσθήσεσθαι. εἰσπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν [τὴν πρὸ τῶν τριάκοντα βουλεύουσαν] Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοστίκτου καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος
20 οὗτος ἑταῖρος ἦν τῷ Ἀγοράτῳ καὶ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ ⟨ἡ⟩ πρὸ τῶν τριάκοντα βουλεύουσα διέφθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει, ὡς οἷόν τε μάλιστα. τεκμή-

ὑπὲρ τῆς ἐλ. Markl | εἵλοντο] προείλοντο Dobr, sed cf. Aesch. I 107 | τὴν περὶ τῆς πολιτείας West, del. Frb | τούτους Markl: τοῦτον X | πρῶτον] πρότερον West **18** ξυνειδότα X | οὐ γὰρ . . . παρεκάλεσαν sunt apud Priscian. XVIII p. 233 Kr. | οὕτως ἐκεῖνοι Prisc | ἄφιλοι] ἄθλιοι Nauck, ἁπλοῖ Vollgraff | ἂν om. Prisc | πράττοντες del. Rs **19** πιστοτέρα ἡ μήνυσις φαίνοιτο Francken: πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο X, in quibus ὑπο- del. Dobr; πιστ. οὕτω φαίν. Kayser, πιστ. εἰπεῖν φαίν. Sauppe, πιστ. ἃ μηνύοι φαίν. P. Müller, πιστότερος ὑμῖν ὑποφ. Bartelt | εἰσπέμπουσι Dobr: ἐκπέμπουσι X | τὴν . . βουλεύουσαν del. Sluiter | καλουμένου Baumeister **20** ἡ add. Rs | πρὸ . . . βουλεύουσα del. Jacobs | οἷόν τε Hamaker: ἴστε X, ἔνι prop. Gebauer

ριον δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ οἱ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν ⟨τὴν⟩ ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἐβούλευον. τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν' εἰδῆτε, ὅτι τὰ ψηφίσματα ⟨τὰ⟩ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ ἐπ' εὐνοίᾳ τῇ ὑμετέρᾳ ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου ἅπαντα ἐγένετο. καὶ ὡς τοιούτοις οὖσιν αὐτοῖς
τὸν νοῦν προσέχητε. εἰσελθὼν δὲ εἰς ταύτην τὴν 21
βουλὴν ἐν ἀπορρήτῳ Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονταί τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη αὐτῶν ἐρεῖν καθ' ἕκαστον· ὅρκους τε γὰρ ὀμωμοκέναι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνοις, καὶ εἶναι ἑτέρους οἳ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτὸς
δὲ οὐκ ἄν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρα- 22
σκευῆς ἐμηνύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλὴ εἰπεῖν τὰ ὀνόματα Θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ψηφίζεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρ- 23
χονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἱρεθέντες τῶν βουλευτῶν. καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐζήτουν ἄγειν. παραγενόμενος δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινές, ὁρῶντες τὰ πράγματα οὐχ

ὑστέραν Tayl: ὑμετέραν X | τὴν add. Rs, ἐπὶ τῶν τριάκοντα del. Dobr | τὰ add. Bekker | οὐκ ἐπ' Foertsch: οὐκέτι X | ἡμετέρου X^c | ἐγένετο Markl: ἐλέγετο X | τοιούτοις οὐκ οὖσι X, (οὐκ del. Markl., τοῦτο σκοποῦσι Wdn) | ⟨μὴ⟩ προσέχητε C, ⟨ἧσσον⟩ προσεχ. Rs **21** ταῦτα pone καίτοι §i insequentis transponit Francken, τοῦτο malit Rs **22** ἐμήνυε malit Rs | ψηφίζεται Scheibe: ψηφίσετε X, ψηφίσατο C, ἐψηφίσατο Rs | lemma in margine X **23** αἱρεθέντες Rs: διαιρεθέντες X, δέκα αἱρ. Wdn | ἐν ⟨τῇ⟩ ἀγ. Rs

οἷα βέλτιστα ἐν τῇ πόλει | ὄντα. ἄγειν μὲν τὸν Ἀγό-
ρατον οὐκ ἔφασαν προήσεσθαι, ἀφῃροῦντο δὲ καὶ
ἠγγυῶντο [καὶ ὡμολόγουν] παρέξειν εἰς τὴν βουλήν.
24 γραψάμενοι δὲ οἱ βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυω-
μένων καὶ κωλυόντων, ἀπιόντες ᾤχοντο εἰς ἄστυ. ὁ
δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βω-
μὸν Μουνιχίασιν· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ ἦσαν, ἐβουλεύοντο
τί χρὴ ποιεῖν. ἐδόκει οὖν τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς
ἄλλοις ἅπασιν ἐκποδὼν ποιήσασθαι τὸν Ἀγόρατον
25 ὡς τάχιστα, καὶ παρορμίσαντες δύο πλοῖα [Μουνιχία-
σιν] ἐδέοντο αὐτοῦ παντὶ τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθήνηθεν,
καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπλευσεῖσθαι, ἕως τὰ πράγματα
κατασταίη, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθείη εἰς τὴν βουλήν,
βασανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα εἰπεῖν
Ἀθηναίων ὧν ἂν ὑποβάλωσιν οἱ βουλόμενοι κακόν τι
26 ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. ταῦτα ἐκείνων δεομένων
καὶ παρασκευασάντων πλοῖα καὶ αὐτῶν ἑτοίμων ὄντων
συνεκπλεῖν, οὐκ ἠθέλησε πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρατος
οὑτοσί. καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μή τί σοι ἦν παρε-
σκευασμένον καὶ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείσεσθαι,
πῶς οὐκ ἂν ᾤχου καὶ πλοίων παρεσκευασμένων καὶ
τῶν ἐγγυητῶν ἑτοίμων ὄντων σοι συνεκπλεῖν; ἔτι γὰρ
27 οἷόν τέ σοι ἦν, καὶ οὔπω ἡ βουλή σου ἐκράτει. ἀλλὰ
μὲν δὴ οὐχ ὅμοιά γε σοὶ καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχε. πρῶ-

προήσεσθαι Rs: προσήσεσθαι X | καὶ ὡμολ. del. Halb, pone δὲ transpon. Haeberlin | παρέξειν Cob **24** τὰ ὀνόματα τῶν X | καὶ κωλ. del. Halb, καὶ διακωλ. Wdn | ἀπιόντες Bake | ἐκεῖ ἦσαν Taylor: ἐκίνησαν X, ἐκάθισαν C, ἱκετηρίαν ἔθεσαν Wdn | ποιήσασθαι Foertsch: ποιῆσαι X **25** Μουνιχίασιν del. Dobr | συνεκπλεύσεσθαι Cob | ὑποβάλωσιν est in X **26** ⟨τὰ⟩ πλοῖα Wdn | καὶ ἐπίστευες] ᾧ ἐπίστ. Hirschig cf. § 28, ᾧ καὶ ἐπίστ. Wdn | ⟨τῶν⟩ πλοίων Wdn **27** ἀλλὰ γὰρ δὴ Rs, ἀλλὰ μὴν Bake | ὅμοια γάρ σοι Cob

τοι μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἦσαν ὥστε οὐκ ἐδέδισαν βασα-
νισθῆναι· ἔπειτα πατρίδα σφετέραν αὐτῶν καταλιπόν-
τες ἕτοιμοι ἦσαν συνεκπλεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησάμενοι
ταῦτα μᾶλλον λυσιτελεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ
ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδίκως ἀπολέσθαι. σοὶ δὲ πρῶτον
μὲν κίνδυνος ἦν βασανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτα οὐ
πατρίδα ἂν σαυτοῦ κατέλιπες· ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου 28
σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις ἐκπλεῦσαι συνέφερεν, εἰ μή τι
ἦν ᾧ ἐπίστευες. νῦν δὲ ἄκων μὲν προσποιεῖ, ἑκὼν
δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθηναίων ἀπέκτεινας. ὡς
δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα ἃ ἐγὼ λέγω, καὶ μάρτυρές
εἰσι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμά σου τὸ τῆς βουλῆς κατα-
μαρτυρήσει.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ⟩ ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη καὶ 29
ἦλθον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνιχίαζε, ἑκὼν ἀνέστη
Ἀγόρατος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ· καίτοι νῦν γε βίᾳ φησὶν
ἀφαιρεθῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βουλὴν ἐκομίσθησαν, 30
ἀπογράφει Ἀγόρατος πρῶτον μὲν τῶν αὑτοῦ ἐγγυητῶν
τὰ ὀνόματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων,
ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν. ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη
τοῦ παντὸς κακοῦ ἐγένετο. ὡς δὲ ἀπέγραψε τὰ ὀνό-
ματα, οἶμαι μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μή, ἐπ'
αὐτοφώρῳ ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. Ἀπόκριναι δή μοι.

μὲν γὰρ Mehler: μέν γε X. ἐκεῖνοι ⟨vel οἱ⟩ μέν γε πρῶτον μὲν Gebauer | ἐδεδίεσαν X | πατρίδα ⟨τὴν⟩ σφ. vel ἔπειτα τὴν σφ. Francken | κατέλιπες Hirschig: ἀπέλιπες X. ἐξέλιπες Wdn 28 προσποιῇ X | ὡς δὲ Taylor: ὥστε X | ἅπαντα ἃ ἐγὼ Rs | σου τὸ Rs: οὕτω X. αὐτοῦ τὸ post Taylorum Sauppe. τοῦτο τὸ post Taylorum Wdn | μάρτυρες add. Markl. μ. in margine habet X 30 ἐκομίσθη Markl | Ἀγόρατος del. Herw. ἐκομίσθη. αὐτὸς ἀπογρ. Wdn | ἡ μὲν ἀρχὴ Gebauer. ἦν δ' ἀρχὴ et κακοῦ ⟨ὃ⟩ Wdn

⟨ΕΡΩΤΗΣΙΣ.⟩

31 *Ἐβούλοντο τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειό-
νων αὐτὸν τὰ ὀνόματα ἀπογράψαι (οὕτω σφόδρα ἔρ-
ρωτο ἡ βουλὴ κακόν τι ἐργάζεσθαι), ⟨καὶ⟩ αὐτὸς οὐκ
ἐδόκει αὐτῷ ἅπαντα τἀληθῆ πω κατηγορηκέναι. τού-
τους μὲν οὖν ἅπαντας ἑκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ
ἀνάγκης οὔσης. [μετὰ τοῦτο προσαπογράφει ἑτέρους
32 τῶν πολιτῶν.] ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν
τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο
ὅπως καὶ ἐν τῷ δήμῳ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν
ταξιάρχων μήνυσις γένοιτο (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέ-
χρη ἐν τῇ βουλῇ [μήνυσις] μόνη γεγενημένη), ὥστε
καὶ ἐκεῖ παράγουσιν ⟨αὐτὸν⟩ εἰς τὸν δῆμον. Καί μοι
ἀπόκριναι, ὦ Ἀγόρατε· ἀλλ' οἶμαί σε ἔξαρνον γενή-
σεσθαι ἃ ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων ἐποίησας.*

⟨ΕΡΩΤΗΣΙΣ.⟩

33 *Ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτός. ὅμως δὲ καὶ τὸ ψήφισμα
ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.*

titulum add. C **31** αὐτὸν Tayl: αὐτοὶ X[1b] καὶ add. Sauppe. αὐτὸς vulg: ἐργάζεσθαι αὐτόν. οὐκ X[1]. ἐργ. αὐτὸν ⟨ὥστ'⟩ οὐκ C. ἐργ. ὥστ' οὐκ P. Müller. ἐργ. ὥστε καὶ οὑτοσὶ οὐκ Kayser. ἐργ. καὶ οὐκ idem. ἐργ. καὶ οὗτος οὐκ Rauch. ἐργ. οὗτος vel Ἀγόρατος γὰρ οὐκ Frb. οὐκ οὖν ἐδ. Wdn. αὐτὸν . . . κατηγορηκέναι del. Herw. οὕτω σφόδρα . . . ἐργάζεσθαι deleverit Gebauer | αὐτῷ scripsi: αὐτοῖς X | μετὰ . . . πολιτῶν del. Dobr. cf. § 56 **32** μήνυσις del. Bremi | μόνη Frb μόνη Rs. μόνον Rauch: μὲν ἡ X. del. Bremi. qui legit ⟨ἡ⟩ ἐν τῇ βουλῇ γεγενημένη. ἡ γεγενημένη Dobr. περὶ . . . . γεγενημένη del. Poppelreuter | ἐκεῖ] ἐκεῖσε Kayser | αὐτὸν add. Gebauer. τοῦτον Herw. Ἀγόρατον παράγουσιν Wdn | εἰς τὸν δῆμον del. Reuss | ἀλλ' ⟨οὐκ⟩ Scheibe. ἀλλ' ⟨οὐκ ἂν⟩ Jacobs. οὐ γὰρ ἂν οἶμαι Rs γενήσεσθαι vel ⟨ἂν⟩ γενέσθαι Markl: γενέσθαι X | titulum add. C **33** μὲν ⟨οὖν vel δὴ⟩ Rs | τὸ ψήφισμα Markl: τὰ ψηφίσματα X | ⟨τὰ⟩ τοῦ δ. Rs

ΨΗΦΙΣΜΑ.

*Ὅτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὑτοσὶ τῶν ἀνδρῶν
ἐκείνων τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τὰ ἐν
τῷ δήμῳ, καὶ ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι
ὑμᾶς ἐπίστασθαι· ὡς τοίνυν ἁπάντων τῶν κακῶν αἴ-
τιος τῇ πόλει ἐγένετο καὶ οὐδ' ὑφ' ἑνὸς αὐτὸν προ-
σήκει ἐλεεῖσθαι, ἐγὼ οἶμαι ὑμῖν ἐν κεφαλαίοις ἀποδεί-
ξειν. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέντες ἐδέθησαν,* 34
*τότε καὶ ὁ Λύσανδρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὑμετέ-
ρους εἰσέπλευσε, καὶ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι Λακεδαιμο-
νίοις παρεδόθησαν, καὶ τὰ τείχη κατεσκάφη. καὶ οἱ
τριάκοντα κατέστησαν, καὶ τί οὐ τῶν δεινῶν τῇ πό-
λει ἐγένετο; ἐπειδὴ τοίνυν οἱ τριάκοντα κατεστάθησαν* 35
*εὐθέως κρίσιν τοῖς ἀνδράσι τούτοις ἐποίουν ἐν τῇ
βουλῇ, ὁ δὲ δῆμος „ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐν δισχιλίοις"
ἐψήφιστο. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.*

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Εἰ μὲν οὖν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥᾳδίως 36
*ἂν ἐσῴζοντο· ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε οὗ ἦν
κακοῦ ἡ πόλις, ἐν ᾧ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε·
νῦν δ' εἰς τὴν βουλὴν αὐτοὺς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα*

ψηφίσματα in titulo Rs | *τὰ* utrumque quod est ante *ἐν* del. Rs An. II 58, *τὰ ⟨μὲν⟩ ἐν τῇ β., τὰ δὲ ἐν* Bohlenz | *ἐπιδείξειν* Wdn **34** *κατεσκάφη καὶ* Rs: *κατεσκάφησαν* X | *οἱ τριάκοντα κατέστησαν* del. Dobr, sed cf. And. I 80 | *τί οὐ τῶν δεινῶν* Sauppe: *τοιοῦτον δεινὸν* X **35** *κατέστησαν* Scheibe | *ἐν τῷ δικαστηρίῳ* del. West | *ἐψήφιστο* Naber: *ἐψηφίσατο* X | titulum in margine X **36** *ἔτι ⟨ἄλλο ποιοῦντες⟩ ὠφελεῖσθαι ἐδ.* Wdn, sed cf. § 93, *οὐδὲν ⟨ἂν ἐνελίπετε⟩ ὅτι ὠφ.* Fuhr, *νῦν δ' ἐφ' ᾧ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν δύνασθε εἰς* Francken, *ἐν ᾧ . . . ἐδύνασθε* pone *εἰσάγουσιν* transpon. post Taylorum Gebauer | *τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα* del. Dobr

εἰσάγουσιν. ἡ δὲ κρίσις τοιαύτη ἐγίγνετο, οἵαν καὶ
37 ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπίστασθε. οἱ μὲν γὰρ τριάκοντα ἐκά-
θηντο ἐπὶ τῶν βάθρων, οὗ νῦν οἱ πρυτάνεις καθέ-
ζονται· δύο δὲ τράπεζαι ἐν τῷ πρόσθεν τῶν τριάκοντα
ἐκείσθην· τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καδίσκους ἀλλὰ φα-
νερὰν ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει τίθεσθαι, τὴν
μὲν καθαιροῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέραν, ὥστε ἐκ τίνος τρό-
38 που ἔμελλέ τις αὐτῶν σωθήσεσθαι; ἑνὶ δὲ λόγῳ, ὅσοι
εἰς τὸ βουλευτήριον [ἐπὶ τῶν τριάκοντα] εἰσῆλθον
κριθησόμενοι, ἁπάντων θάνατος κατεγιγνώσκετο καὶ
οὐδενὸς ἀπεψηφίσαντο, πλὴν Ἀγοράτου τουτουί· τοῦ-
τον δὲ ἀφεῖσαν ὡς εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὡς
πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθνᾶσι, βούλομαι ὑμῖν τὰ ὀνό-
ματα αὐτῶν ἀναγνῶναι.

⟨ΟΝΟΜΑΤΑ.⟩

39 Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν
κατεγνώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνῄσκειν, μεταπέμ-
πονται εἰς τὸ δεσμωτήριον ὁ μὲν ἀδελφήν, ὁ δὲ μη-
τέρα, ὁ δὲ γυναῖκα, ὁ δ' ἥ τις ἦν ἑκάστῳ αὐτῶν
προσήκουσα, ἵνα τὰ ὕστατα ἀσπασάμενοι τοὺς αὑτῶν
40 οὕτω τὸν βίον τελευτήσειαν. καὶ δὴ καὶ Διονυσόδω-
ρος μεταπέμπεται τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν εἰς τὸ δεσμω-
τήριον, γυναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν. πυθομένη δ' ἐκείνη

37 τραπέζα Cob καδδίσκους X | τὴν μὲν ⟨ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ⟩ καθαιροῦσαν C, in quibus ἀπολύουσαν pone μὲν interponit Jebb, σῴζουσαν P. Müller; τὴν δὲ σῴζουσαν ἐπὶ τὴν προτέραν pone ὑστέραν inserit Aldus, προτέραν, τὴν δὲ σῴζουσαν ἐπὶ τὴν pone ἐπὶ τὴν add. West, ⟨ἐπὶ⟩ τὴν μὲν καθαιροῦσαν, ⟨σῴζουσαν δ'⟩ ἐπὶ τὴν ὑστέραν Wdn: τὴν μὲν . . . ὑστέραν del. Kayser **38** ἐπὶ τῶν τριάκοντα del. Sauppe | titulum add. C **39** ἀδελφὴν Rs: ἀδελφὸν X | ὁ δ' ante ἥτις del. Herw **40** εἰς τὸ δεσμωτήριον del. Halb

*ἀφικνεῖται, μέλαν τε ἱμάτιον ἠμφιεσμένη . . . , ὡς
εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοιαύτῃ συμφορᾷ κεχρη-
μένῳ. ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς Διονυσό-* 41
*δωρος τά τε οἰκεῖα τὰ αὑτοῦ διέθετο ὅπως αὐτῷ ἐδόκει,
καὶ περὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἔλεγεν ὅτι ⟨οἱ⟩ αἴτιος ἦν
τοῦ θανάτου, καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Διονυσίῳ του-
τωί, τῷ ἀδελφῷ τῷ αὑτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμω-
ρεῖν ὑπὲρ αὑτοῦ Ἀγόρατον· καὶ τῇ γυναικὶ τῇ αὑτοῦ* 42
*ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν κυεῖν ἐξ αὑτοῦ, ἐὰν γένηται
αὐτῇ παιδίον, φράζειν τῷ γενομένῳ ὅτι τὸν πατέρα
αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ
αὑτοῦ ὡς φονέα ὄντα. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, μάρτυ-
ρας τούτων παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγο- 43
*ράτου ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπειδὴ δὲ τούτους
ἐκποδὼν ἐποιήσαντο οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς
ἐπίστασθαι ὡς πολλὰ καὶ δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει
ἐγένετο· ὧν οὗτος ἁπάντων αἴτιός ἐστιν ἀποκτείνας
ἐκείνους. ἀνιῶμαι μὲν οὖν ὑπομιμνήσκων τὰς γεγενη-
μένας συμφορὰς τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες* 44
δικασταί, ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆτε ὡς σφόδρα

τε del. Rs, *τὸ* Markl | lacunam ind. Rs, qui supplet *καὶ δακρύουσα* vel *δεδακρυμένη*, *καὶ ἀποκειραμένη* Kayser, *καὶ κεκαρμένη* P. Müller, *καὶ κλάουσα* Fuhr, *καὶ* Boblenz | *ἀνδρὶ* ⟨*τῷ*⟩ *αὐτῆς* Herw, *αὐτῆς* del. Es **41** *τὰ αὑτοῦ* del. Herw | *τουτουί* Cob: *τοῦτον* X | *οἱ* add. West, *αἴτιος* ⟨*αὐτῷ*⟩ Cob | *τουτωί* Cob: *τούτῳ* X **42** *κύειν* X | *ἐὰν* ⟨*ἄρρεν*⟩ Halb cf. Ar. Eccl. 549 | *γίγνηται* Wdn, qui in X esse „*γένηται* aut *γίνηται*" dicebat | *τῷ*] *τούτῳ ἀνδρὶ* Anon. Mnem. III 336, *αὐτῷ ἀνδρὶ* Hamaker, *ἀνδρὶ αὐτῷ* P. Müller **43** *ὑπ'* corr. ex *ὑπὲρ* a pr. m. X | *ἐπειδὴ* Fuhr: *ἐπεὶ* X | *σχεδὸν* ⟨*τι*⟩ Herw

ὑμῖν ἐλεεῖν προσήκει Ἀγόρατον. ἴστε μὲν γὰρ τοὺς
ἐκ Σαλαμῖνος τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἷοι ἦσαν
καὶ ὅσοι, καὶ οἵῳ ὀλέθρῳ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπώλοντο·
ἴστε δὲ τοὺς ἐξ Ἐλευσῖνος, ὡς πολλοὶ ταὐτῇ συμφο-
ρᾷ ἐχρήσαντο· μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε διὰ τὰς
45 ἰδίας ἔχθρας ἀπαγομένους εἰς τὸ δεσμωτήριον· οἳ οὐ-
δὲν κακὸν τὴν πόλιν ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχί-
στῳ καὶ ἀκλεεστάτῳ ὀλέθρῳ ἀπόλλυσθαι, οἱ μὲν γο-
νέας [σφετέρους αὐτῶν] πρεσβύτας καταλείποντες, οἳ
ἤλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐτῶν παίδων γηροτροφη-
θέντες, ἐπειδὴ τελευτήσειαν τὸν βίον, ταφήσεσθαι, | οἱ
δὲ ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἱ δὲ παῖδας μικροὺς πολλῆς
46 ἔτι θεραπείας δεομένους· οὕς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποί-
αν τινὰ οἴεσθε γνώμην περὶ τούτου ἔχειν, ἢ ποίαν
τινὰ ἂν ψῆφον θέσθαι, εἰ ἐπ' ἐκείνοις γένοιτο, ἀπο-
στερηθέντας διὰ τοῦτον τῶν ἡδίστων; ἔτι δὲ τὰ τείχη
ὡς κατεσκάφη καὶ αἱ νῆες τοῖς πολεμίοις παρεδόθη-
σαν καὶ <τὰ> νεώρια καθῃρέθη καὶ Λακεδαιμόνιοι
τὴν ἀκρόπολιν ἡμῶν εἶχον καὶ ἡ δύναμις ἅπασα τῆς
πόλεως παρελύθη, ὥστε μηδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχίστης
47 [πόλεως τὴν πόλιν]. πρὸς δὲ τούτοις τὰς ἰδίας <οὐ-

44 supra ἐλεεῖν recentiore manu μὴ additum in X, οὐκ add. Rs | ταὐτῇ post West Frb: ταύτῃ τῇ X 45 σφετέρους αὐτῶν del. Dobr | καταλείποντες Hamaker: καταλιπόντες X | παίδων del. Wdn | οἳ ἤλπιζον . . . ταφήσεσθαι del. Hamaker | τελευτήσαιεν X 46 γένοιτο Tayl: γένοιντο X | ἴστε δὲ τὰ Scheibe, ὡς del. Rauch, ἔτι δὲ <ἴστε> τὰ . . καὶ <ὡς> αἱ νῆες Gebauer, τείχη ὁμῶς κατ. Wdn, τείχη ὅλα κατ. cf. § 14 Herw | τὰ add. Rs | ἡμῶν cum Reiskio editores plerique | πόλεως τὴν πόλιν del. Bake, τὴν πόλιν del. Markl, πόλεως τὴν μεγίστην Gebauer, πόλεως τὴν πρότερον μεγίστην Wdn, ἔτι δὲ . . . τὴν πόλιν del. Hamaker 47 τούτοις <καὶ> τὰς malit Rs | οὐσίας deest in XC, est apud Aldum, τὰ ἴδια Foertsch, τὰς οἰκίας Wdn

σίας⟩ ἀπωλέσατε. καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαν-
τες ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε.
ταῦτα ἐκεῖνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφα-
σαν ἐπιτρέψειν τὴν εἰρήνην, ὦ ἄνδρες δικασταί, ποι-
ήσασθαι· οὓς σύ, Ἀγόρατε, βουλομένους ἀγαθόν τι 48
πρᾶξαι τῇ πόλει ἀπέκτεινας, μηνύσας αὐτοὺς [τῇ πό-
λει] ἐπιβουλεύειν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, καὶ αἴτιος
εἶ ἁπάντων τῇ πόλει τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων.
νῦν οὖν μνησθέντες καὶ τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχη-
μάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως τιμωρεῖσθε τὸν
αἴτιον τούτων.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅ τί ποτε 49
τολμήσει πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν
ἀποδεῖξαι ὡς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ'
αἴτιος αὐτοῖς ἐστι τοῦ θανάτου. ⟨ἀλλ' οὐ⟩κ ἂν δύναιτο
οὐδέποτε [ἀποδεῖξαι]. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα 50
αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς καὶ ⟨τὸ⟩ τοῦ δήμου καταμαρ-
τυρεῖ, διαρρήδην ἀγορεύοντα „περὶ ὧν Ἀγόρατος κατεί-
ρηκεν.“ ἔπειτα ἡ κρίσις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα
καὶ ἀφείθη, διαρρήδην λέγει, „διότι“ φησίν „ἔδοξε
τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι.“ Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. [ΓΡΑΦΑΙ.]

ἐπιτρέψειν vel οὐκ ⟨ἂν⟩ ἔφ. Dobr: ἐπιτρέψαι X | ταῦτα . . . 48 γεγενημένων del. Hamaker **48** βουλομένους Rs: βουλόμενος X^1, βουλόμενός γε Ziel | πρᾶξαι τὴν πόλιν Markl | τῇ πόλει del. Jacobs, τῇ βουλῇ Rs, αὐτοὺς . . . ὑμετέρῳ del. Dobr, τῷ πλήθ. τῷ ὑμ. del. Vanderheid **49** ἀλλ' οὐκ ἂν cf. IV 5, XII 51 Cont, qui deinde pro οὐδέποτε legit οὐδὲ: κἂν X, ὃ οὐκ ἂν lib. Vindob, ὅπερ οὐκ ἂν C, τὸ δ' οὐκ ἂν Gebauer, τοῦτο δ' οὐκ ἂν Fuhr, ἀλλὰ ταῦτ' οὐκ ἂν Wdn | ἀποδεῖξαι del. Scheibe **50** ἐκ del. Bake | τὸ add. Cob ad Hyper. Epit. p. 56 | titulos in margine habet X | *ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ* del. Wecklein | *ΚΡΙΣΙΣ* West | *ΓΡΑΦΑΙ* del. West

51 Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναιτ'
ἂν ἀποδεῖξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνυσε
ταῦτα ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπι-
τήδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. οἴομαι ⟨δ'⟩
οὐδ' ἂν τοῦτο αὐτὸν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. οὐ
γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων
εἰργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθείη ἂν
ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς
ἀπέκτειναν, ἀλλ' οἶμαι πολὺ τοὐναντίον τούτου.
52 Ἀλλ' ἴσως φήσει ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι.
ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις
ὑμᾶς ὡς μάλιστα ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσηται, ὧν
μὴ οἷόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολήν, οὐ τούτου
ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. εἶτα δὲ καὶ ἐκείνων
μέμνησθε, ὅτι ἐξῆν Ἀγοράτῳ τουτῳί, πρὶν εἰς τὴν
βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μου-
νιχίασι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκεύαστο καὶ
53 ⟨οἱ⟩ ἐγγυηταὶ ἕτοιμοι ἦσαν συναπιέναι. καίτοι εἰ
ἐκείνοις ἐπείθου καὶ ἠθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων,
οὔτ' ἂν ἑκὼν οὔτε ἄκων τοσούτους Ἀθηναίων ἀπέ-
κτεινας· νῦν δὲ πεισθεὶς ὑφ' ὧν τότε ἐπείσθης, εἰ τῶν

51 *ταῦτα* del. Scheibe, *πάντας* Rs, *τοῦτο* Rauch | *δ'* add. Steph: abest a Xst: ⟨*ἀλλ'*⟩ *οἴομαι οὐδ'* Wdn | *τοῦτο* Steph: *τοῦτον* X, *τοῦτό γ'* Rs, *τοιοῦτον* Wdn | *τὸν* Fuhr: *τῶν* X | *καταλυθείη ἂν* Markl: *καταλυθείησαν* X | *δεδιότες . . . δῆμος* del. Dobr | *ἀπέκτειναν ἂν αὐτούς* malit Gebauer | *τούτου*] *τοῦτον* Bekker **52** *μεγάλα* del. Dobr, *τοιαῦτα* vel *τοσαῦτα* vel *τηλικαῦτα* malit Gebauer, *ἐργάσηται* ⟨*καὶ*⟩ *ὧν* Cob | *ὑπερβολὴν* Steph: *ὑπερβολή* X | *οὐ* ante *τούτου* del. Dobr | *ἐκείνου* Herw, *ἐκεῖνο* West | *μέμνησθε* Tayl: *μεμνῆσθαι* X, *εἶτα δεῖ καὶ ἐκ. μεμνῆσθαι* Cont | *ἐξῆν* a pr. m. ex *ἐξὸν* Xs | *τουτῳί* Cob: *τούτω* X | ⟨*τὰ*⟩ *πλοῖα* Wdn | *οἱ* add. Markl **53** *ἐπίθου* Cob | *Ἀθηναίων* lib. Vindob: *ἀθηναίως* X, *Ἀθηναίους* vulg

στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων τὰ ὀνόματα μόνον εἴ-
ποις, μέγα τι ᾤου παρ᾿ αὐτῶν διαπράξεσθαι. οὔκουν
τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ᾿ ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν,
ἐπεὶ οὐδὲ ἐκεῖνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ
ἀπέκτεινας. καὶ Ἱππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν 54
ὁ Καριδεύς, οἳ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς
βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν
στρεβλωθείς, Ξενοφῶν, ὁ δὲ Ἱππίας οὕτω, διότι οὐκ
ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι (οὐδένα
γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν)· Ἀγόρατος δὲ ἀφείθη,
διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

Ἀκούω δ᾿ αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν 55
τι περὶ τῶν ἀπογραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενε-
στράτου πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο. ὁ Μενέστρατος οὗ-
τος ἀπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου καὶ συλληφθεὶς ἐδέ-
δετο· | Ἁγνόδωρος δ᾿ ἦν Ἀμφιτροπαιεύς, δημότης τοῦ
Μενεστράτου, Κριτίου κηδεστὴς τοῦ τῶν τριάκοντα.
οὗτος οὖν, ὅτε ἡ ἐκκλησία Μουνιχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ
ἐγίγνετο, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σω-
θῆναι, ἅμα δὲ ὡς πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι,
παράγει αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ εὑρίσκονται αὐτῷ
κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

διαπράξεσθαι Markl: διαπράξασθαι X | εἰ . . . εἰπὼν μέγα . . . διαπράξασθαι, οὔκουν Bake | τινὸς Dobraeo suspectum, malit οὐδ᾿ ἡστινοσοῦν | ἔτυχον ⟨ῥᾳστώνης⟩ Kayser **54** Καριδεὺς (vel Καρυεὺς vel Καμιρεὺς) Bergk: καριεὺς X. Ἰκαριεὺς Palmer | Ξενοφῶν del. Cob | pone οὕτω lacunam ind. Scheibe, quae non est in X[st], οὕτως ⟨ὥς ἴστε⟩ Rauch, ⟨ἀποτυμπανισθεὶς⟩ οὕτω Wdn. ὁ μὲν . . . οὕτω cum Kaysero delevit Gebauer **55** τι del. Francken | ἀπογραφῶν Auger: γραφῶν X | ὁ Μεν. del. Herw | τῶν (pone τοῦ) in paginae initio repetivit X | οὗτος Dobr: οὑτοσί X | ἐν μουνυχίασιν X εὑρίσκονται Rs: εὑρίσκων τε X

ΨΗΦΙΣΜΑ.

56 Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ
Μενέστρατος καὶ προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολιτῶν.
τοῦτον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφεῖσαν ὥσπερ Ἀγό-
ρατον τουτονί, δόξαντα τἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι, ὑμεῖς δὲ
πολλῷ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς
ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι
57 τῷ δημίῳ παρέδοτε καὶ ἀπετυμπανίσθη. καίτοι εἰ
ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἦ που Ἀγόρατός γε δικαίως ἀπο-
θανεῖται, ὅς γε τόν τε Μενέστρατον ἀπογράψας αἴτιος
ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου
ἀπογραφεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην
ἐκεῖνον καταστήσας;

58 Ἀνόμοιος δέ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ
Χολλήδῃ, ὃς ἐγγυητὴς τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ
πλοῖα παρασκευάσας Μουνιχίασιν ἕτοιμος ἦν συνεκ-
πλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκεῖνον εἶναι ἐσώ-
θης, καὶ οὔτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλεσας οὔτ'
59 ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης· νῦν
δὲ καὶ τὸν σωτῆρα τὸν σαυτοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι,
καὶ ἀπογράψας ⟨ἀπέκτεινας⟩ καὶ ἐκεῖνον καὶ τοὺς
ἄλλους ἐγγυητάς. τοῦτον μέντοι ὡς οὐ καθαρῶς

titulus abest a X[1] **56** τοῦτον μὲν τοίνυν Dobr | τἀληθῆ Auger: ἀληθῆ X | δικαίως ante ἐκεῖνος (§ 57) transpon. Scheibe | δημίῳ Schott: δήμῳ X, δημοσίῳ Heinrich **57** ἐκεῖνος ⟨δικαίως⟩ Rs | γε δικαίως] γε πολὺ δικαιότερον Rs, ⟨σφόδρα⟩ γε δικ. Kayser, δὶς δικ. Dryander ὅς γε Toup: ὥστε X | τε pone ἐκείνῳ transpon. Rs | ἀπογραφεῖσι. τίς γὰρ ⟨ἂν ἄλλος εἴη⟩ Rs **58** χολλίδῃ X | ἐπ' ἐκείνῳ Scaliger, sed Prisc. inst. XVIII 263 Kr. accusativum tuetur: καὶ τό γε ἐπ' ἐκεῖνον om. εἶναι) ἐσώθης **59** ἀπέκτεινας add. Jacobs, ἐπέτρεψας (loco vocis ἀπογράψας) Rs, ἐτολμ. ἀπολέσαι, καὶ ἀπέγραψας Dobr, καὶ ἀπογρ. . . . ἐγγ. del. Frb, καὶ ἐκ. . . . ἐγγ. del. Gebauer | τοῦτο μέντοι X[k] | καθαρῶς Tayl: καλῶς X

Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανισθῆναι. καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπείθουσι ψηφίζεσθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Μετὰ τοῦτο τοίνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδέοντο αὐτοῦ κατειπεῖν καὶ σῴζεσθαι, καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε· οὕτω χρηστὸς ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων, ὥστε εἵλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατειπεῖν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. ἐκεῖνος μὲν τοίνυν καὶ ὑπὸ σοῦ ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο [καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἱππίας ὁ Θάσιος]· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δὲ ὡς σύ γε, ἐὰν ἐκεῖνοι ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς τότε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέγραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθούς. 60 61

Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδεῖξαι 62
οἵων ἀνδρῶν ὑπ' Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν οὖν ⟨μὴ⟩ πολλοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε. νῦν δὲ συλλήβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις μείζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρεδίδοσαν· οἱ δ' ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τρι-

titulus a X[1] abest, add. Rs **60** οὐδέποτε ⟨ποιήσειν⟩ Rs | τὸν Fuhr: τῶν X **61** καὶ ⟨αὐτὸς⟩ ὑπὸ Rs, κακῶς ὑπὸ Wdn, ὁ ὑπὸ Kayser | καὶ . . . Θάσιος del. Dobr καὶ ὁ ξεν. X | τότε Markl: τε X | τότε καθ. πολ. Herw | ἀπέγραφες Tayl: ἀπεγράφης X, ἀπέγραψας Fuhr | ἀπέκτεινες Wdn **62** οὖν μὴ Gebauer: οὐ X, οὖν οὐ C, οἳ vel καὶ εἰ μὲν οὐ Rs, οἳ εἰ μὴ πάνυ Wdn | πάντων ⟨ἐρῶ vel ἀκούσετε⟩ Rs στρατηγοῖς del. Dobr | παρέδοσαν Francken

ἡρχαρχήσαντες οὐδεπώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν
63 αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὁμοίως καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἡ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε — φυγόντες γὰρ ἐνθένδε καὶ [οὐ συλληφθέντες δὲ οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν,] κατελθόντες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες.

64 Τούτους μὲν τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε. τίς ὢν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἵν' εἰδῆτε οἷος ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. τούτῳ μὲν γὰρ πατὴρ ἦν Εὐμάρης, ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. Καί μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

65 [Πάντα τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο

πώποτε οὐδ ὑφ' X, sed οὐδ' a pr. m. deletum X^s, οὐδεπ. οὐδεμίαν ὑφ' ὑμῶν Bohlenz, οὐδεπ. οὐδ' ὑφ' ἑνὸς οὐδεμ. Wdn. **63** περιγίγνονται σωθέντες Herw | ὁμοίως Lipsius: ὠμῶς X | καὶ . . . κατεγνώσθη del. Halb | γὰρ pone φυγόντες del. Rs, τ' Wdn | οὐ . . . κρίσιν del. Kayser, καὶ et δὲ del. Frb, συλληφθέντες γε Scheibe **64** τούτους μέντοι C | ὢν ὑμᾶς] ὢν ὑ in versus initio a man. sec. restituta X^{pr} | τουτωὶ μὲν Sauppe | Εὐμάρης Steph: εὐμαρὴς X §§ 65. 66 del. Hamaker, defendit Sauppe, pone § 68 transponit Bake sed v. τούτων ἕκαστος § 69, pone § 69 transp. Heldmann, intercidisse plura in his dicit Wdn **65** πάντα Jacobs: πολλὰ X, τἄλλα Dobr, μὲν add Gebauer | ἔργον εἴη Sauppe | ἰδίας del. Wdn

ἢ γραφὰς ὅσας ἐγράφετο ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν.
οὐδέν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλλήβδην γὰρ
ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ
συκοφαντίας | αὐτοῦ κατέγνωτε καὶ ὦφλεν ὑμῖν μυ-
ρίας δραχμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑπὸ ὑμῶν 66
ἁπάντων μεμαρτύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολι-
τῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν καὶ διαφθείρειν ἐλευθέ-
ρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός· καὶ τούτου
θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. Ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυ-
ρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.]

Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες 67
ἀδελφοί. τούτων εἷς μὲν ὁ πρεσβύτατος ἐν Σικελίᾳ
παραφρυκτωρευόμενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ
Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ δὲ ἕτερος εἰς Κόρινθον
μὲν ἐντευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν. ἐκεῖθεν δὲ παι-
δίσκην αὖθις ἐξάγων ἁλίσκεται. καὶ ἐν τῷ δεσμω-
τηρίῳ δεδεμένος ἀπέθανε· τὸν δὲ τρίτον Φαινιππίδης 68
ἐνθάδε λωποδύτην ἀπήγαγε. καὶ ὑμεῖς κρίναντες
αὐτὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θά-
νατον ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω,
καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τοῦτον καὶ μάρτυρας
παρέξομαι.

ὅσας (pone γραφὰς) del. Rs | συκοφαντίαν Cob | ὦφλεν Sauppe: ὠφλήσεν X **66** τοῦτό μοι Dobson | ἱκανῶς Bekker: κακῶς X | μαρτ. ‹μοι› κάλει Wdn **67** οὗτοι] τούτῳ Bake | πρεσβύτατος Bake: πρεσβύτερος X Suid. qui s. παραφρυκτωρευόμενος et φρυκτὸς habet τούτων . . . ἀπετ. omissa voce μὲν | τοῖς πολ. del. Francken | ἕτερος] δεύτερος Herw | αὖθις secundum Reiskium An. II 61 Sauppe: αὐτὸς vel ἀστὸς X[f], ἀστῆς C, αὐτόσε Frb | ἐξάγων Es: ἐξαγαγὼν X **68** Φαινιππίδης Cont: φαινιππίδην X | ἐνθάδε Markl: ἐνθένδε X | παρέξομαι West: παρεξόμεθα X

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

69 *Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου καταψηφίζεσθαι; εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἓν ἁμάρτημα θανάτου ἠξιώθη, ἦ που τοῦ γε πολλὰ ἐξημαρτηκότος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ὑμῶν, ὧν ἑκάστου ἁμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνατος ἡ ζημία ἐστί, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον αὐτοῦ καταψηφίσασθαι.*

70 *Λέξει δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρύνιχον ἀπέκτεινε, καὶ ἀντὶ τούτου φήσει αὐτὸν Ἀθηναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὦ ἄνδρες δικασταί· οὔτε γὰρ Φρύνιχον ἀπέκτεινεν οὔτε Ἀθηναῖον αὐτὸν*
71 *ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπεβουλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον καὶ καταβάλλει πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο· ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ γίγνεται καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. Ἀγόρατος δὲ οὑτοσὶ οὔτε παρεκλήθη οὔτε παρεγένετο οὔτε οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.*

69 ⟨ἐφ'⟩ ἅπασι Bake | ἦ που C: ὑπὸ X | εἰς ⟨ἕν'⟩ ἕκ. Wdn | ἁμαρτήματος del. vel ἁμαρτημάτων West | αὐτοῦ del. Herw., θάνατον αὐτοῦ del. Wdn **70** ἐπὶ τῶν τετρ. del. Kayser | φήσει Kayser: φησὶν X | ἀθηναίων X^{lf} | ἀθηναῖον ex ἀθηναίων altero loco a pr. m. X^{s} | αὐτὸν ἐ δῆμος (sic X^{s}) **71** περιετυχέτην Cob, ἐνετ. Rs An. II 61 | ⟨μόνῳ⟩ βαδίζοντι West | ἀλλ' ἐν C: ἀλλὰ X, ἀλλ' ἅμα Rs, ἅμα Scheibe | Ἀγ. δὲ Markl: ἀγ. τε X | οἶδε] εἶδε Dobr | ψήφισμα extat CIA I 59 = Ditt. Syll.^{2} 50

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ 72
ψηφίσματος δῆλον· οὐδαμοῦ γάρ ἐστιν „Ἀγόρατον Ἀθη-
ναῖον εἶναι" ὥσπερ Θρασύβουλον [καὶ Ἀπολλόδωρον]·
καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ
αὐτῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον [καὶ Ἀπολλόδωρον],
Ἀθηναῖον πεποιημένον ⟨ἐγγεγράφθαι⟩· τὰ μέντοι ὀνό-
ματα διαπράττονται σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύριον τῷ
ῥήτορι, προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας ὄν-
τας. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οὕτω μέντοι οὑτοσὶ πολὺ ὑμῶν κατεφρόνει, ὥστε 73
οὐκ ὢν Ἀθηναῖος καὶ ἐδίκαζε καὶ ἠκκλησίαζε καὶ γρα-
φὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀνα-
γυράσιος εἶναι. ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον
ὡς οὐκ ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι' ὃ Ἀθηναῖός φησι
γεγενῆσθαι. ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς τετρακοσίους
κατέστησεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ
τῶν τετρακοσίων ἔφυγον. πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν 74
οἱ τριάκοντα καὶ ἡ βουλὴ ἡ τότε βουλεύουσα, οἳ αὐ-

72 γὰρ ἔστιν Herw, γὰρ ἔνεστιν Francken | καὶ Ἀπ. utrobique del. Röhl, ὥσπερ . . . Ἀγ. del. Halb | ἐγγεγράφθαι addidi, γεγράφθαι (vel φαίνεσθαι vel ὁρᾶσθαι) Rs, plura excidisse putat Tayl | ⟨τὰ⟩ σφῶν Sauppe | τῳ ῥήτορι Herw | εὐεργέται ὄντες Francken, εὐεργετῶν ὄντων vel forsan delenda Herw | τουτὶ τὸ Herw, τὸ αὐτὸ Auger **73** οὑτοσὶ Sauppe: οὗτος X | ὑμῶν X | κατεφρόνει Cob: καταφρονεῖ X | ἠκκλησίαζε Frb cf. XII 73: ἐξεκκλησίαζε X | τὰς ἐξ ἀνθρώπων γρ. Hecker | οὐκ Cont: οὐκ ἂν X | δι' ὃ Sauppe: δι' ὃν X | ἐκεῖνος ἀπέθανεν Cont: ἐκεῖνοι ἀπέθανον X **74** ἡ τότε Cob: οτ' ἐπὶ τῶν λ' (τῶν λ' in ras. X[c]), ἡ ἐπὶ τῶν τριάκοντα vulg. ἡ βουλὴ . . . βουλεύουσα del. Herw

τοὶ ἦσαν ἅπαντες τῶν τετρακοσίων τῶν φυγόντων,
ἀφεῖναι ἂν λαβόντες τὸν Φρύνιχον ἀποκτείναντα, ἢ
τιμωρήσασθαι ὑπὲρ Φρυνίχου καὶ τῆς φυγῆς ἧς αὐτοὶ
75 *ἔφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι ἄν. εἰ μὲν οὖν*
μὴ ἀποκτείνας προσποιεῖται, ὡς ἐγώ φημι, ἀδικεῖ· εἰ
δὲ ἀμφισβητεῖς καὶ φῂς Φρύνιχον ἀποκτεῖναι, δῆλον
ὅτι μείζω τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας
τὴν ὑπὲρ Φρυνίχου αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντα ἀπε-
λύσω· οὐδέποτε γὰρ πείσεις οὐδένα ἀνθρώπων ὡς
Φρύνιχον ἀποκτείνας ἀφείθης ἂν | ὑπὸ τῶν τριάκοντα,
εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων καὶ ἀνήκεστα
76 *κακὰ εἰργάσω. ἐὰν μὲν οὖν φάσκῃ Φρύνιχον ἀπο-*
κτεῖναι, τούτων μέμνησθε, καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνθ'
ὧν ἐποίησεν· ἐὰν δ' οὐ φάσκῃ, ἔρεσθε αὐτὸν δι' ὅ τι
φησὶν Ἀθηναῖος ποιηθῆναι. ἐὰν δὲ μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι,
τιμωρεῖσθε αὐτὸν ὅτι καὶ ἐδίκαζε καὶ ἠκκλησίαζε καὶ
ἐσυκοφάντει πολλοὺς ὡς Ἀθηναῖος τοὔνομα ἐπιγρα-
φόμενος.

77 *Ἀκούω δὲ αὐτὸν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι,*
ὡς ἐπὶ Φυλήν τε ᾤχετο καὶ συγκατῆλθεν ἀπὸ Φυλῆς,
καὶ τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. ἐγένετο δὲ τοι-
οῦτον· ἦλθεν οὗτος ἐπὶ Φυλήν· καίτοι πῶς ἂν γένοιτο
ἄνθρωπος μιαρώτερος; ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσί τινες ἐπὶ
Φυλῇ τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπτωκότων ἐτόλμησεν ἐλ-

φυγόντων Tur: φευγόντων X, del. Kocks | ἂν λαβόντες Steph: ἀναλαβόντες X | τιμωρεῖσθαι ἂν del. Wdn, τιμωρήσασθαι ἂν vel τετιμωρῆσθαι ἂν Rs **75** προσποιεῖται sc. ἀποκτεῖναι | ὡς ἐγώ φημι, ἀδικεῖ Gebauer arg. 363: ἀδικεῖ, ὡς ἐγώ φημι X | τὸν bis Fuhr: τῶν X **76** ἐδίκαζε Tayl: ἐδικάζετο X | ἠκκλησίαζε cf. § 73 **77** παρεσκευάσθαι malit Gebauer | ἦλθε ⟨μὲν⟩ Herw | οὑτοσὶ Sauppe | ἄνθρωπος ⟨τούτου⟩ Herw, quam vocem subaudit Rs | ἐπὶ Φυλῇ Rauch: ἐπὶ φυλὴν X, del. Dobr

θεῖν ὡς τούτους. ἐπειδὴ δὲ εἶδον αὐτὸν τάχιστα, 78
συλλαβόντες ἄγουσιν ἄντικρυς ὡς ἀποκτενοῦντες, οὗπερ
καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἴ τινα λῃστὴν ἢ κακοῦρ-
γον συλλάβοιεν. στρατηγῶν δὲ Ἄνυτος [ἐπὶ Φυλὴν]
οὐκ ἔφη χρῆναι ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι ⟨οὔ-
πω⟩ οὕτω διακέοιντο, ὥστε τιμωρεῖσθαί τινας τῶν
ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν· εἰ
δέ ποτε οἴκαδε κατέλθοιεν, τότε καὶ τιμωρήσοιντο τοὺς
ἀδικοῦντας. ταῦτα λέγων αἴτιος ἐγένετο τοῦ ἀποφυ- 79
γεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλῇ· ἀνάγκη δὲ ἦν στρατηγοῦ ἀν-
δρὸς ἀκροᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθήσεσθαι. ἀλλ'
ἕτερον· οὔτε γὰρ συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται
οὔτε σύσκηνος γενόμενος οὔτε ⟨ὁ⟩ ταξίαρχος εἰς τὴν φυ-
λὴν κατατάξας, ἀλλ' ὥσπερ ἀλιτηρίῳ οὐδεὶς ἀνθρώπων
αὐτῷ διελέγετο. Καί μοι κάλει τὸν ταξίαρχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐπειδὴ δὲ ⟨αἱ⟩ διαλλαγαὶ πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο 80
καὶ ἔπεμψαν οἱ [πολῖται] ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς
πόλιν, ἡγεῖτο μὲν Αἴσιμος [τῶν πολιτῶν], οὗτος δὲ
οὕτω τολμηρὸς καὶ ἐκεῖ ἐγένετο· συνηκολούθει γὰρ
λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ συνέπεμπε τὴν πομπὴν μετὰ τῶν
ὁπλιτῶν πρὸς τὸ ἄστυ. ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς πύλαις 81

78 ἀπάγουσιν Naber | ὡς ἀποκτ. del. Halb | ἐπὶ Φυλὴν del. Dobr | οὔπω add. Steph. οὐχ add. C | δεῖν] δέοι Herw | ἡσυχ. ἄγειν Herw. sed cf. XXVIII 7 | οἴκαδε del. Herw **79** ἐπὶ Φυλῇ West: ἐπὶ φυλὴν X, del. Dobr | ἀνδρὸς στρατηγοῦ Halb | ἀνάγκη . . . σωθήσεσθαι del. Kocks | οὐδὲ σύσκηνος Wdn | τουτωὶ Sauppe | γενόμενος est in X[s] | ὁ add. Sauppe *ΜΑΡΤΥΡΙΑ* in margine X[s] **80** αἱ add. Dobr | πολῖται del. Dobr | τῶν πολιτῶν del. Sauppe, τῶν ὁπλιτῶν Markl | ἐκεῖ Brulart: ἐκεῖνος X, τότε C | ὁπλιτῶν Dobr: πολιτῶν X **81** πύλαις Palmer: φυλαῖς X

ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, πρὶν εἰσιέναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ μὲν Αἴσιμος αἰσθάνεται καὶ προσελθὼν τήν τε ἀσπίδα αὐτοῦ λαβὼν ἔρριψε, καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας [ἐκ τῶν πολιτῶν]. οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. τούτῳ τῷ τρόπῳ ὑπὸ Αἰσίμου ἀπηλάθη. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας ⟨παρέξομαι⟩.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

82 Τούτῳ τῷ τρόπῳ ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλῇ καὶ ἐν Πειραιεῖ πρὸς τοὺς ὁπλίτας διέκειτο· [οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι, τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ αἴτιος]. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογίᾳ χρῆται, ὑπολαμβάνειν χρή, εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετο αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν ἑτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ ἔρριψεν αὐτοῦ Αἴσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ εἴα [μετὰ τῶν πολιτῶν] συμπέμπειν τὴν πομπήν, [καὶ εἴ τις αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξε].

83 Μήτε οὖν ταῦτα αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μήτ' ἐὰν λέγῃ ὅτι πολλῷ χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα. οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτ' εὐθὺς εἴτε χρόνῳ τις

ἐκ τῶν πολιτῶν del. Naber | Ἀθηναίᾳ Fuhr cf. Meisterhans[2] p. 25 | μάρτυρας παρέξομαι lib. Coisl. Sauppe: μάρτυρες X, deinde lacunam, in margine titulum habet X[1] **82** Φυλῇ C: φυλὴν X | πρὸς τοὺς πολίτας cum Tayloro plerique omnes | οὐδεὶς . . . αἴτιος del. Dobr | αἴτιος ⟨τοῦ⟩ μὴ Cont | ἑτοίμων ⟨ὑμῶν⟩ ὄντων Rs | μετὰ τῶν πολ. del. Sauppe | συμπέμπειν Fuhr: πέμπειν X | καὶ εἴ . . . κατέταξε del. Halb, οὐδ' εἴ τις . . . κατετάξατο Wdn | totam § del. Hamaker **83** μήτ' ἐὰν Cob: μήτε ἂν X | ἐγὼ μὲν οἶμαι del. Rs

τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι ὡς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστιν ἡ αἰτία. οὗτος τοίνυν τοῦτο ἀποφαι- 84
νέτω, ἢ ὡς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ ὡς δικαίως, κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τὸν Ἀθηναίων. εἰ δὲ πάλαι δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμεθα, τὸν χρόνον κερδαίνει ὃν ἔζη οὐ προσῆκον αὐτῷ, οἱ δὲ ἄνδρες ὑπὸ τούτου οὐδὲν ἧττον τεθνήκασιν.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ ⟨τούτῳ⟩ διισχυρίζεσθαι, ὅτι 85
ἐπ' αὐτοφώρῳ τῇ ἀπαγωγῇ ἐπιγέγραπται, πάντων ἐγὼ οἶμαι εὐηθέστατα· ὡς εἰ μὲν τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ μὴ προσεγέγραπτο, ἔνοχος ⟨ἂν⟩ ὢν τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο | προσγέγραπται, [ἔνοχος ὢν] ῥᾳστώνην τινὰ οἴεται αὐτῷ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλ' ὡς ἔοικεν ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι, μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ δέ, καὶ περὶ τούτου διισχυρίζεσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐπ' αὐτοφώρῳ μέν, ἀπέκτεινε δέ, τούτου ἕνεκα δέον αὐτὸν σῴζεσθαι.
δοκοῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἕνδεκα οἱ παραδεξάμενοι τὴν 86
ἀπαγωγὴν ταύτην, ⟨οὐκ⟩ οἰόμενοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε διισχυριζομένῳ, σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι Διονύσιον τὴν ἀπαγωγὴν ἀπάγοντ' ἀναγκάζοντες

τιμωρεῖται ⟨τινα⟩ post Augerum Rauch, τιμ. ⟨αὐτὸν⟩ Frei, τιμ., τὸν τοιοῦτον δεῖν Wdn **84** τὸν Fuhr: τῶν X **85** τούτῳ add. Kayser, τῳδὶ ἰσχυρ. Rs | ἐπαγωγῇ utrobique X^s | προσγέγραπται Halb | εὐηθέστατα scripsi: εὐηθέστατον X Wdn, cf. Gebauer Lys. I 502, Lys. IV 7, ⟨ὃ⟩ πάντων . . . εὐηθέστατον C | ἂν add. Herw, ἔνοχον ἂν ὄντα Wdn | ἔνοχος ὢν del. Dobr | οὐδὲν ἄλλ' ὡς Gebauer: οὐδενὶ ἄλλῳ X, ἢ ⟨τῷ⟩ ὁμ. Rs, οὐδὲν ἄλλο Sauppe, τούτῳ δὲ οὐδὲν ἄλλο West | μὲν add. pone ἀποκτ. Cont, pone ὁμολ. Rs **86** οὐκ add. Tayl | τότε διισχυριζομένῳ scripsi: τότε καὶ διισχυριζόμενοι X, τόδε καὶ διισχυριζομένῳ Dryander, τοῦτο καὶ διισχυριζομένῳ Gebauer, καὶ τότε διισχυριζομένῳ Kocks, τότε ἀλλὰ διισχυριζόμενοι Tayl, τῷ δὲ δικαίῳ διισχυριζόμενοι post Frohbergerum, qui δὲ omiserat, Halb | ἀπάγοντ' Falk: ἀπάγειν X, ἣν ἀπάγει Sauppe

τό γε προσγράψασθαι ἐπ' αὐτοφώρῳ· ἢ οὐκ ἂν εἴη ⟨ὅς⟩ πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακοσίων [ἐν τῇ βουλῇ], εἶτα πάλιν ἐναντίον Ἀθηναίων ἁπάντων [ἐν τῷ δήμῳ] ἀπογράψας τινὰς ἀποκτείνειε [καὶ αἴτιος γένοιτο τοῦ
87 θανάτου]; οὐ γὰρ δήπου τοῦτο μόνον οἴει τὸ ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρᾳ πατάξας καταβάλῃ, ἐπεὶ ἔκ γε τοῦ σοῦ λόγου οὐδεὶς φανήσεται ἀποκτείνας τοὺς ἄνδρας οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε γὰρ ἐπάταξεν αὐτοὺς οὐδεὶς οὔτ' ἀπέσφαξεν, ἀλλ' ἀναιρεθέντες ὑπὸ τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. οὐκ οὖν ⟨ὁ⟩ αἴτιος τοῦ θανάτου, οὗτος ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐστί; τίς οὖν ἄλλος αἴτιος ἢ σὺ ἀπογράψας; ὥστε πῶς οὐκ ἐπ' αὐτοφώρῳ σὺ εἶ ὁ ἀποκτείνας;

88 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τῶν ὅρκων καὶ περὶ τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ἀγωνίζεται ἃς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν ἄστει οἱ ἐν [τῷ] Πειραιεῖ. σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυριζόμενος ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι·

τό γε Sluiter: τότε X, τὸ Rs, del. Herw | οὐκ ἂν εἴη Bohlenz: ὅπου ἂν ᾖ X, πῶς οὐκ ἂν εἴη Sauppe, ὃ πῶς οὐκ ἂν εἴη ⟨εἰ⟩ πρῶτον Herw | ὅς add. Gebauer, ὅστις Franke, εἴ τις Herw, πῶν ἂν εἴη μᾶλλον ἢ εἴ τις cf. Ant. V 92 Fuhr | ἐν τῇ βουλῇ et ἐν τῷ δήμῳ del. Kayser | καὶ . . . θανάτου del. Gebauer | ἢ πῶς οὐκ ἂν εἴη . . . ἀπογράψας; deletis ceteris Benker, ἢ ὅπου . . θανάτου del. Schnee 87 οἴει τὸ West: οἴεται X, νοεῖ τὸ Herw, νομίζεται Cont, δύναται Bake, ὁμολογεῖται Dryander, οἴει εἶναι Rauch | ἀναιρεθέντες scripsi cf. XIX 64, Demosth. XXVIII 17: ἀναγκασθέντες X, ἀναρπασθέντες vel ἀπαχθέντες Sauppe, καταγνωσθέντες Dryander, ἀπογραφέντες ὑπὸ σοῦ Gebauer Fuhr, ⟨τὸ κώνειον πιεῖν αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν⟩ ἀπέθανον Rs | ὁ add. Emperius, malim ⟨καὶ τούτων ὁ φανερῶς γενόμενος⟩ αἴτιος. θανάτου ⟨ἐναντίον πολλῶν γενόμενος⟩ Frb, οὐκ οὖν . . . ἐστί del. Dobr | ἄλλος ⟨αὐτοῖς⟩ αἴτιος Herw, ἄλλος τοιοῦτος Gebauer | ὁ ἀποκτ. del. Halb 88 τοῦτο pone καὶ add. Kayser περὶ . . . συνθηκῶν del. West | τῷ del. Baiter

ἐμποδὼν γοῦν ἢ ὅρκους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐπ'
αὐτοφώρῳ τι ποιεῖται, αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὔ τι
πιστεύει καλῶς ἀγωνιεῖσθαι. ὑμῖν δέ, ὦ ἄνδρες δικα- 89
σταί, οὐ προσήκει περὶ τούτων ⟨ἐὰν λέγῃ⟩ ἀποδέχε-
σθαι· ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπέγραψεν οὐδὲ οἱ ἄνδρες τεθνᾶσι,
περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι. ἔπειτα
τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν ἡγοῦμαι προ-
σήκειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν ἄστει
πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεῖ γεγένηνται. εἰ μὲν οὖν οὗτος 90
μὲν ἐν ἄστει ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἦμεν, εἶχον ⟨ἄν⟩
τινα λόγον αὐτῷ αἱ συνθῆκαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν
Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ
τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥστε οὔκ εἰσιν ἡμῖν ἐμποδών·
οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν Πειραιεῖ ⟨τοῖς ἐν Πειραιεῖ
οὐδ' οἱ ἐν ἄστει⟩ τοῖς ἐν ἄστει ὤμοσαν.

[Ἐκ παντὸς δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θα- 91
νάτου ἄξιος εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου
⟨πεποιῆσθαι⟩, τὸν δὲ δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρα
αὑτοῦ εἶναι, φαίνεται κακώσας, καθυφεὶς καὶ προδοὺς
πάντα ἐξ ὧν ⟨ἂν⟩ ἐκεῖνος μείζων καὶ ἰσχυρότερος

ὅρκους καὶ συνθ. P. Müller | τι del. Rs, ἢ τὸ ἐπ' αὐτ. ποιεῖται Dobr | πράγματι Rs: γράμματι X | οὔ τι Rs: οὔτε X **89** ἐὰν λέγῃ add. Gebauer. λέγοντος vel ἀπολογουμένου Rs. λέγοντος αὐτοῦ Frb. περὶ τούτων del. Dobr. οὐδὲν τούτων Herw. τοῦτο Bohlenz | περὶ τούτων altero loco del. Frb **90** ἂν add. Baiter | οὔκ εἰσιν West: οὐκ ἔστιν X. qua voce servata ἐμποδὼν ⟨οὐδὲν⟩ Rs | οὐ γὰρ ὅρκους Wdn | τοῖς ἐν Πειραιεῖ οὐδ' οἱ ἐν ἄστει add. Wecklein. ἢ ..nisi" add. Baiter. εἰ μὴ add. Sluiter. οἱ ἐν Π. τοῖς ἐν Π. Palmer | ὠμόσαμεν Herw **91** del. Blass. qui nunc ab ipso oratore postea additam existimat | πεποιῆσθαι add. Rs | καθυφεὶς Francken: καὶ ἀφεὶς X. καὶ delevit Fuhr | προδοὺς πάντα Rs: προδόντα X. προδοὺς C. προδοὺς τὰ Francken | ἂν add. Saauppe

ἐγίγνετο. ὅστις οὖν τόν τε γόνῳ πατέρα τὸν αὑτοῦ ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρεῖχε τῶν ἐπιτηδείων, τόν τε ποιητὸν πατέρα ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντα ἐκείνῳ ἀγαθά, πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι;|

92 Προσήκει δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ὥσπερ ἡμῶν ἑνὶ ἑκάστῳ. ἀποθνήσκοντες γὰρ ἐπέσκηψαν καὶ ἡμῖν καὶ τοῖς φίλοις ἅπασι τιμωρεῖν ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγόρατον τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα, καὶ κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν ἔμβραχυ ἕκαστος δύνηται. εἰ τοίνυν τι ἐκεῖνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ὃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖτε, ἀνάγκη ὑμᾶς ἐστι πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτηδείους εἶναι, ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν
93 ἑνὶ ἑκάστῳ ἐπέσκηψαν. οὔκουν οὔτε ὅσιον οὔτε νόμιμον ὑμῖν ἐστιν ἀνεῖναι Ἀγόρατον τουτονί. ὑμεῖς τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νυνὶ δή, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκεῖνοι ἀπέθνησκον, οὐχ οἷοί τε ἦστε ἐπαρκέσαι διὰ τὰ πράγματα τὰ περιεστηκότα, νυνί, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. ἐνθυμεῖσθε δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετλιώτατον ἐργάσησθε. εἰ γὰρ ἀποψηφιεῖσθε Ἀγοράτου | τουτονί,

post *ἐγίγνετο* lacunam esse volebat Gebauer | *κατὰ* Emperius: *καὶ διὰ* X **92** *ἡμῶν* C corr: *ὑμῶν* X | *γὰρ ὑμῖν ἐπ.* X, *ὑμῖν* del. Sauppe | *φίλοις* Sauppe: *ἄλλοις* X | *ὡς φονέα ὄντα* del. Herw | *ἔμβραχυ* Dobr: *βραχὺ* X, del. Wdn | *ὃ* Herw: *ἃ* X **93** *ἀφεῖναι* Markl. sed cf. Demosth. XIX 229 | *νυνὶ δή* del. Dobr | *ἦστε ἐπαρκέσαι* lex Vindob (p. 99 ed. Nauck), quod laudat verba *οὐχ . . . ἐπαρκέσαι*: *ἐκείνοις ἐπαρκ. γεγόνατε* X | *περιεστηκότα* Markl: *παρεστηκότα* X | *νυνὶ* ‹*δή*› Dobr | *σχετλιώτατον ἔργον* Dobr | *ἐργάσεσθε* Baiter

οὐ μόνον τοῦτο διαπράττεσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν
ἀνδρῶν, οὓς ὁμολογεῖτε ὑμῖν εὔνους εἶναι, τῇ αὐτῇ
ψήφῳ ταύτῃ θάνατον καταψηφίζεσθε· ἀπολύοντες γὰρ 94
τὸν αἴτιον ὄντα ἐκείνοις τοῦ θανάτου οὐδὲν ἄλλο γι-
γνώσκετε ἢ ἐκείνους δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι.
καὶ οὕτως ἂν δεινότατα πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέ-
σκηπτον ἐκεῖνοι ὡς φίλοις οὖσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὑτῶν,
οὗτοι ὁμόψηφοι κατ' ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τοῖς τριά-
κοντα γενήσονται. μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς 95
θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνῃ μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ
θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφίσησθε, οἳ πολλὰ
κἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν τριάκοντα
καὶ Ἀγοράτου τουτουὶ ἀπέθανον. ἀναμνησθέντες οὖν
ἁπάντων τῶν δεινῶν, καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ
τῶν ἰδίων, ὅσα ἑκάστῳ ἐγένετο ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ
ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τούτων.
ἀποδέδεικται δ' ὑμῖν [ἅπαντα] καὶ ἐκ τῶν ψηφισμά-
των καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἁπάντων
Ἀγόρατος ὢν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ 96
προσήκει ὑμῖν ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι· ὧν
μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀπο-
ψηφίσασθε· ὧν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν,
ὑμεῖς καταψηφίσασθε. οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν
ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ὑμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέ-

τοῦτο C: τουτ (sic) X, ἄτοπόν τι Wdn | διαπράξεσθε . . . καταψηφιεῖσθε Bake | εἶναι ἀλλὰ τῇ X, ἀλλὰ om. apographa, ἅμα Dobr, ἅμα τῇ ψήφῳ Wdn **94** τῶν ἀνδρῶν del. Markl, κατ' ἐκ. τῶν ἀνδρ. del. Francken **95** ἐγένετο Sauppe: ἐγένοντο X | τοῦτον X | ἅπαντα del. Taylor, πάντα Frb, ἁπανταχόθεν Rs, πανταχόθεν Wdn, σαφέστατα vel ἀκριβέστατα Gebauer **96** τἀναντία Herw | ἀποψηφίζεσθε Herw | καταψηφίσασθε Fuhr: καταγινώσκετε X

γνωσαν[, ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀποψηφίζεσθαι]· Ἀγοράτου δὲ
ἀπεψηφίσαντο, διότι ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολ-
97 λύναι· [οὗ προσήκει καταψηφίζεσθαι.] ἐὰν οὖν τὰ
ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζησθε, πρῶτον μὲν οὐχ
ὁμόψηφοι ⟨τοῖς ἐχθίστοις⟩ γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμε-
τέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς
πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

14.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

1 Ἡγοῦμαι μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς
ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλ-
κιβιάδου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ
ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος
ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἧττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλ-
2 λων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ
μικρὰ τὰ ἁμαρτήματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ'
ἐλπίδα παρέχοντα ὡς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ'
οὕτω πεπραγμένα καὶ εἰς τοσοῦτον κακίας ἀφιγμένα,

ὧν δεῖ ὑμᾶς ἀποψηφίζεσθαι et οὗ προσήκει καταψηφίζεσθαι ut languida delevi | ἀπεψηφίσαντο] ἀπέγνωσαν Gebauer coll. XXII 17 ἐδόκει Markl: δοκεῖ X 97 τοῖς ἐχθίστοις addidi secundum Reiskium, qui volebat τοῖς ἀνοσιωτάτοις καὶ ὑμῶν ἐχθίστοις. τοῖς ἐχθροῖς add. Francken | ἐὰν οὖν τοῦτο ποιῆτε, πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι τοῖς τριάκοντα γίγνεσθε Dobr. ταῦτα γὰρ ἂν ποιῆτε vel κἂν ταῦτα ποιῆτε vel καὶ ταῦτα ποιοῦντες πρῶτον μὲν τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν Gebauer | γίγνεσθε] γενήσεσθε Cont. ἔσεσθε Francken, deleta hac voce in versu proximo | ἐὰν οὖν ταῦτα ψηφίζησθε (vel ψηφίσησθε), πρῶτον μὲν τοῖς τρ. οὐχ ὁμοψ. γενήσεσθε Wdn

XIV. cf. Harp. Ἀλκιβιάδης | λειποταξίου X et Harp. sed cf. Lipsius Att. Proz. 464.

1 μὲν a manu altera X: με m. pr. 2 οὕτω ⟨βδελυρῶς vel μιαρῶς⟩ Rs | τοσοῦτο ex τοσοῦτον corr. a m. pr. X[s]

ὥστ' εἰπεῖν ἕκασθ' ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς
ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί,
καὶ πρότερον πρὸς τῶν πατέρων ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρ-
χούσης, καὶ πάλαι τοῦτον πονηρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν
ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι ὑπὲρ πάντων
τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ 3
μὲν ⟨οὖν⟩ τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγό-
ρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάν-
των παρέσχετο· ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ'
ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω. [Ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.]

Εἰκὸς τοίνυν ἐστίν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν 4
εἰρήνην ἐποιησάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικά-
ζοντας μὴ μόνον δικαστὰς ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς
γενέσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ
αὐτῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἡ πόλις αὐ-
τοῖς χρήσεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πολίτου χρηστοῦ καὶ
δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτῃ τοὺς νόμους δια-
λαμβάνειν, ὅπῃ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν
τῇ πόλει. τολμῶσι γάρ τινες | λέγειν ὡς οὐδεὶς ἔνοχός 5
ἐστι λιποταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν
γεγονέναι, τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἐάν τις λίπῃ τὴν

εἰπεῖν ἕκασθ' scripsi: ἐπινικίοις X, ἐπ' ἐνίοις Rs, ἐπ' ἐκείνοις οἷς Tayl | ⟨καὶ⟩ τοὺς ἐχθροὺς Jacobs, ⟨αὐτοὺς⟩ τοὺς ἐχθ. Herw, τοὺς ἑτέρους Emperius, ⟨καὶ⟩ τοὺς ἑταίρους Reuss | τῶν πατέρων Frb: τοὺς πατέρας X | ἡμῖν] ἡμῶν Scal | πονηρὸν post Reiskium Schoell: πότερον X, ἐχθρὸν vulg. | ὑπὲρ Frb: περὶ X, del. Herw | πεπραγμένων C: προγεγραμμένων X 3 οὖν add C | ἀνάγνωθι . . . ΝΟΜΟΣ del. Bake 4 ἐστιν ⟨ὑμᾶς⟩, ὦ Halb, sed cf. VII 42 XII 85 | πρώτους Halb | ⟨τοὺς⟩ αὐτοὺς post Dobraeum Halb, αὐτοὺς ἡγεῖσθαι Francken 5 οὐδεὶς] οὐδαμῶς Herw | λειποταξίου X

τάξιν εἰς τοὐπίσω δειλίας ἕνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ. Ἀνάγνωθί μοι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

6 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων κεῖται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὔσης εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ πεζῇ στρατιᾷ μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρεῖναι. οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρα-
7 τηγοὶ καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἁλῶναι, ὅτι καταλεγεὶς ὁπλίτης οὐ συνεξῆλθε μεθ' ὑμῶν ‹στρατευσόμενος, λιποταξίου δὲ ὅτι ἐν τῷ πεζῷ› στρατοπέδῳ μόνος οὐ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι, δειλίας δέ, ὅτι δεῖν αὐτὸν μετὰ τῶν ὁπλιτῶν κινδυ-
8 νεύειν ἱππεύειν εἵλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύτην τὴν ἀπολογίαν ποιήσεσθαι, ὡς ἐπειδήπερ ἵππευεν, οὐδὲν ἠδίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κε-

εἰς τοὐπίσω deleverit Dobr. ἀναχωρῶν addere malit Rs | στρατιώτας] στρατηγοὺς Schott, στρατηγοῦντας Markl 6 ταύτην del. vel τὴν τακτὴν ἡλ. Rs An. II 64 7 ἀστρατίας X^k | ὅτι] ὅτι ὁ X | ὁπλίτης Steph: ὁ πατὴρ X | οὐ συνεξῆλθε scripsi: οὐκ ἐπεξῆλθε X, οὐκ ἐξῆλθε Rs | λιποταξίου δὲ ὅτι hic add. Dobr, ante οὐκ ἐπεξῆλθε add. C | ἐν τῷ add. Dobr | στρατευσόμενος et πεζῷ addidi Jahn. ann. CXV 271, ὅτι ὁπλ. καταλ. οὐ παρῆν, λιπ. δὲ ὅτι οὐκ ἐξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπεδευσόμενος, οὐδὲ παρέσχε Frb | δεῖν αὐτὸν Schott: δεῖ ἕκαστον X, δεῖν ἕκαστον Bekker | ὁπλιτῶν Steph: πολιτῶν X 8 ποιήσεσθαι Vanderheid: ποιήσασθαι X^k

λεύοντος, ἐάν τις ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν. Καί μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ᾽ ἦλθε πονηρίας. καὶ οὕτως 9
ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἱπ-
πεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν.
ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν. ἀλλ᾽
ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι [καὶ τὰ χρήματ᾽ αὐτοῦ δη-
μευθῆναι] καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος
γενέσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν εἶναι καὶ ὁπλί-
της γενέσθαι. καὶ ἕτεροι μὲν οὐδεπώποτε ὁπλιτεύ- 10
σαντες, ἱππεύσαντες δὲ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον καὶ
πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμη-
σαν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβῆναι, δεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν
νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὡς ἀπο-
λουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ᾽ ὡς σωθησομένης καὶ μεγά-
λης ἐσομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικοῦντας·
Ἀλκιβιάδης δ᾽ ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὔνους ὢν
τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἱππεύσας οὔτε νῦν ἐπιστά-
μενος οὔτε ὑφ᾽ ὑμῶν δοκιμασθείς, ὡς οὐκ ἐξεσόμενον
τῇ πόλει δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνειν. ἐν- 11
θυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἐξέσται ὅ τι ἂν τις βούλη-
ται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους κεῖσθαι ἢ ὑμᾶς συλ-
λέγεσθαι ἢ στρατηγοὺς αἱρεῖσθαι. θαυμάζω δέ, ὦ

9 οὗτος C: ὅτι X, ἔτι Cont, ὁδὶ Rs, ὅδε Auger | καὶ . . . γενέσθαι delevi [πολιτῶν] ὁπλιτῶν Rs, καὶ ὁπλ. γενέσθαι del. Frb ad Reiskii mentem 10 ἱππεύσαντες Steph: ἵππον ὄντες X, ἱππεύοντες Emperius | καὶ ‹πάντα› τὸν Rs, καὶ om. Bekker | καὶ ante πολλὰ del. Francken 11 χρὴ ὅτι Cont: χρὴ ὅτ᾽ X

*ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἀξιοῖ, ἐὰν μέν τις προσιόντων
τῶν πολεμίων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευ-
τέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι,
ἐὰν δέ τις ἐν τοῖς ὁπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἱππεῦ-*
12 *σιν ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δή, ὦ
ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς οὐ μόνον τῶν
ἐξαμαρτανόντων ἕνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν
ἀκοσμούντων σωφρονεστέρους ποιῆτε. ἐὰν μὲν τοίνυν
τοὺς ἀγνῶτας κολάζητε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελ-
τίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὰ ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα·
ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἐξαμαρτανόντων
τιμωρῆσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ παρα-*
13 *δείγματι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται.
ἐὰν τοίνυν τούτου καταψηφίσησθε, οὐ μόνον
οἱ ἐν τῇ πόλει εἴσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι
αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πεύσονται, καὶ ἡγή-
σονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἐὰν
ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις τῶν ἁμαρτημάτων μάλισθ'
ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσ-*
14 *μοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας. ἐνθυμεῖσθε δ',
ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κά-
μνοντες ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων,
καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες
ἐθεραπεύοντο, οἱ δὲ οἴκαδ' ἀπελθόντες τῶν οἰκείων
ἐπεμέλοντο, οἱ δὲ ψιλοὶ ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς*
15 *ἱππεῦσιν ἐκινδύνευον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμᾶτε ἀπολι-*

12 *εἴσεται τὸν ὑφ'* Rs *τὰ ὑφ' ὑμῶν ψηφισθέντα* Frb | *οἱ* ante *πολῖται* del. Dobr **13** *καταψηφίσησθε* Coraes: *καταψηφιεῖσθε* X, quo servato idem Cor. *εἰ* scribi iubet *εἴσονται*] *ἔσονται* X[1] **14** *ψιλοὶ* Cont: *φίλοι* X, *ἐν ψιλοῖς* Rs | *ἐκινδύνευον* del. Dobr

*πεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τἀρεστὰ ὑμῖν αὐτοῖς αἱρεῖσθαι,
ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους
ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὧν χρὴ μεμνη-
μένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον ⟨φέρειν⟩, καὶ πᾶσι
φανερὸν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς
πολεμίοις μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς πείσονται.*

Ἡγοῦμαι δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ 16
*νόμου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἕξειν αὐτοὺς ὅ
τι λέξουσιν· ἀναβαίνοντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτήσονται καὶ
ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιοῦντες τοῦ Ἀλκιβιάδου υἱέος
τοσαύτην ζημίαν καταγνῶναι, ὡς ἐκεῖνον πολλῶν ἀγα-
θῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγενημένον,
⟨ὃν⟩ εἰ τηλικοῦτον ὄντα ἀπεκτείνατε, ὅτε πρῶτον εἰς
ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμ-
φοραὶ τοσαῦται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὦ* 17
*ἄνδρες δικασταί, εἶναι, εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνα-
τον κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικοῦντος δι' ἐκεῖνον
ἀποψηφιεῖσθε. ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν
μάχεσθαι, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἠξίου
στρατεύεσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ὢν οὔπω δῆλος ἦν
ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ ⟨τοῦ⟩ πατρὸς ἁμαρτήματα
ὀλίγου τοῖς ἕνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς
ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τούτου πονη-
ρίαν, διὰ τὸν πατέρα ἐλεεῖν αὐτὸν ἀξιώσετε; οὐκ οὖν* 18

15 *πολεμίους*] *πολέμους* X[1] | *φέρειν* add. C, lacunam habet X[k] **16** *ἀναβάντες* Broeckmeijer | *ὑμᾶς αἰτήσονται* Auger, *ὑμᾶς* pone *ἀντιβολήσουσιν* transponit Frh, sed cf. [XX] 35 | *υἱέος* a pr. m. ex *υἱέως* X[s] | *ζημίαν* scripsi: *δειλίαν* X. *δίκην* Halb, *τοσ. δειλ.* del. Hirschig | *ἐκεῖνον . . γεγενημένον* Rs | *ὃν* add. Cont **17** *εἶναι* del. Halb, pone *δοκεῖ* transpon. Gebauer, sed cf. XIII 47 | ⟨*ἐφ' ὑμᾶς*⟩ *στρατ.* malit Rs | *ὢν* Markl, *οὔπω* Cont (qui volebat *ἦν καὶ οὔπω*): *ὅτε μὲν παῖς ἦν· οὕτω δῆλος* X[s] | *τοῦ* add. Rs

δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς εἶναι ὥστ᾽, ἐπειδὰν ἐξαμαρτάνοντες ληφθῶσι, διὰ τὸ αὑτῶν γένος σῴζεσθαι, ἡμᾶς δέ, εἰ ἐδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως ἀτακτοῦντας, μηδὲν ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξαιτήσασθαι μηδ᾽ ἂν τὰς τῶν προγό-
19 νων ἀρετάς; καίτοι πολλαὶ καὶ μεγάλαι καὶ ὑπὲρ ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων γεγόνασι, καὶ οὐδὲν ὅμοιαι τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις, ὦ ἄνδρες δικασταί. εἰ δ᾽ ἐκεῖνοι δοκοῦσι βελτίους εἶναι σῴζοντες τοὺς φίλους, δῆλον ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀμείνους δόξετε
20 εἶναι τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς. ἀξιῶ δ᾽, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν μέν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἐξαιτῶνται, ὀργίζεσθαι ὅτι τούτου μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύναντο εὑρέσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ πείθειν πειρῶνται ὡς οὐ χρὴ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην
21 λαμβάνειν· ἐὰν δέ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ ἐπίδειξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ ὅτι καὶ τοὺς φανερῶς ἡμαρτηκότας σῴζειν δύνανται, ὑμᾶς δὲ χρὴ ὑπολαμβάνειν πρῶτον μὲν ὅτι, εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν ἂν ἔδει αὐτοὺς στρατηγεῖν (οὐδὲ γὰρ εἶχον ὅτου ἡγοῦντο), ἔπειθ᾽ ὅτι πολὺ μᾶλλον αὐτοὺς προσήκει τῶν λιπόντων τὴν τάξιν κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν

18 μηδὲν Tayl: μηδένα X, quo servato μηδὲ διὰ τὰς C, id quod multis placuit, μηδ᾽ ἂν διὰ Dobr, ἀρετὰς ⟨λέγῃ⟩ Rs: μηδ᾽ αὐτὰς τὰς Auger **20** ἢ δεηθέντες . . . εὑρέσθαι del. Lipsius | προσταττόμενα Steph: πραττόμενα X, ut infra | ὑμεῖς X[1] **21** ποιοῦνται φιλοτιμούμενοι ὅτι Rs | δὲ pone ὑμᾶς del. Cob | ἂν Markl: ἀλλ᾽ X | αὐτοὺς P. Müller: τοῦ X, τῶν στρατηγῶν Rs | γὰρ ⟨ἂν⟩ εἶχον Baiter | ἡγοῖντο Markl | προσῆκε Herw

τοιούτων ἀπολογεῖσθαι. τίς γὰρ ἔστιν ἐλπὶς τοὺς ἄλλους
ἐθελήσειν ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττό-
μενα, ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς ἀκοσμοῦντας σῴζειν πει-
ρῶνται; ἐγὼ τοίνυν ἀξιῶ, ἐὰν μὲν ἀποδείξωσιν οἱ 22
λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὡς ἐστρα-
τεύσατο ἐν τοῖς ὁπλίταις ἢ ὡς ἵππευε δεδοκιμασμένος,
ἀποψηφίσασθαι· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντες δίκαιον κελεύ-
ωσιν αὐτοῖς χαρίζεσθαι, μεμνῆσθαι χρὴ ὅτι διδά-
σκουσιν ὑμᾶς ἐπιορκεῖν καὶ τοῖς νόμοις μὴ πείθεσθαι,
καὶ ὅτι λίαν προθύμως τοῖς ἀδικοῦσι βοηθοῦντες πολ-
λοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιθυμεῖν ποιήσουσι.

Θαυμάζω δὲ μάλιστα, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ τις 23
ὑμῶν τὸν Ἀλκιβιάδην ἀξιώσει διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦν-
τας σῴζεσθαι, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέ-
σθαι. ἧς ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι οὐκ
ἂν εἰκότως αὐτοῦ ἀποψηφίζοισθε, ὡς ταῦτα μὲν ἡμαρ-
τηκότος, τὰ δ' ἄλλα πολίτου χρηστοῦ γεγενημένου· ἐκ
γὰρ τῶν ἄλλων τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικαίως ἂν
αὐτοῦ θάνατον καταψηφίζοισθε. προσήκει δ' ὑμῖν 24
περὶ αὐτῶν εἰδέναι· ἐπειδὴ γὰρ καὶ τῶν | ἀπολογου-
μένων ἀποδέχεσθε λεγόντων τὰς σφετέρας αὐτῶν
ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας, εἰκὸς ὑμᾶς
καὶ τῶν κατηγόρων ἀκροάσασθαι, ἐὰν ἀποφαίνωσι
τοὺς φεύγοντας πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκότας καὶ τοὺς
προγόνους αὐτῶν πολλῶν κακῶν αἰτίους γεγενημένους.

γὰρ ἔστιν scripsi: *γάρ ἐστιν* X | *πραττόμενα, ὅταν* X 22 *ἵππευε* Markl: *ἱππεύειν* X, *ἱππεύει* Scal, *ἱππεύειν ⟨ἦν⟩* Bartelt | *αὐτοῖς χαρίζεσθαι* Dobr: *αὐτοὶ ὀργίσθε* X^{1}, *αὐτοὶ χαρίζεσθαι* Auger, *αὐτῷ χαρίζεσθαι* Foertsch, *αὐτῷ ⟨μὴ⟩ ὀργίζεσθαι* Markl 23 *τὴν αὐτοῦ πον.* Markl *οὐδ' ἂν εἰκ.* malit. Frb 24 *ἀποδέχεσθαι* X | *ἀκροάσασθαι* P. Müller cf. XXX 1: *ἀκροᾶσθαι* X | *αἰτίους ⟨ὑμῖν⟩ γεγ.* malit. Rs

25 *Οὗτος γὰρ παῖς μὲν ὢν παρ' Ἀρχεδήμῳ τῷ γλάμωνι,*
οὐκ ὀλίγα τῶν ὑμετέρων ὑφῃρημένῳ, πολλῶν ὁρώντων
ἔπινεν ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενος, ἐκώμαζε
⟨δὲ⟩ μεθ' ἡμέραν, ἄνηβος ἑταίραν ἔχων, μιμούμενος
τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους, καὶ ἡγούμενος οὐκ ἂν δύνα-
σθαι πρεσβύτερος ὢν λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ νέος
26 *ὢν πονηρότατος δόξει εἶναι. μετεπέμφθη δ' ὑπὸ*
Ἀλκιβιάδου, ἐπειδὴ φανερῶς ἐξημάρτανε. καίτοι ποῖόν
τινα χρὴ αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι εἶναι, ὅστις κἀ-
κείνῳ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύων διεβέβλητο, ὃς τοὺς ἄλλους
ταῦτ' ἐδίδασκε; μετὰ Θεοτίμου δὲ ἐπιβουλεύσας τῷ
πατρὶ Ὤρνους προὔδωκεν. ὁ δὲ παραλαβὼν τὸ χω-
ρίον πρότερον μὲν ὕβριζεν αὐτὸν ὡραῖον ὄντα, τελευ-
27 *τῶν δὲ δήσας ἀργύριον εἰσεπράττετο. ὁ δὲ πατὴρ*
αὐτὸν οὕτως ἐμίσει σφόδρα, ὥστ' οὐδ' ⟨ἂν⟩ ἀποθα-
νόντος ἔφασκε τὰ ὀστᾶ κομίσασθαι. τελευτήσαντος δ'
ἐκείνου ἐραστὴς γενόμενος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο.
οὐ πολλῷ δὲ χρόνῳ ὕστερον κατακυβεύσας τὰ ὄντα,
ἐκ Λευκῆς ἀκτῆς ὁρμώμενος τοὺς φίλους κατεπόντιζεν.
28 *ὅσα μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἢ εἰς τοὺς πολίτας*
ἢ εἰς τοὺς ξένους ἢ περὶ τοὺς αὑτοῦ οἰκείους ἢ

25 *παῖς μὲν ⟨ἔτι⟩ ὢν* Dobr | *πολλῶν ⟨μὲν⟩ ὁρ.* Rauch *ἔπινεν* Rs: *ἔτι μὲν* X, *ἔπινε ⟨μὲν⟩* Tur | *αὐτῷ ἱματίῳ* Tayl: *αὐτόματι* X, *αὐτῷ στρωματεῖ* Rs, *ἐπὶ τῷ αὐτῷ στρώματι* Cont, *αὐτῷ εἵματι* Jacobs | *δὲ* add. Rs | *δόξει* lib. Coisl. et Vind.: *δείξει* X, *δόξειεν* C **26** *ἀπεπέμφθη* Frb, immo Athenis pater filium in Thraciam arcessivit | *Ἀρχιβιάδου* Tayl, *Ἀρχεβιάδου* Rs | *αὐτὸν* et *εἶναι* del. Francken | *ὃς* Rs: *ὡς* X[1] | *Ὤρνους* Lipsius cf. Hierocles synecdem. p. 632 Wess. 390 Bekk. Nepos Alc. 7, 4: *ὀρνεοὺς* X, *ὠρεοὺς* C, *Ὀρνεὰς* Markl, *Ὀρεοὺς* Bekker *τελευτῶν δὲ* Tayl: *τελευτῶντά τε* X | *δήσας* corr. ex *δείσας* X[1] **27** *οὕτως μισεῖ* X | *οὐδ' ἂν* Rs: *οὐδὲ* X | *Ἀρχεβιάδης* Rs: *ἀρχιβιάδης* X | *κατα σκευασ κυβεύσας* X[s] | *Λευκῆς ἀκτῆς* cf. Harp. **28** *ὦ*] *ὡὶ* X[s] | *τοὺς ξένους ἢ περὶ τοὺς αὐ-*

περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν·
Ἱππόνικος δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψε τὴν αὐ-
τοῦ γυναῖκα, φάσκων τοῦτον οὐχ ὡς ἀδελφὸν αὐτῆς
ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν
αὐτοῦ. καὶ τοιαῦθ' ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω δεινὰ ⟨καὶ⟩ 29
πολλὰ καὶ μεγάλα πεποιηκότι οὔτε τῶν γεγενημένων
αὐτῷ μέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, ἀλλ' ὃν ἔδει
κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀπολογίαν ποιούμε-
νον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων,
οὗτος ἑτέρους ὑβρίζειν πειρᾶται, ὥσπερ δυνάμενος ἂν
πολλοστὸν μέρος ὀνειδῶν τῶν ἑαυτῷ προσόντων
τοῖς ἄλλοις μεταδοῦναι. καὶ ταῦθ' υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου, 30
⟨ὃς⟩ ἔπεισε μὲν Δεκέλειαν Λακεδαιμονίους ἐπιτει- [Isocr. XVI 10
χίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων ἔπλευσε, διδά-
σκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεονάκις
δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ
μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους. ἀνθ' ὧν καὶ ὑμῖν
καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔσεσθαι τιμωρεῖσθαι προσήκει ὅν-
τινα λαμβάνετε τούτων. καίτοι σφόδρα εἴθισται λέ- 31
γειν ὡς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν πατέρα αὐτοῦ κατελ-
θόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν, τοῦτον δ'
ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκείνου διαβεβλῆσθαι.

τοῦ οἰκείους Frb: τοὺς οἰκείους ἢ περὶ τοὺς αὐτοῦ ξένους X | οὐχ ὡς Cont: ὡς οὐκ X, quibus servatis alterum ὡς del. Kayser | ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκ. del. Herw **29** καὶ e libr. Vindob. add. Rs | γεγενημένων a pr. m. corr. ex γεγραμμένων X[s], πεπραγμένων vulgo | μέλει Kayser: μεταμέλει X, μεταμ. ⟨οὐδὲν⟩ Francken | μέλει add. pone οὔτε Rs, pone ἔσεσθαι Frb | ἀλλ' ὃν Rs: ὃν μᾶλλον X | πολοστὸν X[k] | ὀνειδῶν scripsi: τῶν εἰδῶν X, τῶν ὀνειδῶν Markl | προσόντων Cob: προσηκόντων X **30** ὃς add. Cont | δεκέλλειαν X | δὲ ⟨πάντων⟩ τῶν Cob | λαμβάνετε C: λαμβάνεται X, ἂν λαμβάνητε Rs **31** εἰκός ἐστιν X[1] | ἀδίκως del. Broeckmeijer

Isocr. XVI 11] ἐμοὶ δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐ-
τοῦ ἀφείλεσθε ὡς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δὲ
ἀδικοῦντος ἀποψηφιεῖσθε ὡς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ
32 τὴν πόλιν γεγενημένου. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικα-
σταί, ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον ἕνεκα αὐτοῦ καταψηφί-
σασθαι, καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀρεταῖς χρῆται παρα-
Isocr. XVI 12] δείγμασι περὶ τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. τολμᾷ γὰρ
λέγειν ὡς Ἀλκιβιάδης οὐδὲν δεινὸν εἴργασται ἐπὶ τὴν
33 πατρίδα στρατεύσας· καὶ γὰρ ὑμᾶς φεύγοντας Φυλὴν
καταλαβεῖν καὶ δένδρα τεμεῖν καὶ πρὸς τὰ τείχη προσ-
βαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαντας οὐκ ὄνειδος τοῖς παισὶ
καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις κτή-
σασθαι, ὡς τῶν αὐτῶν ὄντας ἀξίους ὅσοι φυγόντες
μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώραν ἐστράτευσαν, καὶ
34 ὅσοι κατῄεσαν Λακεδαιμονίων ἐχόντων τὴν πόλιν. καὶ
μὲν δὴ πᾶσιν ἡγοῦμαι δῆλον εἶναι ὅτι οὗτοι μὲν ἐζή-
τουν κατιέναι ὡς τὴν μὲν τῆς θαλάττης ἀρχὴν Λακε-
δαιμονίοις παραδώσοντες, αὐτοὶ δ' ὑμῶν ἄρξοντες.
τὸ δ' ὑμέτερον πλῆθος κατελθὸν τοὺς μὲν πολεμίους
ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ τοὺς βουλομένους δου-
λεύειν ἠλευθέρωσεν | ὥστ' οὐχ ὁμοίων τῶν ἔργων
35 ἀμφοτέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται. Ἀλλ'
ὅμως τοσούτων συμφορῶν καὶ οὕτως αὐτῷ μεγάλων
ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς πονηρίᾳ φιλοτιμεῖται,

δωρεὰς ἐκείνου Auger 32 εἵνεκα X παραδείγμασι Cob, cf. Isocr. XII 16, Demosth. IV 3: παραδείγματι X | τῆς αὐτοῦ vel τῆς τοῦ πατρὸς Bake, τῆς ἐκείνου malit Frb | στρατεύσας Markl: στρατεύσασθαι X, στρατευσάμενος Cont 33 Φυλὴν C: φυλακὴν X 34 βουλομένους a pr. m. corr. ex βουλομένοις X[s] | γεγενημένων ‹ὡς περὶ ὁμοίων vel μάτην› τοὺς malit Rs 35 αὐτῷ a pr. m. postea additum in X, del. Scheibe

καὶ λέγει ὡς οὕτως ἐκεῖνος μέγα ἐδύνατο, ὥστε τῇ
πόλει πάντων ⟨τῶν⟩ κακῶν αἴτιος γεγένηται. καίτοι
τίς οὕτως ἄπειρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν
βουλόμενος εἶναι πονηρὸς εἰσηγήσαιτο μὲν τοῖς πολε-
μίοις ἃ χρὴ καταλαβεῖν τῶν χωρίων, δηλώσειε δ' ἂν
ἃ κακῶς φυλάττεται τῶν φρουρίων, διδάξειε δ' ἂν ἃ
πονηρῶς ἔχει τῶν πραγμάτων, μηνύσειε δ' ἂν τοὺς
βουλομένους ἀφίστασθαι τῶν συμμάχων; οὐ γὰρ δή- 36
που, ὅτε μὲν ἔφευγε, διὰ τὴν δύναμιν κακῶς οἷός τ'
ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσας κατ-
ῆλθε καὶ πολλῶν ἦρξε τριήρων, οὔτε τοὺς πολεμίους
ἐδύνατο ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλεῖν, οὔτε Χίους οὓς ἀπέ-
στησε πάλιν φίλους ποιῆσαι, οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν 37
ὑμᾶς ἐργάσασθαι. ὥστ' οὐ χαλεπὸν γνῶναι ὅτι Ἀλκι- [Isocr. XVI 11
βιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων διέφερε, πονηρίᾳ
δὲ τῶν πολιτῶν πρῶτος ἦν. ἃ μὲν γὰρ ᾔδει τῶν ὑμε-
τέρων κακῶς ἔχοντα, μηνυτὴς αὐτῶν Λακεδαιμονίοις
ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἔδει αὐτὸν στρατηγεῖν, οὐδὲν κα-
κὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο, ἀλλ' ὑποσχόμενος δι'
ἑαυτὸν παρέξειν βασιλέα χρήματα, πλεῖν ἢ διακόσια
τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. καὶ οὕτω πολλὰ ἐνό- 38
μιξεν εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκέναι, ὥστε λέγειν δυνάμενος
καὶ φίλων ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδέποτ'
ἐλθὼν εὐθύνας ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φυγὴν αὑτοῦ
καταγνοὺς καὶ Θρᾴκης καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο
πολίτης γενέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς πατρίδος εἶναι τῆς

τῶν add. Cob 36 ὅτε C: ὅταν X | διὰ τὴν δύναμιν ante ὅτε transp. Francken, perperam, quamquam multis placuit | κατῆλθε ⟨καὶ παντὸς τοῦ στρατοῦ ἡγήσατο⟩ καὶ vel simile quid add. Roehl 37 πολιτῶν | πάντων Rs An. II 66 | αὐτῶν Markl: αὐτοῖς X, αὐτὸς Cont

ἑαυτοῦ. καὶ τὸ τελευταῖον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑπερ-
βολὴν ποιησάμενος τῆς προτέρας πονηρίας ἐτόλμησε
39 τὰς ναῦς Λυσάνδρῳ μετὰ Ἀδειμάντου προδοῦναι. ὥστε
εἴ τις ὑμῶν ἢ τοὺς τεθνεῶτας ἐν ⟨τῇ⟩ ναυμαχίᾳ ἐλεεῖ,
ἢ ὑπὲρ τῶν δουλευσάντων τοῖς πολεμίοις αἰσχύνεται,
ἢ τῶν τειχῶν καθῃρημένων ἀγανακτεῖ, ἢ Λακεδαι-
μονίους μισεῖ, ἢ τοῖς τριάκοντα ὀργίζεται, τούτων
ἁπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἴτιον ἡγεῖσθαι, καὶ
ἐνθυμηθῆναι ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν πρόπαππον αὐ-
τοῦ καὶ τὸν πρὸς μητρὸς πάππον Μεγακλέα οἱ ὑμέτεροι
πρόγονοι δὶς ἀμφοτέρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ πατρὸς
40 αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν θάνατον κατέγνωσαν, ὥστε
νῦν χρὴ ἡγησαμένους πατρικὸν ἐχθρὸν τοῦτον εἶναι
τῇ πόλει καταψηφίσασθαι, καὶ μήτε ἔλεον μήτε συγ-
γνώμην μήτε χάριν μηδεμίαν περὶ πλείονος ποιήσα-
σθαι τῶν νόμων τῶν κειμένων καὶ τῶν ὅρκων οὓς
ὠμόσατε.
41 Σκέψασθαι δὲ χρή, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τί ἂν
τις τοιούτων ἀνδρῶν φείσαιτο; πότερον ὡς πρὸς μὲν
τὴν πόλιν δεδυστυχήκασιν, ἄλλως δὲ κόσμιοί εἰσι καὶ
σωφρόνως βεβιώκασιν; ⟨ἀλλ'⟩ οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐ-
τῶν ἡταιρήκασιν, οἱ δ' ἀδελφαῖς συγγεγόνασι, τοῖς δ'
42 ἐκ θυγατέρων παῖδες γεγόνασιν, οἱ δὲ μυστήρια πεποι-
ήκασι καὶ τοὺς Ἑρμᾶς περικεκόφασι καὶ περὶ πάντας τοὺς
θεοὺς ἠσεβήκασι καὶ εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν ἡμαρτήκασιν,

39 τῇ add. Rs | τὸν πρὸς μητρὸς πάππον X^1 et Harp. v. Ἀλκιβιάδης: πρόπαππος τοῦ προειρημένου, ὅν φησι Λυσίας . . . . αὐτόν τε καὶ τὸν πρὸς μητρὸς (πατρὸς BCFHK) πάππον δὶς ἐξοστρακισθῆναι. πατρὸς pone τὸν add. Tur, τὸν τοῦ πατρὸς πάππον τὸν πρὸς μητρὸς Frb, sed errasse orator videtur | ἡμέτεροι X^1 41 ἀλλ' add. Frb 42 δὲ τὰ μυστήρια Hirschig

ἀδίκως καὶ παρανόμως καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους πολι-
τευόμενοι καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς διακείμενοι, οὐδε-
μιᾶς τόλμης ἀπεχόμενοι, οὐδὲ ἔργου δεινοῦ ἄπειροι
γεγενημένοι; ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν ἅπαντα καὶ πεποι-
ήκασιν ἅπερ πεπόνθασιν. οὕτω γὰρ διάκεινται, ὥστ'
ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνεσθαι, ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς
φιλοτιμεῖσθαι. Καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἤδη 43
τινῶν ἀπεψηφίσασθε ἀδικεῖν μὲν νομίσαντες, οἰόμενοι
δ' εἰς τὸ λοιπὸν χρησίμους ὑμῖν ἔσεσθαι. τίς οὖν
ἐλπὶς ὑπὸ τούτου τι ἀγαθὸν πείσεσθαι τὴν πόλιν, ὃν
ὑμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν, ἐπειδὰν ἀπολογῆται
εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτη-
δευμάτων ᾔσθησθε; Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἂν ἐξελθὼν 44
ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν δύναιτο κακὸν ὑμᾶς ἐργάσα-
σθαι, | δειλὸς ὢν καὶ πένης καὶ πράττειν ἀδύνατος
καὶ τοῖς οἰκείοις διάφορος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων μισού-
μενος. ὥστ' οὐδὲ τούτων ἕνεκα αὐτὸν ἄξιον φυλάτ-
τεσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι καὶ 45
τοῖς ἄλλοις καὶ τοῖς τούτου φίλοις, οἳ τὰ μὲν προσ-
ταττόμενα ποιεῖν οὐκ ἐθέλουσι, τοιούτων δ' ἔργων
ἐπιθυμοῦσι, καὶ περὶ τῶν σφετέρων αὐτῶν κακῶς βου-
λευσάμενοι περὶ τῶν ὑμετέρων δημηγοροῦσιν.

πολιτευόμενοι καὶ π. σφ. αὐ. διακείμενοι Bekker: *διακείμενοι καὶ π. σφ. αὐ. πολιτευόμενοι* X | *οὐδὲ*] *οὐδενὸς* Steph | *ἔργου* ⟨*οὐδενὸς*⟩ Frb | *ἀλλὰ . . . πεπόνθασιν* scripsi: *ἀλλ' ἅτε πεπόνθασιν ἅπαντα ἃ πεποιήκασι καὶ πεπόνθασιν* X, *ἀλλὰ καὶ πεπόνθασι καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα* C, *ἀλλ' ἅ γε πεπόνθασιν, ἅπαντα αὐτοὶ πεποιηκότες καὶ δικαίως πεπόνθασι* Rs, *ἀλλὰ πεπόνθασί τε ἅπαντα καὶ πεποιήκασι* Frb, *ἀλλ' ἅπερ πεπόνθασιν, ἅπαντα πεποιήκασι, καὶ ἃ πεποιήκασι καὶ πεπόνθασιν* Scheibe, *ἀλλὰ πεπόνθασιν ἅπαντα ἃ πεποιήκασι, καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα ἃ πεπόνθασιν* P. Müller | *κακοῖς*] *αἰσχροῖς* malit Markl 43 *ἀπολογῆται* est in X^s | *ᾔσθησθε* Boissonade: *εἴσεσθε* X, *ἐπίστασθε* Cont, *ἴστε* Rs

46 Ἐγὼ μὲν οὖν ὡς ἐδυνάμην ἄριστα κατηγόρηκα, ἐπίσταμαι δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκροωμένων θαυμάζουσιν, ὅπως ποθ' οὕτως ἀκριβῶς ἐδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ τούτων ἁμαρτήματα, οὗτος δέ μου καταγελᾷ, ὅτι οὐδὲ πολλοστὸν μέρος εἴρηκα τῶν τούτοις ὑπαρ-
47 χόντων κακῶν. ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλελειμμένα ἀναλογισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ καταψηφίσασθε, ἐνθυμηθέντες ὅτι ἔνοχος μέν ἐστι τῇ γραφῇ, μεγάλη δ' εὐτυχία τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι ⟨τῇ⟩ πόλει. Ἀνάγνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὴν γραφήν· καὶ τούτων μεμνημένοι ψηφιοῦνται τὰ δίκαια.

⟨ΝΟΜΟΙ. ΟΡΚΟΙ. ΓΡΑΦΗ.⟩

15.

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

1 Ἐγὼ μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ πολλοῦ ἄξιοι τῇ πόλει γεγόνασι, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν κοινοὺς εἶναι τῷ τε διώκοντι καὶ τῷ φεύγοντι, καὶ μὴ βοηθοῦντας ᾧ ἂν βούλωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν πα-
2 ρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι

46 οὐδὲ τὸ πολοστὸν X, τὸ om. C, οὐδὲ πολλοστόν τι Frb, οὐδέπω πολλ. Halb 47 τῇ secundum Marklandum add. Rs. An. II 66, πόλιν (vel del.) Lipsius, τὴν πόλιν Rauch | ψηφιοῦνται C: ψηφίσονται X | titulos add. Auger.

XV.

1 ἀστρατίας X[k] | κοινοὺς (C) Tayl: κοινωνοὺς X | ᾧ ἂν Rs: ὡς ἂν X, οἷς ἂν Markl | ὑμᾶς ⟨αἰτεῖσθαι⟩ Kayser

σφόδρ' ἂν ἠγανακτεῖτε, εἰ ⟨ἐν⟩ τῇ ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ
οἱ θεσμοθέται ἀναβάντες ὑμῶν ἐδέοντο καταψηφίσα-
σθαι, ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα
καὶ τὴν ψῆφον διδόντες παρακελεύσονται τῶν μὲν
μὴ ⟨καταψηφίζεσθαι τῶν δὲ⟩ καταψηφίζεσθαι. τί δ' 3
ἂν αἴσχιον ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα τούτου ⟨ἐν⟩ τῇ
πόλει γένοιτο, εἰ τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων ἐν ταῖς τῶν
ἐπικλήρων δίκαις ἀντιβολεῖν καὶ ἱκετεύειν τοὺς δι-
καστὰς ὅ τι ἂν βούληται πραχθῆναι, ὁ δὲ πολέμαρχος
καὶ οἱ ἕνδεκα δεήσονται ἐν ταῖς δίκαις ταῖς ὑφ' ἑαυ-
τῶν εἰσαγομέναις, [ὥσπερ καὶ νῦν]; χρὴ τοίνυν καὶ 4
ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἐνθυμου-
μένους ὅτι οὐδὲν διοίσει ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρα-
τείας βοηθεῖν, ἢ τούτων τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν
ψῆφον διδόντας. σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, 5
ἐὰν ἱκανὸν γένηται τεκμήριον ὅτι οὐδείς πω τῶν ἀρ-
χόντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλκιβιάδῃ ἦν παρεσκευασ-
μένος. ἐχρῆν γὰρ αὐτούς, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν,
ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι ἀφελὼν τὸν ἵππον ἱπ-
πέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ φυλάρχῳ,
ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκυρον ἐποίει
τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον ἐξαλεί-

2 ἐν add. Rs | ἡμῶν ἐδέοντο Dobr | ⟨μὴ⟩ καταψ. C, καταψηφίζεσθαι ⟨ἢ μὴ καταψηφίζεσθαι⟩ Emperius | διδόντες Tayl: διαδιδόντες X[1b] | τῶν μὲν Steph: τὸν μὲν X | ⟨καταψ. τῶν δὲ⟩ add. Cont, τῶν μὲν καταψηφίζεσθαι τῶν δὲ μὴ Markl, τῶν μὲν, τῶν δὲ μὴ καταψ. Rs 3 ἐν add. Frb | ⟨ἢ⟩ εἰ Meier | τολμήσει ὁ Markl: τολμήσειε X, τολμήσειε μὲν ⟨ὁ⟩ Rs | ἐν ταῖς (ante τῶν) Rs: ἐμβὰς X, ἀναβὰς ἐν ταῖς Halb | δεήσονται et ταῖς δίκαις del. Francken | ὥσπερ καὶ νῦν del. Dobr, ὥσπερ καὶ νῦν ⟨ὑμεῖς⟩ Frb, ὥσπερ ἐκεῖνοι νῦν Rauch, sed ὑμῶν § 4 ad praetores redit 4 διοίσει Bekker, δεήσει X | τούτων C: τοῦτον ὧν X 5 ἐγκαλεῖν μὲν Παμφίλῳ Markl | ἀφελὼν Markl: φένων X, ἀφαιρῶν C

6 φειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὁπλιτῶν καταλόγου. νῦν δὲ
τούτων οὐδὲν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ
περιεώρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων προπηλακιζόμενον κἂν
τοῖς ἱπποτοξόταις ἱππεύοντα, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς δεῖ παρὰ
τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαριζόμενοι μαρτυ-
ροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι. καίτοι δεινόν, ὦ
ἄνδρες δικασταί, αὐτοὺς μὲν τοὺς στρατηγοὺς ὑπὸ τοῦ
δήμου χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμῆσαι πρότερον
ἡμῶν ἡγήσασθαι, ἕως ἐδοκιμάσθησαν κατὰ τοὺς νό-
μους, Ἀλκιβιάδην δὲ τολμᾶν παρὰ τοὺς τῆς πόλεως
7 νόμους ὑπ' αὐτῶν ταχθῆναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ
εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τῶν μὲν | δεδοκιμασμέ-
νων ἱππέων οὐκ ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ὅντινα βούλονται
αὐτοὶ εἰς τοὺς ὁπλίτας καταλέξαι, τῶν δὲ ὁπλιτῶν
ἀδοκιμάστων ὄντων ἐπὶ τούτοις ἔσται ὅντιν' ἂν βού-
8 λωνται ἱππεύειν. εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί,
XVI 13| ὄντες κύριοι πολλῶν βουλομένων μηδένα τῶν ἄλλων
ἱππεύειν εἴασαν, οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοισθε αὐτοῖς·
εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι, ἐνθυμεῖσθαι
χρὴ ὅτι ὀμωμόκατε τὰ δίκαια γνώσεσθαι, ἀλλ' οὐχ ὅ
τι ἂν οὗτοι κελεύωσι ψηφιεῖσθαι, ὥστε οὐδένα χρὴ
τῶν δεομένων περὶ πλείονος ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῶν
9 ὅρκων ποιεῖσθαι. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἴ
τῳ δοκεῖ μεγάλη ἡ ζημία εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ
νόμος, μεμνῆσθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετήσοντες περὶ

6 κἂν] κοὐδ' ἐν Herw | ὑμῶν ἡγ. Ald | ἕως Dobr: ἕως ἂν X | ⟨ὁμολογῆσαι⟩ τολμᾶν . . . . ὑφ' αὑτῶν Lipsius, τολμᾶν ⟨ἀδοκίμαστον⟩ Dobr | ὑπ' αὐτῶν del. Francken 7 τούτων superscripto οις a m. pr. ante ἐστὶν X^s 8 χαρίζοισθε] ὀργίζοισθε Foertsch, οὐκ ἂν ἀδίκως χαρ. Markl, εἰ καὶ μὴ δικαίως, χαρίζοισθε ἂν Rs, οὐδ' ἀνάγκη χαρίζεσθαι Bake 9 μεγάλη ἡ ζημία Rs: μεγάλης ζημίας X^k

αὐτῶν ἥκετε, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ψη-
φιούμενοι, οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας ἐλεήσοντες, ἀλλὰ
πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς ὀργιούμενοι καὶ ὅλῃ τῇ πόλει
βοηθήσοντες, εὖ εἰδότες ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων
ὀλίγους τιμωρησάμενοι πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους
ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυνεύειν. χρὴ δέ, ὦ ἄνδρες δικα- 10
σταί, ὥσπερ οὗτος ἀμελήσας τῆς πόλεως τὴν αὑτοῦ
σωτηρίαν ἐσκέψατο, οὕτως ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου
τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσασθαι, ἄλλως τε καὶ ὅρ-
κους ὀμωμοκότας καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου μέλλοντας ψη-
φίσασθαι, ὃς ἐὰν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ, καταγελῶν τῆς πό-
λεως ἄπεισιν· οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν ἀποδώσει τῇ
ψήφῳ κρύβδην εὖ παθών, ὃς τῶν φίλων τοὺς φανε-
ρῶς αὐτὸν εὖ ποιήσαντας κακῶς ποιεῖ. ὑμεῖς οὖν, ὦ 11
ἄνδρες δικασταί, τὰς τούτων δεήσεις περὶ ἐλάττονος
⟨τῶν νόμων⟩ ποιησάμενοι τὰ δίκαια ψηφίσασθε. ἀπο-
δέδεικται δὲ καταλεγεὶς εἰς τοὺς ὁπλίτας καὶ λιπὼν
τὴν τάξιν καὶ τῶν νόμων κωλυόντων ἀδοκίμαστος ἱπ-
πεύσας, καὶ περὶ ὧν οἱ νόμοι διαρρήδην οὔτε στρατη-
γὸν οὔτε ἵππαρχον οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτερον
ἐκείνων ἀποδεικνύουσι, περὶ τούτων ἰδιώτης ὢν τὴν
ἐξουσίαν αὑτῷ δεδωκώς. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλῳ ὄντι 12
Ἀρχεστρατίδῃ βοηθῶν, καὶ Ἀλκιβιάδην ἐχθρὸν ὄντα
ἐμαυτοῦ τιμωρούμενος, δέομαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι·
ὑμᾶς δὲ χρὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τὴν ψῆφον

κινδυνεύειν del. Frb (vel κινδύνοις, ἐν τοῖς μέλλουσι utique pro neutro habendum; κοσμιωτέρως Kohm 10 ψηφιεῖσθαι Fuhr | ὃς ἂν (C. Steph: οἷς ἂν X 11 ἐλάττονος Markl: ἐλαττόνων X | τῶν νόμων vel τῶν ὅρκων) add. P. Müller | ὁπλίτας in marg. a man. sec. X[b]: πολίτας X | ἀποδεικνύασι Cob 12 ἀρχιστρατίδη X[1]

φέρειν, ἥνπερ ὅτε ᾤεσθε πρὸς τοὺς πολεμίους δια-
κινδυνεύσειν.

16.

ΕΝ ΒΟΥΛΗΙ
ΜΑΝΤΙΘΕΩΙ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩΙ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

1 Εἰ μὴ συνῄδειν ὦ βουλή, τοῖς κατηγόροις βουλο-
μένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν
αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι
γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγί-
στων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν
2 εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ
γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ
εἴ τις πρός με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος,
ἐπειδὰν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων,
μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν
3 χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο
μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὔνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι
πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων
μετέχειν ὑμῖν, μηδέν πώ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαί-
νωμαι καὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκὼς καὶ πολὺ παρὰ
τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν,

διακινδυνεύσειν Dobr: διακινδυνεύειν.

XVI. Mantitheum, cuius nomen in titulo solo traditur, eundem esse atque eum, qui apud Demosth. XXXIX 27 commemoratur, U. Koehler probabiliter coniecit Herm. V 10.

1 εἶχον cf. Poll. V 142 | τῶν αὐτοῖς Wdn. αὐτοῖς abesse malit Herw 2 ἢ κακῶς del. Rs 3 ἀποδείξω Herw | ἠναγκασμένος . . . μετεῖχον malit Dobr | καὶ Herw: περὶ X, καὶ περὶ Rs | post ἐχθρῶν add. ἠριστευκὼς Dobr, πεπολιτευμένος Wdn

δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι
χείρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον
[οὔτ' ἐπεδήμουν] ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον
τῆς τότε πολιτείας.

Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατὴρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμ- 4
φορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους
ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων ⟨ἐπε-
δημοῦμεν⟩ οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ'
ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελ-
θεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς 5
ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιθυμεῖν μετέχειν
τῶν ἀλλοτρίων κινδύνων, οὔτ' ἐκεῖνοι φαίνονται τοι-
αύτην γνώμην ἔχοντες ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ
τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας,
ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν
δῆμον. Ἔπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἱππεύ- 6
σαντας σκοπεῖν εὔηθές ἐστιν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ
μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ
τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. ἐκεῖνος δ'
ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφί-
σασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας,
ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν. ἐμὲ 7

οὔτ' ἐπεδήμουν del. Rauch, οὐδ' ἐπ. Tur, ὅτ' ἐπεδήμουν Heldmann, οὔτ' ἐπ. . . . πολιτείας del. Roehl 4 ἐπεδημοῦμεν hoc loco add. Kayser (pone πολιτείας Markl), ἐπεδήμουν Sauppe | μεθισταμένῃ τῇ πολιτείᾳ X: corr. Ald | ἤλθομεν] ἐπανήλθομεν post Halb. Kayser 5 ἦν del. Wdn | σχόντες Sauppe | τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ del. Kayser, τοῖς altero loco del. Francken, sed cf. Xen. Hell. II 4, 14 | ⟨πολὺ⟩ μᾶλλον Wdn 6 ὁμολογουμένων Herw, ἱππεῦσαι Bake, ὁμολογούντως ἱππευόντων Francken | ἐγγεγραμμένοι Markl: ἐπιγεγραμμένοι X | ψηφίσασθαι δὲ Harp. qui sub κατάστασις verba laudat hinc usque ad αὐτῶν | ἀναπράξητε Harp: ἀναπράττηται X[k], ἀναπράττητε vulg, ἀναπράξαιτε Sauppe

τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίκοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. καίτοι πᾶσι ῥάδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπε-
8 νεχθῆναι. Ἔτι δέ, ὦ βουλή, εἴπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦν ἔξαρνος ὡς δεινόν τι πεποιηκώς, ἀλλ' ἠξίουν, ἀποδείξας ὡς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. ὁρῶ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἱππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγοὺς καὶ ἱππάρχους κεχειροτονημένους. ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἡγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογίαν, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9 Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων

7 καταβαλόντα Bake: παραλαβόντα X, quod Harp. quoque legisse videtur; συνδ. ὡς κατ. παραλαβόντα Fuhr, οὔτε κατ. παρ. del. Halb | ὅτι Kayser: διότι X, διαγνῶναι ὅτι Wdn | ἀποδείξαιεν X | ἐξαλειφθῆναι ⟨ἢ ἐγγραφῆναι⟩ Wdn | ἐκ μὲν γὰρ . . . ἀπενεχθῆναι del. Halb | ἦν ante ὑπὸ del. Herw 8 αὐτῶν ante στρατ. abesse malit Herw | ὥστε μηδὲν δι' ἄλλο με Taylor: ὥστ' εἰ μηδὲν διαβάλλομαι X titulus in lacuna omissus, in margine μαρτυρία ex μάρτυρες a manu rec. corr. X^s 9 αὐτῆς Frb: ταύτης X | μόνον, cui ων superscriptum a m. pr. X^s

προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαί μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογίαν ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων.

Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν οὐσίας μοι οὐ πολλῆς κατα- 10
λειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ
τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοὺς
τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως
ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ
τῶν πατρῴων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως
βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτέ μοι μηδὲ πρὸς ἕνα μηδὲν
ἔγκλημα γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διῴκηκα· 11
περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τεκμήριον
εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικείας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ
κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας
τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς
ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους
περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι
δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύ-
την γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς 12
ἂν ἀποδεῖξαι περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν
οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην· καίτοι
ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθε-
στηκότας. πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύ-
νους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν
παρέχω τῇ πόλει. πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν 13

10 *οὕτως* habet X[1] et pone *ἅπαντας* et pone *ἴδια* | *διῴκηκα* Sauppe: *διώκησα* X **11** *περὶ* del. Fuhr cf. Theopomp. apud Ath. VI 261[a], XII 527[a], 532[d], *ἑτέρας* Cob | *αὐτοὺς* del. Herw, *καὶ ἄλλως* Wdn, *τούτους* Halb deleta quae sequitur voce **τούτους** | **ἐπεθύμουν** Markl

ἐποιήσασθε πρὸς Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἁλίαρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἱππεύειν, ἐπειδὴ
XV 8] *πάντας ἑώρων τοῖς μὲν ἱππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὁπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ | τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλεῖψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι. Καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

14 *Συλλεγέντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου, εἰδὼς αὐτῶν ἐνίους πολίτας μὲν χρηστοὺς ὄντας καὶ προθύμους, ἐφοδίων δὲ ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ τοὺς ἔχοντας παρέχειν τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακειμένοις. καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκα δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς ἑκατέρῳ, οὐχ ὡς πολλὰ κεκτημένος, ἀλλ' ἵνα παράδειγμα τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. Καί μοι ἀνάβητε.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 *Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ βουλή, εἰς Κόρινθον ἐξόδου γενομένης καὶ πάντων προειδότων ὅτι δεήσει*

13 *πρὸς Βοιωτοὺς* Pertz: *πρὸς τοὺς Β.* X | *δεῖν* cf. Aesch. III 170. Thuc. IV 10, 4. del. Auger. *ἂν* Frb. *δεινὸν* Scheibe. *πολλὴν* Fuhr. *ἀσφ. εἶναι καὶ ἄδειαν* vel deleta voce *ἀσφ. εἶναι ἄδειαν* Sauppe. *ἀσφ. παρεῖναι νομ.* Hundeck. *ἀσφ. ἂν εἶναι δεινῶν* Hertlein | *ἡγουμένους* del. Kayser. ‹*ἐφεστάναι*› *ἡγ.* Wdn | *ἔφην* C: *ἔτι* X, quod defendit Roehl. *εἶπον* Dobr. del. Wdn | *καταλόγου* ‹*ἐκέλευσα*› Roehl. *με* ‹*ἐκέλευον*› Wdn. *ἐδεόμην* addere malit Fuhr | *παρασκευάσαντα* marg. Ald: *παρασκευάσαντι* X, *παρασκευάσαντ' ἐκστρατ.* Wdn | titulum in marg. habet X **14** *ἀνάβητε,* ‹*μάρτυρες*› Steph. sed cf. [XX] 29 | titulum in marg. habet X

κινδυνεύειν, ἑτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην
ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις·
καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης, καὶ
πλείστων ἐναποθανόντων, ὕστερος ἀνεχώρησα τοῦ
σεμνοῦ Στειριῶς τοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις δειλίαν ὠνει-
δικότος. καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτα 16
ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἰσχυρῶν κατειλημμένων, ὥστε
τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσιέναι, Ἀγησιλάου δ'
εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος ψηφισαμένων τῶν ἀρ-
χόντων ἀποχωρίσαι τάξεις αἵτινες βοηθήσουσι, φοβου-
μένων ἁπάντων (εἰκότως, ὦ βουλή· δεινὸν γὰρ ἦν
ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἕτερον
κίνδυνον ἰέναι) προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον
ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν. ὥστ' εἴ τινες 17
ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιοῦσι
πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν. οὐκ
ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ
γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποίουν προθύμως, ἀλλὰ
καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποίουν οὐχ ὡς
οὐ δεινὸν ἡγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι,
ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθισταίμην,
διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἁπάντων
τῶν δικαίων τυγχάνοιμι. Καί μοι ἀνάβητε τούτων
μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 πρώτης ⟨τάξεως⟩ Cob. sed cf. Isocr. XII 180 | ἐναποθανόντων Markl: ἐνθανόντων X, ἀποθανόντων P. Müller, καὶ . . . ἐνθαν. del. Halb | ὕστερος Cont: ὕστερον X | στειριέως τοῖς πᾶσιν X[k], Στ. τοῦ τοῖς π. Rs, Στ. τοῦ τότε π. Wdn
16 παριέναι Herbst | ἀποκληρῶσαι Markl | προελθὼν Wdn
17 καταστραίην Wdn | titulum in marg. habet X

18 Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδε-
μιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον
διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιού-
μενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρὴ
τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν
τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἴ τις κομᾷ, διὰ τοῦτο
μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς
ἰδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ
τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαν-
19 τες ὑμεῖς ὠφελεῖσθε. ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ὦ
βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν
ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι
καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γεγό-
νασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κἀ-
γαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

20 Ἤδη δέ τινων ᾐσθόμην, ὦ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα
ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν
τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἠναγκάσθην ὑπὲρ
τῶν ἐμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορῆσαι, ἔπειτα μέντοι
καὶ ἐμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέον-
τος, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν
21 πέπαυνται τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς
ὁρῶν (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν) τοὺς τοιούτους
μόνους ἀξίους ⟨τινὸς⟩ νομίζοντας εἶναι. ὥστε ὁρῶν
ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη
πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν

18 κομᾷ Hamaker, cf. Ar. Equ. 580: τολμᾷ X **19** ἀμπεχόμενοι Dobr: ἀπερχόμενοι X, περιερχόμενοι Emperius **20** τὰ τῆς Dobr: τῶν τῆς X **21** τοὺς τοιούτους Francken: τούτους X | τινὸς post Dobraeum add. P. Müller, λόγου add post Reiskium Auger, πολλοῦ add. Cob.
Deesse nonnulla Francken suspicatur.

τοῖς τοιούτοις ἄχθοισθε; οὐ γὰρ ἕτεροι περὶ αὐτῶν κριταί εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

17.

| ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ.

Ἴσως τινὲς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, διὰ τὸ βού- 1
λεσθαί με ἄξιον εἶναί τινος ἡγοῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μᾶλλον ἑτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω περὶ τῶν μὴ προσηκόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ περὶ ὧν ἀναγκαῖόν μοί ἐστι [λέγειν], ἀδύνατος ὦ τὰ δέοντα εἰπεῖν. οἴομαι μὲν οὖν, ἐὰν πάντα διηγήσωμαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν πρὸς Ἐράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, ῥᾳδίως ἐξ αὐτῶν ὑμᾶς εὑρήσειν ἃ προσήκει σκέψασθαι περὶ ταύτης τῆς διαδικασίας. ἐξ ἀρχῆς οὖν ἀκούσατε.

Ἐράτων ὁ Ἐρασιφῶντος πατὴρ ἐδανείσατο παρὰ 2
τοῦ ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. ὅτι μὲν οὖν ἔλαβε τἀργύριον καὶ ὡς τοσοῦτόν γε ἐδεήθη δανεῖσαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ἃ δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσα ὠφελήθη, οἱ μᾶλλόν τε ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγενημένοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρήσουσι. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Or. XVII. tit. corruptus. *δημ. χρημάτων* Schott, *περὶ δημ. χρημ.* Bekker. Debebat esse *περὶ τῶν Ἐράτωνος χρημάτων πρὸς τὸ δημόσιον*, ut ait Hoelscher.

1 *λέγειν* altero loco del. Cob. **2** *τοῦ* supra versum a pr. m. X[s] | *γε* Steph: *τε* X | *δανεῖσαι καὶ ὧν* X | *ἃ* est in X[1st]. *εἰς ἃ* Markl, *ὡς* cum X[b] West | *μᾶλλόν γε* Markl | titulus deest in X

3 Ἕως τοίνυν ὁ Ἐράτων ἔζη, τούς τε τόκους ἀπε-
λαμβάνομεν καὶ τἆλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δὲ ἐτε-
λεύτησε καταλιπὼν ὑοὺς τρεῖς, Ἐρασιφῶντα καὶ
Ἐράτωνα καὶ Ἐρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν
δικαίων ἐποίουν. ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ
ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἦμεν παρ' αὐτῶν ἃ ὤφειλον
πράξασθαι· ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρῶτον
αἱ ἀστικαὶ δίκαι ἐδικάζοντο, λαχὼν ὁ πατὴρ παντὸς τοῦ
συμβολαίου Ἐρασιστράτῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν
401,0] ἐπεδήμει, κατεδικάσατο ἐπὶ Ξεναινέτου ἄρχοντος. μάρ-
τυρας δὲ καὶ τούτων παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι κάλει
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

4 Ὅτι μὲν τὰ Ἐράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἴη, ἐκ τούτων ῥᾴδιον εἰδέναι, ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐτῶν ⟨τῶν⟩ ἀπογραφῶν· τρεῖς γὰρ καὶ τέτταρες ἕκαστα ἀπογεγράφασι. καίτοι τοῦτό γε παντὶ εὔγνωστον, ὅτι οὐκ ἂν παραλιπόντες, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἐράτωνος οἷόν τε ἦν δημεύειν, ὡς ὄντα Ἐράτωνος ἀπέγραφον καὶ ἃ ἐγὼ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. ὡς μὲν οὖν ἡμῖν οὐδ' ἑτέρωθεν εἰσπράξασθαι οἷόν τε, ἐὰν ὑμεῖς ταῦτα δημεύσητε, εὔγνωστόν μοι δοκεῖ εἶ-

3 ἀπελαμβάνομεν Hertlein: ἀπελάμβανον ἐγὼ X, ἀπ. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ Francken | τἆλλα ⟨κατὰ⟩ Markl 4 μὲν ⟨οὖν vel τοίνυν⟩ Dobr. sed cf. 10 | δεδήμευται Dobr | τῶν add. Rs | ἀπογραφῶν Schott: ἀπογράφω X | γὰρ ἢ Schott τρὶς γὰρ καὶ τετράκις marg. Ald | ὡς ὄντα Emperius: τὴν πάντα τὰ X | ἃ ἐγὼ Rs: λέγω X[k], ἣν οἱ δημεύοντες πάντα . . . ἀπέγραφον εἰ καὶ ἃ ἐγὼ Sauppe, δημεύειν πάντα . . . ἀπέγραφον ⟨ἀπογράφοντες⟩ καὶ ἃ ἐγὼ Scheibe, οὐκ ἂν παρέλιπον, εἴ τι . . οἱ πάντα τὰ Ἔρ. ἀπογράφοντες (cum C) καὶ ἃ ἐγὼ Cob. τὴν πάντα τὰ Ἐρ. del. Francken, οὐκ ἂν παρέλιπον, εἴ τι . . . . οἵτινες πάντα τὰ Ἐρ. ⟨ἀπογράφοντες⟩ ἀπέγραφον καὶ ἃ Halb, παραλιπόντες . . . δημεύειν πάντα τὰ Ἐ. . . ⟨οἳ⟩ καὶ ἃ West

ναι· ὡς δὲ τὴν ἀμφισβήτησιν ἐποιησάμην πρός τε 5
ὑμᾶς καὶ τοὺς ἰδιώτας, ἔτι ἀκούσατε. ἕως μὲν γὰρ
ἡμῖν οἱ Ἐρασιφῶντος οἰκεῖοι τούτων τῶν χρημάτων
ἠμφεσβήτουν, ἅπαντα ἠξίουν ἐμὰ εἶναι, διότι ὑπὲρ
ἅπαντος τοῦ χρέως ἀντιδικῶν πρὸς τὸν πατέρα ὁ
Ἐρασίστρατος ἡττήθη· καὶ [τὰ μὲν Σφηττοῖ ἤδη τρία
ἔτη μεμίσθωκα, τῶν δὲ Κικυννοῖ καὶ τῆς οἰκίας ἐδι-
καζόμην τοῖς ἔχουσι. πέρυσι μὲν οὖν διεγράψαντό
μου τὰς δίκας, ἔμποροι φάσκοντες εἶναι· νυνὶ δὲ
λαχόντος ἐν τῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι οὐκ
ἐξεδίκασαν. ἐπειδὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἐρασιφῶντος δημεύειν 6
ἔδοξεν, ἀφεὶς τῇ πόλει τὼ δύο μέρει τὰ Ἐρασιστράτου
ἀξιῶ μοι ψηφισθῆναι, διότι ταῦτά γε ἤδη καὶ πρό-
τερον ἐγνώκατε ἡμέτερα εἶναι. ὡρισάμην οὖν ἐμαυτῷ
τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκείνων οὐσίας οὐ τὴν ἀκρίβειαν
ἐπισκεψάμενος, ἀλλὰ πολλῷ πλέον ἢ τὼ δύο μέρει τῷ
δημοσίῳ ὑπολιπών. ῥᾴδιον δὲ γνῶναι ἐκ τοῦ τιμή- 7
ματος τοῦ ἐπιγεγραμμένου τοῖς χρήμασιν. [ἅπαντα
μὲν γὰρ πλείονος ἢ ταλάντου τετίμηνται, ὧν δ' ἐγὼ
ἀμφισβητῶ τῷ μὲν πέντε μνᾶς τῷ δὲ χιλίας δραχμὰς
ἐπεγραψάμην· καὶ εἰ πλείονος ἄξιά ἐστιν ἢ τοσούτου,
ἀποκηρυχθέντων τὸ περιττὸν ἡ πόλις λήψεται. ἵνα 8
οὖν εἰδῆτε ὅτι ταῦτα ἀληθῆ ἐστι, μάρτυρας ὑμῖν
παρέξομαι πρῶτον μὲν τοὺς μεμισθωμένους παρ' ἐμοῦ

5 τὴν ⟨αὐτὴν⟩ Cob | ἠμφισβήτουν X[s] | χρέως Sauppe: χρέους X | κινδυνοι X | διεγράψαντο Meier: διέγραψαν X | ἔμπορον Francken | λαχόντος Bekker: λαχόντες X 6 Ἐρασιφῶντος] Ἐράτωνος Meier, quod multis placuit, iniuria cf. 2 ὁ Ἐρασιφ. πατήρ, § 5 οἱ Ἐρασιφ. οἰκεῖοι | ἀφιεὶς Cob | τὼ hic et infra habet X[1] | μέρη hic et infra X 7 τετίμηται Scal., sed intelligendi οἱ ἀπογράφοντες ἀποκηρυχθέντων C: ἐπικηρυχθέντων X

τὸ Σφηττοῖ χωρίον, ἔπειτα τοῦ | Κικυννοῖ τοὺς γείτονας, οἳ ἴσασιν ἡμᾶς ἤδη τρία ἔτη ἀμφισβητοῦντας, ἔτι δὲ τούς τε πέρυσιν ἄρξαντας, πρὸς οὓς αἱ δίκαι
9 ἐλήχθησαν, καὶ τοὺς νῦν ναυτοδίκας. ἀναγνωσθήσονται δὲ ὑμῖν καὶ αὗται αἱ ἀπογραφαί· ἐκ τούτων γὰρ μάλιστα γνώσεσθε ὅτι οὔτε νεωστὶ ταῦτα τὰ χρήματα ἀξιοῦμεν ἡμέτερα εἶναι, οὔτε νυνὶ τῷ δημοσίῳ πλειόνων ἀμφισβητοῦμεν ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοῖς ἰδιώταις. Καί μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

10 Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ παρὰ τὸ δίκαιον ἀξιῶ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλ' αὐτὸς τῇ πόλει πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ ἀφεὶς τοῦτο ἀξιῶ μοι ἀποδοθῆναι, ἀποδέδεικται. ἤδη δέ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συνδίκων ἐναντίον ὑμῶν.

8 τοῦ Bekker: τὸ X, τῶν Tayl | κικυννοῖ hic habet X[p] | τρία ἔτη detrita in X Rs restituit e Vindobonensi | ἄρξαντας sc. θεσμοθέτας cf. § 5 | ἐλέχθησαν X[1] | αὐτοδίκας X 9 καὶ detritum in X | αὗται X[1]: αὐταὶ Bekker, verum non possunt libelli iidem esse atque § 4, actoris petitiones intellego cf. Lipsius, Att. Proz.[2] 801 a. 122 | πλεόνων X | ἢ in X ab eadem manu rubro atramento suprascriptum | ‹ἐν› τῷ Markl | titulus cum lacuna deest in X | Ἀνάγνωθί μοι καὶ τὰς ἀπογραφάς. ΑΠΟΓΡΑΦΑΙ add. Fuhr 10 μὲν ‹οὖν› e Vindobonensi Rs, qui addit ὑμᾶς, sed cf. § 4 | ψηφισθῆναι P. Müller | ἀφεὶς Tur. coll. § 6: ἀφιεὶς X. Post ὑμῶν Dobr aliique nonnulla excidisse censent, sed cf. XXIII 16.

18.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ⟨ΤΩΝ⟩ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ἐνθυμήθητε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἷοί τινες 1
ὄντες πολῖται [καὶ] αὐτοὶ καὶ ὧν προσήκοντες ἀδικού-
μενοι ἀξιοῦμεν ἐλεεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν καὶ τῶν δικαίων
τυγχάνειν· οὐ γὰρ μόνον περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνιζό-
μεθα, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πολιτείας, εἰ χρὴ δημοκρα-
τουμένης τῆς πόλεως ἡμῖν μετεῖναι. πρῶτον μὲν οὖν
περὶ Νικίου τοῦ ἡμετέρου θείου ἀναμνήσθητε. ἐκεῖ- 2
νος γὰρ ὅσα μὲν τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χρώμενος ὑπὲρ
τοῦ πλήθους τοῦ ὑμετέρου ἔπραξε, πανταχοῦ φανήσε-
ται πολλῶν μὲν καὶ ἀγαθῶν αἴτιος τῇ πόλει γεγενη-
μένος, πλεῖστα δὲ καὶ μέγιστα κακὰ τοὺς πολεμίους
εἰργασμένος· ὅσα δὲ οὐ βουλόμενος ἀλλ' ἄκων ἠναγ-
κάσθη ποιῆσαι, τῶν μὲν κακῶν οὐκ ἐλάχιστον αὐτὸς
μετέσχε μέρος, τὴν δ' αἰτίαν τῆς συμφορᾶς οἱ πείσαντες
ὑμᾶς δικαίως ἂν ἔχοιεν, ἐπεὶ τήν γε πρὸς ὑμᾶς εὔ- 3

Or. XVIII. *ΤΗΣ* om. Bekker | *ΤΩΝ* add. Bekker | *ΕΠΙΛΟΓΟΣ* secl. Scheibe, sed cf. or. argumentum. *κατὰ Πολιούχου* Galenus XVIII 2 p. 657 Kühn, inde Blass Att. Ber. I² 523 *κατὰ Πολιόχου* (vel potius *πρὸς Πολίοχον*) *περὶ τῆς δημεύσεως τῶν Εὐκράτους τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ ἐπίλογος*. Schoell. quaest. fisc. 16: *περὶ τῶν Εὐκράτους χρημάτων πρὸς τὸ δημόσιον*. Ego cum de Diogneti bonis quaeri videatur (cf. die Rede f. Polystratus Vrat. 1876 p. 20), scripserim *κατὰ Πολιόχου περὶ τῶν Διογνήτου ἐπίλογος*.

1 *οἷοί* Bekker: *οἱ* X | *καὶ* del. Bekker | *ὧν*] *οἵων* Hertlein, *οἱ* Dobr | *περὶ τῆς πολιτείας* del. Cob **2** *ἐκεῖνος . . . εἰργασμένος* laudat Galenus in Hippocr. de med. off. I 3 (XVIII 2 p. 657 Kühn) | *μὲν* om. Gal | *τοῦ ἡμετέρου πλήθους* Gal | *καὶ* Gal: *ἰδίᾳ* X. *καὶ μεγάλων* Baiter | *γενόμενος* Gal | *μέγιστα κακὰ*] *ἄχρηστα* Gal | *ἐργασάμενος* Gal

νοιαν καὶ τὴν ἀρετὴν ⟨τὴν⟩ αὑτοῦ ἐν ταῖς εὐτυχίαις
ταῖς ὑμετέραις καὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν ἐχθρῶν
ἐπεδείξατο· στρατηγῶν γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις εἷλε,
πολλὰ δὲ καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τρό-
παια, ὧν καθ' ἓν ἕκαστον πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν.
4 Εὐκράτης τοίνυν, ἀδελφὸς μὲν ὢν ἐκείνου, πατὴρ δ'
ἐμός, ἤδη τῆς τελευταίας ναυμαχίας γεγενημένης φα-
νερὰν ἐπεδείξατο τὴν εὔνοιαν ἣν εἶχε περὶ τὸ πλῆθος
τὸ ὑμέτερον· ἡττημένων γὰρ ἐν ⟨τῇ⟩ ναυμαχίᾳ στρα-
τηγὸς ὑφ' ὑμῶν ᾑρημένος, καὶ παρακαλούμενος μετέ-
χειν τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων τῷ
5 πλήθει, οὐκ ἠθέλησεν αὐτοῖς πείθεσθαι. ἐν τοιούτῳ
καιρῷ ληφθεὶς ἐν ᾧ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων καὶ
μεταβάλλονται πρὸς τὰ παρόντα καὶ ταῖς τύχαις εἴκουσι,
δυστυχοῦντος τοῦ δήμου, οὐκ ἀπελαυνόμενος τῆς πο-
λιτείας οὐδ' ἰδίας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς τοὺς ἄρξειν
μέλλοντας, ἀλλ' ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν τριάκοντα γενέ-
σθαι καὶ μηδενὸς ἔλαττον δύνασθαι, μᾶλλον εἵλετο
XIII 13] πράττων ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ἀπολέσθαι ἢ
ἐπιδεῖν ⟨τὰ⟩ τείχη καθαιρούμενα καὶ τὰς ναῦς τοῖς
πολεμίοις παραδιδομένας καὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος
6 καταδεδουλωμένον. καὶ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον
Νικήρατος, ἀνεψιὸς ὢν ἐμὸς καὶ ὑὸς Νικίου, εὔνους

3 τὴν αὑτοῦ Sauppe: αὐτοῦ X | ἐπεδείξατο Rs: ἐπέδειξα X, ἐπέδειξε vulg. 4 Εὐκράτης] cf. And. I 47, fort. Ar. Lys. 103 Suid. ἀπεστιν | εἶχε πρὸς τὸ Rs | τῇ add. Rs | ἐπιβουλευόντων man. rec. in margine X: βουλευόντων X 5 ⟨ἀλλ'⟩ ἐν Rs | ληφθεὶς del. Scheibe aliique, sed cf. Demosth. VI 14, κληθεὶς vel παρακληθεὶς Kayser | καὶ ante μεταβ. del. Rs | δυστυχοῦντος τοῦ δήμου del. Cob., ⟨δὲ⟩ τοῦ Dobr | ἄρξειν] συνάρξειν Francken | τὰ add. Markl | καταδουλούμενον C 6 Νικήρατος cf. XIX 47, Xen. Hell. II 3, 39, Diod. XIV 5

ὢν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν τριάκοντα
ἀπέθανεν, οὔτε γένει οὔτε οὐσίᾳ οὔθ' ἡλικίᾳ δοκῶν
ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετασχεῖν· ἀλλὰ τοιαῦτα
ἐνομίζετο τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆ-
θος εἶναι καὶ διὰ τοὺς προγόνους καὶ αὐτόν. ὥστε
οὐκ ἄν ποθ' ἑτέρας ἐπιθυμῆσαι πολιτείας. συνῄδεσαν 7
γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πόλεως τιμωμένοις, καὶ
πολλαχοῦ μὲν ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκόσι, μεγάλας δ'
εἰσφορὰς εἰσενηνοχόσι | καὶ λελῃτουργηκόσι κάλλι-
στα, καὶ τῶν ἄλλων οὐδενὸς πώποτ' ἀποστᾶσιν ὧν ἡ
πόλις αὐτοῖς προσέταξεν, ἀλλὰ προθύμως λῃτουργοῦσι.
καίτοι τίνες ἂν ἡμῶν εἴησαν δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν 8
τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνῄσκοιμεν εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει,
ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόνοι ὄντες τῷ πλήθει
ἀποστεροίμεθα τῶν ὄντων; καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες 9
δικασταί, καὶ Διόγνητος διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ τῶν συ-
κοφαντῶν φεύγων ᾤχετο, μετ' ὀλίγων δὲ τῶν ἐκπε-
πτωκότων οὔτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρατεύσατο οὔτ' εἰς

τῆς προστατείας μετασχεῖν Kayser, coll. Xen. Mem. III 6, 10 | ἐνομίζετο Baiter: ἐνόμιζε X, ἐνόμιζον Tayl | εἶναι καὶ del. Bake | καὶ αὐτὸν] αὐτοῦ Bake, καὶ δι' αὐτὸν Rs 7 συνῄδει Sluiter, qui supra retinet ἐνόμιζε | ἅπαντες αὐτοῖς Markl | πόλεως Dobr: πολιτείας X | καὶ ante πολλ. del. Broeckmeijer | λελῃτουργηκόσι] κεχορηγηκόσι Hirschig, τετριηραρχηκόσι Scheibe, recte opinor: καὶ λελῃτ. κάλλιστα del. Heldmann | ἀποστᾶσιν] ἀφεστῶσιν Cob | λῃτουργοῦσι] ὑπουργοῦσι vel ὑπηρετοῦσι Dobr, ὑποστᾶσι Rauch, πεποιηκόσι Kayser, λελῃτουργηκόσι Scheibe, ἀεὶ ὑπουργοῦσι Francken, ἀλλὰ λελῃτουργηκόσι κάλλιστα καὶ προθύμως Heldmann, ἀλλὰ προθ. λῃτ. del. Cob 8 Paragraphum totam del. Hirschig, ut conflatam ex § 12 et 22 | ἀποθνῄσκομεν Dobr, ἀπεθνῄσκομεν Hertlein, quod multis placuit, sed cf. Gebauer, arg. contr. 204 ⟨ὡς⟩ εὖνοι Cob | κακόνοι Markl: κακοὶ X | ἀποστερούμεθα Bake 9 Διόγνητος idem fort. qui est And. I 15 | μετ'] μετὰ ⟨τῶν⟩ post Dobraeum Bake, μετ' ⟨οὐκ⟩ Rs

Δεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ αἴτιος οὔτε
φεύγων οὔτε κατελθὼν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει γεγένη-
ται. ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὠργί-
ζετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθό-
10 δου αἰτίοις γεγενημένοις ⟨χάριν ᾔδει⟩. καὶ ἀρχὴν
μὲν οὐδεμίαν ἦρξεν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα
ἦλθον εἰς τὴν Ἀκαδήμειαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Παυ-
σανίας, λαβὼν τὸν Νικηράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας ὄντας,
ἐκεῖνον μὲν κατέθηκεν ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῖς Παυσανίου,
ἡμᾶς δὲ παραστησάμενος ἔλεγε πρὸς ἐκεῖνον καὶ τοὺς
ἄλλους τοὺς παρόντας ὅσα εἴημεν πεπονθότες καὶ
οἵαις τύχαις κεχρημένοι, καὶ ἠξίου Παυσανίαν βοηθῆ-
σαι καὶ διὰ τὴν φιλίαν καὶ διὰ τὴν ξενίαν τὴν ὑπάρ-
χουσαν, καὶ τιμωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτη-
11 κότων. ὅθεν Παυσανίας ἤρξατο εὔνους εἶναι τῷ δή-
μῳ, παράδειγμα ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακε-
δαιμονίους τὰς ἡμετέρας συμφορὰς τῆς τῶν τριάκοντα
πονηρίας· δῆλον γὰρ ἅπασι τοῖς ἐλθοῦσι Πελοπον-
νησίων ἐγεγένητο, ὅτι οὐ τοὺς πονηροτάτους τῶν πο-
λιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' οἷς μάλιστα προσῆκον καὶ διὰ
γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀρετὴν
12 τιμᾶσθαι. οὕτω δ' ἠλεούμεθα καὶ πᾶσι δεινὰ ἐδοκοῦ-
μεν πεπονθέναι, ὥστε Παυσανίας τὰ μὲν παρὰ τῶν
τριάκοντα ξένια οὐκ ἠθέλησε λαβεῖν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν
ἐδέξατο. καίτοι δεινόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑπὸ μὲν

φεύγων Hertlein, cf. XXV 20. 29. XXXIV 2: φυγὼν X | αὐτῷ Baiter | χάριν ᾔδει add. P. Müller cf. XII 80. XXVII 11. ἔχαιρε C. idem vel ἥσθη Rs. ἐχαρίζετο Scheibe. χάριν εἶχε Cob **10** Ἀκαδήμειαν Cob: ἀκαδημίαν X cf. Meisterhans gramm.^{2} 39 | τὸν Νικήρ. cf. XIX 47 **11** ἐγεγένητο] ἐγένετο Tayl | ἀπέκτειναν Tayl | οἷς] οὓς Rs | προσῆκον cf. XXV 7. προσῆκεν Tayl

τῶν πολεμίων παῖδας ἡμᾶς ὄντας ἐλεεῖσθαι, οἳ τῇ ὀλιγαρχίᾳ βοηθήσοντες ἦλθον, ὑπὸ δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοιούτους γεγενημένους τῶν ὄντων ἀποστερεῖσθαι, ὧν οἱ πατέρες ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.

Εὖ δ' οἶδ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστου 13
ἂν ποιήσαιτο Πολίοχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι, ἡγούμενος αὐτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἐπίδειξιν καὶ πρὸς τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ξένους, ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον δύναται, ὥσθ' ὑμᾶς τοὺς αὐτούς, περὶ ὧν ὅρκους ὀμωμόκατε, ὑμῖν αὐτοῖς τὰ ἐναντία ποιεῖν ψηφίζεσθαι. πάντες γὰρ εἴσονται ὅτι τότε μὲν χιλίαις 14
δραχμαῖς ἐζημιώσατ' αὐτὸν βουλόμενον τὴν ἡμετέραν γῆν δημοσίαν ποιῆσαι, νυνὶ δὲ κελεύων δημεῦσαι νενίκηκε, καὶ περὶ τούτων δὴ ἀμφοτέρων Ἀθηναῖοι, παρανόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός, τἀναντία σφίσιν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. οὐκ οὖν αἰσχρόν, εἰ ἃ μὲν 15
Λακεδαιμονίοις συνέθεσθε βεβαιώσετε, ἃ δὲ αὐτοῖς ἐψηφίσασθε οὕτω ῥᾳδίως διαλύσετε, καὶ τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας κυρίας ποιήσετε‹, τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους›; καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἕλλησιν ὀργί-

12 ὄντας ἡμᾶς C | ὦ ἄνδρες δικ. altero loco del. Herw | τοιούτους] τηλικούτους Hamaker, sed cf. 21, [XX] 34 13 πολίοχος X^pf Harp s. v., πολίαχος X^ks C, πολίσχος X^b, πολιοῦχος Galen cf. supra titulum | ἐπίδειξιν Dobr. cf. XIV 21, XXXIII 2: ἀπόδειξιν X | καὶ ‹πρὸς› τοὺς ξέν. Auger, sed cf. I 2, III 38, IV 18, XVII 5 | τοὺς αὐτοὺς del. Francken 14 ἐζημιώσατ' Markl: ἐζημίωσε X, ἐζημίωσα Hamaker | αὐτὸν Kayser: τὸν X | νυνὶ δ' ‹ὁ› Scheibe | καὶ ante περὶ del. Rs | παρανόμων] παρὰ νόμον Tayl, παρανόμως Bake, παρανόμων ‹διώκοντος καὶ› Meier, παρ. . . . ἀνδρὸς del. Hamaker, ante νυνὶ transponit Kayser | φεύγοντος Ald: φεύγοντες X¹ 15 ἐβεβαιώσατε Cob | λύσετε Dobr, sed cf. Aesch. III 83 | τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρους add. C | τοῖς μὲν est in X¹

ζοισθ' ⟨ἂν⟩, εἴ τις Λακεδαιμονίους ὑμῶν περὶ πλείονος
ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστότερον πρὸς
16 ἐκείνους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακείμενοι; ἄξιον δὲ
μάλιστ' ἀγανακτῆσαι ὅτι οὕτως ἤδη οἱ τὰ τῆς πό-
λεως πράττοντες διάκεινται, ὥστ' οὐχ ὅ τι ἂν τῇ πο-
λει βέλτιστον ᾖ, τοῦτο οἱ ῥήτορες λέγουσιν, ἀλλ' ἀφ'
ὧν ἂν αὐτοὶ κερδαίνειν μέλλωσι, ταῦτα ὑμεῖς ψηφί-
17 ζεσθε. καὶ εἰ μὲν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει συνέφερε τοὺς
μὲν ἔχειν τὰ ἑτέρων, τῶν δὲ ἀδίκως δεδημεῦσθαι
τὴν οὐσίαν, εἰκότως ⟨ἂν⟩ ἠμελεῖτε τῶν ὑφ' ἡμῶν λε-
γομένων· νυνὶ δὲ πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε ὁμόνοιαν
μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πόλει, στάσιν δὲ πάντων κακῶν
αἰτίαν, διαφέρεσθαι δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐκ τῶν τοιού-
των μάλιστ', ἐὰν οἱ μὲν τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμῶσιν,
18 οἱ δ' ἐκ τῶν ὄντων | ἐκπίπτωσι. καὶ ταῦθ' ὑμεῖς
ἔγνωτε νεωστὶ κατελθόντες, ὀρθῶς βουλευόμενοι· ἔτι
γὰρ ἐμέμνησθε τῶν γεγενημένων συμφορῶν, καὶ τοῖς
θεοῖς εἰς ὁμόνοιαν ηὔχεσθε καταστῆναι τὴν πόλιν
μᾶλλον, ἢ [ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων τραπό-
μενοι] τὴν μὲν πόλιν στασιάσαι, τοὺς δὲ λέγοντας

ἂν add. Gebauer arg. contr. 196. ὀργιεῖσθε vel ὀργίζεσθε Cont **16** μάλιστ' ἀγανακτῆσαι Dobr cf. Gebauer l. l. 289: μάλιστα φθονῆσαι X, μ. θαυμάσαι Markl, μ. ὀργισθῆναι Rauch, μ. ἀλγῆσαι P. Müller | ἤδη suspectum Reiskio | οἱ et πράττοντες delet, διάκειται legit Scheibe. ⟨πρὸς ὑμᾶς⟩ διάκεινται Dobr | οἱ ῥήτορες del. Halb, οἱ ῥήτορες et ταῦτα . . . ψηφίζεσθε del. Schoell αὐτοὶ] οὗτοι Dobr. Verum non plane iidem sunt οἱ . . . πράττοντες atque οἱ ῥήτορες | ⟨καὶ⟩ ταῦτα Cob, ταῦτα ⟨δ'⟩ ὑμεῖς Baiter **17** ἑτέρων scripsi: αὐτῶν X, ἄλλων Meier, τῶν ἄλλων Herw | δημεύεσθαι C | ἂν add. Markl, quod impugnat Gentsch, diss. Jen. IV 260 | ὁμόνοιαν ⟨μὲν⟩ Bekker | οἱ δ' αὖ τῶν Rs **18** ηὔχεσθε εἰς ὁμόνοιαν Cob | τὴν πόλιν ante μᾶλλον del. Halb | ἐπὶ . . . τραπόμενοι del. Baiter, τραπομένην Cont, τραπομένοις Rs, ἐπὶ τιμωρίᾳ deleta voce τραπόμενοι Rauch

ταχέως πλουτῆσαι. καίτοι πλείων συγγνώμη μνησι- 19
κακεῖν νεωστὶ κατεληλυθόσιν, ἔτι τῆς ὀργῆς οὔσης
προσφάτου, ἢ τοσούτῳ χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τιμωρίαν
τῶν παρεληλυθότων τραπέσθαι, ὑπὸ τοιούτων πει-
σθέντας οἳ ἐν ἄστει μείναντες ταύτην ὑμῖν οἴονται
διδόναι πίστιν τῆς αὑτῶν εὐνοίας, ἑτέρους κακῶς
ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ σφᾶς αὐτοὺς χρηστοὺς παρέχον-
τες, καὶ νυνὶ τῶν τῆς πόλεως εὐτυχιῶν ἀπολαύον-
τες, ἀλλ' οὐ πρότερον τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέ-
χοντες.

Καὶ εἰ μὲν ἑωρᾶτε, ὦ ἄνδρες δικασταί, σῳζόμενα 20
τῇ πόλει τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώμην ἂν
εἴχομεν· νῦν δ' ἐπίστασθε ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν ὑπὸ
τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλίγου
πιπράσκεται. ἐὰν δ' ἐμοὶ πείθησθε, οὐκ ἔλαττω ἀπ'
αὐτῶν ὑμεῖς ὠφεληθήσεσθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτημένοι.
ἐπεὶ καὶ νυνὶ Διόμνηστος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ 21
μιᾶς οἰκίας τρεῖς ὄντες τριηραρχοῦμεν, καὶ ὅταν ἡ
πόλις δέηται χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν.
ὡς οὖν ἡμῶν ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένων, καὶ τῶν
προγόνων τῶν ἡμετέρων τοιούτων γεγενημένων, φεί-
δεσθε ἡμῶν. οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς κωλύοι, ὦ ἄνδρες 22
δικασταί, ἀθλιωτάτους εἶναι, ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα
ὀρφανοὺς καταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν

lacunam post πλουτῆσαι Scheibe indicat, qua exciderit ἐβούλεσθε. **19** συγγνώμη μὴ μνησ. X | νεωστὶ κατεληλυθόσιν del. Dobr | ταύτην Tayl: αὐτὴν X | κακοὺς ποιοῦντες X, quod nonnullis placet propter χρηστοὺς quod sequitur | μετασχόντες Cob **20** ἑωρᾶτο C | ἂν δέ μοι X sec. Schoellium quaest. fisc. 16 | πίθησθε Cob, πεισθῆτε Fuhr coll. XXI 12, sed cf. XXI 20 | ὠφελήσεσθε Cob **21** Διόμνηστος Diogneti fuisse filius videtur **22** ἀθλιωτάτους Steph: ἀθλιοθεάτους X

ὄντων ἐστερημένους, οἷς ἡ τύχη παρέδωκεν ὥστ' ἔτι ἡμᾶς παῖδας ὄντας ἐπὶ τὴν Πανσανίου σκηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ πλήθει. καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν ἐβουλήθημεν δικαστὰς καταφυ-
23 γεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω πολιτευομένους, ὑπὲρ ἧς πολιτείας καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον; νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ' ἁπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν, μὴ περιιδεῖν ἡμᾶς ἀπόρως διατεθέντας μηδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπιτηδείων γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προγόνων εὐδαιμονίαν καταλῦσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἵων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύξονται.

24 Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕστινας δεησομένους ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσομαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὑτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνᾶσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευ-
25 θερίας ὑπὸ τῶν τριάκοντα κώνειον πιόντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας αἴτιαι γεγόνασιν αἵ τε τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὧν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγησαμένους τούτους ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἵπερ ἐν ὀλιγαρχίᾳ τῶν συμ-
26 φορῶν μετέσχον ⟨τὸ⟩ μέρος. Ἀξιῶ δὲ καὶ τούτους

παρέδωκεν] aut addendum aut certe subaudiendum τοσοῦτον δύνασθαι putat Rs, ἔδωκεν Dobr | ἡμᾶς del. Scheibe **23** εἰς ⟨αὐτοὺς⟩ τοὺς Rauch | ἧς πολιτείας Taylor: τῆς πολιτείας ἧς X, ἧς Emperius | ὑπεραπέθανον Rs | ⟨ἐν ἡμῖν⟩ καταλῦσαι Rs **24** ἀναβιβάσωμαι C | aut παρέχοντες aut ποιοῦντας legendum censet Rs **25** αἰτίαι γεγ. X[1b] | τὸ add. C **26** ἀξιῶ X[1s] cf. 27, XXI 25, ἄξιον Markl

τοὺς συνδίκους εὔνους ἡμῖν εἶναι, ἐκείνου τοῦ χρόνου μνησθέντας, ὅτ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκπεπτωκότες καὶ τὰς οὐσίας ἀπολωλεκότες ἄνδρας ἀρίστους ἐνομίζετ' εἶναι τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθνῄσκοντας, καὶ τοῖς θεοῖς ηὔχεσθε δυνηθῆναι χάριν τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀποδοῦναι.
ἡμεῖς τοίνυν, ὑεῖς ὄντες καὶ συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ τῆς 27
ἐλευθερίας προκεκινδυνευκότων, ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς νυνὶ ταύτην τὴν χάριν, καὶ ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον βοηθεῖν τοῖς τῶν αὐτῶν μετασχοῦσι συμφορῶν. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω, καὶ τούτων παρ' ὑμῶν τυγχάνειν ἀξιῶ· οὐ γὰρ περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντων ἁπάντων.

19.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ | ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ, ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ.

Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὑτοσί, ὦ 1
ἄνδρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἐὰν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ δόξει ἄδικος εἶναι καὶ τῶν ὄντων ἁπάντων στερήσομαι. ἀνάγκη οὖν, εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πατρὶ καὶ ἐμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. ..τὴν μὲν οὖν παρασκευὴν καὶ ⟨τὴν⟩ προθυμίαν 2

εἶναι ⟨καὶ ὑμᾶς⟩ Auger   **27** *τούτων παρ'*] *τοιούτων* Cob.

Or. XIX. *ΥΠΟ* X^{ks}.

1 *μὲν* pone *ἐγὼ* del. Rs | *μὴ δεινὸς* a pr. m. postea additum in X^{s} **2** *τὴν* add. Fuhr cf. fr. 70 And. I 1

τῶν ἐχθρῶν ὁρᾶτε¨. καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάντες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γιγνώσκουσιν. ..αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ ῥᾴδια χαρίσασθαι¨, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι,
3 ὥσπερ ⟨καὶ⟩ τῶν κατηγόρων. ..ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνων ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο, ἡμεῖς δὲ ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου ⟨τοῦ⟩ μεγίστου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εὔνοιαν πλείω¨ ἔχειν
4 τοῖς ἀπολογουμένοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ..ὅτι πολλοὶ ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρῆμα ἐξηλέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερῶς¨, ὥστε ὑπὸ πάντων ⟨ὑπὲρ⟩ τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν· ..οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες ἀνθρώπους ἑάλωσαν, ἡνίκα οὐδὲν
5 ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν. ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γεγένηται, ὡς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἡγεῖσθαι πιστούς¨, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς εἴπωμεν. ἀκούω γὰρ ἔγωγε, καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς οἶμαι εἰδέναι, ὅτι
6 πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή. μάλιστα δὲ τοῦτο ἔχοι ἄν τις ἰδεῖν, ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ εἰς ἀγῶνα καταστῶσιν. ὡς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι κρινόμενοι σῴζονται· πεπαυμένοι γὰρ τῆς ὀργῆς

καὶ ⟨ὁμοίως⟩ ἡμῶν Francken | καὶ add. West 3—6 del. Kocks | ἐπιβουλεύσαντες habet And. I 6 | ⟨τοῦ⟩ add. Francken cf. And. 4 ὑπὸ πάντων ὑπὲρ τῶν πεπραγμένων Sauppe: ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων X, ὑπὸ πάντων τῶν παραγενομένων Dobr | καὶ pone ψευδῆ del. Rauch, apud And. addit Blass | pone ἦν Cob ex And. ἔτι add. 6 ἰδεῖν Cont: δεινότατον X^{k}

αὐτῶν ἀκροᾶσθε, καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη ἐθέλοντες ἀποδέχεσθε.

Ἐνθυμεῖσθε οὖν ὅτι Νικόφημος καὶ Ἀριστοφάνης 7
ἄκριτοι ἀπέθανον, πρὶν παραγενέσθαι τινὰ αὐτοῖς
ἐλεγχομένοις ὡς ἠδίκουν. οὐδεὶς γὰρ οὐδ' εἶδεν ἐκεί-
νους μετὰ τὴν σύλληψιν· οὐδὲ γὰρ θάψαι τὰ σώματ'
αὐτῶν ἀπέδοσαν, ἀλλ' οὕτω δεινὴ ⟨ἡ⟩ συμφορὰ
γεγένηται ὥστε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τούτου ἐστέρην-
ται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐάσω· οὐδὲν γὰρ ἂν περαίνοιμι· 8
πολὺ δὲ ἀθλιώτεροι δοκοῦσί μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστο-
φάνους· οὐδένα γὰρ οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ ἠδικηκό-
τες οὐ μόνον τὰ πατρῷα ἀπολωλέκασι παρὰ τοὺς νό-
μους τοὺς ὑμετέρους, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἐλπὶς ἦν,
ἀπὸ ⟨τῶν⟩ τοῦ πάππου ἐκτραφῆναι, ἐν οὕτω δεινῷ
καθέστηκεν. ἔτι δ' ἡμεῖς ἐστερημένοι μὲν κηδεστῶν, 9
ἐστερημένοι δὲ τῆς προικός, παιδάρια δὲ τρία ἠναγκασ-
μένοι τρέφειν, προσέτι συκοφαντούμεθα καὶ κινδυνεύ-
ομεν περὶ ὧν οἱ πρόγονοι ἡμῖν κατέλιπον κτησάμενοι
ἐκ τοῦ δικαίου. καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὁ ἐμὸς
πατὴρ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πλείω εἰς τὴν πόλιν ἀνήλω-
σεν ἢ εἰς αὑτὸν καὶ τοὺς οἰκείους, διπλάσια δὲ ἢ νῦν
ἔστιν ἡμῖν, ὡς ἐγὼ λογιζομένῳ αὐτῷ πολλάκις παρε-

ἐθέλοντες Pertz: θέλοντες | ἀποδέχεσθαι Rs 7 ἐνθυμεῖσθε a pr. m. ex ἐνθυμεῖσθαι X[s] | οὐδὲ γὰρ Dobr: οὐ γὰρ X | ἀπέδωκαν X, sed cf. Meisterhans, gramm.[2] 151 | ἡ add. Rs | καὶ τοῦ τάφου ἐστέρ. Wdn 8 εἶναι add. pone δοκοῦσι Franz, pone μοι Fuhr, pone παῖδες facilius excidere potuit, sed cf. § 44 | οὐδένα] οὐδὲν Frb, sed cf. Demosth. XXXVI 57 ἀπὸ τῶν τοῦ Halb: ὑπὸ τοῦ X, ἐκ τῶν τοῦ Francken | δεινῷ ⟨κινδύνῳ⟩ Kayser, οὕτως ἐν δεινῷ Rauch, ἐν ὑπερδείνῳ Frb, ἐν τοσούτῳ δεινῷ vel ἐν οὐδενὶ νῦν West, sed Fuhr affert Luc. Ἀποκηρ. 14 9 τῶν ante κηδ. add. Frb | ἀνήλωσεν Tayl: ἀνάλωσεν X | τετραπλάσια cf. § 59 et 61 Spengel | δὲ del. Frb, δὴ Rauch

10 γενόμην. μὴ οὖν προκαταγιγνώσκετε ἀδικίαν τοῦ εἰς
αὑτὸν μὲν μικρὰ δαπανῶντος, ὑμῖν δὲ πολλὰ καθ'
ἕκαστον τὸν ἐνιαυτόν. ἀλλ' ὅσοι καὶ τὰ πατρῷα καὶ ἐάν
τί ποθεν κερδάνωσιν, εἰς τὰς αἰσχίστας ἡδονὰς εἰθισ-
11 μένοι εἰσὶν ἀναλίσκειν. χαλεπὸν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ἀπολογεῖσθαι πρὸς δόξαν ἣν ἔνιοι ἔχουσι
περὶ τῆς Νικοφήμου οὐσίας, καὶ σπάνιν ἀργυρίου ἣ
νῦν ἐστιν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δη-
μόσιον ὄντος· ὅμως | δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων ῥᾳ-
δίως γνώσεσθε ὅτι οὐκ ἀληθῆ ἐστι τὰ κατηγορημένα.
δέομαι δ' ὑμῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ μετ' εὐνοίας
ἀκροασαμένους ἡμῶν διὰ τέλους, ὅ τι ἂν ὑμῖν ἄρι-
στον καὶ εὐορκότατον νομίζητε εἶναι, τοῦτο ψηφί-
σασθαι.

12 Πρῶτον μὲν οὖν, ᾧ τρόπῳ κηδεσταὶ ἡμῖν ἐγέ-
νοντο, διδάξω ὑμᾶς. στρατηγῶν γὰρ Κόνων περὶ
Πελοπόννησον, τριηραρχήσαντι τῷ ἐμῷ πατρὶ πάλαι
φίλος γεγενημένος, ἐδεήθη δοῦναι τὴν ⟨ἐμὴν⟩ ἀδελ-
13 φὴν αἰτοῦντι τῷ ὑεῖ τῷ Νικοφήμου. ὁ δὲ ὁρῶν αὐ-
τοὺς ὑπ' ἐκείνου τε πεπιστευμένους γεγονότας τε
ἐπιεικεῖς τῇ ⟨τε⟩ πόλει ἔν γε τῷ τότε χρόνῳ ἀρέσκον-

10 τὸν] δόντος Sluiter, pone ἐνιαυτὸν add. χορηγοῦντος Markl. προειχότος vel εἰσενηνοχότος Rs, ἀναλώσαντος Francken, λῃτουργοῦντος P. Müller, ἐπιδιδόντος Wdn | κερδάνωσιν Cont: μὴ δῶσιν X, λάβωσιν C, κληρονομήσωσιν Markl, κτήσασθαι vel λαβεῖν δυνηθῶσι Rs, κτήσωνται Dobr, ὠφεληθῶσιν Kayser, ἄλλοθεν (cum Westermanno) ἔχωσιν (cum Scheibio) Fuhr, qui εὐπορήσωσι vel πορίσωσι quoque proponit **11** καὶ σπάνιν] καὶ διὰ σπ. Foertsch, διὰ σπ. Roehl, sed cf. Demosth. VI 31 | νῦν ἔστιν Frb | ἐν del. Tayl | καὶ ante τοῦ del. Halb, καὶ ταῦτα τοῦ vel ἄλλως τε καὶ τοῦ Markl | ἀκροασομένων ὑμῶν X[s] | νομίζητε Rs cf. And. I 9: νομίζεται X[k-t], νομίσητε C **12** ἐμὴν add. Tayl, ἀδελφὴν ⟨τὴν ἐμὴν⟩ Cob **13** γεγονότας γε Frb | τε add. Rs | ἔν γε Rs: ἔν τε X, γεγονότας τε ἐπιεικεῖς

τας, ἐπείσθη δοῦναι, οὐκ εἰδὼς τὴν ἐσομένην διαβολήν, ἀλλ' ὅτε καὶ ὑμῶν ὁστισοῦν ἂν ἐκείνοις ἠξίωσε κηδεστὴς γενέσθαι, ἐπεὶ ὅτι γε οὐ χρημάτων ἕνεκα, ῥᾴδιον γνῶναι ἐκ τοῦ βίου παντὸς καὶ τῶν ἔργων τῶν τοῦ πατρός. ἐκεῖνος γὰρ ὅτ' ἦν ἐν τῇ ἡλικίᾳ, 14
παρὸν μετὰ πολλῶν χρημάτων γῆμαι ἄλλην, τὴν ἐμὴν μητέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, ὅτι δὲ Ξενοφῶντος ἦν θυγάτηρ τοῦ Εὐριπίδου υἱέος, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ χρηστὸς ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἠξιώσατε, ὡς ἐγὼ ἀκούω. τὰς τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς 15
ἐθελόντων τινῶν λαβεῖν ἀπροίκους πάνυ πλουσίων οὐκ ἔδωκεν, ὅτι ἐδόκουν κάκιον γεγονέναι, ἀλλὰ τὴν μὲν Φιλομήλῳ τῷ Παιανιεῖ, ὃν οἱ πολλοὶ βελτίω ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλουσιώτερον, τὴν δὲ πένητι γεγενημένῳ οὐ διὰ κακίαν, ἀδελφιδῷ δὲ ὄντι Φαίδρῳ ⟨τῷ⟩ Μυρρινουσίῳ, ἐπιδοὺς τετταράκοντα μνᾶς, κᾆτ' Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. πρὸς δὲ τούτοις ἐμοὶ πολλὴν 16
ἐξὸν πάνυ προῖκα λαβεῖν ἐλάττω συνεβούλευσεν, ὥστε εὖ εἰδέναι ὅτι κηδεσταῖς χρησοίμην κοσμίοις καὶ σώφροσι. καὶ νῦν ἔχω γυναῖκα τὴν Κριτοδήμου θυγατέρα τοῦ Ἀλωπεκῆθεν, ὃς ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀπέθανεν, ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ⟨ἡ⟩ ἐν Ἑλλησπόντῳ.

del. Kayser, γεγον. τε ἐπ. τῇ πόλει ἔν γε τῷ Sauppe, γεγον. τ' ἐπιεικῶς τῇ τε πόλει Cob | οὐ προειδὼς West | ἀλλ' ὅτε Sluiter: ἄλλοτε X | βίον πᾶν καὶ X **14** τῇ pone ἐν del. Cob | ἄλλην del. Halb **15** θελόντων X, ut § 6 | οὐκ ἔδωκεν Bekker: οὐ δέδωκεν X | ὄντι Φαίδρῳ Tayl: φαίδρω ὄντι X^1 | τῷ secundum Reiskium add. Dobr | κᾆτ' Sauppe: καὶ X, del. Emperius (vel τὸ ἴσον καὶ Ἀρ., καὶ . . . ἴσον del. Francken, Ἀρ. ⟨τὸ δεύτερον ἐκείνου ἀποθανόντος ἐπιδοὺς⟩ West, Ἀρ. ⟨μετὰ τὴν Φαίδρου τελευτὴν ἐπιδοὺς⟩ Kayser, sed cf. Demosth. XL 7; quapropter μνᾶς ⟨ἃς⟩ καὶ Rs **16** ἐγένετο ἐν X*, ἡ add. P. Müller cf. Demosth. XX 52

17 καίτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅστις αὐτός τε ἄνευ χρη-
μάτων ἔγημε τοῖν τε θυγατέροιν πολὺ ἀργύριον ἐπέ-
δωκε τῷ τε ὑεῖ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς
περὶ τούτου πιστεύειν ὡς οὐχ ἕνεκα χρημάτων τούτοις
κηδεστὴς ἐγένετο;

18 Ἀλλὰ μὴν ὅ γε Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυ-
ναῖκα ὅτι πολλοῖς ἂν μᾶλλον ἐχρῆτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρί,
ῥᾴδιον γνῶναι. ἥ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος, ἥ τε
φύσις ἔτι πλέον· ἐκείνῳ μὲν γὰρ ⟨ἀρκοῦν⟩ ἦν τὰ
ἑαυτοῦ πράττειν, Ἀριστοφάνης δὲ οὐ μόνον τῶν ἰδίων
ἀλλὰ καὶ τῶν κοινῶν ἐβούλετο ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἴ
τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον, ἀνήλωσεν ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι.
19 γνώσεσθε δὲ ὅτι ἀληθῆ λέγω ἐξ αὐτῶν ὧν ἐκεῖνος
ἔπραττε. πρῶτον μὲν γὰρ βουλομένου Κόνωνος πέμ-
πειν τινὰ εἰς Σικελίαν, ᾤχετο ὑποστὰς μετὰ Εὐνόμου,
Διονυσίου φίλου ὄντος καὶ ξένου, τὸ πλῆθος τὸ
ὑμέτερον πλεῖστα ἀγαθὰ πεποιηκότος, ὡς ἐγὼ ἀκήκοα
20 τῶν ἐν Πειραιεῖ τῶν παραγενομένων. ἦσαν δ' ἐλπί-
δες τοῦ πλοῦ πεῖσαι Διονύσιον κηδεστὴν μὲν γενέ-
σθαι Εὐαγόρᾳ, πολέμιον δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον δὲ
καὶ σύμμαχον τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ. καὶ ταῦτ' ἔπραττ-
τον πολλῶν κινδύνων ὑπαρχόντων πρὸς τὴν θάλατταν
καὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἔπεισαν Διονύσιον μὴ πέμψαι
⟨τὰς⟩ τριήρεις ἃς τότε παρεσκευάσατο Λακεδαιμονίοις.

17 ταῖν X | υἱῷ X **18** ἂν] δὴ Sauppe, ἄλλοις Rs, ἀνθρώποις Kayser, Ἀθηναίοις P. Müller, καὶ Wdn | ἀρκοῦν add. P. Müller, ἱκανὸν Tayl, ἀγαπητὸν Cont, ἥδιον vel προσφιλὲς Rs, ἡδομένῳ Scheibe, ἐπιμελὲς Kayser, ἐκείνου μὲν γὰρ ἦν Heldmann, pro ἦν scribunt ἤρκει Jacobs, ἤρεσκε Dobr **19** αὐτῶν del. Cob | Διονυσίου Sauppe: καὶ Λυσίου X, καὶ Λ. ⟨Διονυσίῳ⟩ Kayser | τῶν (pone Πειρ.) om. C, αὐτῶν Sauppe, τότε West **20** τὰς add. Frb, τριήρεις pone Λακ. ponit Wdn | παρεσκεύαστο Bekker

μετὰ δὲ ταῦτα ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις ἧκον ἐκ Κύπρου 21
ἐπὶ τὴν βοήθειαν, οὐδὲν ἐνέλιπε προθυμίας σπεύδων.
ὑμεῖς δὲ ⟨δέκα⟩ τριήρεις αὐτοῖς ἔδοτε καὶ τἆλλα ἐψη-
φίσασθε, ἀργυρίου δ' εἰς τὸν ἀπόστολον ἠπόρουν.
ὀλίγα μὲν γὰρ ἦλθον ἔχοντες χρήματα, πολλῶν δὲ
προσεδεήθησαν· οὐ γὰρ μόνον ⟨τοὺς⟩ εἰς τὰς ναῦς,
ἀλλὰ καὶ πελταστὰς ἐμισθώσαντο καὶ ὅπλα ἐπρίαντο.
Ἀριστοφάνης [δ'] οὖν τῶν χρημάτων τὰ μὲν πλεῖστα 22
αὐτὸς παρέσχεν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἱκανὰ ἦν, τοὺς φίλους
ἔπειθε δεόμενος καὶ ἐγγυώμενος, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ
τοῦ ὁμοπατρίου ἀποκειμένας παρ' αὐτῷ τετταράκοντα
μνᾶς ἀπορῶν κατεχρήσατο. τῇ δὲ προτεραίᾳ ἢ ἀν-
ήγετο, | εἰσελθὼν ὡς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐκέλευσε
χρῆσαι ὅ τι εἴη ἀργύριον. προσδεῖν γὰρ ἔφη πρὸς
τὸν μισθὸν τοῖς πελτασταῖς. ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον
ἑπτὰ μναῖ· ὁ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. τίνα 23
γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, φιλότιμον μὲν ὄντα,
ἐπιστολῶν δ' αὐτῷ ἡκουσῶν παρὰ τοῦ πατρὸς μηδε-
νὸς ἀπορήσειν [ἐκ Κύπρου], ᾑρημένον δὲ πρεσβευτὴν
καὶ μέλλοντα πλεῖν ὡς Εὐαγόραν, ὑπολιπέσθαι ἄν τι
τῶν ὄντων, ἀλλ οὐχ ἃ ἦν δυνατὸς πάντα παρα-
σχόντα χαρίσασθαι ἐκείνῳ τε καὶ κομίσασθαι μὴ

21 συσπεύδων Herw | δέκα add. post Westermannum Halb | ⟨οὐκ⟩ ὀλίγα P. Müller, πολλὰ Sauppe | γὰρ del. Hertlein, οὐ τὸν μόνον Wdn | τοὺς add. Frb, ἐπιβάτας add. Rs 22 δ' del. Frb | ἀπορῶν Kayser: εἰπὼν X, λαβὼν C, πείθων Jacobs, ἀπιὼν Scheibe, ἔχων Cob, σπεύδων Wdn | ἢ Steph: ᾗ X, ἢ ᾗ C | πρὸς τὸν μισθὸν del. Halb 23 αὐτῷ habet X[1] | μηδενὸς Markl: μηδὲν X | ἐκ Κύπρου del. Rauch, pone πατρὸς collocat Rs, ἐν Κύπρῳ Markl, ἐκεῖ, προσῃρημένον Wdn | ὑπολιπέσθαι Lipsius: ὑπολείπεσθαι X | ἀντὶ X | οὐχ ἃ ἦν Bekker: οὐκ εἴην (sic) X, οὐχ ὧν ἦν Scal, οὐχ ὅτι ἦν Wdn | ἀλλ' οὐ πάντα παρ. χαρ. ἐκείνῳ, εἰ ἦν δυνατὸς κομ. West | τε] ἐφ' ᾧ τε Rauch, idem deleta voce ἐκείνῳ Wdn, τ' ἐκείνῳ καὶ C. Schmidt,

ἐλάττω; Ὡς τοίνυν ταῦτ᾽ ἐστὶν ἀληθῆ, κάλει μοι Εὔνομον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

⟨Κάλει μοι καὶ τοὺς ἄλλους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

24 *Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε, οὐ μόνον ὅτι ἔχρησαν τὸ ⟨ἀργύριον⟩ ἐκείνου δεηθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν· ἐκομίσθη γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους.*

Ῥᾴδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων γνῶναι ὅτι τοιούτων καιρῶν συμπεσόντων οὐδενὸς ἂν ἐφείσατο τῶν

25 *ἑαυτοῦ· ὃ δὲ μέγιστον τεκμήριον· Δῆμος γὰρ ὁ Πυριλάμπους, τριηραρχῶν εἰς Κύπρον, ἐδεήθη μου προσελθεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε ⟨μὲν⟩ σύμβολον παρὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου φιάλην χρυσῆν, [ὡς Ἀριστοφάνην,] ⟨βούλεται δὲ⟩ λαβεῖν ἑκκαίδεκα μνᾶς ἐπ᾽ αὐτῇ, ἵν᾽ ἔχοι ἀναλίσκειν εἰς τὴν τριηραρχίαν· ἐπειδὴ δὲ εἰς Κύπρον ἀφίκοιτο, λύσεσθαι ἀποδοὺς εἴκοσι μνᾶς· πολλῶν γὰρ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων χρημάτων εὐπορήσειν*

ἄλλως τε καὶ κομ. μὴ ἐλ. ἐλπίσαντα Kocks, sed cf. Gebauer arg. 50 | *Εὔνομον ⟨καὶ Λυσίαν⟩* Markl, *Εὔν. ⟨καὶ τοὺς ἄλλους⟩* Auger, *Εὔν. ⟨καὶ τὸν καὶ τόν.⟩* cf. § 59 Herw, sed X[s] habet *μαρτυρία*, non *μάρτυρες*. Quam ob rem Westermannum sequi malui **24** *ἔχρησαν τὸ ἀργύριον* Rs: *ἐχρήσαντο* X. *ἔχρησαν* C **25** *τὸ δὲ μέγιστον* Cob | *προσελθόντ᾽ αὐτῷ λέγειν* West | *μὲν* add. Sauppe | *φιάλην χρυσῆν* C: *φιάλης μὲν χρυσῆς* X | *ὡς Ἀριστοφάνην* del. Dobr | *βούλεται δὲ* add. Frb | *ὡς Ἀρ. λαβεῖν ⟨δανείσαντα⟩* Rs. *καὶ ὡς Ἀριστοφάνης δανείσαι ἑκκ.* Emperius, *ἣν ὑποθήσειν εὐθέως Ἀριστοφάνει λαβὼν* Kayser, *δώσει δ᾽ Ἀριστοφάνει λαβὼν* Sauppe, *καὶ λαβεῖν* Scheibe, *ὡς δὲ δοίη ἄγειν λαβὼν* Wdn, *ὥστε παρ᾽ Ἀριστοφάνους λαβεῖν* J. Kirchner | *ἵν᾽* Sauppe: *ἂν* X, *ἃς* Ald | *τὰς τριηραρχίας* superscripto *ην . . . αν* X[s], *τὰ τῆς τριηραρχίας* Scheibe | *λύσεσθαι* Steph: *λύσασθαι* X | *ἀγαθῶν ἄλλων καὶ χρ.* Steph, *ἀγ. καὶ ἄλλ. καὶ χρ.* Rs, *χρημάτων καὶ ἄλλων ἀγ.* Dobr, *ἄλλων*

διὰ τὸ σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ ἠπείρῳ. Ἀριστοφάνης 26
τοίνυν ἀκούων μὲν ταῦτα Δήμου, δεομένου δ' ἐμοῦ,
μέλλων δ' ἄξειν ⟨τὸ⟩ χρυσίον, τέτταρας δὲ μνᾶς τό-
κον λήψεσθαι, οὐκ ἔφη εἶναι, ἀλλ' ὤμνυε καὶ προσ-
δεδανεῖσθαι τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, ἐπειδὴ ἥδιστ' ⟨ἂν⟩
ἀνθρώπων ἄγειν τε εὐθὺς ἐκεῖνο τὸ σύμβολον καὶ
χαρίσασθαι ἡμῖν ἃ ἐδεόμεθα. ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, 27
μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον οὐδὲ χρυσίον, ῥᾴδιον γνῶναι ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων· χαλκώματα δὲ σύμμεικτα οὐ πολλὰ ἐκέκτητο, ἀλλὰ καὶ ὅθ' εἱστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου πρεσβεύοντας, αἰτησάμενος ἐχρήσατο. ἃ δὲ κατέλιπεν, ἀναγνώσεται ὑμῖν.

⟨ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΑΛΚΩΜΑΤΩΝ.⟩

Ἴσως ἐνίοις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα 28
εἶναι· ἀλλ' ἐκεῖνο ἐνθυμεῖσθε, ὅτι πρὶν τὴν ναυμα-
χίαν νικῆσαι ⟨Κόνωνα, Ἀριστοφάνει⟩ γῆ μὲν οὐκ ἦν
ἀλλ' ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥαμνοῦντι. ἐγένετο δ' ⟨ἡ⟩ [394 S
ναυμαχία ἐπ' Εὐβουλίδου ἄρχοντος. ἐν οὖν τέτταρ- 29

ἀγ. καὶ χρ. Wrobel, πολλῶν δὲ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων αὐτὸν εὐπ. Blass 26 δ' ἐμοῦ] δέ μου X^k, δι' ἐμοῦ Rs | τὸ add. Sauppe | ἂν add. Markl | εὐθὺς] αὐτὸς Rs 27 χαλκωμάτων Rs, χρημάτων C, in X titulus deest 28 πρὶν Sluiter: πρὶν νικοφήμῳ ἢ καὶ ἀριστοφάνει πρὶν X, Ἀριστοφάνει πρὶν Rs, αὐτῷ πρὶν Fuhr | Κόνωνα add. Bekker, Ἀριστοφάνει hic add. West, γῆ μὲν Ald: γε μὴν X^k, ἡμᾶς Scheibe, ὑμᾶς Kayser, ⟨Κόνωνα τὴν περὶ Κνίδον⟩ γενομένην Frb | ἀλλ' ἢ] ἀλλ' ει (sic) X | ἡ add. Rs | Εὐβουλίδου Meursius: εὐβούλου X, ἐγένετο . . . ἄρχ. del. West

σιν ἢ πέντε ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχούσης οὐσίας,
χαλεπόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τραγῳδοῖς τε δὶς χορη-
γῆσαι, ὑπὲρ αὑτοῦ τε καὶ τοῦ πατρός, καὶ τρία ἔτη
συνεχῶς τριηραρχῆσαι, εἰσφοράς τε πολλὰς εἰσενηνο-
χέναι, οἰκίαν τε πεντήκοντα μνῶν πρίασθαι, γῆς τε
πλέον ἢ τριακόσια πλέθρα κτήσασθαι· ἔτι δὲ πρὸς
τούτοις οἴεσθε χρῆναι ἔπιπλα πολλὰ καταλελοιπέναι;
30 ἀλλ' οὐδ' οἱ πάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι ἄξια
λόγου ἔχοιεν ἂν ἐξενεγκεῖν· ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ'
ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ, πρίασθαι τοιαῦτα ⟨ἃ⟩ κτησα-
31 μένῳ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡδονὴν ἂν παρέχοι. ἀλλὰ
τόδε σκοπεῖτε. τῶν ἄλλων, ὅσων ἐδημεύσατε ⟨τὰ⟩ χρή-
ματα, οὐχ ὅπως σκεύη ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι
ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀφηρπάσθησαν· ἡμεῖς δὲ ἤδη δε-
δημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς φύ-
λακα κατεστήσαμεν ⟨ἐν⟩ τῇ ἐρήμῃ οἰκίᾳ, ἵνα μήτε
θυρώματα μήτε ἀγγεῖα μήτε ἄλλο μηδὲν ἀπόλοιτο.
ἔπιπλα δὲ ἀπεφαίνετο πλεῖν ἢ χιλίων δραχμῶν, ὅσα
32 οὐδενὸς πώποτ' ἐλάβετε. πρὸς δὲ τούτοις καὶ πρότε-
ρον πρὸς τοὺς συνδίκους καὶ νῦν ἐθέλομεν πίστιν
δοῦναι, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις, μηδὲν
ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, ἐνοφείλεσθαι δὲ
τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς καὶ ⟨τὰς⟩ ἑπτὰ μνᾶς, ἃς ᾤχετο

29 οὐσίας C Cont: αἰτίας X | δὶς χορ. Rs: διαχορ. X | οἴεσθε Rs: οἴεσθαι X, del. West ⟨ὡς⟩ οἴεσθε Kayser, χρῆναι del. Emperius, οἴεσθαι χρῆ Francken 30 ἄξια λόγου ἔχοιεν C: ἀξιολόγον ἔχοι X[k], ἄξιον λόγ. ἔχοιεν ἐξ. Ald | ἃ add. Tayl, ἃ τῷ Cob 31 τὰ add. Sauppe | ἐν add. Emperius | ἐρήμῃ P. Müller: ἐμῇ X, del. Tayl, κενῇ Bake | ἀπεφαίνετο Pertz: ἀπεφαίνοντο X | πλεῖω ἢ X 32 νῦν ⟨πρὸς ὑμᾶς⟩ Rs | μηδὲν West: μὴ X, μηδὲν addunt pone ἔχειν Sauppe, pone χρημάτων Wdn | ἐνοφείλεσθαι Bekker: ὀφείλεσθαι X | τὰς add. West

λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. πῶς ἂν οὖν εἶεν 33
ἄνθρωποι ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἀπολω-
λεκότες δοκοῖεν τἀκείνων ἔχειν; ὃ δὲ πάντων δεινό-
τατον, τὴν ἀδελφὴν | ὑποδέξασθαι παιδία ἔχουσαν
πολλά, καὶ ταῦτα τρέφειν, μηδ' αὐτοὺς ἔχοντας μηδέν,
ἐὰν ὑμεῖς τὰ ὄντ' ἀφέλησθε.

Φέρε πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων· οὕτω γὰρ σκοπεῖτε, 34
ὦ ⟨ἄνδρες⟩ δικασταί. εἴ τις ὑμῶν ἔτυχε δοὺς Τιμο-
θέῳ τῷ Κόνωνος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφήν, καὶ
ἐκείνου ἀποδημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδη-
μεύθη ἡ οὐσία, καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πραθέντων
ἁπάντων τέτταρα τάλαντα ἀργυρίου, διὰ τοῦτο ἠξι-
οῦτε ἂν ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέσθαι,
ὅτι οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῆς δόξης τῆς παρ' ὑμῖν
ἐφάνη τὰ χρήματα; ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε πάντες ἐπί- 35
στασθε Κόνωνα μὲν ἄρχοντα, Νικόφημον δὲ ποι-
οῦντα ὅ τι ἐκεῖνος προστάττοι. τῶν οὖν ὠφελειῶν
Κόνωνα εἰκὸς πολλοστὸν μέρος ἄλλῳ τινὶ μεταδιδόναι,
ὥστ' εἰ οἴονται πολλὰ γενέσθαι Νικοφήμῳ, ὁμολογή-
σειαν ⟨ἂν⟩ τὰ Κόνωνος εἶναι πλεῖν ἢ δεκαπλάσια.
ἔτι δὲ φαίνονται οὐδὲν πώποτε διενεχθέντες, ὥστ' 36

33 εἶεν ἄνθρωποι] εἶμεν vel εἶμεν ἂν Frb | ἢ] ἡμῶν Kayser, del. Rauch, ἢ οἳ τὰ Cob | σφέτερα] ἡμέτερα Hertlein | δοκοῖμεν Kayser, sed cf. Gebauer argum. 48 | ὑποδέξασθαι ⟨δεῖ⟩ Kayser **34** ἄνδρες add. Fuhr | ἐκείνου Cononem dicit | καὶ ante ἐν del. Rs | τετταράκοντα Bake, sed cf. § 40 | ἠξιοῦτε ἂν C: ἠξίουν X, ἠξιοῦτε Tayl | ἐκείνου scripsi: τοὺς (quattuor lit. lacuna) ἐκείνου X, τοὺς ἐκείνου προσήκ. Steph, τοὺς ⟨κηδεστὰς τοὺς⟩ ἐκ. Sluiter, τοὺς ⟨ἀναγκαίους τοὺς⟩ ἐκ. Scheibe, τοὺς ἐκείνου del. vel καὶ τοὺς προσήκοντας τοὺς ἐκείνου Sauppe | ἀπολέσαι Bergk **35** τοῦτό γε Cob: τοῦτον X, τοῦτο C, τούτοιν Rs, τούτων Scheibe | εἰ ⟨ἔνιοι⟩ Broeckmeijer | οἴονται a pr. m. ex οἷόν τε corr. X[s] | ἂν add. Emperius | πλείονα X

εἰκὸς καὶ περὶ τῶν χρημάτων ταὐτὰ γνῶναι, ἱκανὰ
μὲν ἐνθάδε τῷ ὑεῖ ἑκάτερον καταλιπεῖν, τὰ δὲ ἄλλα
παρ' αὑτοῖς ἔχειν· ἦν γὰρ Κόνωνι μὲν ὑὸς ἐν Κύπρῳ
καὶ γυνή, Νικοφήμῳ δὲ γυνὴ καὶ θυγάτηρ, ἡγοῦντο
δὲ καὶ τὰ ἐκεῖ ὁμοίως σφίσιν εἶναι σᾶ ὥσπερ καὶ
37 τὰ ἐνθάδε. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμεῖσθε ὅτι καὶ εἴ
τις μὴ κτησάμενος ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς παραλαβὼν
τοῖς παισὶ διένεμεν, οὐκ ἐλάχιστα ἂν αὑτῷ ὑπέλιπε·
βούλονται γὰρ πάντες ὑπὸ τῶν παίδων θεραπεύεσθαι
ἔχοντες χρήματα μᾶλλον ἢ ἐκείνων δεῖσθαι ἀποροῦντες.
38 Νῦν τοίνυν εἰ δημεύσαιτε τὰ τοῦ Τιμοθέου, — ὃ
μὴ γένοιτο, εἰ μή τι μέλλει μέγα ἀγαθὸν ἔσεσθαι τῇ
πόλει —, ἐλάττω δ' εἰ ἐξ αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν
Ἀριστοφάνους γεγένηται, τούτου ἕνεκα ⟨ἂν⟩ ἠξιοῦτε
τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἀπο-
39 λέσαι; ἀλλ' οὐκ εἰκός, ὦ ἄνδρες δικασταί· ὁ γὰρ Κό-
νωνος θάνατος καὶ αἱ διαθῆκαι, ἃς διέθετο ἐν Κύπρῳ,
σαφῶς ἐδήλωσαν ὅτι πολλοστὸν μέρος ἦν τὰ χρήματα
ὧν ὑμεῖς προσεδοκᾶτε· τῇ μὲν γὰρ Ἀθηνᾷ καθιέρωσεν
εἰς ἀναθήματα καὶ τῷ Ἀπόλλωνι εἰς Δελφοὺς πεντα-

36 ἱκανὰ] καὶ τὰ Cob | ὁμοίως Rs: ὅμως X, ὁμῶς Emperius | σᾶ Cob: ἴσα X, πιστὰ Dobr, οὐσίαν Bartelt, ἱκανὰ Sauppe 37 διένεμεν Steph: διένειμεν X, quod defendit Gentsch, diss. Jen. IV 245 | ὑπέλιπε a pr. m. corr. ex ὑπέλειπε X^{pf}; hoc alterum praeferebat Frb 38 δημεύσαιτε Rs: δημεύσετε X, ἐδημεύσατε . . . . ἐλάβετε Kayser | τοῦ om. C | εἰ μὴ] μηδ' εἰ Kayser | ἀγαθὸν] κακὸν Sauppe, ἄλλο κακὸν Wdn, πάθος Dryander | δ' εἰ Rauch: ἐὰν X, τε δὴ Kayser, δὲ C, δὲ δὴ West, ἂν Steph | λάβοιτ' ἢ Steph: λάβοιτ' ἢ ἃ a pr. m. corr. ex λάβοι τὴν X^f (ed. X p. 119), ἐλάττω ἂν ἐξ αὐτ. λαβόντες Wdn | τοῦτο X, τούτου ⟨δὲ⟩ Sauppe (supra Stephanum secutus) | ἂν hic add. Cob, pone ἠξιοῦτε Markl, ἀξιοῖτε ἂν C 39 εἰκότως Kayser | ἐν Κύπρῳ delere malit Frb | Ἀθηναίᾳ Fuhr, cf. Meisterhans gramm.[2] 25

κισχιλίους στατῆρας· τῷ δὲ ἀδελφιδῷ τῷ ἑαυτοῦ, ὃς 40
ἐφύλαττεν αὐτῷ καὶ ἐταμίευε πάντα τὰ ἐν Κύπρῳ,
ἔδωκεν ὡς μυρίας δραχμάς, τῷ δὲ ἀδελφῷ τρία τά-
λαντα· τὰ δὲ λοιπὰ τῷ ὑεῖ κατέλιπε, τάλαντα ἑπτα-
καίδεκα. τούτων δὲ κεφάλαιον γίγνεται περὶ τετταρά-
κοντα τάλαντα. καὶ οὐδενὶ οἷόν τε εἰπεῖν ὅτι διηρ- 41
πάσθη ἢ ὡς οὐ δικαίως ἀπεφάνθη· αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ
νόσῳ ὢν εὖ φρονῶν διέθετο. Καί μοι κάλει τούτων
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀλλὰ μὴν ὁστισοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὶν ἀμ- 42
φότερα δῆλα γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφή-
μου τῶν Κόνωνος χρημάτων ᾠήθη ἂν εἶναι. Ἀριστο-
φάνης τοίνυν γῆν μὲν καὶ οἰκίαν ἐκτήσατο πλεῖν
ἢ πέντε ταλάντων, κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὑτοῦ καὶ
τοῦ πατρὸς πεντακισχιλίας δραχμάς, τριηραρχῶν δὲ
ἀνήλωσεν ὀγδοήκοντα μνᾶς. εἰσενήνεκται δὲ ὑπὲρ 43
ἀμφοτέρων οὐκ ἔλαττον μνῶν τετταράκοντα. εἰς δὲ
τὸν ἐπὶ Σικελίας πλοῦν ἀνήλωσεν ἑκατὸν μνᾶς.
εἰς δὲ τὸν ἀπόστολον τῶν τριήρων, ὅτε οἱ Κύπριοι
ἦλθον καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα ναῦς, καὶ τῶν πελ-
ταστῶν τὴν μίσθωσιν καὶ τῶν ὅπλων τὴν ὠνὴν πα-
ρέσχε τρισμυρίας δραχμάς. καὶ τούτων κεφάλαιον
πάντων γίγνεται μικροῦ λείποντος πεντεκαίδεκα τά-

40 *κεφάλαιον τί γίγν.* X[k] Wdn **41** *τῇ νήσῳ* Tayl | *ὢν*] *πάνυ* Rs | *διέθετο* Tayl: *ᾔσθετο* X, quod West tuetur, cum legat *γὰρ* ⟨*ἂν*⟩ | *τοῦτον μάρτυρα* X | titulus cum lacuna deest in X[k] **42** *ἀλλὰ μὴν*] *ἀλλ' ὑμῶν* Markl | *ᾠήθη ἂν* Steph: *ᾠήθησαν* X, *ᾠήθη γ' ἂν* Rs | *οἰκίαν* Markl: *οὐσίαν* X | *πλέον* X | *κατεχορ.* Rs: *καὶ ἐχορ.* X **43** *ἐπὶ Σικελίας* Hertlein: *ἐν Σικελίᾳ* X | *ναῦς* (C) Tayl: *μνᾶς* X

44 λαντα. ὥστε οὐκ ἂν εἰκότως ἡμᾶς αἰτιάσαισθε,
ἐπεὶ τῶν Κόνωνος, τῶν ὁμολογουμένων δικαίως
ἀποφανθῆναι ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου, πολλαπλασίων δο-
κούντων πλεῖν ἢ τρίτον μέρος φαίνεται τὰ Ἀριστο-
φάνους. καὶ οὐ προσλογιζόμεθα ὅσα αὐτὸς ἐν Κύ-
πρῳ ἔσχε Νικόφημος, οὔσης αὐτῷ ἐκεῖ γυναικὸς καὶ
θυγατρός.
45 Ἐγὼ μὲν ⟨οὖν⟩ οὐκ ἀξιῶ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομένους ἡμᾶς
ἀπολέσθαι ἀδίκως. ἀκήκοα γὰρ ἔγωγε καὶ τοῦ πατρὸς
καὶ ἄλλων πρεσβυτέρων, | ὅτι οὐ νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ
ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ πολλῶν ἐψεύσθητε τῆς οὐ-
σίας, οἳ ζῶντες μὲν πλουτεῖν ἐδόκουν, ἀποθανόντες
δὲ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν τὴν ὑμετέραν ἐφάνησαν.
46 αὐτίκα Ἰσχομάχῳ, ἕως ἔζη, πάντες ᾤοντο εἶναι πλεῖν
ἢ ἑβδομήκοντα τάλαντα, ὡς ἐγὼ ἀκούω· ἐνειμάσθην
δὲ τὼ ὑεῖ οὐδὲ δέκα τάλαντα ἑκάτερος ἀποθανόντος.
Στεφάνῳ δὲ τῷ Θάλλου ἐλέγετο εἶναι πλεῖν ἢ πεν-
τήκοντα τάλαντα, ἀποθανόντος δ' ἡ οὐσία ἐφάνη
47 περὶ ἕνδεκα τάλαντα. ὁ τοίνυν Νικίου οἶκος προσε-
δοκᾶτο εἶναι οὐκ ἔλαττον ἢ ἑκατὸν ταλάντων, καὶ

44 αἰτιάσαισθε Dobr (vel αἰτιῷσθε): αἰτιᾶσθε X, quod deleta voce ἂν Tur. tuentur | ἐπεὶ Rs: ἐπὶ X | τῶν . . . ἐκείνου delere malit Roehl | δοκούντων πλέον X¹, δοκούντων ⟨εἶναι⟩ Rs | φαίνεται ⟨ὄντα⟩ Rs | καὶ οὐ . . . θυγατρός del. Roehl **45** οὖν post Marklandum (qui volebat μὲν οὖν ἀξιῶ . . . ⟨μὴ⟩ ἡμᾶς) add. Frb | ἀπολέσαι Francken | γὰρ] δὲ Herw | τῆς οὐσίας abesse malit Halb | οἳ Tayl: καὶ X (ante ζῶντες) | ⟨πενέστεροι⟩ ἐφάνησαν Naber | ἐφάνησαν X¹, alii scribae compendium ἐφάνη legerunt (bl) **46** πλεῖον X | ἐνειμάσθην δὲ τὼ ὑεῖ (υἱέε) C cf. Meisterhans² 108: ἐνειμάσθη δὲ τῷ υἱεῖ X | ἑκάτερος Dobr: ἑκατέρῳ X | πλέον X | τάλαντα Rs (aut ἢ delendum): ταλάντων X, ταλάντων ἡ οὐσία, ἀποθανόντος δ' Fuhr

τούτων τὰ πολλὰ ἔνδον [ἦν]· Νικήρατος δὲ ὅτ᾽ ἀπέ-
θνῃσκεν, ἀργύριον μὲν ἢ χρυσίον οὐδ᾽ αὐτὸς ἔφη
καταλείπειν οὐδέν, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν ἣν κατέλιπε τῷ
υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστὶν ἢ τεττάρων καὶ δέκα τα-
λάντων. ἔπειτ᾽ οἴομαι ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι Ἀλκιβιάδης 52
τέτταρα ἢ πέντε ἔτη ἐφεξῆς ἐστρατήγει ἐπικρατῶν καὶ
νενικηκὼς Λακεδαιμονίους, καὶ διπλάσια ἐκείνῳ ἠξίουν
αἱ πόλεις διδόναι ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν στρατηγῶν, ὥστ᾽
ᾤοντο εἶναί τινες αὐτῷ πλεῖν ἢ ἑκατὸν τάλαντα. ὁ
δ᾽ ἀποθανὼν ἐδήλωσεν ὅτι οὐκ ἀληθῆ ταῦτα ἦν·
ἐλάττω γὰρ οὐσίαν κατέλιπε τοῖς παισὶν ἢ αὐτὸς
παρὰ τῶν ἐπιτροπευσάντων παρέλαβεν. Καλλίας τοί- 48
νυν ὁ Ἱππονίκου, ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, πλεῖ-
στα τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κεκτῆσθαι, καὶ ὥς φασι,
διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο ⟨τὰ⟩ αὐτοῦ ὁ πάππος,
τὸ δὲ τούτου νῦν τίμημα οὐδὲ δυοῖν ταλάντοιν ἐστί.
Κλεοφῶντα δὲ πάντες ἴστε, ὅτι πολλὰ ἔτη διεχείρισε
τὰ τῆς πόλεως πάντα καὶ προσεδοκᾶτο πάνυ πολλὰ
ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔχειν· ἀποθανόντος δ᾽ αὐτοῦ οὐδαμοῦ
δῆλα τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ οἱ προσήκοντες καὶ οἱ
κηδεσταί, παρ᾽ οἷς κατέλιπεν ⟨ἄν⟩, ὁμολογουμένως
πένητές εἰσι. φαινόμεθα ⟨οὖν⟩ καὶ τῶν ἀρχαιοπλού- 49

47 πολλὰ] πλείω Frb | ἦν del. Scheibe, εἶναι Tayl | καταλείπειν Kayser: καταλιπεῖν X 52 huc transposui, delendam censuit West | ἔπειτ᾽] ἐπεὶ Sauppe, quod amplexus Fuhr confert Plat. Prot. 328c | πλέον X 48 ὃς quod est in X pone πατήρ, del. Tur. ante ὅτε transposuit Rs, πατήρ, ὥς Foertsch | φασι Cont: φησι X | τὰ add. Scheibe | τὸ δὲ τούτου νῦν West: τό, τε τούτου τοίνυν X^{sst}, τὸ δὲ τούτου τὰ νῦν Rauch (ταννῦν iam Rs), τὸ δὲ τούτου τοίνυν Sauppe | αὐτοῦ del. Cob | ἂν add. Rauch secundum Emperium (εἴσπερ ἂν κατ.), παρ᾽ οἷς κατέθετ᾽ ἂν vel πάντες οἷς κατέλιπεν ἂν Kayser 49 οὖν (vel τοίνυν) add. Rs, δὴ add. C

των πολὺ ἐψευσμένοι καὶ τῶν νεωστὶ ἐν δόξῃ γεγενημένων. αἴτιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι ῥᾳδίως τινὲς τολμῶσι λέγειν ὡς ὁ δεῖνα ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ ὅσα μὲν περὶ τεθνεώτων λέγουσιν, οὐ πάνυ θαυμάζω (οὐ γὰρ ὑπό γε ἐκείνων ἐξελεγχθεῖεν ἄν), ἀλλ' ὅσα ζώντων ἐπιχειροῦσι καταψεύδεσθαι.
50 *αὐτοὶ γὰρ ἔναγχος ἠκούετε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὡς Διότιμος ἔχοι τάλαντα τετταράκοντα πλείω ⟨ἢ⟩ ὅσα αὐτὸς ὡμολόγει παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων· καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἦλθεν, ἐκείνου ἀπογράφοντος καὶ χαλεπῶς φέροντος ὅτι ἀπὼν διεβάλλετο, οὐδεὶς ἐξήλεγξε, δεομένης μὲν τῆς πόλεως χρημάτων, ἐθέλοντος δὲ*
51 *ἐκείνου λογίσασθαι. ἐνθυμεῖσθε τοίνυν οἷον ἂν ἐγένετο, εἰ Ἀθηναίων ἁπάντων ἀκηκοότων ὅτι τετταράκοντα τάλαντα ἔχοι Διότιμος, εἶτα ἔπαθέ τι πρὶν καταπλεῦσαι δεῦρο. εἶτα οἱ προσήκοντες ἂν αὐτοῦ ἐν κινδύνῳ ἦσαν τῷ μεγίστῳ, εἰ ἔδει αὐτοὺς πρὸς τοσαύτην διαβολὴν ἀπολογεῖσθαι, μὴ εἰδότας μηδὲν τῶν πεπραγμένων. αἴτιοι οὖν εἰσι καὶ ὑμῖν πολλῶν ἤδη ψευσθῆναι καὶ ἤδη ἀδίκως γέ τινας ἀπολέσθαι οἱ ῥᾳδίως τολμῶντες ψεύδεσθαι καὶ συκοφαντεῖν ἀνθρώπους ἐπιθυμοῦντες.*

ἐψηφισμένοι X | *ἐν ⟨εὐπορίας* vel *ταύτῃ τῇ⟩ δόξῃ* West | *τεθνεώτων* Markl: *τεθνεῶτος* X | *ἐξενεχθεῖεν* X | *ἂν* pone *οὐ γὰρ* collocat Cob **50** *ταλάντοις* Francken | lacunam ante *πλείω* statuit Reuss coll. XXXII 8 | *ἢ* add. C, *ὅσων* Rs, *πλείω ὧν λαβεῖν αὐτὸς* Wdn | *ἀπογράφοντος* Rs: *ἀπογραφέντος* X **51** *ἁπάντων* (C) Rs: *ἀπόντων* X | *ἔπαθε* C: *εἰ ἔπαθε* X | *πρὶν* Steph: *πλὴν* X | *εἶτα ⟨οὐχ⟩ οἱ* Rs, *οὐχ οἱ* Scheibe interrogantes | *εἰδότας* Steph: *εἰδότες* X | *καὶ ἤδη* Dobr: *καὶ ἰδίᾳ* X, *καὶ δὴ* Scheibe, *καὶ* P. Müller | *γέ τινας* Markl: *τέ τινας* X | *ἀπολέσθαι οἱ ῥᾳδίως* Kayser: *ῥᾳδ. ἀπ. οἱ* X | *ἀπολέσαι* Bekker

Ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοιαῦτα 53
ἐγίγνετο, ῥᾴδιον γνῶναι· φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἀρίστους
καὶ σοφωτάτους μάλιστα ἐθέλειν μεταγιγνώσκειν. εἰ
οὖν δοκοῦμεν εἰκότα λέγειν καὶ ἱκανὰ τεκμήρια παρέ-
χεσθαι, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ
ἐλεήσατε· ὡς ἡμεῖς τῆς μὲν διαβολῆς οὕτω μεγάλης
οὔσης ἀεὶ προσεδοκῶμεν κρατήσειν μετὰ τοῦ ἀληθοῦς·
ὑμῶν δὲ μηδενὶ τρόπῳ ἐθελησάντων πεισθῆναι οὐδ'
ἐλπὶς οὐδεμία σωτηρίας ἐδόκει ἡμῖν εἶναι. ἀλλὰ πρὸς 54
θεῶν Ὀλυμπίων, ὦ ἄνδρες δικασταί, βούλεσθε ἡμᾶς
δικαίως σῶσαι μᾶλλον ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι, καὶ πιστεύ-
ετε τούτοις ἀληθῆ λέγειν, οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν
ἅπαντι τῷ βίῳ παρέχωσι σώφρονας σφᾶς αὐτοὺς καὶ
δικαίους.

Περὶ μὲν οὖν αὐτῆς τῆς γραφῆς[, καὶ ᾧ τρόπῳ 55
κηδεσταὶ ἡμῖν ἐγένοντο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξήρκει τὰ ἐκεί-
νου εἰς τὸν ἔκπλουν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοθεν | προσεδα-
νείσατο] ἀκηκόατε καὶ μεμαρτύρηται ὑμῖν· περὶ δ'
ἐμαυτοῦ βραχέα βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἔτη
γεγονὼς ἤδη τριάκοντα οὔτε τῷ πατρὶ οὐδὲν πώποτε
ἀντεῖπον, οὔτε τῶν πολιτῶν οὐδείς μοι ἐνεκάλεσεν,
ἐγγύς τε οἰκῶν τῆς ἀγορᾶς οὔτε πρὸς δικαστηρίῳ
οὔτε πρὸς βουλευτηρίῳ ὤφθην οὐδεπώποτε, πρὶν ταύ-
την τὴν συμφορὰν γενέσθαι. περὶ μὲν οὖν ἐμαυτοῦ 56

53 post ἀληθοῦς Reiskio deesse videntur: ὑμῶν ἴσων καὶ κοινῶν τυχόντες | ἐθελησόντων West | δοκεῖ Rs. ⟨ἔτι⟩ δοκεῖ West 54 μᾶλλον ἢ] ἢ μᾶλλον X, μᾶλλον del. West | ἀπολέσαι Rs: ἀπολέσθαι X 55 ἀπογραφῆς secundum Reiskium Bake | καὶ ᾧ . . προσεδανείσατο del. West, ὡς del. Hertlein | pone ὑμῖν in X[k] aliquid spatii relictum, quamobrem Scheibe ἱκανῶς addere volebat, sed deesse quidquam Schoell negat ὑμῖν ante εἰπεῖν cum libro C del. Bekker | οὔτε τῷ Rs: οὐδὲ τῷ X | οὐδὲ πρὸς (bis) X

τοσαῦτα λέγω. περὶ δὲ τοῦ πατρός, ἐπειδὴ ὥσπερ ἀδικοῦντος αἱ κατηγορίαι γεγένηνται, συγγνώμην ἔχετε, ἐὰν λέγω ἃ ἀνήλωσεν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς φίλους· οὐ γὰρ φιλοτιμίας ἕνεκα ἀλλὰ τεκμήριον ποιούμενος ὅτι οὐ τοῦ αὐτοῦ ἐστιν ἀνδρὸς ἄνευ ἀνάγκης τε πολλὰ ἀναλίσκειν καὶ μετὰ κινδύνου τοῦ μεγίστου

57 *ἐπιθυμῆσαι ἔχειν τι τῶν κοινῶν. εἰσὶ δέ τινες οἱ προαναλίσκοντες μόνου τούτου ἕνεκα ἵνα ἄρχειν ὑφ' ὑμῶν ἀξιωθέντες διπλάσια κομίσωνται. ὁ τοίνυν ἐμὸς πατὴρ ἄρχειν μὲν οὐδεπώποτε ἐπεθύμησε, τὰς δὲ χορηγίας ἁπάσας κεχορήγηκε, τετριηράρχηκε δὲ ἑπτάκις, εἰσφορὰς δὲ πολλὰς καὶ μεγάλας εἰσενήνοχεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς, καὶ καθ' ἑκάστην ἀναγνώσεται.*

⟨ΛΗΙΤΟΥΡΓΙΑΙ.⟩

58 *Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ πλῆθος. πεντήκοντα γὰρ ἔτη ἐστὶν ὅσα ὁ πατὴρ καὶ τοῖς χρήμασι καὶ τῷ σώματι τῇ πόλει ἐλητούργει. ἐν οὖν τοσούτῳ χρόνῳ δοκοῦντά τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδεμίαν εἰκὸς δαπάνην πεφευγέναι. ὅμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

56 *φίλους οὐ φιλοτιμίας* Hertlein. *γὰρ ⟨ἐρῶ⟩* Herw, *ἕνεκα ⟨λέγω⟩* Wdn | *ἕνεκεν* X | *ἀνάγκης ἐκ ⟨τῶν αὑτοῦ⟩ πολλὰ* Bake **57** *οἳ προαναλίσκουσι* Rauch | *μόνου τούτου ἕνεκα ἵνα* Hertlein: *οὐ μόνον τούτου ἕνεκεν, ἀλλ' ἵνα* X, malim: *οὐδενὸς ἄλλου ἕνεκα ἀλλ' ἵνα, οὐ μόνον* vel *μόνον τοῦ κοινοῦ ἕνεκεν ἀλλ' ἵν'* Wdn, *οὐ μόν. τούτ. ἕν. ⟨ἵνα φιλοτιμῶνται⟩ ἀλλ' ἵνα* Fuhr, *οὐ μὲν οὖν τούτου (οὐ μὴν τούτους γε* Cob) *ἕνεκα ἀλλ' ἵνα* Bake | *καὶ* ante *καθ'* om. C, abesse malit Rs | *ἀναγνώσετε* X[1] | titulus deest in X, add. C **58** *καὶ τοῖς* Sluiter: *αὐτοῖς* X[k] | *δοκοῦντά* Markl: *δοκοῦντάς* X | *ἐξ ἀρχῆς* i. e. ab initio | tituli vestigia in margine servat X[1]

Τούτων συμπάντων κεφάλαιόν ἐστιν ἐννέα τάλαντα 59
καὶ δισχίλιαι δραχμαί. ἔτι τοίνυν καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν
πολιτῶν ἀποροῦσι συνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφάς,
τοὺς δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, τοῖς δ' εἰς ταφὴν
παρεῖχεν ἀργύριον. καὶ ταῦτ' ἐποίει ἡγούμενος εἶναι
ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ὠφελεῖν τοὺς φίλους, καὶ εἰ μηδεὶς
μέλλοι εἴσεσθαι· νῦν δὲ πρέπον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαί
μου. Καί μοι κάλει τὸν καὶ τόν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηκόατε· ἐνθυμεῖσθε δὲ 60
δὲ ὅτι ὀλίγον μὲν χρόνον δύναιτ' ἄν τις πλάσασθαι
τὸν τρόπον τὸν αὑτοῦ, ἐν ἑβδομήκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ'
ἂν εἷς λάθοι πονηρὸς ὤν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ
ἄλλα μὲν ἄν τις ἔχοι ἐπικαλέσαι ἴσως, εἰς χρήματα δὲ
οὐδεὶς οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν ἐτόλμησε πώποτε. οὔκουν 61
ἄξιον τοῖς τῶν κατηγόρων λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον
ἢ τοῖς ἔργοις, ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, καὶ τῷ
χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς
νομίσατε. εἰ γὰρ μὴ ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν
ὀλίγα κατέλιπεν, ἐπεὶ εἰ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ
τούτων καὶ δημεύσαιθ' ἡμῶν τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο
τάλαντα λάβοιτ' ἄν. ὥστε οὐ μόνον πρὸς δόξαν ἀλλὰ
καὶ εἰς χρημάτων λόγον λυσιτελεῖ μᾶλλον ὑμῖν ἀπο-
ψηφίσασθαι· πολὺ γὰρ πλείω ὠφεληθήσεσθ', ἐὰν ἡμεῖς
ἔχωμεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου. 62

59 *ἀποροῦσι* del. Cob | *παρέσχεν* Fuhr | *εἴσεσθαι*] *ἔσεσθαι* X | *καὶ ⟨περὶ τούτων⟩ ὑμᾶς ἀκοῦσαι μαρτύρων* Markl, *καὶ ⟨μαρτύρων⟩ ὑμᾶς ἀκοῦσαι* P. Müller, *μου* del. Dobr, *δι' ἐμοῦ* West **60** *μὲν χρ.* Ald: *μὲν οὖν χρ.* X | *λάθῃ* X[k] **61** *⟨αὐτῷ⟩ ἐπράχθη* Markl | *ὃν ὑμεῖς* Rs: *ὃ νῦν εἰς* X | *δημεύσαιθ'* C: *δημεύσηθ'* X | *οὐδὲ τέτταρα* (= δ') Frb | *ὠφελήσεσθε* C Bekker

ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πόλιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν
ὑπολοίπων τριηραρχῶ μὲν ἐγώ, τριηραρχῶν δὲ ὁ πατὴρ
ἀπέθανεν, πειράσομαι δ', ὥσπερ καὶ ἐκεῖνον ἑώρων,
ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασκευάσασθαι εἰς τὰς κοινὰς
ὠφελείας· ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πάλαι ⟨τῆς πόλεως⟩ ταῦτ'
ἐστι, καὶ οὐκ ἐγὼ ἀφῃρημένος ἀδικεῖσθαι οἰήσομαι,
ὑμῖν δὲ πλείους οὕτως αἱ ὠφέλειαι ἢ εἰ δημεύσαιτε.
63 πρὸς δὲ τούτοις ἄξιον ἐνθυμηθῆναι οἵαν φύσιν εἶχεν
ὁ πατήρ. ὅσα γὰρ ἔξω τῶν ἀναγκαίων ἐπεθύμησεν
ἀναλίσκειν πάντα φανήσεται τοιαῦτα ὅθεν καὶ τῇ πό-
λει τιμὴ ἔμελλεν ἔσεσθαι. αὐτίκα ὅτε ἵππευεν, οὐ μό-
νον ἵππους ἐκτήσατο λαμπροὺς ἀλλὰ καὶ ἀθληταῖς
ἐνίκησεν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ, ὥστε τὴν πόλιν κηρυχθῆ-
64 ναι καὶ αὐτὸν στεφανωθῆναι. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ
ἄνδρες δικασταί, καὶ τούτων καὶ τῶν ἄλλων μεμνη-
μένους ἁπάντων τῶν εἰρημένων βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ
περιιδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀναιρεθέντας. καὶ ταῦτα
ποιοῦντες τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ ὑμῖν αὐτοῖς τὰ
συμφέροντα.

62 ὥσπερ καὶ Scheibe: ὥσπερ εἰ X^{k}, ὥσπερ ἀεὶ Bartelt, ὡς πόλλ' ἀεὶ P. Müller | ὀλίγα κατὰ μικρὸν] κατ' ὀλίγα Dobr | παρασκευάσασθαι] προσκτήσασθαι Wdn | τῷ γ' Markl: τῷ τ' X | τῆς πόλεως add. Dobr, ὑμέτερα add. Rs, ἔργῳ τῆς πόλεως ταῦτ' ἔσται Sauppe, in quibus πάλιν ante τῆς add. Wdn | καὶ οὐκ scripsi: καὶ οὔτ' X, οὐδὲ Sauppe | ὑμῖν τε Steph 63 Paragraphus tota, cum ab hoc loco abhorreat, transponenda videtur ante εἰ γὰρ μὴ § 61 | ἀθληταῖς Tayl: ἀθλητὰς X, ἀθλητὰς καὶ C, ἀθλητὰς οἷς Rs, ἀθλοφόροις Wdn 64 τὰ ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα secundum Gebauerum Wdn

20.

ΥΠΕΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ.

Οὔ μοι δοκεῖ χρῆναι ὀργίζεσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι 1
τῷ τῶν τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων. οἱ μὲν
γὰρ ἐπιβουλεύσαντες [ἦσαν] αὐτῶν, οἱ δ' ἵνα μήτε
τὴν πόλιν μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο μήθ' ὑμῶν μηδένα,
ἀλλ' εὖνοι ὄντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὧν εἷς
ὢν οὑτοσὶ τυγχάνει Πολύστρατος. οὗτος γὰρ ᾑρέθη 2
μὲν ὑπὸ τῶν φυλετῶν ὡς χρηστὸς ὢν ἀνὴρ καὶ περὶ
τοὺς δημότας καὶ περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· κατη-
γοροῦσι δὲ αὐτοῦ ὡς οὐκ εὔνους ἦν τῷ πλήθει τῷ
ὑμετέρῳ, αἱρεθεὶς ὑπὸ τῶν φυλετῶν, οἳ ἄριστ' ⟨ἂν⟩
διαγνοῖεν περὶ σφῶν αὐτῶν ὁποῖοί τινές εἰσιν. οὗτος 3
δὲ τίνος ἂν ἕνεκα ὀλιγαρχίας ἐπεθύμησε; πότερον ὡς
ἡλικίαν εἶχε λέγων τι διαπράττεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ
τῷ σώματι πιστεύων, ἵνα ὑβρίζοι εἰς τῶν ὑμετέρων
τινά; ἀλλ' ὁρᾶτε αὐτοῦ τὴν ἡλικίαν, ᾗ καὶ τοὺς
ἄλλους ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν τούτων. ὅστις μὲν 4
οὖν ἄτιμος ὤν, κακόν τι ἐργασάμενος ἐν τῷ πρόσθεν
χρόνῳ, ἑτέρας πολιτείας ἐπεθύμησε, διὰ τὰ πρόσθεν

Or. XX. titulum Harp. s. *Πολύστρατος* habet *ὑπὲρ Π. δήμου καταλύσεως ἀπολογία*, quem nonnulli receperunt.

1 *ἦσαν* del. Emperius, *ὑμῖν* Rauch | *οἱ δὲ μήτε ἵνα* Tayl | *οὑτοσὶ* Scheibe: *οὗτος* X, sed sequitur *πυγχάνει* (i. e. corr. *τυγχάνει*), ut suspiceris scribam legisse in exemplari *οὑτοσὶ* X^s **2** *αὐτοῦ* a pr. m. additum in X^{ks} | ⟨*ὁ*⟩ *αἱρεθεὶς* Hertlein | *φυλετῶν* altero loco del. Herw | *ἂν* hic add. Cob, post *διαγνοῖεν* C **3** *οὗτος δὴ* Rauch | *ἡλικίαν*] *ἐλπίδα* vel *δύναμιν* Cont, *ἡλικίας* Markl | *λέγων*] *θέλων* Schottus, *ἐλπίζων* Francken | *εἰς* ⟨*ὑμῶν ἢ*⟩ *τῶν* Franz coll. XII 30, *ὑμετέρων* ⟨*πολιτῶν*⟩ *τινα* Dobr | *ᾗ καὶ* Cont: *ἢ καὶ* X, *δι' ἣν καὶ* Cob, *ἣ . . . ἱκανή* Cont **4** *κακὸν . . . χρόνῳ* del. Kirchner

ἁμαρτήματα αὐτοῦ ἕνεκ' ἂν ἔπραττε· τούτῳ δὲ τοιοῦ-
τον οὐδὲν ἡμάρτητο, ὥστε αὐτοῦ ἕνεκα μισεῖν τὸ
πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παίδων. ὁ μὲν γὰρ ἐν
Σικελίᾳ ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τούτων
ἕνεκα ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆσαι [διὰ τὰ πρόσθεν
5 ἁμαρτήματα]. καὶ κατηγοροῦσι μὲν αὐτοῦ ὡς πολλὰς
ἀρχὰς ἦρξεν, ἀποδεῖξαι δὲ οὐδεὶς οἷός τέ ἐστιν ὡς οὐ
καλῶς ἦρξεν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι οὐ τούτους ἀδικεῖν ἐν
τοῖς πράγμασιν ἐκείνοις, ἀλλ' εἴ τις ὀλίγας ἄρξας
ἀρχὰς μὴ τὰ ἄριστα ἦρξε τῇ πόλει. οὐ γὰρ οἱ καλῶς
ἄρχοντες προὐδίδοσαν τὴν πόλιν, ἀλλ' οἱ μὴ δικαίως.
6 οὗτος δὲ πρῶτον μὲν ἄρξας ἐν Ὠρωπῷ οὔτε προέδωκε
καὶ ἑτέραν πολιτείαν κατέστησε, τῶν ἄλλων ἁπάντων,
ὅσοι ἦρχον, καταπροδόντων τὰ πράγματα. οἱ δ' οὐχ
ὑπέμειναν, καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν· ὁ δὲ
7 ἡγούμενος μηδὲν ἠδικηκέναι δίκην δίδωσι. καὶ τοὺς
μὲν ἀδικοῦντας οἱ κατήγοροι ἐκκλέπτουσιν, ἀργύριον
λαμβάνοντες· παρ' ὧν δ' ἂν μὴ κερδαίνωσιν, ἀδικοῦν-
τας ἀποφαίνουσι. καὶ ὁμοίας τὰς κατηγορίας ποιοῦν-
ται τῶν τε εἰπόντων γνώμην τινὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ

αὐτοῦ ⟨ἢ τῶν παίδων⟩ ἕνεκ' ἂν Markl | ἡμάρτητο Dobr: ἡμάρτηται X | ὥστε ⟨ἢ⟩ αὐτοῦ Rauch | ὑμέτερον. ἢ τῶν παίδων; ἀλλ' ὁ μὲν Rauch | ὁ μὲν] ἐγὼ μὲν Halb | διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα om. C, ⟨μήθ' αὐτοῦ⟩ διὰ Markl, ⟨μηδὲ⟩ διὰ Rs 5 τούτους] τοὺς τοιούτους Rauch, sed. cf. 3. 5. 8. 16. | ἐν τοῖς Rs: μὲν τοῖς X[k] | εἴ τις ⟨καὶ⟩ Herw, εἴ τις ⟨εἴτε πολλὰς εἴτε⟩ P. Müller | καλῶς] πολλάκις Dobr 6 Ὠρωπῷ] Ὠρεῷ Blass coll. Thuc. VIII 95 | καὶ . . . κατέστησε del. Hug, οὔθ' ἑτέραν Rauch, οὐδ' ἑτέραν F. Müller, post προέδωκε lacunam indicat de Wilamowitz, qua memoria proelii Eretriensis interierit, sed cf. Diod. XIII 34. 36, ut suspiceris munus Oropium ad illam pugnam referri | post πράγματα Rs addit: οὔτε ἀπεδίδρασκε τὴν δίκην | οἱ δ'] οἳ Rauch 7 ἐκκλέπουσιν X[1] | κερδαίνωσιν, ⟨οὐδὲν⟩ Rs | ὁμοίως Cob | τινὰ ⟨μὴ ἐπιτηδείαν⟩ Dobr, γνώμην ἐναντίαν τῇ βουλῇ Francken

τῶν μή. οὗτος δὲ οὐδὲ γνώμην οὐδεμίαν εἶπε περὶ
τοῦ ὑμετέρου πλήθους. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι ἀξίους εἶναι 8
τούτους μηδὲν πάσχειν ὑφ' ὑμῶν κακόν, εἰ ὑμῖν μὲν
εὖνοι ἦσαν, ἐκείνοις δὲ ⟨οὐκ⟩ ἀπηχθάνοντο. τῶν
γὰρ λεγόντων ἐναντία ἐκείνοις οἱ μὲν ἔφευγον οἱ δὲ
ἀπέθνῃσκον, ὥστ' εἴ τις καὶ ἐβούλετο ἐναντιοῦσθαι
ὑπὲρ ὑμῶν, τὸ δέος καὶ ὁ φόβος τῶν πεπονθότων
ἀπέτρεπε πάντας. [ὥστε οἱ πολλοὶ πάντα ἐγίγνωσκον 9
αὐτῶν· τοὺς μὲν γὰρ ἐξήλαυνον αὐτῶν, τοὺς δὲ ἀπε-
κτίννυσαν.] οἳ δὲ ἐκείνων ἔμελλον ἀκροᾶσθαι καὶ
μηδὲν ἐπιβουλεύειν μηδὲ ἐξαγγέλλειν, τούτους ἂν καθ-
ίσταντο. ὥστε οὐκ ἂν ῥᾳδίως μετέστη ἂν ὑμῖν ἡ
πολιτεία. οὔκουν δίκαιοί εἰσιν, ὧν ὑμῖν εὖνοι ἦσαν,
τούτων δίκην διδόναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ 10
τοῖς εἰποῦσι περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον μὴ τὰ ἄρι-
στα ὁ μηδὲν εἰπὼν ταὐτὰ πείσεται. καὶ ἐν μὲν ἑβδο-
μήκοντα ἔτεσιν οὐδὲν ἐξήμαρτεν εἰς ὑμᾶς, ἐν ὀκτὼ δ'
ἡμέραις; καὶ οἱ μὲν τὸν βίον ἅπαντα πονηροὶ ὄντες
χρηστοὶ ἐν τῷ λογιστηρίῳ γεγένηνται. πείσαντες τοὺς
κατηγόρους, οἳ δ' ἀεὶ ὑμῖν χρηστοὶ ἦσαν. οὗτοι πονη-

οὐδὲ] οὐδέποτε Rs | περὶ] κατὰ Rs, sed cf. Thuc. VIII 66 8 εἰ ὑμῖν] οἳ ὑμῖν Tayl | οὐκ add Rs, μὴ Scheibe | καὶ ὁ φόνος τῶν Rs, τὸ δέος ⟨τὸ τῶν κατηγόρων⟩ καὶ Markl | πεπονθότων] κατηγόρων Kayser, κρατούντων Rauch, sed cf. XIX 4, And. I 7, Demosth. XXI 20. 24. 118. 137 **9** ὥστε . . . ἀπεκτίννυσαν del. Herw. qui postea proponit: οὕτω δ' οὐ πάνυ πολλοὶ ἐγίγνωσκον αὐτῶν κτλ. | ἐγίγνωσκον] κατεγίγνωσκον Cont, ἀπεγίγνωσκον Dobr, συνεγίγνωσκον αὐτοῖς Francken | ὥστε πῶς οὐ ῥᾳδίως μετέστη ὑμῖν Rauch **10** περὶ τοῦ πλ. τοῦ ὑμ. Rs, sed cf. Ar. Thesm. 307 | τὸ ὑμέτερον . . . πείσεται in X^k a manu recentiore restituta | ἐξήμαρτον X^s | ὑμᾶς ex ἡμᾶς a pr. m. X^s | ἡμέραις; et πονηροί; X^k Scheibe, ἡμέραις. et πονηροί. vulg | ἦσαν om. C Bekker | οὗτοι ⟨νῦν⟩ Rs

11 ροί; Καίτοι ἔν γε ταῖς πρότερον κατηγορίαις τά τε
ἄλλα κατηγόρησαν ψευδῆ τοῦ πατρός, καὶ συγγενῆ
Φρύνιχον αὐτοῦ εἶναι ἔφησαν. καίτοι εἴ τις βούλεται,
ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ μαρτυρησάτω ὡς ἀναγκαῖον ὄντα |
Φρυνίχῳ. ἀλλὰ γὰρ ψευδῆ κατηγόρουν. ἀλλὰ μὴν
οὐδ᾿ ἐκ παιδείας φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἀγρῷ
πένης ὢν ἐποίμαινεν, ὁ δὲ πατὴρ ἐν τῷ ἄστει ἐπαι-
12 δεύετο. καὶ ἐπειδὴ ἀνὴρ ἐγένετο, ὁ μὲν ἐγεώργει, ὁ
δ᾿ ἐλθὼν εἰς τὸ ἄστυ ἐσυκοφάντει, ὥστε μηδὲν ὁμολο-
γεῖν τῷ τρόπῳ τῷ ἀλλήλων. καὶ ὅτ᾿ ἐξέτινε τῷ δη-
μοσίῳ, οὐκ εἰσήνεγκεν αὐτῷ τὸ ἀργύριον· καίτοι ἐν
τοῖς τοιούτοις μάλιστα δηλοῦσιν οἵ ἂν φίλοι ὦσιν. εἰ
δ᾿ ἦν δημότης, οὐ δίκαιος διὰ τοῦτο βλάπτεσθαί ἐστιν
ὁ πατήρ, εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀδικεῖτε, ὅτι ὑμῶν ἐστι
13 πολίτης. Πῶς δ᾿ ἂν ⟨τις⟩ γένοιτο δημοτικώτερος, ἢ
ὅστις ὑμῶν ψηφισαμένων πεντακισχιλίοις παραδοῦναι
τὰ πράγματα καταλογεὺς ὢν ἐνακισχιλίους κατέλεξεν,
ἵνα μηδεὶς αὐτῷ διάφορος εἴη τῶν δημοτῶν, ἀλλ᾿ ἵνα
τὸν μὲν βουλόμενον γράφοι, εἰ δέ τῳ μὴ οἷόν τ᾿ εἴη,
χαρίζοιτο. καίτοι οὐχ οἳ ἂν πλείους τοὺς πολίτας

11 γε C: τε X, del. de Wilamowitz | Φρυνίχου αὐτὸν Scheibe | αν ψευδῆ τοῦ πατρὸς item ab eadem manu restituta in X^k | ἔφησαν X^k: ἔφασαν C | ὡς del. Rs, ὡς . . . κατηγόρουν del. Dobr, sed cf. IV 5 | ἐκ παιδὸς Kayser | ἐν τῷ ἄστει est in X^s **12** τὼ τρόπω τὼ C, quem plerique iniuria secuti sunt, tollitur enim pronominis vis reciproca, τὼ τρόπω ἀλλήλοιν Cob, sed cf. Thuc. IV 97 | τὸ (ante ἀργ.) del. Rauch | μὴ καὶ C: καὶ μὴ X **13** τις addidi cf. Gebauer arg. 295 | ψηφισαμένων cf. Thuc. VIII 67, Arist. resp. Ath. 29 | ἐνακοσίους Rauch | τῶν δημοτῶν del. Dobr, τῶν πολιτῶν Emperius, τῶν φυλετῶν Rauch, sed cf. Xen. Mem. I 2, 58, resp. Ath. 1, 4 | γράφοι Scheibe: γράφη X, ἐγγράφοι Dobr, sed cf. Xen. Cyr. IV 3, 21 | τῳ ἴδιον εἴη Rs | ⟨ἐξαλείφων⟩ χαρίζοιτο Rs | τῷ δὲ μὴ (sc. βουλομένῳ) οἷός τ᾿ εἴη χαρίζεσθαι Herw | πλείους τοὺς Dobr: πλείστους X, πλείους Tur, ⟨ἐξ ἐλαττόνων⟩ πλείους Kayser

ποιῶσιν, οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, ἀλλ' οἳ ἂν ἐκ
πλειόνων ἐλάττους. οὗτος δὲ οὔτε ὀμόσαι ἤθελεν οὔτε 14
καταλέγειν, ἀλλ' αὐτὸν ἠνάγκαζον, ἐπιβολὰς ἐπιβάλ-
λοντες καὶ ζημιοῦντες· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη καὶ ὤμοσε
τὸν ὅρκον, ὀκτὼ ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον
ἐξέπλει εἰς Ἐρέτριαν, καὶ ἐδόκει ἐκεῖ τὴν ψυχὴν οὐ
πονηρὸς εἶναι ἐν ταῖς ναυμαχίαις, καὶ τετρωμένος
δεῦρ' ἦλθε, καὶ ἤδη μετεπεπτώκει τὰ πράγματα. καὶ
οὗτος μὲν οὔτ' εἰπὼν γνώμην οὐδεμίαν, οὔτε πλέον
ὀκτὼ ἡμερῶν ἐλθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ὦφλε χρή-
ματα τοσαῦτα· τῶν δ' εἰπόντων ὑμῖν τἀναντία καὶ
διὰ τέλους ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὄντων πολλοὶ ἀποπε-
φεύγασι. καὶ οὐ φθονῶν τούτοις λέγω, ἀλλ' ἡμᾶς 15
ἐλεῶν· οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδικεῖν ἐξῃτημένοι εἰσὶν
ὑπὸ τῶν ὑμῖν προθύμων ἐν τοῖς πράγμασι γενομέ-
νων, οἱ δ' ἠδικηκότες ἐκπριάμενοι τοὺς κατηγόρους
οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν δεινὰ πά-
σχοιμεν; καὶ κατηγοροῦσι μὲν τῶν τετρακοσίων, ὅτι 16
ἦσαν κακοί· καίτοι ὑμεῖς αὐτοὶ πεισθέντες ὑπὸ τού-
των παρέδοτε τοῖς πεντακισχιλίοις, καὶ εἰ αὐτοὶ τοσοῦ-
τοι ὄντες ἐπείσθητε, ἕνα ἕκαστον τῶν τετρακοσίων οὐ
χρῆν πεισθῆναι; ἀλλ' οὐχ οὗτοι ἀδικοῦσιν, ἀλλ' οἳ
ὑμᾶς ἐξηπάτων καὶ κακῶς ἐποίουν. οὗτος δ' ἐν πολ-

14 καταλέγειν] εἰσελθεῖν Bake | καὶ ζημιοῦντες del. Cob | καὶ ἤδη] ἐπεὶ ἤδη Sluiter **15** δοκοῦντες sc. τοῖς ἐν τῇ πόλει | ἠδικηκότες del. Hirschig | οὐδ' Dobr: οὐδὲν X | ἂν priore loco del. Markl, altero P. Müller | § 13—15 ἀδικεῖν Kirchner transponit ante § 3, § 13—15 pone § 6 collocat Albrecht **16** ὑμεῖς αὐτοὶ] ὑμεῖς αὐτοὺς Markl, ὑμᾶς αὐτοὺς Emperius | ⟨ὑμᾶς⟩ παρέδοτε Rs, τοῖς πεντ. ⟨τὰ πράγματα⟩ Dobr, sed cf. § 6 ὑμέμειναν, 12 ἐξέτινε | καὶ εἰ] εἰ ab ead. man. superscriptum in X, καὶ οἷς Markl | τοσοῦτοι a pr. m. ex τοιοῦτοι X[s] | χρῆν Markl: χρὴ X | ἐν del. de Wilamowitz

λοῖς δηλοῖ ὑμῖν ⟨εὐνοῶν καὶ⟩ ὅτι. εἴ πέρ τι νεωτερί-
ζειν ἐβούλετο εἰς τὸ ὑμέτερον πλῆθος, οὐκ ἄν ποτ'
ἐν ὀκτὼ ἡμέραις, εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον, ᾤχετο
17 ἐκπλέων. ἀλλ' εἴποι ἄν τις ὅτι κερδαίνειν ἐπιθυμῶν
ἐξέπλευσεν, ὥσπερ ἔνιοι ἥρπαζον καὶ ἔφερον. οὐδεὶς
τοίνυν ἂν εἴποι ὁτιοῦν ὡς τῶν ὑμετέρων ἔχει, ἀλλὰ
πάντα μᾶλλον κατηγοροῦσιν ἢ εἰς τὴν ἀρχήν. καὶ οἱ
κατήγοροι τότε μὲν οὐδαμῇ εὖνοι ὄντες ἐφαίνοντο τῷ
δήμῳ οὐδὲ ἐβοήθουν· νῦν δὲ ἡνίκα αὐτὸς ἑαυτῷ εὐ-
νούστατός ἐστιν ὁ δῆμος, βοηθοῦσι τῷ μὲν ὀνόματι
18 ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ σφίσιν αὐτοῖς. καὶ μὴ θαυμάζετε,
ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τοσαῦτα ὦφλε χρήματα. ἔρη-
μον γὰρ αὐτὸν λαβόντες [αὐτοῦ τε καὶ] ἡμῶν κατη-
γοροῦντες εἷλον. τῷ μὲν γὰρ οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρ-
τυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγόρων,
19 τοῖς δὲ καὶ τὰ ψευδῆ δεδοικότες ἐμαρτύρουν. ἦ δεινά
γ' ἂν πάθοιμεν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοὺς μὲν οὐχ
οἵους τε ὄντας ἐξάρνους εἶναι μὴ οὐ χρήματα ἔχειν

εὐνοῶν καὶ add. P. Müller, εὐνοῶν (vel εὔνους ὤν) ὃς καὶ εἴ Kayser, οἷος ἦν, ὃς εἴ Rauch | [ἐν] ὀκτὼ ἡμέρας de Wilamowitz | εἰσελθὼν εἰς τὸ β. aut del. aut ante ἐν ὀκτὼ ponit Dobr 17 ἔνιοι ⟨οἳ⟩ Markl | ἥρπαζον] τοὺς ξένους ἦγον Rs, ἦγον Herw | ὁτιοῦν ὡς scripsi: τις ὅπως X^k, ὅπως τι C, τι ὅπως vel ὅ τί πως Scheibe | ἀλλ' ⟨εἰς⟩ πάντα Rs, sed cf. XIX 60 18 ὦφλε C: ὤφειλε X | ἔρημον ex ἐρήμην a pr. m. X^k, ἐρήμην γὰρ αὐτῷ λαχόντες Tayl, sed cf. § 14. 22, XXXIV 5 | αὐτοῦ τε καὶ delevi, αὐτοῦ . . . κατηγοροῦντες del. Halb | εἶχε μαρτυρίαν, εἶχε μαρτυρεῖν] εἶχε μαρτυρίαν, ἐτόλμα μαρτυρεῖν Markl, εἶχε μαρτυρίαν, ἐτόλμησε Rs, εἶχε μαρτυρίαν, τἀληθῆ ἐτόλμα Dobr, εἶχε μαρτυρίαν ἐμαρτύρει Franz, εἶχε μαρτυρίαν, ἤθελε μαρτυρεῖν Rauch, εἶχεν, ἐμαρτύρει Baiter, εἶχεν, ἠνείχετο μαρτυρεῖν Sauppe post Funkhänelium, εἶχε μαρτυρεῖν, ἐμαρτύρει Scheibe, sed cf. IV 4, VII 21 | ⟨μηδὲν⟩ δεδοικότες Rs 19 ἦ X^k: ἢ vulg | γ' ἂν] Steph: ἄγαν X, τἂν de Wilamowitz

ὑμῶν. τούτους μὲν ἀφεῖτε ἀνδρὶ ἐξαιτουμένῳ, ἡμῖν δὲ
αὐτοῖς τε προθύμοις γεγενημένοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ
ὑμέτερον, καὶ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ὑμᾶς ἠδικηκότος, οὐ
χαριεῖσθε. καὶ εἰ μὲν ξένος τις ἐλθὼν ὑμᾶς ἢ χρή-
ματα ᾔτει ἢ εὐεργέτης ἀναγραφῆναι ἠξίου, ἔδοτε ἂν
αὐτῷ· ἡμῖν δὲ οὐ δώσετε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους ὑμῖν
γενέσθαι; εἰ δέ τινες κακόνοι ἐγένοντο εἰς τὰ ὑμέτερα 20
πράγματα ἢ γνώμην μὴ ἐπιτηδείαν εἶπον, οὐχ οἱ
ἀπόντες τούτων αἴτιοί εἰσιν, ἐπεὶ καὶ τοὺς παρόντας
ὑμεῖς ἀπελύσατε. οὐδὲ γὰρ εἴ τις τῶν ἐνθάδε μὴ τὰ
ἄριστα λέγων πείθει ὑμᾶς, οὐχ ὑμεῖς ἐστε αἴτιοι, ἀλλ'
ὁ ἐξαπατῶν ὑμᾶς. ἐκεῖνοι δὲ σφῶν αὐτῶν προκατα- 21
γνόντες ἀδικεῖν οἴχονται, | ἵνα μὴ δοῖεν δίκην· καὶ εἴ
τινες ἄλλοι ἀδικοῦσιν, ἧττον μὲν ἐκείνων, ἀδικοῦσι
δέ, τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τό τε ὑμέτερον καὶ τὸ τῶν
κατηγόρων μὴ ἐπιδημεῖν ἀλλὰ στρατεύεσθαι, ἵνα ἢ
ὑμᾶς πρᾳοτέρους ποιῶσιν ἢ τούτους πείθωσιν. οὗτος 22
δὲ ὑμῖν δίκην δέδωκεν, οὐδὲν ὑμᾶς ἀδικῶν, εὐθὺς
μετὰ τὰ πράγματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα ἐμέμνησθε
τῶν γενομένων καὶ οὗτος ἐλεγχθήσεσθαι ἔμελλε, πι-
στεύων αὐτῷ μηδὲν ἡμαρτῆσθαι ἀλλ' ἀγωνιεῖσθαι εὖ
μετὰ τοῦ δικαίου. ὡς δ' ἦν δημοτικός, ἐγὼ ὑμῖν ἀπο-
δείξω. πρῶτον μὲν γὰρ ὅσων οὐδεμιᾶς στρατείας 23

ἀφεῖτε Dobr: ἀφῆτε X | ἀνδρὶ ⟨στρατηγῷ⟩ Rs, ἀ. ⟨πονηρῷ⟩ Kayser, ἀ. ⟨τῷ τυχόντι vel παντὶ⟩ Herw, sed cf. XII 52 | τοῦ ante πατρὸς del. Francken | ἐλθὼν ⟨ὡς εὖ ποιήσας⟩ Rauch | ἐδίδοτε ἂν Frb | αὐτοὺς] αὖθις Rs, ἀστοὺς vel πολίτας ὄντας Scheibe, εὔνους ὄντας Rauch, οὖσιν ἀστοῖς Gebauer, quod post ἡμῖν δὲ ponere mavult, δώσετε τοιούτους περὶ ὑμᾶς ὄντας Kayser | ὑμῖν del. Dobr, ⟨ἐν⟩ ὑμῖν Rs **20** ἀπόντες Tayl: ἅπαντες X **22** πράγματα ⟨ἐπανελθὼν⟩ Rs **23** ὅσων ⟨ἐστρατεύσασθε⟩ Rs, ἁπασῶν Steph, πασῶν Hertlein, del. Cont, ὅσον Scaliger, ὅσον οὐ Scheibe.

ἀπελείφθη, ἀλλ' ἐστρατεύετο, ὡς συνειδότες ἂν εἴποιεν
οἱ δημόται· καὶ ἐξὸν αὐτῷ τὴν οὐσίαν ἀφανῆ κατα-
στήσαντι μηδὲν ὑμᾶς ὠφελεῖν, εἵλετο μᾶλλον συνει-
δέναι ὑμᾶς, ἵν', εἰ καὶ βούλοιτο κακὸς εἶναι, μὴ ἐξείη
αὐτῷ, ἀλλ' εἰσφέροι τε τὰς εἰσφορὰς καὶ λητουργοίη.
καὶ ἡμᾶς παρεσκεύασεν, ὡς ἂν τῇ πόλει ὠφελιμώτατοι
24 εἴημεν. καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν ἐξέπεμψεν, ὑμῖν δ'
οὐκ ἦν . . . . , ὥστ' εἰδέναι τοὺς ἱππέας, οἷος ἦν τὴν ψυχήν,
ἕως τὸ στρατόπεδον σῶν ἦν· ἐπειδὴ δὲ διεφθάρη καὶ
ἀνεσώθην εἰς Κατάνην, ἐληζόμην ὁρμώμενος ἐντεῦ-
θεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίουν, ὥστε τῇ θεῷ
τε τὰς δεκάτας ἐξαιρεθῆναι πλέον ἢ τριάκοντα μνᾶς
καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς πολε-
25 μίοις ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ὁπλι-
τεύειν, ὡπλίτευον καὶ οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κιν-
δύνου ἀπελειπόμην, ὥστ' εἰδέναι ἅπαντας οἷος ἦν τὴν
ψυχὴν ἱππεύων τε καὶ ὁπλιτεύων. ⟨ὧν⟩ ὑμῖν τοὺς
μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὅσων ⟨ἔδει⟩ Rauch, νέος ὢν Dobr, sed ὅσων exclamantis esse videtur | στρατιᾶς X^k | ἀλλ' ἐστρατεύετο del. Herw | ἐξείη Dobr: ἐξῇ X | εἰσφέρῃ X^k | ἡμᾶς ex ὑμᾶς a pr. m. X^s **24** ἐμὲ μὲν ⟨ἱππεύσαντα⟩ Herw | lacunam indicavit Markl, ἄχρηστος supplet Kayser, ἀνδρειότερος στρατιώτης Fränkel, ἀνωφελὴς ἐκεῖ Herw, οὐκ ἦν πως εἰδέναι [τοὺς ἱππέας] Rs, οὐκ ἦν ὥστ' εἰδέναι ⟨πλὴν⟩ τοὺς Rauch | σῶν C: σῶον X | ἀνεσώθην C: ἀνεσώθη X cf. Thuc. VII 85. Paus. VII 16. 3. 5 | ἐληζόμην Cont: ἠλπιζόμην X | τὰς] εἰς Tayl | ⟨τὰ⟩ εἰς σωτηρίαν Markl, ⟨περιεῖναι⟩ εἰς Rs, ⟨τὰ ἴσα⟩ εἰς Dobr, ⟨τὸ ἴσον⟩ τοῖς στρ. Halb, sed cf. § 1 ἐργάσαιντο, 5 προὐδίδοσαν, 13 καταλύουσι, 14 ἤθελε etc. | ἐπὶ τοῖς Cob **25** ἠνάγκαζον cf. Diod. XIII 56 | ὁπλιτεύειν, ὡπλίτευον P. Müller: ἱππεύειν ἵππευον X, ἱππεύειν C Tur, ὁπλιτεύειν Foertsch, ἵππευον de Wilamowitz | ὧν add. Steph | τοὺς ⟨ἱππέας⟩ μάρτυρας Rs | titulum in margine habet X^s spatio exiguo in contextu relicto

Ἀκηκόατε μὲν τῶν μαρτύρων, ὦ ἄνδρες δικασταί· 26 οἷος δ' εἰμὶ περὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος, ἐγὼ ὑμῖν ἀποδείξω. ἀφικομένου γὰρ ἐκεῖσε Συρακουσίου ὅρκιον ἔχοντος καὶ ἑτοίμου ὄντος ὁρκοῦν καὶ προσιόντος πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντεῖπον εὐθὺς αὐτῷ, καὶ ἐλθὼν ὡς Τυδέα διηγούμην ταῦτα, καὶ σύλλογον ἐποίει. καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. ὧν δ' οὖν ἐγὼ εἶπον, καλῶ μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολήν, ἣν 27 ἔδωκεν ἀποδοῦναι ἐμοί, πότερα τῷ ὑμετέρῳ πλήθει ἀγαθὰ ἐνῆν ἢ οὔ. τά τε γὰρ οἰκεῖα ἐνεγέγραπτο, καὶ ἔτι, ὅτε καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἥκειν. καίτοι ταὐτὰ ὑμῖν συνέφερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ' εἰ μὴ εὔνους ἦν τῇ πόλει καὶ ὑμῖν, οὐκ ἄν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς 28 ὑμᾶς ἐστιν, ἐγὼ ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, ⟨οἳ⟩ οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἷοί τ' ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείχους ἔφερον καὶ ἦγον ὑμᾶς, ἐξελάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ὧν ὑμῖν αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.

26 *Τυδέα* cf. Xen. Hell. II 1, 16. *Τ.* ⟨*τὸν στρατηγὸν*⟩ vel pagi nomen desiderat Fränkel | *ἀντεῖπεν* X^p | *σύλλογον* secundum Dobraeum Cob: *συλλογὴν* X | *δ'* post *ὧν* om. Cob ⟨*τοὺς*⟩ *μάρτυρας* Schoemann, *κάλει τοὺς μ.* Rauch, *κάλει μοι μ.* Herw **27** *ἀποδοῦναί μοι* C. Tur, ante has voces Rs nomen eius desiderat, qui litteras perfert | *ἀγαθὸς* C. Tur, *εὔνους* Dobr. *ἀγαθοῦ* Markl. *ἀγαθῇ* Auger | *ἐνῆν* Francken: *ἦν* X *οὐ* ⟨*τὰ ἐγγεγραμμένα*⟩ Rs | *ἀνεγέγραπτο* X^1 *ταὐτὰ* Tayl: *ταῦτα* X^k | *ὑμῖν* ⟨*τε*⟩ Markl **28** *οἳ* add. Tayl | *ἕνα* ⟨*τῶν ν'*⟩ Francken, sed recte Rs subaudit *τῶν φυγάδων*. cf. Xen. Hell. I 1, 33

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 *Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατευόμενοι ἴσασι ⟨καὶ⟩ οἵτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ, ὥστε νομίζειν μηδενὸς ἧττον' εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυχήν. Καί μοι ἀνάβητε δεῦρο.*

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

30 *Πῶς οὖν οὐ χρὴ χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν, εἰ τοιοῦτοί ἐσμεν; ⟨ἢ⟩ ὧν μὲν ὁ πατὴρ διαβέβληται εἰς ὑμᾶς, δικαίως τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολέσθαι, [δι'] ὧν δὲ πρόθυμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν ὠφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοί ἐσμεν διὰ τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι*
31 *καὶ ἡμᾶς. οὐ γὰρ δὴ ἡμεῖς χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὖ ὑμᾶς ἐποιοῦμεν, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαιτούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρὴ δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γιγνώσκοντας ὅτι, ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾖ, οὐ μόνον ἡμᾶς ὠφελήσετε· ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ*

29 *πρεσβύτερον* Blass | *αὐτοὶ*] *οὗτοι* de Wilamowitz, *αὐτοί ⟨τε⟩* Schottus | *ἴσασι*] *ἴστε* Francken, *ἐπίστασθε ⟨οἷος ἦν⟩* Rauch, *ἴσασιν* X | *καὶ* add. Scheibe, *καὶ ὑμῶν* Schottus | *ἐνθάδε ὄντες*] *μετὰ Λέοντος* de Wilamowitz | *οἵ τε ἐνθ. ὄντες οἵ τε ἐν Ἑλλ.* Rs | *ἦτε*] *εἶτε* X[k] | *ἧττον'* Steph: *ἧττον* X[k] | titulum add. C **30** *ἢ* add. Rs, *ἀλλ'* add. C | *ὑμᾶς οὐ δικαίως* (C) Tur, *ὑμ. ἀδίκως* Markl, sed non opus cf. XXVII 8 | *δι'* del. Dobr | *ὧν δὲ ⟨αὐτοὶ⟩* Herw | *μηδεμίαν ⟨ἡμῖν⟩* Herw | *τι* addunt post *εἰ* West, post *δεῖ* Sauppe, post *ἡμᾶς* de Wilamowitz, post *πάσχειν* Scheibe | *ἡμᾶς ⟨κακῶς⟩* Auger | *διά ⟨γε⟩ τὴν* Herw **31** *δὴ* Dobr: *ἂν* X, del. Tur | *ἵνα λάβοιμεν* del. Cob, sed cf. I 4, *ἵνα ⟨δωρεὰν⟩* Halb | *εἴη, ἡμᾶς ἐξαιτ.* Kayser, sed cf. § 19, XXX 31 | *ἐὰν . . . ᾖ* post *ἕνεκα* transpon. Markl, del. Dobr | *⟨δι'⟩ ἡμᾶς ὠφελήσεσθε* Francken, *ἡμᾶς ἐλεήσετε* Rauch

πρὶν δεηθῆναι πεπείρασθε, οἷοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς· τοὺς
δὲ ἄλλους προθυμοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαρι-
ζόμενοι. ὅσ' ἄν τις ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μηδαμῶς τοῖς 32
λέγουσι βεβαιώσητε | λόγον τὸν πάντων πονηρότα-
τον· λέγεται γὰρ τοὺς κακῶς πεπονθότας μεμνῆσθαι
μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ ἔτι ἐθελήσει χρηστὸς εἶ-
ναι, εἰ ἡττηθήσονται τῶν κακῶς ὑμᾶς ποιούντων οἱ
εὖ ποιοῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὕτως.
περὶ ἡμῶν γάρ ἐστι ψῆφος ὑμῖν, καὶ οὐ περὶ χρημά-
των. ἕως μὲν γὰρ εἰρήνη, ἦν ἡμῖν φανερὰ οὐσία, καὶ 33
ἦν ὁ πατὴρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ δὲ εἰσέβαλον οἱ
πολέμιοι, πάντων τούτων ἐστερήθημεν. ὥστε αὐτῶν
τούτων ἕνεκα πρόθυμοι ἦμεν εἰς ὑμᾶς, εἰδότες ὅτι
χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ εἴη πόθεν ἐκτίσομεν, αὐτοὶ δὲ
πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιοῦμεν εὑρίσκεσθαι χάριν.
καίτοι ὁρῶμέν γ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐάν τις 34
παῖδας αὑτοῦ ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρηται,
τούς τε παῖδας δι' αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἐλεοῦν-
τας, καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἁμαρτίας διὰ τοὺς
παῖδας, οὓς οὔπω ἴστε εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἡβήσαντες
γενήσονται· ἡμᾶς δ' ἴστε ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα

ἡμῶν μὲν . . . εἰς ὑμᾶς per parenthesin post ἄλλους transpon. Markl | ὅσ' ἂν Rs: ὃς ἂν X cf. Demosth. I 11, ὅταν Dobr, ὅς ἄν τι ὑμᾶς Frb **32** λόγον τὸν Markl: λεγόντων X, λόγον τῶν secundum Marklandum Rs | γὰρ ὑμᾶς κακῶς vel γὰρ τοὺς ⟨Ἀθηναίους⟩ κακῶς . . . ἢ [τοὺς] εὖ Francken | θελήσει X | ὑμᾶς a pr. m. ex ἡμᾶς X¹ | οὕτως X¹ | ἐστιν ⟨ἡ⟩ ψ. Dobr **33** εἰρήνη, ἦν sic distinxit Rs. An. II 84, cf. [VI] 23. Demosth. XIX 262 | ἡμῖν] ἦν μὲν Scal, ⟨ἦν⟩ ἡμῖν Rs, ⟨ἔμεινεν⟩ ἡμῖν ⟨ἡ⟩ Rauch, ἡ μὲν Emperius, ἡμῖν ⟨ἦν⟩ φανερὰ ⟨ἡ⟩ οὐσία Cob | ἦμεν scripsi: ἐσμεν X | εἰδότας Kayser εἴη] ἔστι Cob, ⟨ἂν⟩ εἴη Markl | ὁπόθεν Cob | ἐκτίσωμεν Scheibe ἀξιοῦμεν] cf. XII 38. 88. XIII 85, ἀξιούμεθα Scheibe, ἄξιοί ἐσμεν Cob **34** δι' αὐτὸν Hirschig: καὶ αὐτὸν X

εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε
πολλῷ δικαιότεροί ἐστε, ὧν πεπείρασθε, τούτοις χαρί-
35 σασθαι, ἢ οὓς οὐκ ἴστε ὁποῖοί τινες ἔσονται. πεπόν-
θαμεν δὲ τοὐναντίον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. οἱ μὲν
γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι ἐξαιτοῦνται
ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ [καὶ ἡμᾶς] ἐξαι-
τούμεθα. μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε,
ἀντὶ δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλὰ ἐλεήσατε καὶ τὸν
πατέρα γέροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως
ἀπολεῖτε, πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς
ἀλλήλοις ἐν τῷ αὐτῷ, ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ
τῆς πόλεως; ἀλλ' ὑμῶν δεόμεθα τρεῖς ὄντες ἐᾶσαι
36 ἡμᾶς ἔτι προθυμοτέρους γενέσθαι. δεόμεθα οὖν ὑμῶν
πρὸς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἑκάστῳ, ὅτῳ μὲν εἰ-
σὶν υἱεῖς, τούτων ἕνεκα ἐλεῆσαι, ὅστις ⟨δ'⟩ ἡμῖν ἡλι-
κιώτης τυγχάνει, διὰ τὸν πατέρα ἐλεήσαντας ἀπο-
ψηφίσασθαι· καὶ μὴ ἡμᾶς βουλομένους εὖ ποιεῖν τὴν
πόλιν ὑμεῖς κωλύσητε. δεινὰ δ' ἂν πάθοιμεν, εἰ
ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθημεν, οὓς εἰκὸς ἦν δια-
κωλύειν μὴ σῴζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ μηδὲ εὑρησό-
μεθα τὸ σωθῆναι.

35 ὑμᾶς] cf. XIV 16, σφᾶς Scheibe, del. Kayser | καὶ ἡμᾶς del. Kayser, δι' ἡμᾶς Rauch, καὶ del. Francken (ad τὸν πατέρα subaudi παραστησάμενοι) | ἐν τῷ αὐτῷ del. Cob | παθόντες (πεπονθότες Cob) ὑμῶν τε ἀνάξια Francken **36** δ' add. Steph | ⟨ὧν⟩ τυγχάνει Franz | διὰ τὸν πατέρα scripsi: ἢ τῷ πατρὶ X, ἢ τῷ π. ⟨τὴν ἡλικίαν⟩ Rs. ὢν, τὸν πατέρα Halb | ἐλεήσαντες ἀποψηφίσασθε Scal | ὑπὸ τῶν cf. § 26 | μηδὲ . . τὸ Dobr: μηδὲν . . τοῦ X, τοῦ σωθῆναι ⟨ἄξιον⟩ Rs, εὑρησόμεθα κωλυθῆναι? Emperius | post ὑμῶν δὲ Dobr addit.: οὓς εἰκὸς ἡμῖν τῆς προθυμίας χάριν εἰδέναι.

21.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

Περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων, ὦ ἄνδρες δικασταί, 1
ἱκανῶς ὑμῖν ἀποδέδεικται· ἀκοῦσαι δὲ καὶ περὶ τῶν
ἄλλων ὑμᾶς ἀξιῶ, ἵν' ἐπίστησθε περὶ οἵου τινὸς
ὄντος ἐμοῦ ψηφιεῖσθε. ἐγὼ γὰρ ἐδοκιμάσθην μὲν
ἐπὶ Θεοπόμπου ἄρχοντος, καταστὰς δὲ χορηγὸς τρα- [411 10
γῳδοῖς ἀνήλωσα τριάκοντα μνᾶς καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαρ-
γηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ δισχιλίας δραχμάς, ἐπὶ
δὲ Γλαυκίππου ἄρχοντος εἰς πυρριχιστὰς Πανα- [410 9
θηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακοσίας. ἔτι δ' ἀνδράσι 2
χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα,
καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος ἀναθέσει πεντακι-
σχιλίας δραχμάς, καὶ ἐπὶ Διοκλέους Παναθηναίοις [409 8
τοῖς μικροῖς κυκλίῳ χορῷ τριακοσίας. τὸν δὲ μεταξὺ
χρόνον ἐτριηράρχουν ἑπτὰ ἔτη, καὶ ἓξ τάλαντα ἀνή-
λωσα. καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπανώμενος, καὶ καθ' 3
ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ ἀποδημῶν, ὅμως
εἰσφορὰς τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς τὴν δὲ τετρακισ-
χιλίας δραχμὰς εἰσενήνοχα. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα
ἐπὶ Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθὺς ἐγυμνασιάρχουν εἰς [405 4
Προμήθεια, καὶ ἐνίκων ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς. καὶ 4
| *ὕστερον κατέστην χορηγὸς παιδικῷ χορῷ καὶ ἀνήλωσα*

Or. XXI. *ἀπαράσσημος* X[s], sed recte in indice, vocem del. Tayl *ἀπολογία τῆς δωροδοκίας* Suid. s. *τέως*. Partem priorem deesse apparet.

1 *οἵου* Markl: *ὅτου* X[k] | *πυριχιστὰς* X[s] 2 *κυκλίῳ* Tayl: *κυκλικῷ* X, cf. Aesch. I 10, III 232, Ar. Ran. 366, Nub. 333, Plat. Axioch. 371[d] 3 *εἰσφορὰς* Markl: *εἰσφορὰν* X, ⟨*δὶς*⟩ *εἰσφορὰν* Pluygers

403/2 | πλέον ἢ πεντεκαίδεκα μνᾶς. ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος κωμῳδοῖς χορηγῶν Κηφισοδώρῳ ἐνίκων, καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τῆς σκευῆς ἀναθέσει ἑκκαίδεκα μνᾶς. καὶ Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυρριχισταῖς ἀγενείοις. καὶ ἀνήλωσα ἑπτὰ μνᾶς.
5 νενίκηκα δὲ τριήρει μὲν ἁμιλλώμενος ἐπὶ Σουνίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς· χωρὶς δὲ ἀρχιθεωρίας καὶ ἀρρηφορίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα. εἰς ἃ ἐμοὶ δεδαπάνηται πλέον ἢ τριάκοντα μναῖ. καὶ τούτων ὧν κατέλεξα. εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ λῃτουργεῖν. οὐδ'
6 ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνήλωσα. τὸν δὲ χρόνον ὃν ἐτριηράρχουν. ἡ ναῦς ἄριστά μοι ἔπλει παντὸς τοῦ στρατοπέδου. τεκμήριον δὲ τούτου ὑμῖν μέγιστον ἐρῶ. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδης. ὃν ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἂν ἐποιησάμην μὴ συμπλεῖν μοι. οὔτε φίλος ὢν οὔτε συγγενὴς οὔτε φυλέτης ἔπλει ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεώς.
7 καίτοι ὑμᾶς οἶμαι εἰδέναι ὅτι στρατηγὸς ⟨ὤν⟩. ᾧ ἐξῆν ποιεῖν ὅ τι ἐβούλετο. οὐκ ἄν ποτε ἀνέβη ἐπ' ἄλλην ναῦν εἰ μὴ τὴν ἄριστα πλέουσαν. μέλλων αὐτὸς κινδυνεύσειν. ἐπειδὴ δὲ ἐκείνους μὲν ὑμεῖς ἐπαύσατε τῆς
8 ἀρχῆς. τοὺς δὲ μετὰ Θρασύλλου δέκα εἵλεσθε. οὗτοι πάντες ἐβούλοντο ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεὼς πλεῖν, ἀνέβη μέντοι πολλῶν λοιδοριῶν αὐτοῖς γενομένων Ἀρχέστρατος ὁ Φρεάρριος· ἀποθανόντος δὲ τούτου ἐν Μυτιλήνῃ Ἐρασινίδης μετ' ἐμοῦ συνέπλει. καίτοι οὕτω

4 Κηφισοδώρῳ Clinton ad ann. 402. Bergk apud Schillerum And. 138: Κηφισοδότῳ X πυριχισταῖς X[1] 5 χωρὶς δὲ ⟨εἰς⟩ Pluygers ἀρχιθεωρίαι καὶ ἀρρηφορίαι Dobr εἰς ἃ del. Pluygers, εἰς del. Francken 6 πλεῖ X[1] 7 ὢν add. C | ἐκείνους] ἐκεῖνον Tayl. sed cf. Xen. Hell. I 5. 16 | Θρασύλου X 8 ⟨ἐν⟩ αὐτοῖς Kayser, ἀλλήλοις Auger | φρεάριος X | μιτυλήνη a pr. m. ex μυτυλήνη X[s]

παρεσκευασμένον ⟨τὴν⟩ τριήρη, πόσα οἴεσθε ἀνηλωκέναι χρήματα; ἢ πόσα τοὺς πολεμίους εἰργάσθαι κακά; ἢ πόσα τὴν πόλιν εὖ πεποιηκέναι; τεκμήριον δὲ τοῦ- 9
το μέγιστον· ὅτε γὰρ ἐν τῇ τελευταίᾳ ναυμαχίᾳ αἱ νῆες διεφθάρησαν, οὐδενός μοι συμπλέοντος στρατηγοῦ (ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ καὶ τοῖς τριηράρχοις ὠργίσθητε διὰ τὴν γενομένην συμφοράν), ἐγὼ τήν τε ἐμαυτοῦ ναῦν ἐκόμισα καὶ τὴν Ναυσιμάχου
τοῦ Φαληρέως ἔσωσα. καὶ ταῦτα οὐκ ἀπὸ τύχης 10
ἐγίγνετο, ἀλλ' ἀπὸ παρασκευῆς τῆς ἐμῆς· εἶχον γὰρ χρήμασι πείσας κυβερνήτην Φαντίαν ἅπαντα τὸν χρόνον, ὃς ἐδόκει τῶν Ἑλλήνων ἄριστος εἶναι. παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετε ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. κάλεσον δὲ καὶ Ναυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δώδεκα ἦσαν· 11
ἐγὼ δ' ὑμῖν δύο ἐκόμισα, τὴν ἐμαυτοῦ καὶ τὴν Ναυσιμάχου τριήρη.

Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδυνευκὼς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ δωρεὰν ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων

Ἀρχέστρ. Ἐρασ. cf. Xen. Hell. I 1 | παρεσκευασμένον ⟨τὴν⟩ Halb.: παρεσκευασμένην X 9 καὶ τοῖς Markl.: αὐτοῖς X | ἐκομισάμην Rauch. sed cf. § 11 10 εἶχον est in X^pr. εἶλον X^k | Φιντίαν Cob. Φανίαν Scheibe coll. Xen. Hell. V 1. 26. Ath. XII 551e | παρεσκευάσμην Cob. | τῶν ἐκεῖ στρ. Pluygers | Ναυσίμαχον Schott: λυσίμαχον X | καὶ ante hoc nomen aut del. aut μοι ὅμως proponit Rs | titulum in margine habet X 11 καὶ οὗτος X^k

παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἐμαυτοῦ,
ἡγούμενος καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρά τε ἑκόντος
12 *ἐμοῦ καὶ παρ' ἄκοντος λαμβάνειν. καὶ οὐ τοσοῦτόν*
μοι μέλει εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· ἀλλ' οὐκ ἂν
δεξαίμην ὑβρισθῆναι, οὐδὲ παραστῆναι τοῖς διαδυο-
μένοις τὰς λητουργίας ἐμοὶ μὲν ἀχάριστα εἶναι τὰ εἰς
ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ δοκεῖν ὀρθῶς βεβουλεῦ-
σθαι ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν.
ἐὰν οὖν ἐμοὶ πεισθῆτε, τά τε δίκαια ψηφιεῖσθε καὶ
13 *τὰ λυσιτελοῦντα ὑμῖν αὐτοῖς αἱρήσεσθε. ὁρᾶτε γάρ,*
ὦ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει ὡς ὀλίγα
ἐστί, καὶ ταῦτα ὡς ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων ἁρπάζεται·
ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγεῖσθαι πρόσοδον βεβαιοτάτην τῇ
πόλει, τὰς οὐσίας τῶν ἐθελόντων λητουργεῖν. ἐὰν
οὖν εὖ βουλεύσησθε, οὐδὲν ἧττον ἐπιμελήσεσθε τῶν
ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν,
14 *εἰδότες ὅτι ἕξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμετέροις ὥσπερ*
καὶ πρότερον· οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι
τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν
τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. ἐὰν δ' ἐμὲ πένητα
ποιήσητε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ
ταῦτα διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τἆλλα.

15 *Ἄξιον δέ ἐστιν | ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον*
ὑμῖν προσήκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν
ἐμοὶ ἀμφισβητῆσαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι
μᾶλλον ἢ πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὔχε-

ἡγούμενος ⟨ἐμοί τε δεινὸν⟩ καὶ Markl coll. § 25 **12** *ἐκεί-νους*] *ἐκείνοις* Tayl **13** *προσιόντα* Rs: *προσόντα* X | *θελόντων* X | *χρημάτων ἰδίων ἢ τῶν* Bake **14** ante *καὶ ὑμᾶς* si *κἀμὲ* non deest, subaudiendum Rs *ἕτεροι γὰρ ταῦτα* Rs An. II 85

σθαι τοὺς ἄλλους εἶναι τοιούτους πολίτας, ἵνα τῶν
μὲν ὑμετέρων ⟨μὴ⟩ ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερα αὐ-
τῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκωσιν. ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες 16
δικασταί (καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἀχθεσθῇ), πολὺ ἂν δικαιό-
τερον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ
ἔχειν, ἢ ἐμὲ νυνὶ κινδυνεύειν ὡς τοῦ δημοσίου χρή-
ματα ἔχοντα. τοιοῦτον γὰρ ἐμαυτὸν τῇ πόλει παρέχω,
ὥστε ἰδίᾳ μὲν ζῶν φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ λητουργῶν
ἥδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιοῦσι μέγα φρονῶ, ἀλλ'
ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις. ἡγούμενος τούτων μὲν 17
αὐτὸς αἴτιος εἶναι, τὴν δ' οὐσίαν ἑτέρους μοι κατα-
λιπεῖν, καὶ διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀδίκως
συκοφαντεῖσθαι, δι' ἐκεῖνα δὲ ὑφ' ὑμῶν δικαίως σῴ-
ζεσθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἕτεροί με ἐξαιτήσαιντο
παρ' ὑμῶν. ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν ἐμῶν φίλων τοιοῦτον
ἀγῶνα ἠγωνίζετο, ὑμᾶς ἂν ἠξίουν ἐμοὶ δοῦναι τὴν
χάριν, καὶ εἰ παρ' ἄλλοις ἐκινδύνευον, ὑμᾶς εἶναι
τοὺς δεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. ⟨οὐ γὰρ ἂν δήπου⟩ τοῦτό 18
γε εἰπεῖν ἔχοι τις, ὡς πολλὰς ἀρχὰς ἄρξας ἐκ τῶν
ὑμετέρων ὠφέλημαι, ἢ ὡς αἰσχρὰς δίκας δεδίκασμαι,
ἢ ὡς αἰσχροῦ τινος αἴτιός εἰμι, ἢ ὡς τὰς τῆς πόλεως
συμφορὰς ἀσμένως εἶδον· ὑπὲρ ἁπάντων δὲ καὶ ⟨τῶν⟩

15 ὑμετέρων Dobr: ἑτέρων X, ἀλλοτρίων post Dobraeum Cob | μὴ add. Cont **16** ζῶν scripsi: τῶν X, del. C, τῶν ⟨ἐμῶν⟩ Cont, τῶν ⟨ὄντων⟩ Markl, δαπανῶν vel ἀναλίσκων Fuhr **17** σῴζεσθαι] σωθήσεσθαι Markl, ⟨ἂν⟩ σῴζ. Rs, σῴζ. ⟨ἂν⟩ Scheibe | ἐξαιτήσαιντο Emperius: ἐξητήσαντο X | τοιούτων X | τὴν] ταύτην Kayser, ⟨ταύτην⟩ τὴν West **18** οὐ γὰρ ἂν post Reiskium An. II 85 add. Dobr | δήπου add. Gebauer, ἀλλ' οὐδὲ κατ' ἐμοῦ Rs, οὐδὲ τοῦτό γε Cont, τοῦτο δ' οὐκ ἂν C, ἐπεὶ τοῦτό γε οὐκ ἂν Rauch, καίτοι τοῦτό γε οὐκ ἂν Cob | αἴτιος ⟨ὑμῖν⟩ Rs | ἄσμενος Pluygers | τῶν add. Bekker

ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως ἡγοῦμαί μοι πεπολιτεῦσθαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι, ὥστε οὐδὲν δεῖν με ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν.
19 δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν ἥνπερ καὶ ἐν τῷ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λῃτουργιῶν μεμνῆσθαι, ἀλλὰ τῶν ἰδίων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυμεῖσθαι, ἡγουμένους ταύτην εἶναι [τὴν] λῃτουργίαν ἐπιπονωτάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα καὶ μήθ' ὑφ' ἡδονῆς ἡττηθῆναι μήθ' ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι, ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτὸν ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε μέμψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι προσκαλέσασθαι.

Isae. ap. Stob. flor. V 54

20 Οὔκουν ἄξιον, ὦ ἄνδρες δικασταί, πειθομένους κατηγόροις τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οἳ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγωνιζόμενοι τηλικοῦτοι γεγόνασιν, οὐκ ἂν δυνάμενοι δ' ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἁμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἑτέρων κατηγορεῖν τολμῶσι, καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πόλεως ἀγανακτοῦσι, καὶ ἐξ ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ ποιοῦσιν ὅπως ὑμεῖς τοῖς εὖ πεποιηκόσιν

καί ὑμᾶς ⟨δ'⟩ Francken coll. XIX 5 | δεῖν Rs: δεῖ X 19 δέομαι . . . τέως laudat Suidas s. v. τέως omissis hisce: οὖν, ὦ ἄνδ. δικ., νῦν, ἥνπερ, praeterea habet γνώμην περὶ ἐμοῦ | χρόνῳ del. Blass, sed cf. VII 12, XXVII 16, XXVIII 3, XXXIII 1 | μόνων X | ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ τῶν C | τὴν del. Dobr | τὸν πάντα χρόνον del. Cob, sed cf. Plat. Tim. 38c, τὸν ἅπαντα χρ. Fuhr, sed cf. Isae. VII 8, 38 | ὑφ' om. C, sed cf. Sauppe ep. cr. 15 | μήτ' ⟨ἐς⟩ δίκην Rs | προκαλέσασθαι X[1] 20 ἀσεβείας μὲν] ἀστρατείας μὲν ἀεὶ Blass | post ἀγωνιζόμενοι lacunam indicat Herw | Κινησίας cf. Harp. s. v., Lys. fr. 53 | ⟨καὶ⟩ οὕτω Francken

ὀργισθήσεσθε. οὗτοι μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐν 21
τῷ δήμῳ κατείποιεν ὑμῖν τὰ σφέτερ' αὐτῶν ἐπιτηδεύ-
ματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τούτου μεῖζον αὐτοῖς
εὔξαίμην κακόν· ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω καὶ
ἀντιβολῶ μὴ καταγνῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἡγή-
σασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, <δι'> ἃ ἐγὼ βουλη-
θείην ἄν τι κακὸν τῇ πόλει γενέσθαι. μαινοίμην γὰρ 22
<ἄν>, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τὴν μὲν πατρῴαν οὐσίαν
φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ τῆς
πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδοκοίην. ἐγὼ μὲν
οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ' οὕστινας ἢ ὑμᾶς
ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστὰς γενέσθαι, εἴπερ χρὴ
τοὺς εὖ πεπονθότας περὶ τῶν εὖ πεποιηκότων εὔχε-
σθαι τὴν ψῆφον φέρειν. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικα- 23
σταί, (ἐπιθυμῶ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι) οὐδεπώ-
ποτε λῃτουργεῖν ὑπὲρ ὑμῶν δέον <ἠγανάκτησα>, εἰ
τοσούτῳ πενεστέρους τοὺς παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ
πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως ποιήσω τὰ προσταχθέντα·
οὐδ' εἴ ποτε κινδυνεύσειν ἐν ταῖς ναυμαχίαις μέλλοιμι, 24
οὐδεπώποτ' ἠλέησα οὐδ' ἐδάκρυσα οὐδ' ἐμνήσθην γυ-
ναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμαυτοῦ, οὐδ' ἡγούμην δει-
νὸν εἶναι εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος τὸν βίον
ὀρφανοὺς καὶ πατρὸς ἀπεστερημένους αὐτοὺς κατα-
λείψω, ἀλλὰ πολὺ | μᾶλλον εἰ σωθεὶς αἰσχρῶς ὀνείδη

21 δήμῳ] aut δεινῷ scribendum aut ὑμῖν delendum putat Emperius | δι' add. Rs An. II 85, ὧν Scal., ἃ ἐγὼ <λαβὼν> Cont., vel δεξάμενος Rs **22** ἂν add. Bekker | ἀναλίσκω Hertlein, sed cf. Gebauer, arg. 203 | post οὕστινας add. ἄλλους Cont., ἄλλους μᾶλλον ἂν Rs; ἂν add. post οὐκ Kayser, post οἶδ' Hertlein **23** ἠγανάκτησα addidi cf. IV 19. XXVI 1. ἐμνήσθην C., ἐλογισάμην Cont., ἐνεθυμήθην Rs, ἐνενόουν Scheibe, δεινὸν ἡγούμην Rauch, ἐφρόντισα Cob | τοσοῦτ (sic) X[k]
24 οὐδ' εἴ ποτε] οὐδέποτε X | ἠλέησα] ἤλγησα Herw

καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις περιάψω. ἀνθ' ὧν ὑμᾶς ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν, καὶ ἀξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ θαρραλέῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι, ἡγουμένους ἡμῖν μὲν δεινὸν ὑμῖν δὲ αἰσχρὸν εἶναι, εἰ ἀναγκασθησόμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις ἄτιμοι γενέσθαι, ἢ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων πένητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιιέναι, ἀνάξια μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων. μηδαμῶς, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀποψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πολίταις οἵοισπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

22.

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

1 Πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, θαυμάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγόρουν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ ὡς μάλιστα αὐτοὺς ἀδικεῖν ἡγεῖσθε, οὐδὲν ἧττον καὶ τοὺς περὶ τούτων λόγους ποιουμένους συκοφαντεῖν νομίζετε.

25 ἐν τοῖς ⟨ὑμετέροις⟩ κινδύνοις Rs | περὶ πολλοῦ ποιήσασθαι | περιποιῆσαι Pluygers. π. π. π. ⟨σῶσαι⟩ Kayser ἢ] καὶ Hoelscher | πένητες εἶναι del. Pluygers | πολλῶν | πάντων Pluygers | ἀνάξια μὲν Steph: ἄξια μὲν X | μὲν ἡμῶν est in X^k.

Or. XXII. titulum eundem habent Bekker An. I 77, 15, Suidas ἄξιον.

1 ὅτι (ante ἐγὼ)] ὅτε Sauppe | καὶ ante λέγοντες del. de Wilamowitz | εἰ ⟨καὶ⟩ ὡς Cont, sed cf. § 10 | καὶ ante τοὺς del. Francken | λόγους ποιουμένους Frb: ποιουμένους λόγους X, ποι. ⟨τοὺς⟩ λόγους Hirschig, sed cf. § 13

ὅθεν οὖν ἠνάγκασμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν βούλομαι.

Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν βου- 2
λὴν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠργίσθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἔλεγόν τινες τῶν ῥητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς ἕνδεκα παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι. ἡγούμενος δὲ ἐγὼ δεινὸν εἶναι τοιαῦτα ἐθίζεσθαι ποιεῖν τὴν βουλήν, ἀναστὰς εἶπον ὅτι μοι δοκοίη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μέν εἰσιν ἄξια θανάτου εἰργασμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἧττον ἡμῶν γνώσεσθαι τὰ δίκαια, εἰ δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς ἀκρίτους ἀπολωλέναι. πεισθείσης δὲ τῆς βου- 3
λῆς ταῦτα, διαβάλλειν ἐπεχείρουν με λέγοντες ὡς ἐγὼ σωτηρίας ἕνεκα τῆς τῶν σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους ἐποιούμην. πρὸς μὲν οὖν τὴν βουλήν, ὅτ' ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις, ἔργῳ ἀπελογησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀγόντων ἀναστὰς αὐτῶν κατηγόρουν, καὶ πᾶσι φανερὸν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπὲρ τούτων ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις ἐβοήθουν. ἠρξάμην μὲν 4
οὖν τούτων ἕνεκα, δεδιὼς τὰς αἰτίας· αἰσχρὸν δ' ἡγοῦμαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ὅ τι ἂν βούλησθε ψηφίσησθε.

Καὶ πρῶτον μὲν ἀνάβητε. εἰπὲ σύ ἐμοί, μέτοικος 5

2 *ἀπέδοσαν*] *ἐπέδοσαν* Rs, sed cf. Isocr. XVIII 6 | et *αὐτοῖς* et *αὐτοὺς* del. Herw | *ὡς ἀκρίτως* X | ⟨*καὶ*⟩ *θανάτῳ* Cont. Xen. Hell. I 7, 10, sed cf. Din. II 20 | *θανάτῳ ζημιῶσαι* del. Rs. An. II 85 | *ἡμῶν* i. e. *τῆς βουλῆς* | *γνώσεσθε* X | *ἀκρίτους* del. Roehl, *ἀδίκως* Fuhr, sed illud ipsum iis imminebat **3** *σωτηρίας οὕνεκα* X | *βουλὴν*] *διαβολὴν* Halb, sed senatus et iudicium inter se opponuntur **4** *δὲ*, quod est in X pone *δεδιὼς*, post *αἰσχρὸν* transposuit Dobr qui *δεδιὼς τὰς αἰτίας* delere malit, *οὐ δεδιὼς δὲ τὰς* Cob **5** *ἀνάβητε. εἰπὲ* Frb:

εἶ; Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὡς πεισόμενος τοῖς νόμοις τοῖς τῆς πόλεως, ἢ ὡς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλῃ; Ὡς πεισόμενος. Ἄλλο τι οὖν ἢ ἄξιοῖς ἀποθανεῖν, εἴ τι πεποίηκας παρὰ τοὺς νόμους, ἐφ' οἷς θάνατος ἡ ζημία; Ἔγωγε. Ἀπόκριναι δή μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω σῖτον συμπρίασθαι πεντήκοντα φορμῶν, ὧν ὁ νόμος ἐξεῖναι κελεύει. Ἐγὼ τῶν ἀρχόντων κελευόντων συνεπριάμην.

6 Ἐὰν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς ἔστι νόμος ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν σῖτον, ἐὰν οἱ ἄρχοντες κελεύωσιν, ἀποψηφίσασθε· εἰ δὲ μή, δίκαιον ὑμᾶς καταψηφίσασθαι. ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρεσχόμεθα τὸν νόμον, ὃς ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πόλει ⟨πλείω⟩ σῖτον πεντήκοντα φορμῶν συνωνεῖσθαι.

7 Χρῆν μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἱκανὴν εἶναι ταύτην τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρίασθαι, ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ τοὺς νόμους ὀμωμόκατε ψηφιεῖσθαι· ὅμως δ' ἵνα πεισθῆτε ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη διὰ μακροτέρων εἰπεῖν περὶ αὐ-
8 τῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι τὴν αἰτίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέσαντες τοὺς ἄρχοντας ἠρωτῶμεν. καὶ

ἀνάβηθι εἰπὲ X, πρ. μοι ἀνάβηθι Markl, ἀνάβηθι [εἰπὲ] σύ μοι Halb | εἶ; ναί] εἶναι X corr. a manu secunda | ἢ ἀξιοῖς Rs An. II 86: ἀξιοῖς ἢ X, ἢ del. Sauppe, quod loquendi genus ab oratoribus alienum videtur | πεντήκοντα φορμῶν del. Kaibel, φορμός in mg. a. man. rec. habet X[k] ὧν] ὅσων vel ὅσον Scheibe | ὧν . . . κελεύει del. Naber 6 πλείω add. post Stephanum Markl, ceterum X[st] praebet πόλει. σῖτον. litera σ ex ν correcta, volebat fort. πόλει πλεῖν σῖτον, μηδένα τῶν σιτωνῶν πλείω σ. Rs An. II 86 7 χρῆν Rs: χρὴ X | τὴν del. Dobr | διὰ μακροτέρων P. Müller: καὶ μακρότερον X, cf. Isocr. XIV 3, Dem. L 2, καὶ μακρότερα Cob 8 ἠρωτῶμεν ex ἠρώτων μὲν a pr. m. X

οἱ μὲν νῦν οὐδὲν ἔφασαν εἰδέναι τοῦ πράγματος, Ἄνυτος δ' ἔλεγεν ὡς τοῦ προτέρου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σῖτος, | τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς μαχομένων συμβουλεύσειεν αὐτοῖς παύσασθαι φιλονικοῦσιν, ἡγούμενος συμφέρειν ὑμῖν τοῖς παρὰ τούτων ὠνουμένοις ὡς ἀξιώτατον τούτους πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς ὀβολῷ μόνον πωλεῖν τιμιώτερον. ὡς τοίνυν οὐ συμπριαμένους καταθέσθαι 9 ἐκέλευεν αὐτούς, ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντωνεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μάρτυρα παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Καὶ [ὡς] οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δὲ τῆτες συνωνούμενοι φαίνονται.

10 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέντες συνεπρίαντο τὸν σῖτον, ἀκηκόατε· ἡγοῦμαι δ', ἐὰν ὡς μάλιστα περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν· περὶ γὰρ ὧν εἰσι νόμοι διαρρήδην γεγραμμένοι, πῶς οὐ χρὴ διδόναι δίκην καὶ τοὺς μὴ πειθομένους καὶ τοὺς κελεύοντας τούτοις τἀναντία πράττειν;

νῦν scripsi: δύο X, τέσσαρες Bergk, sed § 9 docet Anytum anno priore in numero τῶν σιτοφυλάκων fuisse | ⟨περὶ⟩ τοῦ πράγματος Frb | φιλονεικοῦσιν X | ⟨κἂν⟩ ὀβολῷ Graux, γὰρ κἂν ὀβολῷ Wdn, δεῖν . . . τιμιώτερον del. Kocks, sed cf. § 12 ὥσπερ . . . συνωνούμενοι 9 ἀποθέσθαι Herw | ΜΑΡΤΥΡΙΑ huc rursus transposui, ubi in X spatium est octo fere litterarum; vulgo post φαίνονται lemma infertur | ὡς del. Pluygers | δὲ τῆτες Emperius: δ' ἐπίτηδες X, δ' ἔτι τῆτες Rs, δ' ἐπὶ τῆσδε Bekker, ἐπὶ τῆς τῆτες Frb 10 ἀπολογήσασθαι X

11 Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἴομαι αὐτοὺς ἐπὶ
μὲν τούτῳ τῷ λόγῳ οὐκ ἐλεήσεσθαι· ἴσως δ' ἐροῦ-
σιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ βουλῇ ὡς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πό-
λεως συνεωνοῦντο τὸν σῖτον, ἵν' ὡς ἀξιώτατον ἡμῖν
πωλοῖεν. μέγιστον δ' ὑμῖν ἐρῶ καὶ περιφανέστατον
12 τεκμήριον ὅτι ψεύδονται· ἐχρῆν γὰρ αὐτούς, εἴπερ
ἡμῶν ἕνεκα ἔπραττον ταῦτα, φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς
τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, ἕως ὁ συνεωνημένος
αὐτοὺς ἐπέλιπε· νῦν δ' ἐνίοτε τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐπώ-
λουν δραχμῇ τιμιώτερον, ὥσπερ κατὰ μέδιμνον συνω-
13 νούμενοι. καὶ τούτων ὑμᾶς μάρτυρας παρέχομαι. δει-
νὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ ὅταν μὲν εἰσφορὰν εἰσενεγ-
κεῖν δέῃ, ἣν πάντες εἴσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέλου-
σιν, ἀλλὰ πενίαν προφασίζονται, ἐφ' οἷς δὲ θάνατός
ἐστιν ἡ ζημία καὶ λαθεῖν αὐτοῖς συνέφερε, ταῦτα ἐπ'
εὐνοίᾳ φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομῆσαι. καίτοι πάντες
ἐπίστασθε ὅτι τούτοις ἥκιστα προσήκει τοιούτους ποι-
14 εῖσθαι λόγους. τἀναντία γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις
συμφέρει· τότε γὰρ πλεῖστα κερδαίνουσιν, ὅταν κακοῦ
τινος ἀπαγγελθέντος τῇ πόλει τίμιον τὸν σῖτον πω-
λῶσιν. οὕτω δ' ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας
ὁρῶσιν, ὥστε τὰς μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθά-

11 ἀλλὰ γὰρ Rs: ἀλλὰ μὲν γὰρ X | τούτῳ τῷ λόγῳ . . ἐλεήσεσθαι Wdn: τοῦτον τὸν λόγον . . ἐλεύσεσθαι X, . . τρέψεσθαι Cob, πορεύσεσθαι Frb, καταφεύξεσθαι Rauch | ἐροῦσιν et ὡς . . . πωλοῖεν laudat Suidas s. ἄξιον, qui praebet ὠνοῦνται et πωλῶσι | ἡμῖν X Suid, ὑμῖν C cf. § 12 ὑμῶν ἕνεκα, sed hic alter potius locus videtur mutandus **12** ἡμῶν scripsi: ὑμῶν X cf. § 11 | οὕνεκα X | ⟨σῖτος⟩ αὐτοὺς Herw | νῦν Hofmeister: νυνὶ X | ὠνούμενοι Dobr | ὑμᾶς est in X[1], ὑμῖν μαρτ. παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Markl **13** ἐστιν ante ἡ et paullo post αὐτοῖς del. Francken | ἐπίστασθε ex ἐπίστασθαι a pr. m. X[sf] | ⟨πάντων⟩ ἥκιστα Rs | τίμιον del. Scheibe **14** πυνθάνονται a pr. m. ex πυνθάνωνται X[s]

*νονται, τὰς δ' αὐτοὶ λογοποιοῦσιν, ἢ τὰς ναῦς δι-
εφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων
ἐκπλεούσας συνειλῆφθαι, ἢ τὰ ἐμπόρια κεκλῆσθαι, ἢ
τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρηθήσεσθαι, καὶ εἰς τοῦτ'
ἔχθρας ἐληλύθασιν, ὥστ' ἐν [τούτοις] τοῖς καιροῖς* 15
*ἐπιβουλεύουσιν ὑμῖν, ὥσπερ οἱ πολέμιοι. ὅταν γὰρ
μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμενοι, ἀναρπάζουσιν οὗ-
τοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι πωλεῖν, ἵνα μὴ περὶ τῆς τιμῆς
διαφερώμεθα, ἀλλ' ἀγαπῶμεν ἐὰν ὁποσουτινοσοῦν
πριάμενοι παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν. ὥστ' ἐνίοτε εἰρή-
νης οὔσης ὑπὸ τούτων πολιορκούμεθα. οὕτω δὲ πά-* 16
*λαι περὶ τῆς τούτων πανουργίας καὶ κακονοίας ἡ
πόλις ἔγνωκεν, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς ἄλλοις ὠνίοις ἅπασι
τοὺς ἀγορανόμους φύλακας κατεστήσατε, ἐπὶ δὲ ταύτῃ
μόνῃ τῇ τέχνῃ χωρὶς σιτοφύλακας ἀποκληροῦτε· καὶ
πολλάκις ἤδη παρ' ἐκείνων πολιτῶν ὄντων δίκην τὴν
μεγίστην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἷοί τ' ἦσαν τῆς τούτων
πονηρίας ἐπικρατῆσαι. καίτοι τί χρὴ αὐτοὺς τοὺς
ἀδικοῦντας ὑφ' ὑμῶν πάσχειν, ὁπότε καὶ τοὺς οὐ δυ-
ναμένους φυλάττειν ἀποκτείνετε;*

Ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἀδύνατον ὑμῖν ἐστιν ἀπο- 17
*ψηφίσασθαι. εἰ γὰρ ἀπογνώσεσθε ὁμολογούντων αὐ-
τῶν ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους συνίστασθαι, δόξεθ' ὑμεῖς
ἐπιβουλεύειν τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλην*

αὐτοὶ Markl: *οὗτοι* X | *κεκλεῖσθαι* X | *ἀναρρηθήσεσθαι* Rs **15** *τούτοις* delevi, cf. Demosth. XXVI 17 sq., prooem. 35. 3, ep. II 12, *ἐν τοῖς αὐτοῖς κ.* Cob, *ἐν τοιούτοις κ.* Kayser | *ὑμῖν* Bekker, cf. *τυγχάνητε*, quod sequitur: *ἡμῖν* X | *ὥσπερ* Bake: *ἐν οἷσπερ* X, *ἐν οἷσπερ ⟨οὐδ'⟩* Rs, *ἐν οἷσπερ οἱ πολέμιοι* ** sc. a nobis abstinent Roehl, *ἐν οἷς περιγίγνονται οἱ π.* Wdn | *συναρπάζουσι* Cob **16** *ἀπεκληροῦτε* Markl **17** *ὑμῖν ἐστιν* est in X[k]

τινὰ ἀπολογίαν ἐποιοῦντο, οὐδεὶς ἂν εἶχε τοῖς ἀπο-
ψηφισαμένοις ἐπιτιμᾶν· ἐφ' ὑμῖν γὰρ ὁποτέροις βού-
λεσθε πιστεύειν· νῦν δὲ πῶς οὐ δεινὰ ἂν δόξαιτε
ποιεῖν, εἰ τοὺς ὁμολογοῦντας παρανομεῖν ἀζημίους
18 ἀφήσετε; ἀναμνήσθητε δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι
πολλῶν ἤδη ἐχόντων ταύτην τὴν αἰτίαν, ἀμφισβη-
τούντων καὶ μάρτυρας παρεχομένων, θάνατον κατέ-
γνωτε, πιστοτέρους ἡγησάμενοι τοὺς τῶν κατηγόρων
λόγους. καίτοι πῶς ἂν οὐ θαυμαστὸν εἴη, εἰ περὶ
τῶν αὐτῶν ἁμαρτημάτων δικάζοντες μᾶλλον ἐπιθυ-
19 μεῖτε παρὰ τῶν ἀρνουμένων δίκην λαμβάνειν; Καὶ
μὲν δή, ὦ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἡγοῦμαι φανερὸν
εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινότατοι
τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πεύσονται
ἥντινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε, ἡγούμενοι, ἐὰν μὲν
θάνατον τούτων καταγνῶτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι
τοὺς λοιπούς· ἐὰν δ' ἀζημίους ἀφῆτε, πολλὴν ἄδειαν
αὐτοῖς ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται.
20 χρὴ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ μόνον τῶν παρεληλυ-

τοῖς post εἶχε abesse malim | γάρ ⟨ἐστιν⟩ Brulart | ἐβούλεσθε Frb, idem et ante γάρ ⟨ἦν⟩ Herw | πιστεύειν ⟨ἐστὶ⟩ Scheibe | δεινὰ δόξετε Cob **18** ἀμφισβητούντων scripsi secundum Frohbergerum, qui ἀλλ' ἀμφ.: λαμβάνειν X, del. Markl, πειρωμένων λανθάνειν Rs, λανθ. δὲ πειρ. Kayser, καὶ ἀρνουμένων Dobr, ἀλλ' ἀρν. Sauppe, ἀρν. δὲ Fuhr, qui suspicatur in voce corrupta latere ἁμαρτάνειν: ⟨ἀλλ' οὐ βουλομένων⟩ λαμβάνειν P. Müller, ⟨ἀλλὰ τοῦ μὴ δίκην ὑμᾶς παρ' αὐτῶν⟩ λαμβάνειν West | ἐπιθυμοῖτε vel ἐπιθυμήσετε Dobr, sed cf. Gebauer arg. 50, Ant. II α 10, III γ 9, ἐπεθυμεῖτε Rs | λαμβάνειν ⟨ἢ παρὰ τῶν ὁμολογούντων⟩ Cont **19** κοινοὶ Dobr | ὥστε ⟨πάντες⟩ Cob post Kayserum, qui prop. ὄντες πάσῃ τῇ πόλει, ὥστε πεύσονται πάντες | ante ἡγούμενοι lacunam statuit Dobr, quam Cob sic explet: νῦν τοίνυν ὦ ἄ. δ. καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσατε | τούτων Kayser: αὐτῶν X | ἔσεσθαι Dobr, idem deleta voce ἐψηφισμένοι Bake, sed cf. XII 38

θότων ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος ἕνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω γὰρ ἔσονται μόγις ἀνεκτοί. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης πλεῖστοι περὶ τοῦ σώματός εἰσιν ἠγωνισμένοι· καὶ οὕτω μεγάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἱροῦνται καθ' ἑκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ παύεσθαι παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἐὰν ἀντιβολῶσιν ὑμᾶς καὶ ἱκετεύωσι, 21 *δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλεήσαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν οἳ διὰ τὴν τούτων πονηρίαν ἀπέθνῃσκον, καὶ τοὺς ἐμπόρους ἐφ' οὓς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε καὶ προθυμοτέρους ποιήσετε, δίκην παρὰ τούτων λαμβάνοντες. εἰ δὲ μή, τίν' αὐτοὺς οἴεσθε γνώμην ἕξειν, ἐπειδὰν πύθωνται ὅτι τῶν καπήλων, οἳ τοῖς εἰσπλέουσιν ὡμολόγησαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε;*

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν 22 *ἄλλων τῶν ἀδικούντων, ὅταν δικάζονται, δεῖ παρὰ τῶν κατηγόρων πυθέσθαι, τὴν δὲ τούτων πονηρίαν ἅπαντες ἐπίστασθε. ἐὰν οὖν τούτων καταψηφίσησθε, τά τε δίκαια ποιήσετε καὶ ἀξιώτερον τὸν σῖτον ὠνήσεσθε· εἰ δὲ μή, τιμιώτερον.*

20 *παραδείγματος* del. Dobr. *παρ ἕνεκα* del. Graux, sed cf. Isocr. I 34 | *⟨καὶ⟩ οὕτω* Hirschig, *⟨καίτοι⟩ οὕτω* Herw, *οὗτοι* Tayl | *μόγις* | *μόνως* P Müller coll. Aesch. I 34, sed est: vix enim erunt vel hoc pacto tolerabiles Rs | *αἱροῦνται* C Taylor: *αἰτοῦνται* X | *παύεσθαι* Scheibe: *παύσεσθαι* X[k], *παύσασθαι* vulg. **21** *δικαίως αὐτοὺς ἐλεήσετε* Cob | *ἐφ' οὓς* Tayl: *ἐφ' οἷς* X | *παρὰ τούτων* Tayl: *παρ' αὐτῶν* X | *τίν' αὐτοὺς* C: *τὴν αὐτὴν* X | *εἰσπλέουσιν* Rs: *ἐκπλέουσιν* X **22** *ὅταν* Sauppe: *ὅτε* X | *⟨ἐκ πολλοῦ⟩ ἐπίστασθε* Roehl | *ἂν οὖν . . τιμιώτερον* laudat Suidas s. *ἄξιον*, hisce mutatis: *ἐὰν οὖν αὐτῶν* | *εἰ . . τιμιώτερον* del. Pluygers

23.

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ ΟΤΙ ΟΥΚ ΗΝ ΠΛΑΤΑΙΕΥΣ.

1 *Πολλὰ μὲν λέγειν, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τουτουὶ τοῦ πράγματος οὔτ' ἂν δυναίμην οὔτε μοι δοκεῖ δεῖν· ὡς δὲ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔλαχον τουτῳὶ Παγκλέωνι οὐκ ὄντι Πλαταιεῖ, τοῦτο ὑμῖν πειράσομαι ἀποδεῖξαι.*

2 *Ὡς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον οὐκ ἐπαύετο, ἐλ-*
θὼν ἐπὶ τὸ γναφεῖον, ἐν ᾧ εἰργάζετο, προσεκαλεσά-
μην αὐτὸν πρὸς τὸν πολέμαρχον, νομίζων μέτοικον
εἶναι. εἰπόντος δὲ τούτου ὅτι Πλαταιεὺς εἴη, ἠρόμην
ὁπόθεν δημοτεύοιτο, παραινέσαντός τινος τῶν παρ-
όντων προσκαλέσασθαι καὶ πρὸς τὴν φυλήν, ἥστινος
εἶναι σκήπτοιτο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι Δεκελει-
όθεν, προσκαλεσάμενος αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς τῇ Ἱππο-
3 *θωντίδι δικάζοντας, ἐλθὼν ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ*
τοὺς Ἑρμᾶς, οἷ Δεκελειεῖς προσφοιτῶσιν, ἠρώτων, οὓς

Or. XXIII. titulum mutavit Hoelscher *κατὰ τῆς Παγκλέωνος παραγραφῆς*, recte Schoemann: *πρὸς τὴν Παγκλέωνος ἀντιγραφὴν* (Att. Proz.^{2} 853).

1 *τουτῳὶ* Scheibe: *τούτω* X **2** *ὁπόθεν* Markl (fort. C): *ὁπότε* X | *ἐπειδὴ . . . Δεκελειόθεν* transponit pone *δημοτεύοιτο* Kayser | particulam *δὲ* pone *παραινέσαντος* transp. Markl *προσκαλούμενος* Francken post Bakium, qui *προσκαλεσόμενος* | *καὶ* pone *αὐτὸν* transponit ante *ἐλθὼν* Tayl. *καὶ* utrumque del. Rs. An. II 87 | *ἱπποθοωντίδι* X | *δικάζοντας* cf. Ar. resp. Ath. 53 **3** *Ἑρμᾶς, οἷ* Wdn: *ἑρμασινᾶ . οἷ* X, *Ἑρμᾶς ἵνα οἱ* vulg. *Ἑρμᾶς* cf. Harp. Xen. hipparch. 3, 2 | *δεκελεῖς* X cf. Meisterhans gramm^{2} 33, 35 | *ἠρώτων* del. et *οὓς γε* Halb. *οὕς τε* del. et *παρ' ὧν* pro *ἠρώτων* Francken. *οὕς τε* ⟨*ἀλλαχοῦ*⟩ Rs

τε ἐξευρίσκοιμι Δεκελειέων ἐπυνθανόμην εἴ τινα γιγνώσκοιεν Δεκελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέωνα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἔφασκεν γιγνώσκειν αὐτόν, πυθόμενος ὅτι καὶ ἑτέρας δίκας τὰς μὲν φεύγοι τὰς δ' ὠφλήκοι παρὰ τῷ πολεμάρχῳ, ἔλαχον καὶ ἐγώ.

Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δεκελειέων οὓς ἠρόμην μάρτυρας παρέξομαι, ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λαχόντων τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ καταδικασαμένων, ὅσοι τυγχάνουσι παρόντες. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ. 4

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐκ μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐτῷ τὴν δίκην ἔλαχον· ἐπειδὴ δέ μοι αὐτὴν ἀντεγράψατο μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι, περὶ | πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ δόξαι ὑβρίζειν βούλεσθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ὧν ἠδικήθην, πρῶτον μὲν Εὐθύκριτον, ὃν πρεσβύτατόν τε Πλαταιέων ἐγίγνωσκον καὶ μάλιστα ᾤόμην εἰδέναι, ἠρόμην εἴ τινα γιγνώσκοι Ἱππαρμοδώρου ὑὸν Παγκλέωνα Πλαταιέα· 5
ἔπειτα δέ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι ὅτι τὸν Ἱππαρμόδωρον μὲν γιγνώσκοι, ὑὸν δὲ ἐκείνῳ οὐδένα οὔτε Παγκλέωνα οὔτε ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα, ἠρώτων δὴ καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ᾔδειν Πλαταιέας ὄντας. πάντες οὖν ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέστατα ἂν ἔφασάν με πυθέσθαι ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῇ ἕνῃ καὶ νέᾳ· ταύτῃ 6

δεκελέων X | *ἐπυνθανόμην* del. Tayl | *φεύγοι* Rs: *φύγοι* X | *πρὸς τὸν πολέμαρχον* Halb 4 *δεκελέων* X | *δὲ* del. F. Müller, sed cf. § 6 et XVI 20 | lemma in marg. X 5 *τε*] *ὄντα* Pluygers, *Πλ. ὄντα* Kayser | *Πλαταιέων* cf. Meisterhans² 111 6 *δὲ* post *ἔπειτα* del. F. Müller cf. § 4 | *ἱππαρμόδωρον μὲν* ex *ἱππαρμοδώρου ὑὸν* a pr. m. X' | *τυρὸν* cf. Poll. IX 47 | *ἕνῃ* (*ἕνη* X) cf. Meisterhans² 66

γὰρ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἑκάστου ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς
7 Πλαταιέας. ἐλθὼν οὖν εἰς τὸν τυρὸν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπυνθανόμην αὐτῶν, εἴ τινα γιγνώσκοιεν Παγκλέωνα πολίτην σφέτερον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἔφασαν γιγνώσκειν. εἷς δέ τις εἶπεν ὅτι τῶν μὲν πολιτῶν οὐδενὶ εἰδείη τοῦτο ὂν τὸ ὄνομα. δοῦλον μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφεστῶτα εἶναι Παγκλέωνα, τήν τε ἡλικίαν λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην ᾗ οὗτος χρῆται.
8 Ταῦτ᾽ οὖν ὡς ἀληθῆ ἐστι. τόν τε Εὐθύκριτον, ὃν πρῶτον ἠρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιέων ὅσοις προσῆλθον, καὶ τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

9 Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτα οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀγόμενον τουτονὶ Παγκλέωνα ὑπὸ Νικομήδους, ὃς ἐμαρτύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι, προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ πραχθήσοιτο. τότε μὲν οὖν ἐπειδὴ ἐπαύσαντο μαχόμενοι, εἶπόν τινες τῶν τούτῳ παρόντων ὅτι εἴη αὐτῷ ἀδελφὸς ὃς ἐξαιρήσοιτο αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν· ἐπὶ τούτοις ἐγγυησάμενοι παρέξειν εἰς ἀγορὰν ᾤχοντο
10 ἀπιόντες. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ τῆς τε ἀντιγραφῆς ἕνεκα ταυτησὶ καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξέ μοι χρῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν᾽ εἰδείην τόν τ᾽

τοὺς ante Πλ suspectum 7 τις, ‹Νικομήδης›, Herw 8 καὶ τὸν ‹Νικομήδην› Tayl. κἀυτὸν Wdn | lemma in marg. X 9 ὑπὸ ‹τοῦ› N. Heldmann | ἐμαρτύρετο West | ὃς . . . εἶναι del. Roehl | εἶπέ τις . . . ‹καὶ› ὡς ἐξ. ..ipse frater haec dicit" Rs, sed cf. § 10 | ‹εἶτ᾽› ἐπὶ τούτοις Halb | παράξειν Cob, sed cf. XIII 23. Demosth. XXIII 91. Aesch. II 117 | ἀγορὰν] αὔριον Rauch 10 ἀντιγρᾶ X[k]

*ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὅ τι λέγων ἀφαιρήσοιτο. ἐφ'
οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτε ἀδελφὸς οὔτε ἄλλος οὐ-
δεὶς ἦλθε, γυνὴ δὲ φάσκουσα αὑτῆς αὐτὸν εἶναι δοῦ-
λον, ἀμφισβητοῦσα τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη ἐάσειν
αὐτὸν ἄγειν. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐρρήθη, πολὺς ἂν* 11
*εἴη μοι λόγος διηγεῖσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος
ἦλθον οἵ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε
ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους ἐθελούσης δὲ τῆς γυ-
ναικὸς ἀφιέναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ⟨ἀφαι-
ροῖτο⟩ ἢ ἄγοι φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων
οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι ᾤχοντο. Ὡς οὖν τῇ τε
προτεραίᾳ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ τότε βίᾳ ᾤχοντο
ἀφελόμενοι αὐτόν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι
ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ῥᾴδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλέων 12
*νομίζει ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιέα εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύ-
θερον. ὅστις γὰρ ἐβουλήθη βίᾳ ἀφαιρεθεὶς ἐνόχους
καταστῆσαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιτηδείους τοῖς βιαίοις μᾶλ-
λον ἢ κατὰ τοὺς νόμους εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐξαιρεθεὶς
δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἀγόντων αὐτόν, οὐδενὶ χαλε-
πὸν γνῶναι ὅτι εὖ εἰδὼς ἑαυτὸν ὄντα δοῦλον ἔδεισεν
ἐγγυητὰς καταστήσας περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίσασθαι.*

Ὅτι μὲν οὖν Πλαταιεὺς εἶναι πολλοῦ δεῖ, οἶμαι 13
*ὑμᾶς ἐκ τούτων σχεδόν τι γιγνώσκειν· ὅτι δὲ οὐδ' αὐ-
τὸς ὃς ἄριστα οἶδε τὰ αὑτοῦ, ἡγήσατο δόξαι ἂν ὑμῖν*

λέγων ⟨ὁ ἕτερος⟩ Heldmann | *ἐξαιρήσοιτο* Pluygers, *ἐξαιροῖτο* Rauch | *φάσκουσα* del. Halb **11** *ἀφαιροῖτο ἢ ἄγοι* Sauppe: *ἄγοι ἢ* X, *ἐξαιροῖτο ἢ εἰς δουλείαν ἄγοι* Rs, *ἐξαιροῖτο ἢ ἄγοι* Scheibe **12** *τὴν* ante *ἐλ.* del. Halb, sed cf. [Demosth.] LVIII 21 **13** *αὐτὸς* Hertlein, vel *αὐτὸς οὗτος* vel *οὗτος αὐτὸς*: *οὗτος* X

Πλαταιεὺς εἶναι, ἐξ ὧν ἔπραξε ῥᾳδίως μαθήσεσθε. ἐν τῇ ἀντωμοσίᾳ γὰρ τῆς δίκης ἣν αὐτῷ ἔλαχεν Ἀριστόδικος οὑτοσί, ἀμφισβητῶν μὴ πρὸς τὸν πολέμαρχον εἶναί οἱ τὰς δίκας διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι.
14 *ἐπισκηψάμενος δὲ τῷ μάρτυρι οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλ' εἴασε καταδικάσασθαι αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον. ἐπεὶ δὲ ὑπερήμερος ἐγένετο, ἐξέτεισε τὴν δίκην, καθ' ὅτι ἔπειθε. καὶ τούτων, ὡς ἀληθῆ ἐστι, μάρτυρας ἐγὼ παρέξομαι ὑμῖν. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

15 *Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ δεδιὼς τὸν Ἀριστόδικον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι | μετῴκει. καίτοι οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς ὅτι εἴπερ ἦν Πλαταιεύς, πανταχοῦ μᾶλλον ἢ Θήβησιν εἰκὸς ἦν αὐτὸν μετοικῆσαι. Ὡς οὖν ᾤκει ⟨ἐκεῖ⟩ πολὺν χρόνον, τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. Καί μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

16 *Ἐξαρκεῖν μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, ὦ ἄνδρες δικασταί· ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ' ὅτι τά τε δίκαια καὶ τἀληθῆ ψηφιεῖσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.*

ἔπραξε ⟨μετὰ ταῦτα⟩ Rs | *Ἀριστόδικος* C corr.: *ἀριστόδημος* X 14 *ἐπισκηψάμενος* Cont: *ἐπισκευάμενος* X[1] | *αὐτοῦ* Rs: *αὐτὸν* X, *αὐτοῦ* Dyroff | *ἐπειδὴ δὲ* Fuhr 15 *μετοικιστὰς* Cob | *ἐκεῖ* hic add. Markl, ante *ᾤκει* Rauch | *τούτων ὑμῖν* Pluygers 16 *διαμνημονεύσητε ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι, οἶδ' ὅτι* Herw, *διαμν.* ⟨*καὶ ποιήσητε*⟩ *ἃ ἐγὼ ὑμ. δέομαι, οἶδ' ὅτι* Francken | ⟨*εὖ*⟩ *οἶδ'* malit Rs | *ἃ καὶ ἐγὼ* de Wilamowitz. Post hanc orationem in X paginae 112[a] pars dimidia vel tertia et pagina 112[b] tota vacua relinquitur.

24.

[ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ] ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩΙ ΑΔΥΝΑΤΩΙ ΑΡΓΥΡΙΟΝ.

⟨Οὐ⟩ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὦ βουλή, τῷ κατη- 1
γόρῳ, ὅτι μοι παρεσκεύασε τὸν ἀγῶνα τουτονί. πρό-
τερον ⟨γὰρ⟩ οὐκ ἔχων πρόφασιν ἐφ' ἧς τοῦ βίου λό-
γον δοίην, νυνὶ διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσομαι
τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν ἐπιδεῖξαι ψευδόμενον, ἐμαυτὸν
δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐπαίνου μᾶλλον
ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ πα-
ρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίνδυνον οὗτος ἢ διὰ φθό-
νον. καίτοι ὅστις τούτοις φθονεῖ οὓς οἱ ἄλλοι ἐλεοῦσι, 2
τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας;
εἰ μὲν γὰρ ἕνεκα χρημάτων με συκοφαντεῖ —· εἰ δ' ὡς
ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύδεται· διὰ γὰρ τὴν
πονηρίαν αὐτοῦ οὔτε φίλῳ οὔτε ἐχθρῷ πώποτε ἐχρη-
σάμην αὐτῷ. ἤδη τοίνυν, ὦ βουλή, δῆλός ἐστι φθο- 3
νῶν, ὅτι τοιαύτῃ κεχρημένος συμφορᾷ τούτου βελτίων
εἰμὶ πολίτης. καὶ γὰρ οἶμαι δεῖν, ὦ βουλή, τὰ τοῦ
σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν

Or. XXIV. *πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν* cf. Lipsius, Att. Proz.^{2} 312. *περὶ τοῦ ἀδυνάτου* Harp. *ἀδύνατοι, περὶ τοῦ διδομένου τοῖς ἀδυνάτοις ὀβολοῦ* Suid. *ἀνάπηρος*.

1 *Οὐ πολλοῦ* Markl, *ολλοῦ* littera initiali omissa X^k, *ὀλίγου* Cont. *πολλὴν ὀλίγου* Wdn | *γὰρ* add. Rs | *ἐφ' ᾗ* Dobr | *ἐπαίνου*] *ἐλέου* Hamaker | *ἀξίως* vel *ἄξια* Rs, *ἄξιον ὄντ'* Fuhr, ⟨*βίον*⟩ *βεβιωκ.* Cont | *μοι* ante *τὸν* del. Wdn **2** *δοκῇ* X^1 | *εἰ μὲν*] *οὐ μὲν* Cob, *οὐ* Frb | *με* est in X^f | *εἰ δ'*] *οὐδ'* Cob | *ψεύδεται* del. Cob | post *συκοφαντεῖ* subaudi *ἄφρων ἐστί*, id quod gestu indicatur cf. Guttentag, progr. Aarau 1878 | *αὐτοῦ* del. Herw **3** *τούτου*] *αὐτοῦ* Pluygers

ἰᾶσθαι, εἰκότως. εἰ γὰρ ἐξ ἴσου τῇ συμφορᾷ καὶ
τὴν διάνοιαν ἕξω καὶ τὸν ἄλλον βίον διάξω, τί τού-
του διοίσω;

4 Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· ὑπὲρ
ὧν δέ μοι προσήκει λέγειν, ὡς ἂν οἷόν ⟨τε⟩ διὰ
βραχυτάτων ἐρῶ. φησὶ γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως
με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον· καὶ γὰρ
τῷ σώματι δύνασθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων,
καὶ τέχνην ἐπίστασθαι τοιαύτην ὥστε καὶ ἄνευ τοῦ
5 διδομένου τούτου ζῆν. καὶ τεκμηρίοις χρῆται τῆς μὲν
τοῦ σώματος ῥώμης, ὅτι ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τῆς
δ' ἐν τῇ τέχνῃ εὐπορίας, ὅτι δύναμαι συνεῖναι δυνα-
μένοις ἀνθρώποις ἀναλίσκειν. τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχ-
νης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον, οἷος τυγ-
χάνει, πάντας ὑμᾶς οἴομαι γιγνώσκειν· ὅμως δὲ κἀγὼ
6 διὰ βραχέων ἐρῶ. ἐμοὶ γὰρ ὁ μὲν πατὴρ κατέλιπεν
οὐδέν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπαυμαι τρέφων
τρίτον ἔτος τουτί, παῖδες δέ μοι οὔπω εἰσὶν οἵ με
θεραπεύσουσι. τέχνην δὲ κέκτημαι βραχέα δυναμένην
ὠφελεῖν, ἣν αὐτὸς μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν
διαδεξόμενον δ' αὐτὴν οὔπω δύναμαι κτήσασθαι. πρό-
σοδος δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν ταύτης, ἣν ἂν ἀφέ-
λησθέ με, κινδυνεύσαιμ' ἂν ὑπὸ τῇ δυσχερεστάτῃ
7 γενέσθαι τύχῃ. μὴ τοίνυν, ἐπειδή γε ἔστιν, ὦ βουλή,

εἰκότως (vel δικαίως) P. Müller: καλῶς X, καλοῖς Markl, del. Cob 4 οὖν τούτου Dobr | οἷόν τε Ald: οἷον X[k], οἷός τ' ὦ P. Müller, οἷόν τ' ᾖ Schulze, sed cf. Ant. V 32 | καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδ. del. Tayl | ὥστε κἂν Herw 5 ἐν τῇ τέχνῃ del. Baiter, ἐκ τῆς τέχνης Tayl | ὅτι ⟨ἐξ ἴσου⟩ Herw | ἀνθρώποις del. Francken | τῆς μὲν οὖν X[1] | εὐπορίας καὶ τῶν ἄλλων X[k] | τυγχάνει ⟨ὤν⟩ Rs 6 μοι οὔπω] μοι οὐκ Herw coll. § 8 | ἣν Cont: ἧς X 7 γ' ⟨ἐν ὑμῖν⟩ ἔστιν Rs

σῶσαί με δικαίως, ἀπολέσητε ἀδίκως· μηδὲ ἃ νεωτέρῳ
καὶ μᾶλλον ἐρρωμένῳ ὄντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ
ἀσθενέστερον γιγνόμενον ἀφέλησθε· μηδὲ πρότερον
καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέστατοι
δοκοῦντες εἶναι νυνὶ διὰ τοῦτον τοὺς καὶ τοῖς ἐχ-
θροῖς ἐλεινοὺς ὄντας ἀγρίως ἀποδέξησθε· μηδ᾽ ἐμὲ
τολμήσαντες ἀδικῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμοίως
ἐμοὶ διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιήσητε. καὶ γὰρ ἂν 8
ἄτοπον εἴη, ὦ βουλή, εἰ ὅτε μὲν ἁπλῆ μοι ἦν ἡ συμ-
φορά, τότε μὲν φαινοίμην λαμβάνων τὸ ἀργύριον
τοῦτο, νῦν δ᾽ ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ νόσοι καὶ τὰ τού-
τοις ἑπόμενα κακὰ | προσγίγνεταί μοι, τότε ἀφαι-
ρεθείην. δοκεῖ δέ μοι τῆς πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος 9
ὁ κατήγορος ἂν ἐπιδεῖξαι σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων.
εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς χορηγὸς τραγῳδοῖς προκαλε-
σαίμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσιν, δεκάκις ἂν ἕλοιτο χορη-
γῆσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ. καὶ πῶς οὐ δεινόν
ἐστι νῦν μὲν κατηγορεῖν ὡς διὰ πολλὴν εὐπορίαν ἐξ
ἴσου δύναμαι συνεῖναι τοῖς πλουσιωτάτοις, εἰ δὲ ὧν
ἐγὼ λέγω τύχοι τι γενόμενον, ⟨ὁμολογεῖν ἄν με⟩ τοι-
οῦτον εἶναι καὶ ἔτι πονηρότερον;

Περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἱππικῆς, ἧς οὗτος ἐτόλμησε μνη- 10

ἀσθ. γενόμενον Wdn τοὺς καὶ Rs: καὶ τοὺς X | ἀγρ. ἀποδιώξητε Francken 8 ἐφαινόμην Hertlein, sed cf. Gebauer, arg. contr. 202 | ἑπόμενα C: ἐχόμενα X | τότε (altero loco)] τοῦτο Rosenberg, sed cf. Gebauer ib. 113 9 μόνος del. Cob, καὶ μόνος Wdn | προκαλεσαίμην Rs: προσκαλεσαίμην X | καὶ πῶς] εἶτα πῶς C, καίτοι πῶς Cob, κᾆτα πῶς Gebauer | τι γεν. Emperius: τις γεν. X, τύχοιμι γενόμενος Wdn | ὁμολογεῖν ἂν add. Kayser, με add. secundum Rauchensteinium Fuhr | καὶ ἔτι ἀπορώτερον Kayser, τοιοῦτον ἂν ἐμὲ κρῖναι Heldmann, τοιοῦτον ἂν εἶναι; καὶ τί πονηρότερον; Gebauer secundum Halmium, καὶ τί ἔτι πον.; Sauppe, καὶ ἔστι τι πον.; Scheibe, τότε πτωχὸν εἶναι (vel πενέστερον τότ᾽ ἂν ἡγεῖσθαι) καὶ ἔτι πον.; Wdn

σθῆναι πρὸς ὑμᾶς, οὔτε τὴν τύχην δείσας οὔτε ὑμᾶς
αἰσχυνθείς, οὐ πολὺς ὁ λόγος. εἰκὸς γάρ, ὦ βουλή,
πάντας τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα τοῦτο ζητεῖν καὶ
τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὡς ἀλυπότατα μεταχειριοῦνται
τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὧν εἷς ἐγώ. καὶ περιπεπτωκὼς
τοιαύτῃ συμφορᾷ ταύτην ἐμαυτῷ ῥᾳστώνην ἐξηῦρον
11 εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων. ὃ δὲ
μέγιστον, ὦ βουλή, τεκμήριον ὅτι διὰ τὴν συμφορὰν
ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν, ὡς οὗτός φησιν, ἐπὶ τοὺς ἵπ-
πους ἀναβαίνω [ῥάδιόν ἐστι μαθεῖν]. εἰ γὰρ ἐκεκτή-
μην οὐσίαν, ἐπ' ἀστράβης ἂν ὠχούμην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ
τοὺς ἀλλοτρίους ἵππους ἀνέβαινον· νυνὶ δ' ἐπειδὴ
τοιοῦτον οὐ δύναμαι κτήσασθαι, τοῖς ἀλλοτρίοις ἵπ-
12 ποις ἀναγκάζομαι χρῆσθαι πολλάκις. καίτοι πῶς οὐκ
ἄτοπόν ἐστιν, ὦ βουλή, τοῦτον ἄν, εἰ μὲν ἐπ' ἀστρά-
βης ὀχούμενον ἑώρα με, σιωπᾶν (τί γὰρ ἂν καὶ ἔλε-
γεν;), ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ᾐτημένους ἵππους ἀναβαίνω,
πειρᾶσθαι πείθειν ὑμᾶς ὡς δυνατός εἰμι; καὶ ὅτι μὲν
δυοῖν βακτηρίαιν χρῶμαι, τῶν ἄλλων μιᾷ χρωμένων,
μὴ κατηγορεῖν ὡς καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἐστίν·
ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀναβαίνω, τεκμηρίῳ χρῆσθαι
πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμὶ τῶν δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν
αὐτὴν αἰτίαν ἀμφοτέροις χρῶμαι.
13 Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντίᾳ τῶν ἁπάντων

10 *εἰκὸς* Kayser: ἐγὼ X, quo servato γὰρ ‹ὁρῶ› Sauppe, γὰρ ‹ἡγοῦμαι› post Reiskium Fuhr, πάντας ‹οἶμαι› C, ἔγνων γὰρ Scheibe | *τοῦτο* ante ζητεῖν post Stephanum Fuhr: τοιοῦτο X[1] quo servato ζητεῖν τοῦτο καὶ Francken, τοιοῦτόν τι Sauppe, τοῦτ' ‹οἶμαι› Wdn | ἐγὼ ‹ὢν› καὶ Rs, ἐγὼ ὢν περ. Herw **11** δι' ὕβριν Dobr | *ῥάδιόν ἐστι μαθεῖν* del. Scheibe | τοιοῦτόν τι Cob | *οὐ δύν.*] οὐδὲν δύν. Dobr | πολλάκις del. Pluygers **12** ἂν pone τοῦτον Wdn: αὐτὸν X, ἂν αὐτὸν Kayser, σιωπᾶν ‹ἂν› Scheibe | *εἰμι* Kayser: εἴην X | ‹οὐ› χρῶμαι Rs

ἀνθρώπων. ὥστε ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσούτους
ὄντας εἷς ὤν, ὡς οὐκ εἰμὶ τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. καίτοι
εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὦ βουλή, τί με κωλύει
κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ μὲν
ἀφελέσθαι τὸν ὀβολὸν ὡς ὑγιαίνοντος, τούτῳ δὲ ψη-
φίσασθαι πάντας ὡς ἀναπήρῳ; οὐ γὰρ δήπου τὸν
αὐτὸν ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδό-
μενον, οἱ δὲ ⟨θεσμοθέται⟩ ὡς ἀδύνατον ὄντα κλη-
ροῦσθαι κωλύσουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε ὑμεῖς τούτῳ τὴν 14
αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὔθ' οὗτος ⟨ὑμῖν⟩ εὖ ποιῶν.
ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ ἐπικλήρου τῆς συμφορᾶς οὔσης ἀμ-
φισβητήσων ἥκει καὶ πειρᾶται πείθειν ὑμᾶς ὡς οὐκ
εἰμὶ τοιοῦτος οἷον ὑμεῖς ὁρᾶτε πάντες· ὑμεῖς δὲ (ὃ
τῶν εὖ φρονούντων ἔργον ἐστί) μᾶλλον πιστεύετε
τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τούτου λόγοις.

Λέγει δ' ὡς ὑβριστής εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν 15
ἀσελγῶς διακείμενος, ὥσπερ εἰ φοβερῶς ὀνομάσειε,
μέλλων ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐκ, ἐὰν πάνυ πρᾳόνως
[μηδὲ ψεύδηται], ταῦτα ποιήσων. ἐγὼ δ' ὑμᾶς, ὦ

13 κωλύσει Frb, sed cf. Gentsch. diss. Jen. IV 231 | Suid. s. ἀνάπηρος· καὶ τί κωλύει ὑμᾶς μὲν ὠφελεῖσθαι τῷ ὀβολῷ ὡς ὑγιεῖς ὄντας, τούτῳ δὲ ψηφίσασθαι ἐάσαντας ὡς ἀναπήρῳ | ὑμᾶς νῦν μὲν ἐμοῦ ἀφελ. Herw. ὑμᾶς νῦν μὲν ἀφ. . . . τότε δὲ ψηφ. Wdn secundum Dobraeum | πάντας] ἐλεήσαντας Frb | θεσμοθέται add. Frb. νόμοι add. Pluygers **14** ὑμῖν post Contium add. Rs. οὔθ' ὅστις εὖ φρονῶν Markl. οὔθ' οὐδεὶς εὖ φρ. Reuss. οὔθ' οὗτος εὖ νοῶν Sauppe, οὔθ' οὗτος ἑαυτῷ Kayser. οὔθ' οὗτος ἐμὲ εὖ ποιῶν Heldmann. οὔθ' οὗτος εὔλογα δοκεῖ ποιεῖν Jebb. οὔθ' οὗτος σπουδάζει εὖ ποιῶν Wdn secundum Naberum. οὔθ' οὗτος ὑμῖν· ὁ μὲν γὰρ παρανοῶν (vel εὖ ποιῶν) P. Müller | ἐπὶ κλήρου X. ὡς περὶ ἐπικλήρου deleta voce οὔσης Francken **15** λέγει C: λέγω X[k] | ὀνομάσαι X | εἰ φθονεροῖς ὀνόμασι χρήσαιτο Cob | μέλλων ⟨δόξειν⟩ Herw | πρᾳόνως Tur: πρᾶον ὡς X | μηδὲ ψεύδηται del. Kayser. μηδὲν ψ. Emperius | ὡσπερεὶ φοβεροῖς ὀνόμασι μέλλων ἀλ. λέγ. ἀλλ' οὐχ ἂν

βουλή, σαφῶς οἶμαι δεῖν διαγιγνώσκειν οἷς τ' ἐγχωρεῖ τῶν ἀνθρώπων ὑβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσήκει.
16 *οὐ γὰρ ⟨τοὺς⟩ πενομένους καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὑβρίζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς πολλῷ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους· οὐδὲ τοὺς ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μάλιστα πιστεύοντας ταῖς αὑτῶν ῥώμαις· οὐδὲ τοὺς ἤδη προβεβηκότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς διανοίαις χρωμέ-*
17 *νους. οἱ μὲν γὰρ πλούσιοι τοῖς χρήμασιν ἐξωνοῦνται τοὺς κινδύνους, οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας σωφρονεῖν ἀναγκάζονται· καὶ οἱ μὲν νέοι συγγνώμης ἀξιοῦνται τυγχάνειν παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις ἐξαμαρτάνουσιν ὁμοίως ἐπιτι-*
18 *μῶσιν ἀμφότεροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς ἐγχωρεῖ μηδὲν αὐτοῖς πάσχουσιν, οὓς ἂν βουληθῶσιν, ὑβρίζειν, τοῖς δὲ ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας οὔτε ὑβρίζειν βουλομένοις περιγίγνεσθαι τῶν | ἀδικουμένων. ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατήγορος εἰπεῖν περὶ τῆς ἐμῆς ὕβρεως οὐ σπουδάζων, ἀλλὰ παίζων, οὐδ' ὑμᾶς πεῖσαι βουλόμενος ὡς εἰμὶ τοιοῦτος, ἀλλ' ἐμὲ κωμῳδεῖν βουλόμενος, ὥσπερ τι καλὸν ποιῶν.*
19 *Ἔτι δὲ καὶ συλλέγεσθαί φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ πονηροὺς καὶ πολλούς, οἳ τὰ μὲν ἑαυτῶν ἀνηλώκασι, τοῖς δὲ τὰ σφέτερα σῴζειν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. ὑμεῖς δὲ ἐνθυμήθητε πάντες ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων ὅσοι τέχ-*

πάνυ πραόνως μηδὲ ψευδῆ, ταῦτα πείσων Francken, *μηδὲ ψευδῆ ταὐτὰ ποιήσων* Madvig, *πραόνως ψεύδηται, πιστὰ ποιήσων* Wdn **16** *τοὺς* add. Rs | *καὶ νεανικαῖς* Bake **17** *πρεσβυτέροις* Frb: *ἑτέροις* X, *γέρουσιν* Herw **18** *οὓς ἐὰν β.* X | *ὑπάρξαντας* Steph: *συνάρξαντας* X | *βουλόμενος* altero loco del. Cob | *καλὸν εἰπών* Markl

νας ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων μᾶλλον ἢ
τῶν ὡς τοὺς ἄλλους δημιουργούς. ἕκαστος γὰρ ὑμῶν 20
εἴθισται προσφοιτᾶν ὁ μὲν πρὸς μυροπώλιον, ὁ δὲ
πρὸς κουρεῖον, ὁ δὲ πρὸς σκυτοτομεῖον, ὁ δ' ὅποι ἂν
τύχῃ, καὶ πλεῖστοι μὲν ὡς ⟨τοὺς⟩ ἐγγυτάτω τῆς ἀγο-
ρᾶς κατεσκευασμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς τοὺς πλεῖστον
ἀπέχοντας αὐτῆς· ὥστ' εἴ τις ὑμῶν πονηρίαν κατα-
γνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων, δῆλον ὅτι καὶ τῶν
παρὰ τοῖς ἄλλοις διατριβόντων· εἰ δὲ κἀκείνων, ἁπάν-
των Ἀθηναίων· ἅπαντες γὰρ εἴθισθε προσφοιτᾶν καὶ
διατρίβειν ἀμουγέπου.

Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λίαν με ἀκριβῶς ἀπο- 21
λογούμενον πρὸς ἓν ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων
ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν μεγίστων
εἴρηκα, τί δεῖ περὶ τῶν φαύλων ὁμοίως τούτῳ σπου-
δάζειν; ἐγὼ δ' ὑμῶν, ὦ βουλή, δέομαι πάντων τὴν
αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν, ἥνπερ καὶ πρότερον·
μὴ οὗ μόνου μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἡ τύχη μοι τῶν ἐν 22
τῇ πατρίδι, τούτου διὰ τουτονὶ ἀποστερήσητέ με· μηδ'
ἃ πάλαι κοινῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος εἷς ὢν
πείσῃ πάλιν ὑμᾶς ἀφελέσθαι. ἐπειδὴ γάρ, ὦ βουλή,
τῶν μεγίστων [ἀρχῶν] ὁ δαίμων ἀπεστέρησεν ἡμᾶς,
ἡ πόλις ἡμῖν ἐψηφίσατο τοῦτο τὸ ἀργύριον, ἡγουμένη
κοινὰς εἶναι τὰς τύχας τοῖς ἅπασι καὶ τῶν κακῶν καὶ

19 ἢ ὑμῶν ὡς τοὺς Wdn **20** μυροπώλιον cf. Ar. Ran. 112, μυροπωλεῖον C | οἱ δὲ πρὸς κουρ. X | ὅπῃ ἂν τύχοι X[k] | τοὺς add. Steph | τοὺς πλ. Steph: οὐ πλ. X[k] | ἀμουγέπου Morgan, ἁμοῦ γέ που Bekker: ἄλλου γέ που X **21** περὶ τῶν μεγ. ⟨ἱκανῶς⟩ Frb | φαύλων ὁμοίως τούτῳ Dobr: ὁμοίως τούτῳ φαύλων X, περὶ φαύλ. ὁμ. τούτῳ ⟨αὐτῷ⟩ Heldmann | καὶ ⟨αἰ⟩ πρότερον Bake **22** μὴ scripsi: μηδ' X, μὴ ⟨οὖν⟩ Fuhr, μὴ ⟨τοίνυν⟩ Wdn, μὴ ⟨δὴ⟩ Herw | μόνου Markl: μόνον X | ἀρχῶν del. Frb

23 τῶν ἀγαθῶν. πῶς οὖν οὐκ ἂν δειλαιότατος εἴην,
εἰ τῶν μὲν καλλίστων καὶ μεγίστων διὰ τὴν συμφο-
ρὰν ἀπεστερημένος εἴην, ἃ δ' ἡ πόλις ἔδωκε προνο-
ηθεῖσα τῶν οὕτως διακειμένων, διὰ τὸν κατήγορον
ἀφαιρεθείην; μηδαμῶς, ὦ βουλή, ταύτῃ θῆσθε τὴν
ψῆφον. διὰ τί γὰρ ἂν καὶ τύχοιμι τοιούτων ὑμῶν;
24 πότερον ὅτι δι' ἐμέ τις εἰς ἀγῶνα πώποτε καταστὰς
ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἷς ἀποδείξειεν.
ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμὶ καὶ θρασὺς καὶ φιλαπεχ-
θήμων; ἀλλ' οὐ τοιαύταις ἀφορμαῖς τοῦ βίου [πρὸς
25 τὰ τοιαῦτα] τυγχάνω χρώμενος. ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβρι-
στὴς καὶ βίαιος; ⟨ἀλλ'⟩ οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ
βούλοιτο καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι τοῖς ἄλλοις ὁμοίως.
ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τῶν τριάκοντα γενόμενος ἐν δυνάμει
κακῶς ἐποίησα πολλοὺς τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ
ὑμετέρου πλήθους ἔφυγον εἰς Χαλκίδα [τὴν ἐπ' Εὐ-
ρίπῳ], καὶ ἐξόν μοι μετ' ἐκείνων ἀδεῶς πολιτεύεσθαι,
26 μεθ' ὑμῶν εἱλόμην κινδυνεύειν ἀπελθών. μὴ τοί-
νυν, ὦ βουλή, μηδὲν ἡμαρτηκὼς ὁμοίων ὑμῶν τύχοιμι
τοῖς πολλὰ ἠδικηκόσιν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ψῆφον θέσθε
περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς, ἀναμνησθέντες ὅτι
οὔτε χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως δίδωμι λόγον

23 δειλαιότατος (C) Markl: δικαιότατος X | εἴην cf. Gebauer arg. 204, ἦν Hertlein, εἰμι Frb | θῆσθε Bekker: θέσθε X | τὴν ψῆφον Cont: τῇ ψήφῳ X **24** τοιαύταις ⟨ταῖς⟩ Halb | πρὸς τὰ τοιαῦτα del. Francken | Fuhr verba ἀλλ' οὐ . . . χρώμενος pone βίαιος et verba ἀλλ' οὐδ' . . . ὁμοίως pone φιλαπεχθήμων transponit **25** ἀλλ' add. C | αὐτὸς ⟨οὗτος⟩ malit Frb | τὴν ἐπ' Εὐρίπῳ del. Frb | ἀπελθών Baeker: ἁπάντων X, ⟨περὶ⟩ ἁπάντων Dobr, ἅπαντα Scheibe, ἀπαντῶν West, ἀπόντων vel ἀποδημούντων P. Müller, ⟨ἐνδεὴς⟩ ἁπάντων Rs, ἀποδημῶν Reuss **26** ὁμοίων Cont: ὁμοίως X | αὐτῆς ex αὐτῶν a pr. m. X[s]

αὐτῶν, οὔτε ἀρχὴν ἄρξας οὐδεμίαν εὐθύνας ὑπέχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ ὀβολοῦ μόνον ποιοῦμαι τοὺς λόγους. καὶ οὕτως ὑμεῖς μὲν τὰ δίκαια γνώσεσθε 27
πάντες, ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν ἕξω τὴν χάριν. οὗτος δὲ τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενεστέροις ἐπιβουλεύειν ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίγνεσθαι.

25.

| [ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ] ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ὑμῖν μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὦ ἄνδρες δικα- 1
σταί, ἀκούουσι τοιούτων λόγων καὶ ἀναμιμνησκομένοις τῶν γεγενημένων. ὁμοίως ἅπασιν ὀργίζεσθαι τοῖς ἐν ἄστει μείνασι· τῶν δὲ κατηγόρων θαυμάζω, οἳ ἀμελοῦντες τῶν οἰκείων τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται, εἰ σαφῶς εἰδότες τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας καὶ τοὺς πολλὰ ἐξημαρτηκότας ζητοῦσι [κερδαίνειν ἢ] ὑμᾶς πείθειν περὶ ἁπάντων ἡμῶν τὴν γνώμην ταύτην ἔχειν. εἰ μὲν 2
οὖν οἴονται, ἃ ὑπὸ τῶν τριάκοντα γεγένηται τῇ πόλει, ⟨πάντ'⟩ ἐμοῦ κατηγορηκέναι, ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦ-

27 τοιούτων ὑμῶν τυχὼν Markl.

Or. XXV. δήμου καταλύσεως delevi cf. Meier-Lipsius, Att. Proz.² 246.

1 εἰ ὁμ. ἅπ. ὀργίζεσθε C | εἰ ἀμελοῦντες Markl, ὅτι ἀμ. Francken | οἳ . . . ἐπιμελοῦνται deleverit Gebauer | εἰ σαφῶς Rs: οἳ σαφῶς X, ὅτι σαφ. West, καὶ σαφ. Dobr, καὶ οἳ σαφ. Scheibe | διειδότες Herw | μηδὲν Rs: μὲν X | κερδαίνειν ἢ del. Dobr, κερδ. καὶ Tayl, κερδ. ⟨μᾶλλον⟩ ἢ Rs, κέρδους ἕνεκα Reuss, κερδ. ὑμᾶς πείθοντες Francken, ἢ ὑμᾶς πείθουσι Halb τὴν αὐτὴν γνώμην Jacobs, γν. τὴν αὐτὴν Cont 2 ⟨πάνθ'⟩ ἃ Kayser, ⟨ἅπανθ'⟩ ἃ Bartelt, ὅσα Herw | γεγένηται Dobr: γεγένηνται X | πάντ' post Reiskium add. Frb | ἐμοῦ] ὁμοῦ Markl, ὁμοῦ πάντ' εἰρηκέναι Francken

μαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν μέρος τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δὲ ὡς ἐμοί τι προσῆκον περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους, ἀποδείξω τούτους μὲν ἅπαντα ψευδομένους, ἐμαυτὸν δὲ τοιοῦτον ὄντα οἷόσπερ ἂν τῶν ἐκ Πειραιῶς ⟨ὁ⟩ βέλτιστος ἐν ἄστει

3 μείνας ἐγένετο. δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς συκοφάνταις. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάναι (ἐκ τούτων γὰρ ἂν μάλιστα χρηματίζοιντο), ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι πλείστους συμμάχους ἔχοιτε.

4 ἀξιῶ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἀποφήνω συμφορᾶς μὲν μηδεμιᾶς αἴτιος γεγενημένος, πολλὰ δὲ κἀγαθὰ εἰργασμένος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τοὺς εὖ πεποιηκότας ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν

5 ἀδικοῦντας τυγχάνειν δίκαιόν ἐστι. μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαί ⟨μοι⟩ τεκμήριον εἶναι, ὅτι, εἴπερ ἐδύναντο οἱ κατήγοροι ἰδίᾳ με ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι, οὐκ ἂν τὰ τῶν τριάκοντα ἁμαρτήματα ἐμοῦ κατηγόρουν, οὐδ' ἂν ᾤοντο χρῆναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων ἑτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι· νῦν δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν

ἀποδείξω Steph: ἀποδεῖξαι X. ἀποδ. ⟨βούλομαι⟩ Rs, ⟨πειράσομαι⟩ ἀποδ. prop. Fuhr | ἅπαντα Steph: ἅπαντας X ὁ add. Rs 3 καθιστάνειν X | χρηματίζοιντο Coraes: χρηματίζειν τὸ X 4 ἀποφήνω v. d. Es: ἀποφανῶ X. ἀπο⟨λογούμενος⟩ φανῶ Rs. ἐάνπερ φανῶ Dobr. ἐὰν κἀγὼ φανῶ P. Müller 5 μοι add. Frb, ἐμοὶ add. Francken | εἴπερ] εἰ Kayser, sed cf. I 46, [XX] 16 | ὅτι ⟨οὐκ ἀδικῶν⟩· εἰ γὰρ ἐδ. Francken ἰδίᾳ με est in X[s] | ἐκείνοις] ἑτέροις vel ἐνίοις Dobr | ἀλλ' . . . τιμωρεῖσθαι del. Weckllein

ἱκανὴν εἶναι καὶ τοὺς μηδὲν κακὸν εἰργασμένους ἀπο-
λέσαι. ἐγὼ δὲ οὐχ ἡγοῦμαι δίκαιον εἶναι οὔτε εἴ 6
τινες τῇ πόλει πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι γεγένηνται, ἄλ-
λους τινὰς ὑπὲρ τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι
παρ' ὑμῶν, οὔτ' εἴ τινες πολλὰ κακὰ εἰργασμένοι
εἰσίν, εἰκότως ἂν δι' ἐκείνους τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας
ὀνείδους καὶ διαβολῆς τυγχάνειν· ἱκανοὶ γὰρ οἱ ὑπάρ-
χοντες ἐχθροὶ τῇ πόλει καὶ μέγα κέρδος νομίζοντες
εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβολαῖς καθεστηκότας.

Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦμαι τῶν πο- 7
λιτῶν προσήκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ ⟨οὓς⟩ δη-
μοκρατίας. ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε, κἀγὼ
περὶ ἐμαυτοῦ τὴν ἀπολογίαν ποιήσομαι, ἀποφαίνων
ὡς οὔτε ἐξ ὧν ἐν δημοκρατίᾳ οὔτε ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχίᾳ
πεποίηκα, οὐδέν μοι προσῆκον κακόνουν εἶναι τῷ πλήθει
τῷ ὑμετέρῳ. πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ ὅτι οὐ- 8
δείς ἐστιν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε
δημοκρατικός, ἀλλ' ἥτις ἂν ἑκάστῳ πολιτεία συμφέρῃ,
ταύτην προθυμεῖται καθεστάναι· ὥστε οὐκ ἐλάχιστον
ἐν ὑμῖν ἐστι μέρος ὡς πλείστους ἐπιθυμεῖν τῶν παρόν-
των νυνὶ πραγμάτων. καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ
χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε.
σκέψασθε γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάντας 9

6 πολλῶν κἀγαθῶν Wrobel | εἰκότως ἂν ⟨οἶμαι⟩ malit Gebauer | καὶ μέγα] οἱ μέγα Halm, οἱ καὶ μέγα malit Scheibe | εἶναι ⟨ἁλῶναι⟩ τοὺς Herw 7 οἷς ἡγοῦμαι Tayl, οἷστισιν ἡγ. Herw | οὓς add. Cont, καὶ δημοκρατίας del. Wdn | καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε del. Sauppe, κἀγὼ . . . ἀποφαίνων del. Kayser, ἀποφαίνων del. Frb, ⟨ἄμεινον⟩ καὶ ὑμεῖς διαγνώσεσθε Wdn, ⟨ῥᾷστα⟩ καὶ ὑμεῖς γν. Broeckmeijer | προσῆκεν Tayl 8 οὔτε et οὔτε δημοκρατικός del. Wdn | καθεστάναι Fuhr coll. Isocr. VIII 133: καθιστάναι X

ἀμφοτέρων ⟨τῶν⟩ πολιτειῶν, ὁσάκις δὴ μετεβάλοντο. οὐ Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δείσαντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατῆλθον, ἔνιοι δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὖθις τῶν τριάκοντα ἐγένοντο; εἰσὶ δὲ οἵτινες | τῶν Ἐλευσῖνάδε ἀπογραψαμένων, ἐξελθόντες
10 μεθ' ὑμῶν, ἐπολιόρκουν τοὺς μεθ' αὐτῶν. οὔκουν χαλεπὸν γνῶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ περὶ πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραί, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων ἑκάστῳ. ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολίτας, σκοποῦντας μὲν ὅπως ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δὲ εἴ τις αὐτοῖς ἐγίγνετο ὠφέλεια τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτως γὰρ ἂν δικαιοτάτην ⟨τὴν⟩ κρίσιν
11 περὶ αὐτῶν ποιοῖσθε. ἐγὼ τοίνυν ἡγοῦμαι, ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν [εὐθύνας δεδωκότες] ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι ἢ ἄλλῃ τινὶ συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφέλειάν τινα αὐτοῖς ἔσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ εἰργασμένοι εἰσί, κακὸν δὲ μηδὲν πώποτε, ὀφείλεται δὲ αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ

9 τῶν add. Rs | μετεβάλλοντο cod. Vind | τὰς ὑπὲρ τούτων Frb | αὖθις Brulart: αὐτοῖς X, ἐκβ. αὐτομολοῦντες τῶν Wdn | ἐπολιόρκουν τοὺς Scheibe: ἐπολιορκοῦντο X 10 εἴ τις] ἥτις superscripto εἰ X, ἥτις ⟨ἂν⟩ Vischer | ἐγένετο Francken | τὴν add. Rauch, δικαιότατα τὴν Cob | ποιῆσθε superscripto εῖ et αι X^c, ποιήσαισθε Wdn 11 ἄθυμοι ἦσαν εὐθ. P. Müller ⟨ἢ⟩ ἄτ. malit Gebauer | εὐθύνας δεδωκότες del. Francken, ἢ εὐθ. ὠφληκότες Dobr, ἢ εὐθ. ἑαλωκότες Emperius, εὐθ. ⟨οὐ⟩ δεδ. Markl, ⟨οὐκ⟩ εὐθ. δεδ. Wdn | ὑμῶν Steph: ὑμῖν X

δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς <περὶ> τούτων ἀποδέχεσθαι διαβολάς, οὐδ' ἐὰν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐτοὺς φάσκωσιν εἶναι.

Ἐμοὶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτ' ἰδίᾳ οὔτε 12
δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμία πώ-
ποτε ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τινος ἂν προθυμούμενος τῶν
παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἑτέρων ἐπεθύμουν πραγ-
μάτων. τετριηράρχηκά τε γὰρ πεντάκις, καὶ τετρά-
κις νεναυμάχηκα, καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς
εἰσενήνοχα, καὶ τἆλλα λελητούργηκα οὐδενὸς χεῖρον
τῶν πολιτῶν. καίτοι διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς 13
πόλεως προσταττομένων ἐδαπανώμην, ἵνα καὶ βελ-
τίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ εἴ πού μοί τις συμ-
φορὰ γένοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην. ὧν ἐν τῇ ὀλι-
γαρχίᾳ ἁπάντων ἀπεστερούμην· οὐ γὰρ τοὺς τῷ πλή-
θει ἀγαθοῦ τινος αἰτίους γεγενημένους χάριτος παρ'
αὐτῶν ἠξίουν τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς πλεῖστα κακὰ ὑμᾶς
εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθίστασαν, ὡς ταύτην
παρ' ἡμῶν πίστιν εἰληφότες. ἃ χρὴ πάντας ἐνθυμου-
μένους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ [καὶ]
ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν ἃ ἑκάστῳ τυγχάνει πεπραγμένα.
ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὔτε τῶν τετρακοσίων 14

περὶ add. Auger, *κατὰ* C, *ἄξιον κατὰ τούτων* Madvig, *ἄξ. περὶ τούτων* malit Gebauer 12 *ἑτέρων*] *νεωτέρων* Cob | *τετριηράρχηκα* Scheibe: *ἐτριηράρχησα* X | *τε* Gebauer: *μὲν* X | *εἰσφορὰς δ'* (omisso *καὶ*) Wdn 13 *καίτοι*] *καὶ* Dobr | *προσταττομένων ἐδαπανώμην* Steph: *πραττομένων ἐδαπανῶμεν* X | *γένοιτο* X[1f], quamquam dubitari possit, an *γίνοιτο* sit | *πάντων* Wdn | *παρ' αὐτῶν* del. Dobr | *παρ' ἡμῶν*] *παρ' αὐτῶν* Tayl, *παρ' ἀλλήλων* Wdn | *πάντα* Herw, *χρὴ <καὶ ὑμᾶς> πάντας* Gebauer, *χρὴ <ὑμᾶς> πάντας* Wdn | *καὶ* del. Emperius, *μᾶλλον* Halb, *πιστ. μᾶλλον ἢ ἐκ* Wdn 14 *οὔτε τῶν* Markl: *οὔτε ἐπὶ τῶν* X

ἐγενόμην· ἢ τῶν κατηγόρων ὁ βουλόμενος παρελθὼν
ἐλεγξάτω· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἱ τριάκοντα κατέ-
στησαν, οὐδείς με ἀποδείξει οὔτε βουλεύσαντα οὔτε
ἀρχὴν οὐδεμίαν ἄρξαντα. καίτοι εἰ μὲν ἐξόν μοι ἄρ-
χειν μὴ ἐβουλόμην, ὑφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός
εἰμι· εἰ δὲ οἱ τότε δυνάμενοι μὴ ἠξίουν μοι μεταδι-
δόναι τῶν πραγμάτων, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτως
ψευδομένους ἀποδείξαιμι τοὺς κατηγόρους;

15 Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ
τοιοῦτον ἐμαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρ-
έσχον ὥστε, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί,
μηδένα ἂν ὑμῶν μηδεμιᾷ χρήσασθαι συμφορᾷ. ὑπ'
ἐμοῦ γὰρ ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεὶς οὐδεὶς φα-
νήσεται, οὔτε τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος, οὔτε
16 τῶν φίλων εὖ πεπονθώς. (καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον
θαυμάζειν· εὖ μὲν γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ
χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτάνειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥᾴδιον.)
οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν κατάλογον Ἀθηναίων κατα-
λέξας οὐδένα φανήσομαι, οὐδὲ δίαιταν καταδιαιτησά-
μενος οὐδενός, οὐδὲ πλουσιώτερος ἐκ τῶν ὑμετέρων
γεγονὼς συμφορῶν. καίτοι εἰ τοῖς τῶν γεγενημένων
κακῶν αἰτίοις ὀργίζεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρ-
17 τηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ μὲν δή,
ὦ ἄνδρες δικασταί, μεγίστην ἡγοῦμαι περὶ ἐμαυτοῦ
τῇ δημοκρατίᾳ πίστιν δεδωκέναι. ὅστις γὰρ τότε οὐ-
δὲν ἐξήμαρτον οὕτω πολλῆς δεδομένης ἐξουσίας, ἦ

τῶν κατηγόρων deleverit Herw | οἱ τριάκοντα Markl: οἵδε X | ἢ οὕτως del. Fuhr **15** χρήσασθαι Frb: χρῆσθαι X, quod defendit Gentsch, diss. Jen. IV 259, κεχρῆσθαι Rs **16** οὐδὲ δίαιταν X | ὀργίζεσθε Ald: ὀργίζοισθε X

που νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι, εὖ εἰδὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, παραχρῆμα δώσω δίκην. ἀλλὰ γὰρ τοιαύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστε ἐν ὀλιγαρχίᾳ | μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτρίων, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ ὄντα προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν.

Ἡγοῦμαι δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ ἂν δικαίως 18
ὑμᾶς μισεῖν τοὺς ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ μηδὲν πεπονθότας
κακόν, ἐξὸν ὀργίζεσθαι τοῖς εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν, οὐδὲ τοὺς μὴ φυγόντας ἐχθροὺς νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς ὑμᾶς ἐκβαλόντας, οὐδὲ τοὺς προθυμουμένους τὰ ἑαυτῶν σῶσαι, ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν ἄλλων ἀφῃρημένους, οὐδὲ οἳ τῆς σφετέρας αὐτῶν σωτηρίας ἕνεκα ἔμειναν ἐν τῷ ἄστει, ἀλλ' οἵτινες ἑτέρους ἀπολέσαι βουλόμενοι μετέσχον τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ οἴεσθε χρῆναι, οὓς ἐκεῖνοι παρέλιπον ἀδικοῦντες, ὑμεῖς ἀπολέσαι, οὐδεὶς τῶν πολιτῶν ὑπολειφθήσεται.

Σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ ἐκ τῶνδε, ὦ ἄνδρες δικασταί. 19
πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι ἐν τῇ προτέρᾳ δημοκρατίᾳ
τῶν τὰ τῆς πόλεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἔκλεπτον, ἔνιοι δ' ἐπὶ τοῖς ὑμετέροις ἐδωροδόκουν, οἱ δὲ συκοφαντοῦντες τοὺς συμμάχους ἀφίστασαν. καὶ εἰ μὲν οἱ τριάκοντα τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ὑμεῖς ἂν αὐτοὺς ἡγεῖσθε· νῦν δέ, ὅτε ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις ἡμαρτημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἠξίουν, ἠγανακτεῖτε, ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδικήματα πάσῃ τῇ πόλει κοινὰ γίγνεσθαι.

18 ἐξημαρτηκόσι ⟨πολλά⟩ malit Fuhr | ἐχθροὺς C: ἐκ τοῦ X | ἐκβάλλοντας X | ἐφῃρημένους Sauppe | ὑπολειφθήσεται Dobr: ἀπολειφθήσεται X 19 νῦν δὲ a pr. m. ex νυνὶ X | ὅτε Gebauer: ὅτι X | τὰ ὀλίγων Vischer, ὀλίγων a pr. m. ex λόγων X^s

20 οὐ τοίνυν ἄξιον χρῆσθαι τούτοις, οἷς ἐκείνους ἑωρᾶτε
ἐξαμαρτάνοντας, οὐδὲ ἃ πάσχοντες ἄδικα ἐνομίζετε
πάσχειν, ὅταν ἑτέρους ποιῆτε, δίκαια ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ
τὴν αὐτὴν κατελθόντες περὶ ἡμῶν γνώμην ἔχετε, ἥν-
περ φεύγοντες περὶ ὑμῶν αὐτῶν εἴχετε· ἐκ τούτων
γὰρ καὶ ὁμόνοιαν πλείστην ποιήσετε, καὶ ἡ πόλις
ἔσται μεγίστη, καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρότατα ψηφιεῖσθε.
21 Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρή, ὦ ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν
ἐπὶ τῶν τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν
ἁμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων
αὐτῶν βουλεύσασθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἀκούοιτε τοὺς ἐν
ἄστει τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, μικρὰς ἐλπίδας εἴχετε
τῆς καθόδου, ἡγούμενοι τὴν ἡμετέραν ὁμόνοιαν μέ-
22 γιστον κακὸν εἶναι τῇ ὑμετέρᾳ φυγῇ· ἐπειδὴ δὲ ἐπυν-
θάνεσθε τοὺς μὲν τρισχιλίους στασιάζοντας, τοὺς ἄλ-
λους δὲ πολίτας ἐκ τοῦ ἄστεως ἐκκεκηρυγμένους, τοὺς
δὲ τριάκοντα μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας, πλείους
⟨δὲ⟩ ὄντας τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν
πολεμοῦντας, τότ' ἤδη καὶ κατιέναι προσεδοκᾶτε καὶ
παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. ταὐτὰ γὰρ τοῖς
θεοῖς ηὔχεσθε, ἅπερ ἐκείνους ἑωρᾶτε ποιοῦντας, ἡγού-
μενοι διὰ τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον

20 χρῆσθαι ⟨παραδείγμασι⟩ τούτοις Herw | πάσχειν del. Herw, hoc et ἑτέρους deleverit Gebauer | ἡγεῖσθαι C: ἡγεῖσθε X | ante ἀλλὰ non pauca deesse putat Pluygers | ἡμῶν Francken: αὐτῶν X, ἄλλων Auger, τῶν ἄλλων Wdn | περὶ ὑμῶν αὐτῶν del. Kayser | τἀνιαρότατα Wdn **21** ὅτε] ὁπότε Cob | κακὸν C, cod. Vind: ἀγαθὸν X **22** ἐπυνθάνεσθε Francken: πυνθάνοισθε X | τοὺς δὲ ἄλλους C | ἐκ τοῦ ἄστεος, quod X pone στασιάζοντας habet, huc transp. Fuhr, pone ἐκκεκ. transposuerat Tayl, del. Dobr, στασ. τοὺς ἐξ ἄστεως Bake | πολίτας del. Wdn δὲ add. (C) Cont | ὑπὲρ ἡμῶν C, ὑπὲρ αὐτῶν Dobr | τότε δὴ Herw | ταὐτὰ scripsi: ταῦτα X, ταῦτα γάρ τοι Pluygers

σωθήσεσθαι ἢ διὰ τὴν τῶν φευγόντων δύναμιν κατιέ-
ναι. χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς πρότερον 23
γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους βουλεύεσθαι
περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καὶ τούτους ἡγεῖσθαι
δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμονοεῖν ὑμᾶς βουλόμενοι τοῖς
ὅρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες καὶ
τῆς πόλεως ταύτην ἱκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν καὶ
τῶν ἐχθρῶν μεγίστην τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη
αὐτοῖς τούτων χαλεπώτερον, ἢ πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς
μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι δὲ οὕτως
διακειμένους τοὺς πολίτας ὥσπερ μηδενὸς ἐγκλήματος
πρὸς ἀλλήλους γεγενημένου. χρὴ δὲ εἰδέναι, ὦ ἄνδρες 24
δικασταί, ὅτι οἱ φεύγοντες τῶν ἄλλων πολιτῶν ὡς
πλείστους καὶ διαβεβλῆσθαι καὶ ἠτιμῶσθαι βούλονται,
ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀδικουμένους ἑαυτοῖς ἔσε-
σθαι συμμάχους, τοὺς δὲ συκοφάντας εὐδοκιμεῖν
δέξαιντ' ἂν παρ' ὑμῖν καὶ μέγα δύνασθαι ἐν τῇ
πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονηρίαν ἑαυτῶν ἡγοῦνται
σωτηρίαν.

Ἄξιον δὲ μνησθῆναι ⟨καὶ⟩ τῶν μετὰ τοὺς τετρα- 25
κοσίους πραγμάτων· εὖ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι
συμβουλεύουσιν, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ'
ἐγὼ παραινῶ, ἀμφοτέραις ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέ-
ρει. ἴστε γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην καὶ | Κλει-
σθένην ἰδίᾳ μὲν καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμ-
φοράς, δημοσίᾳ δὲ ὄντας μεγίστων κακῶν αἰτίους.

σωθήσεσθαι del. Pluygers | κατιέναι del. Sauppe **23** βούλονται . . . ἐμμένοντας Rs | τιμωρίαν | ἀπορίαν Wdn | τούτων χαλεπώτερον Gebauer: χαλ. τούτων X, aut τούτων aut ἢ delendum censet Rs **24** δέξαι τ' X*, εὔξαιντ' Dobr **25** καὶ add. Baiter Δημόφαντον (And. I 96) . . Κλειγένην (Ar. Ran. 709) E. Schwartz | ⟨τῶν⟩ μεγίστων Wdn

26 ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον κατα-
ψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας,
τοὺς δ' ἐξελάσαι καὶ ἀτιμῶσαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι
γὰρ ἦσαν ὥστε τοὺς μὲν ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμ-
βάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας εἰς ὑμᾶς
εἰσιόντες ἀπολλύναι. καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο,
ἕως τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ τὰς μεγίστας συμ-
φορὰς κατέστησαν, αὐτοὶ δ' ἐκ πενήτων πλούσιοι ἐγέ-
27 νοντο. ὑμεῖς δὲ οὕτως διετέθητε ⟨ὥστε⟩ τοὺς μὲν
φεύγοντας κατεδέξασθε, τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους
ἐποιήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμονοίας ὅρκους ὤμνυτε·
τελευτῶντες δὲ ἥδιον ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκο-
φαντοῦντας ἐτιμωρήσασθε ἢ τοὺς ἄρξαντας ἐν τῇ ὀλι-
γαρχίᾳ. καὶ εἰκότως, ὦ ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ
ἤδη φανερόν ἐστιν ὅτι διὰ τοὺς μὲν ἀδίκως πολιτευο-
μένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται, διὰ δὲ
τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ὀλιγαρχία δὶς
κατέστη. ὥστε οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι
συμβούλοις, οἷς οὐδὲ ἅπαξ ἐλυσιτέλησε πειθομένοις.
28 σκέψασθαι δὲ χρὴ ὅτι καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς οἱ μεγί-
στην δόξαν ἔχοντες καὶ μάλιστα κεκινδυνευκότες καὶ
πλεῖστα ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰργασμένοι πολλάκις ἤδη τῷ
ὑμετέρῳ πλήθει διεκελεύσαντο τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς
συνθήκαις ἐμμένειν, ἡγούμενοι ταύτην δημοκρατίας
εἶναι φυλακήν· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἄστεως ὑπὲρ τῶν
παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσειν, τοῖς δ' ἐκ Πειραιῶς

26 ὥστε] οἷοι Herw | εἰσιόντες] εἰσάγοντες Cob **27** ὥστε add. C | τοῖς δ' ἄλλοις] ἀλλήλοις δὲ Dobr, ὡς δ' ἀλλήλοις (?) Wdn | πολλάκις pone ἐλυσιτέλησε transp. Frb | πιθομένοις Cob **28** διεκελεύσαντο Tayl: διελύσαντο X | ταύτην ⟨μόνην vel μεγίστην vel βεβαιοτάτην⟩ Rs, ⟨ἱκανωτά-την⟩ φυλ. Herw, ἀσφαλεστάτην prop. Fuhr

οὕτως πλεῖστον ⟨ἂν⟩ χρόνον τὴν πολιτείαν παραμεῖναι.
οἷς ὑμεῖς πολὺ ἂν δικαιότερον πιστεύοιτε ἢ τούτοις, 29
οἳ φεύγοντες μὲν δι' ἑτέρους ἐσώθησαν, κατελθόντες
δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσιν. ἡγοῦμαι δέ, ὦ ἄνδρες
δικασταί, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας ἐμοὶ
τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ ἐν
ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν δημοκρατίᾳ, ὁποῖοί τινές εἰσι πολῖ-
ται· τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅ τι ἂν ἐποίησαν, εἴ 30
τις αὐτοὺς εἴασε τῶν τριάκοντα γενέσθαι, οἳ νῦν δη-
μοκρατίας οὔσης ταὐτὰ ἐκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως
μὲν ἐκ πενήτων πλούσιοι γεγένηνται, πολλὰς δὲ ἀρχὰς
ἄρχοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόασιν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν
ὁμονοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιήκασιν, ἀντὶ
δὲ εἰρήνης πόλεμον κατηγγέλκασι, διὰ τούτους δὲ
ἄπιστοι τοῖς Ἕλλησι γεγενήμεθα. καὶ τοσούτων κα- 31
κῶν καὶ ἑτέρων πολλῶν ὄντες αἴτιοι, καὶ οὐδὲν δια-
φέροντες τῶν τριάκοντα πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὀλιγαρ-
χίας οὔσης ἐπεθύμουν ὧνπερ οὗτοι, οὗτοι δὲ καὶ
δημοκρατίας τῶν αὐτῶν ὧνπερ ἐκεῖνοι, ὅμως οἴονται
χρῆναι οὕτως ῥᾳδίως ὃν ἂν βούλωνται κακῶς ποιεῖν,
ὥσπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούντων, ἄριστοι δὲ ἄνδρες
αὐτοὶ γεγενημένοι. (καὶ τούτων μὲν οὐκ ἄξιον θαυ- 32
μάζειν, ὑμῶν δέ, ὅτι οἴεσθε μὲν δημοκρατίαν εἶναι,
γίγνεται δὲ ὅ τι ἂν οὗτοι βούλωνται, καὶ δίκην δι-
δόασιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦντες, ἀλλ'

οὕτως est in X | ἂν hic add. Gebauer, pone πολιτείαν Tayl, pone οὕτως Fuhr **30** τί ἂν Kayser, ὅτι κἂν Wdn | εὐθύνας malit Scheibe, εὐθύνας Cob **31** τῶν αὐτῶν pone ἐπεθ. add. Pluygers, illuc transp. Herw | οὗτοι δὲ καὶ est in X^c, καὶ om. Bekker | ὅμως Rs: ὁμοίως X **32** parenthesin indicavit Dryander | καίτοι τούτων Rauch, ἢ τούτων . διδόντες; Kayser

οἱ τὰ σφέτερα αὐτῶν μὴ διδόντες). καὶ δέξαιντ' ἂν
μικρὰν εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγάλην
33 καὶ ἐλευθέραν, ἡγούμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς ἐκ Πει-
ραιῶς κινδύνους αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅ τι ἂν βού-
λωνται, ἐὰν δ' ὕστερον ὑμῖν δι' ἑτέρους σωτήρια
γένηται, τούτους μὲν πεπαύσεσθαι, ἐκείνους δὲ μεῖ-
ζον δυνήσεσθαι· ὥστε τὸ αὐτὸ πάντες ἐμποδών εἰσιν.
34 ἐάν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν ὑμῖν φαίνηται. τοῦτο μὲν
οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλομένῳ κατανοῆσαι· αὐτοί τε
γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λανθάνειν, ἀλλ' αἰσχύνονται μὴ
δοκοῦντες εἶναι πονηροί, ὑμεῖς τε τὰ μὲν αὐτοὶ ὁρᾶτε
τὰ δ' ἑτέρων πολλῶν ἀκούετε. ἡμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες
δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγούμεθ' εἶναι πρὸς πάντας
ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρκοις
35 ἐμμένειν, ὅμως δέ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν κακῶν
αἰτίους δίκην διδόντας, τῶν τότε περὶ ὑμᾶς γεγενη-
μένων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν, ὅταν δὲ φανε-

δέξαι τ' X | <δι' ἑαυτοὺς> μικρὰν Rs **33** τοὺς <τῶν> ἐκ Sauppe | κινδύνους del. vel κινδυνεύσαντας Scheibe, ἀκινδύνως P. Müller | δι' ἑτέρους Tayl: δι' ἑτέρου X, δι' ἑτέρων Markl | σωτήρια Frb: σωτηρία X | πεπαύσεσθαι Gebauer: ἐπιλύσασθαι X, παύσεσθαι Herw, ἐπιλήσεσθαι vel ἐπιλησθήσεσθαι Cont, ὑποδύσεσθαι Sauppe, ἐπιλήψεσθαι ? Wdn, ἐκλυθήσεσθαι vel ἐκλύσεσθαι Rauch, αὐτοὶ μὲν καταλύσεσθαι Herw, τούτων μὲν ὑμᾶς ἐπιλήσεσθαι Francken, τούτου μὲν ἐπιλαθήσεσθαι Scheibe, ἐπιλύσεσθαι (vel ἐπικωλύσειν), ἐκείνους δὲ μεῖον δ. Reuss | τὸ αὐτὸ πάντες] τούτῳ πάντες Markl, τῷ αὐτῷ πάντες Baiter, διὰ τοῦτο πάντως Frb, τοῦτο δείσαντες Kayser, τοῦτ' αὐτὸ δείσαντες Scheibe, τοῦτο ὑποτοποῦντες Sauppe, τοῦτο γνόντες vel ὑποπτεύσαντες P. Müller, τοιοῦτοί γ' ὄντες West, συκοφαντοῦντες Francken, αὐτίκα πάντες Halb, αὐτὸ τοῦτο πάντες Fuhr, τὸ αὐτὸ πράττοντες Wdn, <φρονοῦντες> τὸ αὐτὸ πάντες Rs, sed idem fere „una omnes" valent, quae X habet **34** κατανοῆσαι C: κατηγορῆσαι X | αὐτοί τε est in X^s | ὑμεῖς τε Rs: ὑμεῖς δὲ X **35** περὶ ὑμᾶς C: περὶ ἡμᾶς X

ροὶ γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτίους ἐξ ἴσου τοῖς ἀδικοῦσι τιμωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπο⟨ψίαν καταστήσετε⟩ . . . . .

26.

⟨ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.⟩

. . . . οὐδ' ἡγούμενος ἀκριβῆ νῦν τὴν δοκιμασίαν 1
αὐτοὺς διὰ τὸν χρόνον ποιήσεσθαι, ἐπεὶ σύνοισθα πολλὰ καὶ δεινὰ εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκώς, ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ οὐδ' ἀναμνησθήσεσθαι ἐνίων αὐτοὺς νομίζεις. ὃ δὴ ἔγωγε καὶ ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἥκει πιστεύων, ὥσπερ ἄλλων μέν τινων ὄντων τῶν ἠδικημένων, ἑτέρων δὲ τῶν ταῦτα διαψηφιουμένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφότερα τῶν αὐτῶν καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. αἴτιοι δὲ τούτων ὑμεῖς ἐστε· 2
οὐ γὰρ ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὗτοι μέν, ὅτε ἡ πόλις ὑπὸ [τῶν] Λακεδαιμονίων ἤρχετο, οὐδὲ τῆς αὐτῆς δουλείας ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἐξήλασαν· ὑμεῖς δ' ἐλευθέραν αὐτὴν ποιήσαντες οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζειν καὶ τοῦ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε. ὥστε εἰκότως

ὑπο⟨ψίαν καταστήσετε⟩ supplevit Francken.

Or. XXVI. Ante hanc orationem in X sedecim paginarum quaternio interiit. Titulus ex indice suppletus, quo totam orationem *κατὰ Νικίδου ἀργίας* in foliis deperditis extitisse docemur.

1 *οὐδ'* est in X^s, *οὐκ* Tayl, *οὐκ ἂν* P. Müller | *δοκιμασίαν* habet X^s | *διὰ χρόνου* Rs | *ποιήσεσθαι* C: *ποιήσασθαι* X | *ἐνίων αὐτοὺς* P. Müller: *ἐνίους αὐτῶν* X, *⟨αὐτοὺς⟩ καὶ οὐδ'* deleto quod sequitur *αὐτῶν* Francken | *ταῦτα*] *ἐνταῦθα* Halb | *ἀμφότερα* habet X^k, cf. Isocr. VIII 139 **2** *τῶν* del. Pertz | *αὐτῆς* del. vel *αὐτῆς τῆς* Dobr | *ὑμῖν* X^s | *ἐξήλασαν*, adhuc distinguebatur

3 ὑμῶν ταύτην τὴν εὐήθειαν καταγιγνώσκουσιν. ὧν εἷς
οὗτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ εἴ τις αὐτὸν ἐᾷ τούτων μετέχειν,
ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχειν
ἀξιοῖ. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούω μὲν ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ
κατηγορουμένων διὰ βραχέων ἀπολογήσεσθαι, ἐπισύ-
ροντα τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ
τὴν κατηγορίαν, λέξειν δὲ ὡς πολλὰ εἰς τὴν πόλιν
ἀνηλώκασι καὶ φιλοτίμως λελητουργήκασι καὶ νίκας
πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασι, καὶ ὅτι
αὐτὸς κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὁρᾶται ποιῶν ἃ ἕτεροι
ἐνταῦθα τολμῶσιν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοῖ.
4 ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι
ἀντειπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λητουργίας, ὅτι κρείττων ἦν
ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λητουργήσας ἢ τοσαῦτα τῶν ἑαυ-
τοῦ ἀναλώσας· διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δή-
μου κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ
ἔργα ἀειμνηστότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λητουργιῶν αὐτῷ
5 ἀναθήματα· πρὸς δὲ τὴν ἡσυχιότητα τὴν τούτου, ὅτι
οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν εἰ σώφρων ἐστίν, ὅτ' αὐ-
τὸν οὐκ ἔξεστιν ἀσελγαίνειν, ἀλλ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον
σκοπεῖν, ἐν ᾧ ἐξὸν ὁποτέρως ἐβούλετο ζῆν εἵλετο πα-
ρανόμως πολιτευθῆναι. τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἐξα-
μαρτάνειν οἱ κωλύσαντες αἴτιοι, τῶν δὲ τότε γενομέ-

ταύτην τὴν del. Francken, τὴν del. Rauch, τὴν ἐσχάτην εὐ. Rs An. II 91, πλείστην εὐ. Kayser **3** ἀκούω μὲν Scheibe: ἀκούομεν X, ἀκούω Francken, ἀκούω μέλλειν P. Müller, ἀκούω ὑπὲρ μὲν Rauch | τῶν αὐτοῦ κατηγορουμένων Baiter: ὧν αὐτὸν κατηγοροῦμεν ὧν X | ἀπολογήσασθαι X | ⟨οἱ πρόγονοι⟩ πολλὰ Tayl **4** ὥστ'] aliquando conieci καί, quod planius esset | αὐτῷ, quod pendet a voce ἀειμνηστότερα cf. Lyc. Leocr. 129 ὑμῖν] αὐτοῦ Markl, αὐτῶν Rs | ἀναλώματα Markl **5** ὅτ' οὐκ Cob | οὐκ ⟨ἔτι⟩ Herw | τοῦ νῦν μὲν γὰρ Rs | κωλύσοντες Dobr

νων ὁ τούτου τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξι-
οῦντες. ὥστ' ἐὰν ἐκ τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοῖ, ταῦτα
χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐήθεις αὐτῷ εἶναι δοκῆτε.
Ἐὰν δὲ καὶ ἐπὶ τοιόνδε λόγον τράπωνται, ὡς ὁ 6
χρόνος οὐκ ἐγχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρῶσαι, ἀλλὰ ἀνάγκη,
ἐὰν αὐτὸν ἀποδοκιμάσητε, ἄθυτα τὰ πάτρια ἱερὰ γί-
γνεσθαι, τάδ' ἐνθυμήθητε, ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη
παρελήλυθεν. ἡ γὰρ αὔριον ἡμέρα μόνη λοιπὴ τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἐστιν, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι θυσία
γίγνεται, δικαστήριον δὲ παρὰ τοὺς νόμους ἀδύνατον
πληρωθῆναι. εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι 7
διαπέπρακται, τί ⟨χρὴ⟩ προσδοκῆσαι δοκιμασθέντ'
αὐτὸν ποιήσειν, εἰ τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐ-
τοῦ ἕνεκα παρανομῆσαι; ἆρ' ἂν ὀλίγα τοιαῦτα ἐν τῷ
ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν οἶμαι.
ἔστι δ' ὑμῖν ⟨οὐ⟩ τοῦτο μόνον σκεπτέον, ἀλλὰ καὶ 8
πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλέα καὶ τοὺς συνάρ-
χοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρξειν ἱερὰ θῦσαι, ὡς
καὶ πρότερον ἤδη γεγένηται, ἢ καὶ τοῦτον, ὃν οὐδὲ
καθαρὸν εἶναι τὰς χεῖρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρήκασι,
καὶ πότερον ὑμεῖς ὠμόσατε εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκίμαστον

⟨ἵνα⟩ μὴ Rs | δοκεῖτε superscripto η X **6** ὁ χρόνος del. P. Müller, συγχωρεῖ Cob, sed cf. [Demosth.] XLIV 45 | τάδ'] τόδ' P. Müller | ἤδη del. Cob | παρὰ] κατὰ Dobr, sed cf. Demosth. XVIII 239 | ἀδύνατον Cont: δυνατὸν X, οὐ δυνατὸν C | κληρωθῆναι Markl, sed cf. Isae. VI 37, Demosth. XXIV 92 **7** ὥστε ⟨ἄρχων⟩ P. Müller, [ὥστε γενέσθαι] ⟨ἰδίᾳ⟩ διαπέπρακται Francken, διαπ. ⟨ἀδοκίμαστος ὢν vel ἰδιωτεύων⟩ Rs, διαπ., ⟨κολαστέος μᾶλλον ἢ τιμητέος. ἢ⟩ Dobr | χρὴ add. Gebauer arg. 274, δεῖ post προσδ. add. Ald, προσδοκᾶτε C | δοκιμασθέντ' C Ald: δοκισθέντ' X^s | ἐξιοῦσαν cod. Vind: ἀξιοῦσαν X | ἐν τῷ ⟨ἑαυτοῦ⟩ Rs, ἐν τῷ ⟨ὅλῳ⟩ P. Müller **8** οὐ add. Steph | καὶ post ἢ del. Auger, sed cf. Ant. V 23, And. I 140 | γὰρ] γοῦν Tayl, del. Cob

κατεστήσειν, ἢ δοκιμάσαντες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς
9 στεφανώσειν. ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε· κἀκεῖνο ⟨δ'⟩
ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ὁ θεὶς τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν νό-
μον οὐχ ἥκιστα [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων
ἕνεκα ἔθηκεν, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δι' οὓς ἡ
δημοκρατία κατελύετο, οὗτοι ἐν τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ
πάλιν ἄρξουσι, καὶ κύριοι γενήσονται τῶν νόμων καὶ
τῆς πόλεως, ἣν πρότερον παραλαβόντες οὕτως αἰσχρῶς
καὶ δεινῶς ἐλωβήσαντο. ὥστ' οὐκ ἄξιον τῆς δοκιμα-
σίας ὀλιγώρως ἔχειν, οὐδὲ μικρὸν ἡγουμένους τὸ πρᾶγμα
μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὡς ἐν τῷ ἕκα-
στον δικαίως ἄρχειν ἥ τε πολιτεία καὶ τὸ ἄλλο πλῆ-
10 θος τὸ ὑμέτερον σῴζεται. ⟨καὶ⟩ εἰ μὲν δὴ βουλεύσων
νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ ὡς ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν
τριάκοντα τοὔνομα ἐν ταῖς σανίσιν ἐνεγέγραπτο, καὶ
ἄνευ κατηγόρου ἂν αὐτὸν ἀπεδοκιμάζετε· νῦν δέ, ὅτε
[μὴ μόνον ἱππευκὼς μηδὲ βεβουλευκώς, ἀλλὰ] καὶ εἰς
τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκὼς φαίνεται, οὐκ ἂν ἄτοπον
ποιήσαιτε, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες περὶ αὐ-
11 τοῦ φανεῖσθε; καὶ μὲν δὴ βουλεύειν γε δοκιμασθεὶς
πεντακοσιοστὸς ὢν μετὰ τῶν ἄλλων ἐνιαυτὸν ἂν μό-

9 δ' add. Cob post Reiskium, ⟨ἔτι δὲ⟩ κἀκ. Gebauer | περὶ del. Cont, καὶ Rs, defendit Bernhardy synt. 200 | δημοκρατία] πολιτεία Halb | κατελύθη Cob | τῇ αὐτῇ Auger: αὐτῇ τῇ X, αὐτῇ ταύτῃ τῇ P. Müller, ταύτῃ τῇ Herw | τῇ πολιτείᾳ del. Bekker, ἐν αὐτῇ πάλιν Halb | ἣν ⟨ὑγιᾶ vel ἀκέραιον⟩ Rs, ἣν ⟨μεγάλην καὶ ὀνομαστὴν⟩ Francken | πρότερον] πρωτεύουσαν Herw | παραλαβόντες Markl: προλαβόντες X | τὸ ante πρᾶγμα del. Dobr | ἄλλο del. Herw **10** καὶ add. P. Müller, καίτοι Rauch, εἰ μὲν ⟨δὴ⟩ C | ἐδοκιμάζετε X | τοὔνομα Rs An. II 92: ἄρμα X, ὄνομα Schott, γράμμα Emperius, ἁμάρτημα Reuss | μὴ μόνον . . . καὶ del. P. Müller, καὶ retin. Roehl, μηδὲ βεβουλευκὼς om. C, ὅτι οὐ μόνον Rauch | φανεῖσθε Bekker: φανοῖσθε X, φαίνοισθε Cob **11** ⟨αὐτὸς⟩ ὢν P. Müller

νον ἐβούλευσεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, ῥᾳδίως ἂν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκωλύετο. ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς ἀξιούμενος αὐτὸς καθ' αὑτὸν ἄρξει, καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν μεγίστων κύριος γενήσεται· ὥστε ὑμῖν καθήκειν περὶ ταύτης τῆς ἀρχῆς 12
ἀκριβεστέραν τὴν δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ μή, πῶς οἴεσθε τὸ ἄλλο πλῆθος τῶν πολιτῶν διακείσεσθαι, ὅταν αἴσθωνται, ⟨ὃν⟩ προσῆκε δίκας τῶν ἡμαρτημένων διδόναι, τοῦτον ὑφ' ὑμῶν τοιαύτης ἀρχῆς ἠξιωμένον; καὶ φόνου δίκας δικάζοντα, ὃν ἔδει αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς κρίνεσθαι; καὶ πρὸς τούτοις ἴδωσιν ἐστεφανωμένον. καὶ ἐπικλήρων καὶ ὀρφανῶν κύριον γεγενημένον, ὧν ἐνίοις αὐτὸς ὢν οὗτος τῆς ὀρφανίας αἴτιος ἀποδέδεικται; ἆρ' οὐκ ἂν οἴεσθε αὐτοὺς χαλεπῶς 13
διακεῖσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσασθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς αὐτῶν πολλοὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀπήγοντο καὶ ἄκριτοι ὑπὸ

ἐβούλευσεν est in X^c, ἐβούλευεν Cob | ταύτην δὲ τὴν ἀρχὴν Markl | ἀξιούμενος scripsi: ἄξιοι μόνος X, ἀξιούμενος ἄξιοι μόνος Dryander, ἠξιωμένος Wdn | μόνος del. Pluygers | ἄρξει scripsi: ἄρχειν X | καὶ μετασχὼν ἔπειτα τῆς Kayser | ἅπαντα ⟨ἔπειτα⟩ χρόνον P. Müller | γενήσεται scripsi: τε γενέσθαι X, ἔσται Wdn 12 καθήκει Francken, προσήκειν Franz | ἀρχῶν del. Herw. malim ἁπασῶν | πῶς] ὡς X | ὃν post αἴσθωνται, non post δικάζοντα om. X[1] ὢν del. C, ὢν τοιοῦτος Ald | ἀποδέδεικται scripsi cf. § 8 XIII 95. [XV 11]: γεγένηται X 13 οὐκ ἂν P. Müller: οὖν X, οὐκ Steph | διακεῖσθαι X, διακείσεσθαι et ἡγήσεσθαι Steph | αὐτῶν (post ὑμᾶς) πάντων Markl | ὅταν γένωνται | cf. Plat. Menex. 239[e] Aesch. III 152. τὴν διάνοιαν post ὅταν add. Herw. ὅσα ἐγένοντο Markl, ὅσα γεγένηται Kayser, ὅταν ⟨αὖ⟩ γένωνται aut τῶν αὐτῶν αἰτ. ἡγ. ὅσα γεγένηται Scheibe, ὅταν ἐννοῶνται ἐν ἐκ. τ. χρ. ὡς αὐτῶν Sluiter, ὅταν γένηται ἃ γεγένηται P. Müller

τούτων ἀπώλλυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέραν αὐτῶν ἠναγκάζοντο; κἀκεῖνο προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ [Θρασύβουλος] αἴτιος γεγένηται Λεωδάμαντά τε ἀποδοκιμασθῆναι καὶ τοῦτον δοκιμασθῆναι, τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος, ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογήσασθαι παρασκευασάμενος, ⟨εὖ εἰδὼς⟩ ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διάκειται καὶ πόσων αἴτιος αὐτῇ κακῶν
14 γεγένηται; ἢ πειθόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λεωδάμαντα ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ τοῦτον δοκιμάσητε, εὖ εἴσονται ὅτι οὐ δικαίᾳ γνώμῃ περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. ἔστι δὲ τούτοις μὲν πρὸς ὑμᾶς ἀγών, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν πόλιν, ἣ σκοπεῖ νυνὶ τίνα ὑμεῖς γνώμην περὶ
15 αὐτῆς ἕξετε. καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἡγείσθω με Λεωδάμαντι χαριζόμενον κατηγορεῖν Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ὢν τυγχάνει, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως προνοούμενον. ῥᾴδιον δ᾽ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος μαθεῖν. Λεωδάμαντι γὰρ συμφέρει τοῦτον δοκιμασθῆναι, οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα διαβληθήσεσθε, καὶ δόξετε ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς ἀρχὰς καθιστάναι· ὑμῖν δὲ τόνδε ἀποδοκιμάσαι, δόξετε

κἀκεῖνο C, Ald: κἀκεῖνοι X, κἂν ἐκεῖνοι Scheibe | Θρασύβουλος del. Kayser | Λαοδάμαντά γε X | παρεσκευασμένος Scaliger | εὖ εἰδὼς addidi, οὐκ ἐνθυμούμενος Rs An. II 92, ὃς add. C, quem editores sequuntur lacuna post γεγένηται indicata, ὃν ἴστε (vel ἴσασι) πάντες Rs, ὃς σιωπῶ Dryander | διάκειται Scaliger, Euandrum puta: διακεῖσθαι X, διέκειτο C, ὁπόσων Dryander 14 ἢ] ὦ Markl | πιθόμενοι Cob | τότε C: ὅτε X | λαοδάμαντι X[1] | ἀποδοκιμάσαι C: ἀποδοκιμάσητε X | τοῦτον Scheibe: αὐτὸν X, αὖ τοῦτον Rs, νῦν τοῦτον Schott, Εὐάνδρου Halb | ἀγὼν Tur, erat ἀγών, ὁ ἀγὼν Franz | σκοπεῖ ex σκοπεῖν a pr. m. X[s] 15 hic et paulo post in X est λεωδάμαντι | ὅτι . . . τυγχάνει vel ponenda ante κατηγορεῖν vel potius delenda Dobr | καθιστάνειν X

γὰρ κἀκεῖνον δικαίως [ἂν] ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ μηδὲ
τόνδε, οὐδ' ἐκεῖνον δικαίως.

Καίτοιγε αὐτὸν ἀκούω λέξειν ὡς οὐ περὶ αὐτοῦ 16
μόνον ἡ δοκιμασία ἐστίν, ἀλλὰ περὶ πάντων τῶν ἐν
ἄστει μεινάντων. καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας
ὑμᾶς ὑπομνήσειν. ὡς ἐκ τούτων προσληψόμενον αὐτὸν
δοκιμαστὰς τοὺς ἐν ἄστει μείναντας. ἐγὼ δ' ὑπὲρ
τοῦ πλήθους βραχέα πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν βούλομαι, ὅτι
ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει περὶ πάντων τῶν
ἐν ἄστει μεινάντων. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιαῦτα ἐξα-
μαρτανόντων οἵαν ἐγώ φημι δεῖν, περὶ δὲ τῶν ἄλλων
τὴν ἐναντίαν. τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἔλαττον τού- 17
τους ἡ πόλις τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων καὶ
τὸν Πειραιᾶ καταλαβόντων. εἰκότως· τοὺς μὲν γὰρ
ἴσασιν ὁποῖοί τινες ἐν δημοκρατίᾳ μόνῃ γεγένηνται,
ὁποῖοι δ' ἂν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιντο, οὔπω πεῖ-
ραν εἰλήφασι· παρὰ δὲ τούτων ἑκατέρας τῆς πολιτείας
ἱκανὴν βάσανον ἔχουσιν, ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. καὶ 18
ἡγοῦνταί γε διὰ μὲν τοὺς τοιούτους συλληφθέντας
τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους [τοὺς συλληφθέν-
τας] ἐκφυγεῖν, ἐπεὶ εἴ γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες
ἔσχον, οὔτ' ἂν φυγὴ οὔτ' ἂν κάθοδος οὔτ' ἄλλο οὐ-
δὲν ἂν τῶν γεγενημένων τῇ πόλει συνέβη. ἀλλὰ 19

ἂν del. Dobr | μὴ τόνδε C | οὐδ' C: οὐκ X **16** αὐτὸν (pone προσλ.) aut del. aut αὐτῷ prop. Halb | ἐξαμαρτόντων Hirschig **17** ἔλαττον τούτους Lipsius: ἐλάττους τούτων X ⟨ἢ⟩ τῶν Markl | τῆς] τας Dobr **18** συλλ. ἀποθ. cf. XVIII 8. ⟨τοὺς⟩ συλλ. ἀπ. Markl, ⟨οἵους εἶπον⟩ συλλ. ἀπ. Rauch, ⟨οἷος σὺ⟩ συλλ. ἀπ. Herw | διὰ δὲ ⟨τούτους⟩ τοὺς Rs | τοὺς συλληφθέντας del. Herw, τοὺς ⟨οὐ⟩ συλλ. Rs, τοὺς ⟨μὴ⟩ συλλ. Dobr | ἐκφυγεῖν Markl: ἐκφεύγειν X | a γεγενημένων usque ad § 20 ὑπὲρ τοῦ δήμου literae atramento recentiore restauratae sunt in X[k]

καὶ ὃ ἄλογον δοκεῖ εἶναι παρά τισιν, ὅπως ποτὲ πολ-
λοὶ ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πειραιεῖ ἡττήθησαν,
οὐδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς τούτων προνοίας γεγέ-
νηται· οὗτοι γὰρ εἵλοντο μετὰ τῶν κατελθόντων πολι-
τεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν τριάκοντα Λακεδαιμονίοις
20 δουλεύειν. τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς ὁ δῆμος
ταῖς μεγίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἱππαρχεῖν καὶ στρα-
τηγεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἱρούμενοι· καὶ
οὐδέποτε αὐτοῖς μετεμέλησεν. καὶ διὰ μέν γε τοὺς
πολλὰ ἐξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο,
διὰ δὲ τοὺς μηδὲν τοιοῦτον πράξαντας τὰς συνθήκας
ἐποιήσαντο. τοσαῦτά σοι ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀπο-
κρίνομαι.

21 Ὑμέτερον δὴ ἔργον ἐστίν, ὦ ἄνδρες βουλευταί,
σκέψασθαι ποτέρῳ ἂν πειθόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας
ταύτης ἄμεινον βουλεύσαισθε, πότερον ἐμοὶ ἢ Θρασυ-
βούλῳ, ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται. περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ
τοῦ πατρὸς ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἕξει
εἰς μισοδημίαν. οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον
(ὕστερον γὰρ τῶν χρόνων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἐδοκι-
μάσθην), οὔθ' ὡς ὁ πατήρ (πρὸ γὰρ τῶν στάσεων
22 πολὺ ἐν Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύτησεν)· οὐδ' ὡς οἱ πρό-
γονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγένοντο· στασιάζοντες γὰρ

19 καὶ ὃ Steph: καὶ τὸ X | δοκοῦν C | παρά] cf. I 2, del. Francken, πάνυ P. Müller | γεγένηται X[1] **20** οὐδέποτε] οὐδεπώποτε Herw | μετεμέλησεν X[1] | πολλὰ Rs: πολλοὺς X | τοσαῦτά σοι post Reiskium Lipsius: τοιαύτας οἵας X, τοιαῦτά σοι Tur **21** πιθόμενοι Cob | πότερον del. Pluygers | Θρασυβ. Collyttensi puta cf. Sauppe ep. crit. 20 ὃς αὐτῷ ἀπολογ. del. Pluygers, ὃς vel ὅταν αὐτοῦ ὑπεραπολογήσεται Rs, ὃς αὐτῷ ἀναβήσεται Halb | ⟨ἐγὼ⟩ μετέσχον Kayser | οὔθ' ὡς est in X[k] | ἄρχων] τριηραρχῶν Cob **22** οὔθ' ὡς οἱ Rs

πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον διετέλεσαν. ἀλλὰ μὲν
δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ φήσει κτή-
σασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλωκέναι· πᾶν γὰρ
τοὐναντίον, ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀγδοηκοντατάλαντος ἡμῶν
ὁ οἶκος ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν
τῷ πολέμῳ ἅπας ἀνηλώθη. ἐγὼ δὲ περὶ τούτου τρία 23
ἔξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ' ἄξιον εἶναι
ἕκαστον ἔργον θανάτου· πρῶτον μὲν ὅτι τὴν ἐν Βοιω-
τοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ τῆς συμ-
μαχίας ἡμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν, ἔπειτα ὅτι τὰς ναῦς
προὔδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλεύεσθαι
πεποίηκεν, ἔπειτα ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς αὐ- 24
τὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐσυκοφάντησεν, οὐ φάσ-
κων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτο αὐτῷ παρὰ σφῶν
αὐτῶν παράσχοιεν. συνειδότες οὖν ἡμῶν ἑκατέρῳ
τὸν βίον, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθε ὁποτέρῳ χρὴ πι-
στεύειν περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ
ἐξαμαρτήσεσθε.

27.

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ [ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΩΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ].

Κατηγόρηται μέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους 1
ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν· ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ

ἀλλὰ γὰρ δὴ Rs. sed cf. XIII 27 | πᾶν Steph: πάντα X 24 μνᾶς ⟨λαβὼν⟩ Kayser | τοῦτο] τοσοῦτο Scheibe | ἑκατέρῳ Rs: ἑκατέρων X

Or. XXVII. Titulus falsus est cf. § 16, ex qua Epicratem solum accusatum esse apparet. Bekker An. I 103 vocem καταδιῶξαι affert ex Lys. or. κατὰ Ἐπικράτους, quae vox in oratione nostra non invenitur. Verum pars prior interiisse videtur.

1 καὶ τῶν συμπρ. cum Falkio delent plerique, idem

ὅτι πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὁπότε βού-
λοιντό τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε
ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ἐπιλείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά.
2 καὶ νῦν οὐδὲν ἧττον τοσοῦτον | ἐνδεῖ· ὥστε τὸ μὲν
ὄνειδος καὶ ἡ αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται,
ἡ δ' ὠφέλεια τούτοις· πεπείρανται γὰρ ὅτι, ὁπόταν
οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι δοκῶσιν αἴτιοι εἶναι ψη-
φιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον, ῥᾳδίως παρὰ τῶν
3 ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσι. καίτοι τίνα χρὴ
ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὁπόταν ἐν χρήμασιν ᾖ καὶ
σωθῆναι τῇ πόλει καὶ μή. ταῦτα δὲ οὗτοι, φύλακες
ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούντων κολασταί,
κλέπτωσί τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ νῦν πρῶτον
ὤφθησαν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη δώρων
4 ἐκρίθησαν. ⟨ὃ⟩ καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ
αὐτοῦ ἀδικήματος Ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε.

proponit καὶ τῶν συμποριστῶν, καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ Blass, καὶ τῶν συμπρέσβεων Herw. sed cf. Arist. Pol. II 9, 1271[a], And. III 41 | ἐπιλείψει Rs: ὑπολείψει X **2** καὶ νῦν . . . τούτοις suspecta cf. Jahrb. f. Phil. CXVII 559 | τοσοῦτον om. C et Bekker | ὄνειδος Cont: πλῆθος cum asterisco X, πένθος Schott, μῖσος vel βλάβος Rs, πάθος Foertsch, ἔχθος Sauppe, quae vox non est apud oratores, πλῆθος ⟨τῶν ἀπολλυμένων vel δημεύσεων⟩ Rs, πλ. ⟨τῶν κινδύνων⟩ Franz, πλ. ⟨τῶν πενήτων vel πεπονθότων⟩ P. Müller, πλ. ⟨πένεται, οὗτοι δὲ πλουτοῦσιν⟩ Francken | διὰ τούτων] ἀπὸ τούτων vel διὰ τούτους Rs | ὑμῖν C: ἡμῖν X | πεπείραται Kayser | ὁπότε ἂν X | οὗτοι οἱ λόγοι Francken | εἶναι] ἔσεσθαι Frb | ψηφιεῖσθαι] τοῦ ψηφίζεσθαι Rs, ψηφίζεσθαι Francken | παρὰ τὸ] κατὰ τὸ Kayser | τῶν ⟨οὐκ⟩ ἀδικούντων Frb, τῶν ⟨μηδὲν⟩ ἀδ. P. Müller, τῶν ἀδικουμένων Schoell, sed est: si vobis persuadebunt, ut ab insontibus poenas repetatis, facile ab hominibus noxiis lucrum parabunt **3** τῇ πόλει] τὴν πόλιν Markl, del. Rauch, καὶ μὴ ἐν τῇ πόλει Heldmann | ⟨οἱ⟩ φύλακες κατ. Rs | ὑφ' del. Francken | κατασταθέντες Hirschig | ⟨καὶ⟩ οἱ τῶν P. Müller, καὶ τῶν Cont **4** ὃ add. Halb | Ὀνομάσαντος corruptum, Ὀνομασάνδρου Steph,

τούτου δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἁπάντων
κατηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ
οὐχ ἑτέρων ἤκουσαν, ⟨ἀλλ'⟩ αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν
χρημάτων καὶ τῶν δώρων πρὸς τούτους πράττοντες.
καίτοι τοῦτο ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς 5
μὴ δυναμένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα
τοῦ μὴ ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὁπόταν παρὰ τῶν δυναμέ-
νων δίκην λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχει-
ροῦντες εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐ- 6
τοῖς ἔχει τὰ ὑμέτερα κλέπτειν. ἐὰν μὲν γὰρ λάθωσιν,
ἀδεῶς αὐτοῖς ἔξουσι χρῆσθαι· ἐὰν δὲ ὀφθῶσιν, ἢ μέρει
τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξεπρίαντο, ἢ εἰς ἀγῶνα
καταστάντες τῇ αὐτῶν δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τοί-
νυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, παράδειγμα ποιήσατε τοῖς
ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τούτων δίκην λαβόντες.
ἥκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες οὐχ 7
ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμενοι ἥντινα γνώ-
μην περὶ τῶν ἀδικούντων ἕξετε. ὥστ' εἰ μὲν ἀποψη-
φιεῖσθε τούτων, οὐδὲν δεινὸν δόξει αὐτοῖς εἶναι ὑμᾶς
ἐξαπατήσαντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι· ἐὰν δὲ
καταψηφισάμενοι θανάτου τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ
τούς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε [ἢ νῦν εἰσι,]

Ὀνομακρίτου Rs. ὄντος. Μνάσωνος Markl. Ὀνομακλέους Franz. Τιμαγόρου Scheibe. Λεωδάμαντος Cob | τούτου δὲ est in X[1], τούτων δὲ P. Müller | ἀποψηφίσασθαι X | ἁπάντων] ἀμφοῖν Schott, αὐτῶν Scheibe. ἅμ' αὐτῶν vel τῶν αὐτῶν Heldmann | ἀλλ' add. C | καὶ τῶν δώρων del. Herw 5 τοῦ μὴ] τὸ μὴ vel μὴ Dobr τότε πάντες C. Steph: τοὺς πάντας X 6 ἔξουσι] ἔχουσι Dobr | ὀφθῶσι] ληφθῶσι Hirschig, sed cf. § 3 | ἀδικημάτων] ἀδίκων χρημάτων Foertsch, δωροδοκημάτων Kayser, λημμάτων Hirschig, sed cf. Plat. Resp. 365[c] ποιήσατε Halb: ποιήσετε X | § tota suspecta cf. Jahrb. f. Phil. CXVII 560 7 ⟨αὐτοῖς⟩ τιμήσητε Herw | ἢ νῦν εἰσι del. P. Müller cf. XXX 23. XXII 19

8 καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι
δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθέντες αὐτοῖς
κρίσιν, ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθελήσαντες ἀκοῦσαι,
καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμήσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρί-
τους αὐτοὺς ἀπολωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην
δεδωκέναι. οὐ γὰρ οὗτοι ἄκριτοί εἰσι, περὶ ὧν ἂν
ὑμεῖς εἰδότες τὰ πραχθέντα ψηφίσησθε, ἀλλ' οἵτινες
ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβληθέντες περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ
ἴστε, ἀκροάσεως μὴ τύχωσι. τούτων δὲ τὰ μὲν πράγ-
9 ματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ καταμαρτυροῦμεν· καὶ οὐ
τοῦτο δέδοικα, ὡς ἐὰν ἀκροᾶσθε αὐτῶν ἀποψηφιεῖσθε·
ἀλλ' οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην ἀξίαν δεδωκέναι,
εἰ ἀκροασάμενοι αὐτῶν καταψηφίσαισθε. πῶς γάρ, ὦ
ἄνδρες δικασταί, οἷς οὐδὲ ταὐτὰ καὶ ὑμῖν συμφέρει;
οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ ἐκ πενήτων πλούσιοι
γεγόνασιν ἐκ τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς δὲ διὰ τούτους
10 πένητες. καίτοι οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημαγωγῶν ἐστι,
τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν,
ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν διδόναι. καὶ γάρ τοι εἰς τοσοῦ-
τον ἥκομεν, ὥσθ' οἳ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ οὐδὲ
σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν, νῦν ὑμῖν εἰσφορὰς
εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας μεγάλας οἰκοῦσι.
11 καίτοι ἑτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρῷα κεκτημένοις
ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε· νῦν δ' οὕτως ἡ πόλις διά-
κειται, ὥστε οὐκέτι ὧν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίζεσθε,
ἀλλ' ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ

8 αὐτοῖς C: αὐτοὺς X | δεδωκέναι ⟨δοκεῖν⟩ Kayser, sed cf. Lyc. Leocr. 140 **9** ἀκροάσησθε Herw | οὐ δὲ ταῦτα X[k] | ⟨ἐκ πλουσίων⟩ πένητες Herw **10** καίτοι . . . διδόναι suspecta, cf. Jahrb. f. Phil. CXVII 560 | ἡμῖν X[1] | εἰσφορὰς Rs: εἰσφορὰν X **11** ὑμεῖς C: ὑμῖν X | ἔστι ⟨μὲν⟩ ὅτε Scheibe, ἑτέροις ⟨μὲν⟩ Halb | τὰ del. Dobr | αὐτοὶ aut ante ὧν aut pone λαμβάνετε transponit Rs

τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ ὑμέτερα
κλεπτόντων. τὸ δὲ πάντων ὑπερφυέστατον, ὅτι ἐν 12
μὲν τοῖς ἰδίοις <οἱ> ἀδικούμενοι δακρύουσι καὶ ἐλει-
νοί εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες
ἐλεινοί, ὑμεῖς δ' οἱ ἀδικούμενοι ἐλεεῖτε. καὶ νῦν ἴσως
ποιήσουσιν ἅπερ καὶ πρότερον ἦσαν εἰθισμένοι καὶ
δημόται καὶ φίλοι κλαίοντες ἐξαιτεῖσθαι αὐτοὺς παρ'
ὑμῶν. ἐγὼ δ' οὕτως ἀξιῶ γενέσθαι· εἰ μὲν ἀδικεῖν 13
τούτους | μηδὲν νομίζουσιν, ἀποδείξαντας ὡς ψευδῆ τὰ
κατηγορημένα, οὕτως πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι· εἰ
δὲ νομίσαντες ἀδικεῖν αἰτήσονται, δῆλον ὅτι τοῖς ἀδι-
κοῦσιν εὐνούστεροί εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις,
ὥστ' οὐ χάριτος ἄξιοι τυχεῖν ἀλλὰ τιμωρίας, ὁπόταν
ὑμεῖς δύνησθε. ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρὴ καὶ 14
τῶν κατηγόρων σφόδρα δεδεῆσθαι, νομίζοντας πολὺ
ἂν θᾶττον παρ' ἡμῶν ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν
λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι δὲ ῥᾷον ἄλλους τινὰς
<τὰ> ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτούς γε. ἡμεῖς 15
μὲν τοίνυν οὐκ ἠθελήσαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν δὲ
μηδ' ὑμᾶς, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὀργί-

12 *οἱ* add. Cont | *ποιήσουσιν*] *ἐπιχειρήσουσιν* vel *ζητήσουσιν* Scheibe | *εἰθισμένοι οἱ δημόται καὶ φίλοι καὶ κλαίοντες ἐξαιτήσονται αὐτοὺς* Kayser | *ἐξαιτεῖσθαι* Ald: *ἐξαιτεῖσθε* X, *ἐξαιτήσονται* C. <*πειράσονται*> *ἐξ.* Markl, <*ζητήσουσιν* vel *σπουδάσουσιν* vel *ἀξιώσουσιν*> *ἐξ.* Rs | *αὐτοὺς*] *τοὺς αἰτίους* Francken **13** *ἀποδείξαντες* X[k] | *νομίσαντες*] *νομίζοντες* Markl | *ἐξαιτήσονται* Cont, sed cf. XII 86. XXX 33 | *ὅτι* <*τούτοις*> *τοῖς* Pluygers | *ὥστ'* Markl: *ἴσωσ τ'* X | *ὁπόταν*] *ὅπου ἂν* vel *ὁποίαν ἂν* Markl, *ὁποίας ἂν* Rs | *δύνησθε* a pr. m. ex *δύναισθε* (?) corr. X[s], <*λαβεῖν*> *δύνησθε* Herw **14** *δεδεῆσθαι* P. Müller: *δεήσεσθαι* X, *δεήσασθαι* Emperius, *δεηθῆναι* Kayser | *ἔστι δὲ ῥᾷον* Rs, sed *ἔτι* ad comparativum pertinet | *τὰ* add. Ald | *ὑμᾶς αὐτό γε* X[k] **15** *ἀξιοῦμεν . . . ἐνθυμουμένους* del. Kayser

ζεσθε καὶ ἐτιμωρεῖσθε, ὅπου παρεπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ ἡμεῖς παρὰ τούτων ἢ χρήματα λαβόντες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ διηλλάγημεν. καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν ὀργίζεσθε, ἦ που σφόδρα
16 χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι. νῦν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταψηφισάμενοι Ἐπικράτους τῶν ἐσχάτων τιμήσατε, καὶ μή, ὥσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἐστέ, ἐπειδὰν καταψηφισάμενοι ἐξελέγξητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἐν τῷ τιμήματι ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν, οὐ δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαμβάνοντες, ὥσπερ τοῦ ὀνείδους ἀλλ' οὐ τῆς ζημίας αὐτοῖς μέλον, εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐδὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐν δὲ τῷ τιμήματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

28.

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

1 Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινά, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἄν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ

ὅπου . . . ἀδικοῦντας del. Kayser, ὥσπερ εἰκὸς vel ὡς εἰκός ἐστιν, deletis, quae sequuntur, τοὺς ἀδικοῦντας Dobr, ὅπως περιεπίπτομεν, οἷς εἰκὸς Francken, sed cf. Demosth. I 8. Xen. Cyr. I 2, 10 | τοῖς μὴ ἐπεξιοῦσι δικαίως Poutsma secundum Dobraeum, qui aliquando δικαίως delebat **16** Ἐπικρ. del. P. Müller | τιμήσατε Steph: τιμωρήσατε X | ἐστέ] ἧστε Cob | καταψηφισάμενοι del. aut leg. καταψηφίσησθε ἐξελέγξαντες Rs | τοὺς] αὐτοὺς Francken | ἔχθραν ⟨ἐπιδεικνύμενοι⟩ Herw | ποιεῖτε del. Herw.

Or. XXVIII.

1 οὐκ ἂν] οὐδ' ἂν Fuhr | ⟨οὐδ'⟩ ὑπὲρ Rs | ⟨οὐδὲ⟩ πολλάκις coll. XII 37 Scheibe

*πολλάκις ἀποθανὼν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ
πλήθει. καὶ γὰρ πόλεις προδεδωκὼς φαίνεται, καὶ
προξένους καὶ πολίτας ὑμετέρους ἠδικηκώς, καὶ ἐκ πέ-
νητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλούσιος γεγενημένος. καίτοι* 2
*πῶς αὐτοῖς χρὴ συγγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾶτε τὰς μὲν
ναῦς, ὧν ἦρχον οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων κατα-
λυομένας καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγας γιγνομένας, τούτους
δὲ πένητας καὶ ἀπόρους ἐκπλεύσαντας οὕτως ταχέως
πλείστην τῶν πολιτῶν οὐσίαν κεκτημένους; ὑμέτερον
τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς
τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν* 3
*μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην
τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ
τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴκων τῶν ὑμετέρων μεγάλων
ὄντων καὶ τῶν δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν,
θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας.
οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ⟨ἂν⟩ ὑμᾶς ὁμολογῆσαι, εἰ ὑμῖν* 4
*Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεύσεσθαι
καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδώσειν, καὶ τοὺς
μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὠφελείας
τῶν αὑτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς
πενεστέρους ἀποδείξειν, Ἐργοκλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας
τοὺς αὑτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐ-
δένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκεῖνον ἔχοντα ἐκ-
πλεῦσαι. ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφί-* 5
σασθε τὰ χρήματα ἀπογράψαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων

προξένους] *ξένους* Rs | *πλούσιος ἐκ τῶν ὑμ.* Dobr **2** *οὕτως* est in X | *ἐπὶ* del. Hirschig **3** *δὴ* suspectum | *μεγάλων ὄντων* del. Herw | *οὐσῶν* del. Markl, *μεγάλων οὐσῶν* del. Fuhr, *προσόδων . . . οὐσῶν* del. Wdn **4** *ἂν* hic add. Auger, *ἔγωγ' ἂν* Markl, *ὁμολογῆσαι ⟨ἂν⟩* Gebauer | *ἐπήγγελτο* Cob | *ἀποδώσειν* Baiter | **5** *ἄλλως τε ἐπειδὴ καὶ* X, quae aperte corrupta sunt; *ἄλλως*

*εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου κατα-
πλεῖν εὐθύνας δώσοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὡς ἤδη
συκοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ
Θρασυβούλῳ συνεβούλευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ
τὰς ναῦς ἔχειν | καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν·*
6 *„ἵνα αὐτῶν ἐκκόψῃς“ ἔφη „τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις
γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντας σοὶ καθῆσθαι καὶ τοῖς
σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν δεδιέναι.“ οὕτως, ὦ
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπλητο καὶ
⟨τῶν⟩ ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἀλλοτρίους τῆς πόλεως*
7 *αὐτοὺς ἡγήσαντο. ἅμα γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μι-
σοῦσι, καὶ οὐκέτι ὡς ἀρξόμενοι παρασκευάζονται ἀλλ'
ὡς ὑμῶν ἄρξοντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ ὧν ὑφῄρηνται
ἕτοιμοί εἰσι καὶ χωρία καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν
καθιστάναι καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς
δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἔσεσθε·
οὕτως γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν
ἁμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν
αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀρρωδοῦντας ἡσυχίαν πρὸς*
8 *τούτους ἕξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλείω λέγειν) καλῶς
ἐποίησεν οὕτως τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει
αὐτὸν οὔτε ζῆν τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλεύοντα, οὔθ'
ὑφ' ὑμῶν ἀποθανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν
πεποιηκέναι, ἀλλὰ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλ-*

τε καὶ ἐπειδὴ Steph. quibus pone *καὶ* Rs addit *ὅπου* vel *ὅτι*. Possis coll. XIII 79 *ἀλλ' ἕτερον· ἐπειδὴ γὰρ* **6** *ἐπειδὴ δὲ τάχιστα* X[k] | *ἐνέπλητο* Cob coll. Ar. Vesp. 911. 1304, recte fort. | *τῶν* add. Ald. | *καὶ* et *ἀπέλαυσαν* om. Cob **7** *ἅμα* Rs: *ἀλλὰ* X | ⟨*οὗτοι*⟩ *καὶ ὑμᾶς* Francken, ⟨*οἱ τοιοῦτοι*⟩ *πλουτοῦσι* Rauch | *ὑφῄρηνται* Rs: *ἀφῄρηνται* X | *καθιστάνειν* X | *τὸν νοῦν ἡμᾶς* X[k] | *ἕξειν*] *ἄξειν* Cob

λαχῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ τὴν πρώην ἐκκλησίαν 9
οὐκέτι φειδομένους τῶν χρημάτων, ἀλλ' ὠνουμένους τὰς αὑτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν πρυτάνεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείρειν. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν ἀπολογήσασθαι παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπιδεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἡττήσεσθε ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. ἐνθυμεῖσθε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 10
ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς μόνος κρίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις ἐπιδείξετε πότερον χρὴ δικαίους εἶναι, ἢ ὡς πλεῖστα τῶν ὑμετέρων ὑφελομένους τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρασκευάζεσθαι, ᾧπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. καίτοι εὖ εἰδέναι χρή, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ὅστις ἐν τοσαύτῃ 11
ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοῖ, οὗτος καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἡττᾶσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

Οἶμαι δ' Ἐργοκλέα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν 12

9 τῶν χρημάτων est in X² | ἐχθρῶν] προέδρων Scheibe | διαφθείροντας C. ⟨τολμῶντας⟩ διαφθ. P. Müller, διαφθ. ⟨ἐπιχειροῦντας⟩ Rauch. καί, quod est ante πολλούς, del. Rs, καὶ . . . διαφθ. del. Francken **10** πότερον χρή del. Francken coll. XXVII 6 | δικαίους et ὑφελομένους Cob: δικαίοις et ὑφελομένοις X | Ἀθηναῖοι Schott: δικασταί X **11** ⟨ὅτι⟩ ὅστις Steph, sed cf. Sauppe epist. crit. 23 | παραδίδωσι] προδίδωσι Cob | ἡττᾶσθαι a pr. m. ex ἡττῆσθαι X

Ἁλικαρνασσοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἐρεῖν δὲ ὡς ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθε καὶ ὡς δημοτικός ἐστι καὶ ὡς τῶν κινδύνων τῶν ὑμετέρων μετέσχεν. ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⟨οὐ⟩ τοιαύτην γνώμην ἔχω περὶ
13 τῶν τοιούτων· ἀλλ' ὅσοι μὲν ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐπιθυμοῦντες καὶ τοὺς νόμους ἰσχύειν βουλόμενοι καὶ τοὺς ἀδικοῦντας μισοῦντες τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέσχον, οὐ πονηροὺς εἶναι πολίτας, οὐδὲ ἀδίκως τούτοις φημὶ ἂν εἶναι ὑπόλογον τὴν ἐκείνων φυγήν· ὅσοι δὲ κατελθόντες ἐν δημοκρατίᾳ τὸ μὲν ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦσι, τοὺς δὲ ἰδίους οἴκους ἐκ τῶν ὑμετέρων μεγάλους ποιοῦσι, πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς
14 προσήκει ὀργίζεσθαι ἢ τοῖς τριάκοντα. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦτ' ἐχειροτονήθησαν, ἵνα κακῶς, εἴ πῃ δύναιντο, ὑμᾶς ποιήσειαν· τούτοις δ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπετρέψατε, ὡς μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πόλιν ποιήσωσιν· ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτοις εἶναι ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθεστήκατε, ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ τούτους ἐλεοῖτε, καὶ τοὺς ὑμετέρους παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοιού-
15 των ἀνδρῶν λυμαίνεσθε. ὅταν γὰρ ἡγησώμεθα σωτη-

12 ἀλικαρνασοῦ X | περὶ priore loco a pr. m. add. X[s] | οὐδ' ἐπιχειρήσειν Naber | καὶ ὡς τῶν . . μετέσχεν del. Fuhr | οὐ add. Ald | τοιαύτην] τὴν αὐτὴν Sauppe, quod volebat Taylori quoque ταὐτὴν **13** ἀλλ' om. C | ἰσχύειν Markl: ἴσχειν X post μετέσχον lacunam indicat Dobr: πάσης τιμῆς καὶ χάριτος ἀξίους νομίζω· ὅσοι δὲ αὐτοῖς μὴ συνεκινδύνευον μέν, ὅμως δὲ ὅσον ἐδύναντο ὠφέλουν | ὑπόλογον Steph: ὑπὸ λόγον X | τὴν ἐκείνων] ἐκείνην τὴν vel τὴν ἐκεῖσε Dobr, τὴν κοινὴν Herw προσήκειν Markl **14** ποιήσαιεν X | ὑμεῖς αὐτοὺς Blass | ποιήσουσιν Tayl | ἢ τούτους del. Halb **15** ὅτε γὰρ ἡγησάμεθα Rs, ὅταν γὰρ ἡγώμεθα Francken

ρίας ἀντειλῆφθαι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχόντων πάσχομεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. καίτοι | πάντες ἐπίστασθε ὅτι οὐδεμία ἐλπὶς σωτηρίας ὑμῖν δυστυχήσασιν. ὥστε ἄξιον ὑμᾶς παρακελευσαμένους ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τούτων νυνὶ τὴν μεγίστην δίκην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἐπιδεῖξαι ὡς τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθε, καὶ τοὺς ὑμετέρους ἄρχοντας βελτίους ποιήσετε. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦθ' ὑμῖν παρακελεύομαι· 16
ὑμᾶς δὲ χρὴ εἰδέναι ὅτι, ἐὰν μὲν ἐμοὶ πεισθῆτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλεύσεσθε, εἰ δὲ μή, χείροσι τοῖς ἄλλοις πολίταις χρήσεσθε. ἔτι δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐὰν αὐτῶν ἀποψηφίσησθε, οὐδεμίαν ὑμῖν εἴσονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρήμασιν οἷς ὑφῄρηνται· ὥστε τὴν μὲν ἔχθραν ὑμῖν αὐτοῖς καταλείψετε, τῆς δὲ σωτηρίας ἐκείνοις εἴσονται χάριν. καὶ μὲν δή, 17
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Ἁλικαρνασσεῖς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἠδικημένοι, ἐὰν μὲν παρὰ τούτων τὴν μεγίστην δίκην λάβητε, νομιοῦσιν ὑπὸ τούτων μὲν ἀπολωλέναι, ὑμᾶς δὲ αὐτοῖς βεβοηθηκέναι· ἐὰν δὲ τούτους σώσητε, ἡγήσονται καὶ ὑμᾶς ὁμογνώμονας γεγονέναι τοῖς αὐτοὺς προδεδωκόσιν. ὥστ' ἄξιον τούτων ἁπάντων ἐνθυμηθέντας ἅμα τοῖς τε φίλοις τοῖς ὑμετέροις ἀποδοῦναι χάριν καὶ παρὰ τῶν ἀδικούντων τὴν δίκην λαβεῖν.

ἐπάσχομεν Kayser | *ὑμῖν* <*ἐνταῦθα*> Rs, *ὑμῖν* <*νῦν*> Francken | *καὶ τοὺς . . . ποιήσετε* pone *βουλεύσεσθε* § 16 transp. Bekker **16** *περὶ αὐτῶν* habet X^k, *περὶ* <*ὑμῶν*> *αὐτῶν* Herw | *κἂν αὐτῶν* Cob | *καὶ τοῖς χρήμασι* del. Kayser | *ὑφῄρηνται* ex *ὑφῄρανται* a pr. m. X^k **17** *καὶ* <*οἱ*> *Ἁλ.* Rs | *ἁλικαρνασεῖς* X^k | *ὑπὸ τούτων* del. Naber *τὴν* <*προσήκουσαν* vel *ὀφειλομένην*> Rs, *τὴν* <*ἐσχάτην*> Francken, *τὴν* om. C

29.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

1 *Ὁ μὲν ἀγὼν οὗτος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐρημότερος
γεγένηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων. πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ
ἀπειλοῦντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορή-
σειν· ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. ὃ κἀμοὶ δοκεῖ οὐδενὸς
ἔλαττον εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς ὅτι ἀληθὴς
οὖσα τυγχάνει· εἰ γὰρ μὴ πολλὰ τῶν Ἐργοκλέους εἶχε
χρημάτων, οὐκ ἂν οὕτως οἷός τ' ἦν ἀπαλλάξαι τοὺς
2 κατηγόρους. ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, πάντας ὑμᾶς
ἡγοῦμαι εἰδέναι ὅτι Ἐργοκλέους διὰ τοῦτο ὑμεῖς θά-
νατον κατεχειροτονήσατε, ὅτι κακῶς διαθεὶς τὰ τῆς
πόλεως πλέον ἢ τριάκοντα ταλάντων οὐσίαν ἐκτήσατο.
καὶ τούτων τῶν χρημάτων οὐδὲν ἐν τῇ πόλει φαίνε-
ται. καίτοι ποῖ χρὴ τραπέσθαι ἢ ποῦ ζητῆσαι τὰ
χρήματα; εἰ γὰρ παρὰ τοῖς κηδεσταῖς καὶ οἷς ἐκεῖνος
οἰκειότατ' ἀνθρώπων ἐχρῆτο μὴ φανήσεται, χαλεπῶς
3 παρὰ τοῖς ἐχθροῖς εὑρεθήσεται. τίνα δὲ Ἐργοκλῆς
περὶ πλείονος Φιλοκράτους ἐποιεῖτο, ἢ πρὸς τίν' ἀν-
θρώπων διέκειτο οἰκειότερον; οὐ τῶν μὲν ὑμετέρων
ὁπλιτῶν αὐτὸν ἐξήγαγε, τῶν δ' αὑτοῦ χρημάτων
ταμίαν ἐποίησε, καὶ τὸ τελευταῖον τριήραρχον αὐτὸν*

Or. XXIX.

1 *οἱ* ante *φάσκοντες* del. Rs, *καὶ οἱ φάσκοντες* om. Cob 2 *οὐδὲν ἐν τῇ πόλει*] *οὐδὲν ἐν τῇ πώλῃ* Bake, *οὐδὲ πολλοστὸν μέρος* Francken | *ποῖ* C : *ποῦ* X | *ποῦ* P. Müller: *ποῖ* X, *πῇ* Ald | *χρήματα, εἰ παρὰ* et *φανήσεται; χαλεπῶς γὰρ παρὰ* Cob 3 *ὁπλιτῶν* Tayl. cf. Xen. Hell. IV 8, 28: *πολιτῶν* X, *πωλητὴν* Emperius, *ποριστὴν* Dobr | *αὐτὸν* ante *κατέστησε* om. C

κατέστησε; καίτοι δεινὸν εἰ οἱ μὲν τὰς οὐσίας ἔχοντες 4
ὀλοφύρονται τριηραρχοῦντες, οὗτος δὲ οὐδὲν πρό-
τερον κεκτημένος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐθελοντὴς ὑπέστη
ταύτην τὴν λητουργίαν. οὐκοῦν δὴ οὐχ ὡς ζημιωθη-
σόμενον αὐτὸν τριήραρχον κατέστησεν, ἀλλ᾽ ὡς ὠφε-
ληθησόμενον καὶ φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα, οὐκ
ἔχων ὅτῳ χρὴ μᾶλλον τούτου πιστεῦσαι. ἡγοῦμαι δέ, 5
ὦ ἄνδρες δικασταί, Φιλοκράτει δύο εἶναι καὶ μόνας
ἀπολογίας· προσήκειν γὰρ αὐτῷ ἀποδεῖξαι ἢ ἑτέρους
ἔχοντας τὰ Ἐργοκλέους χρήματα, ἢ ἀδίκως ἀπολωλότα
ἐκεῖνον καὶ οὐδὲν ὑφῃρημένον τῶν ὑμετέρων οὐδὲ
δεδωροδοκηκότα· εἰ δὲ τούτων μηδέτερον ποιήσει, δε-
δόχθαι καταψηφίζεσθαι, καὶ μὴ τοῖς μὲν παρὰ τῶν
ἄλλων λαμβάνουσιν ὀργίζεσθαι, τοῖς δὲ τὰ ὑμέτερ᾽
αὐτῶν ἔχουσι συγγνώμην ἔχειν.

Τίς δ᾽ οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαντα | περὶ 6
Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιντο
αὐτὸν σῶσαι [καὶ μὴ κατηγορεῖν]; οἳ ἐπειδὴ ἑώρων
τὴν ὑμετέραν ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένων, ἡσυ-
χίαν ἦγον καὶ οὐκ ἐτόλμων σφᾶς αὐτοὺς φανεροὺς
ποιῆσαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὗτος οὐ κομιζόμενος
παρ᾽ αὐτῶν τὰ χρήματα μηνύσειν ἔφη τῇ πόλει·
ἐπειδὴ δὲ καὶ ταῦτα ἀπείληφε καὶ τῶν ἄλλων τῶν 7
ἐκείνου κύριος γεγένηται, εἰς τοῦτο τόλμης ἐλήλυθεν,

4 μὲν τὰς ⟨μεγίστας⟩ Rs | ὀλοφύρονται Dobr: ὀλοφυροῦνται X | ζημιωσόμενον et ὠφελησόμενον Cob 5 καὶ ante μόνας del. P. Müller, sed cf. Demosth. VI 13 | προσήκει C | δεδόχθαι Markl: δέδοκται X, δεδόχθω Tayl, del. Baiter, δεῖ vel δεῖν αὐτοῦ Rauch, δέδεικται Wdn, δέομαι Gentsch 6 περὶ] παρ᾽ C | μεσεγγυηθέντα habet X^1, μεσεγγυωθέντα Cob | καὶ μὴ κατηγορεῖν del. Dobr | ἐπειδὰν X^k βουλομένων Tayl: βουλομένην X, τιμ. βουλ. om. Cob | μηνύσειν Steph: μηνύειν X

ὥστε μάρτυρας πεπόρισται οἳ μαρτυρήσουσιν αὐτῷ
ὡς ἦν ἔχθιστος ἁπάντων ἀνθρώπων Ἐργοκλεῖ. καίτοι
οἴεσθ' ἂν αὐτόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰς τοῦτο μανίας
ἀφικέσθαι, ὥστε Θρασυβούλου στρατηγοῦντος καὶ Ἐρ-
γοκλέους αὐτῷ διαφερομένου ἐθελοντὴν ὑποστῆναι
τριήραρχον; πῶς γὰρ ἂν θᾶττον ἀπώλετο, ἢ πῶς ἂν
μᾶλλον ἐπηρεάζετο;

8 Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· ἐγὼ δ'
ὑμᾶς ἀξιῶ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι, καὶ πολὺ μᾶλλον
τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως
ἔχοντας ἐλεινοὺς ἡγεῖσθαι. οὐδὲν γὰρ τῶν αὑτοῦ
καταθήσει, ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ὑμῖν ἀποδώσει,
9 καὶ πολλῷ πλείω αὐτῷ τούτων περιέσται. καὶ γὰρ ἂν
καὶ δεινὸν εἴη, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοῖς μὲν μὴ
δυναμένοις τὰ σφέτερ' αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίζοισθε
καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς ἀδικούντων δημεύοιτε, τοὺς
δὲ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἔχοντας μὴ τιμωροῖσθε, ἀλλὰ
τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖσθε καὶ τούτους χαλεπω-
10 τέρους ἐχθροὺς ἔχοιτε. ἕως γὰρ ἂν τὰ ὑμέτερα ἔχον-
τες σφίσιν αὐτοῖς συνειδῶσιν, οὐδέποτε ὑμῖν παύ-
σονται κακονοοῦντες, νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως
δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν εἶναι τῶν πρὸς αὐτοὺς
πραγμάτων.

11 Ἡγοῦμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐ μόνον περὶ

7 τριηραρχίαν Tayl, sed cf. XIX 19, Demosth. XXI 68. 69 **8** αὐτῶν ὑμῖν Pluygers: ὑμῖν αὐτοῖς X, αὐτοῖς del. Kayser | πλείω Bekker: πλεῖον δ' X^k, πλεῖον' Rs, πλεῖον Scheibe **9** καὶ γὰρ δὴ δ. ἂν εἴη Cob et hic et § 11 coll. XXVIII 3, sed cf. Demosth. XIX 267, καὶ alterum del. Cont | δυναμένοις] βουλομένοις Cont | ὀργίζεσθε et δημεύετε Cob, sed cf. Gebauer arg. 204 **10** ξυνειδῶσιν X | κακόνοι ὄντες Cob | πρὸς αὐτὴν Herw

χρημάτων αὐτῷ προσήκειν ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ
τοῦ σώματος κινδυνεύειν. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη,
εἰ οἱ μὲν τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις
συνειδότες τοῖς αὐτοῖς ἐνέχοιντο, οὗτος δὲ τὰ τῆς
πόλεως Ἐργοκλεῖ συνειδὼς κλέπτοντι καὶ ἐπὶ τοῖς
ὑμετέροις δωροδοκοῦντι μὴ τῆς αὐτῆς τιμωρίας τυγ-
χάνοι, ἀλλὰ ἆθλα λάβοι τὴν ὑπ' ἐκείνου καταλειφθεῖ-
σαν οὐσίαν ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πονηρίας. ἄξιοι δ' ὑμῖν
εἰσιν ὀργῆς, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὗτοι γάρ, ὅτε 12
Ἐργοκλῆς ἐκρίνετο, ἐν τῷ δήμῳ περιιόντες ἔλεγον ὡς
πεντακόσιοι μὲν αὐτοῖς εἴησαν ἐκ τοῦ Πειραιῶς δεδε-
κασμένοι, ἑξακόσιοι δὲ καὶ χίλιοι ἐκ τοῦ ἄστεως·
μᾶλλον δὲ προσεποιοῦντο πιστεύειν τοῖς χρήμασιν ἢ
δεδιέναι τὰ αὑτῶν ἁμαρτήματα. ἐκεῖ μὲν οὖν ἐπεδεί- 13
ξατε αὐτοῖς, ἐὰν δὲ εὖ φρονῆτε, καὶ νυνὶ τοῦτο φα-
νερὸν πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσετε, ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα
χρήματα ἃ ὑμᾶς, οὓς ἂν λαμβάνητε ἀδικοῦντας ἀπο-
τρέψει τιμωρεῖσθαι, καὶ μηδεμίαν αὐτοῖς ἄδειαν δώσετε
τὰ ὑμέτερα αὐτῶν διαρπάζουσι καὶ κλέπτουσιν. ἐγὼ
μὲν οὖν ταῦτα ὑμῖν παραινῶ. πάντες γὰρ ἐπίστασθε 14
ὅτι Ἐργοκλῆς χρηματιούμενος ἀλλ' οὐ πρὸς ὑμᾶς
φιλοτιμησόμενος ἐξέπλευσε, καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὰ
χρήματα ἢ οὗτος. ἐὰν οὖν σωφρονῆτε, τὰ ὑμέτερ'
αὐτῶν κομιεῖσθε.

11 ἐνέχονται Cob, sed cf. § 9 | ἀντὶ om. Cob **12** εἴησαν (C) Steph: οἳ ἦσαν X | πειραιέως X | ⟨διὰ⟩ τὰ αὐτῶν Cob **13** οὓς ἐὰν λαμβ. X | ἀποτρέψει ⟨τοῦ⟩ Rs | μηδεμίαν cf. Demosth. XXIII 117.

30.

| ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ [ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ].

1 *Ἤδη, ὦ ἄνδρες δικασταί, τινὲς εἰς κρίσιν κατα-
στάντες ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαίνοντες δὲ τὰς τῶν
προγόνων ἀρετὰς καὶ τὰς σφετέρας αὐτῶν εὐεργεσίας
συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ
τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε, ἐάν τι ἀγαθὸν φαί-
νωνται τὴν πόλιν πεποιηκότες, ἄξιον καὶ τῶν κατηγό-
ρων ὑμᾶς ἀκροάσασθαι, ἐὰν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύ-
2 γοντας πάλαι πονηροὺς ὄντας. ὅτι μὲν τοίνυν ὁ πατὴρ
ὁ Νικομάχου δημόσιος ἦν, καὶ οἷα νέος ὢν οὗτος
ἐπετήδευσε, καὶ ὅσα ἔτη γεγονὼς εἰς τοὺς φράτερας
εἰσήχθη, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τῶν
νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο, τίς οὐκ οἶδεν οἷα τὴν
πόλιν ἐλυμήνατο; προσταχθὲν γὰρ αὐτῷ τεττάρων μη-
νῶν ἀναγράψαι τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος, ἀντὶ μὲν
Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην κατέστησεν, ἀντὶ δὲ τεττά-
ρων μηνῶν ἑξέτη τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο, καθ' ἑκάστην
δὲ ἡμέραν ἀργύριον λαμβάνων τοὺς μὲν ἐνέγραφε τοὺς
3 δὲ ἐξήλειφεν. εἰς τοῦτο δὲ κατέστημεν ὥστε ἐκ τῆς*

Or. XXX. *γραμματέως εὐθυνῶν κατ.* delevi, *κατὰ Νικομαχίδου* Harp. *ἐπιβολή*. cf. § 11.

1 *δικασταὶ* add. a m. pr. X[s] | *καὶ* pone *τοίνυν* del. Dobr, sed cf. XIV 24 | *ἄξιον* C cf. XIV 24, *ἄξιον* an *ἀξίω* habeat X incertum est, cum accentus evanuerit Wdn | *πάλαι πον.*] *παμπονήρους* Cob 2 *οὗτος*] *αὐτὸς* Dobr | *φράτερας* Cob: *φράτορας* X | *τοὺς Σ.* Rs: *τοῦ Σ.* X | *ἑξέτη* Tayl: *ἓξ ἔτη* X *δὲ* ⟨*τὴν*⟩ *ἡμέραν* Herw coll. Meisterhans gramm.[2] 191, sed cf. XXII 20, XXVIII 7, f. 53, 4 (articulus in X undecies abest, ter adest) | *ἀνέγραφε* Frb, cf. § 5

τούτου χειρὸς ἐταμιευόμεθα τοὺς νόμους· καὶ οἱ
ἀντίδικοι ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις ἐναντίους παρείχοντο,
ἀμφότεροι παρὰ Νικομάχου φάσκοντες εἰληφέναι. ἐπι-
βαλλόντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόντων
εἰς τὸ δικαστήριον οὐκ ἠθέλησε παραδοῦναι τοὺς νό-
μους· ἀλλὰ πρότερον ἡ πόλις εἰς τὰς μεγίστας συμ-
φορὰς κατέστη, πρὶν τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς
καὶ τῶν πεπραγμένων εὐθύνας ὑποσχεῖν. καὶ γάρ τοι, 4
ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν,
ὁμοίαν καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο, ὅστις πρῶτον
μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν, ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμε-
ρῶν ἀπαλλαγῆναι· ἔπειτα διωρισμένον ἐξ ὧν ἔδει
ἀναγράφειν, αὐτὸν ἁπάντων κύριον ἐποιήσατο, καὶ
ὅσα ⟨οὐδεὶς πώποτε⟩ διαχειρίσας μόνος οὗτος τῶν
ἀρξάντων εὐθύνας οὐκ ἔδωκεν, ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι τῆς 5
αὑτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυτανείαν λόγον ἀποφέρουσι, σὺ
δέ, ὦ Νικόμαχε, οὐδὲ τεττάρων ἐτῶν ἠξίωσας ἐγγρά-
ψαι, ἀλλὰ μόνῳ σοὶ τῶν πολιτῶν ἐξεῖναι νομίζεις
ἄρχειν πολὺν χρόνον, καὶ μήτε εὐθύνας διδόναι μήτε
τοῖς ψηφίσμασι πείθεσθαι μήτε τῶν νόμων φροντίζειν,
ἀλλὰ τὰ μὲν ἐγγράφεις τὰ δ' ἐξαλείφεις, καὶ εἰς τοῦτο
ὕβρεως ἥκεις ὥστε σαυτοῦ νομίζεις εἶναι τὰ τῆς πό-

3 ἐταμιευόμεθα Dobr: τεταμιεύμεθα X. ἐτεταμιεύμεθα idem Dobr, quod aliis placuit ἐν τοῖς δικ. Cob, sed cf. Isocr. XVIII 9 **4** οὐκ ἔδωκεν Wdn | ὁμοίαν Schott: ὁποίαν X, οἵαν Frb, ποίαν P. Müller, ὁρᾶθ' ὁποίαν vel οἵαν West, post καὶ γάρ τοι addunt ἄξιον θαυμάζειν Franz, δῆλον Kayser | ἔπειτα διωρισμένον Ald: ἐπὶ τὰ διωρισμένα X | ἐποιήσατο Ald: ἐποιήσατε | οὐδεὶς πώποτε Francken add., οὐδεὶς ἄλλος add. Rs | διαχειρίσας post Contium Rs: χειρίσας X | ἀλλὰ τὰ ὅσια διαχ. Sluiter **5** ἀποφέρουσι Schoell: ἀναφέρουσι X | ἀναγράφεις Frb, qui verba ἀλλὰ . . . ἐξαλείφεις ut repetita ex § 2 delere malit

6 λεως, αὐτὸς δημόσιος ὤν. ὑμᾶς τοίνυν χρή, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ἀναμνησθέντας καὶ τῶν προγόνων τῶν Νικο-
μάχου, οἵτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς ἀχαρίστως ὑμῖν
προσενήνεκται παρανομήσας, κολάσαι αὐτόν. καὶ ἐπειδὴ
ἑνὸς ἑκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν ὑπὲρ ἁπάντων
γοῦν τὴν τιμωρίαν ποιήσασθε.
7 Ἴσως δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὰν περὶ αὑτοῦ
μηδὲν δύνηται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσε-
ται. τότε δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ ἀξιῶ πιστεύειν
ὑμᾶς, ὁπόταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι
ψευδόμενον αὐτὸν ἐξελέγξαι. ἐὰν δ' ἄρα ἐπιχειρῇ
λέγειν ἅπερ ἐν τῇ βουλῇ, ὡς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων
ἐγενόμην, ἐνθυμεῖσθε ⟨ὅτι ὑπὸ⟩ τῶν τοιαῦτα λεγόντων
ἐκ τῶν τετρακοσίων πλεῖν ἢ χίλιοι γενήσονται· καὶ
γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄντας ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ
τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ διαβάλλειν βουλόμενοι ταῦτα
8 λοιδοροῦσιν. ἐγὼ δὲ οὕτω πολλοῦ ἐδέησα τῶν τετρα-
κοσίων γενέσθαι, ὥστε οὐδὲ τῶν πεντακισχιλίων
κατελέγην. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτ', εἰ μὲν
περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενον οὕτω φανερῶς

6 *οἷοί τινες* Rauch, sed cf. Demosth. XVIII 283 | *καὶ αὐτὸς ὡς* Dobr | *παρανομήσας* del. Broeckmeijer | *ἑκάστου* ⟨*ἀδικήματος*⟩ P. Müller | *γοῦν* habet X^{sf}, in quo nihil sollicitandum cf. XXV 4 | *ποιήσασθαι* Markl **7** *τούτῳ* Rs: *τότε* X | *ἅπερ* ⟨*καὶ*⟩ *ἐν* malit Rs | *τετρακοσίων* (bis) Ald: *τριακοσίων* X | *ὅτι ὑπὸ* add. Francken secundum C (qui add. *ὅτι ἐκ*), *ὅτι κατὰ τοὺς λόγους τῶν* vel *ὅτι ἐὰν ἀποδέχησθε* Rs, *ὅτι τῶν . . λεγόντων ἐὰν ἀκούσητε* Markl, *ὅτι εἰ ἀποδέξεσθε* P. Müller; sed nihil ad rem, quomodo iudices haec accepturi sint; *ἐνθυμ.* *τούτων τοιαῦτα* Sauppe | *τὰ τοιαῦτα* Francken | *ἐκ* del. C | *οἱ* ante *διαβ.* del. Francken **8** *πεντακισχιλίων* Tayl: *τρισχιλίων* X^1, quod defendit Sauppe ep. crit. 22 | *ὅτ'* scripsi cf. VII 23: *ὅτι* X, quod del. Dobr | *ἀγωνιζόμενον* Wdn: *ἀγωνιζόμενος* X

ἐξήλεγχον αὐτὸν ἀδικοῦντα, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸς ἠξίωσε
τοιαῦτα ἀπολογούμενος ἀποφεύγειν, νυνὶ δὲ περὶ τῶν
τῆς | πόλεως κρινόμενος οἴησεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγο-
ρῶν ὑμῖν μὴ δοῦναι δίκην.

Ἔτι δὲ κἀκεῖνο θαυμαστὸν νομίζω Νικόμαχον 9
ἑτέροις ἀδίκως μνησικακεῖν ἀξιοῦν, ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύ-
σαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω. καί μου ἀκούσατε· δίκαιον
γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀνθρώ-
πων τὰς τοιαύτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι, οἵτινες
τότε συγκαταλύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοί φα-
σιν εἶναι. ἐπειδὴ γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἡ μετά- 10
στασις ἐπράττετο, Κλεοφῶν τὴν βουλὴν ἐλοιδόρει,
φάσκων συνεστάναι καὶ ⟨οὐ⟩ τὰ βέλτιστα βουλεύειν
τῇ πόλει. Σάτυρος δ᾽ ὁ Κηφισιεὺς βουλεύων ἔπεισε [XIII 12
τὴν βουλὴν δήσαντας αὐτὸν παραδοῦναι δικαστηρίῳ.
οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν ἀπολέσαι, δεδιότες μὴ οὐκ 11
ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, πείθουσι Νικόμαχον
νόμον ἀποδεῖξαι ὡς χρὴ καὶ τὴν βουλὴν συνδικάζειν.
καὶ ὁ πάντων οὗτος πονηρότατος οὕτως φανερῶς συνε-
στασίασεν, ὥστε τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἡ κρίσις ἐγένετο ἀποδεῖξαι
τὸν νόμον. Κλεοφῶντος τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, 12
ἕτερα μὲν ἄν τις ἔχοι κατηγορῆσαι· τοῦτο δὲ παρὰ

9 *κἀκεῖνο* Gebauer: *οἶμαι* X, del. Cont, *καὶ* Franz, *ὦ ἄνδρες δικ.* Baiter, *εἶναι* Reuss | *νομίζω*, quod est in X^s, del. Tayl, *ἔστι . . . νομίζειν* Rs, *ἔστιν ὑμᾶς* Kayser | *ἀδίκως*, quod rectissime voci *δίκαιον* opponitur, del. Dobr, *ἀδικοῦσι* Rs, *ὡς ἀδικοῦσι* Kayser, *ἀδικίας* Sauppe, *ἀδικημάτων* Reuss **10** *οὐ* add. Cont, *μὴ* add. Markl | *δ᾽ ὁ* Cob: *δὲ* X | *κηφισεὺς* X | *βουλεύων* del. Halb, sed cf. [Demosth.] LIX 4, *ἐπιβουλεύων* Wdn *δήσαντας* a pr. m. corr. ex *δείσαντας* X[1] **11** *Νικόμαχον* Palmer: *Νικομαχίδην* X cf. Harp. *ἐπιβολή*, sed v. Schoemann ad Is. VI 47, K. F. Hermann, Abh. 47 | *ὥστε ⟨αὐτῇ⟩ τῇ* Herw **12** *τις ⟨ἴσως⟩ ἔχοι* Herw

πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ καταλύοντες τὸν δῆμον
ἐκεῖνον ἐβούλοντο μάλιστα τῶν πολιτῶν ἐκποδὼν γε-
νέσθαι, καὶ ὅτι Σάτυρος καὶ Χρέμων ὁ τῶν τριάκοντα
γενόμενος οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ὀργιζόμενοι Κλεοφῶντος
κατηγόρουν, ἀλλ' ἵνα ἐκεῖνον ἀποκτείναντες αὐτοὶ ὑμᾶς
13 κακῶς ποιῶσι. καὶ ταῦτα διεπράξαντο διὰ τὸν νόμον
ὃν Νικόμαχος ἀπέδειξεν. εἰκὸς τοίνυν, ὦ ἄνδρες
δικασταί, ἐνθυμεῖσθαι καὶ ὁπόσοι ὑμῶν ἐνόμιζον Κλεο-
φῶντα κακὸν πολίτην εἶναι, ὅτι καὶ τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρ-
χίᾳ ἀποθανόντων ἴσως τις ἦν πονηρός, ἀλλ' ὅμως καὶ
διὰ τοὺς τοιούτους ὠργίζεσθε τοῖς τριάκοντα, ὅτι οὐ
τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα ἀλλὰ κατὰ στάσιν αὐτοὺς ἀπέ-
14 κτειναν. ἐὰν οὖν πρὸς ταῦτα ἀπολογῆται, τοσοῦτον
μέμνησθε, ὅτι ἐν τοιούτῳ καιρῷ τὸν νόμον ἀπέδειξεν
ἐν ᾧ ἡ πολιτεία μεθίστατο, καὶ τούτοις χαριζόμενος
οἳ τὸν δῆμον κατέλυσαν. καὶ ταύτην τὴν βουλὴν
συνδικάζειν ἐποίησεν ἐν ᾗ Σάτυρος μὲν καὶ Χρέμων
μέγιστον ἐδύναντο, Στρομβιχίδης δὲ καὶ Καλλιάδης
καὶ ἕτεροι πολλοὶ καὶ καλοὶ κἀγαθοὶ τῶν πολιτῶν
ἀπώλλυντο.

15 Καὶ περὶ τούτων οὐδένα ἂν ἐποιησάμην λόγον, εἰ
μὴ ᾐσθανόμην αὐτὸν ὡς δημοτικὸν ὄντα πειρασόμε-
νον παρὰ τὸ δίκαιον σῴζεσθαι, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς
εἰς τὸ πλῆθος τεκμηρίῳ χρησόμενον ὅτι ἔφυγεν. ἐγὼ

Χρέμων Schott: *Κλεοφῶν* X, del. Bekker | *ὁ . . . γενόμενος* Frb: *οἱ . . . γενόμενοι* X, quibus addunt *μετὰ ταῦτα* Weijers, *ὕστερον* West, del. Reuss | *ἡμῶν* ex *ὑμῶν* a pr. m. corr. X^1 **13** *διὰ τοῦ νόμου* malit Rs. sed cf. VII 21 | *καὶ* ante *ὁπόσοι* del. Dobr | *ὑμῶν* sine corr. X^1 **14** *κατέλυον* Cob | *στρομαιχίδης* X^k **15** *πειρασόμενον* Weijers: *πειράσεσθαι* X | *καὶ* ante *τῆς* abesse malit Rs. quo deleto Cob *ἐπυθόμην* (pro *ᾐσθαν.*) legit

*δὲ καὶ ἑτέρους ἂν ἔχοιμι ἐπιδεῖξαι τῶν συγκαταλυσάν-
των τὸν δῆμον τοὺς μὲν ἀποθανόντας, τοὺς δὲ φυ-
γόντας τε καὶ οὐ μετασχόντας τῆς πολιτείας, ὥστε* 16
*οὐδένα εἰκὸς αὐτῷ τούτου ὑπόλογον γενέσθαι. τοῦ
μὲν γὰρ ὑμᾶς φυγεῖν μέρος τι καὶ οὗτος συνεβάλετο,
τοῦ δὲ τοῦτον κατελθεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον αἴτιον
ἐγένετο. ἔτι δὲ καὶ δεινόν, εἰ ὧν μὲν ἄκων ἔπαθε
χάριν αὐτῷ εἴσεσθε, ὧν δ' ἑκὼν ἐξήμαρτε μηδεμίαν
τιμωρίαν ποιήσεσθε.*

Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν λέγειν ὡς ἀσεβῶ καταλύων 17
*τὰς θυσίας. ἐγὼ δ' εἰ μὲν νόμους ἐτίθην περὶ τῆς
ἀναγραφῆς, ἡγούμην ἂν ἐξεῖναι Νικομάχῳ τοιαῦτα
εἰπεῖν περὶ ἐμοῦ· νῦν δὲ τοῖς κοινοῖς καὶ κειμένοις
ἀξιῶ τοῦτον πείθεσθαι. θαυμάζω δὲ εἰ μὴ ἐνθυμεῖ-
ται, ὅταν ἐμὲ φάσκῃ ἀσεβεῖν λέγοντα ὡς χρὴ θύειν
τὰς θυσίας τὰς ἐκ τῶν κύρβεων καὶ τῶν στηλῶν
κατὰ τὰς συγγραφάς, ὅτι καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖ·
ταῦτα γὰρ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε. ἔπειτα εἰ ταῦτα νομί-
ζεις δεινά, ἦ που σφόδρα ἐκείνους ἡγεῖ ἀδικεῖν, οἳ τὰ
ἐκ τῶν κύρβεων μόνον ἔθυον. καίτοι, ὦ ἄνδρες δικα-* 18
*σταί, περὶ εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικομάχου ⟨χρὴ⟩ μαν-
θάνειν, ἀλλ' ἐκ τῶν γεγενημένων σκοπεῖν. οἱ τοίνυν
πρόγονοι τὰ ἐκ τῶν κύρβεων θύοντες μεγίστην καὶ
εὐδαιμονεστάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν παρέδο-
σαν, ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας ποιεῖ-*

σ υ γ κ α τ α λ υ σ ά ν τ ω ν a pr. m. ex *συγκαλεσάντων* X[s] 16 *τ ο ύ τ ο υ* Weijers: *τουτ* X | *δὲ καὶ ⟨τοῦτο⟩ δ.* Rs, *καὶ* del. Auger 17 *σ τ η λ ῶ ν* Tayl: *εὔπλων* X | *ἡγῇ* X | *ἀδι-κεῖν*] *ἀσεβεῖν* malit Bekker 18 *χρὴ* hic add. Tur, pone *μανθ.* add. C, *καίτοι ⟨εἰκός⟩, ὦ* Wdn | *παρέδοσαν ⟨ἡμῖν⟩* Cont, *ἡμῖν* quod sequitur huc transp. Baiter

σθαι, καὶ εἰ μηδὲν δι' ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα τῆς ἐξ
19 ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης. πῶς | δ' ἄν τις
εὐσεβέστερος γένοιτο ἐμοῦ, ὅστις ἀξιῶ πρῶτον μὲν
κατὰ τὰ πάτρια θύειν, ἔπειτα ἃ μᾶλλον συμφέρει τῇ
πόλει, ἔτι δὲ ἃ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο καὶ δυνησόμεθα
δαπανᾶν ἐκ τῶν προσιόντων χρημάτων; σὺ δέ, ὦ
Νικόμαχε, τούτων τἀναντία πεποίηκας· ἀναγράψας γὰρ
πλείω τῶν προσταχθέντων αἴτιος γεγένησαι τὰ προσ-
ιόντα χρήματα εἰς ταῦτα μὲν ἀναλίσκεσθαι, ἐν δὲ
20 ταῖς πατρίοις θυσίαις ἐπιλείπειν. αὐτίκα πέρυσιν ἱερὰ
ἄθυτα τριῶν ταλάντων γεγένηται τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι
γεγραμμένων. καὶ οὐχ οἷόν τε εἰπεῖν ὡς οὐχ ἱκανὰ
ἦν ἃ προσῆλθε τῇ πόλει· εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέ-
γραψεν ἓξ ταλάντοις, εἴς τε τὰς θυσίας τὰς πατρίους
ἂν ἐξήρκεσε καὶ τρία τάλαντα ἂν περιεγένετο τῇ πόλει.
περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, ὅταν
μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια
θύεται, ἐπειδὰν δὲ κατὰ τὰς στήλας ἃς οὗτος ἀνέ-
γραψε, πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. κᾆθ' οὗτος ὁ

εἰ καὶ μηδὲν Halb | ⟨ἀλλ' οὖν⟩ τῆς vel τῆς ⟨γε⟩ Sluiter. τῆς τύχης γε Francken, τῆς γ' εὐτυχίας Herw **19** ἔπειτα del. Rauch, ἐπεὶ τί ἂν . . συμφέροι Wdn | μᾶλλον] πάλαι Sauppe, μάλιστα Graux | ἔτι δὲ] ἔπειτα Graux | καὶ ⟨ἃ⟩ δυν. Cont, κἂς ἃ δυν. Kayser | δαπανᾶν del. Francken | προσιόντων Rs: προσόντων X | ⟨τοῦ⟩ τὰ Cob | προσιόντα Rs: προσόντα X **20** ἦν ἃ Markl: εἶναι X, ὄντα Cont, εἴη ἃ Cob | εἴς τε Bekker: εἰς γε X[1] **21** ποιῶμεν] θύωμεν Cont | κᾆθ' οὗτος Jacobs: καὶ τούτοις X, καίτοι οὗτος Rs, καὶ ἐπὶ τούτοις Markl, καὶ ταύτας Dobr, κἄπειθ' οὗτος Cob, καὶ τοιοῦτος West

ἱερόσυλος περιτρέχει, λέγων ὡς εὐσέβειαν ἀλλ' οὐκ
εὐτέλειαν ἀνέγραψε· καὶ εἰ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει,
ἐξαλείφειν κελεύει, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείσειν ὡς
οὐδὲν ἀδικεῖ· ὃς ἐν δυοῖν μὲν ἐτοῖν πλείω ἤδη τοῦ
δέοντος δώδεκα ταλάντοις ἀνήλωσε, παρ' ἕκαστον δὲ
τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχείρησεν ἓξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζη-
μιῶσαι, καὶ ταῦτα ὁρῶν αὐτὴν ἀποροῦσαν χρημάτων 22
καὶ Λακεδαιμονίους μὲν ἀπειλοῦντας, ὅταν μὴ ἀποπέμ-
ψωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα, Βοιωτοὺς δὲ σύλας ποιου-
μένους, ὅτι οὐ δυνάμεθα δύο τάλαντα ἀποδοῦναι, τοὺς
δὲ νεωσοίκους ⟨καὶ⟩ τὰ τείχη περικαταρρέοντα, εἰδὼς
δὲ ὅτι ἡ βουλὴ ἡ ⟨ἀεὶ⟩ βουλεύουσα, ὅταν μὲν ἔχῃ
ἱκανὰ χρήματα εἰς διοίκησιν, οὐδὲν ἐξαμαρτάνει, ὅταν
δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῇ, ἀναγκάζεται εἰσαγγελίας δέχε-
σθαι καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ῥητόρων
τοῖς ⟨τὰ⟩ πονηρότατα λέγουσι πείθεσθαι. χρὴ τοίνυν, 23
ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλεύουσιν ἑκάστοτε
ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθιστᾶσι
τὴν πόλιν. προσέχουσι ⟨δὲ⟩ τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι
τὰ κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιεῖται· οἷς
ὑμεῖς, ἐὰν μὴ τοῦτον τιμωρήσησθε, πολλὴν ἄδειαν
ποιήσετε· ἐὰν δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτῷ
τιμήσητε, τῇ αὐτῇ ψήφῳ τούς τε ἄλλους βελτίους

ὡς ⟨εἰς⟩ . . . οὐκ ⟨εἰς⟩ Sluiter, ὡς ⟨κατ'⟩ Frb, εὐσεβείᾳ ἀλλ' οὐκ ⟨ἐπ'⟩ εὐτελείᾳ Wdn | καὶ εἰ] εἰ δὲ C | ὑμῖν] ἡμῖν X | πείσειν Cob: πείθειν X | ἀνάλωσε X **22** σύλας Cont: σύλα X | ὅτι a pr. m. ex ὅτε corr. X[s] | ⟨τὰ⟩ δύο Scheibe | καὶ add. Tayl | εἰδώς τε Markl | ἀεὶ add. Sluiter | τὰ add. Rs **23** καθιστᾶσι Rs: καθιστῶσι X | δὲ add. Sauppe, γὰρ add. Markl, δὲ καὶ add. Weijers, lacunam pone πόλιν ind. Cob, προσέχουσι . . . 24 λαμβάνητε del. Dobr, coll. XXVII 5, προσ. . . . 25 ἡμάρτηκε del. Kocks | αὐτῷ Rs: αὐτὸν X, del. Dobr

ποιήσετε καὶ παρὰ τούτου δίκην εἰληφότες ἔσεσθε.
24 *ἐπίστασθε δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι παράδειγμα τοῖς*
ἄλλοις ἔσται μὴ τολμᾶν εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν οὐχ
ὅταν τοὺς ἀδυνάτους εἰπεῖν κολάζητε, ἀλλ' ὅταν παρὰ
τῶν δυναμένων λέγειν δίκην λαμβάνητε. τίς οὖν τῶν
ἐν τῇ πόλει ἐπιτηδειότερος Νικομάχου δοῦναι δίκην;
τίς ἐλάττω τὴν πόλιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἠδί-
25 *κηκεν; ὃς καὶ τῶν ὁσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς*
γενόμενος εἰς ἀμφότερα ταῦτα ἡμάρτηκεν. ἀναμνή-
σθητε δὲ ὅτι πολλοὺς ἤδη τῶν πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ
χρημάτων ἀπεκτείνατε. καίτοι ἐκεῖνοι μὲν τοσοῦτον
μόνον ὑμᾶς ἔβλαψαν ὅσον ἐν τῷ παρόντι, οὗτοι
δ' ἐπὶ τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ [καὶ τῶν ἱερῶν]
δῶρα λαμβάνοντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τὴν πό-
λιν ζημιοῦσι.

26 *Διὰ τί δ' ἄν τις ἀποψηφίσαιτο τούτου; πότερον*
ὡς ἀνδρὸς ἀγαθοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ πολλαῖς
μάχαις καὶ ναυμαχίαις παραγεγενημένου; ἀλλὰ ὅτε ὑμεῖς
ἐκινδυνεύετε ἐκπλέοντες, οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σό-
λωνος νόμους ἐλυμαίνετο. ἀλλ' ὅτι χρήματα δεδα-
πάνηκε καὶ πολλὰς εἰσφορὰς εἰσενήνοχεν; ἀλλ' οὐχ
ὅπως ὑμῖν τῶν αὑτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τῶν ὑμετέ
27 *ρων πολλὰ ὑφῄρηται. ἀλλὰ διὰ τοὺς προγόνους; ἤδη*
γάρ τινες καὶ διὰ τοῦτο συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν.
ἀλλὰ τούτῳ γε προσήκει διὰ μὲν αὑτὸν τεθνάναι, διὰ
δὲ τοὺς προγόνους πεπρᾶσθαι. ἀλλ' ὡς, ἐὰν νῦν αὐ-
τοῦ φείσησθε, αὖθις ἀποδώσει | τὰς χάριτας; ὃς οὐδ'

25 *οὗτοι δ'*] *οἱ δ'* Francken | *καὶ τῶν ἱερῶν* del. Francken 26 *χρήματα* C: *χρήμασιν* X 27 *διὰ τοῦτο*] *διὰ τούτους* Sluiter, *διὰ τοιοῦτο* malit Wdn | *ἀποδώσοντος* malit Francken

ὧν πρότερον μετέλαβε παρ᾽ ὑμῶν ἀγαθῶν μέμνηται.
καίτοι ἀντὶ μὲν δούλου πολίτης γεγένηται, ἀντὶ δὲ
πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ δὲ ὑπογραμματέως νομοθέτης.
ἃ καὶ ὑμῶν ἔχοι ἄν τις κατηγορῆσαι, ὅτι οἱ μὲν πρό- 28
γονοι νομοθέτας ᾑροῦντο Σόλωνα καὶ Θεμιστοκλέα
καὶ Περικλέα, ἡγούμενοι τοιούτους ἔσεσθαι τοὺς νό-
μους οἷοίπερ ἂν ὦσιν οἱ τιθέντες, ὑμεῖς δὲ Τεισαμε-
νὸν τὸν Μηχανίωνος καὶ Νικόμαχον καὶ ἑτέρους ἀν-
θρώπους ὑπογραμματέας· καὶ τὰς μὲν ἀρχὰς ὑπὸ τῶν
τοιούτων ἡγεῖσθε διαφθείρεσθαι, αὐτοὶ δὲ τούτοις
πιστεύετε. ὃ δὲ πάντων δεινότατον· ὑπογραμματεῦ- 29
σαι μὲν οὐκ ἔξεστι δὶς τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ.
περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἐᾶτε πολὺν χρόνον
κυρίους εἶναι. καὶ τὸ τελευταῖον Νικόμαχον εἵλεσθε
ἀναγράφειν τὰ πάτρια, ᾧ κατὰ πατέρα τῆς πόλεως
οὐδὲν προσήκει· καὶ ὃν ἔδει ὑπὸ τοῦ δήμου κρίνε- 30
σθαι, οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. νῦν
τοίνυν ὑμῖν μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ
ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε, μηδὲ
ἰδίᾳ μὲν ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐπειδὰν δ᾽ ἐξῇ
δίκην παρ᾽ αὐτῶν λαμβάνειν, ἀποψηφίζεσθε.

Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ 31
δὲ τῶν ἐξαιτησομένων βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βού-
λομαι. παρεσκευασμένοι ⟨γάρ⟩ τινές εἰσι καὶ τῶν
φίλων καὶ τῶν τὰ τῆς πόλεως πραττόντων δεῖσθαι

28 αὐτοὶ Sluiter: αὐτοῖς X, αὐτοὺς Markl **29** οὐδὲν] Rs: οὐ X **30** ὑπὸ τοῦ Markl: ὑπὲρ τοῦ X | τούτων C: τῶν X, τῶν αὐτῶν Schott, τῶν ἀδικούντων κακῶς Wdn, τῶν ἀεὶ ⟨κακίστων⟩ κακῶς Rs | αὐτοῖς ἀδικοῦσιν Herw **31** τούτων] τούτου Dobr, τουτουί Francken | ἱκανὰ εἶναι οἶμαι τὰ Wdn, sed cf. XXIX 8 | ἐξαιτησοᾰμένων X^{1s} | γὰρ add. Rs

ὑπὲρ αὐτοῦ· ὧν ἐγὼ ἡγοῦμαι ἐνίοις προσήκειν ὑπὲρ
τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμένων ἀπολογεῖσθαι πολὺ μᾶλλον
32 ἢ τοὺς ἀδικοῦντας σῴζειν προαιρεῖσθαι. δεινὸν δέ
μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τούτου μὲν
ἑνὸς ὄντος καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἠδικημένου οὐκ
ἐπεχείρησαν δεῖσθαι [ὡς χρὴ] παύσασθαι εἰς ὑμᾶς
ἐξαμαρτάνοντα, ὑμᾶς δὲ τοσούτους ὄντας καὶ ἠδικη-
μένους ὑπὸ τουτονὶ πείσουσιν ὡς οὐ χρὴ δίκην παρ'
33 αὐτοῦ λαμβάνειν. χρὴ τοίνυν, ὥσπερ καὶ τούτους
ὁρᾶτε προθύμως σῴζοντας τοὺς φίλους, οὕτως καὶ ὑμᾶς
τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι τούτοις πρώ-
τοις ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐὰν παρὰ τῶν ἀδικούν-
των δίκην λαμβάνητε. ἐνθυμεῖσθε δὲ ὅτι [οὔτε Νικό-
μαχος] οὐδὲ τῶν αἰτησομένων οὐδεὶς τοσαῦτα ἀγαθὰ
πεποίηκε τὴν πόλιν, ὅσα οὗτος ἠδίκηκεν, ὥστε πολὺ
μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖσθαι ἢ τούτοις βοηθεῖν.
34 εὖ δ' εἰδέναι χρὴ τοὺς αὐτοὺς τούτους, ὅτι πολλὰ
δεηθέντες τῶν κατηγόρων ἡμᾶς μὲν οὐδαμῶς ἔπεισαν,
τῆς δὲ ὑμετέρας ψήφου ἀποπειράσοντες εἰσεληλύ-
θασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐλπίζουσιν ὑμᾶς ἐξα-
πατήσαντες ἄδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον λήψεσθαι
35 τοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ
ἠθελήσαμεν ὑπὸ τούτων αἰτούμενοι πεισθῆναι. τὸ δὲ

32 ὡς χρὴ del. Dobr. ὡς χρηστοῦ Rs. ὡς χρηστοὶ Fuhr. ἐν τῷ τέως χρόνῳ Wdn | τουτονὶ πείσουσιν Sauppe: τούτου ζητήσουσιν X. τοῦτον πείθειν ζητήσουσιν vel αἰτήσουσιν Cont **33** καὶ Tur: ἂν X, νῦν Rs. del. Cont | ἐὰν Cont: ἐπ' ἂν X[k], ὁπόταν Wdn | οὔτε Νικόμαχος οὔτε, quod est in X, del. Dobr, οὐδὲ West, οὔτε τις ἄλλος οὔτε τῶν ἐξαιτησομένων Kayser **34** τῶν κατηγόρων del. Herw | τῆς δὲ ὑμετέρας ψήφου ἀποπειράσοντες Frb: τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον καταπειράσοντες X **35** αἰτούμενοι Söderbaum: ἀξιούμενοι X, αἰτουμένων Markl. ἐξαιτούμενοι Sauppe. δεξιούμενοι Wdn. παρακαλούμενοι . . . .

αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν ⟨ὑμᾶς⟩ μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν ὑ μ ε τ έ ρ α ν ν ο μ ο θ ε σ ί α ν ἀφανίζοντας· οὕτως γὰρ ἐννόμως διοικηθήσεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν πάντα.

31.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

Ὤιμην μέν, ὦ βουλή, οὐκ ἄν ποτ' εἰς τοῦτο τόλ 1
μης Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθελῆσαι ε ἰ ς ὑ μ ᾶ ς ἐλθεῖν
δοκιμασθησόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἕν τι μόνον ἀλλὰ
πολλὰ τολμηρός ἐστιν, ἐγὼ δὲ ὀμόσας εἰσῆλθον εἰς τὸ
β ο υ λ ε υ τ ή ρ ι ο ν τὰ βέλτιστα β ο υ λ ε ύ σ ε ι ν τῇ πόλει. ἔν- 2
εστί τε ἐν τῷ ὅρκῳ ἀ π ο φ α ν ε ῖ ν εἴ τίς τινα οἶδε τῶν
λαχόντων ἀνεπιτήδειον ὄντα βουλεύειν, ἐγὼ τὴν κατὰ
τουτουὶ Φίλωνος ποιήσομαι | κατηγορίαν, οὐ μέντοι
γε ἰδίαν ἔχθραν οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ
δύνασθαι καὶ εἰωθέναι λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθείς, ἀλλὰ
τῷ πλήθει τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων, καὶ τοῖς
ὅρκοις οἷς ὤμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν. γνώσεσθε μὲν οὖν 3
ὅτι οὐκ ἀπὸ ἴσης παρασκευῆς ἐ γ ώ τ ε τοῦτον ἐλέγξω
οἷός ἐστι, καὶ οὗτος ἐπεχείρησε πονηρὸς εἶναι· ὅμως
⟨δ'⟩ εἴ τι ἐγὼ ἐλλείποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας.

ἀξιοῦμεν Frb | *ὑ μ ᾶ ς* add. Markl, qui malebat *⟨καὶ⟩ μὴ* | *ἡμετέραν* X | *ν ο μ ο θ ε σ ί α ν* (C. Tayl: *νονθεσίαν* X | *ο ὕ τ ω ς* et *π ά ν τ α* X[1].

XXXI.

1 *ε ἰ ς ὑ μ ᾶ ς* Cob: *ὡς ὑμᾶς* X | *μόνον ⟨πονηρὸς⟩, ἀλλὰ πάντα τολμηρὸς* malit Francken | *β ο υ λ ε υ τ ή ρ ι ο ν* Bekker: *δικαστήριον* X, *εἰς τὸ δικ.* del. Halb | *β ο υ λ ε ύ σ ε ι ν* Frb: *συμβουλεύσειν* X **2** *ἔνεστι δὲ* Ald | *ἀ π ο φ α ν ε ῖ ν* Cob: *ἀποφαίνειν* X | *ἰδίαν γε* malit Fuhr **3** *ἐ γ ώ τ ε* Markl: *ἔγωγε* X *δ'* add. Markl

*οὐκ ἂν δίκαιος εἴη οὗτος διὰ τοῦτο ὠφεληθῆναι, ἀλλὰ
μᾶλλον, ὅ τι ἱκανῶς διδάξαιμι, ἐκ τούτων ἀποδοκι-
4 μασθῆναι. ἐνδεῶς μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀπειρίαν [πάντων
τῶν τούτῳ πεπραγμένων], ἱκανῶς δὲ διὰ τὴν περὶ
αὐτὸν κακίαν εἰρηκὼς ἂν εἴην. ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν οἵ-
τινες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἰσι λέγειν, ἀποφῆναι μείζω
ὄντα αὐτοῦ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ ὑπο-
λίπω, πάλιν αὐτοὺς περὶ ὧν ἴσασι κατηγορῆσαι Φί-
λωνος· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ ⟨μόνου⟩ λεγομένων
δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός ἐστι σκέψασθαι.*

5 *Ἐγὼ γὰρ οὐκ ἄλλους τινάς φημι δίκαιον εἶναι
βουλεύειν περὶ ἡμῶν, ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολίτας
καὶ ἐπιθυμοῦντας τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ
διαφέροντά ἐστιν εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ
ἀνεπιτηδείως διὰ τὸ ἀναγκαῖον σφίσιν αὐτοῖς ἡγεῖ-
σθαι εἶναι μετέχειν τὸ μέρος τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ
6 τῶν ἀγαθῶν μετέχουσι· οἳ δὲ φύσει μὲν πολῖταί εἰσι,
γνώμῃ δὲ χρῶνται ὡς πᾶσα γῆ πατρὶς αὐτοῖς ἐστιν
ἐν ᾗ ἂν τὰ ἐπιτήδεια ἔχωσιν, οὗτοι δῆλοί εἰσιν ὅτι ⟨ῥα-
δίως⟩ ἂν παρέντες τὸ τῆς πόλεως κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ
τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν διὰ τὸ μὴ τὴν πόλιν*

μᾶλλον εἴ τι marg. Ald, *μᾶλλον ἅττα* Halb 4 *τὴν ⟨ἐμὴν⟩* malit Gebauer | *πάντων . . . πεπραγμένων* del. Frb | *περὶ τοῦτον* malit Gebauer | *λέγειν* Rs; *λόγῳ* X, *τῷ λόγῳ* Scheibe | pone *ἁμαρτήματα* lacunam ind. Wdn | *ἐξ* del. Emperius (ante *ὧν*) | *ὑπολίπω* Hirschig: *ὑπολίπωμαι* X | *μόνου* add. Frb, *μόνον* add. Pluygers, ante *ἐκ* add. Rauch, pone *λεγομένων* Halb (*μόνων* Herw) | *ὁποῖός ⟨τις⟩* malit Fuhr 5 *δικαίους* malit Francken | *περὶ* del. Francken, *ὑπὲρ* malit Büchle | *τούτου*] *τοῦ ἴσου* Markl, immo sc. *τοῦ εἶναι πολίτας* | *ἀνεπιτηδείως*] *ἀκινδύνως* Herw 6 *οἳ δὲ* Frb: *καὶ γὰρ* X, *καὶ γὰρ οἳ* Ald, *ὅσοι δὲ* C, *καίτοι οἳ* Rosenberg | *ῥᾳδίως* add. Rauch, *τάχ'* add. Francken, *ἡδέως* add. Halb, *ὅτι κἂν* Dryander | *διὰ τὸ . . . ἡγεῖσθαι* del. Halb

ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα ἑαυτοῖς ἡγεῖσθαι. ἐγὼ τοί- 7
νυν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτονὶ περὶ πλείονος ποιησά-
μενον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοινὸν τῆς πόλεως
κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον κρεῖττον εἶναι αὐτὸν ἀκιν-
δύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σῴζειν ὁμοίως
τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα.

Οὗτος γάρ, ὦ βουλή, ὅτε ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν 8
(ἧς ἐγώ, καθ' ὅσον ἀναγκάζομαι, κατὰ τοσοῦτον
μέμνημαι), ἐκκεκηρυγμένος ἐκ τοῦ ἄστεως ὑπὸ τῶν
τριάκοντα μετὰ τοῦ ἄλλου πλήθους τῶν πολιτῶν τέως
μὲν ᾤκει ἐν ἀγρῷ, ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθον
εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ οὐ μόνον οἱ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀλλὰ
καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπερορίας οἱ μὲν εἰς τὸ ἄστυ οἱ δ' εἰς
τὸν Πειραιᾶ συνελέγοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκαστος οἷός
τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, τὰ ἐναντία
ἅπασι τοῖς ἄλλοις πολίταις ἐποίησε· συσκευασάμενος 9
γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθένδε εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξῴκησε,
καὶ ἐν Ὠρωπῷ μετοίκιον κατατιθεὶς ἐπὶ προστάτου
ᾤκει, βουληθεὶς παρ' ἐκείνοις μετοικεῖν μᾶλλον ἢ
μεθ' ἡμῶν πολίτης εἶναι. οὐ τοίνυν οὐδ' ὥσπερ ἔνιοί
τινες τῶν πολιτῶν μετεβάλοντο, ἐπειδὴ ἑώρων τοὺς
ἀπὸ Φυλῆς ἐν οἷς ἔπραττον εὐτυχοῦντας, οὐδὲ τούτων
τι τῶν εὐτυχημάτων ἠξίωσε μετασχεῖν, ἐπὶ κατειργα-
σμένοις μᾶλλον ἐλθεῖν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν
κατεργασάμενός τι τῶν τῇ κοινῇ πολιτείᾳ συμφερόν-

8 τοσοῦτον C: τοῦτο X | ἐναντία πᾶσιν malebat Fuhr
9 ἐνθένδε Bekker: ἐνθάδε X | μετεβάλλοντο Wdn | τούτων
γε τῶν Halb, τότε τι τῶν Wdn | κατειργασμένοις C: κατερ-
γασαμένω X | κατεργασόμενος Huss, ἐργασάμενος Dobr, κατελ-
θεῖν συγκατεργασάμενος malit Rs, μᾶλλον κατελθεῖν βουλόμενος
ἢ συγκατεργασάμενος Halb | κοινῇ τῇ πολιτείᾳ secundum
Franckenium Büchle

των· οὐ γὰρ ἦλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. οὐδ' ἔστιν ὅπου
10 ἑαυτὸν ὑμῖν τάξαι παρέσχεν. καίτοιγε ὅστις εὐτυ-
χοῦντας ὁρῶν ἡμᾶς ἐτόλμα προδιδόναι, τί ποτε ὡς μὴ
ἐβουλόμεθά γε πράττοντας ἐποίησεν ἄν; ὅσοι μὲν
τοίνυν διὰ συμφορὰς ἰδίας οὐ μετέσχον τῶν τότε
γενομένων τῇ πόλει κινδύνων, συγγνώμης τινὸς ἄξιοί
εἰσι τυχεῖν· οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἑκούσιον δυστύχημα
11 γίγνεται· ὅσοι δὲ γνώμῃ τοῦτο ἔπραξαν, οὐδεμιᾶς
συγγνώμης ἄξιοί εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν ἀλλὰ
δι' ἐπιβουλὴν ἐποίησαν αὐτό. καθέστηκε δέ τι ἔθος
δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων
μάλιστα ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα δυναμένοις μὴ ἀδι-
κεῖν, τοῖς δὲ πένησιν ἢ ἀδυνάτοις τῷ σώματι συγγνώ-
μην ἔχειν διὰ τὸ ἡγεῖσθαι ἄκοντας αὐτοὺς ἁμαρτάνειν.
12 οὗτος τοίνυν οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιός ἐστι τυχεῖν·
οὔτε γὰρ τῷ σώματι ἀδύνατος ἦν ταλαιπωρεῖν, ὡς
καὶ ὑμεῖς ὁρᾶτε, οὔτε τῇ οὐσίᾳ ἄπορος λῃτουργεῖν,
ὡς ἐγὼ ἀποδείξω. ὅστις οὖν ὅσον δυνατὸς ἦν ὠφε-
λεῖν, τοσοῦτον κακὸς ἦν, πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ
13 πάντων ὑμῶν μισοῖτο; ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἀπεχθήσεσθέ
γε τῶν πολιτῶν οὐδενὶ τοῦτον ἀποδοκιμάσαντες, <ὃς>
οὔ τι τοὺς ἑτέρους ἀλλ' ἀμφοτέρους φανερός ἐστι

οὐ γὰρ Wdn: *οὐδ'* X | *παρέσχε* C: *παρασχεῖν* X **10** *καίτοιγε* Scheibe: *καὶ γὰρ* X, *καίτοι* Bekker | *ἡμᾶς* Tayl: *ὑμᾶς* X | *ἐβουλόμεθα* Markl: *βουλόμεθα* X, *ὧν μὴ βουλόμεθά τι πρ.* Cob, *ὡς μὴ βουλώμεθα* vel *βουλοίμεθα* Dryander **11** *δίκαιον*] *κοινὸν* malit Markl | ⟨*ἐπὶ*⟩ *τῶν* P. Müller, sed cf. XII 80, XXVII 11 | *τῶν ταῦτ' ἠδικηκότων* Hirschig | *μάλιστα* ⟨*μὲν*⟩ Cont | *τοῖς σώμασι* malebat Fuhr, sed ipse confert Xen. Mem. I 6, 7; Plat. Euthyd. 271d **12** *ἦν ταλαιπωρεῖν* Tayl: *ἢ ταλαιπωρεῖ* X | *ὁρᾶται* X **13** *ὃς οὔ τι* Sauppe (*ὃς* add. iam Tayl): *οὔτ' εἰ* X, *ὧν οὐχὶ* vel *οὐχὶ γὰρ* Rs, *οὐ γὰρ δὴ* Wdn

προδούς, ὥστε μήτε τοῖς ἐν τῷ ἄστει γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον (οὐ γὰρ ἠξίωσεν ὡς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας), μήτε τοῖς τὸν Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τούτοις ἠθέλησε συγκατελθεῖν. φυγὰς καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος. εἰ μέντοι τι 14
μέρος περίεστι τῶν πολιτῶν ὅ τι τῶν αὐτῶν μετέσχε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε (ὃ μὴ γένοιτο) λάβωσι τὴν πόλιν, βουλεύειν ἀξιούτω.

Ὡς οὖν ᾤκει τε ἐν Ὠρωπῷ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκέκτητο ἱκανὴν οὐσίαν καὶ οὔτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὔτ' ἐν τῷ ἄστει ἔθετο τὰ ὅπλα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὑπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὡς τῷ μὲν σώ- 15
ματι δι' ἀσθένειάν τινα γενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθῆσαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγειλάμενος αὐτὸς ἢ χρήματ' εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον ἢ ὁπλίσαι τινὰς τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι λῃτουργεῖν τοῖς σώμασιν. ἵνα οὖν μὴ 16
ἐγγένηται αὐτῷ ψευσαμένῳ ἐξαπατῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν ἀποδείξω. ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ

φυγὰς West (φ. κατὰ ταὐτὰ): φὴ δὲ X, καὶ ταῦτα ὥς φησι καὶ ἀστὸς γεν. C, φημὶ δὲ ταῦτα ἐκεῖ αὐτὸς γενόμενος Unger, φήσει δὲ καὶ αὐτὸς ταῦτα ἐλεγχόμενος Kayser, φαίνεται δὲ κατὰ πάντα κακὸς γενόμενος Wdn, ὡς δῆθεν δι' αὐτὰ ταῦτα ἄξιος γενόμενος Büchle, οὔκουν μετ' οὐδετέρων ἂν βουλεύσειεν ὁ τοιοῦτος γενόμενος Rauch, φὴ δὲ . . . γενόμενος del. Sluiter **14** ἵνα εἰδῆτε cf. Rehdantz, Lykurg p. 132 **15** γενομένην] προσγεν. malit Rs, ἐπιγεν. coll. Demosth. XXXVI 7 Herw | αὐτὸς transp. ante ἀδυν. vel βοηθ. Halb | εἰσενέγκειεν Rs, εἰσήνεγκεν et ὥπλισεν Bake **16** ἀποδείξω a pr. m. corr. ex ἐπιδείξω X[s]

ἐξέσται μοι παρελθόντι ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. Καί μοι κάλει Διότιμον τὸν Ἀχαρνέα καὶ τοὺς αἱρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας ὁπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΑΙΡΕΘΕΝΤΩΝ ΜΕΤΑ ΔΙΟΤΙΜΟΥ.

17 *Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελήσει τὴν πόλιν ἐν*
τοιούτῳ καιρῷ καὶ τοιαύτῃ καταστάσει διενοήθη, ἀλλ'
ὅπως τι κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρε-
σκευάσατο· ὁρμώμενος γὰρ ἐξ Ὠρωποῦ, τοτὲ μὲν αὐ-
τὸς μόνος, τοτὲ δ' ἑτέροις ἡγούμενος οἷς τὰ ὑμέτερα
18 *δυστυχήματα εὐτυχήματα ἐγεγόνει, περιιὼν κατὰ τοὺς*
ἀγροὺς καὶ ἐντυγχάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτά-
τοις, οἳ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμοις ὀλίγα μὲν τῶν
ἐπιτηδείων ἔχοντες, ἀναγκαῖα δέ, εὖνοι μὲν ὄντες τῷ
πλήθει, ἀδύνατοι δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τού-
τους ἀφῃρεῖτο τὰ ὑπάρχοντα, περὶ πλείονος ποιού-
μενος αὐτὸς μικρὰ κερδαίνειν ἢ ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν·
οἳ νῦν αὐτὸν δι' αὐτὸ τοῦτο οὐχ οἷοί τέ εἰσιν ἐπεξελ-
θεῖν ἅπαντες, δι' ὅπερ καὶ τότε ἀδύνατοι τῇ πόλει
19 *βοηθεῖν ἦσαν. οὐ μέντοι τοῦτόν γε χρὴ διὰ τὴν ἐκεί-*
νων ἀδυναμίαν δὶς ὠφεληθῆναι, τότε τ' ἀφελόμενον
ἃ εἶχον, νῦν τε δοκιμασθέντα ὑφ' ὑμῶν· ἀλλὰ κἂν
ὁστισοῦν παραγένηται τῶν ἀδικηθέντων, μέγα αὐτὸ
ἡγήσασθε εἶναι, καὶ τοῦτον ὑπερμισήσατε, ὅστις

ἐνθάδ' Ald: *ἔνθα* X | *Διότιμον τὸν* Frb: *αὐτὸν Διότιμον* X, *αὐτόν* ⟨*τε*⟩ *Δ*. Markl, *Διότιμον* Fuhr | titulum, qui est in margine (X[k]), legit Sauppe ep. crit. 81 **17** *ὠφελήσει* C: *ὠφελήσοι* X, *ὠφελῆσαι* Francken | *κερδανεῖ* C: *κερδαίνοι* X | *ὁρώμεμος* X **18** *πρεσβυτέροις* Naber | *τἀναγκαῖα* Dobr | *αὐτὸν*] *αὐτῷ* Rs, *αὐτοὶ* Wdn **19** *τότε τ'* Rs: *τό τε* X

ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ' ἑαυτῶν τι προῃροῦντο διά τὴν ἀπορίαν οἰκτίραντες αὐτούς, τούτων ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα. Κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἔγωγε οἶδα ὅ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ 20
γιγνώσκειν περὶ αὐτοῦ ἢ ⟨οἱ⟩ οἰκεῖοι γιγνώσκουσι· τοιαῦτα γάρ ἐστιν, ὥστ' εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ ἄλλο ἡμάρτητο, διὰ μόνα ταῦτα δίκαιον εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. οἷα μὲν οὖν ζῶσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ κατηγόρει, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο τεκμαιρομένοις ῥᾴδιόν ἐστιν ὑμῖν γνῶναι ὁποῖός τις ἦν περὶ αὐτήν.
ἐκείνη γὰρ τούτῳ μὲν ἠπίστησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτὴν 21
ἐπιτρέψαι, Ἀντιφάνει δὲ οὐδὲν προσήκουσα πιστεύσασα ἔδωκεν εἰς τὴν ἑαυτῆς ταφὴν τρεῖς μνᾶς ἀργυρίου, παραλιποῦσα τοῦτον υἱὸν ὄντα ἑαυτῆς. ἆρα δῆλον ὅτι εὖ ᾔδει αὐτὸν οὐδὲ διὰ τὸ προσήκειν αὐτῇ
τὰ δέοντα [ἂν] ποιήσοντα; καίτοι εἰ μήτηρ, ἣ πέφυκε 22
καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ τῶν ἑαυτῆς παίδων μάλιστα ἀνέχεσθαι καὶ μίκρ' ὠφελουμένη μεγάλα ἔχειν ἡγεῖσθαι διὰ τὸ εὐνοίᾳ μᾶλλον ἢ ἐλέγχῳ τὰ γιγνόμενα δοκιμάζειν, ἐνόμιζε τοῦτον κἂν ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν
ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ διανοηθῆναι; ὅστις 23

ἑαυτῶν ⟨ἄν⟩ τι malit Büchle **20** οἶδα marg. Ald: ἤδη X | ὅ τι] διὰ τί vel δι' ὅ τι Pluygers | ἢ ⟨ἃ⟩ Markl | οἱ add. marg. Ald | ἐστιν ⟨τὰ περὶ τούτους αὐτῷ ἡμαρτημένα vel ἠσεβημένα⟩ malit Frb, οἷα μὲν . . . παρήσω Heldmann transponit ante τοιαῦτα δέ ἐστιν | δίκαιον Emperius: ἱκανὸν X **21** προσήκοντι Tayl | παραλείπουσα lib. Vindob | ἄρα X | ἂν del. Dobr (vel ἂν ποιήσαντα), ἀποδώσοντα malit Wdn **22** μάλιστα | μέγιστα Wakefield | μίκρ' Wakefield: μηδ' X | ἔχειν del. Dobr, ἐκεῖν' Francken | ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν cf. Ar. Rhet. II 6, 1383^b, v. Leutsch, Paroemiogr. I 182. 187, II 73

γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περί γε τοὺς ἀλλοτρίους ποιήσειεν; Ὡς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἐστιν, ἀκούσατε αὐτοῦ τοῦ λαβόντος τὸ ἀργύριον καὶ θάψαντος αὐτήν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

24 Τί ⟨ἂν⟩ οὖν βουληθέντες ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσαιτε; πότερον ὡς οὐχ ἡμαρτηκότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν πατρίδα ἠδίκηκεν· ἀλλ' ὡς ἔσται βελτίων; τοιγάρτοι πρότερον βελτίων γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βουλεύειν ἀξιούτω, φανερόν τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε κακὸν ποιήσας. [σωφρονέστερον γάρ ἐστιν ὕστερον πᾶσι τῶν ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι·] δεινὸν γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι, εἰ ἐξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκε μηδέποτε τιμωρηθήσεται, ἐξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιήσειν
25 ἤδη τετιμήσεται. ἀλλ' ἄρα ἵνα βελτίους ὦσιν οἱ πολῖται ὁρῶντες ἅπαντας ὁμοίως τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέος ἐστίν; ἀλλὰ κίνδυνος καὶ τοὺς χρηστούς, ἐὰν αἰσθάνωνται ὁμοίως τοὺς πονηροὺς τιμωμένους, παύσεσθαι τῶν χρηστῶν ἐπιτηδευμάτων, τῶν αὐτῶν ἡγουμένους εἶναι τούς τε κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγα-
26 θῶν ἀμνημονεῖν· ἄξιον δὲ καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, ὅτι

23 titulus deest spatio relicto X[k], *μαρτυρία* Frb, *μάρτυς* vulg **24** *ἂν* add. Bekker | *βουληθέντες*] *διανοηθέντες* Cob, *ὦ βουλή, διανοηθέντες* Gebauer | *περὶ* pone *μέγιστα* deleverit Cob | *κακὸν* C: *ἀγαθὸν* X | *σώφρον. . . . ἀποδιδόναι* del. Hundeck, *φανερὸν . . . ἀποδ.* del. Kocks, ⟨*ἀλλὰ*⟩ *σωφρον. ἐστιν . . . ἀποδ.* ante *τοιγάρτοι* transponere malit Gebauer | *πᾶσι* del. Ambrosius, *τοῖς πράξασι* Francken, *φασί* Herw, *ἀεὶ* Fuhr | *ἤδη* (priore loco) del. Scheibe, *πάλαι* Cob | *ἤδη* (altero loco)] *νῦν δὴ* West | *τιμήσεται* Cob **25** *ἆρα* Birkler: *ἄρα* X | *δοκιμαστέος* Rs: *δοκιμαστέον* X | *τοὺς πονηροὺς* Anon. apud Taylorum: *τοῖς πονηροῖς* X, *τοῖς π. τιμώμενοι* Rs | *ὁμοίως . . . τιμωμένους* del. Halb

εἰ μέν τις φρούριόν τι προὔδωκεν ἢ ναῦς ἢ στρατό-
πεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι ἐτύγχανε τῶν πολιτῶν ὄν,
ταῖς ἐσχάταις ἂν ζημίαις ἐζημιοῦτο, οὗτος δὲ προδοὺς
ὅλην τὴν πόλιν οὐχ ὅπως τιμωρηθήσεται ⟨ἀλλὰ καὶ
βουλεύειν⟩ παρασκευάζεται. καίτοι δικαίως γ' ἄν,
ὅστις φανερῶς ὥσπερ οὗτος προὔδωκε τὴν ἐλευθερίαν,
οὐ περὶ τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ
τῆς μεγίστης ἀτιμίας ἠγωνίζετο.
Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὡς, εἴ τι ἦν ἀδίκημα τὸ 27
μὴ παραγενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ νόμος ἂν ἔκειτο
περὶ αὐτοῦ διαρρήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ἀδικημάτων. οὐ γὰρ οἴεται ὑμᾶς γνώσεσθαι ὅτι διὰ
τὸ μέγεθος τοῦ ἀδικήματος οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγράφη
νόμος. τίς γὰρ ἄν ποτε ῥήτωρ ἐνεθυμήθη ἢ νομο-
θέτης ἤλπισεν ἁμαρτήσεσθαί τινα τῶν πολιτῶν τοσαύ-
την ἁμαρτίαν; οὐ γὰρ ἂν δήπου, εἰ μέν τις λίποι τὴν 28
τάξιν μὴ αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὔσης ἀλλ'
ἑτέρους εἰς τοῦτο καθιστάσης, ἐτέθη νόμος ὡς μεγάλα
ἀδικοῦντος, εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ
οὔσης λίποι τὴν πόλιν αὐτήν — οὐκ ἂν ἄρα ἐτέθη;
σφόδρα γ' ἄν, εἴ τις ᾠήθη τινὰ τῶν πολιτῶν ἁμαρτή-

26 *ναῦς* Fuhr cf. Hyp. Eux. XXIII: *ναῦν* X | *ὂν* ex *ὢν* a pr. m. corr. X[s] | *ἀλλὰ καὶ βουλεύειν* add. Sluiter, *ἀλλ' ὅπως τιμηθήσεται* add. Cont, *ἀλλὰ καὶ ὅπως τιμήσεται* add. Cob, *οὐχ ὅπ. ⟨μὴ⟩ τιμωρ. ἀλλὰ καὶ ὅπ. τιμηθ.* Rs | *δικαίως τ' ἂν* X | *ἀτιμίας* Kayser: *ἀπορίας* X, *τιμωρίας* Dobr, *ταλαιπωρίας* Sauppe, *μεγίστης* (vel *αἰσχίστης*) *ἀπωλείας* Dryander, *καὶ τῆς μεγ. ἀπ.* del. Hundeck | *ἠγωνίζετο* scripsi (*ἀγωνίσαιτο* Rs): *ἐκκλησιάζεται* X, *ἐκκλησιάζετο* Tayl, *ἐκκλησιάζοιτε* (addita voce *τοῦτον* pone *βουλεύειν*) Kayser, *ἀγωνίζοιτο* Rauch, *δίκαιός γ' ἂν ἦν . . . . ἀγωνίζεσθαι* Cob **27** *εἰ ἦν* Cob, *εἴ γε ἦν* Frb, *εἰ δή τι ἦν* Rosenberg **28** *ἂν* (ante *δὴ*) del. Cob | *οὐ γὰρ ἂν δή, ὅπου* deletis vocibus *μὲν* et *δὲ* Liebhold | editores plerique pone *ἐτέθη* non interrogant | ⟨*ἢ*⟩ *σφόδρα* Cob

29 σεσθαί τι τοιοῦτόν ποτε. τίς δ' οὐκ ἂν εἰκότως
ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μετοίκους μέν, ὅτι οὐ
κατὰ τὸ προσῆκον ἑαυτοῖς ἐβοήθησαν τῷ δήμῳ, ἐτι-
μήσατε ἀξίως τῆς πόλεως, τοῦτον δέ, ὅτι παρὰ τὸ
προσῆκον ἑαυτῷ προὔδωκε τὴν πόλιν, μὴ κολάσετε,
εἰ μή γε ἄλλῳ τινὶ μείζονι, τῇ γε παρούσῃ ἀτιμίᾳ;
30 ἀναμνήσθητε δὲ δι' ὅ τι ποτὲ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας
γενομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς
ἀτιμάζετε. ἐδείχθη γὰρ ἀμφότερα ταῦτα οὐ τῶν γεγενη-
μένων μᾶλλόν τι ἕνεκα ἢ τῶν γενησομένων, ἵν' ἀγα-
θοὶ προθυμῶνται γίγνεσθαι ἐκ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ
31 μηδὲ ἐξ ἑνὸς τρόπου ἐπιχειρῶσιν. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε·
ποίων ἂν ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὅρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ
τοὺς πατρίους θεοὺς προὔδωκεν; ἢ πῶς ἂν χρηστόν
τι βουλεῦσαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδὲ ἐλευθερῶσαι
τὴν πατρίδα ἐβουλήθη; ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι,
ὃς οὐδὲ τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε; πῶς δ' εἰκός
ἐστι τοῦτον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους
ἦλθε, πρότερον τῶν κατεργασαμένων καὶ οὕτω νῦν
τιμηθῆναι; σχέτλιον δ' ἂν εἴη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας

ποτε est in X[1] **29** οὐ del. Rauch. ὅτι πλέον ἢ κατὰ Wdn | εἰ μὴ ἄλλῳ Cob **30** γενομένους Rs: γινομένους X, γεγενημένους Gebauer | ἐδείχθη] ἐνομίσθη Dobr, ἐτάχθη Sauppe, εἰσήχθη Scheibe, ἐπεδείχθη Kayser, κατεδείχθη Frb, παρεδείχθη Rauch, διωρίσθη Wdn, εἰθίσθη Büchle | κακοῖς δὲ malit Dobr **31** πατρίους v. Es: πατρῴους X | νῦν τιμηθῆναι Gebauer, qui καὶ ante τῶν transponebat: συντιμηθῆναι X, καὶ οὕτωσί γε (vel καλὰ τοσαῦτα vel καὶ τούτῳ τὴν κάθοδον) τιμ. Rs, ἢ καὶ ὁπωσοῦν τ. Dobr, πάντα οὑτωσὶ τ. Sauppe, ἢ καὶ ὡσαύτως Funkhänel, τὴν κάθοδον ὑμῖν Kayser, καὶ οὕτω σπουδαίων P. Müller, διὰ τούτους ἂν Scheibe, καὶ (αὐτῶν add. Rauch) κινδυνευσάντων Frb, αὐτῷ σωτήρια Wdn, τὴν σωτηρίαν Reuss, καὶ σωσάντων Fuhr, <ἢ> καὶ οὕτω συντ. Dryander, τοιούτοις συντ. Büchle | σχέτλιον γ' ἂν Rs

τοὺς πολίτας περὶ οὐδενὸς ἡγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον
ἕνα ὄντα μὴ ἀποδοκιμάσαιτε. ὁρῶ δέ τινας οἳ νῦν 32
μὲν τούτῳ παρασκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν,
ἐπειδὴ ἐμὲ οὐκ ἐδύναντο πεῖσαι· τότε δέ, ὅτε οἱ κίν-
δυνοι μὲν ὑμῖν καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δὲ
ἆθλα αὐτὴ ἡ πολιτεία ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον περὶ
τοῦ βουλεύειν ἀλλὰ καὶ περὶ | τῆς ἐλευθερίας ἀγωνί-
ζεσθαι, τότε οὐκ ἐδέοντο αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν
καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα
μήτε τὴν βουλήν, ἧς νῦν ἀξιοῖ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῷ,
ἄλλων γε κατεργασαμένων. μόνος δή, ὦ βουλή, δι- 33
καίως οὐδ' ἂν ἀγανακτοίη μὴ τυχών· οὐ γὰρ ὑμεῖς
νῦν αὐτὸν ἀτιμάσετε, ἀλλ' αὐτὸς αὑτὸν τότε ἀπεστέ-
ρησεν, ὅτε οὐκ ἠξίωσεν, ὥσπερ νῦν προθύμως κλη-
ρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχούμενος περὶ αὐτῆς
καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.

Ἱκανά μοι νομίζω εἰρῆσθαι. καίτοι πολλά γε παρα- 34
λιπών· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων αὐτοὺς
τὰ συμφέροντα τῇ πόλει γνώσεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλοις
τισὶν ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλεύειν
τεκμηρίοις χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὁποῖοί τινες
ὄντες αὐτοὶ περὶ τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. ἔστι γὰρ

ἀποδοκιμάσετε Bake **32** *αὐτὴ* ex *αὐτῇ* a pr. m. corr. X^s | *ἀγωνίζεσθαι* Frb: *βούλεσθαι* X *μούλεσθαι* X^w, *βουλεύεσθαι* (C), *μάχεσθαι* Pluygers, *διαμάχεσθαι* Wdn, *καὶ ἔδει . . . ἀγων.* del. Rosenberg cf. § 26 | *τυχεῖν*] *μετέχειν* Gebauer | *ἄλλων τε κατ.* X, *ἄλλων τῶν κ.* Wdn **33** *ἀτιμάσετε* Frb: *ἀτιμάζετε* X, *ἀποδοκιμάσετε* Bake | *ᾗσπερ νῦν* Rs | *διαμαχούμενος* Markl: *διαμαχόμενος* X | *ὑπὲρ αὐτῆς* Hirschig **34** *μοι* Rs cf. XXIII 16: *μὲν* X, *μὲν οὖν* malit Fuhr | *καίτοι*] *καίπερ* Frb, quod apud Lysiam non est | *παραλείπω* Fuhr, sed cf. § 2 | *ὑμᾶς*] *ὑμῖν* Cob *αὐτοὺς* Rs: *αὐτῶν* X | *αὐτοὶ*] *αὐτῷ* X

τὰ τούτου ἐπιτηδεύματα καινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας ἀλλότρια.

32.

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΣΥΡΙΑΝΟΥ.

Διόδοτος Διογείτονος τοῦ ἀδελφοῦ θυγατέρα γήμας καὶ σχὼν ἐξ αὐτῆς παῖδας ἐξιὼν ἐπὶ πόλεμον ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς ἐπίτροπον καταλιμπάνει τῶν παίδων τὸν ἀδελφόν, καὶ μαχόμενος ἐν Ἐφέσῳ τελευτᾷ τὸν βίον· Ἀθηναῖος δέ τις γήμας τὴν Διοδότου μὲν θυγατέρα, Διογείτονος δὲ θυγατριδῆν, ἐγράψατο Διογείτονα κακῆς ἐπιτροπῆς ὑπὲρ τῶν παίδων· ᾧ γέγραφε τὸν κατὰ Διογείτονος λόγον ὁ Λυσίας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.

Διόδοτος, εἷς τῶν μετὰ Θρασύλλου καταλεγέντων ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, μέλλων ἐκπλεῖν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ Γλαυκίππου ἄρχοντος, ἔχων νήπια παιδία, διαθήκας ἐποιήσατο, καταλιπὼν αὐτοῖς ἐπίτροπον τὸν ἑαυτοῦ μὲν ἀδελφὸν Διογείτονα, τῶν δὲ παιδίων θεῖόν τε καὶ πάππον ἀπὸ μητρός. αὐτὸς μὲν οὖν ἐν Ἐφέσῳ μαχόμενος ἀποθνήσκει· Διογείτων δὲ πᾶσαν τὴν οὐσίαν τῶν ὀρφα-

καινὰ Anon. apud Taylorum: *κοινὰ* X, *κακονοίας* P. Müller, *δεινὰ* Huss, *καινὰ καὶ παραδείγματα πάσης* Frb, *κοινὰ* ⟨*ἀδικήματα*⟩ *καὶ παρ.* malit Fuhr.

XXXII. Syrianus in commentario *εἰς τὸ περὶ ἰδεῶν Ἑρμογένους β' ὑπόμνημα* (I 88 ed. Rabe) laudat huius orationis initium usque ad § 3 *χείρους εἶναι* et § 4 ad *θυγατέρα*. Unde hauserunt Anonymus VII 1084 W. et inde Maximus Planudes V 546 W. Syriani libri sunt V (Marc. 433) et S (Messanensis). *Ἀθηναίων δέ τις* S.

Dionysius de Lysia iudicium 21 p. 497 R | *παίδων* M | *ἐν* om. F

νῶν διαχειρισάμενος, καὶ ἐκ πολλῶν πάνυ χρημάτων οὐδὲν ἀποδείξας αὐτοῖς ἔτι περιὸν κατηγορεῖται πρὸς ἑνὸς τῶν μειρακίων δοκιμασθέντος κακῆς ἐπιτροπῆς. λέγει δὲ κατ' αὐτοῦ τὴν δίκην ὁ τῆς ἐκείνου μὲν θυγατριδῆς τῶν δὲ μειρακίων ἀδελφῆς ἀνήρ.

Εἰ μὲν μὴ μεγάλα ἦν τὰ διαφέροντα, ὦ ἄνδρες 1
δικασταί, οὐκ ἄν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους
εἴασα, νομίζων αἴσχιστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκείους
διαφέρεσθαι, εἰδώς τε ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀδικοῦντες
χείρους ὑμῖν εἶναι δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οἵτινες ἂν
ἔλαττον ὑπὸ τῶν προσηκόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ
δύνωνται· ἐπειδὴ μέντοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, πολλῶν
χρημάτων ἀπεστέρηνται καὶ πολλὰ καὶ δεινὰ πεπον-
θότες ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἐπ' ἐμὲ κηδεστὴν ὄντα
κατέφυγον, ἀνάγκη μοι γεγένηται εἰπεῖν ὑπὲρ αὐτῶν.
ἔχω δὲ τούτων μὲν ἀδελφήν, Διογείτονος δὲ θυγατρι- 2
δῆν, καὶ πολλὰ δεηθεὶς ἀμφοτέρων τὸ μὲν πρῶτον
ἔπεισα τοῖς φίλοις ἐπιτρέψαι δίαιταν, περὶ πολλοῦ
ποιούμενος τὰ τούτων πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων
εἰδέναι· ἐπειδὴ δὲ Διογείτων ἃ φανερῶς ἔχων ἐξη-
λέγχετο, περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὑτοῦ φίλων ἐτόλμα
πείθεσθαι, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ φεύγειν δίκας καὶ μὴ
οὔσας διώκειν καὶ ὑπομεῖναι τοὺς ἐσχάτους κινδύνους

αὐτοῖς F M, *αὐτὸς* T | *περιὸν* Weil: *περιὼν* libr. (*περὶ ὧν* M pr.: *περιῶν* F pr.) | *κατ'* Steph: *καὶ* libr.

1 *ἦν, ὦ δικ., τὰ διαφ.* Syr | *εἰδώς τε* Syr: *εἰδὼς* F M T, *καὶ εἰδὼς* Wdn, *νομίζων τε . . . εἰδώς τε* Gebauer, *εὖ δ' εἰδὼς* Desr | *ἀπεστέρηται* Syr | *πεπονθότες* F T Syr: *παθόντες* M
2 ⟨*τὴν*⟩ *τούτων* Desr | *δὲ ἀδελφιδῆν* T | *ἀμφοτέρων δεηθεὶς* T | *τοῖς φίλοις* G: *τοὺς φίλους* F M T, *αὐτοὺς τοῖς φίλοις* Syr | *δίαιταν* Syr, *διαιτᾶν* F M T | *τούτων* F T Syr, *τούτου* M | *ἐπειδὴ* Syr, *ἐπεὶ* F M T | *ἐξηλέγχετο* Syr, *ἐξήλεγκτο* F M T, *ἐξελήλεγκτο* Fuhr | *ὑπομεῖναι* M(T)F[1], qui *ει* et *αι* in rasura habet, *καθυπομένειν* Syr, *ὑπομένειν* Fuhr

μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλλάχθαι τῶν πρὸς
3 *τούτους ἐγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι, ἐὰν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχρῶς αὐτοὺς ἐπιτετροπευμένους ὑπὸ τοῦ πάππου ὡς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν μηδὲν προσηκόντων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια, εἰ δὲ μή, τούτῳ μὲν ἅπαντα πιστεύειν, ἡμᾶς δὲ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ὑμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πειράσομαι.*

4 *Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὦ ἄνδρες δικασταί, Διόδοτος καὶ Διογείτων ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν ἀφανῆ οὐσίαν ἐνείμαντο, τῆς δὲ φανερᾶς ἐκοινώνουν. ἐργασαμένου δὲ Διοδότου κατ' ἐμπορίαν πολλὰ χρήματα πείθει αὐτὸν Διογείτων λαβεῖν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἥπερ ἦν αὐτῷ μόνη· καὶ γίγνονται αὐτῷ ὑεῖ*
5 *δύο καὶ θυγάτηρ. χρόνῳ δὲ ὕστερον καταλεγεὶς Διόδοτος μετὰ Θρασύλλου τῶν ὁπλιτῶν, καλέσας τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἀδελφιδῆν οὖσαν, καὶ τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα, αὑτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν [ὁμοπάτριον], πάππον δὲ τῶν παιδίων καὶ θεῖον, ἡγούμενος διὰ ταύτας τὰς ἀναγκαιότητας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν* δικαίῳ περὶ τοὺς αὑτοῦ *παῖδας γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ δίδωσι*
6 *καὶ πέντε τάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην·* ναυτικὰ *δὲ ἀπέδειξεν ἐκδεδομένα ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς . . . , δισχιλίας δὲ ὀφειλομένας ἐν Χερ-*

μᾶλλον om. T | *πρὸς τούτοις* V Syriani, F 3 *μηδὲν* Syr, *οὐδὲν* FMT 4 *λαβεῖν Διογείτων* Syriani S | *ὑεῖ* Morgan: *υἱοὶ* FM, *δύο υἱοὶ* T 5 *Θρ. τοῦ ἐπὶ τῶν* T, *τῶν ὁπλιτῶν* del. Kayser *τὸν* post *καὶ* om. T | *ὁμοπατρ.* del. Herw. *καὶ ὁμομήτριον* add. Hertlein | *ἀναγκαιότητας* FM, *ἀνάγκας* T, *οἰκειότητας* Wdn | *δικαίῳ περὶ τοὺς αὑτοῦ* Sauppe: *καὶ ὥσπερ τοῦ αὑτοῦ* FM, *ἑτέρῳ εἰς τὰς αὑτοῦ παῖδας ἐπιτρόπῳ* T 6 *ναυτικὰ* Markl: *αὐτίκα* FM, *ἀργυρίου . . . τάλαντα* om. T | lacunam indicavit Sauppe (cf. § 15) qui supplet: *ἐγγείους δὲ δισχι-*

*ρονήσῃ. ἐπέσκηψε δέ, ἐάν τι πάθῃ, τάλαντον μὲν
ἐπιδοῦναι τῇ γυναικὶ καὶ τὰ ἐν τῷ δωματίῳ δοῦναι,
τάλαντον δὲ τῇ θυγατρί. κατέλιπε ⟨δὲ⟩ καὶ εἴκοσι
μνᾶς τῇ γυναικὶ καὶ τριάκοντα στατῆρας Κυζικηνούς.
ταῦτα δὲ πράξας καὶ οἴκοι ἀντίγραφα καταλιπὼν ᾤχετο* 7
*στρατευσόμενος μετὰ Θρασύλλου. ἀποθανόντος δὲ
ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ Διογείτων τὴν μὲν θυγατέρα ἔκρυπτε
τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, . . . καὶ τὰ γράμματα λαμ-
βάνει ἃ κατέλιπε σεσημασμένα, φάσκων τὰ ναυτικὰ
χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματείων κομίσασθαι.
ἐπειδὴ δὲ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν θάνατον αὐτοῖς καὶ* 8
*ἐποίησαν τὰ νομιζόμενα, τὸν μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν ἐν
Πειραιεῖ διῃτῶντο· ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ κατελέλειπτο
τὰ ἐπιτήδεια· ἐκείνων δὲ ἐπιλειπόντων τοὺς μὲν
παῖδας εἰς ἄστυ ἀναπέμπει, τὴν δὲ μητέρα αὐτῶν ἐκ-
δίδωσιν ἐπιδοὺς πεντακισχιλίας δραχμάς, χιλίαις ἔλατ-
τον ὧν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἔδωκεν. ὀγδόῳ δ' ἔτει δοκι-* 9
*μασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν μειρακίοιν,
καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς
ὁ πατὴρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριάκοντα στατῆ-
ρας. „ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς
τὴν ὑμετέραν τροφήν. καὶ ἕως μὲν εἶχον, οὐδέν μοι
διέφερεν· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι. σὺ*

λίας δραχμὰς δεδανεισμένας, Fuhr: *ἑκατὸν δ' ἐγγείῳ ἐπὶ τόκῳ δεδανεισμένας* | *δοῦναι* post Marklandum del. Pluygers, post *τάλαντον δὲ* transponit Rauch, sed cf. Isae. II 9 | *δὲ* add. Rs 7 *στρατευσάμενος* T | *μετὰ Θρασ.* del. Herw | lacunam indicat Fuhr, supplenda fortasse *τὰ δ' ἀντίγραφα* | *τῶν γραμματείων* del. Herw 8 *ἐπειδὴ* Fuhr, *ἐπεὶ* F M T | *χρόνῳ* F M cf. I 8, XIII 83: *τῷ χρόνῳ* T cf. I 20 | *Πειραιοῖ* Herw | *καταλέλειπτο* F M | *ἐπιλειπόντων* Rs: *ὑπολειπόντων* F M T, *ἐπιλιπόντων* Sylburg | *αὐτῇ* Sylburg 9 *καταλίποι* Steph: *καταλείποι* F M T | *διέφερε* Ald: *διέφερον* F M T

οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει
10 αὐτὸς ἤδη πόθεν ἕξεις τὰ ἐπιτήδεια.“ ταῦτ᾽ ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύοντες ᾤχοντο πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἧκον πρὸς ἐμέ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπεπτωκότες, κλάοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῴων μηδ᾽ εἰς πτωχείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ᾽ ὧν ἥκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἕνεκα καὶ σφῶν αὐτῶν.
11 πολλὰ ἂν εἴη λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. τελευτῶσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν ἠντεβόλει με καὶ ἱκέτευε συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα καὶ τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι, εἰ καὶ μὴ πρότερον εἴθισται λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτὴν ἀναγκάσει τῶν συμφορῶν περὶ τῶν σφετέρων κακῶν δηλῶσαι
12 πάντα πρὸς ἡμᾶς. ἐλθὼν δ᾽ ἐγὼ ἠγανάκτουν μὲν πρὸς Ἡγήμονα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυγατέρα, λόγους δ᾽ ἐποιούμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδείους, ἠξίουν δὲ τοῦτον εἰς ἔλεγχον ἰέναι περὶ τῶν χρημάτων. Διογείτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελε, τελευτῶν δὲ ὑπὸ τῶν φίλων ἠναγκάσθη. ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρετο αὐτὸν ἡ γυνή, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἀξιοῖ περὶ τῶν παίδων τοιαύτῃ γνώμῃ χρῆσθαι, „ἀδελφὸς μὲν ὢν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, πατὴρ δ᾽ ἐμός,
13 θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ πάππος. καὶ εἰ μηδένα ἀνθρώ-

10 οἰκτρῶς . . . ἐκπεπτωκότες Dobr addit τῶν ὄντων et post μητέρα transponit, Wdn post ἀκούσαντες | ἀδελφῆς οὕνεκα F M T **11** πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν Cob | ἠντιβόλει libr. | ἱκέτευσε F M | καὶ μὴ πρότερον F, μὴ καὶ πρότερον M, καὶ πρότερον μὴ T **12** ἡγεμόνα F M | εἰ ἔλ. M | ἰέναι T: εἶναι F M | χρημάτων Halb: πραγμάτων F M T | ὑπὸ] ἀπὸ F M | δὲ αὐτοῖς] ὁ αὐτὸς Emperius

πων ᾐσχύνου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε" φησί „δεδιέναι·
ὃς ἔλαβες μέν, ὅτ' ἐκεῖνος ἐξέπλει, πέντε τάλαντα
παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην. καὶ περὶ τούτων ἐγὼ
ἐθέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη καὶ τούτους καὶ
τοὺς ὕστερον ἐμαυτῇ γενομένους ὀμόσαι ὅπου ἂν οὗτος
λέγῃ. καίτοι οὐχ οὕτως ἐγώ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω
περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπιορκήσασα
κατὰ τῶν παίδων τῶν ἐμαυτῆς τὸν βίον καταλύειν,
ἀδίκως δὲ ἀφελέσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν·" ἔτι 14
τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐτὸν ἑπτὰ τάλαντα κεκομισμένον
ναυτικὰ καὶ τετρακισχιλίας δραχμάς, καὶ τούτων τὰ
γράμματα ἀπέδειξεν· ἐν γὰρ τῇ διοικίσει, ὅτ' ἐκ Κολ-
λυτοῦ διῳκίζετο εἰς τὴν Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας
ἐπιτυχόντας ἐκβεβλημένῳ τῷ βιβλίῳ ἐνεγκεῖν πρὸς
αὐτήν. ἀπέφηνε δ' αὐτὸν ἑκατὸν μνᾶς κεκομισμένον 15
ἐγγείῳ ἐπὶ τόκῳ δεδανεισμένας, καὶ ἑτέρας δισχιλίας
δραχμὰς καὶ ἔπιπλα πολλοῦ ἄξια· φοιτᾶν δὲ καὶ σῖτον
αὐτοῖς ἐκ Χερρονήσου καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν. „ἔπειτα
σὺ ἐτόλμησας" ἔφη „εἰπεῖν, ἔχων τοσαῦτα χρήματα,
ὡς δισχιλίας δραχμὰς ὁ τούτων πατὴρ κατέλιπε καὶ
τριάκοντα στατῆρας, ἅπερ ἐμοὶ καταλειφθέντα ἐκείνου

13 τούς γε θεοὺς Herw | ἐξέπλει Tayl: ἐξέλιπε FMT | καταθήκην T | θέλω FMT | τοὺς post καὶ om. T | οὗτος λέγῃ FM: αὐτὸς λέγῃς T, αὐτὸς κελεύῃς post Reiskium Halb | καταλύειν scripsi: καταλιπεῖν FMT, λιπεῖν Dobr, ἐκλιπεῖν Scheibe, ἀπολιπεῖν West, καταβιοῦν Fuhr, καταναλίσκειν Rad | τὸν βίον . . . ἀδίκως δὲ del. Pluygers 14 αὐτὸν] αὐτὴ F²M, αὐτῇ F¹, ἄρτι prop. Rad | κεκοσμισμένον αὐτίκα M, κεκοσμημένον αὐτίκα F¹T | διοικίσει Matthaei: διοικήσει FMT, ἐξοικίσει et ἐξῳκίζετο Cob | κολυττοῦ FMT | περιτυχόντας Herw | τῷ βιβλίῳ G: τῳ βιβλίῳ T, βιβλίῳ FM | αὐτὴν Rs: ταύτην (FM)T, ἑαυτὴν Rs 15 κεκοσμημένον F¹T | ἐγγείῳ Naber: ἐγγείους FM, ἐγγύους T, ἐγγείοις ἐπὶ τόκοις prop. Rad (τόκ[ῳ] cum rasura F²) | ἃ παρ' ἐμοὶ G

16 τελευτήσαντος ἐγώ σοι ἔδωκα; καὶ ἐκβάλλειν τούτους
ἠξίωσας θυγατριδοῦς ὄντας ἐκ τῆς οἰκίας τῆς αὑτῶν
ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ μετὰ ἀκολούθου, οὐ
μετὰ στρωμάτων, οὐ μετὰ ἱματίων, οὐ μετὰ τῶν ἐπί-
πλων ἃ ⟨ὁ⟩ πατὴρ αὐτοῖς κατέλιπεν, οὐδὲ μετὰ τῶν
17 παρακαταθηκῶν ἃς ἐκεῖνος παρὰ σοὶ κατέθετο. καὶ
νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητρυιᾶς τῆς ἐμῆς παιδεύεις ἐν
πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ ταῦτα μὲν
καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμους ἐκ
τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδεῖξαι
προθυμεῖ. καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς
φοβεῖ, οὔτε ἐμὲ τὴν συνειδυῖαν αἰσχύνῃ, οὔτε τοῦ
ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περὶ ἐλάττονος
18 ποιεῖ χρημάτων." τότε μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δικασταί,
πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ῥηθέντων οὕτω
διετέθημεν πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ πεπραγ-
μένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν τοὺς
παῖδας, οἷα ἦσαν πεπονθότες, ἀναμιμνῃσκόμενοι δὲ
τοῦ ἀποθανόντος, ὡς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπίτρο-
πον κατέλιπεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὡς χαλεπὸν ἐξευρεῖν
ὅτῳ χρὴ περὶ τῶν ἑαυτοῦ πιστεῦσαι, ὥστε, ὦ ἄνδρες
δικασταί, μηδένα τῶν παρόντων δύνασθαι φθέγξασθαι.
ἀλλὰ καὶ δακρύοντας μὴ ἧττον τῶν πεπονθότων ἀπιόν-
τας οἴχεσθαι σιωπῇ.

Πρῶτον μὲν οὖν τούτων ἀνάβητέ μοι μάρτυρες.

16 ἐκβάλλειν F M[1] cf. I 44: ἐκβαλεῖν T | ἠξίωσας Pluygers: ἠξίωκας F M T | οὐ μετὰ ἀκολ. om. T | τῶν ante ἐπ. in versus exitu om. F, om. T | ὁ post ἃ add. T, om. F M **17** ἀτίμους F M: ἀτίμως T | συνειδυῖαν F M: σὴν θυγατέρα T | ποιεῖ] ποιῇ T, ποιεῖς F M **18** δεινῶν] ἐλεινῶν Bekker | πάντες om. T | περὶ τὸν T | πιστεῦσαι F M: πιστεῦσαί τινα T | μὴ ἧττον F M: μηδὲν ἧττον T

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀξιῶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τῷ λογισμῷ προ- 19
σέχειν τὸν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγε-
θος τῶν συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασι τοῖς
πολίταις ἄξιον ὀργῆς ἡγήσησθε. εἰς τοσαύτην γὰρ
ὑποψίαν Διογείτων πάντας ἀνθρώπους πρὸς ἀλλή-
λους καθίστησιν, ὥστε μήτε ζῶντας μήτε ἀποθνήσ-
κοντας μηδὲν μᾶλλον τοῖς οἰκειοτάτοις ἢ τοῖς ἐχθί-
στοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλμησε τὰ μὲν ἔξαρνος γενέσθαι, 20
τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολογήσας ἔχειν, εἰς δύο παῖδας
καὶ ἀδελφὴν λῆμμα καὶ ἀνάλωμα ἐν ὀκτὼ ἔτεσιν ἑπτὰ
τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀπο-
δεῖξαι. καὶ εἰς τοῦτο ἦλθεν ἀναισχυντίας, ὥστε οὐκ
ἔχων ὅποι τρέψειε τὰ χρήματα, εἰς ὄψον μὲν δυοῖν
παιδίοιν καὶ ἀδελφῇ πέντε ὀβολοὺς τῆς ἡμέρας ἐλογί-
ζετο, εἰς ὑποδήματα δὲ καὶ εἰς γναφεῖον [ἱμάτια] καὶ
εἰς κουρέως κατὰ μῆνα οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδὲ κατ' ἐνιαυ-
τὸν γεγραμμένα, συλλήβδην δὲ παντὸς τοῦ χρόνου
πλεῖν ἢ τάλαντον ἀργυρίου. εἰς δὲ τὸ μνῆμα τοῦ 21
πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκ πεν-
τακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῷ τίθησι,

19 *ἀξιῶ τοίνυν ὑμᾶς* Rauch, sed cf. XIV 20. 22, XVII 10 | *ἐλεήσετε* M | *τοσαύτην δ'* T | *πρὸς ἀλλήλους* M: *εἰς ἀλλήλους* F, om. T | *μήτε . . μήτε* Bekker: *μηδὲ . . μηδὲ* F M T **20** *τὰ μὲν* ex *τῶν μὲν* corr. F[1] | *ἔχειν* Rs: *ἐλεῖν* FMT | *τετρακισχιλίας* Herw. cf. § 28: *ἑπτακισχιλίας* F M T, quod defendit Fuhr, adsumpta ea pecunia, de qua est § 9 | *ὅποι τρέψειε* Cont: *ὅπου στρέψειεν* FMT (*στράψειε* M) | *ἱμάτια* del. Rs, *γναφεῖον καὶ ἱμάτια* Fuhr, *καὶ εἰς ἱμάτια καὶ εἰς γναφεῖον* Frb (post Scaligerum, qui *καὶ εἰς γναφείαν καὶ εἰς ἱμ.*), *καὶ ἱμάτια καὶ εἰς γναφεῖον* Desr | *κουρέως* F M: *κουρέον* T, *κουρεῖον* Ald | *οὐκ ἦν αὐτῷ κατὰ μῆνα* T **21** *αὐτῷ τίθησι τὸ δὲ τούτοις λελόγισται* Rs: *αὐτῶν τίθησι τούτοις λελογίσθαι* F M T (*λελόγισθαι* M)

*<τὸ δὲ> τούτοις λελόγισται. εἰς Διονύσια τοίνυν,
ὦ ἄνδρες δικασταί, (οὐκ ἄτοπον γάρ μοι δοκεῖ καὶ
περὶ τούτου μνησθῆναι) ἑκκαίδεκα δραχμῶν ἀπέφηνεν
ἐωνημένον ἀρνίον, καὶ τούτων τὰς ὀκτὼ δραχμὰς
ἐλογίζετο τοῖς παισίν· ἐφ' ᾧ ἡμεῖς οὐχ ἥκιστα ὠρ-
γίσθημεν. οὕτως, ὦ ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις ζημίαις
ἐνίοτε οὐχ ἧττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους·
λίαν γὰρ φανερὰν τὴν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων*
22 *ἐπιδείκνυσιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἑορτὰς καὶ θυσίας
ἐλογίσατο αὐτοῖς πλεῖν ἢ τετρακισχιλίας δραχμὰς ἀνη-
λωμένας, ἕτερά τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον
συνελογίζετο, ὥσπερ διὰ τοῦτο ἐπίτροπος τῶν παιδίων
καταλειφθείς, ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ τῶν χρημά-
των ἀποδείξειεν καὶ πενεστάτους ἀντὶ πλουσίων ἀπο-
φήνειε, καὶ ἵνα, εἰ μέν τις αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς
ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθωνται, τῷ δ' ἐπιτρόπῳ τῶν*
23 *πατρῴων ἀπεστερημένοι πολεμῶσι. καίτοι εἰ ἐβούλετο
δίκαιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν αὐτῷ κατὰ τοὺς
νόμους, οἳ κεῖνται περὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τοῖς ἀδυ-
νάτοις τῶν ἐπιτρόπων καὶ τοῖς δυναμένοις, μισθῶσαι
τὸν οἶκον ἀπηλλαγμένον πολλῶν πραγμάτων, ἢ γῆν
πριάμενον ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν·
καὶ ὁπότερα τούτων ἐποίησεν, οὐδενὸς ἂν ἧττον Ἀθη-
ναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δέ μοι δοκεῖ οὐδεπώποτε*

ἀπέφηνεν F M, om. T, *ἀπέφαινεν* Ald | *ἐφ' ᾧ* Sylburg: *ἐφ' ὧν* F M T | *δικασταὶ* post *ἄνδρες* add. Herw secundum notam quandam libri M **22** *παίδων* T | *καταληφθεὶς* F | *τῶν* post *ἀντὶ* om. T | *τῷ δ' ἐπιτρόπῳ* Frb: *τῷ δ' ἐπὶ* F M, *τὸν δ' ἐπὶ* T, *τῷ δ' ἐπεὶ* Ald | *εἰσὶν* addit post *πατρῴων* T **23** *καὶ* post *ἐπιτρόπων* om. T | *ἀπηλλαγμένον . . . πριάμενον* Dobr. *ἀπηλλαγμένοις . . . πριάμενον* F M, *ἀπηλλαγμένος . . . πριάμενος* T, *μισθώσασιν ἀπηλλάχθαι . . πριαμένοις* Rs | *ὁπότερα* F M cf. Isae I 22: *ὁπότερον* T

*διανοηθῆναι ὡς φανερὰν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ'
ὡς αὐτὸς ἕξων τὰ τούτων, ἡγούμενος δεῖν τὴν αὐτοῦ
πονηρίαν κληρονόμον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεῶτος χρη-
μάτων. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ δικασταί·* 24
*οὗτος γὰρ συντριηραρχῶν Ἀλέξιδι τῷ Ἀριστοδίκου, φά-
σκων δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἐκείνῳ συμβα-
λέσθαι, τὸ ἥμισυ τούτοις ὀρφανοῖς οὖσι λελόγισται,
οὓς ἡ πόλις οὐ μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐποίησεν,
ἀλλὰ καὶ ἐπειδὰν δοκιμασθῶσιν ἐνιαυτὸν ἀφῆκεν ἁπασῶν
τῶν λητουργιῶν. οὗτος δὲ πάππος ὢν παρὰ τοὺς νό-
μους τῆς ἑαυτοῦ τριηραρχίας παρὰ τῶν θυγατριδῶν τὸ
ἥμισυ πράττεται. καὶ ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὁλ-* 25
*κάδα δυοῖν ταλάντοιν, ὅτε μὲν ἀπέστελλεν, ἔλεγε πρὸς
τὴν μητέρα αὐτῶν ὅτι τῶν παίδων ὁ κίνδυνος εἴη,
ἐπειδὴ δὲ ἐσώθη καὶ ἐδιπλασίασεν, αὐτοῦ τὴν ἐμπορίαν
ἔφασκεν εἶναι. καίτοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων
ἀποδείξει, τὰ δὲ σωθέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἕξει,
ὅποι μὲν ἀνήλωται τὰ χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν
λόγον ἐγγράψει, ῥᾳδίως δὲ ἐκ τῶν ἀλλοτρίων αὐτὸς
πλουτήσει. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ δικασταί,* 26
*πολὺ ἂν ἔργον εἴη πρὸς ὑμᾶς λογίζεσθαι· ἐπειδὴ δὲ μό-
λις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμματα, μάρτυρας ἔχων
ἠρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν τὸν Ἀλέξιδος (αὐτὸς*

καταστήσονται F M 24 *ἄνδρες* add. Herw | *δεούσας* Ald: *δέουσαν* F M T *συμβαλέσθαι* Ald: *συμβάλλεσθαι* F M T | *τούτοις* Dobr: *τούτων* M, *τούτων τοῖς* F T, *τούτων τούτοις* vel *τούτων τοῖς παισὶν* Rs, *τούτων αὐτοῖς* Scheibe | *τῶν αὐτοῦ θυγ.* T 25 *εἰς τὴν ἀνδρίαν* F pr., M (*ἀδρίαν* F corr.) | *ἐπέστελλεν* F | *ἐπεὶ δὲ* F M T | *ἔφασκεν* T: *φάσκων* F M, unde Fuhr lacunam ante *αὐτοῦ* subesse: *αὐτὸς τὴν ὠφέλειαν ἔλαβε* suspicatur, *φάσκει* Rad | *εἰ* om. M | *ὅπη μὴ ἀν.* T 26 *ἄνδρες* add. Herw | *ἔργον εἴη* M: *εἴη ἔργον* F T cf. Gebauer ad XIII 65 | *δὲ* ante *μόλις* om. M

γὰρ ἐτύγχανε τετελευτηκώς), εἰ ὁ λόγος αὐτῷ εἴη ⟨ὁ⟩
τῆς τριηραρχίας· ὁ δὲ ἔφασκεν εἶναι, καὶ ἐλθόντες
οἴκαδε ηὕρομεν Διογείτονα τέτταρας καὶ εἴκοσι μνᾶς
27 *ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριηραρχίαν. οὗτος*
δὲ ἀπέδειξε δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἀνηλω-
κέναι, ὥστε τούτοις λελογίσθαι ὅσον περ ὅλον τὸ
ἀνάλωμα αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἴεσθε
πεποιηκέναι περὶ ὧν οὐδεὶς αὐτῷ σύνοιδεν ἀλλ' αὐτὸς
μόνος διεχείριζεν, ὃς ἃ δι' ἑτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ
χαλεπὸν ἦν περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευσά-
μενος τέτταρσι καὶ εἴκοσι μναῖς τοὺς αὑτοῦ θυγατρι-
δοῦς ζημιῶσαι; Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

28 *Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ δικασταί·*
ἐγὼ δ' ὅσα τελευτῶν ὡμολόγησεν ἔχειν αὐτὸς χρή-
ματα, ἑπτὰ τάλαντα καὶ τετταράκοντα μνᾶς, ἐκ τούτων
αὐτῷ λογιοῦμαι, πρόσοδον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων,
ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἀναλίσκων, καὶ θήσω ὅσον
οὐδεὶς πώποτ' ἐν τῇ πόλει, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελ-
φὴν καὶ παιδαγωγὸν καὶ θεράπαιναν χιλίας δραχμὰς
ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, μικρῷ ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμὰς τῆς
29 *ἡμέρας· ἐν ὀκτὼ αὗται ἔτεσι γίγνονται ὀκτακισχίλιαι*
δραχμαί, ⟨καὶ ἀποδείκνυνται⟩ ἓξ τάλαντα περιόντα

ὁ add. Herw | *τέτταρας*] *τετταράκοντα* T **27** *ἀπέδειξε* Pluygers: *ἐπέδειξε* F M T | *δέουσαν* T | *ἀνηλωμένας . . . λελόγισται* malit Fuhr | *ὥστε* M: *ὥσγε* FT | *ὅσον ὅπερ* T | *οὐδεὶς αὐτῷ* M: *αὐτῷ οὐδεὶς* F, *οὐδεὶς* T | *παρὰ τούτων* malit Usener | *μνᾶς* T | Lemma om. F M, in margine add. T[1] **28** *ἄνδρες* add. Herw | *ἔχειν αὐτὸς* F M: *αὐτὸς ἔχειν* T | *αὐτῷ* F M: *αὐτῶν* T | *ἑκάστῳ* M **29** *αὗται ἔτεσι* F, *ἔτεσιν αὗται* M | *καὶ ἀποδείκνυνται* add. T, om. F M, om. Fuhr lacuna indicata coll. Dem. XXVII 37, Isae. VI 14

[τῶν ἑπτὰ ταλάντων] καὶ εἴκοσι μναῖ. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο ἀποδεῖξαι οὔθ' ὑπὸ λῃστῶν ἀπολωλεκὼς οὔτε ζημίαν εἰληφὼς οὔτε χρήσταις ἀποδεδωκώς. . . . . .

33.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.

Ἔστι δή τις αὐτῷ πανηγυρικὸς λόγος, ἐν ᾧ πείθει τοὺς Ἕλληνας ἀγομένης Ὀλυμπίασι τῆς πανηγύρεως, ἐκβάλλειν Διονύσιον τὸν τύραννον ἐκ τῆς ἀρχῆς καὶ Σικελίαν ἐλευθερῶσαι, ἄρξασθαί τε τῆς ἔχθρας αὐτίκα μάλα διαρπάσαντας τὴν τοῦ τυράννου σκηνὴν χρυσῷ τε καὶ πορφύρᾳ καὶ ἄλλῳ πλούτῳ πολλῷ κεκοσμημένην. ἔπεμψε γὰρ δὴ θεωροὺς εἰς τὴν πανήγυριν ὁ Διονύσιος ἄγοντας θυσίαν τῷ θεῷ, μεγαλοπρεπής τε καταγωγὴ τῶν θεωρῶν ἐγένετο ἐν τῷ τεμένει καὶ πολυτελής, ἵνα θαυμασθείη μᾶλλον ὁ τύραννος ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος. ταύτην λαβὼν τὴν ὑπόθεσιν τοιαύτην πεποίηται τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου·

Ἄλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὦ 1
ἄνδρες, ἄξιον Ἡρακλέους μεμνῆσθαι, καὶ ὅτι τόνδε
τὸν ἀγῶνα πρῶτος συνήγειρε δι' εὔνοιαν τῆς Ἑλλά-
δος. ἐν μὲν γὰρ τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτρίως αἱ πόλεις
πρὸς ἀλλήλας διέκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράν- 2

τῶν ἑπτὰ ταλάντων del. Markl. Idem proposuerat, ut post *μναῖ* adderentur *τῶν τετταράκοντα μνῶν* *ὑπὸ* FM: *ὑπὸ τῶν* T | *ζημίαν ὠφληκὼς* Emperius

XXXIII titulus apud Harp. s. *Ἰόνιος.* | de Lysia iudicium 29 p. 520 R | *ἐκβαλεῖν* malit Rad | *ἐκ* om. T | *δὴ* om. FT | *ἐγένετο* M: *ἐγίνετο* FT

νους ἔπαυσε καὶ τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσεν, ἀγῶνα
μὲν σωμάτων ἐποίησε, φιλοτιμίαν ⟨δὲ⟩ πλούτου, γνώ-
μης δ' ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλλίστῳ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα
τούτων ἁπάντων ἕνεκα εἰς τὸ αὐτὸ συνέλθωμεν, τὰ
μὲν ὀψόμενοι, τὰ δ' ἀκουσόμενοι· ἡγήσατο γὰρ τὸν
ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν γενήσεσθαι τοῖς Ἕλλησι τῆς
3 πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν ταῦθ' ὑφη-
γήσατο, ἐγὼ δὲ ἥκω οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ
τῶν ὀνομάτων μαχούμενος. ἡγοῦμαι γὰρ ταῦτα ἔργα
μὲν εἶναι σοφιστῶν λίαν ἀχρήστων καὶ σφόδρα
βίου δεομένων, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ
ἀξίου περὶ τῶν μεγίστων συμβουλεύειν, ὁρῶν οὕτως
αἰσχρῶς διακειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐ-
τῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ
4 τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν
δι' ἀσθένειαν ἐπάσχομεν, στέργειν ἂν ἦν ἀνάγκη τὴν
τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους
φιλονικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι τὰ δὲ
κωλῦσαι, εἰδότας ὅτι φιλονικεῖν μέν ἐστιν εὖ πραττ-
τόντων, γνῶναι δὲ τὰ βέλτιστα τῶν οἴων ἡμῶν;
5 ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους καὶ μεγάλους καὶ παν-
ταχόθεν περιεστηκότας· ἐπίστασθε δὲ ὅτι ἡ μὲν ἀρχὴ

2 δὲ add. Ald | πλούτου M, πλούτῳ F T, πλούτων Rs | ⟨τόπῳ⟩ τῆς Cont | γενήσεσθαι (vel ἂν γενέσθαι) Markl: γενέσθαι F M T, γίγνεσθαι Dobr 3 ταῦτα μὲν ἔργα Cob | σοφιστῶν Markl: σοφὰ τῶν M F[1] corr., σοφῶν τῶν T F pr. | ἀχρήστων Markl (vel ἐριστικῶν): χρηστῶν F M T | πολλοῦ] πόλεως Usener | αὐτῆς] αὐτῶν T, ⟨μέρη⟩ αὐτῆς Hirschig 4 τῆς μὲν . . . τὴν δὲ κολοῦσαι Rs | δὲ καὶ τὰ F | οἴων ἡμῶν scripsi cf. Xen. Hell. II 3, 25: αὐτῶν F M T, ἀτυχούντων Markl (sine articulo West.), ἀτυχῶν Jebb, πονούντων (sine art.) Dobson, ἀγωνιώντων (sine art.) Rad, εὖ νοούντων Sauppe, τἀναντία Dobr, κακῶς Cob 5 „debebat ἡ μὲν ἀρχὴ . . τὰ δὲ τῶν Ἑ. . . . τῶν δὲ χρημάτων“ Dobr

τῶν κρατούντων τῆς θαλάττης, τῶν δὲ χρημάτων βα-
σιλεὺς ταμίας, τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα τῶν δα-
πανᾶσθαι δυναμένων, ναῦς δὲ πολλὰς ⟨μὲν⟩ αὐτὸς
κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε 6
ἄξιον τὸν μὲν πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι, τῇ
δ' αὐτῇ γνώμῃ χρωμένους τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι,
καὶ περὶ μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ
δὲ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ πρὸς τοὺς
προγόνους ἁμιλλᾶσθαι, οἳ τοὺς μὲν βαρβάρους ἐποί-
ησαν τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυμοῦντας τῆς σφετέρας αὐτῶν
στερεῖσθαι, τοὺς δὲ τυράννους ἐξελάσαντες κοινὴν
ἅπασι τὴν ἐλευθερίαν κατέστησαν. θαυμάζω δὲ Λα- 7
κεδαιμονίους πάντων μάλιστα, τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώ-
μενοι καομένην τὴν Ἑλλάδα περιορῶσιν, ἡγεμόνες
ὄντες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδίκως, καὶ διὰ τὴν ἔμφυτον
ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν ⟨τῶν⟩ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστή-
μην, μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ ἀτείχιστοι καὶ
ἀστασίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ τρόποις ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς
χρώμενοι· ὧν ἕνεκα ἐλπὶς ἀθάνατον τὴν ἐλευθερίαν
αὐτοὺς κεκτῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς παρεληλυθόσι κινδύνοις
σωτῆρας γενομένους τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν μελλόντων
προορᾶσθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς τοῦ παρόν- 8
τος βελτίων· οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπολωλό-
των συμφορὰς νομίζειν ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμεῖναι.

μὲν add. Rs | αὐτὸς] οὗτος malit Sauppe 6 καὶ πρὸς τοὺς προγ. FM: πρὸς om. T | ἁμιλλᾶσθαι Rad (vel φιλοτιμεῖσθαι): μιμεῖσθαι FMT | ⟨οὐκέτι⟩ ἐπιθυμ. Hertlein, debebat certe ⟨μηκέτι⟩, sed cf. [II 6] | στερεῖσθαι F²M, στερῆσθαι F¹T, ἐστερῆσθαι Ald 7 χρώμενοι Ald: χρωμένους FMTG, χρωμένους ⟨οἳ⟩ prop. Rad | κακουμένην Dobr | ἀδίκως ἀλλὰ διὰ Hirschig | τῶν add. Rs, qui prop. τὴν τῶν περὶ τὸν, τὴν περὶ τὸν West | τρόποις Markl: τόποις FMT | κεκτήσεσθαι Rs

ἕως ἂν ἐπ' αὐτοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως ἔτι ἔξεστι, τὴν τούτων ὕβριν κωλῦσαι.
9 *τίς γὰρ οὐκ ἂν ⟨ἀγανακτήσει⟩εν ὁρῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ μεγάλους αὐτοὺς γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχρῶν ὄντων ἀλλὰ καὶ δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἡμαρτηκόσιν ἐξουσία γεγένηται τῶν πεπραγμένων, τοῖς δὲ Ἕλλησιν οὐδεμία αὐτῶν τιμωρία . . . .*

34.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΥΣΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ.

Τοῦ δήμου κατελθόντος ἐκ Πειραιῶς καὶ ψηφισαμένου διαλύσασθαι πρὸς τοὺς ἐν ἄστει καὶ μηδενὸς τῶν γενομένων μνησικακεῖν, δέους δὲ ὄντος μὴ πάλιν τὸ πλῆθος εἰς τοὺς εὐπόρους ὑβρίζῃ τὴν ἀρχαίαν ἐξουσίαν κεκομισμένον, καὶ πολλῶν ὑπὲρ τούτου γινομένων λόγων, Φορμίσιός τις τῶν συγκατελθόντων μετὰ τοῦ δήμου γνώμην εἰσηγήσατο, τοὺς μὲν φεύγοντας κατιέναι, τὴν δὲ πολιτείαν μὴ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς γῆν ἔχουσι παραδοῦναι, βουλομένων ταῦτα γενέσθαι καὶ Λακεδαιμονίων. ἔμελλον δὲ τοῦ ψηφίσματος τούτου κυρωθέντος πεντακισχίλιοι σχεδὸν Ἀθηναίων ἀπελαθήσεσθαι τῶν κοινῶν. ἵνα δὴ μὴ τοῦτο γένοιτο, γράφει τὸν λόγον τόνδε ὁ Λυσίας τῶν

8 *ἂν* post *ἕως* om. T | *κωλῦσαι*] *κολάσαι* Dobr 9 *ἀγανακτήσειεν ὁρῶν* Baiter: *ἐνορῶν* F M T, *ἐντρέποιτο ὁρῶν* Rs, *ἀνιᾶται ὁρ.* Dobson, *ἀλγήσειεν ὁρ.* P. Müller | ex parte deperdita orationis Harp. s. v. vocem *Ἴωνιος* laudat.

XXXIV. tit. apud Dionys. p. 525 fin. | hypoth. ibidem | *γεγενημένων* T | *τὸ* post *πάλιν* om. F | *ἐς* F *ἀπόρους* F | *τὴν* ante *γῆν* habent F^1 M T, del. Baiter.

ἐπισήμων τινὶ καὶ πολιτευομένων. Εἰ μὲν οὖν ἐρρήθη τότε, ἄδηλον· σύγκειται γοῦν ὡς πρὸς ἀγῶνα ἐπιτηδείως.

Ὅτε ἐνομίζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας 1
συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελεῖφθαι, ὥστε
μηδ' ἂν τοὺς ἐπιγιγνομένους ἑτέρας πολιτείας ἐπιθυ-
μεῖν, τότε δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμ-
φοτέρων πεπειραμένους ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐ-
τοῖς ψηφίσμασιν, οἷσπερ καὶ πρότερον δὶς ἤδη. καὶ 2
τούτων μὲν οὐ θαυμάζω, ὑμῶν δὲ τῶν ἀκροωμένων,
ὅτι πάντων ἐστὲ ἐπιλησμονέστατοι ἢ πάσχειν ἑτοιμό-
τατοι κακῶς ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν τύχῃ
τῶν Πειραιοῖ πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τῶν
ἐξ ἄστεως. καίτοι τί ἔδει φεύγοντας κατελθεῖν, εἰ
χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς καταδουλώσεσθε; ἐγὼ μὲν 3
οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, ⟨οὔτε οὐσίᾳ⟩ οὔτε γένει ἀπελαυνό-
μενος, ἀλλ' ἀμφότερα τῶν ἀντιλεγόντων πρότερος ὤν,
ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει, ἅπα-
σιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι. ἐπεὶ ὅτε καὶ
τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς καὶ [τὰ] χρήματα καὶ συμμά-
χους ἐκτησάμεθα, οὐχ ὅπως Ἀθηναῖόν τινα ἀπώσο-
μεν διενοούμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποι-

1 νομίζομεν Steph | ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ut ubique, Usener ad sigla libri F | δὶς ἤδη. καὶ Dobr: διὸ δὴ καὶ F M T 2 ὅτι ⟨ἢ⟩ Herw | ἐστὲ Tayl: εἰσὶν F M T | ἢ] οἱ Steph, καὶ Tayl οἳ (T): ὅτι F M | Πειραιοῖ Usener: πειραιεῖ F M, πειραιῶς T, ἐκ Πειραιῶς Rs | καταδουλώσασθε ex καταδουλώσθαι F, καταδουλοῦσθε T 3 οὔτε οὐσίᾳ add. Sauppe cf. XVIII 6, οὔτε ἡλικίᾳ Steph, οὔτε πλούτῳ Markl, οὔτε οὐσίᾳ τῶν κοινῶν vel τῆς πολιτείας Usener | ἐπεὶ καὶ ὅτε Rs | τὰ del. Usener | ἐκεκτήμεθα Emperius | ὅπως Tur (ὅπως ἵνα Steph) cf. XXXI 17: οὕτως ἵνα F M T | Ἀθηναῖόν F M, Ἀθηναίων T, τινα om. pr. F, T ἀπώσομεν Tur: ποιήσωμεν F M (T), ὅπως ἄτιμον Ἀθ. τινα ποιήσομεν Jebb, ὅπως τινὰ Ἀθ. ἀπώσομεν Rad

ούμεθα· ⟨νῦν δὲ⟩ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπελῶ-
4 μεν; οὔκ, ἐάν ἔμοιγε π ε ί θ η σ θ ε, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν
καὶ ταῦτα ἡμῶν αὐτῶν περιαιρησόμεθα, ὁπλίτας πολ-
λοὺς καὶ ἱππέας καὶ τοξότας, ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι
βεβαίως δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλέον ἐπι-
κρατήσετε, ὠφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμάχοις ἔσεσθε·
ἐπίστασθε γὰρ ⟨τὰ ἐν⟩ ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις
γ ε γ ε ν η μ έ ν α καὶ οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν
πόλιν, ἀλλὰ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς
5 δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόντας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν
ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέδωκεν, αὐτὸς δὲ ταύτης
οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστ', ἐὰν ἔμοιγε πείθησθε,
οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθὸ δύνασθε, τῆς πατρίδος ἀπο-
στερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέρους τῶν ἔργων
οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νομιεῖτε, ἄλλως
τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχίας μαχομένων,
οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δήμῳ πολεμοῦσι, τῷ δὲ ἔργῳ τῶν
ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· ἅ π ε ρ κ τ ή σ ο ν τ α ι, ὅταν ὑμᾶς
ἐρήμους συμμάχων λάβ ω σ ι ν.
6 Εἶτα τ ο ι ο ύ τ ω ν ἡμῖν ὑπαρχόντων ἐ ρ ω τ ῶ σ ι τίς

νῦν δὲ (T): om. FM | ἀπ ε λ ῶ μ ε ν Rs: ἀπολοῦμεν FMT **4** π ε ί θ η σ θ ε Sluiter: πιθώμεθα F, πειθώμεθα MT, πίθησθε Cob | βεβαιότερον Cob | ⟨τὰ ἐν⟩ . . . γ ε γ ε ν η μ έ ν α Weil: γεγενημέναις F[1] MT, γεγενημένας F pr., ἐν add. Rs, καὶ quod sequitur del. Tayl, κἀν add. Franz, ⟨πλείστας τῇ πόλει συμφορὰς ἐν⟩ vel ⟨πολλὰς συμφορὰς⟩ ταῖς . . . γεγενημένας Usener, ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις ⟨ἐκείνους μάλιστα ἐχθροὺς⟩ γεγενημένους Rad, pone γεγενημέναις lacunam ind. Desr | σχόντας Cob | καὶ post ἀλλὰ add. F pr., T | **5** ἀ π έ δ ω κ ε ν om. T | πίθησθε Cob | οὐδὲ τοὺς . . . νομιεῖτε in mg. add. F[2] | οἳ τῷ] malim ὅτι τῷ | ἅ π ε ρ κ τ ή σ ο ν τ α ι Steph: ἀποκτήσονται FM, ὅπερ κτήσονται T | λ ά β ω σ ι ν T: λάβητε FM **6** τ ο ι ο ύ τ ω ν Baiter, τοῖς τῶν FMT, τούτων Sluiter | ἡ μ ῖ ν F: ὑμῖν MT | ἐ ρ ω τ ῶ σ ι Markl: ἐρῶσι FMT, ἐροῦσι Desr

ἔσται σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ ποιήσομεν ⟨ἃ⟩ Λακε-
δαιμόνιοι κελεύουσιν; ἐγὼ δὲ τούτους εἰπεῖν ἀξιῶ,
τίς τῷ πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιήσομεν ἃ ἐκεῖνοι
προστάττουσιν; εἰ δὲ μή, πολὺ κάλλιον μαχομένοις
ἀποθνήσκειν ἢ φανερῶς ἡμῶν αὐτῶν θάνατον κατα-
ψηφίσασθαι. ἡγοῦμαι γάρ, ἐὰν μὲν πείσω, ἀμφοτέ- 7
ροις κοινὸν εἶναι ⟨τὸν⟩ κίνδυνον· ὁρῶ δὲ καὶ Ἀργεί-
ους καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχοντας γνώμην τὴν
αὐτῶν οἰκοῦντας, τοὺς μὲν ὁμόρους ὄντας Λακεδαι-
μονίοις, τοὺς δὲ ἐγγὺς οἰκοῦντας, καὶ τοὺς μὲν οὐδὲν
ἡμῶν πλείους, τοὺς δὲ οὐδὲ τρισχιλίους ὄντας. ἴσασι 8
γὰρ ⟨ἐκεῖνοι⟩ ὅτι, κἂν πολλάκις εἰς τὴν τούτων ἐμ-
βάλλωσι, πολλάκις αὐτοῖς ἀπαντήσονται ὅπλα λαβόντες,
ὥστε οὐ καλὸς αὐτοῖς ὁ κίνδυνος δοκεῖ εἶναι. ἐὰν μὲν
νικήσωσι, τούτους ⟨μὴ⟩ καταδουλώσασθαί γε, ἐὰν δὲ
ἡττηθῶσι, σφᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀπο-
στερῆσαι· ὅσῳ δ' ἂν ἄμεινον πράττωσι, τοσούτῳ ⟨ἧτ-

ποιήσωμεν M | ⟨ἃ⟩ Λακεδαιμόνιοι Steph: Λακεδαιμονίοις FMT | τούτους M: τούτοις FT | τίς (sc. σωτηρία) FM, τὸ T | περιγενέσθαι FM | ποιήσωμεν F[1], ποιήσαιμεν T | μὴ ⟨ἔξουσιν⟩ Blass | μαχομένοις Usener: μαχόμενοι FM, μαχομένους T | ἢ T: εἰ FM | καταψηφίσασθαι Ald: καταψηφίσεσθε FM, καταψηφίσεσθαι T 7 μὲν πείσω Usener: μὲν πείθω FMT, μὴ πείθω Steph, πεισθῶμεν Markl, μὴ πειθώμεθα sc. Lacedaemoniis Scheibe | ἀμφοτέροις sc. et plebi et optimatibus | εἶναι κοινὸν F corr. | τὸν add. Scheibe | pone κίνδυνον lacunam indicavit Usener | δὲ καὶ FM, δὲ T | τὴν αὐτὴν . . . γνώμην om. pr. F, T | τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας om. M, ἀδεῶς addere malit Desr, sed idem inest in verbis τὴν αὐτὴν . . . γνώμην | τοὺς δὲ . . οἰκοῦντας om. T | ἡμῶν T): ὑμῶν FM 8 ἐκεῖνοι addidi, οἱ Λακεδαιμόνιοι add. Usener, et articulo omisso Desr | ἐμβάλλωσι T: ἐμβάλωσι FM | τὰ ὅπλα Halb | καλὸς Ald: καλῶς FMT | ὁ κίνδυνος αὐτοῖς T | μὴ addidi, οὐ add. Rs, οὐδὲ Usener, quod pugnat cum voce γε | καταδουλώσασθαι Sylburg: καταδουλώσεσθαι FMT | ἧττον add. Rs, in M spatium vacuum

9 τον⟩ ἐπιθυμοῦσι κινδυνεύειν. εἴχομεν δέ, ὦ Ἀθηναῖοι,
καὶ ἡμεῖς ταύτην τὴν γνώμην, ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχο-
μεν, καὶ ἐδοκοῦμεν καλῶς βουλεύεσθαι περιορῶντες
μὲν τὴν χώραν τεμνομένην, οὐ νομίζοντες δὲ χρῆναι
περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι· ἄξιον γὰρ ἦν ὀλίγων ἀμε-
λοῦντας πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν δέ, ἐπεὶ
ἐκείνων μὲν ἁπάντων μάχῃ ἐστερήμεθα, ἡ δὲ πατρὶς
ἡμῖν λέλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος οὗτος μόνος ἔχει
10 τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ γὰρ χρὴ ἀναμνη-
σθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες
ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολεμίων ἐστή-
σαμεν, ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν
αὐτῶν γίγνεσθαι, πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ
ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων
11 ἔσεσθαι. δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτε μὲν
ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλθωμεν
κατελθόντες δὲ φευξόμεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. οὐκ
οὖν αἰσχρὸν εἰ εἰς τοῦτο κακίας ἥξομεν, ὥστε οἱ μὲν
πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας διεκιν-
δύνευον, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν
τολμᾶτε πολεμεῖν; . . . . .

9 ὦ ἄνδρες T | ⟨μιᾷ⟩ μάχῃ Rs | ἡμῖν M: ἡμῶν F T, ἡμῖν ⟨μόνη⟩ Rs **10** ἡμῶν T: ὑμῶν F M | καὶ ἐλπίζοντας ἐπὶ corrupta: ἐπὶ del. Tayl, fort. ἀεὶ, ἐλπίζοντας δὲ Scheibe, καὶ ἐλπ. ἔτι Sluiter, κατελπίζοντας δ' ἔτι West, καὶ ἐλπ. . . . ἐπεὶ τὸ . . ἔσται Usener, μὲν τῷ δικαίῳ, ἐλπίζοντας δὲ καὶ τοὺς θεοὺς μετὰ Blass **11** cf. Arist. rhet. II 23 p. 1399ᵇ 15 pone ἐλευθερίας add. Ἑλλήνων T

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ.

I. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ ΧΡΕΩΣ. (87 Bl.)

Τίς γὰρ ἤλπισεν ‹ἂν› Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν τοιοῦτον γεγενῆσθαι τοὺς τρόπους, ὁποῖόν φησι Λυσίας ὁ ῥήτωρ ἐν τοῖς τῶν συμβολαίων λόγοις; . . . ἀλλ᾽ ὅ γε Λυσίας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ λόγῳ οὑτωσί· πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν χρέως — ἀπομνημονεύσω δ᾽ ἐγώ, εἰ καὶ πολλά ἐστι τὰ λεχθέντα, διὰ τὸν βρένθον ὑμῶν τὸν πολύν, ὦ φιλόσοφοι — ἄρχεται δ᾽ οὕτως ὁ ῥήτωρ·

fr. 1. S.

1. *Οὐκ ἄν ποτ᾽ ᾠήθην, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες δικασταί, Αἰ-* 1
σχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζω δ᾽ οὐκ ἂν ῥᾳδίως αὐτὸν ἑτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. Οὗτος γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς Σωσινόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογείτονι προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἐδεῖτο μὴ περιιδεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους ἐκ τῶν ὄντων
ἐκπεσόντα. „κατασκευάζομαι δ᾽" ἔφη „τέχνην μυρεψικήν· 2
ἀφορμῆς δὲ δέομαι. καὶ οἴσω δέ σοι ἐννέ᾽ ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους." πεισθεὶς δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ τοιαῦτα λέγον-

Tit. apud Athenaeum. Harp: *ἐν τῷ πρὸς Αἰσ. τὸν Σ.* Diog. Laert. II 63: *περὶ συκοφαντίας* falso.

I *ἂν* add. Kaibel   fr. 1. 1 *ὦ* add. Nowack | *νομίζω δ᾽* Sauppe: *νομίζων* Marcianus A   2 *καὶ* ante *οἴσω* del. Scheibe, qui item prop. *καταθήσω δέ* coll. Plat. Leg. IX 921[d]

τος καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον [Αἰσχίνην] Σωκράτους γεγονότα μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἄν ποτε ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχειροῦσι πράττειν.

Καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν καταδρομὴν αὐτοῦ ποιησάμενος ὡς ἐδανείσατο, ὡς οὔτε τόκους οὔτε τἀρχαῖον ἀπεδίδου. καὶ ὅτι ὑπερήμερος ἐγένετο γνώμῃ δικαστηρίου ἐρήμην καταδικασθείς, καὶ ὡς ἠνεχυράσθη οἰκέτης αὐτοῦ στιγματίας. καὶ πολλὰ ἄλλα κατειπὼν αὐτοῦ ἐπιλέγει ταῦτα·

3 Ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοι-
οῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς
αὐτῷ κεχρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγὺς οἰ-
κοῦντες, παρ' ὧν προδόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι,
δικάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεῖα, οἱ δὲ γεί-
τονες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν ὥστ' ἐκλιπόν-
4 τες τὰς αὐτῶν οἰκίας ἑτέρας πόρρω μισθοῦνται; ὅσους
δ' ἐράνους συνείλεκται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς
οὐ κατατίθησιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὡς περὶ
στήλην διαφθείρονται. τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν
ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται,
ὥστε οἴεσθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἥκειν
τούτου τεθνεῶτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ διά-

Αἰσχίνην del. Kaibel, τουτονὶ Αἰ. Scheibe | γεγονότα Sauppe: γεγονέναι A | ὡς δανεισάμενος οὔτε Kaibel 3 πορρωτέρω malit Kaibel 4 post τὰς μὲν lacunam statuit Sauppe: symbolas ceterorum eranistarum surripit et perdit, suas ipse non pendit; post φορὰς lacunam Kaibel indicat, quam Lipsius Leipz. Stud. XVI 42 supplet: die rückständigen Beiträge treibt er ein, führt aber von den eingezogenen Geldern nichts ab, sed cf. Hyper. in Athen. V 4 | <πᾶσαι> διαφθείρονται malit Kaibel | ἅμα ἡμέρᾳ Laur. E | τούτου] τοῦ E

κεινται, ὥστε πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν ἢ τούτῳ συμβάλλειν· πολὺ γὰρ μᾶλλον ἃ ἂν δανείσηται αὑτοῦ νομίζει εἶναι ἢ ἃ ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου, τὴν γυναῖκα διαφθείρας ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονυῖαν; ἧς ἐρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄνδρα αὐτῆς καὶ τοὺς ὑοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δὲ ἀντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν. οὕτως ἐρωτικῶς τὸ κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἧς ῥᾷον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσῳ ἐλάττους ἦσαν] ἢ τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. Καί μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος. Athen. XIII p. 611 D.

Laudatur apud Harp. s. v. *Ἀσπασία, ἄστικτον χωρίον, καταπλήξ.* Oratio habita post Socratis mortem. Contra Welckerum, qui a Lysia alienam putabat op. I 412, disputaverunt Sauppe or. II 170, Blass Att. Ber. I² 630.

II. ΚΑΤ' ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. (17.)

2. *Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρους ὁ Δημάρατος ἑάλω* 5
προδιδούς. Harp. v. *Χύτροι* cf. or. XIX 8.

III. ΠΡΟΣ ΑΙΣΧΙΝΗΝ ΒΛΑΒΗΣ. (102.)

3. *Οὗτος ἐμοὶ βλάβης δεδίκασται.* Bekk. Anecd. 6
p. 132, 23.

5 *συμβαλεῖν* E | *ὅσῳ* (*ὅσον* libr.) *ἐλ. ἦσ.* del. Casaub. cf. Demetr. *περὶ ἑρμην.* § 128 et 262, Phot. lex. 483, 21, Suid. s. *ῥᾷόν τις* | *ΜΑΡΤΥΡΕΣ* add. Sauppe

IV. ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΙΔΗΜΟΝ, *εἰ γνήσιος.* (101.)

Harp. *δατεῖσθαι.*

V. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ, *εἰ γνήσιος.* (95.)

8 4. *Ἐκπλεύσαντες γὰρ κοινῇ Ἀξίοχος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔγημαν ἐν Ἀβύδῳ δύο ὄντε Μεδοντίδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ συνῳκείτην. ἔπειτα αὐτοῖν γίγνεται θυγάτηρ, ἣν οὐκ ἔφαντο δύνασθαι γνῶναι ὁποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀνδρὸς ὡραία, συνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ, καὶ εἰ μὲν χρῷτο καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιόχου ἔφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξίοχος, Ἀλκιβιάδου.* Athen. XII p. 534 F, cf. XIII p. 574 D. Harp. v. *Λευκὴ ἀκτή, ναυτοδίκαι. παρακαταβολή.*

12 5. *Οἶμαι τοίνυν καὶ ἐκεῖνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι, ὅτι Ἀρχεβιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐζήτει κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἠμφεσβήτει.* Suid. v. *αἰσθέσθαι*, quod fragmentum a Tayloro rectius ad orationem contra Archebiadem refertur, cf. n. 16a. Atque quae Athen. IX 408 C affert, ad [And.] IV 29 pertinent.

V^a. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΝ ΥΣΤΕΡΟΣ. (96.)

5a. *Ἔρρε εἰς ὄλεθρόν τε καὶ Ἄβυδον· ὡς ἀπειρηκὼς ἤδη σοι τυγχάνω λοιδορούμενος. Λέξεις Πατμ.* Bull. corr. hell. I 153.

VI. ΠΡΟΣ ΑΛΚΙΒΙΟΝ. (121.)

15 6. *Καίτοι εἰ ἀπεδεδώκει τῷ Κτησικλεῖ τὰς ν' παλαιάς, ὥσπερ οὗτός φησιν.* Phot. lex. p. 370, 26. Suid. v. *παλαιόν.*

V. fr. 4. *Μεδοντιάδα* libr. corr. ex XIII 574 D.

VI. *Ἀλκύβιον* Suidae lib. C, *Ἀλκιβίδιον* B E, *Ἀρχίβιον* Valesius ad Harp. p. 351   fr. 6. *ἀποδεδώκει* Phot. cf. Meisterhans Gramm.[2] 135 | *τὰς* om. Suidae libri praeter C

Hoc fragmentum a Fabricio (bibl. ed. Harl. II 762) et Scheibio ad orationem contra Alcibiadem refertur.

VII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ, εἰ γνήσιος. (94.)

Ἤδη δέ τινα καὶ παρὰ ῥήτορσιν εἴρηται θετικὰ κεφάλαια· καὶ δὴ καὶ ὅλοι λόγοι νομίζοιντ' ἂν σχεδὸν εἶναι θέσεως, ὥς ὅ τε περὶ τῶν ἀνακαλυπτηρίων ἐπιγραφόμενος Λυσίου καὶ ὁ περὶ τῆς ἀμβλώσεως· ἐν μὲν γὰρ θατέρῳ ζητεῖται, εἰ τὰ δοθέντα ἀνακαλυπτήρια γυναικὶ γαμουμένῃ βεβαίως ἔχειν αὐτὴν δεῖ . . . Λυσίου μὲν οὔ φασιν εἶναι τούτους τοὺς λόγους, ὅμως δὲ οὐκ ἄχαριστον τοῖς νέοις γυμνασίας ἕνεκα καὶ τούτοις ἐντυγχάνειν. Theon progymn. c. 2, I 165 W. cf. Harp. v. *ἀνακαλυπτήρια*. 14

VIII. ΠΡΟΣ ΑΝΔΟΚΙΔΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ, εἰ γνήσιος. (117.)

7. *Οὔτε τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύναιντο πλειστηριάσαντες πλείστου ἀπέδοντο.* Pollux VII 14, qui Isaeum auctorem fuisse tradit, id quod correctum est ex Harp. v. *πλειστηριάσαντες* et *ἐπίγειον*. 15

IX. ΚΑΤ' ΑΝΔΡΟΤΙΩΝΟΣ. (127.)

Harp. v. *Σηράγγιον* et *Ἀρχιδάμιος πόλεμος*.

X. ΚΑΤΑ ΑΝΤΙΓΕΝΟΥΣ ΑΜΒΛΩΣΕΩΣ, εἰ γνήσιος. (31.)

8. *Σκέψασθε δὲ καὶ ὡς Ἀντιγένης πεποίηκεν οὑτοσί· γραψάμενος τὴν μητέρα ἡμῶν ἀξιοῖ λαβεῖν τὴν ἀδελ-* 16

VII. *βεβαίως* cum marg. Victorii Walz: *βιαίως* ceteri.
VIII. fr. 7. *δύναιντο* Scheibe: *δύνωνται* libr. Bekk.
X. fr. 8. *οὑτοσί* Scheibe: *οὗτος*. post *οὗτος* distinxit Sauppe, erat *πεποίηκεν· οὗτος γραψ.*

φὴν καὶ ἀγωνίσασθαι μέν, ἵνα μὴ ἀποτείσῃ τὰς χιλίας δραχμάς, ἃς δεῖ ἀποτίνειν ἐάν τις μὴ ἐπεξέλθῃ γραψάμενος. lex. rhet. Cantabr. p. 669, 20. Dobr. v. *ἐπιτίμιον.*

ἐν θατέρῳ δὲ (sc. *τῷ Λυσίου περὶ τῆς ἀμβλώσεως λόγῳ ζητεῖται*) *εἰ τὸ ἔτι ἐγκυούμενον ἄνθρωπός ἐστι καὶ εἰ ἀνεύθυνα τὰ τῶν ἀμβλώσεων ταῖς γυναιξί.* Theon progymn. c. 2, I 166 W. *ἐνταῦθα μέντοι δεῖ τὸν μελετῶντα τοῖς ἐπισταμένοις ἀνατιθέναι τὰς αἰτίας, ὡς καὶ ὁ Λυσίας ἐν τῷ περὶ ἀμβλώσεως, κρίνων φόνου τὸν αἴτιον, βιάζεται ζῷον τὸ βρέφος ἀποδεικνύναι καὶ πανταχοῦ φησιν.*

8a. *ὥσπερ οἱ ἰατροὶ καὶ αἱ μαῖαι ἀπεφήναντο.* proleg. *τῶν στάσεων* VII 1, 16 W.

καὶ ἰατρικοῦ μὲν ζητήματος παράδειγμα, ὃ καὶ μεμελέτηται τῷ Λυσίᾳ· εἰ ὁ ποιήσας ἐξαμβλῶσαι γυναῖκα φόνον ἐποίησεν· δεῖ γὰρ γνῶναι πρῶτον, εἰ ἔζη πρὶν ἐτέχθη· ὅπερ φυσικῶν καὶ ἰατρικῶν ἐστι. Sopater ad Hermog. V 3 W.

Laudatur apud Harp. v. *ὑπόλογον, ἀμφιδρόμια, θεμιστεύειν* cf. Poll. II 7. Harp. v. *ἀμβλωθρίδιον.* Declamationem fuisse Theon dicit.

[Xª. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΔΟΣΕΩΣ.]

Laudatur apud Harp. v. *Ἐννεάκρουνον*, quem locum ad Isocr. XV 287 spectare Orelli vidit.

XI. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΦΩΝΤΟΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ. (75.)

Οἱ δ' ὑπὸ τῶν λ' ἀνῃρῆσθαι αὐτὸν (sc. *Ἀντιφῶντα* oratorem) *ἱστοροῦσιν, ὥσπερ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἀντιφῶντος θυγατρὸς λόγῳ· ἐγένετο γὰρ αὐτῷ θυγάτριον, οὗ Κάλλαισχρος ἐπεδικάσατο. ὅτι δ' ὑπὸ τῶν λ' ἀπέθανεν ἱστορεῖ καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ ιε' τῶν Φιλιππικῶν. ἀλλ'*

fr. 8ª. *μεμελέτηται* Hoelscher: *μεμέληται* liber | *ἐξαμβλῶσαι* Walz: *ἐξαμβλῶναι* liber.

οὗτός γ' ἂν εἴη ἕτερος, Λυσωνίδου πατρός, ⟨οὗ⟩ καὶ Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ ⟨ὡς⟩ οὐ πονηροῦ μνημονεύει. Vitae X orat. p. 833 A. Antiphontem illum a triginta viris interfectum de patria bene meritum esse, Xenophon ostendit Hell. II 3, 40. (fort. = LXVI.)

XII. ΚΑΤΑ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ. (128.)

Harp. v. *πρόπεμπτα.*

XIII. ΠΡΟΣ ΑΡΕΣΑΝΔΡΟΝ. (129.)

9. *Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογέας τοῦ φόρου ἅπαντα ἀπογραφόμεθα.* Harp. v. *ἐκλογεῖς*, quod fragmentum Blass, Att. Ber. I² 372 ad Antiphontis Samothracicam pertinere arbitratur. Laudatur apud Harp. v. *ἀπαρτιλογία.* 27

XIV. ΚΑΤ' ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΟΥ ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ,
εἰ γνήσιος. (52.)

Harp. v. *ἀμωσγέπως.*

XV. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ΓΡΑΦΗΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ,
εἰ γνήσιος. (114.)

Harp. v. *ἀνάκρισις. Ἀνθήνη. ἀποστασίου. διαμαρτυρία.*

XVI. ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΝ ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣ ΕΡΑΝΟΥ,
εἰ γνήσιος. (88.)

Harp. v. *ἐρανίζοντες.*

XVII. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΩΝΟΣ ΑΡΓΙΑΣ. (47.)

10. *Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Ἀρίστωνός φησιν, ὅτι Δράκων 35 ἦν ὁ θεὶς τὸν νόμον. αὖθις δὲ καὶ Σόλων ἐχρήσατο, θά-*

XI. *γ' ἂν εἴη ἕτερος* Taylor: *τε ἂν ἡμέτερος* libr. | *Λυσωνίδου* EH: *Λυσωδωνίδου* libri cet. *Λυσιδωνίδου* vulg., *Μειδωνίδου* Keil | *οὗ* add. Sauppe, post Taylorum, qui *οὗ Κρ.* prop. | *ὡς οὐ* Meier, (*ὡς* Tayl): *οὐ* libr.

νατον οὐχ ὁρίσας ὥσπερ ἐκεῖνος, ἀλλ᾽ ἀτιμίαν. ἐάν τις ἁλῷ τρίς. ἐὰν δ᾽ ἅπαξ, ζημιοῦσθαι δραχμὰς ἑκατόν. lex. rhet. Cantabr. p. 665, 19. v. *ἀργίας δίκη·*

XVIII. ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΔΩΡΕΩΝ, εἰ γνήσιος.

36 11. *Εἶ, πρὶν ποιῆσαι, ἠξίουν τῆς εἰκόνος τυχεῖν ἐὰν ποιήσω, ἔδοτε ἄν· ποιήσαντι δ᾽ ἄρ᾽ οὐ δώσετε; μὴ τοίνυν μέλλοντες μὲν ὑπισχνεῖσθε, παθόντες δ᾽ ἀφαιρεῖσθε.* Arist. rhetor. II 23 p. 1397ᵇ 28. Dionys. Hal. VI p. 739 R.

37 12. *Καὶ γὰρ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι οὐδὲν πρότερον ὑπῆρχε γενναῖον πρὶν γενναῖόν τι πρᾶξαι. . . . . τὰ γοῦν ἔργα συγγενέστερά ἐστι τὰ ἐμὰ τοῖς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ἢ τὰ σά.* Aristot. ibid. p. 1398a 15, cf. I 7 p. 1364a 28 et 9 p. 1367b 17.

39 13. *Εἰ ἑπτὰ ὑμῖν ἦσαν τοιοῦτοι στρατηγοὶ οἷος ἐγώ, ἀοίκητος ἂν ἦν ἡ Λακεδαίμων.* Aristid. or. XLIX p. 518 Dind.

40 13a. *Καὶ μνησθεὶς Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, οὓς Ἀθηναῖοι πρώτους ἁπάντων τῶν εὐεργετῶν ἦγον, ἢ παραλαβεῖν ἂν αὐτούς φησιν ἢ ὑπ᾽ ἐκείνων παρακληθῆναι, εἰ κατ᾽ ἐκείνους ἐγένετο.* Aristid. ib.

41 14. *Ὑμεῖς μὲν οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ⟨τὰ⟩ παρ᾽ ὑμῶν ταῦτά μοι γράμματα καὶ τὴν στήλην εἶναί τι σεμνόν, ἐμοὶ δὲ στήλη οὐρανομήκης ἕστηκεν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ μαρτυροῦσα τὴν ἀρετήν.* Aristid. ib.

XVII. fr. 10. *τρίς. ἐὰν* Dobr: *τίσαι· ἂν* liber. *τρὶς ἁλῷ τις* Houtsma *δραχμαῖς* Houtsma, sed cf. 671. 11 v. *κακηγορίας δίκη*

XVIII. Titulum Ulpianus servavit l. l. *ὥστε καί τινα τῶν ἀπ᾽ Ἁρμοδίου δικάσασθαι τῷ Ἰφικράτει περὶ τῶν δωρεῶν*.

fr. 11. *ποιήσῃ* et *ὑπισχνεῖσθαι* et *ἀφαιρεῖσθαι* A° pr., corr. man rec. fr. 14. *τὰ* add. Scheibe | *τὴν ⟨ἐμὴν⟩ ἀρετὴν* malit Scheibe.

15. *Τὸ μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμοῦ γένος ἄρχεται, τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται.* Plut. apophthegm. p. 187 B (cf. Arsenius viol. p. 308 Io. Stobaeus floril. 86, 15. Ulpianus ad Demosth. Mid. § 62 p. 79 sq. ed. Meier. sic habet idem fragm.: *τὸ μὲν ἐμὸν γένος ἀπ' ἐμοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ γνωρίζεσθαι λαμβάνει, τὸ δὲ σὸν μέχρι σοῦ τὴν δόξαν ἔστησεν.*) 43

Orationem habitam anno 371 Dionysius Hal. V 477 falso Lysiae tribui existimat, Aristides in medio relinquit l. l. (*τίθει μὲν εἰ βούλει Λυσίου τὸν λόγον εἶναι, τίθει δ' Ἰφικράτους*). Paulus Germenus Lysiae nomen defendit Suidas s. v. *Π. Γ.* cf. vitae X orat. p. 836 D.

XIX. ΠΡΟΣ ΑΡΧΕΒΙΑΔΗΝ. (89.)

16. *Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην* 44 1
Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἄπειρος εἴην πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον· ..ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ εὕρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέως ὅθεν γεγένηται. κἂν δόξῃς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λαβὼν ἄπει τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δὲ εἶ μηδὲν 2
παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβολαίου, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανερὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικαίως

XIX. fr. 16. **1** *εἴην* Franz: *ἦν* libr. | *εὕρεμα* libr. | *χρέους* libr. | *δόξῃς* Sauppe: *δοκῇς* hic libri, p. 605, 2 *δόξῃς* | *ἄπει* Rs: *ἐπὶ* libr., *ἀλλ' ἄπει λαβὼν ἐπὶ* Sauppe **2** *εἶ* Rs: *εἰμι* libr. | *συμβολαίου* Emperius: *συμβουλεύειν* libr.

τὰ σαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι.“ ταῦτ᾽ ἐμοῦ προκαλουμένου οὐδεπώποτ᾽ ἠθέλησε συνελθεῖν οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι, οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε. Dionys. Hal. de Isaeo V p. 601 coll. p. 604 R.

45 16a. *οἶμαι τοίνυν καὶ ἐκεῖνο ὑμᾶς αἰσθάνεσθαι, ὅτι Ἀρχεβιάδης οὐκ ἄλλο τι ἐζήτει κομίσασθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἠμφεσβήτει.* Suid. v. *αἰσθέσθαι* cf. n. 5.

XX. ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΝΟΝ (fort. = XLVII). (14.)

46 *Ἔστι δ᾽ αὐτοῦ καὶ ὁ ὑπὲρ τοῦ ψηφίσματος ⟨ὃ⟩ ἐγράψατο Ἀρχῖνος τὴν πολιτείαν αὐτοῦ περιελών.* Vitae X orat p. 836a. Arist. resp. Ath. 40 cf. fr. 109b.

XXI. ΠΡΟΣ ΑΣΙΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΛΟΠΗΣ, *εἰ γνήσιος.* (105.)

Harp. v. *ἀμφιγνοεῖν.*

XXII. ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΣΠΙΔΟΠΟΙΟΥ. (122.)

Poll. VII 15 et 155 (*τῆς ἰσωνίας*).

XXIII. ΠΡΟΣ ΑΣΩΠΟΔΩΡΟΝ ΠΕΡΙ ΟΙΚΙΑΣ. (97.)

Harp. v. *παρακαταβολή.*

XXIV. ΚΑΤ᾽ ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ, *εἰ γνήσιος.* (130.)

50 17. *Ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον.* Pollux VII 200.

παρακαλουμένου F   *ἐνεκάλει* Bekker: *ἐνεκαλεῖτο* libr. fr. 16ª. *Ἀρχεβιάδης* Taylor: *Ἀρχιβιάδης* libr.

XX. *ὁ* Taylor: *ὃν* libr. | *ὃ* add. Tayl. | *αὐτοῦ περιελὼν* Tayl: *αὐτῷ περιέχων* libr.

XXV. ΚΑΤ᾽ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΥΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ. (46.)

18. *Τοῖς ὀψιζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ* 51
ἱμάτια ἀποδύονται. Bekk. Anecd. p. 110, 29.

19. *Τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμνως ἔρανος.* Pol- 52
lux IX 56.

20. *Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα μετ᾽ αὐτοῦ.* Phry- 53
nichi epitome p. 353 Lob. Bekk. Anecd. p. 82, 21.

21. *Μεταλλαξαμένη χιτῶνα.* Pollux VII 44. 54

XXVI. ΥΠΕΡ ΑΧΙΛΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ. (32.)

22. *Κινήσει δὲ ἔλεον κἂν ὑποδεικνύωμεν τὸ πάθος τὸ συμβεβηκὸς περί τινας τῶν οἰκείων τοῦ κρινομένου ἢ τοῦ τεθνεῶτος . . . καὶ ὁ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχιλλείδου* (sc. *διέξεισι*) *τὸ πάθος τὸ τῇ ἀδελφῇ συμβὰν αὐτοῦ· λέγει γὰρ*
ὡς ἀκρατὴς λύπης γενηθεῖσα αὐτὴν ἀπέκτεινε. Apsi- 55
nes *περὶ εὑρ.* IX 591 W.

Laudatur apud Poll. IX 50 (*ἱπποστάσιον*) et 154 (*ἐκποιεῖ*).

XXVII. ΥΠΕΡ ΒΑΚΧΙΟΥ ΚΑΙ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ,
εἰ γνήσιος. (123.)

Harp. v. *κύπασσις, Πύγελα, Σκυθικαί.*

XXVIII. ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΥ ΦΟΝΟΥ. (33.)

Harp. v. *Φηγούσιον.* Batrachum Hoelscher suspicatur delatorem illum perditum fuisse, qui Lys. XII 48 [VI 45] commemoratur.

XXIX. ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΝΑ,
εἰ γνήσιος. (131.)

Harp. v. *ἀνάγειν.*

XXVI. fr. 22. *τῇ ἀδελφῇ* Scheibe: erat *τῆς ἀδελφῆς* *γενηθεῖσα* Finckh: erat *γεννηθεῖσα.*

XXX. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΒΟΩΝΟΣ ΠΑΙΔΩΝ. (78.)

Harp. v. *ἐπιτρέπειν*.

XXXI. ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΩΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ. (66.)

64 23. *Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιογένους συγγενῶν, ὡς, ὅτε μὲν προὔκειτο, ὤκνουν καὶ ᾐσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιεῖσθαι, ἐξενεχθέντος δὲ ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν εἴχετε ἢ τὰς θυγατέρας ἠξιοῦτε διαιτᾶσθαι.* Suid. v. *προὔκειτο*.

65 24. *Δικαιογένης δὲ τέως μὲν ᾤκει παρ' ἡμῖν, δοκιμασθεὶς δὲ ἔγημε.* Suid. v. *τέως*.
Harp. v. *ἡλιαία*.

XXXII. ΥΠΕΡ ΔΕΞΙΟΥ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ. (118.)

68 25. *Καθίστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἶγας, καὶ ἠπόλει αὐταῖς.* Bekk. Anecd. p. 129, 15.

69 26. *Ἐχρῆν τὸν Κλειτοφῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ.* Ibid. p. 129, 18.
Harp. v. *Στρομβιχίδης*.

XXXIII. ΚΑΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΥ,
εἰ γνήσιος. (132.)

70 26a. *Καὶ ποῦ ἑτέρωθι ἀνδρεῖός ἐστιν οὗτος; πρὸς τοῖς θεσμοθέταις γραφὰς γραφόμενος, πρὸς τοῖς συνδίκοις ἀπογραφὰς ἀπογράφων.*

XXXI. fr. 23. *ἂν ἔχοι* | *ἔχει* E | *διογένους* E *εἴχετε* et *ἠξιοῦτε* Sauppe: *ἔχετε* et *ἀξιοῦτε* libr.

XXXIII. fr. 26ª. distinxit Bekker: erat *καί που ἑτέρωθι ἀνδρεῖός*.

Harp. v. *σύνδικοι*, quod fragmentum propter syndicorum mentionem Lysiae Sauppe vindicavit, sub Lycurgi nomine traditum.

XXXIV. ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, εἰ γνήσιος. (79.)

27. *Εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μειρακίῳ καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δίκασαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου, ὥσπερ οὗτος σοὶ νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται.* Harp. v. *καρποῦ δίκη.* 72

28. *Πέντε μησὶ μετὰ τῶν ἐλεοκόπων διαιτώμενος.* Harp. v. *ἐλεοκόπων.* 71

Harp. v. *ἀδοκίμαστος, αἰδέσασθαι, ἐπισίτια, μειαγωγῆσαι.*

XXXV. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ. (67.)

29. *Διογένει δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρώμεθα, καὶ ἕως γε ὑγίαινεν, ἐξ ἀγροῦ ὁπότε ἔλθοι παρ' ἡμῖν διῃτᾶτο.* Priscian. XVIII 252 p. 230 Kr. 78

30. *Ἦν γὰρ αὐτῇ υἱὸς ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐτῶν γεγονὼς ἑκκαίδεκα.* Priscian. ib. p. 210 Kr. 79

31. *Μόλπις ὁ τῶν ⟨ι' τῶν⟩ ἐν Πειραιεῖ.* Harp. v. *Μόλπις.* 80
Laudatur apud Harp. v. *δέκα καὶ δεκαδοῦχος.*

XXXVI. ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ. (82.)

32. *Ἆρα οὖν ἀπράγμων εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Διογένης, ὃς ἐπιδικάζεται μὲν τῶν κλήρων, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς* 81

XXXIV. *εἰ γνήσιος* om. A B C | de re cf. Lipsius, Att. Proz. 967 f. Hermann-Thalheim, Rechtsalt.[4] 130.

XXXV. titulum priore Prisciani loco e libris restituit Spengel et extat apud Harp. v. *δέκα καὶ δεκαδοῦχος.*

fr. 31. *ι' τῶν* add. Sauppe.

XXXVI. fr. 32. *οὖν* Hoelscher: *οὐκ* liber | *ὃς* Bekker: *ὁ* liber | *ἀμφισβητεῖ* Bekker, qui fragmenta duo coniunxit: *ἀμφισβητεῖν* liber.

ὀρφανοῖς ὧν αὐτοῖς οἱ πατέρες κατέλιπον; Bekk. Anecd. p. 145, 8 et 120, 14.

Laudatur apud Harp. v. ἐπιτιμητάς, Σθένελος.

XXXVII. ΠΡΟΣ ΔΙΟΓΕΝΗΝ ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΟΙΚΟΥ. εἰ γνήσιος. (81.)

Harp. v. ἀποτιμηταί.

XXXVIII. ΚΑΤΑ ΔΙΟΔΟΤΟΥ. (133.)

Harp. v. αὔλια.

[XXXVIII[a]. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΥΒΡΕΩΣ.

33. Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἕρμωνι ἐς Βόθυνον ἀπιόντι. Bekk. Anecd. p. 173, 26.]

Ad Isaeum hoc fragmentum pertinere Meierus vidit Att. Proz. 320.

XXXIX. ΠΡΟΣ ΔΙΟΚΛΕΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΡΗΤΟΡΩΝ ΝΟΜΟΥ. (15.)

Theon. progymn. 2 I 166 W. Harp. v. ἐάν τις.

XXXIX[a]. ΥΠΕΡ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

Poll. VII 17 (ἀλείπτρια).

XL. ΠΡΟΣ ΔΙΟΧΑΡΗ, εἰ γνήσιος. (134.)

Harp. v. μεταλλεῖς.

XLI. ΠΡΟΣ ΔΙΩΝΑ. (135.)

Harp. v. φάσκωλον.

XXXVIII[a]. fr. 33. ἐς Βόθυνον Sauppe: ἐν βοθύνοις liber.

XLII. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΓΓΥΘΗΚΗΣ, *εἰ γνήσιος.* (106.)

34. *Εἰ μὲν δίκαιον ἔλεγεν ἢ μέτριον, ⟨ὦ⟩ ἄνδρες* 91
δικασταί, Λυσιμένης. . . . Οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι, ἢ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν. Πέρυσιν δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἴς τι χαλκεῖον· ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια . . . . . ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη ταὐτὰ καὶ ὅμοια ἐργάζεται. Athen. V p. 209 F.

Laudatur apud Harp. v. *ἐγγυθήκη.*

XLIII. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ. (50.)

Harp. v. *ἐπιγραφέας.*

XLIV. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΓΕΝΟΥΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. (68.)

35. *Ἐπειδὴ τοίνυν Ἐπιγένης ἀσθενὴς τριηραρχεῖν* 93
ἠναγκάζετο, ἀνάργυρος ὢν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων. Suid. v. *ἀνάργυρος* et *Ἐπιγένης* cf. Bekk. Anecd. 216, 9

XLV. ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ. (fort. = or. XXVII.) 135[a].

Bekk. Anecd. 103, 11. Vox *καταδιῶξαι* potest esse deprompta ex initio deperdito orationis XXVII.

XLII. fr. 34. ὦ addidi | *εἰς τὸ χαλκ.* Bekker | ante *ἄλλο* lacunam indicavit Dalec. Sauppe supplet: *εἶχε δὲ Λυσιμένης σκεῦος* | *ταὐτὰ*] *τοιαῦτα* Bekker.

XLIV. fr. 35. *ἀσθενήσας* Bekker.

XLVI. ΠΡΟΣ ΕΤΕΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΡΗΜΑΤΩΝ, εἰ γνήσιος. (90.)

Harp. v. ἑβδομευομένου.

XLVII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΕΥΕΡΓΕΣΙΩΝ. (fort. = XX.) (14.)

96 36. *Οἱ Κεῖοι μὲν πόλις τοσαύτη.* Harp. v. *Κεῖοι* cf. *μεταπύργιον*, *Φηγαιεῦσι.*

XLVIII. ΠΡΟΣ ΕΥΘΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΗΜΙΟΠΡΑΤΩΝ. (98.)

Poll. X 96.

XLVIII[a]. ΠΡΟΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΠΑΙΔΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΦΘΑΡΕΝΤΟΣ ΤΟΝ ΟΦΘΑΛΜΟΝ. (103.)

36a. *Καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἃς οὗτοι παρέσχοντο, πειράσομαι ὑμῖν ἀποδεῖξαι.* Bull. corr. hell. I 150 (initium orationis erat).

XLIX. ΚΑΤ' ΕΥΘΥΔΙΚΟΥ. (55.)

100 37. *Οὐ δυνάμενος δ' ἐκβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδέσθαι τὰς θύρας.* Harp. v. ἀμφιδέαι.

L. ΥΠΕΡ ΕΥΘΥΝΟΥ. (fort. = XCVIII.) (136.)

101 38. *Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς.* Bekk. Anecd. p. 467, 32.

LI. ΚΑΤ' ΕΥΚΛΕΟΥΣ ΧΩΡΙΟΥ ΕΞΟΥΛΗΣ. (109.)

Harp. v. αὐτομαχεῖν.

LII. ΥΠΕΡ ΕΥΚΡΙΤΟΥ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ, εἰ γνήσιος. (115.)

103 39. *Ἀδηφάγους τριήρεις.* Harp. s. v.

L. *ΥΠΕΡ ΕΥΘΥΝΟΥ* Bekker: ὑπευθύνου liber.
LII. fr. 39. ἀδδηφάγους BC.

LIII. ΠΡΟΣ ΕΥΠΕΙΘΗ. (137.)

Harp. v. *δερμηστής*.

LIV. ΚΑΤ' ΕΥΦΗΜΟΥ. (138.)

Harp. v. *λαμπάς*, *πυελίδα*.

LV. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΓΗΣΑΝΔΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. (69.)

40. *Ὡς ἔμελλεν ἐπί τε τοὺς βωμοὺς ἰέναι καὶ* 109
⟨τὰ⟩ νομιζόμενά γε ποιήσειν. Priscian. XVIII 238 p. 221 Kr.

41. *Τοῖς ἐγγύτατα γένους συνῴκουν.* Idem XVIII 108
179 p. 187 Kr. cf. Harp. v. *κακώσεως*.

LVI. ΠΡΟΣ ΘΕΟΠΕΙΘΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ. (83.)

Harp. v. *ἐπιδιατίθεσθαι*.

LVII. ΚΑΤΑ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΑΙΚΙΑΣ. (56.)

42. *Ἐγὼ δ' ὀξύμελι πίνω.* Athen. II p. 67 E. 111

LVIII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. (70.)

Harp. v. *ὀργέων*.

LIX. ΚΑΤΑ ΘΕΟΣΔΟΤΙΔΟΥ. (54.)

Poll. VIII 46 (*προβολαί*).

LX. ΚΑΤΑ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ,
εἰ γνήσιος. (7.)

Harp. v. *Ἀναξίβιος*, *Δικαιόπολις*, *ἐπιθέτους ἑορτάς*, *Ἰσμηνίας*, *Πολύστρατος*, *Πύρρα*, *Σεύθης*, *Στρούθης*.

LV. fr. 40. *ἰέναι* Bekker: *εἶναι* liber. | *τὰ* add. Sauppe.

LXI. ΠΡΟΣ ΙΠΠΟΘΕΡΣΗΝ. (139.)

Harp. v. *ἀφανὴς οὐσία καὶ φανερά.* *Ἱερώνυμος.*

LXII. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΑΙΔΑΣ. 84.

124 43. *Οὐχ ἱκανόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασῴζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί· ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὧν ἐπίτροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως.* Dionys. Hal. de Isaeo V p. 599 R. coll. p. 600.

LXIII. ΠΡΟΣ ΙΣΟΔΗΜΟΝ. (140.)

Harp. v. *αὐθέντης.*

LXIV. ΠΡΟΣ ΙΣΟΚΡΑΤΗΝ ΑΙΚΙΑΣ. (57)

126 44. *Καίτοι τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἔστι μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν θανάτῳ ζημιοῦν;* Phot. p. 614, 10. Suid. et Etym. M. v. *ὕβρις.* Poll VIII 46 eandem orationem laudat: *ἐν τῷ πρὸς Ἱπποκράτην αἰκίας* (*προβολαί.*)

[LXV. ΥΠΕΡ ΙΦΙΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ, *εἰ γνήσιος.* (8.)

128 45. *Εἶτα σὺ μὲν ὢν Ἀριστοφῶν οὐκ ἂν προδοίης, ἐγὼ δ' ὢν Ἰφικράτης;* Aristot. rhetor. II 23 p. 1398[a].

LXII. fr. 43. *ἐπιτροπίαν* p. 599 F[1]. *ἐπιτροπὴν* p. 600 F.

(*Σὺ δ᾽ αὐτὸς εἰ κύριος ἦσθα τῶν νεῶν, πότερον προὔδωκας ἂν ἢ οὔ; — εἶτα σὺ μὲν οὐκ ἂν προὔδωκας ὢν Ἀριστοφῶν, Ἰφικράτης δὲ προὔδωκεν;* Aristid. or. XLIX vol. 2 p. 519 Dind.)

46. *Ἡ γὰρ ὁδός μοι τῶν λόγων διὰ μέσων τῶν* 129
Χάρητι πεπραγμένων ἐστίν. Aristot. rhet. III 10 p. 1411^{b}.

47. *Τραύματα ἔχων οὐχ ἑτέρων ἐπ᾽ ἐμὲ ἐρχομένων,* 130
ἀλλ᾽ αὐτὸς ἐπιών. Schol. Hom. Il. p. 364 B. 22 Bk.

48. *Οἷα ποιεῖς, ὦ ἄνθρωπε, πολέμου περιεστῶτος* 131
τὴν πόλιν περὶ ἐμοῦ πείθων βουλεύεσθαι καὶ μὴ μετ᾽ ἐμοῦ. Plut. moral. p. 187 B.

49. *Βελτίων μὲν ὁ τῶν ἀντιδίκων ὑποκριτής, δρᾶμα* 132
δὲ τοὐμὸν ἄμεινον. Plut. moral. p. 801 F.] cf. Bekk. Anecd. 467, 28. Iphicratis, non Lysiae esse suspicatur Dionysius vol. V p. 481 et Aristoteles l. l. testatur.

LXVI. ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΑΙΣΧΡΟΥ. (141.)

50. *Μετ᾽ ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν.* 134
Pollux X 105, cf. fr. XI.

LXVII. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΟΥ ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ. (53.)

Bekk. Anecd. 95, 25 (*ἐωνηκώς*).

LXVIII. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΟΥ ΥΒΡΕΩΣ. (58.)

51. *Ἐξελθοῦσα αὐτοῦ ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοί-* 136
γνυσι. Pollux III 76, lex Vind. 142.

LXVIII^{a}. ΥΠΕΡ ΚΑΛΛΙΟΥ. (142.)

52. *Οὗτοι δὲ φάσκοντες πλείονος μισθώσασθαι* 137
καὶ τίμημα καταστήσασθαι. Harp. et Suid. v. *τίμημα*.

LXVIII. *καὶ ἐξελθοῦσα ἡ* Sauppe sine adn.
LXVIII^{a}. fr. 52. *πλείονος* Dobr: *πλείονα* libr. | idem vult *μισθώσεσθαι* et *καταστήσεσθαι*.

Hanc orationem a quinta, cuius pars posterior deperdita est, non diversam esse Sauppe putat, sed Blassio haec verba ab illius orationis argumento aliena videntur.

LXIX. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΛΕΑ. (143.)

Suid. v. *ἀπόμισθος*.

LXX. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΙΔΗΝ. (144.)

Harp. v. *λάρκος*.

LXXI. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΦΑΝΗ ΞΕΝΙΑΣ, *εἰ γνήσιος*. (29.)

Harp. v. *νοθεῖα*.

LXXII. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΦΩΝΤΟΣ. (144 a.)

A. Mai scriptorum vet. nov. coll. II, p. 584, sed est fortasse oratio Isaei cf. Harp. v. *ἐπιτρίταις*.

LXXIII. ΠΡΟΣ ΚΙΝΗΣΙΑΝ ΥΠΕΡ ΦΑΝΙΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ. (16.)

143
1 53. *Θαυμάζω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε ὅτι Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθε ἀσεβέστατον ἁπάντων καὶ παρανομώτατον ἀνθρώπων γεγονέναι. Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοὺς ἐξαμαρτάνων, ἃ τοῖς μὲν ἄλλοις*
2 *αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν, τῶν κωμῳδοδιδασκάλων ⟨δ'⟩ ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλίδης καὶ Λυσίθεος συνειστιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι τῶν ἀπο-*

LXXIII. fr. 53. 2. *κωμωιδιδασκάλων* A: corr. Musur. idemque *δ'* addit | *Μυρταλίδης* de Wilamowitz | *συνεστιῶντο* A . *ἡμέραν ⟨μὲν⟩ ταξάμενοι μίαν τῶν ἀποφράδων* proponit Kaibel.

φράδων, ἀντὶ δὲ νουμηνιαστῶν κακοδαιμονιστὰς σφί-
σιν αὐτοῖς τοὔνομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὐτῶν
τύχαις, οὐ μὴν ὡς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν
ἔσχον, ἀλλ᾽ ὡς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων
τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο. 3
ὥσπερ εἰκὸς τοὺς τοιούτους· τοῦτον δὲ τὸν ὑπὸ πλεί-
στων γιγνωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν, ὥστε
τοὺς ἐχθροὺς βούλεσθαι αὐτὸν ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνά-
ναι. παράδειγμα τοῖς ἄλλοις, ἵν᾽ εἰδῶσιν ὅτι τοῖς λίαν
ὑβριστικῶς τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας
ἀποτίθενται τὰς τιμωρίας, ἀλλ᾽ αὐτοὺς κακῶς ἀπολ-
λύουσι, μείζους καὶ χαλεπωτέρας καὶ τὰς συμφορὰς
καὶ τὰς νόσους ἢ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλον-
τες. τὸ μὲν γὰρ ἀποθανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν 4
ἡμῖν ἅπασιν ἐστί, τὸ δ᾽ οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρό-
νον διατελεῖν καὶ καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκοντα
μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι τὸν βίον τούτοις μόνοις προ-
σήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα ἅπερ οὗτος ἐξημαρτηκόσιν.
Athen. XII p. 551 D. cf. Harp. v. *Κινησίας*.

LXXIV. ΠΡΟΣ ΚΙΝΗΣΙΑΝ Β'. (145.)

Harp. v. *Κινησίας*.

LXXV. ΠΡΟΣ ΚΛΕΙΝΙΑΝ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ. (116.)

54. *Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, ἐσκευασμένος τῶν* 144
*χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ᾽ ἦν πλεῖστα, ὑπὸ μάλης λα-
βὼν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων.* Suid. v. *ὑπὸ μάλης*. cf. Bekk. Anecd. 84, 7 *βαλάντιον*, Harp. v. *χίλιοι διακόσιοι*.

δὲ a vulgatis aberat | *διαπραξόμενοι* Kaibel 3 *αὐτὸν βούλεσθαι* vulg. | *εἰδῶσιν* Musur: *ἴδωσιν* A E | ⟨*αὐτοῖς*⟩ *ἢ τοῖς* Kaibel 4 *ἅπασιν ἡμῖν* vulg.

LXXV. fr. 54. *συσκευασάμενος* Scheibe | *ὑπὸ μάλης* pone *ἔχων* transpon. Scheibe.

LXXVI. ΠΡΟΣ ΚΛΕΟΣΤΡΑΤΟΝ. (124.)

147 55. *Οὐδὲ εἴ τις εἰσποίητος πάθοι, οὐκ ἀποστερεῖ τὴν μητέρα τούτων τῶν χρημάτων.* Priscian. XVIII 257 p. 235 Kr.

LXXVII. ΠΡΟΣ ΚΛΕΩΝΑ ΠΕΡΙ ΧΡΥΣΟΥ ΤΡΙΠΟΔΟΣ. εἰ γνήσιος. (107.)

148 56. *Ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι.* Athen. VI p. 231 B (cf. Poll. X 174, VII 103 et 104). cf. Poll. VII 170.

LXXVIII. ΠΡΟΣ ΚΡΙΤΟΔΗΜΟΝ. (146.)

Harp. v. *ἐπίπεμπτον.*

LXXIX. ΥΠΕΡ ΚΤΗΣΙΑΡΧΟΥ. (147.)

Harp. v. *ἐπεσκήψατο.*

LXXX. ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ. (64.)

152 57. *Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μήτε ἄδικον μήτε δίκαιον λέγειν.* Suid. v. *ἀπειπεῖν.*

LXXXI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. (104.)

154 58. *Ἐλυμαίνοντο γάρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτῶσαι αἱ κύνες.* Harp. v. *καρκίνος.* cf. Anon. Seguerii p. 56 (Notices des Manuscr. de la bibl. du Roi XIV 2. p. 206).

LXXVI. fr. 55. *πάθοι* Krehl: *ΠΑΘΟΙ* vel *ΠΑΣΟΙ* M. *παῖς εἴη* Sauppe. *ἢ νόθος* Scheibe *τούτων* Sauppe: *αὐτοῦ* VR. *αὐτοῦ τοῦ* M, *αὐτοῦ τούτων* Spengel.
LXXVII. fr. 56. *τε καὶ χρ.* malebat Scheibe.

LXXXII. ΠΡΟΣ ΛΑΙΔΑ,

εἰ γνήσιος (148.)

59. *Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα* 155
οὖσα καὶ Σκιώνη καὶ Ἱππάφεσις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθη καὶ Λαγίσκα καὶ Ἄνθεια (*καὶ Ἀριστόκλεια.* Athen. XIII p. 592 E). Athen. XIII p. 586 E. cf. Harp. v. *Λαγίσκα*, *Ἄνθεια*.

LXXXIII. ΠΡΟΣ ΛΑΚΡΑΤΗΝ. (91.)

60. *Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἐλάττω τόκον λογίσαιτό τις* 156
ἢ ὅσον οὗτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται. Harp. v. *ὀβολοστατεῖ.*

LXXXIV. ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ. (149.)

Harp. v. *Ἀρδηττός.*

LXXXV. ΚΑΤΑ ΛΥΣΙΘΕΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ,

εἰ γνήσιος. (41.)

61. *Κάμψαντι τοῦ τείχους. ὦ βουλή, ἐστὶ γωνια-* 158
σμὸς ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία πάνυ πολλή. Harp. v. *γωνιασμός.* Suid. v. *γωνία.*

62. *Ἐβιάζετό τε γὰρ καὶ οἷος ἦν ἐξευρεῖν τὴν θύραν.* Phot. lex. p. 323, 5. cf. Harp. v. *οἷος εἶ.*

62a. *Καὶ κατέλαβον αὐτὸν γῆν ἐν θυείᾳ τρίβοντα δοίδυκι λιθίνῳ.* *Λέξεις Πατμ.* Bull. corr. hell. I 153, ubi titulus orationis servatur. cf. Harp. v. *πλινθεῖον. στύραξ. Φάληρον*, Bekk. Anecd. 95, 1.

LXXXII. Hunc titulum habet et Harp. et altero loco Ath., qui loco priore dat *κατὰ Λαΐδος.*

LXXXV. fr. 61. sic habent Suidas et Harp. epit. libri Harp. dant *Ἔστι δὲ κάμψαντι*, omissa deinde voce *ἐστι* | *πολλή* Bekker: libri *πολὺς* vel *πολλοῖς* vel *πολλῇ*.

LXXXVI. ΠΕΡΙ ΗΜΙΚΛΗΡΙΟΥ ΤΩΝ ΜΑΚΑΡΤΑΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. (71.)

Harp. v. *Προσπάλτιοι, σιπύα.* cf. Isae. XI 48.

LXXXVII. ΚΑΤΑ ΜΑΝΤΙΟΥ. (150.)

Harp. v. *Νότιον.*

LXXXVIII. ΠΡΟΣ ΜΕΔΟΝΤΑ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ. (113.)

Harp. v. *Ἀντίκυρα* (cf. Athen. XIII 586 F.), *ἀπήγεια.*

XCI. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΕΙΞΙΔΗΜΟΥ ΓΡΑΦΗΝ, *εἰ γνήσιος.* (51.)

170 62. *Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι. ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ τὸν δὲ Ἡσίοδον.* Harp. v. *Μουσαῖος.* cf. Harp. v. *διῶρξα, ἐπιθέτους ἑορτάς. Λέχαιον. πρόπεμπτα, προχειροτονία,* cf. Arist. rhet. II 23.

LXXXIX. ΠΡΟΣ ΜΕΝΕΣΤΡΑΤΟΝ, *εἰ γνήσιος.* (151.)

Harp. v. *προθεσμίας νόμος.*

XC. ΚΑΤΑ ΜΙΚΙΝΟΥ ΦΟΝΟΥ, *εἰ γνήσιος.* (36.)

171 63. *Τὴν νύκτα ἐκάθητο ἐν τῷ ἱερῷ τὴν ὄψιν κατακαλυψάμενος.* Anonym. in Rhet. Gr. VII p. 286 Walz.

172 64. *Οἱ μὲν ἄλλοι συγγενεῖς παρεγένοντο. μόνος δ' ἀπελείφθη.* Idem eod. loco.

173 65. *⟨Τὰ⟩ πρὸς ἑτέρας αἰτίας ἀνήκειν δοκοῦντα παραλελείψεται.* Priscian. XVIII 191 p. 194 Kr.

174 66. *Ἐκεῖνον ἐπὶ τὸ σύνδειπνον κεκλημένον.* Athen.

XC fr. 65. *τὰ* add. Sauppe. *καὶ* Hertz. quoniam in libris pro *φονον* quod praecedit *φονονκ* legitur; *οὐ* Emperius. fr. 66. *ἐκεῖνον* Lysiae tribuit Kaibel. Est enim: *φησὶ γὰρ ἐκεῖνον ἐπὶ κτλ.*

VIII p. 365 B. cf. Phot. lex. 551, 21, Arg. Antiph. II*a*, Sopater IV 405 Walz.

XCII. ΠΡΟΣ ΜΝΗΣΙΜΑΧΟΝ. (152.)

68. *Συντίθεται δὲ τούτοις καὶ Καρκίνος ὁ ποιητὴς* 182
εἰπών·

οὐκ οἶνος ἐξέστησε· τὰς γὰρ ἐμφύτους
ὀρθῶς παγείσας . . . . . φρένας
οὐδεὶς ἐπαίρει καιρὸς ἐξαμαρτάνειν. Harp. v. *Καρκίνος.*

XCIII. ΚΑΤΑ ΜΝΗΣΙΠΤΟΛΕΜΟΥ. (153.)

cf. Phot. bibl. 262 p. 489^b, 265 p. 491b.

XCIV. ΚΑΤΑ ΜΟΣΧΟΥ. (154.)

Harp. v. *δήμαρχος.*

XCV. ΠΡΟΣ ΝΑΥΣΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ. (108.)

69. *Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχνας ἐργάζεσθαι, τήν τε* 186
λιθουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετρυφηκέναι. Suid. v. *λιθουργική.* cf. Bekk. Anecd. 277, 33.

69a. *Τοῦ γείσου συντετελεσμένου καὶ τοῦ κρηπι-* 185
δαίου. Poll. VII 120.

XCVI. ΥΠΕΡ ΝΗΣΟΚΛΕΟΥΣ. (155.)

Harp. v. *ἐπιδιατίθεσθαι.*

XCVII. ΠΡΟΣ ΝΙΚΑΡΧΟΝ ΤΟΝ ΑΥΛΗΤΗΝ. *εἰ γνήσιος.* (156.)

Harp. v. *ἀκμάζεις, Ἀντιγενίδας.*

XCII. fr. 68. *οὐκ οἶνος* Lusac: *οὐ κεῖνος* libr., *τοῦ κεῖνος* Vales. | quod post *παγείσας* additur *μὲν*, Maussaci interpolationi debetur. Sauppe addere malit *καὶ πεπλασμένας.*

XCVIII. ΠΡΟΣ ΝΙΚΙΑΝ ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΣ. 92.

70. *Τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀντιδίκων ὁρᾶτε, ὦ ἄνδρες δικασταί.* Clem. Alex. strom. VI p. 626 Sylb. cf. Lys. XIX 2. Isocr. XXI. An = L? cf. Isocr. XXI.

[XCIX. ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ. (4.)

191 93] 71. *Ἑλλήνων κλαίω ⟨τὸν⟩ ἀμάχητον καὶ ἀναυμάχητον ὄλεθρον. — ἱκέται μὲν αὐτοὶ τῶν θεῶν καθίζοντες, προδότας δὲ τῶν ὅρκων ὑμᾶς ἀποφαίνοντες. — ἀνακαλοῦντές τε συγγένειαν εὐμένειαν.* Theophrastus apud Dionys. Hal. V p. 484 R.]

XCIX[a]. ΚΑΤΑ ΝΙΚΙΟΥ ΦΟΝΟΥ.

εἰ γνήσιος. (37.)

Harp. v. *ἐπιβλῆτας* ubi Sauppe cum edd. antiquis *Μικίνου* legit cf. XC.

C. ΚΑΤΑ ΝΙΚΙΔΟΥ ΑΡΓΙΑΣ.

εἰ γνήσιος. (48.)

Haec oratio olim in Palatino X post or. XXV extabat cf. Sauppe, epist. crit. p. 8. Harp. v. *διαγράψασθαι. δωροξενία. εὔθυνοι. Θετταλός. Ἰτεαῖος. Κηττοί. ὀβολοστατεῖ. Ποταμός, πτώματα ἐλαιῶν,* Diog. Laert. I 55.

CI. ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΟΒΟΥΛΟΝ. 125.

Harp. v. *ξυστίς.*

CII. ΥΠΕΡ ΝΙΚΟΜΑΧΗΣ. (126.)

Marcellinus in Hermog. IV 324 Walz: *ὁ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Νικομάχης διώκων Ἐκφαντίδην καὶ Διοφάνην οὐκ*

XCVIII. *περὶ* Sauppe: *ὑπὲρ* libri | *παρακαταθήκης* Sylburg: *καταθήκης* libri.

XCIX. *Ἑλλήνων* om. G, habent M B P, *ἑλλὴν* F[1] supra lineam | *τὸν* add. G | *ὑμᾶς* Tournier: *ἡμᾶς* libri | *τε* om. M | *καὶ* ante *εὐμέν.* add. Sauppe, *τὴν τῆς συγγενείας εὐμένειαν* malit Scheibe. Orationem Lysiacam existimat Norden, Kunstprosa I 120.

ἦλθεν ἐπὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, διὰ τὸ μίαν εἶναι ἀμφοτέρων τὴν ποιότητα.

CIII. ΠΡΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ (vel ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΝ). (157.)

72. *Συγκομίσας δ' ὀπώραν καὶ ἀποδόμενος τὸν ἀγρόν.* Phot. lex. p. 546 et 767. Suid. v. *συγκομιδή.* Et. M. 733, 23. 206

CIV. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΝΟΜΑΚΛΕΟΥΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ. (76.)

Harp. v. *πεντακοσιομέδιμνον, Ὑβάδαι.*

CV. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΑΣΙΝ ΤΟΥ ΟΡΦΑΝΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ. (85.)

Harp. v. *φάσις.*

CVI. ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΑΛΕΟΝΤΟΣ. (158.)

Poll. IV 23, Schol. Lucian. p. 256 ed. Jacobitz.

CVII. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΥΑΙΝΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. (72.)

72a. Quaeres a me, quo iure obtinere possim. Quo iure? Mihi Polyaenus reliquit, praetor dedit possessionem, leges me defendunt, ad te non pertinent, hi veritatem sequuntur. Rutil. Lup. de fig. sent. II 8. cf. Meier-Lipsius, Att. Proz. 570. 213

CVIII. ΚΑΤΑ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ. (159.)

Harp. v. *ἀπολαχεῖν.*

CIX. ΠΡΟΣ ΠΥΘΟΔΗΜΟΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ, *εἰ γνήσιος.* (119.)

Poll. VII 17 (*θρεπτή*). Harp. v. *τῆτες.* cf. fr. 100.

CX. ΠΡΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΑ. (160.)

Bekk. Anecd. 109, 3 (*μυκείαν*).

CIII. *Ξενοφῶντα* Phot. et Suidas, *Ξενοκράτην* Et. M | fr. 72. *δ' ὀπώραν* Scheibe: *δὲ ὥρα* libr., *δὲ τὰ ὡραῖα* Dindorf | *ἀποδοὺς* Et. M. | *τὸν ἀγρὸν* Et. M., *τὸ ἀργύριον* Phot. Suid.
CVII. possim, quo iure mihi: distinxit Sauppe | pertinet mal. Haase | sequuntur Gesner: sequantur libr. sequentur Jacob.

CXI. ΚΑΤΑ ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣ ΕΞΟΥΛΗΣ. (110.)

Harp. *ἐξούλης*. Qui locus cum fortasse corruptus sit, ad Isaeum potius haec oratio referenda videtur. Sauppe or. II 241.

CXII. ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. (44ª.)

Cic. de or. I 54, 231; Val. Max V 4 ext. 2; Diog. Laert. II 40; Stob. Flor. VII 56. Vit. X or. 836ᵇ, quam orationem extitisse editam iure Sauppe negat et, quae Schol. Plat. p. 330 Bk. et Bekk. Anecd. 115, 8 afferunt, ad orationem insequentem refert.

CXIII. ΥΠΕΡ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΡΑΤΗΝ. (3.)

Schol. Aristid. III 319 et 480 Dd. Schol. Plat. 330 Bk. (*Ἄνυτος, Μέλητος*); Bekk. Anecd. 115, 8 (*ὑπουργία*).

CXIV. ΠΡΟΣ ΣΩΣΤΡΑΤΟΝ ΥΒΡΕΩΣ, *εἰ γνήσιος*. (59.)

Harp. v. *ἰσοτέλης*.

CXV. ΚΑΤΑ ΤΕΛΑΜΩΝΟΣ, *εἰ γνήσιος*. (45.)

Harp. v. *Εὐνεῖδαι, κάθετος*.

[CXVI. ΚΑΤΑ ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ. (8ª.)]

Iphicrati scriptam dicunt Vit. X or. 836ᵈ hanc orationem. Sed auctorem errasse, orationem LXV in animo habuisse Blass non iniuria suspicatur. (Att. Ber. I² 358).

CXIX. ΚΑΤΑ ΤΕΙΣΙΔΟΣ. (60.)

232 75. *Ἄρχιππος γὰρ οὑτοσί, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀπεδύσατο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαίστραν, οὗπερ καὶ Τεῖσις ὁ φεύγων τὴν δίκην· ὀργῆς δὲ γενομένης ἐς σκώμματά*

CXIX. fr. 75. 1 ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Rad

τε αὐτοῖς καὶ ἀντιλογίαν καὶ ἔχθραν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. Ἔστιν οὖν Πυθέας ἐραστὴς μὲν τοῦ μειρακίου — πάντα γὰρ εἰρήσεται τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς — ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλελειμμένος. οὗτος, 2
ἐπειδὴ Τεῖσις πρὸς αὐτὸν ⟨τὴν⟩ ἐν τῇ παλαίστρᾳ λοιδορίαν διηγήσατο, βουλόμενος χαρίζεσθαι καὶ δοκεῖν δεινὸς καὶ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτόν, ὡς ἡμεῖς ἔκ τε τῶν πεπραγμένων ᾐσθήμεθα καὶ τῶν εὖ εἰδότων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκοπεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον που λήψεται. πεισθεὶς δὲ 3
ταῦτα καὶ διαλλαγεὶς καὶ χρώμενος καὶ προσποιούμενος ἐπιτήδειος εἶναι εἰς τοῦτο μανίας τηλικοῦτος ὢν καθίστατο. ⟨ὥσ⟩τ' ἐτύγχανε μὲν οὖσα ἱπποδρομία Ἀνακείων, ⟨ἰδὼν⟩ δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν παριόντα — ⟨γείτονες γὰρ⟩ ἀλλήλοις τυγχάνουσιν ὄντες — τὸ μὲν πρῶτον ⟨συνδειπνεῖν⟩ ἐκέλευεν, ἐπειδὴ δ' οὐκ ἠθέλησεν, ⟨ἐδεήθη ἥκειν αὐτὸν ἐ⟩πὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὑτοῦ ⟨καὶ τῶν οἰκετῶν πιέτω⟩. δειπνήσαντες οὖν ἤδη συσκοτάζοντος ἐλθόντες κόπτο- 4
μεν τὴν θύραν, οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσιέναι. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν ἐκ τῆς οἰκίας, τουτονὶ δὲ συναρπάσαντες ἔδησαν πρὸς τὸν κίονα. καὶ λαβὼν μάστιγα Τεῖσις ἐντείνας πολλὰς πληγὰς εἰς οἴκημα αὐτὸν καθεῖρξε. καὶ οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ ταῦτα μόνον ἐξαμαρτεῖν, ἀλλ' ἐζηλωκὼς μὲν τῶν

3 διαλλαγεὶς (seu καταλλαγεὶς) Scheibe: ἀπαλλαγεὶς M | καθίστατο Scheibe: ἀφίστατο M | Quae inclusa sunt, absunt a libro M, suppeditavit Ioannes Sicel. ⟨ὥσθ' ὁπότ'⟩ prop. Rad | pro ἰδὼν Rad prop. ⟨κατέλαβε⟩ | παριόντα Scheibe: παριόντων M, ἀπιόντα Ioannes | ἀλλήλοις Ioannes: ἀλλήλων M, ἀλλήλοιν prop. Rad | τῶν οἰκείων Cob 4 Τεῖσις Rad: τις M

νέων τοὺς πονηροτάτους ἐν τῇ πόλει, νεωστὶ δὲ τὰ πατρῷα παρειληφὼς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλούσιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ἡμέρας ἤδη γενομένης πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν δήσαντας μαστιγοῦν.
5 *οὕτω δὲ τοῦ σώματος ἤδη πονήρως διακειμένου Ἀντίμαχον μεταπεμψάμενος τῶν μὲν γεγενημένων οὐδὲν εἶπεν, ἔλεγε δ' ὡς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι, οὗτος δὲ μεθύων ἔλθοι. ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κακῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠργίζετο μὲν αὐτοῖς ὡς μεγάλα ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἠρώτα αὐτὸν πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ κελεύσαντος Τείσιδος*
6 *καὶ τῶν οἰκείων ἔφασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὡς τάχιστα λῦσαι καὶ τὰ γεγενημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένου δὲ βαδίζειν ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ Δεῖγμα ἐν κλίνῃ, καὶ ἐπέδειξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων, πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων οὕτως διακείμενον ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μόνον τοῖς ποιήσασιν ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖν ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ παραχρῆμα τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται.* Dionys. Hal. de Demosth. 11. VI p. 983 R et Ioann. Sicel. cod. barocc. 175 fol. 83.

231 76. *Ἐπιτήδειός μοί ἐστιν Ἄρχιππος οὑτοσί, ὦ δικασταί.* Anonymus Seguerii (not. des manuscr. de la bibl. XIV 2 p. 34).

νεωτέρων Ioannes, sed cf. XXIV 16 sq. | *τοὺς* ante *ἐν τῇ* add. Scheibe | *μαστιγοῦν δήσαντας* Ioannes 5 *πονήρως ἤδη* Ioannes | *οἰκείων* Usener: *οἰκετῶν* M 6 *ἀπέδωσαν* M | *Δεῖγμα* scholion: *ὁ τόπος ἐν τῷ Πειραιεῖ, ἔνθα ἐδείκνυτο σῖτος καὶ ἄλλα ὄσπρια ὑποδείγματα* M | *οὕτω* Ioannes

CXVII. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΑ. (161.)

73. *Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τίμωνι παραπλησίως καὶ ἐσχηματισμένοι περιέρχονται ὥσπερ οὗτος.* Suid. v. *ἐσχηματισμένος.* 229

CXVIII. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΙΔΗΝ. (73.)

74. *Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν, ἣν ἐκεῖνος διέθετο οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πεισθείς;* Suid. v. *διάθεσις.* 230

CXIX[a]. ΠΡΟΣ ΤΛΗΠΟΛΕΜΟΝ. (162.)

77. *Οὑτοσὶ δὲ πυροὺς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ.* Suid. v. *ἐπὶ καλάμῃ ἀροῦν.* cf. Arsen. p. 239 W. 212

CXX. ΥΠΕΡ ΦΕΡΕΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΚΛΕΙΔΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. (74.)

78. *Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί,* 233 1
περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρηκὼς πρότερον ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω.
ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ξένος ἦν 2
Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφεύγομεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν.
ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐ- 3
ταῖς τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο, ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕτως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμην, ὥστε μηδένα γνῶναι τῶν

CIX[a]. *Τληπόλεμον* Sauppe: *τακπόλεμον* A B V et pr. E.
CXX. fr. 78. 1 *θαυμάσῃ* Sauppe e p. 596: *θαυμάζῃ* FM

εἰσιόντων, εἰ μή τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν οὖν μοι δοκεῖ ἱ κ ε τ ε ύ ο ν τ ο ς τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιιδεῖν αὐτόν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ ἐγώ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι. Dionys. Hal. de Isaeo 6 V p. 594 coll. p. 596 sq. R.

234 79. *Εἰ μὲν γὰρ ἀγροὺς κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανερὰν οὐσίαν, ἐξῆν ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ, ὅτι ο ὗ τ ο ς μὲν ψεύδεται, αὐτῷ δὲ δέδοται. περὶ ⟨δὲ⟩ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ ἀφανοῦς οὐσίας δῆλον ὅτι, ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τούτῳ δέδωκεν.* Suid. v. οὐσία φανερά.

de Androclida et Pherenico cf. Plut. Pel. 5 sq. Causa acta est anno fere 380. Blass Att. Ber. I^2 625.

CXXI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, εἰ γνήσιος. (86.)

240 80. *Φιλίππῳ δὲ μὴ ο ἴ ε σ θ ε ταῦτ' ἀποχρᾶν.* Zonar. lex. v. ἀποχρῆν καὶ ἀποχρᾶν. cf. Harp. v. Ἀρκτοῦρος, ξειρά, ὁδός, Πεδιακά, Poll. X 23 (τὰς κλεῖδας).

CXXII. ΠΡΟΣ ΦΙΛΟΚΡΑΤΗΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. (93.)

Harp. v. Βησαιῆς. Εὐωνυμεῖς. Bekk. Anecd. 115, 27 (φιλόγυνος).

3 οἰκίαν] οὐσίαν Bekker   4 οὖν μοι M, μοι οὖν F | ἱκετεύοντος Hirschig: κελεύοντος F M   fr. 79. οὗτος Scheibe: οὐδὲν libr. | δὲ add. Scheibe.
CXXI. fr. 80. οἴεσθε Scheibe: οἴεσθαι erat.

CXXIII. ΠΡΟΣ ΦΙΛΩΝΑ ΥΠΕΡ ΘΕΟΚΛΕΙΔΟΥ ΦΟΝΟΥ. (38.)

81. *Ἀλλ' εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὄπισθε τῆς γυναικωνίτιδος.* Poll. IX 39. 241

CXXIV. ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΙΔΟΥ ΒΙΑΙΩΝ, *εἰ γνήσιος.* (65.)

82. *Ἔστιν οὖν γυνὴ ἑταίρα, Ναῒς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν. ὁ δ' Ὑμέναιος ἐπιτήδειος, ὁ Φιλωνίδης δ' ἐρᾶν φησίν.* Athen. XIII p. 592 C. cf. Harp. v. *ἡλιαία, κακώσεως, βιαίων.* 245

CXXV. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΡΥΝΙΧΟΥ ΘΥΓΑΤΡΟΣ, *εἰ γνήσιος.* (77.)

Harp. v. *ἀρκτεῦσαι, δεκατεύειν.*

CXXV[a]. ΥΠΕΡ ΧΑΙΡΕΜΕΝΟΥΣ. (61.)

82a. Constat igitur, iudices, Simonem domo sua, 288
ab suis diis penatibus vi cum summa iniuria esse exturbatum. Nam C h a e r e m e n e s cum hominibus armatis ad eum venit: cum venisset, sine ulla religione domum eius expugnavit: expugnata vi domo familiam a b s t r a x i t: abstractam tormentis omnibus excruciavit: cruciatam vinxit: vinctam in publicum proiecit, c r e d o, ne suum maleficium tacitum lateret, sed cum praetereuntes prostratam familiam viderent et ab his rem gestam audirent, simul et oculis et auribus scelus illius usurparent. Rut. Lup. de fig. I 13.

CXXIV. fr. 82. *ὁ* ante *Φιλ.* del. Scheibe.
CXXV[a]. fr. 82[a]. C h a e r e m e n e s Caussin: cheremenes libr. | a b s t r a x i t R. Steph: abstrahit libr. | c r e d o Stanger: praedo libr.

CXXVI. ΠΡΟΣ ΧΑΙΡΕΣΤΡΑΤΟΝ. (163.)

Harp. v. *ἐπακτὸς ὅρκος.*

CXXVII. ΠΡΟΣ ΧΥΤΡΙΝΟΝ. (164.)

252 83. *Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνοῦχον.* Poll. X 116.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

264 84. *Λυσίας ἐν τοῖς ὀρφανικοῖς λέγει· Καὶ φανερὸς γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενὴς ὢν ἀλλὰ τῶν χρημάτων.* Clem. Alex. strom. VI p. 626. Sylb.

266 85. *Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ.* Stob. floril. II 24 = III 2, 22 H.

267 86. *Ψεύδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλάκις ἁμαρτάνουσιν.* Id. XII 21 = III 12, 20 H.

268 87. *Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον ἥνπερ νομοθετοῦντας.* Id. XLVI 17.

269 88. *Εἰ μὲν οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν προτέρων λόγων τὰ δίκαια γιγνώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτὶ ἀποθνῄσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῆ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέρων τῶν ἀντιδίκων ἀκούσαντας τηνικαῦτα τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν.* Id. XLVI 110.

270 89. *Προσήκει δ' ὑμῖν περὶ ψυχῆς δικάζουσι μὴ παρανομεῖν ἀλλ' εὐσεβεῖν, μηδὲ θορύβῳ τὰ πράγματα κρίνειν ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γιγνώσκειν.* Id. XLVI 111.

271 90. *Ἧι γὰρ ἂν ἡμέρᾳ γυνὴ προδῷ τὸ σῶμα καὶ*

CXXVII. fr. 83. *τὸν λυχνοῦχον* Seber: *τῶν λυχνούχων* libr. fr. 88. *ἀκριτί*] *ἀκρατί* A, *ἀκρίτους* Cob fr. 89. *ὑμῖν περὶ ψυχῆς* Bekker: *ἡμῖν περὶ φυγῆς* libr.

τάξιν λίπῃ τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οἰκείους ἐχθρούς, τοὺς δὲ ἀλλοτρίους πιστούς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχρῶν ἐναντίαν ἔχειν τὴν γνώμην. Id. LXVIII 32.

91. *Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς* 265
ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικοὺς ἡμᾶς ἀποφαίνει. Suid. v. ἔγγειον.

92. *Ἡ γὰρ γλῶττα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν* 280
ἔχει, ὁ δὲ νοῦς, ᾧ μὲν πολύ, πολύς, ᾧ δὲ μικρόν, μικρός. Gregor. Cor. de dial. p. 4 Schaef.

93. *Ὅσας ἄξιος ἦν λαβεῖν πληγάς, τοσαύτας εἴληφε* 275
δραχμάς. Demetr. in Rhetor. Gr. IX p. 58 W.

94. *Εἰσιόντων πρὸς τῇ Νεμέᾳ ἕστηκεν ἐπιδέξια.* 272
Poll. II 159.

95. *Ἁρπάσας τὴν κνημίαν τῆς ἁμάξης.* Poll. VII 116. 273

96. *Ἀδελφιδοῦς μοί ἐστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.* 274
Maxim. Plan. in Rhetor. Gr. V p. 382 W.

97. *Πολλαχῇ οἰκειότατον ἐμαυτῷ νομίζω βοηθεῖν.* 276
Apsines in Rhetor. Gr. IX p. 482 W.

98. *Εἴ τις ἄλλος βούλεται, αἰτείσθω ὑμῶν.* Bekk. 277
Anecd. p. 122, 7.

99. *Ὅς λητουργῆσαι μὲν οὐδὲν πώποτε ἐτόλμησε* 278
τῇ πόλει. Ibid. p. 155, 26.

100. *Ὅτι προδικῶ τοῦ ἀλλοτρίου ἀπελευθέρου.* 279
Ibid. p. 169, 27, quod fragmentum ad or. CIX Sauppe refert.

fr. 91. *ναυτικὰ τὰ ἡμῶν* Sauppe, sed non opus. fr. 92. Boissonad. ad Choricium Gaz. p. 325 proponit: *ᾧ μὲν πολύς, ᾧ δὲ μικρός*, sed Sauppe hunc in modum interpretatur: neque linguae volubilitate neque mentis acumine gloriari quemquam iure posse: linguam enim nihil acuminis per se habere, acuminis vero tantum quemvis habere, quantum natura impertiverit. fr. 95. *κνημίαν* V Sauppe cf. Poll. X 157: erat *κνημίδα*. fr. 97. *πολλαχῇ* Sauppe: erat *πολλαχοῦ*

287 101. *Ἦν γὰρ προϊδόντα τινὰ ⟨καὶ⟩ τὸ πῦρ τῆς Χιμαίρας φυλάξασθαι.* Tzetz. ad. Lycophr. v. 17.

102. *πάλαι μέν ἐστι πονηρὸς . . . . ἀλλὰ νῦν, Λυσίας ἂν εἶπεν, ἐξείργασται καὶ τέλος ἔχει καὶ πέρας ἀηδίας ἐστίν.* Synes. ep. 32.

288 102b. *Ἐξῆν ἄν μοι χρῆσθαι ὅτι ἐβουλόμην.* Tzetz. exeg. ad Il. 85 Herm.

289 103. Omnibus in rebus suam confidentiam ostentabat. Debitum petebamus: non dissolvebat. Minabamur: contemnebat. Lex nihil valebat, magistratus neglegebat. Venit hoc tandem nobis novissime tempus ulciscendi. Rutil. Lup. de fig. I 15.

290 104. Rure rediens, iudices, homo maior natu, magno calore, vix sufferens viae molestum, tamen his verbis egomet me consolor: Fer fortiter demum laborem: iam brevi domum venies exspectatus, excipiet te defatigatum diligens atque amans uxor: ea sedulo ac blande praeministrando detrahet languorem et simul seniles nutriendo recuperabit vires. Haec me in itinere recogitatio prope confectum confirmabat. Postea vero cum domum veni, nihil earum rerum inveni, sed potius bellum intestinum ab uxore contra me comparatum. Rutil. Lup. de fig. I 21.

291 105. Nam ego huic, iudices, quidquid ad superius tempus attinet, nihil succenseo: nihil enim deliquisse

fr. 101. *καὶ* add. Sauppe   fr. 102. cf. Theophyl. Bulg. vol. III p. 650[d]: *ταῦτά γε ἤδη ἀπέγνωστο καί, Λυσίας ἂν εἶπεν, ἐξείργαστο ἡγεμόνων κακότης*   fr. 103. tandem Halm: tamen libr.   fr. 104. calore Rhenan: clamore libri | molestum Med. A.: molestiam vulg. | fer R. Steph: ferri libr. | venies R. Steph: veniens libr.   detrahet Ald: detrahit libr. | recreabit (vel) reparabit Ruhnk | cogitatio R. Steph.

cognovi. Sed in hoc novissimo facto cum plenum malitiae perfidiaeque invenirem, merito reprehendere atque odisse coepi. Quaeritis fortasse, quid acciderit causae, quamobrem eundem et laudem et vituperem? Quod idem commutata voluntate non est qui fuerat, neque idem nunc de se audire debet, quod prius consuerat, cum sine noxa se gerebat. Non arbitratus es igitur, rursus eum reversurum officio atque amicum tibi futurum? Quo modo? quem sciam tantum facinus in me admisisse, ut ⟨in⟩ reliquum tempus neque beneficio locum neque benevolentiae spem relinqueret? Rutil. Lup. de fig. II 3.

106. Hac oratione saepius apud me utebatur et 292
orabat, ut suarum aerumnarum misererer, inopiae subvenirem. Quid multa? commotus humanitus precibus deprecanti quod petebat dedi, solus soli, quo minus nota calamitas hominis esset. Sed ut paratus venisse videtur, iam se negabit accepisse et flens vobis supplicabit ut se a calumniatoribus eripiatis. Vos autem cum ⟨sic⟩ se agentem videritis, facitote ut et illius et mei memineritis. Rutil. Lup. de fig. II 4.

107. Sed vos aequum est voluntatem dispicere. 293
Nam consilio valuit, fortuna lapsus est: homo fuit, fatetur. Concedendum non omnia posse ⟨hominem⟩: hoc enim deorum est proprium. Rutil. Lup. de fig. II 8.

108. Quapropter prodigam in multos largitionem 294

fr. 105. in add. Rhenan. fr. 106. humanitus Ruhnk: humanitis Vind, humanitatis Med. A B | videtur Ruhnk: videbatur libr. | sic add. Ruhnk fr. 107. vos Rhenan: nos libr. | voluit Rhenan | hominem post Sauppium add. Halm. fr. 108. prodigam margo Rhen. Gronow.: pergam libr.

abstinentiae testimonium ne credideris: multo enim confidentius hoc genus hominum furatur. Nam quo magis eget ad sumtum ambitionis, audacius facit rapinam, ut huic ipsi ambitioni copia suppeditare possit. Rutil. Lup. de fig. II 9.

295 109. Nec iam rationem invenimus, qua flecti posse speremus. Ita nos omnibus modis tentatos acerba ac *nimia* tua facultas *affligit*. Rutil. Lup. de fig. II 10.

296 109b. *ἔφη Λυσίας κοινὸν ἑαυτὸν εἶναι φίλον τῆς πόλεως.* Aristid. or. platon. 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Suid. *Λυσίας· . . . ἔγραψε δὲ καὶ τέχνας ῥητορικὰς καὶ δημηγορίας ἐγκώμιά τε καὶ ἐπιταφίους καὶ ἐπιστολὰς ζ΄, μίαν μὲν πραγματικήν, τὰς δὲ λοιπὰς ἐρωτικάς, ὧν αἱ ε΄ πρὸς μειράκια.*

I. PLATONICA. (168.)

253 cf. Plat. Phaedr. p. 230e — 234c.

II. ΠΡΟΣ ΑΣΤΥΒΑΡΟΝ. (167.)

254 110. *Γενναίως γὰρ αἱ γυναῖκες πώμαλα ἔφασαν ὠρχῆσθαι αὐτάς, δέον οὐδὲ πιούσας ἀπηλλάχθαι τοῦ συμποσίου.* Suid. v. *πώμαλα.*

III. ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΝΕΙΡΑΝ. (166.)

255 111. *Καὶ τὴν μὲν κόμην ψιλὴν ἔχεις, τὰς δὲ μασχάλας δασείας* Schol. Plat. p. 347 Bk.

ne Barth: non libr. | huic] hinc Barth fr. 109. flecti sc. iudices Sauppe | nimia Halm: nimium libr., nimia illa Sauppe | affligit R Steph: affliget libr. fr. 109[b]. verba in oratione adversus Archinum locum habere potuisse monet Sauppe fr. 110. *ὠρχῆσθαι* AV. erat *ὀρχεῖσθαι*, *ὀρχήσασθαι* Bernhardy, qui *πώμαλα* pone *οὐδὲ* transponi iubet

112. *Γυναικῶν δὲ πολλῶν καὶ ἀνδρῶν ὁμοῦ κατα-* 256
κειμένων. Suid. v. *ὁμοῦ.*

cf. Poll. VII 130 (*φρυγανοφόροι*), Athen. XIII p. 592[b].

IV. ΠΡΟΣ ΠΟΛΥΚΡΑΤΗΝ ΚΑΤ' ΕΜΠΕΔΟΥ, *εἰ γνήσιος.* (165.)

113. *Ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἕτερον γλαυκότερον* 259
εἶναι ἢ πεφορινῶσθαι (v. l. *πεφοριῶσθαι*). Harp. v. *πεφοριῶσθαι.*

V. EX INCERTIS EPISTOLIS.

114. *Λέγων ὡς οὐ φιλῶ σε, φαυλότητά μου με-* 260
γίστην καταγιγνώσκεις· εἰ γὰρ ἦθος τοιοῦτον καὶ τρόπον καὶ ψυχὴν καὶ εὔνοιαν οὕτως ἀπροφάσιστον, ἔτι δὲ συνουσίας οἰκειότητα καὶ λόγων κοινωνίαν μὴ καθ' ὑπερβολὴν ἀσπάζομαι, τίς γένοιτ' ἂν ἐμοῦ ἀθλιώτερος, ὃς ἀναισθήτως ἔχω πρὸς τὸ φρονεῖν; Suidas v. *φαῦλον.*

115. *Ὤιμην δὲ ἔγωγε τοσαύτῃ φιλίᾳ συνηρμόσθαι* 261
τὴν ἐμὴν καὶ τὴν σὴν εὔνοιαν, ὥστε μηδ' ἂν τὴν Ἐμπεδοκλέους ἔχθραν ἐμποδὼν γενέσθαι ἡμῖν. Λέξεις Πατμ. Bull. corr. hell. I 153 *ἐν ἐρωτικῷ ε'*, Suid. v. *Ἐμπεδοκλέους ἔχθρα*, Diogenian. prov. IV 77, lex. Vind. 89. (M. Apostol. VIII 21, Arsenius p. 223) cf. Harp. *ἀπαγορεύειν.*

fr. 113. *πεφωριῶσθαι* Sauppe cum Et. M p. 666 et Bekk. Anecd. 293, 20 cf. *φωριαμός* cista, area. fr. 114. *ἀπροφάσιστον* Sauppe: *ἀπροφασίστως* libr. fr. 115. *δὲ* om. Patm | *τοσαύτῃ*] *τοιαύτῃ* Suid. Diog. lex. Vind | *τὴν . . . εὔνοιαν* om. Suid. Diogen. lex Vind, *σοι* Diogen. libri bg. Gaisf. | *ἐμποδ. ἡμ. γεν.* Suid. lex Vind, *ἰσχῦσαι διαστῆσαι* Diogen., *ἐμπ. γεν. ἡμ. ἢ ἰσχ. διαστ.* Blass.

116. Vocabula singula a Lysia usurpata dicuntur haec:

ἀδεσπότους Poll. III 74, *ἀναδικία* Poll. VIII 23, *ἀνε-*
297 335| *ψιαδοῖ* et *ἀνεψιότης* Bekk. Anecd. 401. 22. *ἀντεδικάσαντο* Poll. VIII 23, *ἀνυποπτότερος* Poll. II 57, *ἀξιοῖ* Bekk. Anecd. 412, 28, *ἀξιῶν* ib. 412, 26, *ἀποδικάζων* Poll. VIII 24, *ἀπόκρισις* Harp., *ἀπολιμπάνουσιν* Bekk. Anecd. 430, 11, *ἀποπέμψεως* Poll. VIII 31, *ἀποπεφασμένον* Bekk. Anecd. 433, 1, *ἀποφοιτᾶν* Eusthat. Il. σ' p. 1167, 23, *βεβαιώσεως* Harp., *δειπνοφόρος* Poll. VI 102, *διαδόσεις* Harp., *διακωδωνισθέντες* Et. M. 267, 27, *ἐντέχνως* Phryn. ep. p. 344, *τῆς ἐφορείας* Poll. II 55, *ἡλικία τῆς πόλεως* Suid., *ἦλθε τὰ ὀστᾶ* lex. Vind. 98, *θίασος* ibid. 100, *ἱματίδια* Poll. VII 42, *κακοτεχνίου* Poll. VIII 37, *καταγηόχασι* Phryn. ecl. p. 121, *κατεδιῃτησάμην* Poll. VIII 64, *κεκοινωνημένοι* Phot. 152, 27, *λιπομαρτύριον* Phot. 225, 26. *μεῖζον* (sc. *δικαστήριον*) Poll. VIII 121, *μυκτηρίζειν* Poll. II 78, *νεανιευόμενοι* Poll. II 20, *ξυλοφορίαν* Poll. VII 131, *ἐπ' οἰκήματος* Schol. Plat. p. 324 Bk, *ποία* Phot. 435, 21, *πολυφιλώτερος* Poll. III 63, *προπράτας* et *συμπράτας* Poll. VII 12, *στήριγμα* Poll. X 157, *σύνδουλοι* Poll. III 82, *τιμή* Hesych s. *τιμωρία*, *φρατρίζειν* Bekk. Anecd. 115, 29, *χρηματιστής* Suid. *χρημάτων* Suid.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

CORRIGENDA.

VII 25 lege ἐργαζόμενον.
[XX 26] forma Συρακοσίου praeferenda erat.
XXVII 9 lege οἷς pro οἶς.

Aus Natur und Geisteswelt

Jeder Band geheftet M. 1.—, in Leinwand gebunden M. 1.25.

Henrik Ibsen, Björnstjerne Björnson und ihre Zeitgenossen. Von Professor Dr. B. Kahle. (Nr. 193.)

In großen Zügen wird die Entwicklung und die Eigenart der beiden größten Dichter Norwegens dargestellt, einmal auf der Grundlage der Besonderheiten des norwegischen Volkes, andererseits im Zusammenhang mit den kulturellen Strömungen der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts, durch die ergänzende Schilderung von fünf anderen norwegischen Dichtern (Lie, Kielland, Skram, Garborg, Hamsun) erweitert sich die Darstellung zu einem Bild der jüngsten geistigen Entwicklung des uns Deutschen so nahestehenden norwegischen Volkes.

Geschichte der Musik. Von Dr. Friedrich Spiro. (Nr. 143.)

Gibt in großen Zügen eine übersichtliche, äußerst lebendig gehaltene Darstellung von der Entwicklung der Musik vom Altertum bis zur Gegenwart mit besonderer Berücksichtigung der führenden Persönlichkeiten und der großen Strömungen und unter strenger Ausscheidung alles dessen, was für die Entwicklung der Musik ohne Bedeutung war.

Rembrandt. Von Professor Dr. Paul Schubring. Mit einem Titelbild und 49 Textabbildungen. (Nr. 158.)

Eine durch zahlreiche Abbildungen unterstützte lebensvolle Schilderung des menschlichen und künstlerischen Entwicklungsganges Rembrandts. Zur Darstellung gelangen seine persönlichen Schicksale bis 1642, die Frühzeit, die Zeit bis zu Saskias Tode, die Nachtwache, Rembrandts Verhältnis zur Bibel, die Radierungen, Urkundliches über die Zeit nach 1642, die Periode des farbigen Helldunkels, die Gemälde nach der Nachtwache und die Spätzeit. Beigefügt sind die beiden ältesten Biographien Rembrandts.

Die deutschen Kolonien. Land und Leute. Von Dr. Adolf Heilborn. 2. Auflage. Mit zahlreichen Abbildungen und 2 Karten. (Nr. 98.)

Bringt auf engem Raume eine durch Abbildungen und Karten unterstützte, wissenschaftlich genaue Schilderung der deutschen Kolonien, sowie eine einwandfreie Darstellung ihrer Völker nach Nahrung und Kleidung, Haus und Gemeindeleben, Sitte und Recht, Glaube und Aberglaube, Arbeit und Vergnügen, Gewerbe und Handel, Waffen und Kampfesweise.

Geschichte der Vereinigten Staaten von Amerika. Von Prof. Dr. E. Daenell. (Nr. 147.)

Gibt in großen Zügen eine übersichtliche Darstellung der geschichtlichen, kulturgeschichtlichen und wirtschaftlichen Entwicklung der Vereinigten Staaten von den ersten Kolonisationsversuchen bis zur jüngsten Gegenwart mit besonderer Berücksichtigung der verschiedenen politischen, ethnographischen, sozialen und wirtschaftlichen Probleme, die zur Zeit die Amerikaner besonders bewegen.

Deutsches Ringen nach Kraft und Schönheit. Aus den literarischen Zeugnissen eines Jahrhunderts gesammelt. Von Turninspektor Karl Möller. I. Band: Von Schiller bis Lange. (Nr. 188.)

Will für die die Gegenwart bewegenden Probleme einer harmonischen Entfaltung aller Kräfte des Körpers und Geistes die gewichtigsten Zeugnisse aus den Schriften unserer führenden Geister beibringen. Das erste Bändchen enthält Aussprüche und Aufsätze von Schiller, Goethe, Jean Paul, Gutsmuths, Jahn, Diesterweg, Roßmäßler, Spieß, Fr. Th. Vischer und Fr. A. Lange.

Mathematische Spiele. Von Dr. W. Ahrens. Mit 1 Titelbild und 69 Figuren im Text. (Nr. 170.)

Sucht in das Verständnis all der Spiele, die „ungleich voll von Nachdenken" vergnügen, weil man bei ihnen rechnet, ohne Voraussetzung irgendwelcher mathematischer Kenntnisse einzuführen und so ihren Reiz für Nachdenkliche erheblich zu erhöhen. So werden unter Beigabe von einfachen, das Mitarbeiten des Lesers belebenden Fragen Wettspringen, Boß-Puzzle, Solitär- oder Einsiedlerspiel, Wanderungsspiele, Dyadische Spiele, der Baguenaudier, Nim, der Rösselsprung und die Magischen Quadrate behandelt.

Illustrierter ausführlicher Katalog umsonst und postfrei vom Verlag.